॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਖੁਦ੍ਦਕਨਿਕਾਯੇ

ਬੁਦ੍ਧਵਂਸ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ

ਗਨ੍ਥਾਰਮ੍ਭਕਥਾ

ਅਨਨ੍ਤਞਾਣਂ ਕਰੁਣਾਲਯਂ ਲਯਂ, ਮਲਸ੍ਸ **ਬੁਦ੍ਧਂ** ਸੁਸਮਾਹਿਤਂ ਹਿਤਂ।
ਨਮਾਮਿ **ਧਮ੍ਮਂ** ਭਵਸਂਵਰਂ ਵਰਂ, ਗੁਣਾਕਰਞ੍ਚੇਵ ਨਿਰਙ੍ਗਣਂ **ਗਣਂ**॥

ਪਞ੍ਞਾਯ ਸੇਟ੍ਠੋ ਜਿਨਸਾਵਕਾਨਂ, ਯਂ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਧਮ੍ਮਰਾਜਂ।
ਅਪੁਚ੍ਛਿ ਸਤ੍ਥਾਰਮਪਾਰਪਾਰਗੁਂ, ਨਿਰਙ੍ਗਣਂ ਞਾਤਿਗਣਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ॥

ਸੁਬੁਦ੍ਧਵਂਸੇਨਿਧ **ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ,** ਵਿਸੁਦ੍ਧਵਂਸੇਨ ਵਿਨਾਯਕੇਨ।
ਹਤਾਵਕਾਸੇਨ ਪਕਾਸਿਤੋ ਯੋ, ਸਮਾਧਿਵਾਸੇਨ ਤਥਾਗਤੇਨ॥

ਯਾਵਜ੍ਜਕਾਲਾ ਅਵਿਨਾਸਯਨ੍ਤਾ, ਪਾਲ਼ਿਕ੍ਕਮਞ੍ਚੇਵ ਚ ਪਾਲ਼ਿਯਤ੍ਥਂ।
ਕਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਾ, ਯਥਾਸੁਤਂਯੇਵ ਸਮਾਹਰਿਂਸੁ॥

ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਵਰਨ੍ਵਯਸ੍ਸ, ਸਦਾ ਜਨਾਨਂ ਸਵਨਾਮਤਸ੍ਸ।
ਪਸਾਦਪਞ੍ਞਾਜਨਨਸ੍ਸ ਯਸ੍ਮਾ, ਸਂਵਣ੍ਣਨਾਨੁਕ੍ਕਮਤੋ ਪਵਤ੍ਤਾ॥

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਸਦ੍ਧਮ੍ਮਰਤੇਨ **ਬੁਦ੍ਧਸੀਹੇਨ** ਸੀਲਾਦਿਗੁਣੋਦਿਤੇਨ।
ਆਯਾਚਿਤੋਹਂ ਸੁਚਿਰਮ੍ਪਿ ਕਾਲਂ, ਤਸ੍ਮਾਸ੍ਸ ਸਂਵਣ੍ਣਨਮਾਰਭਿਸ੍ਸਂ॥

ਸਦਾ ਜਨਾਨਂ ਕਲਿਨਾਸਨਸ੍ਸ, ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਤ੍ਥਂ ਜਿਨਸਾਸਨਸ੍ਸ।
ਮਮਾਪਿ ਪੁਞ੍ਞੋਦਯਵੁਦ੍ਧਿਯਤ੍ਥਂ, ਪਸਾਦਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ॥

ਮਹਾਵਿਹਾਰਾਗਤਪਾਲ਼ਿਮਗ੍ਗਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਸਙ੍ਕਰਦੋਸਹੀਨਾ।
ਸਮਾਸਤੋਯਂ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਸਂਵਣ੍ਣਨਾ ਹੇਸ੍ਸਤਿ ਸਾਰਭੂਤਾ॥

ਸੋਤਬ੍ਬਰੂਪਂ ਪਨ **ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਕਥਾਯ** ਅਞ੍ਞਂ ਇਧ ਨਤ੍ਥਿ ਯਸ੍ਮਾ।
ਪਸਾਦਨਂ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਰਤਾਨਂ, ਪਵਾਹਨਂ ਪਾਪਮਹਾਮਲਸ੍ਸ॥

ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਸਮਾਧਿਯੁਤ੍ਤਾ, ਵਿਹਾਯ ਵਿਕ੍ਖੇਪਮਨਞ੍ਞਚਿਤ੍ਤਾ।
ਸਂਵਣ੍ਣਨਂ ਵਣ੍ਣਯਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਂ, ਨਿਧਾਯ ਕਣ੍ਣਂ ਮਧੁਰਂ ਸੁਣਾਥ॥

ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਕਿਚ੍ਚਮਞ੍ਞਂ, ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਮਚ੍ਚੇਨਿਧ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ।
ਸੋਤੁਂ ਕਥੇਤੁਮ੍ਪਿ ਬੁਧੇਨ ਯੁਤ੍ਤਾ, ਕਥਾ ਪਨਾਯਂ ਅਤਿਦੁਲ੍ਲਭਾਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਸਂਵਣ੍ਣਨਾ ਹੇਸ੍ਸਤਿ ਸਾਰਭੂਤਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ ਤਾਵ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਵਵਤ੍ਥਾਨਂ – ਇਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਪ੍ਪਾਦਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਪਵੇਣਿਵਿਤ੍ਥਾਰਕਥਾ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸ੍ਵਾਯਂ ਕਪ੍ਪਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਾਮਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਗੋਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਜਾਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਗਰਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਪਿਤੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਮਾਤੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਅਭਿਸਮਯਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਪਰਿਵਾਰਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਰਂਸਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਮਾਣਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਧਿਕਾਰਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਬ੍ਯਾਕਰਣਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਪਧਾਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਆਯੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਆਗਤੇਹਿ ਬਾਵੀਸਤਿਯਾ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਹਿ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਵਵਤ੍ਥਿਤੋ।

ਪਾਲ਼ਿਅਨਾਰੂਲ਼੍ਹੋ ਪਨ **ਸਮ੍ਬਹੁਲਵਾਰੋ**ਪੇਤ੍ਥ ਆਨੇਤਬ੍ਬੋ। ਸੋ ਅਗਾਰਵਾਸਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਪਾਸਾਦਤ੍ਤਯਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਪੁਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਯਾਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਪਧਾਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਵਿਹਾਰਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਤਿ ਦਸਧਾ ਵਵਤ੍ਥਿਤੋ ਹੋਤਿ।

ਤਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਵਾਰਮ੍ਪਿ, ਯਥਾਟ੍ਠਾਨੇ ਮਯਂ ਪਨ।
ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸਮਾਸਤੋ॥

ਸੋ ਏਵਂ ਵਵਤ੍ਥਿਤੋ ਪਨ –

ਕੇਨਾਯਂ ਦੇਸਿਤੋ ਕਤ੍ਥ, ਕਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਚ ਦੇਸਿਤੋ।
ਕਿਮਤ੍ਥਾਯ ਕਦਾ ਕਸ੍ਸ, ਵਚਨਂ ਕੇਨ ਚਾਭਤੋ॥

ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਵਿਧਿਂ ਵਤ੍ਵਾ, ਪੁਬ੍ਬਮੇਵ ਸਮਾਸਤੋ।
ਪਚ੍ਛਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਸ੍ਸ, ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੇਨਾਯਂ ਦੇਸਿਤੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ ਕੇਨ ਦੇਸਿਤੋ? ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤਞਾਣਚਾਰੇਨ ਦਸਬਲੇਨ ਚਤੁਵੇਸਾਰਜ੍ਜਵਿਸਾਰਦੇਨ ਧਮ੍ਮਰਾਜੇਨ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਾਮਿਨਾ ਤਥਾਗਤੇਨ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਨਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਦੇਸਿਤੋ।

ਕਤ੍ਥ ਦੇਸਿਤੋਤਿ? ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਮਹਾਨਗਰੇ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਪਰਮਰੁਚਿਰਸਨ੍ਦਸ੍ਸਨੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਨਯਨਨਿਪਾਤਭੂਤੇ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇਨ ਦੇਸਿਤੋ।

ਕਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਚ ਦੇਸਿਤੋਤਿ? ਦ੍ਵਾਸੀਤਿਯਾ ਞਾਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਅਨੇਕਕੋਟੀਨਞ੍ਚ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਦੇਸਿਤੋ।

ਕਿਮਤ੍ਥਾਯ ਦੇਸਿਤੋਤਿ? ਚਤੁਰੋਘਨਿਤ੍ਥਰਣਤ੍ਥਾਯ ਦੇਸਿਤੋ।

ਕਦਾ ਦੇਸਿਤੋਤਿ ਭਗਵਾ ਹਿ ਪਠਮਬੋਧਿਯਂ ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨਿਬਦ੍ਧਵਾਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਫਾਸੁਕਂ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਸਿ। ਕਥਂ? **ਪਠਮਂ** ਵਸ੍ਸਂ ਇਸਿਪਤਨੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੮੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੩ ਆਦਯੋ; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੨.੩੦)

ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕੋਟਿਯੋ ਅਮਤਪਾਨੰ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਵਸਿ। **ਦੁਤਿਯੰ** ਵਸ੍ਸੰ ਰਾਜਗਹੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਮਹਾਵਿਹਾਰੇ। **ਤਤਿਯਚਤੁਤ੍ਥਾਨਿ**ਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ। **ਪਞ੍ਚਮੰ** ਵੇਸਾਲਿੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯੰ। **ਛਟ੍ਠੰ** ਮਕੁਲਪਬ੍ਬਤੇ। **ਸਤ੍ਤਮੰ** ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ। **ਅਟ੍ਠਮੰ** ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਸੰਸੁਮਾਰਗਿਰਿੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਭੇਸਕਲ਼ਾਵਨੇ। **ਨਵਮੰ** ਕੋਸਮ੍ਬਿਯੰ। **ਦਸਮੰ** ਪਾਲਿਲੇਯ੍ਯਕਵਨਸਣ੍ਡੇ। **ਏਕਾਦਸਮੰ** ਨਾਲ਼ਾਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੇ। **ਦ੍ਵਾਦਸਮੰ** ਵੇਰਞ੍ਜਾਯੰ। **ਤੇਰਸਮੰ** ਚਾਲਿਯਪਬ੍ਬਤੇ। **ਚੁਦ੍ਦਸਮੰ** ਜੇਤਵਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ। **ਪਞ੍ਚਦਸਮੰ** ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਮਹਾਨਗਰੇ। **ਸੋਲ਼ਸਮੰ** ਆਲ਼ਵਕੰ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਪਾਣਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਮਤਪਾਨੰ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਆਲ਼ਵਿਯੰ। **ਸਤ੍ਤਰਸਮੰ** ਰਾਜਗਹੇਯੇਵ। **ਅਟ੍ਠਾਰਸਮੰ** ਚਾਲਿਯਪਬ੍ਬਤੇਯੇਵ। ਤਥਾ **ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਮੰ ਵੀਸਤਿਮੰ** ਪਨ ਵਸ੍ਸੰ ਰਾਜਗਹੇਯੇਵ ਵਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – ''ਭਗਵਾ ਹਿ ਪਠਮਬੋਧਿਯੰ ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨਿਬਦ੍ਧਵਾਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਫਾਸੁਕੰ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਸੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰਯੇਵ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੇਤਵਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਚ ਪੁਬ੍ਬਾਰਾਮੇ ਚ ਧੁਵਪਰਿਭੋਗਵਸੇਨ ਵਸਿ।

ਯਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਪਠਮੰ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਵਸ੍ਸੋ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਰੁਵੇਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਤੇਭਾਤਿਕਜਟਿਲੇ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਕਤਪਰਿਵਾਰੋ ਫੁਸ੍ਸਮਾਸਪੁਣ੍ਣਮਾਯੰ ਰਾਜਗਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸੇ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿ, ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਮਾਸਾ ਜਾਤਾ। ਸਕਲੋ ਹੇਮਨ੍ਤੋ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਆਗਤਦਿਵਸਤੋ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠਦਿਵਸਾ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾ। ਸੋ ਪਨ ਫਗ੍ਗੁਨੀਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਹੇਮਨ੍ਤੋ, ਵਸਨ੍ਤਕਾਲੋ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਸਮਯੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਕਪਿਲਪੁਰੰ ਗਨ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕੁਲਨਗਰਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਸਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਗਮਨਵਣ੍ਣੰ ਵਣ੍ਣੇਸਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਚਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘੰ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਮਗਧਵਾਸੀਨੰ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਦਸਹਿ ਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਵਾਸੀਨੰ ਦਸਹਿ ਸਹਸ੍ਸੇਹੀਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਵੀਸਤਿਯਾ ਖੀਣਾਸਵਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਰਾਜਗਹਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਯੋਜਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਰਾਜਗਹਤੋ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨੰ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਪੁਰੰ ਦ੍ਵੀਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਞਾਤੀਨੰ ਵਨ੍ਦਾਪਨਤ੍ਥੰ **ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ** ਅਕਾਸਿ। ਤਦਾਯੰ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸੋ ਦੇਸਿਤੋ।

ਕਸ੍ਸ ਵਚਨਨ੍ਤਿ? ਸਾਵਕਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਅਸਾਧਾਰਣੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸੇਵ ਵਚਨੰ।

ਕੇਨਾਭਤੋਤਿ? ਆਚਰਿਯਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਆਭਤੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਭਦ੍ਦਜੀ ਤਿਸ੍ਸੋ ਕੋਸਿਯਪੁਤ੍ਤੋ ਸਿਗ੍ਗਵੋ ਮੋਗ੍ਗਲਿਪੁਤ੍ਤੋ ਸੁਦਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਦਾਸਕੋ ਸੋਣਕੋ ਰੇਵਤੋਤਿ ਏਵਮਾਦੀਹਿ ਯਾਵ ਤਤਿਯਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਲਾ ਆਭਤੋ, ਤਤੋ ਉਦ੍ਧਮ੍ਪਿ ਤੇਸੰਯੇਵ ਸਿਸ੍ਸਾਨੁਸਿਸ੍ਸੇਹੀਤਿ ਏਵੰ ਤਾਵ ਆਚਰਿਯਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਯਾਵਜ੍ਜਕਾਲਾ ਆਭਤੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ –

''ਕੇਨਾਯੰ ਦੇਸਿਤੋ ਕਤ੍ਥ, ਕਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਚ ਦੇਸਿਤੋ।
ਕਿਮਤ੍ਥਾਯ ਕਦਾ ਕਸ੍ਸ, ਵਚਨੰ ਕੇਨ ਚਾਭਤੋ''ਤਿ॥ –

ਅਯੰ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾ ਹੋਤਿ।

ਨਿਦਾਨਕਥਾ

ਬਾਹਿਰਨਿਦਾਨੰ

ਏਵੰ ਆਭਤਸ੍ਸ ਪਨਸ੍ਸ ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਹੋਤਿ, ਸਾ ਪਨਾਯੰ ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਯਸ੍ਮਾ ਦੂਰੇਨਿਦਾਨੰ ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇਨਿਦਾਨਨ੍ਤਿ, ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਨਿਦਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾਵ ਵਣ੍ਣਿਤਾ ਸੁਵਣ੍ਣਿਤਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਯੇ ਚ ਨੰ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਸਮੁਦਾਗਮਤੋ

ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਤਤ੍ਤਾ ਸੁਵਿਞ੍ਞਾਤਾਵ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਾਨਿ ਨਿਦਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾਵ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਾਮ।

ਤਤ੍ਥ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਾਵ ਤੇਸਂ ਨਿਦਾਨਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਅਤ੍ਥਦੀਪਨਾ – **ਦੀਪਙ੍ਕਰ**ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਕਤਾਭਿਨੀਹਾਰਸ੍ਸ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾਵ ਵੇ**ਸ੍ਸਨ੍ਤਰ**ਤ੍ਤਭਾਵਾ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਪਵਤ੍ਤਾ ਕਥਾ **ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਂ** ਨਾਮ। ਤੁਸਿਤਭਵਨਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਪ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਪਵਤ੍ਤਾ ਕਥਾ **ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਂ** ਨਾਮ। ''ਏਕਂ ਸਮਯਂ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ''ਤਿ ਚ, ''ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ''ਤਿ ਚ, ''ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਏਵਂ ਮਹਾਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਪ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਯਾਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਮਞ੍ਚਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਭਗਵਾ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਵਿਹਾਸਿ, ਤਂ ਤਂ **ਸਨ੍ਤਿਕੇਨਿਦਾਨਂ** ਨਾਮਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਙ੍ਖੇਪੇਨੇਵ ਤਿਣ੍ਣਂ ਦੂਰਾਵਿਦੂਰਸਨ੍ਤਿਕੇਨਿਦਾਨਾਨਂ ਵਸੇਨ **ਬਾਹਿਰਨਿਦਾਨਵਣ੍ਣਨਾ** ਸਮਤ੍ਤਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਨਿਦਾਨਂ

੧. ਰਤਨਚਙ੍ਕਮਨਕਣ੍ਡਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਦਾਨਿ ਪਨ –

੧. ‘‘ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਚ ਲੋਕਾਧਿਪਤੀ ਸਹਮ੍ਪਤੀ, ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਅਨਧਿਵਰਂ ਅਯਾਚਥ।
ਸਨ੍ਤੀਧ ਸਤ੍ਤਾਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਜਾਤਿਕਾ, ਦੇਸੇਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਿਮਂ ਪਜ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਆਦਿਨਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸ **ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਨਿਦਾਨਸ੍ਸ** ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਹੋਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ‘‘ਏਕਂ ਸਮਯਂ ਭਗਵਾ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਵੇਲੁਵਨੇ ਕਲਨ੍ਦਕਨਿਵਾਪੇ’’ਤਿਆਦਿਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁ ਵਿਯ – ‘‘ਏਕਂ ਸਮਯਂ ਭਗਵਾ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮੇ। ਅਥ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਂ ਅਪੁਚ੍ਛੀ’’ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਿਦਾਨਂ ਅਵਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ‘‘ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਚ ਲੋਕਾਧਿਪਤੀ ਸਹਮ੍ਪਤੀ, ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਅਨਧਿਵਰਂ ਅਯਾਚਥਾ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਿਦਾਨਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ? ਵੁਚ੍ਚਤੇ – ਭਗਵਤੋ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਕਾਰਣਭੂਤਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯਾਚਨਾਯ ਸਨ੍ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

‘‘ਕਦਾਯਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤ੍ਥਂ, ਅਜ੍ਝਿਟ੍ਠੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਜਿਨੋ।
ਕਦਾ ਕਤ੍ਥ ਚ ਕੇਨਾਯਂ, ਗਾਥਾ ਹਿ ਸਮੁਦੀਰਿਤਾ’’ਤਿ॥

ਵੁਚ੍ਚਤੇ – ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਅਟ੍ਠਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤ੍ਥਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਅਜ੍ਝਿਟ੍ਠੋ ਆਯਾਚਿਤੋ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਕਿਰ ਕਤਾਭਿਨੀਹਾਰੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਦਿਵਸੇ ਵਿਵਟਪਾਕਟਬੀਭਚ੍ਛਸਯਨਾਸਨਚੇਟਿਕਾ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤੀਵ ਸਂਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਪਟੇਕਦੇਸਾਵਚ੍ਛਨ੍ਨਂ **ਛਨ੍ਨਂ** ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਰਿਨਰਵਰਮਨ੍ਥਕਂ ਕਣ੍ਡਕਂ ਨਾਮ ਤੁਰਙ੍ਗਵਰਮਾਹਰਾ’’ਤਿ ਕਣ੍ਡਕਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਨਸਹਾਯੋ ਵਰਤੁਰਙ੍ਗਮਾਰੁਯ੍ਹ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਵਿਵਟੇ ਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਰਜ੍ਜਾਨਿ ਤੇਨ ਰਤ੍ਤਾਵਸੇਸੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਮਸਤ੍ਤੋ **ਅਨੋਮਾਯ** ਨਾਮ ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਨਮੇਵਮਾਹ – ‘‘ਛਨ੍ਨ, ਤ੍ਵਂ ਮਮ ਇਮਾਨਿ ਅਵ੍ਹੇਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਾਨਿ ਆਭਰਣਾਨਿ ਕਣ੍ਡਕਞ੍ਚ ਵਰਤੁਰਙ੍ਗਮਾਦਾਯ ਕਪਿਲਪੁਰਂ ਗਚ੍ਛਾਹੀ’’ਤਿ ਛਨ੍ਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਸਿਤੋਰਗਨੀਲੁਪ੍ਪਲਸਦਿਸੇਨਾਸਿਨਾ ਸਕੇਸਮਕੁਟਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਿਯਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਅਨਿਲਬਲਸਮੁਦ੍ਧੁਤਤਰਙ੍ਗਭਙ੍ਗਂ ਅਸਙ੍ਗਂ ਗਙ੍ਗਂ ਨਦਿਂ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਣਿਗਣਰਂਸਿਜਾਲਵਿਜ੍ਜੋਤਿਤਰਾਜਗਹਂ ਰਾਜਗਹਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਇਸ੍ਸਰਿਯਮਦਮਤ੍ਤਂ ਜਨਂ ਪਰਿਹਾਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਉਦ੍ਧਤਵੇਸਸ੍ਸ ਜਨਸ੍ਸ ਲਜ੍ਜਮੁਪ੍ਪਾਦਯਮਾਨੋ ਵਿਯ ਚ ਵਯਕਨ੍ਤੀਹਿ ਨਾਗਰਜਨਹਦਯਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਦ੍ਵਤਿਂਸਵਰਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਵਿਰਾਜਿਤਾਯ ਰੂਪਸਿਰਿਯਾ ਸਬ੍ਬਜਨਨਯਨਾਨਿ ਵਿਲੁਮ੍ਪਮਾਨੋ ਵਿਯ ਚ ਰੂਪੀਪਾਦਸਞ੍ਚਰੋ ਪੁਞ੍ਞਸਞ੍ਚਯੋ ਵਿਯ ਚ ਪਬ੍ਬਤੋ ਵਿਯ ਚ ਗਮਨੇਨ ਨਿਸ੍ਸਙ੍ਕੋ ਸਨ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਸਨ੍ਤਮਾਨਸੋ ਯੁਗਮਤ੍ਤਂ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ **ਰਾਜਗਹਂ** ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਭਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ **ਪਣ੍ਡਵਪਬ੍ਬਤ**ਪਸ੍ਸੇ ਛਾਯੂਦਕਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸੁਚਿਭੂਮਿਭਾਗੇ ਪਰਮਰਮਣੀਯੇ ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੇ ਓਕਾਸੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਨਬਲੇਨ ਮਿਸ੍ਸਕਭਤ੍ਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡਵਗਿਰਾਨੁਸਾਰੇਨ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੇਨ ਮਗਧਮਹਾਰਾਜੇਨ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਪਮੁਦਿਤਹਦਯੇਨ ‘‘ਮਮ ਰਜ੍ਜਭਾਗਂ ਗਣ੍ਹਾਹੀ’’ਤਿ ਰਜ੍ਜੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਯਮਾਨੋ – ‘‘ਅਲਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਰਜ੍ਜੇਨਤ੍ਥੋ ਅਹਂ ਰਜ੍ਜਂ ਪਹਾਯ ਲੋਕਹਿਤਤ੍ਥਾਯ ਪਧਾਨਮਨੁਯੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਲੋਕੇ ਵਿਵਟਚ੍ਛਦੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਚ ‘‘ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ ਮਮ ਵਿਜਿਤਂ ਓਸਰੇਯ੍ਯਾਥਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ‘ਸਾਧੂ’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ਆਲਾਰਞ੍ਚ ਉਦਕਞ੍ਚ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ

ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਸਾਰੰ ਅਵਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਤਤੋ ਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਉਰੁਵੇਲਾਯੰ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਅਮਤੰ ਅਧਿਗਨ੍ਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਓਲ਼ਾਰਿਕਾਹਾਰਪਟਿਸੇਵਨੇਨ ਸਰੀਰੰ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸਿ।

ਤਦਾ ਪਨ ਉਰੁਵੇਲਾਯੰ **ਸੇਨਾਨਿਗਮੇ** ਸੇਨਾਨਿਗਮਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਧੀਤਾ **ਸੁਜਾਤਾ** ਨਾਮ ਦਾਰਿਕਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੇ ਪਤ੍ਥਨਮਕਾਸਿ – ''ਸਚਾਹੰ ਸਮਜਾਤਿਕੰ ਕੁਲਘਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਠਮਗਬ੍ਭੇ ਪੁਤ੍ਤੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਸਾ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਿ। ਸਾ ਵੇਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਦਿਵਸੇ ''ਅਜ੍ਜ ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਾਤੋਵ ਪਾਯਾਸੰ ਅਨਾਯਾਸੰ ਪਰਮਮਧੁਰੰ ਸਮ੍ਪਟਿਪਾਦੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤਦਹੇਵ ਕਤਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨੋ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਕਾਲੰ ਆਗਮਯਮਾਨੋ ਪਾਤੋਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ **ਪੁਣ੍ਣਾ** ਨਾਮ ਦਾਸੀ ਤਸ੍ਸਾ ਧਾਤੀ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸੋਧਨਤ੍ਥਾਯ ਗਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪਾਚੀਨਲੋਕਧਾਤੁੰ ਓਲੋਕਯਮਾਨੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਸਞ੍ਞਾਪ੍ਪਭਾਨੁਰਞ੍ਜਿਤਵਰਕਨਕਗਿਰਿਸਿਖਰਸਦਿਸਸਰੀਰਸੋਭੰ ਤਿਮਿਰਨਿਕਰਨਿਧਾਨਕਰੰ ਕਮਲਵਨਵਿਕਸਨਕਰੰ ਘਨਵਿਵਰਮੁਪਗਤੰ ਦਿਵਸਕਰਮਿਵ ਤਰੁਵਰਮੁਪਗਤੰ ਮੁਨਿਦਿਵਸਕਰਮਦ੍ਦਸ। ਸਰੀਰਤੋ ਚਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾਹਿ ਪਭਾਹਿ ਸਕਲਞ੍ਚ ਤੰ ਰੁਕ੍ਖੰ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦੇਵਤਾ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਸਹਤ੍ਥੇਨੇਵ ਬਲਿੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ। ਸਾ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਜਾਤਾਯ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਤਤੋ ਸੁਜਾਤਾ ਸਞ੍ਜਾਤਸਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕੰ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿੰ ਪਰਮਮਧੁਰਸ੍ਸ ਮਧੁਪਾਯਾਸਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਯਾ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇਨਾਦਾਯ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਾਭਿਮੁਖੀ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਦੂਰਤੋਵ ਤੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਮਿਵ ਸਕਲੰ ਤੰ ਰੁਕ੍ਖੰ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਸਞ੍ਚਯਮਿਵ ਰੂਪਵਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਸੁਜਾਤਾ ''ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਓਨਤੋਨਤਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੀਸਤੋ ਤੰ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ – ''ਯਥਾ ਮਮ ਮਨੋਰਥੋ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨੋ, ਏਵੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਤੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਅਥ ਖੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ **ਨੇਰਞ੍ਜਰਾਯ** ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ **ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸ** ਨਾਮ ਤਿਤ੍ਥਸ੍ਸ ਤੀਰੇ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸਪਿਣ੍ਡੇ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤੰ ਪਾਯਾਸੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ – ''ਸਚਾਹੰ ਅਜ੍ਜ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਯੰ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿ ਪਟਿਸੋਤੰ ਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਖਿਪਿ। ਸਾ ਪਾਤਿ ਪਟਿਸੋਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ **ਕਾਲ਼ਸ੍ਸ** ਨਾਮ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਭਵਨੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣੰ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਥਾਲਕਾਨਿ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ **ਸੋਤ੍ਥਿਯੇਨ** ਨਾਮ ਤਿਣਹਾਰਕੇਨ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਆਕਾਰੰ ਞਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਮਾਰੁਯ੍ਹ ਦਕ੍ਖਿਣਦਿਸਾਭਾਗੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਪਨ ਪਦੇਸੋ ਪਦੁਮਿਨਿਪਤ੍ਤੇ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁ ਵਿਯ ਅਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ – ''ਅਯੰ ਪਦੇਸੋ ਮਮ ਗੁਣੰ ਧਾਰੇਤੁੰ ਅਸਮਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮਦਿਸਾਭਾਗਮਗਮਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਤਥੇਵ ਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ। ਪੁਨ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸਾਭਾਗਮਗਮਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਤਥੇਵ ਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ। ਪੁਨ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸਾਭਾਗਮਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਪ੍ਪਮਾਣਟ੍ਠਾਨੰ ਨਿਚ੍ਚਲੰ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ – ''ਇਦੰ ਠਾਨੰ ਕਿਲੇਸਵਿਦ੍ਧੰਸਨਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਤਿਣਾਨਿ ਅਗ੍ਗੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਾਲੇਸਿ। ਤਾਨਿ ਤੂਲਿਕਗ੍ਗੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਨਿ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁੰ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ – ''ਬੋਧਿੰ ਅਪਤ੍ਵਾਵ ਇਮੰ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਨ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਤੁਰਙ੍ਗਵੀਰਿਯੰ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਕ੍ਖਨ੍ਧੰ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤ੍ਥਾਭਿਮੁਖੋ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਸਬ੍ਬਲੋਕਾਭਿਹਾਰੋ ਮਾਰੋ ਬਾਹੁਸਹਸ੍ਸੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਿਕੰ ਹਿਮਗਿਰਿਸਿਖਰਸਦਿਸੰ **ਗਿਰਿਮੇਖਲੰ** ਨਾਮ ਅਰਿਵਰਵਾਰਣੰ ਵਰਵਾਰਣੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਨਵਯੋਜਨਿਕੇਨ ਧਨੁਅਸਿਫਰਸੁਸਰਸਤ੍ਤਿਸਬਲੇਨਾਤਿਬਹਲੇਨ ਮਾਰਬਲੇਨ ਸਮ੍ਪਰਿਵੁਤੋ ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਬ੍ਬਤੋ ਵਿਯ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸਪਤ੍ਤੰ ਵਿਯ ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ਸਮੁਪਾਗਮਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਸੂਰਿਯੇ ਧਰਨ੍ਤੇਯੇਵ ਅਤਿਤ੍ਤਮੂਲੰ ਮਾਰਬਲੰ

ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕਸਿਤਜਯਸੁਮਨਕੁਸੁਮਸਦਿਸਸ੍ਸ ਚੀਵਰਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਪਤਮਾਨੇਹਿ ਰਤ੍ਤਪਵਾਲਙ੍ਕੁਰਸਦਿਸਰੁਚਿਰਦਸ੍ਸਨੇਹਿ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਙ੍ਕੁਰੇਹਿ ਪੀਤਿਯਾ ਵਿਯ ਪੂਜਿਯਮਾਨੋ ਏਵ ਪਠਮਯਾਮੇ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿਞਾਣੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਞਾਣੰ ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੇ ਞਾਣੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟਵਿਵਟ੍ਟੰ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤੋ ਅਰੁਣੋਦਯੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ –

"ਅਨੇਕਜਾਤਿਸੰਸਾਰੰ, ਸਨ੍ਧਾਵਿਸ੍ਸੰ ਅਨਿਬ੍ਬਿਸੰ।
ਗਹਕਾਰੰ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਜਾਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ॥

"ਗਹਕਾਰਕ ਦਿਟ੍ਠੋਸਿ, ਪੁਨ ਗੇਹੰ ਨ ਕਾਹਸਿ।
ਸਬ੍ਬਾ ਤੇ ਫਾਸੁਕਾ ਭਗ੍ਗਾ, ਗਹਕੂਟੰ ਵਿਸਙ੍ਖਤੰ।
ਵਿਸਙ੍ਖਾਰਗਤੰ ਚਿਤ੍ਤੰ, ਤਣ੍ਹਾਨੰ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ"ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੩-੧੫੪) –

ਇਮੰ **ਉਦਾਨੰ** ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਪਟਿਸੇਵਨੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਦੇਵਤਾਨੰ ਕਙ੍ਖੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤਾਸੰ ਕਙ੍ਖਾਵਿਧਮਨਤ੍ਥੰ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤਾਸੰ ਕਙ੍ਖੰ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਤੋ ਈਸਕੰ ਪਾਚੀਨਨਿਸ੍ਸਿਤੇ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸਾਭਾਗੇ ਠਤ੍ਵਾ – "ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਵਤ ਮੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞਾਣੰ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧ"ਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖੇਯ੍ਯਾਨਿ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪੂਰਿਤਾਨੰ ਪਾਰਮੀਨੰ ਫਲਾਧਿਗਮਟ੍ਠਾਨੰ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਞ੍ਚੇਵ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਅਨਿਮਿਸੇਹਿ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ, ਤੰ ਠਾਨੰ **ਅਨਿਮਿਸਚੇਤਿਯੰ** ਨਾਮ ਜਾਤੰ।

ਅਥ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਚ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਚ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਪਚ੍ਛਿਮਤੋ ਆਯਤੇ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ, ਤੰ ਠਾਨੰ **ਰਤਨਚਙ੍ਕਮਚੇਤਿਯੰ** ਨਾਮ ਜਾਤੰ। ਤਤੋ ਪਚ੍ਛਿਮਦਿਸਾਭਾਗੇ ਦੇਵਤਾ ਰਤਨਘਰੰ ਨਾਮ ਮਾਪੇਸੁੰ, ਤਤ੍ਥ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕੰ ਵਿਸੇਸਤੋ ਚੇਤ੍ਥ ਅਨਨ੍ਤਨਯਸਮਨ੍ਤਪਟ੍ਠਾਨੰ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ। ਤੰ ਠਾਨੰ **ਰਤਨਘਰਚੇਤਿਯੰ** ਨਾਮ ਜਾਤੰ। ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲਾ ਯੇਨ ਅਜਪਾਲਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ; ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਧਮ੍ਮੰ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋਯੇਵ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਞ੍ਚ ਪਟਿਸੰਵੇਦੇਨ੍ਤੋ **ਅਜਪਾਲਨਿਗ੍ਰੋਧੇ** ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ।

ਏਵੰ ਅਪਰੰ ਸਤ੍ਤਾਹੰ **ਮੁਚਲਿਨ੍ਦੇ** ਨਿਸੀਦਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਗਵਤੋ ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਗਬ੍ਭੰ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਅਕਾਲਮੇਘੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ **ਮੁਚਲਿਨ੍ਦੋ ਨਾਗਰਾਜਾ** ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – "ਅਯੰ ਮਹਾਮੇਘੋ ਸਤ੍ਥਰਿ ਮਯ੍ਹੰ ਭਵਨੰ ਪਵਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਾਸਾਗਾਰਮਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ"ਤਿ। ਸੋ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੰ ਦੇਵਵਿਮਾਨਸਦਿਸੰ ਦਿਬ੍ਬਵਿਮਾਨੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋਪਿ ਏਵੰ ਕਤੇ – "ਨ ਮਯ੍ਹੰ ਮਹਪ੍ਫਲੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਕਾਯਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ"ਤਿ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਭੋਗੇਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਮਹਨ੍ਤੰ ਫਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਵ ਮਹਤਿ ਓਕਾਸੇ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯੇ ਪਚ੍ਚਗ੍ਘਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਉਪਰਿ ਵਿਨਿਗ੍ਗਲਨ੍ਤਵਿਵਿਧਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਦਾਮਵਿਤਾਨੇ ਵਿਵਿਧਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤੇ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਿਹਾਸਿ। ਏਵੰ ਭਗਵਾ ਤੰ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਤਤ੍ਥ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਅਪਰੰ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਰਾਜਾਯਤਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਪਟਿਸੰਵੇਦਿਯੇਵ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ। ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਭਗਵਾ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਫਲਸੁਖੇਨ ਚ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੇ – "ਮੁਖੰ ਧੋਵਿਸ੍ਸਾਮੀ"ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ **ਅਗਦਹਰੀਤਕੰ** ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕੋ **ਨਾਗਲਤਾ**ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਮੁਖਧੋਵਨਉਦਕਞ੍ਚ ਅਦਾਸਿ। ਤਤੋ ਭਗਵਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹੋਦਕੇਨ ਮੁਖੰ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ **ਰਾਜਾਯਤਨਮੂਲੇ** ਨਿਸੀਦਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚਤੂਹਿ ਲੋਕਪਾਲੇਹਿ ਉਪਨੀਤੇ ਪਚ੍ਚਗ੍ਘੇ ਸੇਲਮਯੇ

ਪਤ੍ਤੋ **ਤਪੁਸ੍ਸਭਲ੍ਲਿਕਾਨੰ** ਵਾਣਿਜਾਨੰ ਮਨ੍ਥਞ੍ਚ ਮਧੁਪਿਣ੍ਡਿਕਞ੍ਚ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਜਪਾਲਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਧਿਗਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਗਮ੍ਭੀਰਭਾਵੰ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਆਚਿਣ੍ਣੋ – ''ਅਧਿਗਤੋ ਖੋ ਮਯਾਯੰ ਧਮ੍ਮੋ ਗਮ੍ਭੀਰੋ ਦੁਦ੍ਦਸੋ ਦੁਰਨੁਬੋਧੋ ਸਨ੍ਤੋ ਪਣੀਤੋ ਅਤਕ੍ਕਾਵਚਰੋ ਨਿਪੁਣੋ ਪਣ੍ਡਿਤਵੇਦਨੀਯੋ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੮੧; ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨; ਮਹਾਵ॰ ੭) ਪਰੇਸੰ ਧਮ੍ਮੰ ਅਦੇਸੇਤੁਕਾਮਤਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ।

ਅਥ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸਹਮ੍ਪਤਿ** ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਮਞ੍ਞਾਯ – ''ਨਸ੍ਸਤਿ ਵਤ, ਭੋ, ਲੋਕੋ, ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਵਤ, ਭੋ, ਲੋਕੋ''ਤਿ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੨; ਮਹਾਵ॰ ੮) ਵਾਚੰ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤੋ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਬ੍ਰਹ੍ਮਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਸਕ੍ਕਸੁਯਾਮਸਨ੍ਤੁਸਿਤਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀਹਿ ਅਨੁਗਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪੁਰਤੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਤ੍ਥਾਯ ਪਥਵਿੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੰ ਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲੰ ਪਥਵਿਯੰ ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜਲਜਾਮਲਾਵਿਕਲਕਮਲਮਕੁਲਸਦਿਸੰ ਦਸਨਖਸਮੋਧਾਨਸਮੁਜ੍ਜਲਮਞ੍ਜਲਿੰ ਸਿਰਸ੍ਮਿੰ ਕਤ੍ਵਾ – ''ਦੇਸੇਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ , ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮੰ, ਦੇਸੇਤੁ ਸੁਗਤੋ ਧਮ੍ਮੰ, ਸਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਜਾਤਿਕਾ, ਅਸ੍ਸਵਨਤਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਤਾਰੋ''ਤਿ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨; ਮਹਾਵ॰ ੮) –

''ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ ਮਗਧੇਸੁ ਪੁਬ੍ਬੇ, ਧਮ੍ਮੋ ਅਸੁਦ੍ਧੋ ਸਮਲੇਹਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤੋ।
ਅਪਾਪੁਰੇਤੰ ਅਮਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰੰ, ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਧਮ੍ਮੰ ਵਿਮਲੇਨਾਨੁਬੁਦ੍ਧੰ॥

''ਸੇਲੇ ਯਥਾ ਪਬ੍ਬਤਮੁਦ੍ਧਨਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਯਥਾਪਿ ਪਸ੍ਸੇ ਜਨਤੰ ਸਮਨ੍ਤਤੋ।
ਤਥੂਪਮੰ ਧਮ੍ਮਮਯੰ ਸੁਮੇਧ, ਪਾਸਾਦਮਾਰੁਯ੍ਹ ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੁ।
ਸੋਕਾਵਤਿਣ੍ਣੰ ਜਨਤਮਪੇਤਸੋਕੋ, ਅਵੇਕ੍ਖਸ੍ਸੁ ਜਾਤਿਜਰਾਭਿਭੂਤੰ॥

''ਉਟ੍ਠੇਹਿ ਵੀਰ ਵਿਜਿਤਸਙ੍ਗਾਮ, ਸਤ੍ਥਵਾਹ ਅਨਣ ਵਿਚਰ ਲੋਕੇ।
ਦੇਸਸ੍ਸੁ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮੰ, ਅਞ੍ਞਾਤਾਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ॥ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੨; ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨; ਮਹਾਵ॰ ੮) –

''ਨਨੁ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ 'ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੋਧੇਯ੍ਯੰ ਤਿਣ੍ਣੋ ਤਾਰੇਯ੍ਯੰ ਮੁਤ੍ਤੋ ਮੋਚੇਯ੍ਯ'''ਨ੍ਤਿ –

''ਕਿੰ ਮੇ ਅਞ੍ਞਾਤਵੇਸੇਨ, ਧਮ੍ਮੰ ਸਚ੍ਛਿਕਤੇਨਿਧ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਤਾਰਯਿਸ੍ਸੰ ਸਦੇਵਕ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵੰ॰ ੨.੫੫) –

ਪਤ੍ਥਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਭਾਵੰ ਪਤ੍ਤੋਤਿ ਚ, ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇ ਅਦੇਸਿਯਮਾਨੇ ਕੋ ਹਿ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਮਞ੍ਞੰ ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਰਣੰ ਤਾਣੰ ਲੇਣੰ ਪਰਾਯਨ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਏਵਮਾਦੀਹਿ ਅਨੇਕੇਹਿ ਨਯੇਹਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤ੍ਥੰ ਅਯਾਚਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – ''ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਅਟ੍ਠਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤ੍ਥਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਆਯਾਚਿਤੋ''ਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ''ਕਦਾ ਕਤ੍ਥ ਚ ਕੇਨਾਯੰ, ਗਾਥਾ ਹਿ ਸਮੁਦੀਰਿਤਾ''ਤਿ ਇਮੇਸੰ ਪਞ੍ਹਾਨੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾਯ ਓਕਾਸੋ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਤਤ੍ਥ **ਕਦਾ ਵੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ? ਪਠਮਮਹਾਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਲੇ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਪਠਮਮਹਾਸਙ੍ਗੀਤਿ ਨਾਮੇਸਾ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੪੩੭) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਕਤ੍ਥ ਕੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ**ਤਿ? ਭਗਵਤਿ ਕਿਰ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ **ਵੇਭਾਰਪਬ੍ਬਤਪਸ੍ਸੇ ਸਤ੍ਤਪਣ੍ਣਿਗੁਹਾਦ੍ਵਾਰੇ** ਵਿਜਿਤਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੁਨਾ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਨਾ ਮਗਧਮਹਾਰਾਜੇਨ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਯਨਤ੍ਥੰ ਕਾਰਿਤੇ

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਸਙ੍ਕਾਸੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਸਾਰਮਣ੍ਡੇ ਮਣ੍ਡਪੇ ਧਮ੍ਮਾਸਨਗਤੇਨਾਯਸ੍ਮਤਾ **ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੇਨ** ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਚ ਲੋਕਾਧਿਪਤੀ''ਤਿ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ।

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ –

''ਕਦਾਯਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤ੍ਥਂ, ਅਜ੍ਝਿਟ੍ਠੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਜਿਨੋ।
ਕਦਾ ਕਤ੍ਥ ਚ ਕੇਨਾਯਂ, ਗਾਥਾ ਹਿ ਸਮੁਦੀਰਿਤਾ''ਤਿ॥ –

ਅਯਮ੍ਪਿ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾਯ ਪਨਸ੍ਸਾ ਅਨੁਤ੍ਤਾਨਪਦਵਣ੍ਣਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ।

ਤਤ੍ਥ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ**ਤਿ ਬ੍ਰੂਹਿਤੋ ਤੇਹਿ ਤੇਹਿ ਗੁਣਵਿਸੇਸੇਹੀਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ। ਅਯਂ ਪਨ **ਬ੍ਰਹ੍ਮ**-ਸਦ੍ਦੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਤਥਾਗਤਮਾਤਾਪਿਤੁਸੇਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ''ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੬੬) ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ।

''ਤਮੋਨੁਦੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੁ, ਲੋਕਨ੍ਤਗੂ ਸਬ੍ਬਭਵਾਤਿਵਤ੍ਤੋ।
ਅਨਾਸਵੋ ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਹੀਨੋ, ਸਚ੍ਚਵ੍ਹਯੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ ਉਪਾਸਿਤੋ ਮੇ''ਤਿ॥ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੧੧੩੯) –

ਏਤ੍ਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ। ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਤਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨ''ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਤਥਾਗਤੋ। ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪੁਬ੍ਬਾਚਰਿਯਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਰੇ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੧; ੪.੬੩; ਇਤਿਵੁ॰ ੧੦੬; ਜਾ॰ ੨.੨੦.੧੮੧) ਏਤ੍ਥ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ। ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤੀ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੪੮; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੧; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੮; ੫.੧੧; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੨.੪੪) ਏਤ੍ਥ ਸੇਟ੍ਠੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਇਧ ਪਨ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਂ ਪਣੀਤਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਭੂਮਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਕਪ੍ਪਾਯੁਕੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੩)। **ਚ**-ਸਦ੍ਦੋ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੋ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਪਦਪੂਰਣਮਤ੍ਤੋ ਵਾ। **ਲੋਕਾਧਿਪਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਲੋਕੋ**ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕੋ ਸਤ੍ਤਲੋਕੋ ਓਕਾਸਲੋਕੋਤਿ ਤਯੋ ਲੋਕਾ। ਤੇਸੁ ਇਧ ਸਤ੍ਤਲੋਕੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਰੋ ਅਧਿਪਤੀਤਿ **ਲੋਕਾਧਿਪਤਿ,** ਲੋਕੇਕਦੇਸਸ੍ਸਾਪਿ ਅਧਿਪਤਿ ਲੋਕਾਧਿਪਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਦੇਵਾਧਿਪਤਿ ਨਰਾਧਿਪਤਿ ਵਿਯ।

ਸਹਮ੍ਪਤੀਤਿ ਸੋ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨੇ ਸਹਕੋ ਨਾਮ ਥੇਰੋ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਭੂਮਿਯਂ ਕਪ੍ਪਾਯੁਕਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਤਤ੍ਰ ਪਨ ਨਂ ''ਸਹਮ੍ਪਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ''ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ''ਸਹਕਪਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਗਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰੁਲ਼੍ਹੀਵਸੇਨ ''ਸਹਮ੍ਪਤੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਕਤਞ੍ਜਲੀ**ਤਿ ਕਤਞ੍ਜਲਿਕੋ, ਅਞ੍ਜਲਿਪੁਟਂ ਸਿਰਸਿ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨਧਿਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਚੁਤ੍ਤਵਰੋ ਅਧਿਵਰੋ ਨਾਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਅਨਧਿਵਰੋ,** ਨ ਤਤੋ ਅਧਿਕੋ ਵਰੋ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵਾ ਅਨਧਿਵਰੋ, ਅਨੁਤ੍ਤਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਤਂ ਅਨਧਿਵਰਂ। **ਅਯਾਚਥਾ**ਤਿ ਅਯਾਚਿਤ੍ਥ ਅਜ੍ਝੇਸਿ।

ਇਦਾਨਿ ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਸੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਯਾਚਿ, ਤਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਸਨ੍ਤੀਧ ਸਤ੍ਤਾ"**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਂਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਉਪਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਆਪਾਥਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਧਾ**ਤਿ ਅਯਂ ਦੇਸਾਪਦੇਸੇ ਨਿਪਾਤੋ । ਸ੍ਵਾਯਂ ਕਤ੍ਥਚਿ ਸਾਸਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾਹ – ''ਇਧੇਵ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਮਣੋ, ਇਧ ਦੁਤਿਯੋ ਸਮਣੋ, ਇਧ ਤਤਿਯੋ ਸਮਣੋ, ਇਧ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਸਮਣੋ, ਸੁਞ੍ਞਾ ਪਰਪ੍ਪਵਾਦਾ ਸਮਣੇਭਿ ਅਞ੍ਞੇਹੀ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੩੯; ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੧੪; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੨੪੧)। ਕਤ੍ਥਚਿ ਓਕਾਸਂ, ਯਥਾਹ –

''ਇਧੇਵ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨਸ੍ਸ, ਦੇਵਭੂਤਸ੍ਸ ਮੇ ਸਤੋ।
ਪੁਨਰਾਯੁ ਚ ਮੇ ਲਦ੍ਧੋ, ਏਵਂ ਜਾਨਾਹਿ ਮਾਰਿਸਾ''ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੬੯) –

ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਦਪੂਰਣਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਹ – ‘‘ਇਧਾਹੰ, ਭਿਕ੍ਖवੇ, ਭੁਤ੍ਤावੀ ਅਸ੍ਸੰ ਪवਾਰਿਤੋ’’ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੦)। ਕਤ੍ਥਚਿ ਲੋਕੰ ਉਪਾਦਾਯ, ਯਥਾਹ – ‘‘ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਬਹੁਜਨਹਿਤਾਯ ਬਹੁਜਨਸੁਖਾਯਾ’’ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੦)। ਇਧਾਪਿ ਲੋਕਮੇਵ ਉਪਾਦਾਯ वੁਤ੍ਤੋਤਿ वੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਤ੍ਤਲੋਕੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਛਨ੍ਦਰਾਗੇਨ ਸਤ੍ਤਾ वਿਸਤ੍ਤਾ ਆਸਤ੍ਤਾ ਲਗ੍ਗਾ ਲਗਿਤਾਤਿ ਸਤ੍ਤਾ, ਸਤ੍ਤਾਤਿ ਪਾਣਿਨੋ वੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਰੁਲ੍ਹੀਸਦ੍ਦੇਨ ਪਨ वੀਤਰਾਗੇਸੁਪਿ ਅਯੰ वੋਹਾਰੋ वਤ੍ਤਤਿਯੇਵ।

ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਜਾਤਿਕਾਤਿ ਪਞ੍ਞਾਮਯੇ ਅਕ੍ਖਿਮ੍ਹਿ ਅਪ੍ਪੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਰਜੰ ਏਤੇਸੰ ਏवੰਸਭਾवਾ ਚ ਤੇਤਿ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਜਾਤਿਕਾ, ਅਪ੍ਪੰ ਰਾਗਾਦਿਰਜਮੇव वਾ ਯੇਸੰ ਤੇ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਾ, ਤੇ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਸਭਾवਾ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਜਾਤਿਕਾਤਿ ਏवਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤੇਸੰ ਅਪ੍ਪਰਜਕ੍ਖਜਾਤਿਕਾਨੰ। ‘‘ਸਤ੍ਤਾਨ’’ਨ੍ਤਿ वਿਭਤ੍ਤਿवਿਪਰਿਣਾਮੰ ਕਤ੍वਾ – ‘‘ਦੇਸੇਹਿ ਧਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੰ ਕਤ੍वਾ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਦੇਸੇਹੀ**ਤਿ ਆਯਾਚਨवਚਨਮੇਤੰ, ਦੇਸੇਹਿ ਕਥੇਹਿ ਉਪਦਿਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਯੰ **ਧਮ੍ਮ**-ਸਦ੍ਦੋ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਸਮਾਧਿਪਞ੍ਞਾਪਕਤਿਸਭਾवਸੁਞ੍ਞਤਾਪੁਞ੍ਞਆਪਤ੍ਤਿਞੇਯ੍ਯਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ – ‘‘ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮੰ ਪਰਿਯਾਪੁਣਾਤਿ ਸੁਤ੍ਤੰ ਗੇਯ੍ਯੰ वੇਯ੍ਯਾਕਰਣੰ...ਪੇ॰... वੇਦਲ੍ਲ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩੯; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੧੦੨) ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਯੰ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ‘‘ਏवੰਧਮ੍ਮਾ ਤੇ ਭਗवਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਸਮਾਧਿਮ੍ਹਿ।

‘‘ਯਸ੍ਸੇਤੇ ਚਤੁਰੋ ਧਮ੍ਮਾ, वਾਨਰਿਨ੍ਦ ਯਥਾ ਤव।
ਸਚ੍ਚੰ ਧਮ੍ਮੋ ਧਿਤਿ ਚਾਗੋ, ਦਿਟ੍ਠੰ ਸੋ ਅਤਿवਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ॥ –

ਆਦੀਸੁ (ਜਾ॰ ੧.੨.੧੪੭) ਪਞ੍ਞਾਯ। ‘‘ਜਾਤਿਧਮ੍ਮਾ ਜਰਾਧਮ੍ਮਾ, ਅਥੋ ਮਰਣਧਮ੍ਮਿਨੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੯) ਪਕਤਿਯੰ। ‘‘ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਅਬ੍ਯਾਕਤਾ ਧਮ੍ਮਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਸ॰ ਤਿਕਮਾਤਿਕਾ) ਸਭਾवੇ। ‘‘ਤਸ੍ਮਿੰ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਖਨ੍ਧਾ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਸ॰ ੧੨੧) ਸੁਞ੍ਞਤਾਯੰ। ‘‘ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਚਿਣ੍ਣੋ ਸੁਖਮਾवਹਾਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੧੮੪; ਥੇਰਗਾ॰ ੩੦੩; ਜਾ॰ ੧.੧੦.੧੦੨; ੧.੧੫.੩੮੫) ਪੁਞ੍ਞੇ। ‘‘ਦ੍वੇ ਅਨਿਯਤਾ ਧਮ੍ਮਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ ਆਪਤ੍ਤਿਯੰ। ‘‘ਸਬ੍ਬੇ ਧਮ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗवਤੋ ਞਾਣਮੁਖੇ ਆਪਾਥੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮਹਾਨਿ॰ ੧੫੬; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਮੋਘਰਾਜਮਾਣवਪੁਚ੍ਛਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੮੫) ਞੇਯ੍ਯੇ। ‘‘ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੋ ਪਤ੍ਤਧਮ੍ਮੋ वਿਦਿਤਧਮ੍ਮੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੯੯; ਮਹਾव॰ ੨੭, ੫੭) ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੇ। ਇਧਾਪਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਸੁਤ੍ਤਨਿਕ੍ਖੇਪवਣ੍ਣਨਾ; ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਕਣ੍ਡ ੧)। **ਅਨੁਕਮ੍ਪਾ**ਤਿ ਅਨੁਕਮ੍ਪੰ ਅਨੁਦ੍ਦਯੰ ਕਰੋਹਿ। **ਇਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਜੰ ਨਿਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੋ ਆਹ। **ਪਜ**ਨ੍ਤਿ ਪਜਾਤਤ੍ਤਾ ਪਜਾ, ਤੰ ਪਜੰ, ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੰ ਸੰਸਾਰਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮੋਚੇਹੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਕੇਚਿ ਪਨ –

‘‘ਭਗवਾਤਿ ਲੋਕਾਧਿਪਤੀ ਨਰੁਤ੍ਤਮੋ,
ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਬ੍ਰਹ੍ਮਗਣੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ’’ਤਿ॥ –

ਪਠਨ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾवਤਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਯੰ ਗਾਥਾ वੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾ ਹੋਤਿ।

ਅਥ ਭਗवਤੋ ਤੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਸਹਮ੍ਪਤਿਸ੍ਸ ਆਯਾਚਨवਚਨੰ ਸੁਤ੍वਾ ਅਪਰਿਮਿਤਸਮਯਸਮੁਦਿਤਕਰੁਣਾਬਲਸ੍ਸ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਰਹਿਤਕਰਣਨਿਪੁਣਮਤਿਚਾਰਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇਸੁ ਓਕਾਸਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨ ਮਹਾਕਰੁਣਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤੰ ਪਨ ਭਗवਤੋ ਕਰੁਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਲੇ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਕੇਹਿ –

੨. ‘‘ਸਮ੍ਪਨ੍ਨवਿਜ੍ਜਾਚਰਣਸ੍ਸ ਤਾਦਿਨੋ, ਜੁਤਿਨ੍ਧਰਸ੍ਸਨ੍ਤਿਮਦੇਹਧਾਰਿਨੋ।
ਤਥਾਗਤਸ੍ਸਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਕਾਰੁਞ੍ਞਤਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇ’’ਤਿ॥ –

ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਠਪਿਤਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨਾਮ ਤਿਵਿਧਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਮਙ੍ਗਿਮਧੁਰਵਸੇਨ। ਤਤ੍ਥ –

> ‘‘ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਾਲਿਕੇਦਾਰਂ, ਸੁਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਕੋਸਿਯ।
> ਪਟਿਵੇਦੇਮਿ ਤੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ, ਨ ਨਂ ਵਾਰੇਤੁਮੁਸ੍ਸਹੇ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੪.੧) –

ਇਦਂ **ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ। ‘‘ਇਮਿਨਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰੇਨ ਉਪੇਤੋ ਹੋਤਿ ਸਮੁਪੇਤੋ ਉਪਗਤੋ ਸਮੁਪਗਤੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ’’ਤਿ (ਵਿਭ॰ ੫੧੧) ਇਦਂ **ਸਮਙ੍ਗਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ। ‘‘ਇਮਿਸ੍ਸਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਹਾਪਥਵਿਯਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਤਲਂ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਖੁਦ੍ਦਮਧੁਂ ਅਨੀਲਕਂ, ਏਵਮਸ੍ਸਾਦ’’ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੧੮) ਇਦਂ **ਮਧੁਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ। ਇਧ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸਮਙ੍ਗਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੬੪)। **ਵਿਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਪਟਿਪਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇ ਵਿਜ੍ਝਨਟ੍ਠੇਨ ਵਿਦਿਤਕਰਣਟ੍ਠੇਨ ਵਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠੇਨ ਚ ਵਿਜ੍ਜਾ। ਤਾ ਪਨ ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ ਵਿਜ੍ਜਾ ਅਟ੍ਠਪਿ ਵਿਜ੍ਜਾ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ **ਭਯਭੇਰਵਸੁਤ੍ਤੇ** (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੫੦ ਆਦਯੋ) ਆਗਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਟ੍ਠ **ਅਮ੍ਬਟ੍ਠਸੁਤ੍ਤੇ** (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੭੮ ਆਦਯੋ)। ਤਤ੍ਰ ਹਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣੇਨ ਮਨੋਮਯਿਦ੍ਧਿਯਾ ਚ ਸਹ ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਵਿਜ੍ਜਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਚਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਸਂਵਰੋ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਜਾਗਰਿਯਾਨੁਯੋਗੋ ਸਦ੍ਧਾ ਹਿਰੀ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਂ ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਤਾ ਉਪਟ੍ਠਿਤਸ੍ਸਤਿਤਾ ਪਞ੍ਞਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਰੂਪਾਵਚਰਜ੍ਝਾਨਾਨੀਤਿ ਇਮੇ ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਮ੍ਮਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਇਮੇਯੇਵ ਹਿ ਪਨ੍ਨਰਸ ਧਮ੍ਮਾ ਯਸ੍ਮਾ ਏਤੇਹਿ ਚਰਤਿ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਗਚ੍ਛਤਿ ਅਮਤਂ ਦਿਸਂ, ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਚਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਯਥਾਹ – ‘‘ਇਧ, ਮਹਾਨਾਮ, ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਸੀਲਵਾ ਹੋਤੀ’’ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੪) ਸਬ੍ਬਂ **ਮਜ੍ਝਿਮਪਣ੍ਣਾਸਕੇ** ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਵਿਜ੍ਜਾ ਚ ਚਰਣਞ੍ਚ ਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣਾਨਿ, ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣਾਨਿ ਯਸ੍ਸ ਸੋਯਂ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣੋ, ਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣੇਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤੋ, ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਵਾ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣੋ। ਉਭਯਥਾਪਿ ਅਤ੍ਥੋ ਯੁਜ੍ਜਤੇਵ, ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਵਿਜ੍ਜਾਚਰਣਸ੍ਸ (ਪਾਰਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧ ਵੇਰਞ੍ਜਕਣ੍ਡਵਣ੍ਣਨਾ)।

ਤਾਦਿਨੋਤਿ ‘‘ਇਟ੍ਠੇਪਿ ਤਾਦੀ ਅਨਿਟ੍ਠੇਪਿ ਤਾਦੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ **ਮਹਾਨਿਦ੍ਦੇਸੇ** (ਮਹਾਨਿ॰ ੩੮, ੧੯੨) ਆਗਤਤਾਦਿਲਕ੍ਖਣੇਨ ਤਾਦਿਨੋ, ਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਅਵਿਕਾਰਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜੁਤਿਨ੍ਧਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਜੁਤਿਮਤੋ, ਯੁਗਨ੍ਧਰੇ ਸਰਦਸਮਯੇ ਸਮੁਦਿਤਦਿਵਸਕਰਾਤਿਰੇਕਤਰਸਸ੍ਸਿਰਿਕਸਰੀਰਜੁਤਿਵਿਸਰਧਰਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਪਞ੍ਞਾਪਜ੍ਜੋਤਧਰਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ –

> ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਲੋਕੇ ਪਜ੍ਜੋਤਾ, ਪਞ੍ਚਮੇਤ੍ਥ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
> ਦਿਵਾ ਤਪਤਿ ਆਦਿਚ੍ਚੋ, ਰਤ੍ਤਿਮਾਭਾਤਿ ਚਨ੍ਦਿਮਾ॥
>
> ‘‘ਅਥ ਅਗ੍ਗਿ ਦਿਵਾਰਤ੍ਤਿਂ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਭਾਸਤਿ।
> ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਤਪਤਂ ਸੇਟ੍ਠੋ, ਏਸਾ ਆਭਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ’’ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੬, ੮੫)।

ਤਸ੍ਮਾ ਉਭਯਥਾਪਿ ਸਰੀਰਪਞ੍ਞਾਜੁਤਿਵਿਸਰਧਰਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨ੍ਤਿਮਦੇਹਧਾਰਿਨੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮਸਰੀਰਧਾਰਿਨੋ, ਅਪੁਨਬ੍ਭਵਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਥਾਗਤਸ੍ਸਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਟ੍ਠਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਭਗਵਾ ‘‘ਤਥਾਗਤੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਤਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ? ਤਥਾ ਆਗਤੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ, ਤਥਾ ਗਤੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ, ਤਥਲਕ੍ਖਣਂ ਆਗਤੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ, ਤਥਧਮ੍ਮੇ ਯਾਥਾਵਤੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ, ਤਥਦਸ੍ਸਿਤਾਯ ਤਥਾਗਤੋ, ਤਥਵਾਦਿਤਾਯ ਤਥਾਗਤੋ, ਤਥਾਕਾਰਿਤਾਯ ਤਥਾਗਤੋ, ਅਭਿਭਵਨਟ੍ਠੇਨ ਤਥਾਗਤੋਤਿ।

ਕਥੰ ਭਗਵਾ **ਤਥਾ ਆਗਤੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ**? ਯਥਾ ਯੇਨ ਅਭਿਨੀਹਾਰੇਨ ਦਾਨਪਾਰਮਿੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਞ੍ਞਾਵੀਰਿਯਖਨ੍ਤਿਸਚ੍ਚਅਧਿਟ੍ਠਾਨਮੇਤ੍ਤੁਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਦਸ ਉਪਪਾਰਮਿਯੋ ਦਸ ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮਿਯੋਤਿ ਸਮਤ੍ਤਿੰਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਪਰਿਚ੍ਚਾਗੰ ਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗੰ ਧਨਰਜ੍ਜਪੁਤ੍ਤਦਾਰਪਰਿਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਮਹਾਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਵਿਪਸ੍ਸਿਆਦਯੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ ਆਗਤਾ, ਤਥਾ ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਭਗਵਾ ਆਗਤੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ। ਯਥਾਹ –

> ''ਯਥੇਵ ਲੋਕਮ੍ਹਿ ਵਿਪਸ੍ਸਿਆਦਯੋ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਭਾਵੰ ਮੁਨਯੋ ਇਧਾਗਤਾ।
> ਤਥਾ ਅਯੰ ਸਕ੍ਯਮੁਨੀਪਿ ਆਗਤੋ, ਤਥਾਗਤੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਤੇਨ ਚਕ੍ਖੁਮਾ''ਤਿ॥

ਕਥੰ **ਤਥਾ ਗਤੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ?** ਯਥਾ ਸਮ੍ਪਤਿਜਾਤਾ ਵਿਪਸ੍ਸਿਆਦਯੋ ਸਮੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਪਥਵਿਯੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਉਤ੍ਤਰਾਭਿਮੁਖਾ ਸਤ੍ਤਪਦਵੀਤਿਹਾਰੇਨ ਗਤਾ, ਤਥਾ ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਭਗਵਾ ਗਤੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ। ਯਥਾਹ –

> ''ਮੁਹੁਤ੍ਤਜਾਤੋਵ ਗਵਮ੍ਪਤੀ ਯਥਾ, ਸਮੇਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਫੁਸੀ ਵਸੁਨ੍ਧਰੰ।
> ਸੋ ਵਿਕ੍ਕਮੀ ਸਤ੍ਤਪਦਾਨਿ ਗੋਤਮੋ, ਸੇਤਞ੍ਚ ਛਤ੍ਤੰ ਅਨੁਧਾਰਯੁੰ ਮਰੂ॥

> ''ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਸੋ ਸਤ੍ਤਪਦਾਨਿ ਗੋਤਮੋ, ਦਿਸਾ ਵਿਲੋਕੇਸਿ ਸਮਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ।
> ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਪੇਤੰ ਗਿਰਮਬ੍ਭੁਦੀਰਯੀ, ਸੀਹੋ ਯਥਾ ਪਬ੍ਬਤਮੁਦ੍ਧਨਿਟ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ॥

ਕਥੰ **ਤਥਲਕ੍ਖਣੰ ਆਗਤੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ?** ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਰੂਪਾਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਸਲਕ੍ਖਣੰ ਸਾਮਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਞ੍ਚ ਤਥੰ ਅਵਿਤਥੰ ਞਾਣਗਤਿਯਾ ਆਗਤੋ ਅਵਿਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੋ ਅਨੁਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ।

> ''ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਪਨ ਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਸਕਸਾਮਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣੰ।
> ਤਥਮੇਵਾਗਤੋ ਯਸ੍ਮਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਤ੍ਥਾ ਤਥਾਗਤੋ''ਤਿ॥

ਕਥੰ **ਤਥਧਮ੍ਮੇ ਯਾਥਾਵਤੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਤਥਾਗਤੋ**? ਤਥਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ। ਯਥਾਹ – ''ਚਤ੍ਤਾਰਿਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਨਿ ਅਵਿਤਥਾਨਿ ਅਨਞ੍ਞਥਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ? 'ਇਦੰ ਦੁਕ੍ਖ'ਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਮੇਤੰ ਅਵਿਤਥਮੇਤੰ ਅਨਞ੍ਞਥਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੯੦) ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ। ਤਾਨਿ ਚ ਭਗਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਥਾਨੰ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ''ਤਥਾਗਤੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਥੋ ਹਿ ਏਤ੍ਥ ਗਤਸਦ੍ਦੋ।

> ''ਤਥਨਾਮਾਨਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਿ ਨਾਯਕੋ।
> ਤਸ੍ਮਾ ਤਥਾਨੰ ਸਚ੍ਚਾਨੰ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਤਥਾਗਤੋ''॥

ਕਥੰ **ਤਥਦਸ੍ਸਿਤਾਯ ਤਥਾਗਤੋ**? ਭਗਵਾ ਹਿ ਅਪਰਿਮਾਣਾਸੁ ਲੋਕਧਾਤੂਸੁ ਅਪਰਿਮਾਣਾਨੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਘਾਣਜਿਵ੍ਹਾਕਾਯਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਆਪਾਥੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਰੂਪਸਦ੍ਦਗਨ੍ਧਰਸਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਧਮ੍ਮਾਰਮ੍ਮਣੰ ਤਥਾਗਤੋ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਤੋ ਜਾਨਾਤਿ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ, ਏਵੰ ਤਥਦਸ੍ਸਿਤਾਯ ਤਥਾਗਤੋ। ਅਥ ਵਾ ਯੰ ਲੋਕੇ ਤਥੰ, ਤੰ ਲੋਕਸ੍ਸ ਤਥੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਤੋਪਿ ਭਗਵਾ ਤਥਾਗਤੋ। ਏਤ੍ਥ ਤਥਦਸ੍ਸਿਅਤ੍ਥੇ ''ਤਥਾਗਤੋ''ਤਿ ਪਦਸਮ੍ਭਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

> ''ਤਥਾਕਾਰੇਨ ਯੋ ਧਮ੍ਮੇ, ਜਾਨਾਤਿ ਅਨੁਪਸ੍ਸਤਿ।
> ਤਥਦਸ੍ਸੀਤਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤੋ ਤਥਾਗਤੋ''॥

ਕਥੰ **ਤਥਵਾਦਿਤਾਯ ਤਥਾਗਤੋ**? ਯਞ੍ਚ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਚ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਞ੍ਚਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਸ੍ਸਪਰਿਮਾਣਕਾਲੇ ਸੁਤ੍ਤਾਦਿਨਵਙ੍ਗਸਙ੍ਗਹਿਤੰ ਭਾਸਿਤੰ ਲਪਿਤੰ ਤਥਾਗਤੇਨ, ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਏਕਤੁਲਾਯ ਤੁਲਿਤੰ ਵਿਯ ਤਥਮੇਵ ਅਵਿਤਥਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਤੇਨੇਵਾਹ –

> ''ਯਞ੍ਚ, ਚੁਨ੍ਦ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਤਥਾਗਤੋ ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਤਿ, ਯਞ੍ਚ ਰਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਤਿ, ਯਂ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਭਾਸਤਿ ਲਪਤਿ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ, ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਤਥੇਵ ਹੋਤਿ, ਨੋ ਅਞ੍ਞਥਾ। ਤਸ੍ਮਾ 'ਤਥਾਗਤੋ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ।

ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਗਦਅਤ੍ਥੋ ਹਿ ਗਤਸਦ੍ਦੋ। ਏਵਂ ਤਥਵਾਦਿਤਾਯ ਤਥਾਗਤੋ। ਆਗਦਨੰ ਆਗਦੋ, ਵਚਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਥੋ ਅਵਿਪਰੀਤੋ ਆਗਦੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਤਥਾਗਤੋ। ਦ-ਕਾਰਸ੍ਸ ਤ-ਕਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੋ।

> ''ਤਥਾਵਾਦੀ ਜਿਨੋ ਯਸ੍ਮਾ, ਤਥਧਮ੍ਮਪ੍ਪਕਾਸਕੋ।
> ਤਥਾਮਾਗਦਨਞ੍ਚਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਤਥਾਗਤੋ''॥

ਕਥੰ **ਤਥਾਕਾਰਿਤਾਯ ਤਥਾਗਤੋ?** ਭਗਵਾ ਹਿ ਯਂ ਯਂ ਵਾਚੰ ਅਭਾਸਿ, ਤੰ ਤੰ ਏਵ ਕਾਯੇਨ ਕਰੋਤਿ, ਵਾਚਾਯ ਕਾਯੋ ਅਨੁਲੋਮੇਤਿ, ਕਾਯਸ੍ਸਪਿ ਵਾਚਾ। ਤੇਨੇਵਾਹ –

> ''ਯਥਾ ਵਾਦੀ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਤਥਾ ਕਾਰੀ, ਯਥਾ ਕਾਰੀ ਤਥਾ ਵਾਦੀ...ਪੇ॰... ਤਸ੍ਮਾ 'ਤਥਾਗਤੋ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੨੩; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਪੋਸਾਲਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੮੩)।

ਯਥਾ ਚ ਵਾਚਾ ਗਤਾ, ਕਾਯੋਪਿ ਤਥਾ ਗਤੋ, ਯਥਾ ਕਾਯੋ ਗਤੋ, ਵਾਚਾਪਿ ਤਥਾ ਗਤਾ। ਏਵਂ ਤਥਾਕਾਰਿਤਾਯ ਤਥਾਗਤੋ।

> ''ਯਥਾ ਵਾਚਾ ਗਤਾ ਤਸ੍ਸ, ਤਥਾ ਕਾਯੋ ਗਤੋ ਯਤੋ।
> ਤਥਾਵਾਦਿਤਾਯ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਮਾ ਤਥਾਗਤੋ''॥

ਕਥੰ **ਅਭਿਭਵਨਟ੍ਠੇਨ ਤਥਾਗਤੋ?** ਉਪਰਿ ਭਵਗ੍ਗਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਵੀਚਿਂ ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਰਿਯਂ ਅਪਰਿਮਾਣਾਸੁ ਲੋਕਧਾਤੂਸੁ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇ ਅਭਿਭਵਤਿ ਸੀਲੇਨਪਿ ਸਮਾਧਿਨਾਪਿ ਪਞ੍ਞਾਯਪਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨੇਨਪਿ, ਨ ਤਸ੍ਸ ਤੁਲਾ ਵਾ ਪਮਾਣਂ ਵਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਥ ਖੋ ਅਤੁਲੋ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ। ਤੇਨੇਵਾਹ –

> ''ਸਦੇਵਕੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲੋਕੇ...ਪੇ॰... ਤਥਾਗਤੋ ਅਭਿਭੂ ਅਨਭਿਭੂਤੋ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥੁ ਦਸੋ ਵਸਵਤ੍ਤੀ, ਤਸ੍ਮਾ 'ਤਥਾਗਤੋ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩; ਪੋਸਾਲਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੮੩)।

ਤਤ੍ਰੇਵਂ ਪਦਸਿਦ੍ਧਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ – ਅਗਦੋ ਵਿਯ ਅਗਦੋ। ਕੋ ਪਨੇਸ? ਦੇਸਨਾਵਿਲਾਸੋ ਚੇਵ ਪੁਞ੍ਞੁਸ੍ਸਯੋ ਚ। ਤੇਨ ਹੇਸ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਭਿਸਕ੍ਕੋ ਦਿਬ੍ਬਾਗਦੇਨ ਸਪ੍ਪੇ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਪਰਪ੍ਪਵਾਦਿਨੋ ਸਦੇਵਕਞ੍ਚ ਲੋਕੰ ਅਭਿਭਵਤਿ, ਇਤਿ ਸਬ੍ਬਲੋਕਾਭਿਭਵਨਤੋ ਅਵਿਪਰੀਤੋ ਦੇਸਨਾਵਿਲਾਸੋ ਚੇਵ ਪੁਞ੍ਞੁਸ੍ਸਯੋ ਚ ਅਗਦੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਦ-ਕਾਰਸ੍ਸ ਤ-ਕਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਤਥਾਗਤੋ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਂ ਅਭਿਭਵਨਟ੍ਠੇਨ ਤਥਾਗਤੋ।

> ''ਤਥੋ ਅਵਿਪਰੀਤੋ ਚ, ਅਗਦੋ ਯਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ।
> ਵਸਵਤ੍ਤੀਤਿ ਸੋ ਤੇਨ, ਹੋਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਤਥਾਗਤੋ''॥

ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸਾਤਿ ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲਵਿਰਹਿਤਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ''ਅਹਂ ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ। **ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੀ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਦਪਾਦਿ। **ਕਾਰੁਞ੍ਞਤਾ**ਤਿ ਕਰੁਣਾਯ ਭਾਵੋ ਕਾਰੁਞ੍ਞਤਾ। **ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਨਿਰਵਸੇਸਸਤ੍ਤਪਰਿਯਾਦਾਨਵਚਨਂ, ਸਕਲੇ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਅਯਮ੍ਪਿ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾ ਹੋਤਿ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤ੍ਥਾਯ ਆਯਾਚਿਤੋ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਕਾਰੁਞ੍ਞਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁਕਾਮੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਗਾਥਾਯ ਅਜ੍ਝਭਾਸਿ –

> ''ਅਪਾਰੁਤਾ ਤੇਸਂ ਅਮਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਾ, ਯੇ ਸੋਤਵਨ੍ਤੋ ਪਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੁ ਸਦ੍ਧਂ।
> ਵਿਹਿਂਸਸਞ੍ਞੀ ਪਗੁਣਂ ਨ ਭਾਸਿਂ, ਧਮ੍ਮਂ ਪਣੀਤਂ ਮਨੁਜੇਸੁ ਬ੍ਰਹ੍ਮੇ''ਤਿ॥ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੩; ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੭੧; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨; ਮਹਾਵ॰ ੯)।

ਅਥ ਖੋ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸਹਮ੍ਪਤਿ** ''ਕਤਾਵਕਾਸੋ ਖੋਮ੍ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਦਸਨਖਸਮੋਧਾਨਸਮੁਜ੍ਜਲਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਸਿਰਸਿ ਕਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ – ''ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਪਠਮਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੩; ਮਹਾਵ॰ ੧੦) ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ – ''ਆਲ਼ਾਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਸੋ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਂ ਖਿਪ੍ਪਂ ਆਜਾਨਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਕਾਲਙ੍ਕਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਉਦਕਸ੍ਸ ਚ ਅਭਿਦੋਸਕਾਲਙ੍ਕਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਨ – ''ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤਰਹਿ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯੇ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ''ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਆਸਾਲ਼੍ਹਿਯਂ ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਯੋਜਨਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ **ਉਪਕਂ** ਨਾਮ ਆਜੀਵਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਮਾਵਿਕਤ੍ਵਾ ਤਂਦਿਵਸਮੇਵ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਇਸਿਪਤਨਮਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨਗਤੋ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ** (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੮੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੩ ਆਦਯੋ; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੨.੩੦) ਦੇਸੇਸਿ।

ਤੇਸੁ ਅਞ੍ਞਾਸਿਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਤ੍ਥੇਰੋ ਦੇਸਨਾਨੁਸਾਰੇਨ ਞਾਣਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕੋਟੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਵਪ੍ਪਤ੍ਥੇਰਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਞ੍ਚਮਿਯਂ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਪਿ ਤੇ ਥੇਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ **ਅਨਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ** (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੩.੫੯; ਮਹਾਵ॰ ੨੦ ਆਦਯੋ) ਦੇਸੇਸਿ, ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਞ੍ਚਪਿ ਥੇਰਾ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤਤ੍ਥੇਵ **ਯਸਸ੍ਸ** ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਪਹਾਯ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਏਹਿ ਯਸਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੨੬) ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰੇਪਿ ਤਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕੇ **ਚਤੁਪਣ੍ਣਾਸਜਨੇ** ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਏਵਂ ਲੋਕੇ ਏਕਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਰਹਨ੍ਤੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ ਸਤ੍ਥਾ ਵੁਟ੍ਠਵਸ੍ਸੋ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ –

> ''ਪਰਤ੍ਥਂ ਚਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਂ, ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਪਥਵਿਂ ਇਮਂ।
> ਬਜਾਹਰਨ੍ਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਥ ਭਿਕ੍ਖਵੋ॥
>
> ''ਵਿਹਰਥ ਵਿਵਿਤ੍ਤੇਸੁ, ਪਬ੍ਬਤੇਸੁ ਵਨੇਸੁ ਚ।
> ਪਕਾਸਯਨ੍ਤਾ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਲੋਕਸ੍ਸ ਸਤਤਂ ਮਮ॥
>
> ''ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਦੂਤੇਯ੍ਯਂ, ਵਿਖ੍ਯਾਪਯਥ ਭਿਕ੍ਖਵੋ।

ਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਤ੍ਤਾਨੰ, ਸੁਬ੍ਬਤਾ ਵਚਨੰ ਮਮ॥

''ਸਬ੍ਬੰ ਪਿਦਹਥ ਦ੍ਵਾਰੰ, ਅਪਾਯਾਨਮਨਾਸਵਾ।
ਸਗ੍ਗਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ, ਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਥਾਸਮਾ॥

''ਦੇਸਨਾਪਟਿਪਤ੍ਤੀਹਿ, ਕਰੁਣਾਦਿਗੁਣਾਲਯਾ।
ਬੁਦ੍ਧਿੰ ਸਦ੍ਧਞ੍ਚ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਅਭਿਵਡ੍ਢੇਥ ਸਬ੍ਬਸੋ॥

''ਗਿਹੀਨਮੁਪਕਰੋਨ੍ਤਾਨੰ, ਨਿਚ੍ਚਾਮਾਮਿਸਦਾਨਤੋ।
ਕਰੋਥ ਧਮ੍ਮਦਾਨੇਨ, ਤੇਸੰ ਪਚ੍ਚੁਪਕਾਰਕੰ॥

''ਸਮੁਸ੍ਸਯਥ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੰ, ਦੇਸਯਨ੍ਤਾ ਇਸਿਦ੍ਧਜੰ।
ਕਤਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਪਰਤ੍ਥੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਥਾ''ਤਿ॥

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸਾਸੁ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਉਰੁਵੇਲੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਕਪ੍ਪਾਸਿਕਵਨਸਣ੍ਡੇ **ਤਿੰਸ ਭਦ੍ਦਵਗ੍ਗਿਯਕੁਮਾਰੇ** ਵਿਨੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਯੋ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮਕੋ, ਸੋ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ, ਸਬ੍ਬਸੇਟ੍ਠੋ ਅਨਾਗਾਮੀ, ਏਕੋਪਿ ਅਰਹਾ ਵਾ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨੋ ਵਾ ਨਾਹੋਸਿ। ਤੇਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਦਿਸਾਸੁ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਉਰੁਵੇਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢੁਡ੍ਢਾਨਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪਾਦਯੋ ਸਹਸ੍ਸਜਟਿਲਪਰਿਵਾਰੇ **ਤੇਭਾਤਿਕਜਟਿਲੇ** ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਗਯਾਸੀਸੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ **ਆਦਿਤ੍ਤਪਰਿਯਾਯਦੇਸਨਾਯ** (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੪.੨੮; ਮਹਾਵ॰ ੫੪) ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਅਰਹਨ੍ਤਸਹਸ੍ਸੇਨ ਭਗਵਾ ਪਰਿਵੁਤੋ ''ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਾਜਗਹਨਗਰੂਪਚਾਰੇ ਲਟ੍ਠਿਵਨੁਯ੍ਯਾਨੰ ਨਾਮ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਕੋ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ – ''ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਨਹੁਤੇਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਦਸਬਲੰ ਘਨਵਿਵਰਗਤਮਿਵ ਦਿਵਸਕਰੰ ਵਨਵਿਵਰਗਤੰ ਮੁਨਿਵਰਦਿਵਸਕਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਾਲਙ੍ਕਤਤਲੇਸੁ ਜਲਜਾਮਲਾਵਿਕਲਕਮਲਕੋਮਲੇਸੁ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਮਕੁਟਮਣਿਜੁਤਿਵਿਸਰਵਿਜ੍ਜੋਤਿਨਾ ਸਿਰਸਾ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਰਿਸਾਯ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇਸੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਮਹਾਸਮਣੋ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪੋ ਮਹਾਸਮਣੇ''ਤਿ? ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤੇਸੰ ਚੇਤੋਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਮਞ੍ਞਾਯ ਥੇਰੰ ਗਾਥਾਯ ਅਜ੍ਝਭਾਸਿ –

''ਕਿਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਰੁਵੇਲਵਾਸਿ, ਪਹਾਸਿ ਅਗ੍ਗਿੰ ਕਿਸਕੋਵਦਾਨੋ।
ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤੰ ਕਸ੍ਸਪ ਏਤਮਤ੍ਥੰ, ਕਥੰ ਪਹੀਨੰ ਤਵ ਅਗ੍ਗਿਹੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ॰ ੫੫)।

ਥੇਰੋ ਭਗਵਤੋ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੰ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ –

''ਰੂਪੇ ਚ ਸਦ੍ਦੇ ਚ ਅਥੋ ਰਸੇ ਚ, ਕਾਮਿਤ੍ਥਿਯੋ ਚਾਭਿਵਦਨ੍ਤਿ ਯਞ੍ਞਾ।
ਏਤੰ ਮਲਨ੍ਤੀ ਉਪਧੀਸੁ ਞਤ੍ਵਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਯਿਟ੍ਠੇ ਨ ਹੁਤੇ ਅਰਞ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ॰ ੫੫) –

ਇਮੰ ਗਾਥੰ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਵਕਭਾਵਪ੍ਪਕਾਸਨਤ੍ਥੰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਸਿਰਸਾ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ – ''ਸਤ੍ਥਾ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ, ਸਾਵਕੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਕਤਾਲਦ੍ਵਿਤਾਲ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਤਾਲਪ੍ਪਮਾਣੰ ਵੇਹਾਸੰ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ।

ਅਥ ਖੋ ਮਹਾਜਨੋ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਅਹੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ, ਏਵਂ ਥਾਮਗਤਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ‘ਅਰਹਾ ਅਹ’ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪੋਪਿ ਦਿਟ੍ਠਿਜਾਲਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੇਨ ਦਮਿਤੋ’’ਤਿ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ – ‘‘ਨਾਹਮਿਦਾਨਿਯੇਵ ਇਮਂ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪਂ ਦਮੇਮਿ, ਅਤੀਤੇਪਿ ਏਸ ਮਯਾ ਦਮਿਤੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਮਹਾਜਨੋ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਿਰਸਿ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਇਦਾਨਿ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਏਸ ਦਮਿਤੋ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਕਥਂ ਪਨੇਸ ਅਤੀਤੇ ਭਗਵਤਾ ਦਮਿਤੋ’’ਤਿ। ਤਤੋ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਨ ਮਹਾਜਨੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ **ਮਹਾਨਾਰਦਕਸ੍ਸਪਜਾਤਕਂ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੧੧੫੩) ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਤਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਏਕਾਦਸਨਹੁਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਏਕਨਹੁਤਂ ਉਪਾਸਕਤ੍ਤਂ ਪਟਿਵੇਦੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਸਰਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵੁਤੋ ਮਰੁਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਯ ਦਸਸਤਨਯਨੋ ਦੇਵਰਾਜਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਯ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਰਾਜਗਹਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਰਾਜਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੀਣਿ ਰਤਨਾਨਿ ਵਿਨਾ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਵੇਲਾਯ ਵਾ ਅਵੇਲਾਯ ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਲਟ੍ਠਿਵਨਂ ਨਾਮ ਅਤਿਦੂਰੇ, ਇਦਂ ਪਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵੇਲੁਵਨਂ ਨਾਮ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਵੇਕਕਾਮਾਨਂ ਨਾਤਿਦੂਰਂ ਨਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨਂ ਗਮਨਾਗਮਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨਿਜ੍ਜਨਸਮ੍ਬਾਧਂ ਪਵਿਵੇਕਸੁਖਂ ਛਾਯੂਦਕਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸੀਤਲਸਿਲਾਤਲਸਮਲਙ੍ਕਤਂ ਪਰਮਰਮਣੀਯਭੂਮਿਭਾਗਂ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਤਰੁਵਰਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਰਮਣੀਯਪਾਸਾਦਹਮ੍ਮਿਯਵਿਮਾਨਵਿਹਾਰਡ੍ਢਯੋਗਮਣ੍ਡਪਾਦਿਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ। ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਨਵਤਪਨਙ੍ਗਾਰਸਙ੍ਕਾਸੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਭਿਙ੍ਗਾਰੇਨ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਵਾਸਿਤਂ ਮਣਿਵਣ੍ਣਉਦਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੇਲੁਵਨਾਰਾਮਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਉਦਕਂ ਪਾਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਰਾਮਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨਸ੍ਸ ਮੂਲਾਨਿ ਓਤਿਣ੍ਣਾਨੀ’’ਤਿ ਪੀਤਿਵਸਂ ਗਤਾ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਅਯਂ ਮਹਾਪਥਵੀ ਕਮ੍ਪਿ। ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਪਨ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਲੁਵਨਮਹਾਵਿਹਾਰਂ ਅਞ੍ਞਂ ਪਥਵਿਂ ਕਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਸੇਨਾਸਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨਾਰਾਮਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਵਿਹਾਰਦਾਨਾਨੁਮੋਦਨਮਕਾਸਿ –

‘‘ਆਵਾਸਦਾਨਸ੍ਸ ਪਨਾਨਿਸਂਸਂ, ਕੋ ਨਾਮ ਵਤ੍ਤੁਂ, ਪੁਰਿਸੋ ਸਮਤ੍ਥੋ।
ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਬੁਦ੍ਧਾ ਪਨ ਲੋਕਨਾਥਾ, ਯੁਤ੍ਤੋ ਮੁਖਾਨਂ ਨਹੁਤੇਨ ਚਾਪਿ॥

‘‘ਆਯੁਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣਞ੍ਚ ਸੁਖਂ ਬਲਞ੍ਚ, ਵਰਂ ਪਸਤ੍ਥਂ ਪਟਿਭਾਨਮੇਵ।
ਦਦਾਤਿ ਨਾਮਾਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤੇ ਸੋ, ਯੋ ਦੇਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਰੋ ਵਿਹਾਰਂ॥

‘‘ਦਾਤਾ ਨਿਵਾਸਸ੍ਸ ਨਿਵਾਰਣਸ੍ਸ, ਸੀਤਾਦਿਨੋ ਜੀਵਿਤੁਪਦ੍ਦਵਸ੍ਸ।
ਪਾਲੇਤਿ ਆਯੁਂ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਯਸ੍ਮਾ, ਆਯੁਪ੍ਪਦੋ ਹੋਤਿ ਤਮਾਹੁ ਸਨ੍ਤੋ॥

‘‘ਅਚ੍ਚੁਣ੍ਹਸੀਤੇ ਵਸਤੋ ਨਿਵਾਸੇ, ਬਲਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣੋ ਪਟਿਭਾ ਨ ਹੋਤਿ।
ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਸੋ ਦੇਤਿ ਵਿਹਾਰਦਾਤਾ, ਬਲਞ੍ਚ ਵਣ੍ਣਂ ਪਟਿਭਾਨਮੇਵ॥

‘‘ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸੀਤੁਣ੍ਹਸਰੀਸਪਾ ਚ, ਵਾਤਾਤਪਾਦਿਪ੍ਪਭਵਸ੍ਸ ਲੋਕੇ।
ਨਿਵਾਰਣਾ ਨੇਕਵਿਧਸ੍ਸ ਨਿਚ੍ਚਂ, ਸੁਖਪ੍ਪਦੋ ਹੋਤਿ ਵਿਹਾਰਦਾਤਾ॥

‘‘ਸੀਤੁਣ੍ਹਵਾਤਾਤਪਡਂਸਵੁਟ੍ਠਿ , ਸਰੀਸਪਾਵਾਲ਼ਮਿਗਾਦਿਦੁਕ੍ਖਂ।
ਯਸ੍ਮਾ ਨਿਵਾਰੇਤਿ ਵਿਹਾਰਦਾਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੁਖਂ ਵਿਨ੍ਦਤਿ ਸੋ ਪਰਤ੍ਥ॥

''ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਭਵਭੋਗਹੇਤੁੰ, ਮਨੋਭਿਰਾਮੰ ਮੁਦਿਤੋ ਵਿਹਾਰੰ।
ਯੋ ਦੇਤਿ ਸੀਲਾਦਿਗੁਣੋਦਿਤਾਨੰ, ਸਬ੍ਬੰ ਦਦੋ ਨਾਮ ਪਵੁਚ੍ਚਤੇ ਸੋ॥

''ਪਹਾਯ ਮਚ੍ਛੇਰਮਲੰ ਸਲੋਭੰ, ਗੁਣਾਲਯਾਨੰ ਨਿਲਯੰ ਦਦਾਤਿ।
ਖਿਤ੍ਤੋਵ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਪਰੇਹਿ ਸਗ੍ਗੇ, ਯਥਾਭਤੰ ਜਾਯਤਿ ਵੀਤਸੋਕੋ॥

''ਵਰੇ ਚਾਰੁਰੂਪੇ ਵਿਹਾਰੇ ਉਲਾਰੇ, ਨਰੋ ਕਾਰਯੇ ਵਾਸਯੇ ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂ।
ਦਦੇਯ੍ਯਨ੍ਨਪਾਨਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥਞ੍ਚ ਨੇਸੰ, ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ ਨਿਚ੍ਚੰ॥

''ਤਸ੍ਮਾ ਮਹਾਰਾਜ ਭਵੇਸੁ ਭੋਗੇ, ਮਨੋਰਮੇ ਪਚ੍ਚਨੁਭੁਯ੍ਯ ਭਿਯ੍ਯੋ।
ਵਿਹਾਰਦਾਨਸ੍ਸ ਫਲੇਨ ਸਨ੍ਤੰ, ਸੁਖੰ ਅਸੋਕੰ ਅਧਿਗਚ੍ਛ ਪਚ੍ਛਾ''ਤਿ॥

ਇਚ੍ਚੇਵੰ ਮੁਨਿਰਾਜਾ ਨਰਰਾਜਸ੍ਸ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਦਾਨਾਨੁਮੋਦਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਪਰਮਦਸ੍ਸਨੀਯਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਰਸਸੇਕਪਿਞ੍ਜਰਾਨਿ ਵਿਯ ਨਗਰਵਨਵਿਮਾਨਾਦੀਨਿ ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਅਨੋਪਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਅਨਨ੍ਤਾਯ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨਮਹਾਵਿਹਾਰਮੇਵ ਪਾਵਿਸੀਤਿ।

''ਅਕੀਲ਼ਨੇ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਾਰੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਤਤ੍ਥ ਮਨੋਭਿਰਾਮੇ।
ਨਾਨਾਵਿਹਾਰੇਨ ਵਿਹਾਸਿ ਧੀਰੋ, ਵੇਨੇਯ੍ਯਕਾਨੰ ਸਮੁਦਿਕ੍ਖਮਾਨੋ''॥

ਅਥੇਵੰ ਭਗਵਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ **ਸੁਦ੍ਧੋਦਨ**ਮਹਾਰਾਜਾ ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਮਾਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਵਰਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੋ ਰਾਜਗਹੰ ਪਤ੍ਵਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਮਹਾਮਚ੍ਚੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਏਹਿ, ਭਣੇ, ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਰਾਜਗਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਮ ਵਚਨੇਨ 'ਪਿਤਾ ਵੋ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ ਤੰ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਮੇ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਏਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਮਗ੍ਗੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਵੇਲਾਯ ਵਿਹਾਰੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਸੋ ''ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਤਾਵ ਰਞ੍ਞਾ ਪਹਿਤਸਾਸਨ''ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਸਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਿਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਿਤੋਵ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਯਾਚਿ। ਭਗਵਾ – ''ਏਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੋ''ਤਿ ਹਤ੍ਥੰ ਪਸਾਰੇਸਿ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਯਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਰਾ ਵਸ੍ਸਸਟ੍ਠਿਕਤ੍ਥੇਰਾ ਵਿਯ ਆਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਾਰੇਸੁੰ। ਰਾਜਾ ''ਨੇਵ ਗਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਨ ਚ ਸਾਸਨੰ ਸੁਯ੍ਯਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨੇਵ ਨੀਹਾਰੇਨ ਨਵਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਨਵਸੁ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਏਕੋਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਨਾਰੋਚੇਸਿ, ਨ ਸਾਸਨੰ ਵਾ ਪਹਿਣਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾਵ ਪਬ੍ਬਜਿੰਸੁ।

ਅਥ ਰਾਜਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਮਮ ਵਚਨੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਰਾਜਬਲੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ **ਉਦਾਯਿੰ** ਅਦ੍ਦਸ। ਸੋ ਕਿਰ ਰਞ੍ਞੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਸਾਧਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਿਕੋ ਅਤਿਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਦਿਵਸੇਯੇਵ ਜਾਤੋ ਸਹਪੰਸੁਕੀਲ਼ਿਤੋ ਸਹਾਯੋ। ਅਥ ਨੰ ਰਾਜਾ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਤਾਤ ਉਦਾਯਿ, ਅਹੰ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੰ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ ਨਵਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪੇਸੇਸਿੰ, ਏਕਪੁਰਿਸੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਆਰੋਚੇਤਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੋ, ਅਹੰ ਜੀਵਮਾਨੋਵ ਪੁਤ੍ਤੰ ਦਟ੍ਠੁਮਿਚ੍ਛਾਮਿ। ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ਸੋ ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਵ, ਸਚੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਮਯ੍ਹੰ ਪੁਤ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਸਨੰ ਆਦਾਯ ਰਾਜਗਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਫਗ੍ਗੁਣੀਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ

ਹੇਮਨ੍ਤੋ, ਵਸਨ੍ਤਸਮਯੋ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਾ ਵਨਸਣ੍ਡਾ, ਪਟਿਪਜ੍ਜਨਕ੍ਖਮੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਕਾਲੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਞਾਤਿਸਙ੍ਗਹਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਭਗਵਤੋ ਕੁਲਨਗਰਂ ਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਗਮਨਵਣ੍ਣਂ ਵਣ੍ਣੇਸਿ –

''ਅਙ੍ਗਾਰਿਨੋ ਦਾਨਿ ਦੁਮਾ ਭਦਨ੍ਤੇ, ਫਲੇਸਿਨੋ ਛਦਨਂ ਵਿਪ੍ਪਹਾਯ।
ਤੇ ਅਚ੍ਚਿਮਨ੍ਤੋਵ ਪਭਾਸਯਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਦੁਮਾ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾ ਸੁਵਿਰਾਜਮਾਨਾ, ਰਤ੍ਤਙ੍ਕੁਰੇਹੇਵ ਚ ਪਲ੍ਲਵੇਹਿ।
ਰਤਨੁਜ੍ਜਲਮਣ੍ਡਪਸਨ੍ਨਿਭਾਸਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਗ੍ਗਾ ਕੁਸੁਮੇਹਿ ਭੂਸਿਤਾ, ਮਨੁਞ੍ਞਭੂਤਾ ਸੁਚਿਸਾਧੁਗਨ੍ਧਾ।
ਰੁਕ੍ਖਾ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਫਲੇਹਿਨੇਕੇਹਿ ਸਮਿਦ੍ਧਿਭੂਤਾ, ਵਿਚਿਤ੍ਤਰੁਕ੍ਖਾ ਉਭਤੋਵਕਾਸੇ।
ਖੁਦ੍ਦਂ ਪਿਪਾਸਮ੍ਪਿ ਵਿਨੋਦਯਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਵਿਚਿਤ੍ਤਮਾਲਾ ਸੁਚਿਪਲ੍ਲਵੇਹਿ, ਸੁਸਜ੍ਜਿਤਾ ਮੋਰਕਲਾਪਸਨ੍ਨਿਭਾ।
ਰੁਕ੍ਖਾ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਵਿਰੋਚਮਾਨਾ ਫਲਪਲ੍ਲਵੇਹਿ, ਸੁਸਜ੍ਜਿਤਾ ਵਾਸਨਿਵਾਸਭੂਤਾ।
ਤੋਸੇਨ੍ਤਿ ਅਦ੍ਧਾਨਕਿਲਨ੍ਤਸਤ੍ਤੇ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਸੁਫੁਲ੍ਲਿਤਗ੍ਗਾ ਵਨਗੁਮ੍ਬਨਿਸ੍ਸਿਤਾ, ਲਤਾ ਅਨੇਕਾ ਸੁਵਿਰਾਜਮਾਨਾ।
ਤੋਸੇਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤੇ ਮਣਿਮਣ੍ਡਪਾਵ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਲਤਾ ਅਨੇਕਾ ਦੁਮਨਿਸ੍ਸਿਤਾਵ, ਪਿਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਹਿਤਾ ਵਧੂਵ।
ਪਲੋਭਯਨ੍ਤੀ ਹਿ ਸੁਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਵਿਚਿਤ੍ਤਨੀਲਾਦਿਮਨੁਞ੍ਞਵਣ੍ਣਾ , ਦਿਜਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਅਭਿਕੂਜਮਾਨਾ।
ਤੋਸੇਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਜੁਸ੍ਸਰਤਾ ਰਤੀਹਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਮਿਗਾ ਚ ਨਾਨਾ ਸੁਵਿਰਾਜਮਾਨਾ, ਉਤ੍ਤੁਙ੍ਗਕਣ੍ਣਾ ਚ ਮਨੁਞ੍ਞਨੇਤ੍ਤਾ।
ਦਿਸਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਮਭਿਧਾਵਯਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਮਨੁਞ੍ਞਭੂਤਾ ਚ ਮਹੀ ਸਮਨ੍ਤਾ, ਵਿਰਾਜਮਾਨਾ ਹਰਿਤਾਵ ਸਦ੍ਦਲਾ।
ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਰੁਕ੍ਖਾ ਮੋਲਿਨਿਵਲਙ੍ਕਤਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਸੁਸਜ੍ਜਿਤਾ ਮੁਤ੍ਤਮਯਾਵ ਵਾਲੁਕਾ, ਸੁਸਣ੍ਠਿਤਾ ਚਾਰੁਸੁਫਸ੍ਸਦਾਤਾ।
ਵਿਰੋਚਯਨ੍ਤੇਵ ਦਿਸਾ ਸਮਨ੍ਤਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

''ਸਮਂ ਸੁਫਸ੍ਸਂ ਸੁਚਿਭੂਮਿਭਾਗਂ, ਮਨੁਞ੍ਞਪੁਪ੍ਫੋਦਯਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤਂ।

ਵਿਰਾਜਮਾਨਂ ਸੁਚਿਮਞ੍ਜੁ ਸੋਭਂ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਸੁਸਜ੍ਜਿਤਂ ਨਨ੍ਦਨਕਾਨਨਂਵ, ਵਿਚਿਤ੍ਤਨਾਨਾਦੁਮਸਣ੍ਡਮਣ੍ਡਿਤਂ।
ਸੁਗਨ੍ਧਭੂਤਂ ਪਵਨਂ ਸੁਰਮ੍ਮਂ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਸਰਾ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾ ਵਿਵਿਧਾ ਮਨੋਰਮਾ, ਸੁਸਜ੍ਜਿਤਾ ਪਙ੍ਕਜਪੁਣ੍ਡਰੀਕਾ।
ਪਸਨ੍ਨਸੀਤੋਦਕਚਾਰੁਪੁਣ੍ਣਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਸੁਫੁਲ੍ਲਨਾਨਾਵਿਧਪਙ੍ਕਜੇਹਿ , ਵਿਰਾਜਮਾਨਾ ਸੁਚਿਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧਾ।
ਪਮੋਦਯਨ੍ਤੇਵ ਨਰਾਮਰਾਨਂ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਸੁਫੁਲ੍ਲਪਙ੍ਕੇਰੁਹਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ਦਿਜਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਮਭਿਨਾਦਯਨ੍ਤਾ।
ਮੋਦਨ੍ਤਿ ਭਰਿਯਾਹਿ ਸਮਙ੍ਗਿਨੋ ਤੇ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਸੁਫੁਲ੍ਲਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਰਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਅਲੀ ਵਿਧਾਵਨ੍ਤਿ ਵਿਕੂਜਮਾਨਾ।
ਮਧੁਮ੍ਹਿ ਗਨ੍ਧੋ ਵਿਦਿਸਂ ਪਵਾਯਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਅਭਿਨ੍ਨਨਾਦਾ ਮਦਵਾਰਣਾ ਚ, ਗਿਰੀਹਿ ਧਾਵਨ੍ਤਿ ਚ ਵਾਰਿਧਾਰਾ।
ਸਵਨ੍ਤਿ ਨਜ੍ਜੋ ਸੁਵਿਰਾਜਿਤਾਵ ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਗਿਰੀ ਸਮਨ੍ਤਾਵ ਪਦਿਸ੍ਸਮਾਨਾ, ਮਯੂਰਗੀਵਾ ਇਵ ਨੀਲਵਣ੍ਣਾ।
ਦਿਸਾ ਰਜਿਨ੍ਦਾਵ ਵਿਰੋਚਯਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਮਯੂਰਸਙ੍ਘਾ ਗਿਰਿਮੁਦ੍ਧਨਸ੍ਮਿਂ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਨਾਰੀਹਿ ਸਮਙ੍ਗਿਭੂਤਾ।
ਕੂਜਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਹਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਸੁਵਾਦਿਕਾ ਨੇਕਦਿਜਾ ਮਨੁਞ੍ਞਾ, ਵਿਚਿਤ੍ਤਪਤ੍ਤੇਹਿ ਵਿਰਾਜਮਾਨਾ।
ਗਿਰਿਮ੍ਹਿ ਠਤ੍ਵਾ ਅਭਿਨਾਦਯਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਸੁਫੁਲ੍ਲਪੁਪ੍ਫਾਕਰਮਾਭਿਕਿਣ੍ਣਾ , ਸੁਗਨ੍ਧਨਾਨਾਦਲਲਙ੍ਕਤਾ ਚ।
ਗਿਰੀ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ ਦਿਸਾ ਸਮਨ੍ਤਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਜਲਾਸਯਾ ਨੇਕਸੁਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧਾ, ਸੁਰਿਨ੍ਦਉਯ੍ਯਾਨਜਲਾਸਯਾਵ।
ਸਵਨ੍ਤਿ ਨਜ੍ਜੋ ਸੁਵਿਰਾਜਮਾਨਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਵਿਚਿਤ੍ਤਤਿਤ੍ਥੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਚ, ਮਨੁਞ੍ਞਨਾਨਾਮਿਗਪਕ੍ਖਿਪਾਸਾ।
ਨਜ੍ਜੋ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ ਸੁਸਨ੍ਦਮਾਨਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਜਲਾਸਯੇਸੁ, ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਾ ਚਾਰੁਸੁਗਨ੍ਧਰੁਕ੍ਖਾ।
ਵਿਭੂਸਿਤਗ੍ਗਾ ਸੁਰਸੁਨ੍ਦਰੀ ਚ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਸੁਗਨ੍ਧਨਾਨਾਦੁਮਜਾਲਕਿਣ੍ਣੰ , ਵਨੰ ਵਿਚਿਤ੍ਤੰ ਸੁਰਨਨ੍ਦਨੰਵ।
ਮਨੋਭਿਰਾਮੰ ਸਤਤੰ ਗਤੀਨੰ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਨਾਨਾਸੁਚਿਅਨ੍ਨਪਾਨਾ, ਸਬਜਞ੍ਜਨਾ ਸਾਦੁਰਸੇਨ ਯੁਤ੍ਤਾ।
ਪਥੇਸੁ ਗਾਮੇ ਸੁਲਭਾ ਮਨੁਞ੍ਞਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਵਿਰਾਜਿਤਾ ਆਸਿ ਮਹੀ ਸਮਨ੍ਤਾ, ਵਿਚਿਤ੍ਤਵਣ੍ਣਾ ਕੁਸੁਮਾਸਨਸ੍ਸ।
ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਗੋਪੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਾਵ ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਵਿਸੁਦ੍ਧਸਦ੍ਧਾਦਿਗੁਣੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਾ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਰਾਜੰ ਅਭਿਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤਾ।
ਬਹੂਹਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜਨਾ ਸਮਨ੍ਤਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਵਿਚਿਤ੍ਰਆਰਾਮਸੁਪੋਕ੍ਖਰਞ੍ਞੋ, ਵਿਚਿਤ੍ਰਨਾਨਾਪਦੁਮੇਹਿ ਛਨ੍ਨਾ।
ਭਿਸੇਹਿ ਖੀਰੰਵ ਰਸੰ ਪਵਾਯਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਵਿਚਿਤ੍ਰਨੀਲਚ੍ਛਦਨੇਨਲਙ੍ਕਤਾ, ਮਨੁਞ੍ਞਰੁਕ੍ਖਾ ਉਭਤੋਵਕਾਸੇ।
ਸਮੁਗ੍ਗਤਾ ਸਤ੍ਤੁਸਮੂਹਭੂਤਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਵਿਚਿਤ੍ਰਨੀਲਬ੍ਭਮਿਵਾਯਤੰ ਵਨੰ, ਸੁਰਿਨ੍ਦਲੋਕੇ ਇਵ ਨਨ੍ਦਨੰ ਵਨੰ।
ਸਬ੍ਬੋਤੁਕੰ ਸਾਧੁਸੁਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫੰ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਸੁਭਞ੍ਜਸੰ ਯੋਜਨਯੋਜਨੇਸੁ, ਸੁਭਿਕ੍ਖਗਾਮਾ ਸੁਲਭਾ ਮਨੁਞ੍ਞਾ।
ਜਨਾਭਿਕਿਣ੍ਣਾ ਸੁਲਭਨ੍ਨਪਾਨਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਪਹੂਤਛਾਯੂਦਕਰਮ੍ਮਭੂਤਾ, ਨਿਵਾਸਿਨੰ ਸਬ੍ਬਸੁਖਪ੍ਪਦਾਤਾ।
ਵਿਸਾਲਸਾਲਾ ਚ ਸਭਾ ਚ ਬਹੂ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਵਿਚਿਤ੍ਤੁਨਾਨਾਦੁਮਸਣ੍ਡਮਣ੍ਡਿਤਾ, ਮਨੁਞ੍ਞਉਯਜਾਨਸੁਪੋਕ੍ਖਰਞ੍ਞੋ।
ਸੁਮਾਪਿਤਾ ਸਾਧੁਸੁਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਵਾਤੋ ਮੁਦੂਸੀਤਲਸਾਧੁਰੂਪੋ, ਨਭਾ ਚ ਅਬ੍ਭਾ ਵਿਗਤਾ ਸਮਨ੍ਤਾ।
ਦਿਸਾ ਚ ਸਬ੍ਬਾਵ ਵਿਰੋਚਯਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਪਥੇ ਰਜੋਨੁਗ੍ਗਮਨਤ੍ਥਮੇਵ, ਰਤ੍ਤਿੰ ਪਵਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚ ਮਨ੍ਦਵੁਟ੍ਠੀ।
ਨਭੇ ਚ ਸੂਰੋ ਮੁਦੁਕੋਵ ਤਾਪੋ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਮਦਪ੍ਪਬਾਹਾ ਮਦਹਤ੍ਥਿਸਙ੍ਘਾ, ਕਰੇਣੁਸਙ੍ਘੇਹਿ ਸੁਕੀਲ਼ਯਨ੍ਤਿ।
ਦਿਸਾ ਵਿਧਾਵਨ੍ਤਿ ਚ ਗਜ੍ਜਯਨ੍ਤਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਵਨੰ ਸੁਨੀਲੰ ਅਭਿਦਸ੍ਸਨੀਯੰ, ਨੀਲਬ੍ਭਕੂਟੰ ਇਵ ਰਮ੍ਮਭੂਤੰ।

ਵਿਲੋਕਿਤਾਨਂ ਅਤਿਵਿਮ੍ਹਨੀਯਂ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਵਿਸੁਦ੍ਧਮਬ੍ਭਂ ਗਗਨਂ ਸੁਰਮ੍ਮਂ, ਮਣਿਮਯੇਹਿ ਸਮਲਙ੍ਕਤਾਵ।
ਦਿਸਾ ਚ ਸਬ੍ਬਾ ਅਤਿਰੋਚਯਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਵਿਜ੍ਜਾਧਰਕਿਨ੍ਨਰਾ ਚ, ਸੁਗੀਤਿਯਨ੍ਤਾ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ।
ਚਰਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਵਨੇ ਸੁਰਮ੍ਮੇ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਕਿਲੇਸਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਿਤਾਸਕੇਹਿ, ਤਪਸ੍ਸਿਸਙ੍ਘੇਹਿ ਨਿਸੇਵਿਤਂ ਵਨਂ।
ਵਿਹਾਰਆਰਾਮਸਮਿਦ੍ਧਿਭੂਤਂ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਸਮਿਦ੍ਧਿਨਾਨਾਫਲਿਨੋ ਵਨਨ੍ਤਾ, ਅਨਾਕੁਲਾ ਨਿਚ੍ਚਮਨੋਭਿਰਮ੍ਮਾ।
ਸਮਾਧਿਪੀਤਿਂ ਅਭਿਵਡ੍ਢਯਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਨਿਸੇਵਿਤਂ ਨੇਕਦਿਜੇਹਿ ਨਿਚ੍ਚਂ, ਗਾਮੇਨ ਗਾਮਂ ਸਤਤਂ ਵਸਨ੍ਤਾ।
ਪੁਰੇ ਪੁਰੇ ਗਾਮਵਰਾ ਚ ਸਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਵਤ੍ਥਨ੍ਨਪਾਨਂ ਸਯਨਾਸਨਞ੍ਚ, ਗਨ੍ਧਞ੍ਚ ਮਾਲਞ੍ਚ ਵਿਲੇਪਨਞ੍ਚ।
ਤਹਿਂ ਸਮਿਦ੍ਧਾ ਜਨਤਾ ਬਹੂ ਚ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਪੁਞ੍ਞਿਦ੍ਧਿਯਾ ਸਬ੍ਬਯਸਗ੍ਗਪਤ੍ਤਾ, ਜਨਾ ਚ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸੁਖਿਤਾ ਸਮਿਦ੍ਧਾ।
ਪਹੂਤਭੋਗਾ ਵਿਵਿਧਾ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਨਭੇ ਚ ਅਬ੍ਭਾ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਵਣ੍ਣਾ, ਦਿਸਾ ਚ ਚਨ੍ਦੋ ਸੁਵਿਰਾਜਿਤੋਵ।
ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਵਾਤੋ ਮੁਦੁਸੀਤਲੋ ਚ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਚਨ੍ਦੁਗ੍ਗਮੇ ਸਬ੍ਬਜਨਾ ਪਹਟ੍ਠਾ, ਸਕਙ੍ਗਣੇ ਚਿਤ੍ਤਕਥਾ ਵਦਨ੍ਤਾ।
ਪਿਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਮੋਦਯਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਰਂਸੀਹਿ ਨਭਂ ਵਿਰੋਚਿ, ਮਹੀ ਚ ਸਂਸੁਦ੍ਧਮਨੁਞ੍ਞਵਣ੍ਣਾ।
ਦਿਸਾ ਚ ਸਬ੍ਬਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਰੂਪਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਦੂਰੇ ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਰਚਨ੍ਦਰਂਸਿਂ, ਪੁਪ੍ਫਿਂਸੁ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਮਹੀਤਲਸ੍ਮਿਂ।
ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਗਨ੍ਧਗੁਣਤ੍ਥਿਕਾਨਂ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਰਂਸੀਹਿ ਵਿਲਿਮ੍ਪਿਤਾਵ, ਮਹੀ ਸਮਨ੍ਤਾ ਕੁਸੁਮੇਨਲਙ੍ਕਤਾ।
ਵਿਰੋਚਿ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸੁਮਾਲਿਨੀਵ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਕੁਚਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥੀਪਿ ਮਦੇਨ ਮਤ੍ਤਾ, ਵਿਚਿਤ੍ਤਪਿਞ੍ਛਾ ਚ ਦਿਜਾ ਸਮਨ੍ਤਾ।
ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਨਾਦਂ ਪਵਨੇ ਸੁਰਮ੍ਮੇ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨਂ॥

‘‘ਪਥਞ੍ਹੁ ਸਬ੍ਬੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨਕ੍ਖਮੰ, ਇਦ੍ਧਞ੍ਹੁ ਰਟ੍ਠੰ ਸਧਨੰ ਸਭੋਗੰ।
ਸਬ੍ਬਤ੍ਥੁਤੰ ਸਬ੍ਬਸੁਖਪ੍ਪਦਾਨੰ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਵਨਞ੍ਹੁ ਸਬ੍ਬੰ ਸੁਵਿਚਿਤ੍ਤਰੂਪੰ, ਸੁਮਾਪਿਤੰ ਨਨ੍ਦਨਕਾਨਨੰਵ।
ਯਤੀਨ ਪੀਤਿੰ ਸਤਤੰ ਜਨੇਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਅਲਙ੍ਕਤੰ ਦੇਵਪੁਰੰਵ ਰਮ੍ਮੰ, ਕਪੀਲਵਤ੍ਥੁ ਇਤਿ ਨਾਮਧੇਯ੍ਯੰ।
ਕੁਲਨਗਰੰ ਇਧ ਸਸ੍ਸਿਰਿਕੰ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਮਨੁਞ੍ਞਅਟ੍ਟਾਲਵਿਚਿਤ੍ਤਰੂਪੰ, ਸੁਫੁਲ੍ਲਪਙ੍ਕੇਰੁਹਸਣ੍ਡਮਣ੍ਡਿਤੰ।
ਵਿਚਿਤ੍ਤਪਰਿਖਾਹਿ ਪੁਰੰ ਸੁਰਮ੍ਮੰ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਵਿਚਿਤ੍ਤਪਾਕਾਰਞ੍ਹੁ ਤੋਰਣਞ੍ਹੁ, ਸੁਭਙ੍ਗਣੰ ਦੇਵਨਿਵਾਸਭੂਤੰ।
ਮਨੁਞ੍ਞਵੀਥਿ ਸੁਰਲੋਕਸਨ੍ਨਿਭੰ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਅਲਙ੍ਕਤਾ ਸਾਕਿਯਰਾਜਪੁਤ੍ਤਾ, ਵਿਰਾਜਮਾਨਾ ਵਰਭੂਸਨੇਹਿ।
ਸੁਰਿਨ੍ਦਲੋਕੇ ਇਵ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਮੁਨਿਵਰੰ ਅਭਿਦਸ੍ਸਨਾਯ, ਅਮਚ੍ਚਪੁਤ੍ਤੇ ਦਸਧਾ ਅਪੇਸਯਿ।
ਬਲੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਮਹਤਾ ਮੁਨਿਨ੍ਦ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਨੇਵਾਗਤੰ ਪਸ੍ਸਤਿ ਨੇਵ ਵਾਚੰ, ਸੋਕਾਭਿਭੂਤੰ ਨਰਵੀਰਸੇਟ੍ਠੰ।
ਤੋਸੇਤੁਮਿਚ੍ਛਾਮਿ ਨਰਾਧਿਪਤ੍ਤੁੰ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਤੰਦਸ੍ਸਨੇਨਬ੍ਭੁਤਪੀਤਿਰਾਸਿ, ਉਦਿਕ੍ਖਮਾਨੰ ਦ੍ਵਿਪਦਾਨਮਿਨ੍ਦੰ।
ਤੋਸੇਹਿ ਤੰ ਮੁਨਿਨ੍ਦ ਗੁਣਸੇਟ੍ਠੰ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ॥

‘‘ਆਸਾਯ ਕਸ੍ਸਤੇ ਖੇਤ੍ਤੰ, ਬੀਜੰ ਆਸਾਯ ਵਪ੍ਪਤਿ।
ਆਸਾਯ ਵਾਣਿਜਾ ਯਨ੍ਤਿ, ਸਮੁਦ੍ਦੰ ਧਨਹਾਰਕਾ।
ਯਾਯ ਆਸਾਯ ਤਿਟ੍ਠਾਮਿ, ਸਾ ਮੇ ਆਸਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤੁ॥

‘‘ਨਾਤਿਸੀਤੰ ਨਾਤਿਉਣ੍ਹੰ, ਨਾਤਿਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਛਾਤਕੰ।
ਸਦ੍ਦਲਾ ਹਰਿਤਾ ਭੂਮਿ, ਏਸ ਕਾਲੋ ਮਹਾਮੁਨੀ’’ਤਿ॥

ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ – ‘‘ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ, ਉਦਾਯਿ, ਗਮਨਵਣ੍ਣੰ ਵਣ੍ਣੇਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ, ਕਰੋਥ ਞਾਤਕਾਨੰ ਸਙ੍ਗਹ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਉਦਾਯਿ, ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਞਾਤਿਸਙ੍ਗਹੰ, ਤੇਨ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਹਿ , **ਗਮਿਯਵਤ੍ਤੰ** ਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਥੇਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਅਙ੍ਗਮਗਧਵਾਸੀਨੰ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਦਸਹਿ ਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਵਾਸੀਨੰ ਦਸਹਿ ਸਹਸ੍ਸੇਹੀਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਵੀਸਤਿਯਾ ਖੀਣਾਸਵਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਰਾਜਗਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਯੋਜਨੰ ਯੋਜਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੀਹਿ ਮਾਸੇਹਿ

ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਪੁਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਸਾਕਿਯਾਪਿ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇਯੇਵ ਭਗਵਤਿ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਞਾਤਿਸੇਟ੍ਠਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਭਗਵਤੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਵੀਮਂਸਮਾਨਾ ''ਨਿਗ੍ਰੋਧਸਕ੍ਕਸ੍ਸਾਰਾਮੋ ਰਮਣੀਯੋ''ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨਵਿਧਿਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਹਤ੍ਥਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਸਮਲਙ੍ਕਤਗਤ੍ਤਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਚੁਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਪੂਜਯਮਾਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ।

ਤਤ੍ਰ ਭਗਵਾ ਵੀਸਤਿਯਾ ਖੀਣਾਸਵਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਾਕਿਯਾ ਪਨ ਮਾਨਜਾਤਿਕਾ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧਾ, ''ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਦਹਰਤਰੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਭਾਤਾ, ਪੁਤ੍ਤੋ, ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ, ਨਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦਹਰਦਹਰੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰੇ ਆਹਂਸੁ – ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਨ੍ਦਥ, ਮਯਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇਸ੍ਵੇਵਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਭਗਵਾ ਤੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਇਮੇ ਞਾਤਕਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੋਘਜਿਣ੍ਣਭਾਵੇਨ ਨ ਮਂ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਨ ਪਨੇਤੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ 'ਬੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮ ਕੀਦਿਸੋ, ਬੁਦ੍ਧਬਲਂ ਨਾਮ ਕੀਦਿਸ'ਨ੍ਤਿ ਵਾ, 'ਬੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮ ਏਦਿਸੋ, ਬੁਦ੍ਧਬਲਂ ਨਾਮ ਏਦਿਸ'ਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਬਲਂ ਇਦ੍ਧਿਬਲਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਞ੍ਚ ਕਰੇਯ੍ਯਂ, ਆਕਾਸੇ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਵਿਤ੍ਥਤਂ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯਂ ਚਙ੍ਕਮਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਦੇਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਕੇਹਿ ਭਗਵਤੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ –

੩. ''ਨ ਹੇਤੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਸਦੇਵਮਾਨੁਸਾ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਯਂ ਕੀਦਿਸਕੋ ਨਰੁਤ੍ਤਮੋ।
ਇਦ੍ਧਿਬਲਂ ਪਞ੍ਞਾਬਲਞ੍ਚ ਕੀਦਿਸਂ, ਬੁਦ੍ਧਬਲਂ ਲੋਕਹਿਤਸ੍ਸ ਕੀਦਿਸਂ॥

੪. ''ਨ ਹੇਤੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਸਦੇਵਮਾਨੁਸਾ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਯਂ ਏਦਿਸਕੋ ਨਰੁਤ੍ਤਮੋ।
ਇਦ੍ਧਿਬਲਂ ਪਞ੍ਞਾਬਲਞ੍ਚ ਏਦਿਸਂ, ਬੁਦ੍ਧਬਲਂ ਲੋਕਹਿਤਸ੍ਸ ਏਦਿਸਂ॥

੫. ''ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਦਸ੍ਸਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਬੁਦ੍ਧਬਲਮਨੁਤ੍ਤਰਂ।
ਚਙ੍ਕਮਂ ਮਾਪਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨਭੇ ਰਤਨਮਣ੍ਡਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਹੇਤੇ ਜਾਨਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨ ਹਿ ਏਤੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਨ**-ਕਾਰੋ ਪਟਿਸੇਧਤ੍ਥੋ। **ਹਿ**-ਕਾਰੋ ਕਾਰਣਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤੇ ਮਮ ਞਾਤਿਆਦਯੋ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਯਾ ਬੁਦ੍ਧਬਲੇ ਚ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇ ਚ ਅਨਾਵਿਕਤੇ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ''ਏਦਿਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਏਦਿਸਂ ਇਦ੍ਧਿਬਲ''ਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਮਮ ਬੁਦ੍ਧਬਲਞ੍ਚ ਇਦ੍ਧਿਬਲਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਦੇਵਮਾਨੁਸਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦੇਵਾਤਿ ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਸਹ ਦੇਵੇਹੀਤਿ ਸਦੇਵਾ। ਕੇ ਤੇ? ਮਾਨੁਸਾ, ਸਦੇਵਾ ਏਵ ਮਾਨੁਸਾ ਸਦੇਵਮਾਨੁਸਾ। ਅਥ ਵਾ **ਦੇ**ਵੋਤਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵੋ, ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਰਾਜਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਸਹ ਦੇਵੇਨ ਰਞ੍ਞਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੇਨਾਤਿ ਸਦੇਵਾ। **ਮਾਨੁਸਾ**ਤਿ ਞਾਤਿਮਾਨੁਸਾ, ਸਦੇਵਾ ਸਸੁਦ੍ਧੋਦਨਾ ਮਾਨੁਸਾ ਸਦੇਵਮਾਨੁਸਾ ਸਰਾਜਾਨੋ ਵਾ ਏਤੇ ਮਮ ਞਾਤਿਮਾਨੁਸਾ ਮਮ ਬਲਂ ਨ ਵਿਜਾਨਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਦੇਵਾਪਿ ਸਙ੍ਗਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਦੇਵਾ ਦੇਵਨਟ੍ਠੇਨ ''ਦੇਵਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਦੇਵਨਂ ਨਾਮ ਧਾਤੁਅਤ੍ਥੇ ਕੀਲ਼ਾਦਿ। ਅਥ ਵਾ ਦੇਵਾ ਚ ਮਾਨੁਸਾ ਚ ਦੇਵਮਾਨੁਸਾ, ਸਹ ਦੇਵਮਾਨੁਸੇਹਿ ਸਦੇਵਮਾਨੁਸਾ। ਕੇ ਤੇ? ਲੋਕਾਤਿ ਵਚਨਸੇਸੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਬੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਨੁਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਬੁਦ੍ਧੋ। ਯਥਾਹ –

''ਅਭਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਂ, ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਞ੍ਚ ਭਾਵਿਤਂ।
ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ ਪਹੀਨਂ ਮੇ, ਤਸ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧੋਸ੍ਮਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿ॥ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੯੯; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੫੬੩)।

ਇਧ ਪਨ ਕਤ੍ਤੁਕਾਰਕੇ ਬੁਦ੍ਧਸਦ੍ਦਸਿਦ੍ਧਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਅਧਿਗਤਵਿਸੇਸੇਹਿ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਤ ਸੋ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਞਾਤਤ੍ਤਾ ਬੁਦ੍ਧੋ। ਇਧ ਕਮ੍ਮਕਾਰਕੇ ਬੁਦ੍ਧਸਦ੍ਦਸਿਦ੍ਧਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾ। ਬੁਦ੍ਧਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ,

ਬੁਦ੍ਧਵਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਸਦ੍ਦਸਤ੍ਥਾਨੁਸਾਰੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਕੀਦਿਸਕੋ**ਤਿ ਕੀਦਿਸੋ ਕਿਂਸਰਿਕ੍ਖਕੋ ਕਿਂਸਦਿਸੋ ਕਿਂਵਣ੍ਣੋ ਕਿਂਸਣ੍ਠਾਨੋ ਦੀਘੋ ਵਾ ਰਸ੍ਸੋ ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਨਰੁਤ੍ਤਮੋਤਿ ਨਰਾਨਂ ਨਰੇਸੁ ਵਾ ਉਤ੍ਤਮੋ ਪਵਰੋ ਸੇਟ੍ਠੋਤਿ ਨਰੁਤ੍ਤਮੋ। **ਇਦ੍ਧਿਬਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਇਜ੍ਝਨਂ ਇਦ੍ਧਿ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਅਤ੍ਥੇਨ ਪਟਿਲਾਭਟ੍ਠੇਨ ਚ ਇਦ੍ਧਿ। ਅਥ ਵਾ ਇਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਤਾਯ ਸਤ੍ਤਾ ਇਦ੍ਧਾ ਵੁਦ੍ਧਾ ਉਕ੍ਕਂਸਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦ੍ਧਿ। ਸਾ ਪਨ ਦਸਵਿਧਾ ਹੋਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ''ਇਦ੍ਧਿਯੋਤਿ ਦਸ ਇਦ੍ਧਿਯੋ। ਕਤਮਾ ਦਸ? ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਾ ਇਦ੍ਧਿ, ਵਿਕੁਬ੍ਬਨਾ ਇਦ੍ਧਿ, ਮਨੋਮਯਾ ਇਦ੍ਧਿ, ਞਾਣਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਇਦ੍ਧਿ, ਸਮਾਧਿਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਇਦ੍ਧਿ, ਅਰਿਯਾ ਇਦ੍ਧਿ, ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾ ਇਦ੍ਧਿ, ਪੁਞ੍ਞਵਤੋ ਇਦ੍ਧਿ, ਵਿਜ੍ਜਾਮਯਾ ਇਦ੍ਧਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮਾਪਯੋਗਪਚ੍ਚਯਾ ਇਜ੍ਝਨਟ੍ਠੇਨ ਇਦ੍ਧੀ''ਤਿ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੩.੧੦)।

ਤਾਸਂ ਇਦਂ ਨਾਨਤ੍ਤਂ – ਪਕਤਿਯਾ ਏਕੋ ਬਹੁਕਂ ਆਵਜ੍ਜੇਤਿ, ਸਤਂ ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਂ ਵਾ ਆਵਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਞਾਣੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਿ ''ਬਹੁਕੋ ਹੋਮੀ''ਤਿ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੩.੧੦) ਏਵਂ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਇਦ੍ਧਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਤ੍ਤਾ **ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਾ ਇਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ। ਤਸ੍ਸਾਯਮਤ੍ਥੋ – ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਂ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਸਚੇ ਸਤਂ ਇਚ੍ਛਤਿ ''ਸਤਂ ਹੋਮਿ, ਸਤਂ ਹੋਮੀ''ਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰਪਰਿਕਮ੍ਮਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਆਵਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹੇਵ ਸਤਂ ਹੋਤਿ। ਸਹਸ੍ਸਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਤਤ੍ਥ ਪਾਦਕਜ੍ਝਾਨਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪਰਿਕਮ੍ਮਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਸਤਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਾਰਮ੍ਮਣਾਨਿ ਵਾ, ਤਾਨਿ ਚ ਖੋ ਵਣ੍ਣਵਸੇਨ, ਨੋ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਸੇਨ। ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਸਤਾਰਮ੍ਮਣਮੇਵ, ਤਂ ਪਨ ਅਪ੍ਪਨਾਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਗੋਤ੍ਰਭੁਅਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਰੂਪਾਵਚਰਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਿਕਂ । ਸੋ ਪਨ ਪਕਤਿਵਣ੍ਣਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਵਣ੍ਣਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ ਨਾਗਵਣ੍ਣਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਸੁਪਣ੍ਣਵਣ੍ਣਂ ਵਾ...ਪੇ॰... ਵਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਬ੍ਯੂਹਂ ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤੀਤਿ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੩.੧੩) ਏਵਂ ਆਗਤਾ ਇਦ੍ਧਿ ਪਕਤਿਵਣ੍ਣਵਿਜਹਨਵਿਕਾਰਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ **ਵਿਕੁਬ੍ਬਨਿਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ।

''ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮਮ੍ਹਾ ਕਾਯਾ ਅਞ੍ਞਂ ਕਾਯਂ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਨਾਤਿ ਰੂਪਿਂ ਮਨੋਮਯਂ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਿਂ ਅਹੀਨਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੩.੧੪) ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਆਗਤਾ ਇਦ੍ਧਿ ਸਰੀਰਸ੍ਸੇਵ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਮਨੋਮਯਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਤ੍ਤਾ **ਮਨੋਮਯਿਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ।

ਞਾਣੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਵਾ ਤਙ੍ਖਣੇ ਵਾ ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਪਟਿਲਭਿਤਬ੍ਬਅਰਹਤ੍ਤਞਾਣਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਵਿਸੇਸੋ **ਞਾਣਵਿਪ੍ਫਾਰੋ ਇਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ। ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਬਾਕੁਲਸ੍ਸ ਚ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਂਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਚ ਞਾਣਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਇਦ੍ਧਿ, ਤੇਸਂ ਵਤ੍ਥੂ ਚੇਤ੍ਥ ਕਥੇਤਬ੍ਬਂ (ਅ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧.੨੨੬)।

ਸਮਾਧਿਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਵਾ ਤਙ੍ਖਣੇ ਵਾ ਸਮਥਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਵਿਸੇਸੋ **ਸਮਾਧਿਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਇਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ। ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਇਦ੍ਧਿ (ਉਦਾ॰ ੩੪), ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਞ੍ਜੀਵਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਇਦ੍ਧਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੫੦੭), ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਖਾਣੁਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸਮਾਧਿਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਇਦ੍ਧਿ (ਧ॰ ਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਖਾਣੁਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਤ੍ਥੇਰਵਤ੍ਥੁ), ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਉਪਾਸਿਕਾਯ ਸਮਾਧਿਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਇਦ੍ਧਿ (ਧ॰ ਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.ਉਤ੍ਤਰਾਉਪਾਸਿਕਾਵਤ੍ਥੁ; ਅ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧.੨੬੨), ਸਾਮਾਵਤਿਯਾ ਉਪਾਸਿਕਾਯ ਸਮਾਧਿਵਿਪ੍ਫਾਰਾ ਇਦ੍ਧੀਤਿ (ਧ॰ ਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਸਾਮਾਵਤੀਵਤ੍ਥੁ; ਅ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧.੨੬੦-੨੬੧) ਤੇਸਂ ਵਤ੍ਥੂਨੇਤ੍ਥ ਕਥੇਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਗਨ੍ਥਵਿਤ੍ਥਾਰਦੋਸਪਰਿਹਾਰਤ੍ਥਂ ਪਨ ਮਯਾ ਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਾਨਿ।

ਕਤਮਾ ਅਰਿਯਾ ਇਦ੍ਧਿ? ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਚੇ ਆਕਙ੍ਖਤਿ ''ਪਟਿਕ੍ਕੂਲੇ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਵਿਹਰੇਯਜ''ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਤਿ, ਸਚੇ ਆਕਙ੍ਖਤਿ ''ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਕੂਲੇ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਵਿਹਰੇਯਜ''ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਸਞ੍ਞੀ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਤਿ...ਪੇ॰... ਉਪੇਕ੍ਖਕੋ ਤਤ੍ਥ ਵਿਹਰਤਿ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋਤਿ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੩.੧੭)। ਅਯਞ੍ਹਿ ਚੇਤੋਵਸਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਅਰਿਯਾਨੰਯੇਵ ਸਮ੍ਭਵਤੋ **ਅਰਿਯਾ ਇਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ।

ਕਤਮਾ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾ ਇਦ੍ਧਿ? ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਪਕ੍ਖੀਨੰ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਦੇਵਾਨੰ ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਏਕਚ੍ਚਾਨਞ੍ਚ ਵਿਨਿਪਾਤਿਕਾਨੰ ਵੇਹਾਸਗਮਨਾਦਿਕਾ **ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾ ਇਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ। ਕਤਮਾ ਪੁਞ੍ਞਵਤੋ ਇਦ੍ਧਿ? ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਵੇਹਾਸੰ ਗਚ੍ਛਤਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ। ਜਟਿਲਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੋ ਸੁਵਣ੍ਣਪਬ੍ਬਤੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਯੰ **ਪੁਞ੍ਞਵਤੋ ਇਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ। ਘੋਸਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ (ਧ॰ ਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਕੁਮ੍ਭਘੋਸਕਸੇਟ੍ਠਿਵਤ੍ਥੁ) ਸਤ੍ਤਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਮਾਰਣਤ੍ਥਾਯ ਉਪਕ੍ਕਮੇ ਕਤੇਪਿ ਅਰੋਗਭਾਵੋ **ਪੁਞ੍ਞਵਤੋ ਇਦ੍ਧਿ**। ਮੇਣ੍ਡਕਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ (ਧ॰ ਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.ਮੇਣ੍ਡਕਸੇਟ੍ਠਿਵਤ੍ਥੁ) ਅਟ੍ਠਕਰੀਸਮਤ੍ਤੇ ਪਦੇਸੇ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਾਨੰ ਮੇਣ੍ਡਕਾਨੰ ਪਾਤੁਭਾਵੋ **ਪੁਞ੍ਞਵਤੋ ਇਦ੍ਧਿ**।

ਕਤਮਾ ਵਿਜ੍ਜਾਮਯਾ ਇਦ੍ਧਿ? ਵਿਜ੍ਜਾਧਰਾ ਵਿਜ੍ਜੰ ਪਰਿਜਪ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਵੇਹਾਸੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਆਕਾਸੇ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਹਤ੍ਥਿਮ੍ਪਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿ...ਪੇ॰... ਵਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਸੇਨਾਬ੍ਯੂਹੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀਤਿ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੩.੧੮)। ਆਦਿਨਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾ **ਵਿਜ੍ਜਾਮਯਾ ਇਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ। ਤੰ ਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਵਿਸੇਸੋ 'ਸਮ੍ਮਾਪਯੋਗਪਚ੍ਚਯਾ ਇਜ੍ਝਨਟ੍ਠੇਨ ਇਦ੍ਧੀ'ਤਿ ਅਯੰ **ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮਾਪਯੋਗਪਚ੍ਚਯਾ ਇਜ੍ਝਨਟ੍ਠੇਨ ਇਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ। ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਦਸਵਿਧਾਯ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਬਲੰ ਇਦ੍ਧਿਬਲੰ ਨਾਮ, ਇਦੰ ਮਯ੍ਹੰ ਇਦ੍ਧਿਬਲੰ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੨.੩੭੫ ਆਦਯੋ)।

ਪਞ੍ਞਾਬਲਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਗੁਣਵਿਸੇਸਦਾਯਕੰ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾਬਲੰ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ, ਤਮ੍ਪਿ ਏਤੇ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਕੇਚਿ ''ਛਨ੍ਨੰ ਅਸਾਧਾਰਣਞਾਣਾਨਮੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨੰ ਪਞ੍ਞਾਬਲ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਬੁਦ੍ਧਬਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਬੁਦ੍ਧਬਲੰ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੋ, ਦਸਬਲਞਾਣਾਨਿ ਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਦਸਬਲਞਾਣਾਨਿ ਨਾਮ ਠਾਨਾਟ੍ਠਾਨਞਾਣੰ, ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾਨਨਞਾਣੰ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਗਾਮਿਨਿਪਟਿਪਦਾਞਾਣੰ, ਅਨੇਕਧਾਤੁਨਾਨਾਧਾਤੁਲੋਕਜਾਨਨਞਾਣੰ, ਨਾਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤਿਕਞਾਣੰ, ਆਸਯਾਨੁਸਯਞਾਣੰ, ਝਾਨਵਿਮੋਕ੍ਖਸਮਾਧਿਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨੰ ਸੰਕਿਲੇਸਵੋਦਾਨਵੁਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਯਥਾਭੂਤਞਾਣੰ, ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿਞਾਣੰ, ਚੁਤੂਪਪਾਤਞਾਣੰ, ਆਸਵਕ੍ਖਯਞਾਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦਸ। ਇਮੇਸੰ ਦਸਨ੍ਨੰ ਞਾਣਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ ਬੁਦ੍ਧਬਲਨ੍ਤਿ। **ਏਦਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਈਦਿਸੰ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ।

ਹਨ੍ਦਾਤਿ ਵਵਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਅਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। ਕਿੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ? ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤੇ ਮਮ ਞਾਤਕਾ ਬੁਦ੍ਧਬਲੰ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਵਾ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਕੇਵਲੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੋਘਜਿਣ੍ਣਭਾਵੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਾਨਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਲੋਕਜੇਟ੍ਠਸੇਟ੍ਠੰ ਮੰ ਨ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸੰ ਮਾਨਕੇਤੁ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੰ ਭਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਨਤ੍ਥੰ ਬੁਦ੍ਧਬਲੰ ਦਸ੍ਸੇਯਜਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਦਸ੍ਸਯਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਯਜੰ। ''ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਬੁਦ੍ਧਬਲ**ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੰ, ਬੁਦ੍ਧਞਾਣਵਿਸੇਸੰ ਵਾ। **ਅਨੁਤ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰੁਤ੍ਤਰੰ। **ਚਙ੍ਕਮ**ਨ੍ਤਿ ਚਙ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਮਾਪਯਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਮਾਪੇਯਜੰ। ''ਚਙ੍ਕਮਨੰ ਮਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਨਭੇ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ। **ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਣ੍ਡਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਰਤਿਜਨਨਟ੍ਠੇਨ ਰਤਨੇਹਿ ਮੁਤ੍ਤਾ-ਮਣਿ-ਵੇਲੁਰਿਯ-ਸਙ੍ਖ-ਸਿਲਾ-ਪਵਾਲ਼-ਰਜਤ-ਸੁਵਣ੍ਣ-ਮਸਾਰਗਲ੍ਲ-ਲੋਹਿਤਙ੍ਕੇਹਿ ਦਸਹਿ ਦਸਹਿ ਮਣ੍ਡਿਤੋ ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਣ੍ਡਿਤੋ, ਤੰ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਣ੍ਡਿਤੰ। ''ਨਭੇ ਰਤਨਮਣ੍ਡਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ ਕੇਚਿ।

ਅਥੇਵੰ ਭਗਵਤਾ ਚਿਨ੍ਤਿਤਮਤ੍ਤੇ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਵਾਸਿਨੋ ਭੁਮ੍ਮਾਦਯੋ ਦੇਵਾ ਪਮੁਦਿਤਹਦਯਾ ਸਾਧੁਕਾਰਮਦੰਸੁ। ਤਮਤ੍ਥੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋਹਿ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਕੇਹਿ –

੬. ''ਭੁਮ੍ਮਾ ਮਹਾਰਾਜਿਕਾ ਤਾਵਤਿੰਸਾ, ਯਾਮਾ ਚ ਦੇਵਾ ਤੁਸਿਤਾ ਚ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ।

ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਾ ਯੇਪਿ ਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕਾਯਿਕਾ, ਆਨਨ੍ਦਿਤਾ ਵਿਪੁਲਮਕਂਸੁ ਘੋਸ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਆਦਿਗਾਥਾਯੋ ਠਪਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਭੁਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਭੁਮ੍ਮਟ੍ਠਾ, ਪਾਸਾਣਪਬ੍ਬਤਵਨਰੁਕ੍ਖਾਦੀਸੁ ਠਿਤਾ। **ਮਹਾਰਾਜਿਕਾ**ਤਿ ਮਹਾਰਾਜਪਕ੍ਖਿਕਾ। ਭੁਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਟ੍ਠਕਦੇਵਤਾ, ਤਤੋ ਅਬ੍ਭਵਲਾਹਕਾ ਦੇਵਤਾ, ਤਤੋ ਉਣ੍ਹਵਲਾਹਕਾ ਦੇਵਤਾ, ਤਤੋ ਸੀਤਵਲਾਹਕਾ ਦੇਵਤਾ, ਤਤੋ ਵਸ੍ਸਵਲਾਹਕਾ ਦੇਵਤਾ, ਤਤੋ ਵਾਤਵਲਾਹਕਾ ਦੇਵਤਾ, ਤਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ, ਤਤੋ ਤਾਵਤਿਂਸਾ, ਤਤੋ ਯਾਮਾ, ਤਤੋ ਤੁਸਿਤਾ, ਤਤੋ ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤੀ, ਤਤੋ ਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤੀ, ਤਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕਾਯਿਕਾ, ਤਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਪੁਰੋਹਿਤਾ, ਤਤੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ, ਤਤੋ ਪਰਿਤ੍ਤਾਭਾ, ਤਤੋ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾਭਾ, ਤਤੋ ਆਭਸ੍ਸਰਾ, ਤਤੋ ਪਰਿਤ੍ਤਸੁਭਾ, ਤਤੋ ਅਪ੍ਪਮਾਣਸੁਭਾ, ਤਤੋ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਾ, ਤਤੋ ਵੇਹਪ੍ਫਲਾ, ਤਤੋ ਅਵਿਹਾ, ਤਤੋ ਅਤਪ੍ਪਾ, ਤਤੋ ਸੁਦਸ੍ਸਾ, ਤਤੋ ਸੁਦਸ੍ਸੀ, ਤਤੋ ਅਕਨਿਟ੍ਠਾ ਦੇਵਤਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਅਕਂਸੁ। ਅਸਞ੍ਞਿਨੋ ਚ ਅਰੂਪਾਵਚਰਸਤ੍ਤੇ ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਯਤਨਪਵਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨੇ ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਨਾਗਾਦਯੋ ਪੀਤਿਵਸਂ ਗਤਹਦਯਾ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਸਦ੍ਦਮਕਂਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਨਨ੍ਦਿਤਾ**ਤਿ ਪਮੁਦਿਤਹਦਯਾ, ਸਞ੍ਜਾਤਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਪੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਥੁਲਂ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਚਿਨ੍ਤਿਤਸਮਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਓਦਾਤਕਸਿਣਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ – ''ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਆਲੋਕੋ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਹੇਵ ਆਲੋਕੋ ਅਹੋਸਿ ਪਥਵਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਕਨਿਟ੍ਠਭਵਨਾ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੭. ''ਓਭਾਸਿਤਾ ਚ ਪਥਵੀ ਸਦੇਵਕਾ, ਪੁਥੂ ਚ ਲੋਕਨ੍ਤਰਿਕਾ ਅਸਂਵੁਤਾ।
ਤਮੋ ਚ ਤਿਬ੍ਬੋ ਵਿਹਤੋ ਤਦਾ ਅਹੁ, ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਅਚ੍ਛੇਰਕਂ ਪਾਟਿਹੀਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਓਭਾਸਿਤਾ**ਤਿ ਪਕਾਸਿਤਾ। **ਪਥਵੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਯਂ ਪਥਵੀ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ – ਕਕ੍ਖਲ਼ਪਥਵੀ, ਸਸਮ੍ਭਾਰਪਥਵੀ, ਨਿਮਿਤ੍ਤਪਥਵੀ, ਸਮ੍ਮੁਤਿਪਥਵੀਤਿ। ਤਾਸੁ ''ਕਤਮਾ ਚਾਵੁਸੋ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਾ ਪਥਵੀਧਾਤੁ? ਯਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਂ ਖਰਿਗਤ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਵਿਭਂ ੧੭੩) ਵੁਤ੍ਤਾ ਅਯਂ **ਕਕ੍ਖਲ਼ਪਥਵੀ** ਨਾਮ। ''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਥਵਿਂ ਖਣੇਯ੍ਯ ਵਾ ਖਣਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਚਿਂ ੮੫) ਵੁਤ੍ਤਾ ਸਸਮ੍ਭਾਰਪਥਵੀ, ਯੇ ਚ ਕੇਸਾਦਯੋ ਵੀਸਤਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ, ਅਯੋਲੋਹਾਦਯੋ ਚ ਬਾਹਿਰਾ; ਸਾਪਿ ਵਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਸਮ੍ਭਾਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਥਵੀਤਿ **ਸਸਮ੍ਭਾਰਪਥਵੀ** ਨਾਮ। ''ਪਥਵੀਕਸਿਣਮੇਕੋ ਸਞ੍ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀਂ ਨਿਂ ੩.੩੬੦) **ਨਿਮਿਤ੍ਤਪਥਵੀ** ''ਆਰਮ੍ਮਣਪਥਵੀ''ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪਥਵੀਕਸਿਣਜ੍ਝਾਨਲਾਭੀ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਆਗਮਨਵਸੇਨ ''ਪਥਵੀਦੇਵੋ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਲਭਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ – ''ਆਪੋ ਚ ਦੇਵਾ ਪਥਵੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀਂ ਨਿਂ ੨.੩੪੦) ਅਯਂ **ਸਮ੍ਮੁਤਿਪਥਵੀ,** ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਪਥਵੀ ਨਾਮਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਇਧ ਪਨ ਸਸਮ੍ਭਾਰਪਥਵੀ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ (ਮਂ ਨਿਂ ਅਟ੍ਠਂ ੧.੨ ਪਥਵੀਵਾਰਵਣ੍ਣਨਾ)।

ਸਦੇਵਕਾਤਿ ਸਦੇਵਲੋਕਾ। ''ਸਦੇਵਤਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ ਅਤ੍ਥਿ ਚੇ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰਂ, ਸਦੇਵਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੋ ਓਭਾਸਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਥੂ**ਤਿ ਬਹੂ। **ਲੋਕਨ੍ਤਰਿਕਾ**ਤਿ ਅਸੁਰਕਾਯਨਰਕਾਨਮੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ, ਤਾ ਪਨ ਤਿਣ੍ਣਂ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਾ ਲੋਕਨ੍ਤਰਿਕਾ ਹੋਤਿ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਸਕਟਚਕ੍ਕਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਆਹਚ੍ਚ ਠਿਤਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਓਕਾਸੋ ਵਿਯ ਏਕੇਕੋ ਲੋਕਨ੍ਤਰਿਕਨਿਰਯੋ, ਪਰਿਮਾਣਤੋ ਅਟ੍ਠਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸੋ ਹੋਤਿ। **ਅਸਂਵੁਤਾ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਾ। **ਤਮੋ ਚਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ। **ਤਿਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਬਹਲੋ ਘਨੋ। ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਲੋਕਾਭਾਵਤੋ ਨਿਚ੍ਚਨ੍ਧਕਾਰੋਵ ਹੋਤਿ। **ਵਿਹਤੋ**ਤਿ ਵਿਦ੍ਧਸ੍ਤੋ। **ਤਦਾ**ਤਿ ਯਦਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਕਾਰੁਞ੍ਞਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਕਰਣਤ੍ਥਂ ਆਲੋਕਂ ਫਰਿ, ਤਦਾ ਸੋ ਤਮੋ ਤਿਬ੍ਬੋ ਲੋਕਨ੍ਤਰਿਕਾਸੁ ਠਿਤੋ, ਵਿਹਤੋ ਵਿਦ੍ਧਸ੍ਤੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਚ੍ਛੇਰਕਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਾਪਹਰਣਯੋਗ੍ਗਂ, ਵਿਮ੍ਹਯਵਸੇਨ ਅਙ੍ਗੁਲ਼ੀਹਿ ਪਹਰਣਯੋਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਟਿਹੀਰ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਪਕ੍ਖਹਰਣਤੋ ਪਾਟਿਹੀਰਂ। ਪਟਿਹਰਤਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਦਿਟ੍ਠਿਮਾਨੋਪਗਤਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਵਾ ਪਾਟਿਹੀਰਂ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਸਾਦਂ ਪਟਿਆਹਰਤੀਤਿ

ਵਾ ਪਾਟਿਹੀਰਂ। ‘‘ਪਾਟਿਹੇਰ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਆਲੋਕਵਿਧਾਨਵਿਸੇਸਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। **ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਅਚ੍ਛੇਰਕਂ ਪਾਟਿਹੀਰ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦੇਵਾ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ ਲੋਕਨ੍ਤਰਿਕਾਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਪਿ ਚ ਤਂ ਭਗਵਤੋ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਮਪ੍ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਅਗਮਂਸੂਤਿ ਇਦਂ ਵਚਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਇਤਰਥਾ ਨ ਪੁਬ੍ਬੇਨ ਵਾ ਪਰਂ, ਨ ਪਰੇਨ ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਂ ਯੁਜ੍ਜਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਨ ਕੇਵਲਂ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇਸੁਯੇਵ ਆਲੋਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਤਿਵਿਧੇਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰਸਤ੍ਤੋਕਾਸਸਙ੍ਖਾਤੇ ਲੋਕੇ ਆਲੋਕੋਯੇਵਾਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ –

੮. ‘‘ਸਦੇਵਗਨ੍ਧਬ੍ਬਮਨੁਸ੍ਸਰਕ੍ਖਸੇ,
ਆਭਾ ਉਲ਼ਾਰਾ ਵਿਪੁਲਾ ਅਜਾਯਥ।
ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਪਰਸ੍ਮਿਞ੍ਚੋਭਯਸ੍ਮਿਂ,
ਅਧੋ ਚ ਉਦ੍ਧਂ ਤਿਰਿਯਞ੍ਚ ਵਿਤ੍ਥਤ’’ਨ੍ਤਿ॥ – ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਦੇਵਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵਾ ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਦੇਵਾ ਇਧ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ। ਦੇਵਾ ਚ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ ਰਕ੍ਖਸਾ ਚ ਦੇਵਗਨ੍ਧਬ੍ਬਮਨੁਸ੍ਸਰਕ੍ਖਸਾ। ਸਹ ਦੇਵਗਨ੍ਧਬ੍ਬਮਨੁਸ੍ਸਰਕ੍ਖਸੇਹੀਤਿ **ਸਦੇਵਗਨ੍ਧਬ੍ਬਮਨੁਸ੍ਸਰਕ੍ਖਸੋ**। ਕੋ ਪਨ ਸੋ? ਲੋਕੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਦੇਵਗਨ੍ਧਬ੍ਬਮਨੁਸ੍ਸਰਕ੍ਖਸੇ ਲੋਕੇ। **ਆਭਾ**ਤਿ ਆਲੋਕੋ। **ਉਲ਼ਾਰਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਯਂ ਉਲ਼ਾਰ-ਸਦ੍ਦੋ ਮਧੁਰਸੇਟ੍ਠਵਿਪੁਲਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਹੇਸ ‘‘ਉਲ਼ਾਰਾਨਿ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੬੬) ਮਧੁਰੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ‘‘ਉਲ਼ਾਰਾਯ ਖੋ ਪਨ ਭਵਂ ਵਚ੍ਛਾਯਨੋ ਪਸਂਸਾਯ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਪਸਂਸਤੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੮) ਸੇਟ੍ਠੇ। ‘‘ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਦੇਵਾਨਂ ਦੇਵਾਨੁਭਾਵਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ ਉਲ਼ਾਰੋ ਓਭਾਸੋ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੨; ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੦੧) ਵਿਪੁਲੇ। ਸ੍ਵਾਯਂ ਇਧ ਸੇਟ੍ਠੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੩.੧੪੨; ਵਿ॰ ਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧)। **ਵਿਪੁਲਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਮਾਣਾ। **ਅਜਾਯਥਾ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਉਦਪਾਦਿ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਥ। **ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਪਰਸ੍ਮਿਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ ਚ ਪਰਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਲੋਕੇ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਭਯਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਦੁਭਯਸ੍ਮਿਂ, ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਬਹਿਦ੍ਧਾਦੀਸੁ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਅਧੋ ਚਾ**ਤਿ ਅਵੀਚਿਆਦੀਸੁ ਨਿਰਯੇਸੁ। **ਉਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਭਵਗ੍ਗਤੋਪਿ ਉਦ੍ਧਂ ਅਜਟਾਕਾਸੇਪਿ। **ਤਿਰਿਯਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਤਿਰਿਯਤੋਪਿ ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ। **ਵਿਤ੍ਥਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਸਟਂ। ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਲੋਕਞ੍ਚ ਪਦੇਸਞ੍ਚ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਆਭਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ **ਤਿਰਿਯਞ੍ਚ ਵਿਤ੍ਥਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਰਿਯਤੋ ਵਿਤ੍ਥਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ ਪਦੇਸਂ ਆਭਾ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇਸੁ ਆਲੋਕਫਰਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਂ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਆਵਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਚਿਤ੍ਤੇਨ ਆਕਾਸਮਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਞਾਤੀਨਂ ਸੀਸੇਸੁ ਪਾਦਪਂਸੁਂ ਓਕਿਰਮਾਨੋ ਵਿਯ ਮਹਤਿਯਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਪਾਲ਼ਿਤੋ ਏਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੧.੧੧੬) –

‘‘ਕਤਮਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਯਮਕਪਾਟਿਹੀਰੇ ਞਾਣਂ? ਇਧ ਤਥਾਗਤੋ ਯਮਕਪਾਟਿਹੀਰਂ ਕਰੋਤਿ ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਸਾਵਕੇਹਿ ਉਪਰਿਮਕਾਯਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਹੇਟ੍ਠਿਮਕਾਯਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਹੇਟ੍ਠਿਮਕਾਯਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਉਪਰਿਮਕਾਯਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ…ਪੇ॰… ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਕਾਯਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਕਾਯਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਕਾਯਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਕਾਯਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ…ਪੇ॰… ਦਕ੍ਖਿਣਅਕ੍ਖਿਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਵਾਮਅਕ੍ਖਿਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਵਾਮਅਕ੍ਖਿਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਅਕ੍ਖਿਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ…ਪੇ॰… ਦਕ੍ਖਿਣਕਣ੍ਣਸੋਤਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਵਾਮਕਣ੍ਣਸੋਤਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਵਾਮਕਣ੍ਣਸੋਤਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਕਣ੍ਣਸੋਤਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ…ਪੇ॰… ਦਕ੍ਖਿਣਨਾਸਿਕਾਸੋਤਤੋ

ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਵ◌ਾਮਨਾਸਿਕਾਸੋਤਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਵ◌ਾਮਨਾਸਿਕਾਸੋਤਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਨਾਸਿਕਾਸੋਤਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ...ਪੇ॰... ਦਕ੍ਖਿਣਅਂਸਕੂਟਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਵ◌ਾਮਅਂਸਕੂਟਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਵ◌ਾਮਅਂਸਕੂਟਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਅਂਸਕੂਟਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ...ਪੇ॰... ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਵ◌ਾਮਹਤ੍ਥਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਵ◌ਾਮਹਤ੍ਥਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ...ਪੇ॰... ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਵ◌ਾਮਪਸ੍ਸਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਵ◌ਾਮਪਸ੍ਸਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ...ਪੇ॰... ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਵ◌ਾਮਪਾਦਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਵ◌ਾਮਪਾਦਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ...ਪੇ॰... ਅਙ੍ਗੁਲਙ੍ਗੁਲੇਹਿ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਅਙ੍ਗੁਲਨ੍ਤਰਿਕਾਹਿ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਅਙ੍ਗੁਲਨ੍ਤਰਿਕਾਹਿ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਅਙ੍ਗੁਲਙ੍ਗੁਲੇਹਿ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ...ਪੇ॰... ਏਕੇਕਲੋਮਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਏਕੇਕਲੋਮਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਲੋਮਕੂਪਤੋ ਲੋਮਕੂਪਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਲੋਮਕੂਪਤੋ ਲੋਮਕੂਪਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤਿ – ਛਨ੍ਨਂ ਵਣ੍ਣਾਨਂ ਨੀਲਾਨਂ ਪੀਤਕਾਨਂ ਲੋਹਿਤਕਾਨਂ ਓਦਾਤਾਨਂ ਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਾਨਂ ਪਭਸ੍ਸਰਾਨਂ।

‘‘ਭਗਵ◌ਾ ਚਙ੍ਕਮਤਿ, ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵ◌ਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਵ◌ਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਵ◌ਾ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਭਗਵ◌ਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਚਙ੍ਕਮਤਿ ਵ◌ਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਵ◌ਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਵ◌ਾ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਭਗਵ◌ਾ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਚਙ੍ਕਮਤਿ ਵ◌ਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵ◌ਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਵ◌ਾ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਭਗਵ◌ਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਚਙ੍ਕਮਤਿ ਵ◌ਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵ◌ਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਵ◌ਾ। ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਚਙ੍ਕਮਤਿ, ਭਗਵ◌ਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵ◌ਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਵ◌ਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਵ◌ਾ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਭਗਵ◌ਾ ਚਙ੍ਕਮਤਿ ਵ◌ਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਵ◌ਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਵ◌ਾ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਭਗਵ◌ਾ ਚਙ੍ਕਮਤਿ ਵ◌ਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵ◌ਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਵ◌ਾ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਭਗਵ◌ਾ ਚਙ੍ਕਮਤਿ ਵ◌ਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਵ◌ਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਵ◌ਾ, ਇਦਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਯਮਕਪਾਟਿਹੀਰੇ ਞਾਣਨ੍ਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਂ’’।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਤੇਜੋਕਸਿਣਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਉਪਰਿਮਕਾਯਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਆਪੋਕਸਿਣਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਹੇਟ੍ਠਿਮਕਾਯਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਪੁਨ ਉਦਕਧਾਰਾਯ ਪਵਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ, ‘‘ਹੇਟ੍ਠਿਮਕਾਯਤੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਤ੍ਤਤਿ, ਉਪਰਿਮਕਾਯਤੋ ਉਦਕਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਸੇਵ ਨਯੋ ਸੇਸਪਦੇਸੁਪਿ। ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਉਦਕਧਾਰਾਯ ਅਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸੋਵ ਅਹੋਸਿ। ਤਥਾ ਉਦਕਧਾਰਾ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇਨ। ਰਸ੍ਮੀਸੁ ਪਨ ਦੁਤਿਯਾ ਦੁਤਿਯਾ ਰਸ੍ਮਿ ਪੁਰਿਮਾਯ ਪੁਰਿਮਾਯ ਯਮਕਾ ਵ◌ਿਯ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਪਵਤ੍ਤਤਿ। ਦ੍ਵ◌ਿਨ੍ਨਞ੍ਚ ਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਪਵਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨ ਭਵਙ੍ਗਪਰਿਵ◌ਾਸਸ੍ਸ ਲਹੁਕਤਾਯ ਪਞ੍ਚਹਾਕਾਰੇਹਿ ਚਿਣ੍ਣਵਸਿਤਾਯ ਏਤਾ ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਏਕਕ੍ਖਣੇ ਵ◌ਿਯ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਰਸ੍ਮਿਯਾ ਆਵਜ੍ਜਨਪਰਿਕਮ੍ਮਾਧਿਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਵ◌ਿਸੁਂਯੇਵ। ਨੀਲਰਸ੍ਮਿਅਤ੍ਥਾਯ ਹਿ ਭਗਵ◌ਾ ਨੀਲਕਸਿਣਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ। ਪੀਤਰਸ੍ਮਿਆਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਪੀਤਕਸਿਣਾਦੀਨਿ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ।

ਏਵ◌ਂ ਭਗਵਤੋ ਯਮਕਪਾਟਿਹੀਰੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ ਸਕਲਸ੍ਸਾਪਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵ◌ਾਲਸ੍ਸ ਅਲਙ੍ਕਾਰਕਰਣਕਾਲੋ ਵ◌ਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ –

੯. ‘‘ਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮੋ ਅਨਧਿਵਰੋ ਵ◌ਿਨਾਯਕੋ, ਸਤ੍ਥਾ ਅਹੂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਪੂਜਿਤੋ।
ਮਹਾਨੁਭਾਵ◌ੋ ਸਤਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣੋ, ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਅਚ੍ਛੇਰਕਂ ਪਾਟਿਹੀਰ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਉਤ੍ਤਮੋ ਪਵਰੋ ਸੇਟ੍ਠੋਤਿ ਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮੋ, ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਵ◌ਾ ਉਤ੍ਤਮੋ ਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮੋ। **ਸਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਹਿ ਞਾਣਸ੍ਸ ਨਾਮਂ, ਤੇਨ ਦਸਬਲਚਤੁਵ◌ੇਸਾਰਜ੍ਜਛਅਸਾਧਾਰਣਞਾਣਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਸਤ੍ਤੇਨ ਸੇਟ੍ਠੋ ਉਤ੍ਤਮੋਤਿ ਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮੋ,

ਸਮਾਨਾਧਿਕਰਣਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਮੋਤਿ ਵਾ ਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮੋ। ਯਦਿ ਏਵਂ ''ਉਤ੍ਤਮਸਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਉਤ੍ਤਮ-ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਪਾਤਪਾਠਤੋ। ਨ ਪਨੇਸ ਭੇਦੋ ਅਨਿਯਮਤੋ ਬਹੁਲਵਚਨਤੋ ਚ ਨਰੁਤ੍ਤਮਪੁਰਿਸੁਤ੍ਤਮਨਰਵਰਾਦਿ-ਸਦ੍ਦਾ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਅਥ ਵਾ ਸਤ੍ਤਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਯਸ੍ਸ ਸੋ ਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮੋ, ਇਧਾਪਿ ਚ ਉਤ੍ਤਮ-ਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਪਾਤੋ ਭਵਤਿ। ਉਤ੍ਤਮਸਤ੍ਤੋਤਿ ਵਿਸੇਸਨਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਪਾਤਪਾਠਤੋ ''ਚਿਤ੍ਤਗੂ ਪਦ੍ਧਗੂ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵਿਯਾਤਿ ਨਾਯਂ ਦੋਸੋ। ਉਭਯਵਿਸੇਸਨਤੋ ਵਾ ਆਹਿਤਗ੍ਗਿਆਦਿਪਾਠੇ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਵਿਨਾਯਕੋ**ਤਿ ਬਹੂਹਿ ਵਿਨਯਨੂਪਾਯੇਹਿ ਸਤ੍ਤੇ ਵਿਨੇਤਿ ਦਮੇਤੀਤਿ ਵਿਨਾਯਕੋ। **ਸਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮਿਕਸਮ੍ਪਰਾਯਿਕਤ੍ਥੇਹਿ ਯਥਾਰਹਂ ਸਤ੍ਤੇ ਅਨੁਸਾਸਤੀਤਿ ਸਤ੍ਥਾ। **ਅਹੂ**ਤਿ ਅਹੋਸਿ। **ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਪੂਜਿਤੋ**ਤਿ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਪਞ੍ਚਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੀਤਿ ਦੇਵਾ। ਮਨਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਦੇਵਾ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪੂਜਿਤੋ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਪੂਜਿਤੋ। ਪੁਪ੍ਫਾਦਿਪੂਜਾਯ ਚ ਪਚ੍ਚਯਪੂਜਾਯ ਚ ਪੂਜਿਤੋ, ਅਪਚਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਮੇਵ ਗਹਣਂ ਕਤਂ, ਨਨੁ ਭਗਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੇਹਿਪਿ ਆਰਵਾਲਕਾਲਾਪਲਾਲਧਨਪਾਲਪਾਲਿਲੇਯ੍ਯਕਨਾਗਾਦੀਹਿ ਸਾਤਾਗਿਰਾਲਵਕਹੇਮਵਤਸੂਚਿਲੋਮਖਰਲੋਮਯਕ੍ਖਾਦੀਹਿ ਵਿਨਿਪਾਤਗਤੇਹਿਪਿ ਪੂਜਿਤੋਯੇਵਾਤਿ? ਸਚ੍ਚਮੇਵੇਤਂ, ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਚੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ**ਤਿ ਮਹਤਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਸਤਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣੋ**ਤਿ ਅਨਨ੍ਤੇਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲੇਸੁ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਏਕੇਕਂ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਂ ਸਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਕਰੇਯ੍ਯੁਂ ਏਤ੍ਤਕੇਹਿ ਜਨੇਹਿ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਯਮੇਵ ਏਕਕੋ ਸਤਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਸਤਪੁਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕੇਚਿ ਪਨ ''ਸਤੇਨ ਸਤੇਨ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਏਕੇਕਲਕ੍ਖਣੋ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ''ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਯੋ ਕੋਚਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਤਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ। **ਦਸ੍ਸੇਸੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਤਿਵਿਮ੍ਹਯਕਰਂ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਆਕਾਸੇ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਸਯਾਨੁਕੂਲਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਆਕਾਸੇ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਵਿਤ੍ਥਤਂ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯਂ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮਂ ਮਾਪੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੦. ''ਸੋ ਯਾਚਿਤੋ ਦੇਵਵਰੇਨ ਚਕ੍ਖੁਮਾ, ਅਤ੍ਥਂ ਸਮੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤਦਾ ਨਰੁਤ੍ਤਮੋ।
ਚਙ੍ਕਮਂ ਮਾਪਯਿ ਲੋਕਨਾਯਕੋ, ਸੁਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਸਬ੍ਬਰਤਨਨਿਮ੍ਮਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਸਤ੍ਥਾ। **ਯਾਚਿਤੋ**ਤਿ ਪਠਮਮੇਵ ਅਟ੍ਠਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਯਾਚਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੇਵਵਰੇਨਾ**ਤਿ ਸਹਮ੍ਪਤਿਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ। **ਚਕ੍ਖੁਮਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚਕ੍ਖਤੀਤਿ ਚਕ੍ਖੁ, ਸਮਵਿਸਮਂ ਵਿਭਾਵਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਂ ਪਨ ਚਕ੍ਖੁ ਦੁਵਿਧਂ – ਞਾਣਚਕ੍ਖੁ, ਮਂਸਚਕ੍ਖੂਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਞਾਣਚਕ੍ਖੁ ਪਞ੍ਚਵਿਧਂ – ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁ, ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੁ, ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁ, ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੂਤਿ। ਤੇਸੁ **ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁ** ਨਾਮ ਆਸਯਾਨੁਸਯਞਾਣਞ੍ਚੇਵ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਰੋਪਰਿਯਤ੍ਤਞਾਣਞ੍ਚ, ਯਂ ''ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁਨਾ ਲੋਕਂ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੬੯; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੩; ੨.੩੩੯; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨; ਮਹਾਵ॰ ੯) ਆਗਤਂ। **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁ** ਨਾਮ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾ ਤਯੋ ਮਗ੍ਗਾ ਤੀਣਿ ਚ ਫਲਾਨਿ, ਯਂ ''ਵਿਰਜਂ ਵੀਤਮਲਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁਂ ਉਦਪਾਦੀ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੫੫; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੮੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੬; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੨.੩੦) ਆਗਤਂ। **ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੁ** ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ , ਯਂ ''ਤਥੂਪਮਂ ਧਮ੍ਮਮਯਂ, ਸੁਮੇਧ, ਪਾਸਾਦਮਾਰੁਯ੍ਹ ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੂ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੭੦; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੨; ੨.੩੩੮; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨; ਮਹਾਵ॰ ੮) ਆਗਤਂ। **ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁ** ਨਾਮ ਆਲੋਕਵਡ੍ਢਨੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਭਿਞ੍ਞਾਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਞਾਣਂ, ਯਂ ''ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧੇਨਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੪੮, ੨੮੪, ੩੮੫, ੪੩੨; ੨.੩੪੧; ੩.੮੨, ੨੬੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੦) ਆਗਤਂ। **ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੁ** ਨਾਮ ''ਚਕ੍ਖੁਂ ਉਦਪਾਦਿ, ਞਾਣਂ ਉਦਪਾਦੀ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੮੨; ਮਹਾਵ॰ ੧੫; ਕਥਾ॰ ੪੦੫; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੨.੩੦) ਏਤ੍ਥ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਦਿਞਾਣਂ ਪਞ੍ਞਾਚਕ੍ਖੂਤਿ ਆਗਤਂ।

ਮਂਸਚਕ੍ਖੁ ਨਾਮ ''ਚਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਰੂਪੇ ਚਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੦੪, ੪੦੦; ੩.੪੨੧, ੪੨੫-੪੨੬; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੩; ੪.੬੦; ਕਥਾ॰ ੪੬੫, ੪੬੭) ਏਤ੍ਥ ਪਸਾਦਮਂਸਚਕ੍ਖੁ ਵੁਤ੍ਤਂ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੨੧੩)। ਤਂ ਪਨ ਦੁਵਿਧਂ – ਸਸਮ੍ਭਾਰਚਕ੍ਖੁ ਪਸਾਦਚਕ੍ਖੂਤਿ। ਤੇਸੁ ਯ੍ਵਾਯਂ ਅਕ੍ਖਿਕੂਪਕੇ ਅਕ੍ਖਿਪਤ੍ਤਕੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਮਂਸਪਿਣ੍ਡੋ ਯਤ੍ਥ ਚਤਸ੍ਸੋ ਧਾਤੁਯੋ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸੋਜਾ ਸਮ੍ਭਵੋ ਜੀਵਿਤਂ

ਭਾਵੋ ਚਕ੍ਖੁਪਸਾਦੋ ਕਾਯਪਸਾਦੋਤਿ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਤੇਰਸ ਸਮ੍ਭਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨ ਸਮ੍ਭਵਮਾਨਾਨਿ ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਛਤ੍ਤਿੰਸ ਜੀਵਿਤੰ ਭਾਵੋ ਚਕ੍ਖੁਪਸਾਦੋ ਕਾਯਪਸਾਦੋਤਿ ਇਮੇ ਕਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਚਾਤਿ ਸਸਮ੍ਭਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਇਦੰ **ਸਸਮ੍ਭਾਰਚਕ੍ਖੁ** ਨਾਮ। ਯੰ ਪਨ ਸੇਤਮਣ੍ਡਲਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਨ ਕਣ੍ਹਮਣ੍ਡਲੇਨ ਪਰਿਵਾਰਿਤੇ ਦਿਟ੍ਠਮਣ੍ਡਲੇ ਸਨ੍ਨਿਵਿਟ੍ਠੰ ਰੂਪਦਸ੍ਸਨਸਮਤ੍ਥੰ ਪਸਾਦਮਤ੍ਤੰ, ਇਦੰ **ਪਸਾਦਚਕ੍ਖੁ** ਨਾਮ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਨੇਤਾਨਿ ਏਕਵਿਧਾਨਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਸਙ੍ਖਤਤੋ, ਦੁਵਿਧਾਨਿ ਸਾਸਵਾਨਾਸਵਤੋ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਤੋ, ਤਿਵਿਧਾਨਿ ਭੂਮਿਤੋ ਉਪਾਦਿਣ੍ਣਤ੍ତਿਕਤੋ, ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾਨਿ ਏਕਨ੍ਤਪਰਿਤ੍ਤਅਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿਯਤਾਰਮ੍ਮਣਤੋ, ਪਞ੍ਚਵਿਧਾਨਿ ਰੂਪਨਿਬ੍ਬਾਨਾਰੂਪਸਬ੍ਬਾਰਮ੍ਮਣਾਨਾਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ, ਛਬ੍ਬਿਧਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖਾਦਿਵਸੇਨ। ਇਚ੍ਚੇਵਮੇਤਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਅਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਭਗਵਾ **ਚਕ੍ਖੁਮਾ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਤ੍ਥੰ ਸਮੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਚਙ੍ਕਮੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਹਿਤਤ੍ਥੰ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਮਾਪਯੀ**ਤਿ ਮਾਪੇਸਿ। **ਲੋਕਨਾਯਕੋ**ਤਿ ਸਗ੍ਗਮੋਕ੍ਖਾਭਿਮੁਖੰ ਲੋਕੰ ਨਯਤੀਤਿ ਲੋਕਨਾਯਕੋ। **ਸੁਨਿਟ੍ਠਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ, ਪਰਿਯੋਸਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬਰਤਨਨਿਮ੍ਮਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਵਿਧਰਤਨਮਯੰ।

ਇਦਾਨਿ ਭਗਵਤੋ ਤਿਵਿਧਪਾਟਿਹਾਰਿਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ –

੧੧. ''ਇਦ੍ਧੀ ਚ ਆਦੇਸਨਾਨੁਸਾਸਨੀ, ਤਿਪਾਟਿਹੀਰੇ ਭਗਵਾ ਵਸੀ ਅਹੁ।
ਚਙ੍ਕਮੰ ਮਾਪਯਿ ਲੋਕਨਾਯਕੋ, ਸੁਨਿਟ੍ਠਿਤੰ ਸਬ੍ਬਰਤਨਨਿਮ੍ਮਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਤਤ੍ਥ **ਇਦ੍ਧੀ**ਤਿ ਇਦ੍ਧਿਵਿਧੰ ਇਦ੍ਧਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਨਾਮ। ਤੰ ਪਨ ਏਕੋਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਹੁਧਾ ਹੋਤਿ, ਬਹੁਧਾਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਹੋਤੀਤਿਆਦਿਨਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤੰ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩੯; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੪੭; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੩.੧੦)। **ਆਦੇਸਨਾ**ਤਿ ਪਰਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰੰ ਞਤ੍ਵਾ ਕਥਨੰ ਆਦੇਸਨਾਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ, ਤੰ ਸਾਵਕਾਨਞ੍ਚ ਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਚ ਸਤਤਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ। **ਅਨੁਸਾਸਨੀ**ਤਿ ਅਨੁਸਾਸਨਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਸਯਾਨੁਕੂਲਮੋਵਾਦੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਿ ਏਤਾਨਿ ਤੀਣਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ ਇਦ੍ਧਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਨ ਅਨੁਸਾਸਨਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸ੍ਸ ਆਚਿਣ੍ਣੰ, ਆਦੇਸਨਾਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਨ ਅਨੁਸਾਸਨਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ, ਅਨੁਸਾਸਨਿਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਸਤਤਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ। **ਤਿਪਾਟਿਹੀਰੇ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਤੀਸੁ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਗਵਾ**ਤਿ ਇਦੰ ਗੁਣਵਿਸਿਟ੍ਠਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮਗਰੁਗਾਰਵਾਧਿਵਚਨੰ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ ਪੋਰਾਣੇਹਿ –

''ਭਗਵਾਤਿ ਵਚਨੰ ਸੇਟ੍ਠੰ, ਭਗਵਾਤਿ ਵਚਨਮੁਤ੍ਤਮੰ।
ਗਰੁਗਾਰਵਯੁਤ੍ਤੋ ਸੋ, ਭਗਵਾ ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥ (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੧.੧੪੨; ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ; ਪਾਰਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧ ਵੇਰਞ੍ਜਕਣ੍ਡਵਣ੍ਣਨਾ; ਇਤਿਵੁ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਵਣ੍ਣਨਾ; ਮਹਾਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੫੦)।

ਵਸੀਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਤਿਵਿਧੇਪਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇ ਵਸਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਚਿਣ੍ਣਵਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਸਿਯੋ** ਨਾਮ ਪਞ੍ਚ ਵਸਿਯੋ – ਆਵਜ੍ਜਨਸਮਾਪਜ੍ਜਨਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵੁਟ੍ਠਾਨਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਸਙ੍ਖਾਤਾ। ਤਤ੍ਰ ਯੰ ਯੰ ਝਾਨੰ ਯਥਿਚ੍ਛਕੰ ਯਦਿਚ੍ਛਕੰ ਯਾਵਤਿਚ੍ਛਕੰ ਆਵਜ੍ਜਤਿ ਆਵਜ੍ਜਨਾਯ ਦਨ੍ਧਾਯਿਤਤ੍ਤੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਸੀਘੰ ਆਵਜ੍ਜੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਤਾ **ਆਵਜ੍ਜਨਵਸੀ** ਨਾਮ। ਤਥਾ ਯੰ ਯੰ ਝਾਨੰ ਯਥਿਚ੍ਛਕੰ... ਪੇ॰... ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਾਯ ਦਨ੍ਧਾਯਿਤਤ੍ਤੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਸੀਘੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਸਮਤ੍ਥਤਾ **ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਵਸੀ** ਨਾਮ। ਦੀਘੰ ਕਾਲੰ ਠਪੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਤਾ **ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਸੀ** ਨਾਮ। ਤਥੇਵ ਲਹੁੰ ਵੁਟ੍ਠਾਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਤਾ **ਵੁਟ੍ਠਾਨਵਸੀ** ਨਾਮ। **ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਵਸੀ** ਪਨ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਜਵਨਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ ਤਾਨਿ ਆਵਜ੍ਜਨਾਨਨ੍ਤਰਾਨੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਆਵਜ੍ਜਨਵਸਿਯਾ ਏਵ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ। ਇਤਿ ਇਮਾਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਸੀਸੁ ਚਿਣ੍ਣਵਸਿਤਾ ਵਸੀ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – ''ਤਿਪਾਟਿਹੀਰੇ ਭਗਵਾ ਵਸੀ ਅਹੂ''ਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮਸ੍ਸ ਨਿਮ੍ਮਿਤਵਿਧਾਨਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ –

੧੨. ''ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਲੋਕਧਾਤੁਯਾ, ਸਿਨੇਰੁਪਬ੍ਬਤੁਤ੍ਤਮੇ।
ਥਮ੍ਭੇਵ ਦਸ੍ਸੇਸਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ, ਚਙ੍ਕਮੇ ਰਤਨਾਮਯੇ''ਤਿ॥ – ਆਦਿਗਾਥਾਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਲੋਕਧਾਤੁਯਾ**ਤਿ ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ। **ਸਿਨੇਰੁਪਬ੍ਬਤੁਤ੍ਤਮੇ**ਤਿ ਮਹਾਮੇਰੁਸਙ੍ਖਾਤੇ ਸੇਟ੍ਠਪਬ੍ਬਤੇ। **ਥਮ੍ਭੇ**ਵਾਤਿ ਥਮ੍ਭੇ ਵਿਯ ਦਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਯੇ ਸਿਨੇਰੁਪਬ੍ਬਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਠਿਤੇ ਸੁਵਣ੍ਣਥਮ੍ਭੇ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਉਪਰਿ ਚਙ੍ਕਮੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰਤਨਾਮਯੇ**ਤਿ ਰਤਨਮਯੇ।

੧੩. **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮੰ ਪਨ ਭਗਵਾ ਮਾਪੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਏਕੰ ਕੋਟਿੰ ਸਬ੍ਬਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਪਾਚੀਨਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿੰ ਏਕੰ ਕੋਟਿੰ ਪਚ੍ਛਿਮਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਾਪੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

''ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ, ਚਙ੍ਕਮੰ ਮਾਪਯੀ ਜਿਨੋ।
ਸਬ੍ਬਸੋਣ੍ਣਮਯਾ ਪਸ੍ਸੇ, ਚਙ੍ਕਮੇ ਰਤਨਾਮਯੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਜਿਨੋ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਾਰਿਜਯਨਤੋ ਜਿਨੋ। **ਸਬ੍ਬਸੋਣ੍ਣਮਯਾ ਪਸ੍ਸੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਏਵੰ ਨਿਮ੍ਮਿਤਸ੍ਸ ਚਙ੍ਕਮਸ੍ਸ ਉਭਯਪਸ੍ਸੇਸੁ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾ ਪਰਮਰਮਣੀਯਾ ਮਰਿਯਾਦਭੂਮਿ ਅਹੋਸਿ, ਮਜ੍ਝੇ ਮਣਿਮਯਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

੧੪. **ਤੁਲਾਸਙ੍ਘਾਟਾ**ਤਿ ਤੁਲਾਯੁਗਲ਼ਾ, ਤਾ ਨਾਨਾਰਤਨਮਯਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਅਨੁਵਗ੍ਗਾ**ਤਿ ਅਨੁਰੂਪਾ। **ਸੋਵਣ੍ਣਫਲਕਤ੍ਥਤਾ**ਤਿ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੇਹਿ ਫਲਕੇਹਿ ਅਤ੍ਥਤਾ, ਤੁਲਾਸਙ੍ਘਾਤਾਨੰ ਉਪਰਿ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯੋ ਪਦਰਚ੍ਛਦੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੇਦਿਕਾ ਸਬ੍ਬਸੋਵਣ੍ਣਾ**ਤਿ ਵੇਦਿਕਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਾ, ਯਾ ਪਨੇਸਾ ਚਙ੍ਕਮਨਪਰਿਕ੍ਖੇਪਵੇਦਿਕਾ, ਸਾ ਏਕਾਵ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਅਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੁਭਤੋ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ**ਤਿ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ। **ਦ**-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ।

੧੫. **ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਵਾਲੁਕਾਕਿਣ੍ਣਾ**ਤਿ ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਮਯਵਾਲੁਕਾਕਿਣ੍ਣਾ। ਅਥ ਵਾ ਮਣਯੋ ਚ ਮੁਤ੍ਤਾ ਚ ਵਾਲੁਕਾ ਚ ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਵਾਲੁਕਾ। ਤਾਹਿ ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਵਾਲੁਕਾਹਿ ਆਕਿਣ੍ਣਾ ਸਨ੍ਥਤਾਤਿ ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਵਾਲੁਕਾਕਿਣ੍ਣਾ। **ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾਕਾਰੇਨ ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ ਕਤੋ। **ਰਤਨਾਮਯੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯੋ, ਚਙ੍ਕਮੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਓਭਾਸੇਤਿ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਦਸ ਦਿਸਾ ਓਭਾਸੇਤਿ ਪਕਾਸੇਤਿ। **ਸਤਰੰਸੀ**ਵਾਤਿ ਸਹਸ੍ਸਰੰਸਿਆਦਿਚ੍ਚੋ ਵਿਯ। **ਉਗ੍ਗਤੋ**ਤਿ ਉਦਿਤੋ। ਯਥਾ ਪਨ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤੋ ਸਹਸ੍ਸਰੰਸਿ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਦਸ ਦਿਸਾ ਓਭਾਸੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਏਸੋਪਿ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯੋ ਚਙ੍ਕਮੋ ਓਭਾਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਤੋ ਪਵਤ੍ତਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ –

੧੬. ''ਤਸ੍ਮਿੰ ਚਙ੍ਕਮਨੇ ਧੀਰੋ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਵਰਲਕ੍ਖਣੋ।
ਵਿਰੋਚਮਾਨੋ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮੀ ਜਿਨੋ॥

੧੭. ''ਦਿਬ੍ਬੰ ਮਨ੍ਦਾਰਵੰ ਪੁਪ੍ਫੰ, ਪਦੁਮੰ ਪਾਰਿਛਤ੍ਤਕੰ।
ਚਙ੍ਕਮਨੇ ਓਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਾ ਸਮਾਗਤਾ॥

੧੮. ''ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤੰ ਦੇਵਸਙ੍ਘਾ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਪਮੋਦਿਤਾ।
ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ, ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਾ ਪਮੋਦਿਤਾ''ਤਿ॥ – ਗਾਥਾਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਧੀਰੋ**ਤਿ ਧਿਤਿਯੁਤ੍ਤੋ। **ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਵਰਲਕ੍ਖਣੋ**ਤਿ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਪਾਦਤਲਾਦੀਹਿ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਿਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਲੋਕੇ ਭਵਂ ਜਾਤਂ ਦਿਬ੍ਬਂ। **ਪਾਰਿਛਤ੍ਤਕ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਾਨਂ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਂ ਕੋਵਿਲਾਰਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਸਮਨ੍ਤਾ ਯੋਜਨਸਤਪਰਿਮਾਣੋ ਪਰਮਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਰੁਕ੍ਖੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਪੁਪ੍ਫਿਤੇ ਸਕਲਂ ਦੇਵਨਗਰਂ ਏਕਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਕੁਸੁਮਰੇਣੁਓਕਿਣ੍ਣਾਨਿ ਨਵਕਨਕਵਿਮਾਨਾਨਿ ਪਿਞ੍ਜਰਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਖਾਯਨ੍ਤਿ। ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪੁਪ੍ਫਞ੍ਚ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਚਙ੍ਕਮੇ ਓਕਿਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮੇ ਅਵਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਪੁਪ੍ਫੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੂਜੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਾ**ਤਿ ਕਾਮਾਵਚਰਦੇਵਾਦਯੋ ਦੇਵਾ। ਤੇਨਾਹ ''ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਂ ਦੇਵਸਙ੍ਘਾ''ਤਿ। ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮਨੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਂ ਸਕੇਸੁ ਆਲਯੇਸੁਪਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਯਂ ਦੇਵਸਙ੍ਘਾ ਤਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਮੋਦਿਤਾ**ਤਿ ਪਮੁਦਿਤਾ। **ਨਿਪਤਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ। **ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਪੀਤਿਵਸੇਨ ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਾ। **ਪਮੋਦਿਤਾ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇਹਿ ਤਾਵਤਿਂਸਾਦਿਦੇਵੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਇਤਰਥਾ ਪੁਨਰੁਤ੍ਤਿਦੋਸਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਪਮੋਦਿਤਾ ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਾ ਪਮੋਦਿਤਾ ਤਹਿਂ ਤਹਿਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਯੇ ਪਸ੍ਸਿਂਸੁ ਯੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ, ਤੇ ਸਰੂਪਤੋ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ –

੧੯. ''ਤਾਵਤਿਂਸਾ ਚ ਯਾਮਾ ਚ, ਤੁਸਿਤਾ ਚਾਪਿ ਦੇਵਤਾ।
ਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਨੋ ਦੇਵਾ, ਯੇ ਦੇਵਾ ਵਸਵਤ੍ਤਿਨੋ।
ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ ਸੁਮਨਾ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਲੋਕਨਾਯਕਂ॥

੨੦. ''ਸਦੇਵਗਨ੍ਧਬ੍ਬਮਨੁਸ੍ਸਰਕ੍ਖਸਾ , ਨਾਗਾ ਸੁਪਣ੍ਣਾ ਅਥ ਵਾਪਿ ਕਿਨ੍ਨਰਾ।
ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਂ ਲੋਕਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕਂ, ਨਭੇਵ ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ॥

੨੧. ''ਆਭਸ੍ਸਰਾ ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਾ, ਵੇਹਪ੍ਫਲਾ ਅਕਨਿਟ੍ਠਾ ਚ ਦੇਵਤਾ।
ਸੁਸੁਦ੍ਧਸੁਕ੍ਕਵਤ੍ਥਵਸਨਾ, ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਜਲੀਕਤਾ॥

੨੨. ''ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਂ ਪਨ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਿਕਂ, ਮਨ੍ਦਾਰਵਂ ਚਨ੍ਦਨਚੁਣ੍ਣਮਿਸ੍ਸਿਤਂ।
ਭਮੇਨ੍ਤਿ ਚੇਲਾਨਿ ਚ ਅਮ੍ਬਰੇ ਤਦਾ, ਅਹੋ ਜਿਨੋ ਲੋਕਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕੋ''ਤਿ॥ –

ਇਮਾ ਗਾਥਾਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਵਸੇਨ ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ। **ਸੁਮਨਾ**ਤਿ ਉਦਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਏਵ ਸੁਮਨਾ। **ਲੋਕਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕ**ਨ੍ਤਿ ਲੋਕਹਿਤਞ੍ਚ ਲੋਕਾਨੁਕਮ੍ਪਕਞ੍ਚ। ਲੋਕਹਿਤੇਨ ਵਾ ਅਨੁਕਮ੍ਪਕਂ ਲੋਕਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕਂ। **ਨਭੇਵ ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਆਕਾਸੇ ਅਭਿਨਵੋਦਿਤਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਸਬ੍ਬੋਪਦ੍ਦਵਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤਂ ਸਰਦਸਮਯੇ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਂ ਵਿਯ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਨਯਨਾਨਨ੍ਦਕਰਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਆਭਸ੍ਸਰਾਤਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਪਰਿਤ੍ਤਾਭਅਪ੍ਪਮਾਣਾਭਆਭਸ੍ਸਰਾਪਰਿਤ੍ਤਮਜ੍ਝਿਮਪਣੀਤਭੇਦੇਨ ਦੁਤਿਯਜ੍ਝਾਨੇਨਾਭਿਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਗਹਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਸੁਭਕਿਣ੍ਹਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਰਿਤ੍ਤਸੁਭਅਪ੍ਪਮਾਣਸੁਭਸੁਭਕਿਣ੍ਹਾਪਰਿਤ੍ਤਾਦਿਭੇਦੇਨ ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਗਹਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਵੇਹਪ੍ਫਲਾ**ਤਿ ਵਿਪੁਲਾ ਫਲਾਤਿ ਵੇਹਪ੍ਫਲਾ। ਤੇ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤੇਹਿ ਏਕਤਲਵਾਸਿਨੋ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਨ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕਾਯਿਕਾਦਯੋ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਨ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਾਨਮਭਾਵਤੋ ਅਸਞ੍ਞਸਤ੍ਤਾ ਚ ਅਰੂਪਿਨੋ ਚ ਇਧ ਨ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ।

ਅਕਨਿਟ੍ਠਾ ਚ ਦੇਵਤਾਤਿ ਇਧਾਪਿ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਵਿਹਾਤਪ੍ਪਸੁਦਸ੍ਸਾਸੁਦਸ੍ਸਿਅਕਨਿਟ੍ਠਸਙ੍ਖਾਤਾ ਪਞ੍ਚਪਿ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸਾ ਗਹਿਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਸੁਸੁਦ੍ਧਸੁਕ੍ਕਵਤ੍ਥਵਸਨਾ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸੁਦ੍ਧਾਨਿ ਸੁਸੁਦ੍ਧਾਨਿ ਸੁਕ੍ਕਾਨਿ ਓਦਾਤਾਨਿ। ਸੁਸੁਦ੍ਧਾਨਿ ਸੁਕ੍ਕਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਨਿਵਤ੍ਥਾਨਿ ਚੇਵ ਪਾਰੁਤਾਨਿ ਚ ਯੇਹਿ ਤੇ ਸੁਸੁਦ੍ਧਸੁਕ੍ਕਵਤ੍ਥਵਸਨਾ, ਪਰਿਦਹਿਤਪਰਿਸੁਦ੍ਧਪਣ੍ਡਰਵਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਸੁਸੁਦ੍ਧਸੁਕ੍ਕਵਸਨਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਪਞ੍ਜਲੀਕਤਾ**ਤਿ ਕਤਪਞ੍ਜਲਿਕਾ ਕਮਲਮਕੁਲਸਦਿਸਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਸਿਰਸਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ।

ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੀਤਿ ਓਕਿਰਨ੍ਤਿ। **ਪੁਪ੍ਫਂ ਪਨਾ**ਤਿ ਕੁਸੁਮਂ ਪਨ। ''ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਵਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਵਚਨਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਅਤ੍ਥੋ ਪਨਸ੍ਸ ਸੋਯੇਵ। **ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਂ – ਨੀਲਪੀਤਲੋਹਿਤੋਦਾਤਮਞ੍ਜਿਟ੍ਠਕਵਣ੍ਣਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਂ। **ਚਨ੍ਦਨਚੁਣ੍ਣਮਿਸ੍ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਨ੍ਦਨਚੁਣ੍ਣੇਨ ਮਿਸ੍ਸਿਤਂ। **ਭਮੇਨ੍ਤਿ ਚੇਲਾਨੀ**ਤਿ ਭਮਯਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ। **ਅਹੋ ਜਿਨੋ ਲੋਕਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕੋ**ਤਿ ''ਅਹੋ ਜਿਨੋ ਲੋਕਹਿਤੋ ਅਹੋ ਚ ਲੋਕਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕੋ ਅਹੋ ਕਾਰੁਣਿਕੋ''ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਨਿ ਥੁਤਿਵਚਨਾਨਿ ਉਗ੍ਗਿਰਨ੍ਤਾ। ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਂ ਭਮਯਨ੍ਤਿ ਚੇਲਾਨੀਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ।

ਇਦਾਨਿ ਤੇਹਿ ਪਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਥੁਤਿਵਚਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਮਾ ਗਾਥਾਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ –

੨੩. ''ਤੁਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਚ ਕੇਤੂ ਚ, ਧਜੋ ਯੂਪੋ ਚ ਪਾਣਿਨਂ।
ਪਰਾਯਨੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਚ, ਦੀਪੋ ਚ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ॥

੨੪. ''ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਲੋਕਧਾਤੁਯਾ, ਦੇਵਤਾਯੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ।
ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਾ ਪਮੋਦਿਤਾ॥

੨੫. ''ਦੇਵਤਾ ਦੇਵਕਞ੍ਞਾ ਚ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ।
ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਿਕਪੁਪ੍ਫੇਹਿ, ਪੂਜਯਨ੍ਤਿ ਨਰਾਸਭਂ॥

੨੬. ''ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਂ ਦੇਵਸਙ੍ਘਾ, ਪਸਨ੍ਨਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ।
ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਿਕਪੁਪ੍ਫੇਹਿ, ਪੂਜਯਨ੍ਤਿ ਨਰਾਸਭਂ॥

੨੭. ''ਅਹੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਲੋਕੇ, ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਲੋਮਹਂਸਨਂ।
ਨ ਮੇਦਿਸਂ ਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਅਚ੍ਛੇਰਂ ਲੋਮਹਂਸਨਂ॥

੨੮. ''ਸਕਸਕਮ੍ਹਿ ਭਵਨੇ, ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾਨ ਦੇਵਤਾ।
ਹਸਨ੍ਤਿ ਤਾ ਮਹਾਹਸਿਤਂ, ਦਿਸ੍ਵਾਨਚ੍ਛੇਰਕਂ ਨਭੇ॥

੨੯. ''ਆਕਾਸਟ੍ਠਾ ਚ ਭੂਮਟ੍ਠਾ, ਤਿਣਪਨ੍ਥਨਿਵਾਸਿਨੋ।
ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਾ ਪਮੋਦਿਤਾ॥

੩੦. ''ਯੇਪਿ ਦੀਘਾਯੁਕਾ ਨਾਗਾ, ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ।
ਪਮੋਦਿਤਾ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪੂਜਯਨ੍ਤਿ ਨਰੁਤ੍ਤਮਂ॥

੩੧. ''ਸਙ੍ਗੀਤਿਯੋ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ, ਅਮ੍ਬਰੇ ਅਨਿਲਞ੍ਜਸੇ।
ਚਮ੍ਮਨਦ੍ਧਾਨਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਦਿਸ੍ਵਾਨਚ੍ਛੇਰਕਂ ਨਭੇ॥

੩੨. ''ਸਙ੍ਖਾ ਚ ਪਣਵਾ ਚੇਵ, ਅਥੋਪਿ ਡਿਣ੍ਡਿਮਾ ਬਹੂ।
ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਸ੍ਮਿਂ ਵਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਦਿਸ੍ਵਾਨਚ੍ਛੇਰਕਂ ਨਭੇ॥

੩੩. ''ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਵਤ ਨੋ ਅਜ੍ਜ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਲੋਮਹਂਸਨੋ।
ਧੁਵਮਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਂ ਲਭਾਮ, ਖਣੋ ਨੋ ਪਟਿਪਾਦਿਤੋ॥

੩੪. ''ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਤੇਸਂ ਸੁਤ੍ਵਾਨ, ਪੀਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਤਾਵਦੇ।
ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਕਥਯਨ੍ਤਾ, ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਜਲੀਕਤਾ॥

੩੫. ''ਹਿਙ੍ਕਾਰਾ ਸਾਧੁਕਾਰਾ ਚ, ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿ ਸਮ੍ਪਹਂਸਨਂ।
ਪਜਾ ਚ ਵਿਵਿਧਾ ਗਗਨੇ, ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਜਲੀਕਤਾ॥

੩੬. ''ਗਾਯਨ੍ਤਿ ਸੇਲ੍ਲੇਨ੍ਤਿ ਚ ਵਾਦਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਭੁਜਾਨਿ ਪੋਥੇਨ੍ਤਿ ਚ ਨਚ੍ਚਯਨ੍ਤਿ ਚ।
ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਂ ਪਨ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਿਕਂ, ਮਨ੍ਦਾਰਵਂ ਚਨ੍ਦਨਚੁਣ੍ਣਮਿਸ੍ਸਿਤਂ॥

੩੭. ''ਯਥਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਮਹਾਵੀਰ, ਪਾਦੇਸੁ ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣਂ।
ਧਜਵਜਿਰਪਟਾਕਾ, ਵਡ੍ਢਮਾਨਙ੍ਕੁਸਾਚਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਇਧਲੋਕਪਰਲੋਕਹਿਤਤ੍ਥਂ ਸਾਸਤੀਤਿ **ਸਤ੍ਥਾ। ਕੇਤੂ**ਤਿ ਕੇਤੁਨੋ ਅਪਚਿਤਿਕਾਤਬ੍ਬਟ੍ਠੇਨ ਕੇਤੁ ਵਿਯਾਤਿ ਕੇਤੁ। **ਧਜੋ**ਤਿ ਇਨ੍ਦਧਜੋ ਸਮੁਸ੍ਸਯਟ੍ਠੇਨ ਦਸ੍ਸਨੀਯਟ੍ਠੇਨ ਚ ਤੁਵਂ ਧਜੋ ਵਿਯਾਤਿ ਧਜੋਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਯਥਾ ਹਿ ਲੋਕੇ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਧਜਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ – ''ਅਯਂ ਧਜੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਧਜਵਾ ਧਜੀਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਭਗਵਾ ਪਞ੍ਞਾਨਿਬ੍ਬਾਨਾਧਿਗਮਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਧਿਗਮੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – **''ਧਜੋ ਯੂਪੋ ਚਾ''**ਤਿ। **ਕੂਟਦਨ੍ਤਸੁਤ੍ਤੇ** ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਦਾਨਾਦਿਆਸਵਕ੍ਖਯਞਾਣਪਰਿਯੋਸਾਨਾਨਂ ਸਬ੍ਬਯਾਗਾਨਂ ਯਜਨਤ੍ਥਾਯ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤੋ ਯੂਪੋ ਤੁਵਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਾਯਨੇ**ਤਿ ਪਟਿਸਰਣਂ। **ਪਤਿਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਹਾਪਥਵੀ ਸਬ੍ਬਪਾਣੀਨਂ ਆਧਾਰਭਾਵੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਨਿਸ੍ਸਯਭੂਤਾ, ਏਵਂ ਤੁਵਮ੍ਪਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਭੂਤਾ। **ਦੀਪੋ ਚਾ**ਤਿ ਪਦੀਪੋ। ਯਥਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗੇ ਤਮਸਿ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਆਰੋਪਿਤੋ ਪਦੀਪੋ ਰੂਪਸਨ੍ਦਸ੍ਸਨੋ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਅਵਿਜ੍ਜਨ੍ਧਕਾਰੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਮਤ੍ਥਸਨ੍ਦਸ੍ਸਨੋ ਪਦੀਪੋ ਤੁਵਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਭਿਨ੍ਨਨਾਵਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਮੁਦ੍ਦਦੀਪੋ ਯਥਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਤੁਵਮ੍ਪਿ ਸਂਸਾਰਸਾਗਰੇ ਅਲਬ੍ਭਨੇਯ੍ਯਪਤਿਟ੍ਠੇ ਓਸੀਦਨ੍ਤਾਨਂ ਪਾਣੀਨਂ ਦੀਪੋ ਵਿਯਾਤਿ ਦੀਪੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋਤਿ ਦ੍ਵਿਪਦਾਨਂ ਉਤ੍ਤਮੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ, ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਨਿਦ੍ਧਾਰਣਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ ਛਟ੍ਠੀਸਮਾਸਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਧੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਦ੍ਧਾਰਣਲਕ੍ਖਣਾਯ ਛਟ੍ਠਿਯਾ ਸਮਾਸੋ ਪਟਿਸਿਦ੍ਧੋ। ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਨ ਅਪਦਾਨਂ ਦ੍ਵਿਪਦਾਨਂ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾਨਂ ਬਹੁਪ੍ਪਦਾਨਂ ਰੂਪੀਨਂ ਅਰੂਪੀਨਂ ਸਞ੍ਞੀਨਂ ਅਸਞ੍ਞੀਨਂ ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀਨਂ ਉਤ੍ਤਮੋਵ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨਿਧ ''ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਚੇ? ਸੇਟ੍ਠਤਰਵਸੇਨ। ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਲੋਕੇ ਸੇਟ੍ਠੋ ਨਾਮ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਅਪਦਚਤੁਪ੍ਪਦਬਹੁਪ੍ਪਦੇਸੁਪਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਯਂ ਦ੍ਵਿਪਦੇਸੁਯੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਕਤਰਦ੍ਵਿਪਦੇਸੂਤਿ? ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਚੇਵ ਦੇਵੇਸੁ ਚ। ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਤਿਸਹਸ੍ਸਿਮਹਾਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁ ਵਸੇ ਕਤ੍ਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ। ਦੇਵੇਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁ ਵਸਵਤ੍ਤੀ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੋ ਵਾ ਆਰਾਮਿਕੋ ਵਾ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਇਤਿ ਤਤੋਪਿ ਸੇਟ੍ਠਤਰਵਸੇਨ ''ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਯਾਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ। **ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ**ਤਿ ਮਹਤਿਯਾ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਯੁਤ੍ਤਾ, ਮਹਾਨੁਭਾਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ। **ਪਸਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਸਦ੍ਧਾ। **ਨਰਾਸਭ**ਨ੍ਤਿ

ਨਰਪੁਙ੍ਗਵਾ। **ਅਹੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਤਾਰੋਹਨਂ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਚਂ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਅਚ੍ਛਰਾਯੋਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਵਾ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, ''ਅਹੋ, ਇਦਂ ਵਿਮ੍ਹਯ''ਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਂ ਪਹਰਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਬ੍ਭੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ ਅਭੂਤਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਭੁਤਂ। ਉਭਯਮ੍ਪੇਤਂ ਵਿਮ੍ਹਯਾਵਹਸ੍ਸਾਧਿਵਚਨਂ। **ਲੋਮਹਂਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਲੋਮਾਨਂ ਉਦ੍ਧਗ੍ਗਭਾਵਕਰਣਂ। **ਨ ਮੇਦਿਸਂ ਭੂਤਪੁਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਮਯਾ ਈਦਿਸਂ ਭੂਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਦਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਵਚਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। **ਅਚ੍ਛੇਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ।

ਸਕਸਕਮ੍ਹਿ ਭਵਨੇਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਵਨੇ। **ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਉਪਵਿਸ੍ਸ। **ਦੇਵਤਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਪਨ ਵਚਨਂ ਦੇਵਾਨਮ੍ਪਿ ਦੇਵਧੀਤਾਨਮ੍ਪਿ ਸਾਧਾਰਣਵਚਨਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਹਸਨ੍ਤਿਤਾ**ਤਿ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਨ੍ਤਿ, ਪੀਤਿਵਸਂ ਗਤਹਦਯਤਾਯ ਮਿਹਿਤਮਤ੍ਤਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਟਹਾਸਂ ਹਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਭੇ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ।

ਆਕਾਸਟ੍ਠਾਤਿ ਆਕਾਸੇ ਵਿਮਾਨਾਦੀਸੁ ਠਿਤਾ, ਏਸੇਵ ਨਯੋ ਭੂਮਟ੍ਠੇਸੁਪਿ। **ਤਿਣਪਨ੍ਨਨਿਵਾਸਿਨੋ**ਤਿ ਤਿਣਗ੍ਗੇਸੁ ਚੇਵ ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਚ ਨਿਵਾਸਿਨੋ। **ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਾ। **ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ**ਤਿ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾ। **ਸਙ੍ਗੀਤਿਯੋ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਦੇਵਨਾਟਕਸਙ੍ਗੀਤਿਯੋ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਗਤਂ ਪੂਜਨਤ੍ਥਾਯ ਪਯੁਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਮ੍ਬਰੇ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ। **ਅਨਿਲਞ੍ਜਸੇ**ਤਿ ਅਨਿਲਪਥੇ, ਅਮ੍ਬਰਸ੍ਸ ਅਨੇਕਤ੍ਥਤ੍ਤਾ ''ਅਨਿਲਞ੍ਜਸੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਪੁਰਿਮਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਚਮ੍ਮਨਦ੍ਧਾਨੀ**ਤਿ ਚਮ੍ਮਵਿਨਦ੍ਧਾਨਿ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਦੇਵਦੁਨ੍ਦੁਭਿਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਾਦੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਵਾਦਯਨ੍ਤਿ ਦੇਵਤਾ।

ਸਙ੍ਖਾਤਿ ਧਮਨਸਙ੍ਖਾ। **ਪਣਵਾ**ਤਿ ਤਨੁਮਜ੍ਝਤੁਰਿਯਵਿਸੇਸਾ। **ਡਿਣ੍ਡਿਮਾ**ਤਿ ਤਿਣਵਾਖੁਦ੍ਦਕਭੇਰਿਯੋ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਵਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਵਾਦਯਨ੍ਤਿ। **ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਵਤ ਨੋ**ਤਿ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ ਵਤ ਨੁ। **ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੀ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਲੋਮਹਂਸਨੋ**ਤਿ ਲੋਮਹਂਸਨਕਰੋ। **ਧੁਵ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਬ੍ਭੁਤੋ ਅਯਂ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਧੁਵਂ ਅਵਸ੍ਸਂ ਅਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਂ ਲਭਾਮਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਲਭਾਮਾ**ਤਿ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮ। **ਖਣੋ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਕ੍ਖਣਵਿਰਹਿਤੋ ਨਵਮੋ ਖਣੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨੋ**ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ। **ਪਟਿਪਾਦਿਤੋ**ਤਿ ਪਟਿਲਦ੍ਧੋ।

ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਤੇਸਂ ਸੁਤ੍ਵਾਨਾਤਿ ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਇਦਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਦੇਵਾਨਂ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਾ ਪੀਤਿ ਉਦਪਾਦੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਾਵਦੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ। **ਹਿਙ੍ਕਾਰਾ**ਤਿ ਹਿਙ੍ਕਾਰਸਦ੍ਦਾ, ਹਿਂਹਿਨ੍ਤਿ ਯਕ੍ਖਾਦਯੋ ਪਹਟ੍ਠਕਾਲੇ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। **ਸਾਧੁਕਾਰਾ**ਤਿ ਸਾਧੁਕਾਰਸਦ੍ਦਾ ਚ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। **ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠੀ**ਤਿ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਸਦ੍ਦੋ ਚ ਉਨ੍ਨਾਦਸਦ੍ਦੋ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਜਾ**ਤਿ ਦੇਵਾਦਯੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਕੇਚਿ ''ਪਟਾਕਾ ਵਿਵਿਧਾ ਗਗਨੇ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਗਾਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਗੀਤਂ ਗਾਯਨ੍ਤਿ।

ਸੇਲ਼ੇਨ੍ਤੀਤਿ ਮੁਖੇਨ ਸੇਲ਼ਿਤਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। **ਵਾਦਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਮਹਤੀ ਵਿਪਞ੍ਚਿਕਾਮਕਰਮੁਖਾਦਯੋ ਵੀਣਾ ਚ ਤੁਰਿਯਾਨਿ ਚ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪੂਜਨਤ੍ਥਾਯ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ ਪਯੋਜੇਨ੍ਤਿ। **ਭੁਜਾਨਿ ਪੋਥੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਭੁਜੇ ਅਪ੍ਫੋਟੇਨ੍ਤਿ। ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ਚਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਨਚ੍ਚਾਪੇਨ੍ਤਿ ਸਯਞ੍ਚ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਯਥਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਮਹਾਵੀਰ, ਪਾਦੇਸੁ ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯੇਨ ਪਕਾਰੇਨ **ਯਥਾ**। ਮਹਾਵੀਰਿਯੇਨ ਯੋਗਤੋ **ਮਹਾਵੀਰੋ। ਪਾਦੇਸੁ ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣ**ਨ੍ਤਿ ਤਵ ਉਭੋਸੁ ਪਾਦਤਲੇਸੁ ਸਹਸ੍ਸਾਰਂ ਸਨੇਮਿਕਂ ਸਨਾਭਿਕਂ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਪਰਿਪੂਰਂ ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣਂ ਸੋਭਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਕ੍ਕ**-ਸਦ੍ਦੋ ਪਨਾਯਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਰਥਙ੍ਗਇਰਿਯਾਪਥਦਾਨਰਤਨਧਮ੍ਮਖੁਰਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਚਤ੍ਤਾਰਿਮਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਕ੍ਕਾਨਿ ਯੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਨਂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੧) ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਚਕ੍ਕਂਵ ਵਹਤੋ ਪਦ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਪ॰ ੧) ਰਥਙ੍ਗੇ। ''ਚਤੁਚਕ੍ਕਂ ਨਵਦ੍ਵਾਰ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੯) ਇਰਿਯਾਪਥੇ। ''ਦਦਂ ਭੁਞ੍ਜ ਚ ਮਾ ਚ ਪਮਾਦੋ, ਚਕ੍ਕਂ ਵਤ੍ਤਯ ਸਬ੍ਬਪਾਣਿਨ''ਨ੍ਤਿ (ਜਾ॰ ੧.੭.੧੪੯) ਏਤ੍ਥ ਦਾਨੇ। ''ਦਿਬ੍ਬਂ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਪਾਤੁਭੂਤ''ਨ੍ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੪੩; ੩.੮੫; ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੫੬) ਏਤ੍ਥ ਰਤਨਚਕ੍ਕੇ। ''ਮਯਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਚਕ੍ਕ''ਨ੍ਤਿ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੫੬੨; ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੨੮.੧੭) ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੇ। ''ਇਚ੍ਛਾਹਤਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸ, ਚਕ੍ਕਂ ਭਮਤਿ ਮਤ੍ਥਕੇ''ਤਿ (ਜਾ॰ ੧.੧.੧੦੪; ੧.੫.੧੦੩) ਏਤ੍ਥ ਖੁਰਚਕ੍ਕੇ, ਪਹਰਣਚਕ੍ਕੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਪਾਦਤਲੇਸੁ ਚਕ੍ਕਾਨਿ ਜਾਤਾਨੀ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੫; ੩.੨੦੦, ੨੦੪; ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੮੬) ਏਤ੍ਥ ਲਕ੍ਖਣੇ। ਇਧਾਪਿ

ਲਕ੍ਖਣਚਕ੍ਕੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੪੮; ਅ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧.੧੮੭; ੨.੪.੮; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨.੪੪)।

ਧਜਵਜਿਰਪਟਾਕਾ, ਵਡ੍ਢਮਾਨਙ੍ਕੁਸਾਚਿਤਨ੍ਤਿ ਧਜੇਨ ਚ ਵਜਿਰੇਨ ਚ ਪਟਾਕਾਯ ਚ ਵਡ੍ਢਮਾਨੇਨ ਚ ਅਙ੍ਕੁਸੇਨ ਚ ਆਚਿਤਂ ਅਲਙ੍ਕਤਂ ਪਰਿਵਾਰਿਤਂ ਪਾਦੇਸੁ ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣੇ ਪਨ ਗਹਿਤੇ ਸੇਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਗਹਿਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਅਸੀਤਿ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਨਿ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾ ਚ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਹਿ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਸੀਤਿਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਹਿ ਸਮਲਙ੍ਕਤੋ ਭਗਵਤੋ ਕਾਯੋ ਸਬ੍ਬਫਾਲਿਫੁਲ੍ਲੋ ਵਿਯ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੋ ਵਿਕਸਿਤਪਦੁਮਂ ਵਿਯ ਕਮਲਵਨਂ ਵਿਵਿਧਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਨਵਕਨਕਤੋਰਣਂ ਤਾਰਾਮਰੀਚਿਵਿਰਾਜਿਤਮਿਵ ਗਗਨਤਲਂ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵਿਧਾਵਮਾਨਾ ਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਮਾਨਾ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਮੁਞ੍ਚਮਾਨੋ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਭਗਵਤੋ ਰੂਪਕਾਯਧਮ੍ਮਕਾਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ –

੩੮. ''ਰੂਪੇ ਸੀਲੇ ਸਮਾਧਿਮ੍ਹਿ, ਪਞ੍ਞਾਯ ਚ ਅਸਾਦਿਸੋ।
ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਅਸਮਸਮੋ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇ''ਤਿ॥ – ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਰੂਪੇ**ਤਿ ਅਯਂ **ਰੂਪ**-ਸਦ੍ਦੋ ਖਨ੍ਧਭਵਨਿਮਿਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯਸਰੀਰਵਣ੍ਣਸਣ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਥਾਹ – ''ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਰੂਪਂ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੬੧; ੩.੮੬, ੮੯; ਵਿਭ॰ ੨; ਮਹਾਵ॰ ੨੨) ਏਤ੍ਥ ਰੂਪਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਰੂਪੂਪਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਗ੍ਗਂ ਭਾਵੇਤੀ''ਤਿ (ਧ॰ ਸ॰ ੧੬੦-੧੬੧; ਵਿਭ॰ ੬੨੪) ਏਤ੍ਥ ਰੂਪਭਵੇ। ''ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਅਰੂਪਸਞ੍ਞੀ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੩੮; ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੪੯; ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੪੩੫-੪੪੨; ਧ॰ ਸ॰ ੨੦੪-੨੦੫) ਏਤ੍ਥ ਕਸਿਣਨਿਮਿਤ੍ਤੇ। ''ਸਰੂਪਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਪਾਪਕਾ ਅਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨੋ ਅਰੂਪਾ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੨.੮੩) ਏਤ੍ਥ ਪਚ੍ਚਯੇ। ''ਆਕਾਸੋ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਰੂਪਨ੍ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੦੬) ਏਤ੍ਥ ਸਰੀਰੇ। ''ਚਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਚ ਰੂਪੇ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਚਕ੍ਖੁਵਿਞ੍ਞਾਣ''ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੦੪, ੪੦੦; ੩.੪੨੧, ੪੨੫-੪੨੬; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੪.੬੦; ਕਥਾ॰ ੪੬੫) ਏਤ੍ਥ ਵਣ੍ਣੇ। ''ਰੂਪਪ੍ਪਮਾਣੋ ਰੂਪਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੬੫) ਏਤ੍ਥ ਸਣ੍ਠਾਨੇ। ਇਧਾਪਿ ਸਣ੍ਠਾਨੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ (ਅ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧.੧ ਰੂਪਾਦਿਵਗ੍ਗਵਣ੍ਣਨਾ)। **ਸੀਲੇ**ਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇ ਸੀਲੇ। **ਸਮਾਧਿਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਤਿਵਿਧੇਪਿ ਸਮਾਧਿਮ੍ਹਿ। **ਪਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ। **ਅਸਾਦਿਸੋ**ਤਿ ਅਸਦਿਸੋ ਅਨੁਪਮੋ। **ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ । **ਅਸਮਸਮੋ**ਤਿ ਅਸਮਾ ਅਤੀਤਾ ਬੁਦ੍ਧਾ ਤੇਹਿ ਅਸਮੇਹਿ ਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਸਮੋਤਿ ਅਸਮਸਮੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਭਗਵਤੋ ਰੂਪਕਾਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਿਤਾ।

ਇਦਾਨਿ ਭਗਵਤੋ ਕਾਯਬਲਾਦਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ –

੩੯. ''ਦਸਨਾਗਬਲਂ ਕਾਯੇ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਾਕਤਿਕਂ ਬਲਂ।
ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਅਸਮੋ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇ''ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਦਸਨਾਗਬਲ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਛਦ੍ਦਨ੍ਤਨਾਗਬਲਂ। ਦੁਵਿਧਞ੍ਹਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਬਲਂ – ਕਾਯਬਲਂ, ਞਾਣਬਲਞ੍ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਾਯਬਲਂ ਹਤ੍ਥਿਕੁਲਾਨੁਸਾਰੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਕਥਂ?

''ਕਾਲ਼ਾਵਕਞ੍ਚ ਗਙ੍ਗੇਯ੍ਯਂ, ਪਣ੍ਡਰਂ ਤਮ੍ਬਪਿਙ੍ਗਲਂ।
ਗਨ੍ਧਮਙ੍ਗਲਹੇਮਞ੍ਚ, ਉਪੋਸਥਛਦ੍ਦਨ੍ਤਿਮੇ ਦਸਾ''ਤਿ॥(ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੪੮; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨.੨੨; ਅ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੩.੧੦.੨੧; ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੧੯੮; ਵਿਭ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੭੬੦; ਉਦਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੭੫; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੮੧; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨.੪੪) –

ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਹਤ੍ਥਿਕੁਲਾਨਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਕਾਲ਼ਾਵਕੋਤਿ ਪਕਤਿਹਤ੍ਥਿਕੁਲਂ। ਯਂ ਦਸਨ੍ਨਂ ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਕਾਯਬਲਂ, ਤਂ ਏਕਸ੍ਸ ਕਾਲ਼ਾਵਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਬਲਂ। ਯਂ ਦਸਨ੍ਨਂ ਕਾਲ਼ਾਵਕਾਨਂ ਬਲਂ, ਤਂ ਏਕਸ੍ਸ ਗਙ੍ਗੇਯਜਸ੍ਸਾਤਿ ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਯਾਵ ਛਦ੍ਦਨ੍ਤਬਲਂ ਨੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਦਸਨ੍ਨਂ ਛਦ੍ਦਨ੍ਤਾਨਂ ਬਲਂ, ਤਂ ਏਕਸ੍ਸ **ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਬਲਂ,** ਨਾਰਾਯਨਬਲਂ ਵਜਿਰਬਲਨ੍ਤਿ ਇਦਮੇਵ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਦੇਤਂ ਪਕਤਿਹਤ੍ਥਿਗਣਨਾਯ ਹਤ੍ਥਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਬਲਂ, ਪੁਰਿਸਗਣਨਾਯ ਦਸਨ੍ਨਂ ਪੁਰਿਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਬਲਂ ਹੋਤਿ। ਇਦਂ ਤਾਵ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਕਤਿਕਾਯਬਲਂ, ਞਾਣਬਲਂ ਪਨ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਂ ਦਸਬਲਞਾਣਂ ਚਤੁਵੇਸਾਰਜ੍ਜਞਾਣਂ ਅਟ੍ਠਸੁ ਪਰਿਸਾਸੁ ਅਕਮ੍ਪਨਞਾਣਂ ਚਤੁਯੋਨਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਂ ਪਞ੍ਚਗਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਂ ਚੁਦ੍ਦਸ ਬੁਦ੍ਧਞਾਣਾਨੀਤਿ ਏਵਮਾਦਿਕਂ ਞਾਣਬਲਂ। ਇਧ ਪਨ ਕਾਯਬਲਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। **ਕਾਯੇ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਾਕਤਿਕਂ ਬਲ**ਨ੍ਤਿ ਤਞ੍ਚ ਪਨ ਤਵ ਕਾਯੇ ਪਾਕਤਿਕਬਲਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਦਸਨਾਗਬਲ''ਨ੍ਤਿ ਦਸਛਦ੍ਦਨ੍ਤਨਾਗਬਲਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਞਾਣਬਲਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ "**ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਅਸਮੋ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇ**"ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਅਸਮੋ**ਤਿ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨਾਧਿਟ੍ਠਾਨਾਦਿਨਾ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਅਸਮੋ ਅਸਦਿਸੋ ਅਨੁਪਮੋ। **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਞਾਣੇਪਿ ਅਸਮੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ''ਯੋ ਏਵਮਾਦਿਗੁਣਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਸਤ੍ਥਾ, ਸੋ ਸਬ੍ਬਲੋਕੇਕਨਾਯਕੋ, ਤਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਨਮਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਣਾਮਨੇ ਨਿਯੋਗਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ –

੪੦. ''ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਗੁਣੂਪੇਤਂ, ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮੁਪਾਗਤਂ।
ਮਹਾਮੁਨਿਂ ਕਾਰੁਣਿਕਂ, ਲੋਕਨਾਥਂ ਨਮਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਨਿਦਸ੍ਸਨੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਸਬ੍ਬਗੁਣੂਪੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬ**ੋਤਿ ਅਯਂ ਨਿਰਵਸੇਸਵਾਚੀ। **ਗੁਣੋ**ਤਿ ਅਯਂ **ਗੁਣ**-ਸਦ੍ਦੋ ਅਨੇਕੇਸੁ ਅਤ੍ਥੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਹੇਸ – ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਹਤਾਨਂ ਵਤ੍ਥਾਨਂ ਦਿਗੁਣਂ ਸਙ੍ਘਾਟਿ''ਨ੍ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੫੪੬; ਮਹਾਵ॰ ੩੪੮) ਏਤ੍ਥ ਪਟਲਤ੍ਥੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਅਚ੍ਚੇਨ੍ਤਿ ਕਾਲਾ ਤਰਯਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਯੋ, ਵਯੋਗੁਣਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਂ ਜਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੪) ਏਤ੍ਥ ਰਾਸਤ੍ਥੇ। ''ਸਤਗੁਣਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੭੯) ਏਤ੍ਥ ਆਨਿਸਂਸਤ੍ਥੇ। ''ਅਨ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤਗੁਣਂ'' (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੭੭; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੧੦, ੩੦੨; ੨.੧੧੪; ੩.੧੫੪, ੩੪੯; ਖੁ॰ ਪਾ॰ ੩.ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਾਕਾਰ) ''ਕਯਿਰਾ ਮਾਲਾਗੁਣੇ ਬਹੂ''ਤਿ (ਧ॰ ਪ॰ ੫੩) ਏਤ੍ਥ ਬਨ੍ਧਨਤ੍ਥੇ। ''ਅਟ੍ਠਗੁਣਸਮੁਪੇਤਂ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਮਾਹਰਿ''ਨ੍ਤਿ (ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੨.੨੯) ਏਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਅਤ੍ਥੇ। ਇਧਾਪਿ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਅਤ੍ਥੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੫੪੬; ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੬੬; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧੩੬)। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰੇਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਹਿ ਉਪੇਤਂ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮੁਪਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇਹਿ ਗੁਣਙ੍ਗੇਹਿ ਵਾ ਸਮੁਪਾਗਤਂ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ। **ਮਹਾਮੁਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਦੀਹਿ ਮੁਨੀਹਿ ਅਧਿਕਭਾਵਤੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਮੁਨੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਮਹਾਮੁਨਿ। **ਕਾਰੁਣਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਰੁਣਾਗੁਣਯੋਗਤੋ ਕਾਰੁਣਿਕਂ। **ਲੋਕਨਾਥ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਲੋਕੇਕਨਾਥਂ, ਸਬ੍ਬਲੋਕੇਹਿ ''ਅਯਂ ਨੋ ਦੁਕ੍ਖੋਪਤਾਪਸ੍ਸ ਆਹਨ੍ਤਾ ਸਮੇਤਾ''ਤਿ ਏਵਮਾਸੀਸੀਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਨਿਪਚ੍ਚਾਕਾਰਸ੍ਸ ਅਰਹਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ –

੪੧. ''ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਥੋਮਨਞ੍ਚ, ਵਨ੍ਦਨਞ੍ਚ ਪਸਂਸਨਂ।
ਨਮਸ੍ਸਨਞ੍ਚ ਪੂਜਞ੍ਚ, ਸਬ੍ਬਂ ਅਰਹਸੀ ਤੁਵਂ॥

੪੨. ''ਯੇ ਕੇਚਿ ਲੋਕੇ ਵਨ੍ਦਨੇਯ੍ਯਾ, ਵਨ੍ਦਨਂ ਅਰਹਨ੍ਤਿ ਯੇ।
ਸਬ੍ਬਸੇਟ੍ਠੋ ਮਹਾਵੀਰ, ਸਦਿਸੋ ਤੇ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਅਭਿਵਾਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨਕਾਰਾਪਨਂ। **ਥੋਮਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਮ੍ਮੁਖਤੋ ਥੁਤਿ। **ਵਨ੍ਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਣਾਮਨਂ। **ਪਸਂਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਤੋ ਪਸਂਸਨਂ। **ਨਮਸ੍ਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਜਲਿਕਰਣਂ, ਮਨਸਾ ਨਮਸ੍ਸਨਂ ਵਾ। **ਪੂਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਾਦੀਹਿ ਪੂਜਨਞ੍ਚ।

ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਤਂ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਸਕ੍ਕਾਰਵਿਸੇਸਂ ਤੁਵਂ ਅਰਹਸਿ ਯੁਤ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੇ ਕੇਚਿ ਲੋਕੇ ਵਨ੍ਦਨੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯੇ ਕੇਚਿ ਲੋਕੇ ਵਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਾ ਵਨ੍ਦਨੀਯਾ ਵਨ੍ਦਨਂ ਅਰਹਨ੍ਤਿ। **ਯੇ**ਤਿ ਯੇ ਪਨ ਲੋਕੇ ਵਨ੍ਦਨਂ ਅਰਹਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ ਪਨ ਪੁਰਿਮਪਦਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਸਬ੍ਬਸੇਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਤੇਸਂ ਸੇਟ੍ਠੋ ਉਤ੍ਤਮੋ, ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਵੀਰ ਸਦਿਸੋ ਤੇ ਲੋਕੇ ਕੋਚਿ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਭਗਵਤਿ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਰ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਰਾਜਗਹੇ ਵਿਹਰਤਿ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਪਞ੍ਚਹਿ ਪਰਿਵਾਰਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ। ਅਥ ਥੇਰੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ ਕਪਿਲਪੁਰੇ ਆਕਾਸੇ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

> **੪੩**. ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ, ਸਮਾਧਿਜ੍ਝਾਨਕੋਵਿਦੋ।
> ਗਿਜ੍ਝਕੂਟੇ ਠਿਤੋਯੇਵ, ਪਸ੍ਸਤਿ ਲੋਕਨਾਯਕ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਦਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਰੂਪਸਾਰਿਯਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੋਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ। **ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਮਹਤਿਯਾ ਸੋਲਸਵਿਧਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ। **ਸਮਾਧਿਜ੍ਝਾਨਕੋਵਿਦੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਸਮਾਧੀ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਮਂ ਆਦਹਤਿ ਆਰਮ੍ਮਣੇ ਠਪੇਤੀਤਿ ਸਮਾਧਿ। ਸੋ ਤਿਵਿਧੋ ਹੋਤਿ ਸਵਿਤਕ੍ਕਸਵਿਚਾਰੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਵਿਚਾਰਮਤ੍ਤੋ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰੋ ਸਮਾਧੀਤਿ। **ਝਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਂ ਦੁਤਿਯਜ੍ਝਾਨਂ ਤਤਿਯਜ੍ਝਾਨਂ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਾਦੀਹਿ ਮੇਤ੍ਤਾਝਾਨਾਦੀਨਿਪਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਝਾਨਮ੍ਪਿ ਦੁਵਿਧਂ ਹੋਤਿ ਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨਂ ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਲਕ੍ਖਣਂ ਉਪਨਿਜ੍ਝਾਯਤੀਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਂ ''ਲਕ੍ਖਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਾਦਿਕਂ ਪਨ ਆਰਮ੍ਮਣੂਪਨਿਜ੍ਝਾਨਤੋ ਪਚ੍ਚਨੀਕਝਾਪਨਤੋ ਵਾ ਝਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸਮਾਧੀਸੁ ਚ ਝਾਨੇਸੁ ਚ ਕੋਵਿਦੋਤਿ ਸਮਾਧਿਜ੍ਝਾਨਕੋਵਿਦੋ, ਸਮਾਧਿਜ੍ਝਾਨਕੁਸਲੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਗਿਜ੍ਝਕੂਟੇ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਠਿਤੋਯੇਵ **ਪਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਪਸ੍ਸਿ।

੪੪. **ਸੁਫੁਲ੍ਲਂ ਸਾਲਰਾਜਂ** ਵਾਤਿ ਸਮਵਟ੍ਟਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਸਮੁਗ੍ਗਤਵਿਪੁਲਕੋਮਲਫਲਪਲ੍ਲਵਙ੍ਕੁਰਸਮਲਙ੍ਕਤਸਾਖਂ ਸਬ੍ਬਫਾਲਿਫੁਲ੍ਲਂ ਸਾਲਰਾਜਂ ਵਿਯ ਸੀਲਮੂਲਂ ਸਮਾਧਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਪਞ੍ਞਾਸਾਖਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪੁਪ੍ਫਂ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਫਲਂ ਦਸਬਲਸਾਲਰਾਜਂ **ਓਲੋਕੇਸੀ**ਤਿ ਏਵਂ ਓਲੋਕਪਦੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਚਨ੍ਦਂਵ ਗਗਨੇ ਯਥਾ**ਤਿ ਅਬ੍ਭਾਹਿਮਧੂਮਰਜੋਰਾਹੁਪਸਗ੍ਗਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤਂ ਤਾਰਗਣਪਰਿਵੁਤਂ ਸਰਦਸਮਯੇ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਵਿਯ ਰਜਨਿਕਰਂ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਤਿਮਿਰਵਿਧਮਨਕਰਂ ਵੇਨੇਯ੍ਯਜਨਕੁਮੁਦਵਨਵਿਕਸਨਕਰਂ ਮੁਨਿਵਰਰਜਨਿਕਰਂ ਓਲੋਕੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਥਾ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇਵ ਸੂਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਸਮਯੇ ਸਿਰਿਯਾ ਪਟੁਤਰਕਿਰਣਮਾਲਿਨਂ ਅਂਸੁਮਾਲਿਨਮਿਵ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ। **ਨਰਾਸਭ**ਨ੍ਤਿ ਨਰਵਸਭਂ।

੪੫. **ਜਲਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਦਦ੍ਦਲ੍ਲਮਾਨਂ, ਸਰਦਸਮਯਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਸਸ੍ਸਿਰਿਕਚਾਰੁਵਦਨਸੋਭਂ ਲਕ੍ਖਣਾਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਮਲਙ੍ਕਤਵਰਸਰੀਰਂ ਪਰਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਵਿਰੋਚਮਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੀਪਰੁਕ੍ਖਂ** ਵਾਤਿ ਆਰੋਪਿਤਦੀਪਂ ਦੀਪਰੁਕ੍ਖਮਿਵ। **ਤਰੁਣਸੂਰਿਯਂਵ ਉਗ੍ਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਨਵੋਦਿਤਾਦਿਚ੍ਚਮਿਵ, ਸੋਮ੍ਮਭਾਵੇਨ ਜਲਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਤਰੁਣਭਾਵੋ ਪਨ ਉਦਯਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਨ ਹਿ ਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਵਿਯ ਹਾਨਿਵੁਦ੍ਧਿਯੋ ਅਤ੍ਥਿ। **ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਨੁਰਞ੍ਜਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਯ ਅਨੁਰਞ੍ਜਿਤਂ। **ਧੀਰਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਲੋਕਨਾਯਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਲੋਕੇਕਧੀਰਂ ਪਸ੍ਸਤਿ ਨਾਯਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਅਤਿਸੀਤਲਸਲਿਲਧਰਨਿਕਰਪਰਿਚੁਮ੍ਬਿਤਕੂਟੇ ਨਾਨਾਵਿਧਸੁਰਭਿਤਰੁਕੁਸੁਮਵਾਸਿਤਕੂਟੇ ਪਰਮਰੁਚਿਰਚਿਤ੍ਤਕੂਟੇ ਗਿਜ੍ਝਕੂਟੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਠਤ੍ਵਾਵ ਦਸਹਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਆਗਤੇਹਿ ਦੇਵਬ੍ਰਹ੍ਮਗਣੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾਯ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਅਨੋਪਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਾਯ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਪਰਿਦੀਪਨਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਦੇਸਨਂ ਯਾਚੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਸਮਾਨਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੪੬. ‘‘ਪਞ੍ਚੰਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਂ, ਕਤਕਿਚ੍ਚਾਨ ਤਾਦਿਨਂ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਖਣੇਨ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਯੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਞ੍ਚੰਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ, ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਕਤਕਿਚ੍ਚਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੂਸੁ ਸਚ੍ਚੇਸੁ ਚਤੂਹਿ ਮਗ੍ਗੇਹਿ ਪਰਿਞ੍ਞਾਪਹਾਨਸਚ੍ਛਿਕਿਰਿਯਭਾਵਨਾਵਸੇਨ ਪਰਿਨਿਟ੍ਠਿਤਸੋਲ਼ਸਕਿਚ੍ਚਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਖੀਣਾਸਵਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਚਤੁਰਾਸਵਾਨਂ। **ਵਿਮਲਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਗਤਮਲਾਨਂ , ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਤਾ ਵਾ ਵਿਮਲਾਨਂ ਪਰਮਪਰਿਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਨਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਖਣੇਨਾ**ਤਿ ਖਣੇਯੇਵ। **ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਯੀ**ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਸਿ।

ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਗਮਨੇ ਚ ਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ –

੪੭. ‘‘ਲੋਕਪ੍ਪਸਾਦਨਂ ਨਾਮ, ਪਾਟਿਹੀਰਂ ਨਿਦਸ੍ਸਯਿ।
ਅਮ੍ਹੇਪਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮ ਮਯਂ ਜਿਨਂ॥

੪੮. ‘‘ਏਥ ਸਬ੍ਬੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ, ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮ ਮਯਂ ਜਿਨਂ।
ਕਙ੍ਖਂ ਵਿਨੋਦਯਿਸ੍ਸਾਮ, ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਕਨਾਯਕ’’ਨ੍ਤਿ॥ – ਇਮਾ ਗਾਥਾਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਲੋਕਪ੍ਪਸਾਦਨਂ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪਸਾਦਕਰਣਤੋ ਲੋਕਪ੍ਪਸਾਦਨਂ ਪਾਟਿਹੀਰਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ‘‘ਉਲ੍ਲੋਕਪ੍ਪਸਾਦਨਂ ਨਾਮਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਲੋਕਵਿਵਰਣਪਾਟਿਹਾਰਿਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਂ ਪਨ ਉਦ੍ਧਂ ਅਕਨਿਟ੍ਠਭਵਨਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਯਾਵ ਅਵੀਚਿ ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਏਕਾਲੋਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਦਸ੍ਸਨਕਰਣਾਧਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਨਿਦਸ੍ਸਯੀ**ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। **ਅਮ੍ਹੇਪੀ**ਤਿ ਮਯਮ੍ਪਿ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਭਗਵਾ, ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਾ**ਤਿ ਮਯਂ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਅਮ੍ਹੇਪਿ, ਮਯਨ੍ਤਿ ਇਮੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਸਦ੍ਦਾਨਂ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਗਮਨਕਿਰਿਯਾਯ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਵਨ੍ਦਨਕਿਰਿਯਾਯ। ਇਤਰਥਾ ਹਿ ਪੁਨਰੁਤ੍ਤਿਦੋਸਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ।

ਏਥਾਤਿ ਆਗਚ੍ਛਥ। **ਕਙ੍ਖਂ ਵਿਨੋਦਯਿਸ੍ਸਾਮਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਹ – ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਪਨ ਕਙ੍ਖਾ ਨਾਮ ਕਾਚਿਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਥੇਰੋ ਏਵਮਾਹਾਤਿ? ਸਚ੍ਚਮੇਵੇਤਂ, ਪਠਮਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਸਮੁਚ੍ਛੇਦਂ ਗਤਾ। ਯਥਾਹ –

‘‘ਕਤਮੇ ਧਮ੍ਮਾ ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਾਤਿ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਹਗਤੋ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋ ਅਪਾਯਗਮਨੀਯੋ ਲੋਭੋ ਦੋਸੋ ਮੋਹੋ ਮਾਨੋ ਤਦੇਕਟ੍ਠਾ ਚ ਕਿਲੇਸਾ’’ਤਿ (ਧ॰ ਸ॰ ੧੪੦੫ ਥੋਕਂ ਵਿਸਦਿਸਂ)।

ਨ ਪਨੇਸਾ ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾਸਙ੍ਖਾਤਾ ਕਙ੍ਖਾਤਿ, ਕਿਨ੍ਤੁ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਅਜਾਨਨਂ ਨਾਮ। ਥੇਰੋ ਪਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਕਾਮੋ, ਸੋ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂਯੇਵ ਵਿਸਯੋ, ਨ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਥੇਰੋ ਅਵਿਸਯਤ੍ਤਾ ਏਵਮਾਹਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਵਿਨੋਦਯਿਸ੍ਸਾਮਾ**ਤਿ ਵਿਨੋਦੇਸ੍ਸਾਮ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਸੁਵਮ੍ਮਿਤਾ ਵਿਯ ਮਹਾਨਾਗਾ ਪਭਿਨ੍ਨਕਿਲੇਸਾ ਛਿਨ੍ਨਬਨ੍ਧਨਾ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਪਵਿਵਿਤ੍ਤਾ ਅਸਂਸਟ੍ਠਾ ਸੀਲਸਮਾਧਿਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਤਰਮਾਨਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੪੯. ‘‘ਸਾਧੂਤਿ ਤੇ ਪਟਿਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ, ਨਿਪਕਾ ਸਂਵੁਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ।
ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ, ਤਰਮਾਨਾ ਉਪਾਗਮੁ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਧੂ**ਤਿ ਅਯਂ **ਸਾਧੁ**-ਸਦ੍ਦੋ ਆਯਾਚਨਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨਸਮ੍ਪਹਂਸਨਸੁਨ੍ਦਰਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਹੇਸ – ''ਸਾਧੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ ਭਗਵਾ, ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੂ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੪.੯੫; ੫.੩੮੨; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੨੫੭) ਆਯਾਚਨੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ ਖੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਗਵਤੋ ਭਾਸਿਤਂ ਅਭਿਨਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਿਤ੍ਵਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੮੬) ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨੇ। ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੪੯) ਸਮ੍ਪਹਂਸਨੇ।

> ''ਸਾਧੁ ਧਮ੍ਮਰੁਚਿ ਰਾਜਾ, ਸਾਧੁ ਪਞ੍ਞਾਣਵਾ ਨਰੋ।
> ਸਾਧੁ ਮਿਤ੍ਤਾਨਮਦ੍ਦੁਬ੍ਭੋ, ਪਾਪਸ੍ਸਾਕਰਣਂ ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਆਦੀਸੁ (ਜਾ॰ ੨.੧੮.੧੦੧) ਸੁਨ੍ਦਰੇ। ਇਧ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨੇ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾਧੁ ਸੁਟ੍ਠੁਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੮੯; ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧ ਸੁਤ੍ਤਨਿਕ੍ਖੇਪਵਣ੍ਣਨਾ; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੧੫ ਅਗ੍ਗਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ)। **ਨਿਪਕਾ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ। **ਸਂਵੁਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ**ਤਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਾ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਰਮਾਨਾ**ਤਿ ਤੁਰਿਤਾ। **ਉਪਾਗਮੁ**ਨ੍ਤਿ ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੁ।

੫੦-੧. ਇਦਾਨਿ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਕੇਹਿ **"ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ ਵਿਮਲੇਹੀ"**ਤਿਆਦਿਗਾਥਾਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ **ਦਨ੍ਤੇਹੀ**ਤਿ ਕਾਯੇਨ ਚ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਚ ਦਨ੍ਤੇਹਿ। **ਉਤ੍ਤਮੇ ਦਮੇ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤੇ, ਨਿਮਿਤ੍ਤਤ੍ਥੇ ਭੁਮ੍ਮਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ। **ਮਹਾਗਣੀ**ਤਿ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਚ ਸਙ੍ਖ੍ਯਾਵਸੇਨ ਚ ਮਹਨ੍ਤੋ ਗਣੋ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਮਹਾਗਣੀ, ਨਾਨਾਪਦਵਸੇਨ ਵਾ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਮਹਨ੍ਤੋ ਗਣੋਤਿ ਮਹਾਗਣੋ, ਮਹਾਗਣੋ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਮਹਾਗਣੀ। **ਲਲ਼ਨ੍ਤੋ ਦੇਵੋਵ ਗਗਨੇ**ਤਿ ਇਦ੍ਧਿਵਿਲਾਸੇਨ ਵਿਲਾਸੇਨ੍ਤੋ ਦੇਵੋ ਵਿਯ ਗਗਨਤਲੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੫੨. ਇਦਾਨਿ ''ਤੇ ਇਤ੍ਥਮ੍ਭੂਤਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂਸੂ''ਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਵਿਧਾਨਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ **"ਉਕ੍ਕਾਸਿਤਞ੍ਚ ਖਿਪਿਤ"**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਆਰਦ੍ਧਂ। ਤਤ੍ਥ **ਉਕ੍ਕਾਸਿਤਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤਸਦ੍ਦਞ੍ਚ। **ਖਿਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਖਿਪਿਤਸਦ੍ਦਞ੍ਚ। **ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਿਯਾ**ਤਿ ਉਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ, ਤਂ ਉਭਯਂ ਅਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਸੁਬ੍ਬਤਾ**ਤਿ ਸੁਵਿਮਲਧੁਤਗੁਣਾ। **ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਹਪਤਿਸ੍ਸਯਾ, ਨੀਚਵੁਤ੍ਤਿਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੫੩. **ਸਯਮ੍ਭੁ**ਨ੍ਤਿ ਸਯਮੇਵ ਅਞ੍ਞਾਪਦੇਸਂ ਵਿਨਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਧਿਗਤਬੁਦ੍ਧਭਾਵਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਨਵੋਦਿਤਂ। **ਚਨ੍ਦਂ** ਵਾਤਿ ਚਨ੍ਦਂ ਵਿਯ, ਨਭੇ ਜਲਨ੍ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਗਗਨੇ ਚਨ੍ਦਂ ਵਿਯ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵਂ ਪਦਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਇਧਾਪਿ **ਯਥਾ**-ਸਦ੍ਦੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੋਵ।

੫੪. **ਵਿਜ੍ਜੁਂ** ਵਾਤਿ ਵਿਜ੍ਜੁਘਨਂ ਵਿਯ। ਯਦਿ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾ ਅਚਿਰਪ੍ਪਭਾ ਅਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਗਗਨੇ ਯਥਾ**ਤਿ ਆਕਾਸੇ ਯਥਾ, ਇਧਾਪਿ **ਯਥਾ**-ਸਦ੍ਦੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੋਵ। ਇਤੋ ਪਰਮ੍ਪਿ ਈਦਿਸੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਯਥਾ-ਸਦ੍ਦੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੋਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

੫੫. **ਰਹਦਮਿਵ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰਵਿਤ੍ਥਤਂ ਮਹਾਰਹਦਂ ਵਿਯ ਅਨਾਵਿਲਂ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ ਸਲਿਲਂ। **ਸੁਫੁਲ੍ਲਂ ਪਦੁਮਂ ਯਥਾ**ਤਿ ਸੁਵਿਕਸਿਤਪਦੁਮਵਨਂ ਰਹਦਮਿਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ''ਸੁਫੁਲ੍ਲਂ ਕਮਲਂ ਯਥਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਕਮਨੀਯਭਾਵੇਨ ਸੁਫੁਲ੍ਲਂ ਕਮਲਵਨਮਿਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੫੬. ਅਥ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਪ੍ਪਮੁਖਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਸਿਰਸਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਾਲਙ੍ਕਤਤਲੇਸੁ ਪਾਦੇਸੁ ਨਿਪਤਿਂਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – **"ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਾ ਪਮੋਦਿਤਾ"**ਤਿਆਦਿ। ਤਤ੍ਥ **ਨਿਪਤਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨਿਪਤਿਂਸੁ, ਵਨ੍ਦਿਂਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣੇ**ਤਿ ਚਕ੍ਕਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਾਦੇ ਸੋ ਪਾਦੋ ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਚਕ੍ਕਲਕ੍ਖਣੇ। ਜਾਤਿਵਸੇਨ ''ਪਾਦੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਸਤ੍ਥੁਨੋ ਚਕ੍ਕਾਲਙ੍ਕਤਤਲੇਸੁ ਪਾਦੇਸੁ ਨਿਪਤਿਂਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੫੭. ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਥੇਰਾਨਂ ਨਾਮਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋਹਿ **"ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ, ਕੋਰਣ੍ਡਸਮਸਾਦਿਸੋ**"ਤਿਆਦਿ ਗਾਥਾਯੋ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ **ਕੋਰਣ੍ਡਸਮਸਾਦਿਸੋ**ਤਿ ਕੋਰਣ੍ਡਕੁਸੁਮਸਦਿਸਵਣ੍ਣੋ, ਯਦਿ ਏਵ◌ਂ ''ਕੋਰਣ੍ਡਸਮੋ''ਤਿ ਵ◌ਾ, ''ਕੋਰਣ੍ਡਸਦਿਸੋ''ਤਿ ਵ◌ਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਕਿਂ ਦ੍ਵ◌ਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ''ਸਮਸਾਦਿਸੋ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚੇ? ਨਾਯਂ ਦੋਸੋ, ਤਾਦਿਸੋ ਕੋਰਣ੍ਡਸਮਤ੍ਤਾ ਕੋਰਣ੍ਡਸਦਿਸਭਾਵ◌ੇਨੇਵ ਕੋਰਣ੍ਡਸਮਸਾਦਿਸੋ। ਨ ਪਨਾਧਿਕਵਚਨਵਸੇਨਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਸਮਾਧਿਜਞ੍ਞਾਨਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਯਂ **ਕੁਸਲ**-ਸਦ੍ਦੋ ਤਾਵ ਅਰੋਗਜਾਨਵਜ੍ਜਛੇਕਸੁਖਵ◌ਿਪਾਕਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ''ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਭੋਤੋ ਕੁਸਲਂ, ਕਚ੍ਚਿ ਭੋਤੋ ਅਨਾਮਯ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੧੪੬; ੨.੨੦.੧੨੯) ਆਰੋਗ੍ਯੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਕਤਮੋ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਾਯਸਮਾਚਾਰੋ ਕੁਸਲੋ ? ਯੋ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕਾਯਸਮਾਚਾਰੋ ਅਨਵਜ੍ਜੋ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੬੧) ਏਵਮਾਦੀਸੁ ਅਨਵਜ੍ਜੇ। ''ਕੁਸਲੋ ਤ੍ਵ◌ਂ ਰਥਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਾਨ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੮੭) ਛੇਕੇ। ''ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਉਪਚਿਤਤ੍ਤਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਸ॰ ੪੩੧ ਆਦਯੋ) ਸੁਖਵ◌ਿਪਾਕੇ। ਇਧ ਪਨ ਛੇਕੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਵ**ਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਥ।

੫੮. **ਗਜ੍ਜਿਤਾ**ਤਿ ਗਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਗਜ੍ਜਿਤਾ। **ਕਾਲਮੇਘੋ** ਵ◌ਾਤਿ ਨੀਲਸਲਿਲਧਰੋ ਵ◌ਿਯ ਗਜ੍ਜਿਤਾ ਇਦ੍ਧਿਵ◌ਿਸਯੇਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਨੀਲੁਪ੍ਪਲਸਮਸਾਦਿਸੋ**ਤਿ ਨੀਲਕੁਵਲਯਸਦਿਸਵਣ੍ਣੋ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ◌ੇਤ੍ਥਾਪਿ ਅਤ੍ਥੋ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ**ਤਿ ਏਵ◌ਂ ਗੋਤ੍ਤਵਸੇਨ ਲਦ੍ਧਨਾਮੋ ਕੋਲਿਤੋ।

੫੯. **ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋਪਿ ਚਾ**ਤਿ ਉਰੁਵ◌ੇਲਕਸ੍ਸਪਨਦੀਕਸ੍ਸਪਗਯਾਕਸ੍ਸਪਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪੇ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕੇ ਥੇਰੇ ਉਪਾਦਾਯ ਅਯਂ ਮਹਾ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੋ। **ਪਿ ਚਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਭਾਵਨਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੋ। **ਉਤ੍ਤਤ੍ਤਕਨਕਸਨ੍ਨਿਭੋ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਸਦਿਸਛਵ◌ਿਵਣ੍ਣੋ। **ਧੁਤਗੁਣੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕਿਲੇਸਧੁਨਨਤੋ ਧਮ੍ਮੋ ਧੁਤੋ ਨਾਮ, ਧੁਤਗੁਣੇ ਨਾਮ ਧੁਤਧਮ੍ਮੋ। ਕਤਮੋ ਪਨ ਧੁਤਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ? ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾ, ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾ, ਸਲ੍ਲੇਖਤਾ, ਪਵ◌ਿਵ◌ੇਕਤਾ, ਇਦਮਟ੍ਠਿਕਤਾਤਿ ਇਮੇ ਧੁਤਙ੍ਗਚੇਤਨਾਯ ਪਰਿਵ◌ਾਰਭੂਤਾ ਪਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਾ ''ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਂਯੇਵ ਨਿਸ੍ਸਾਯਾ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਤੋ ਧੁਤਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ। ਅਥ ਵ◌ਾ ਕਿਲੇਸੇ ਧੁਨਨਤੋ ਞਾਣਂ ਧੁਤਂ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਧੁਤਗੁਣੇ। **ਅਗ੍ਗਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਗ੍ਗੋ ਸੇਟ੍ਠੋ ਕੋਟਿਭੂਤੋਤਿ ਠਪਿਤੋ। ''ਏਤਦਗ੍ਗਂ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਧੁਤਵ◌ਾਦਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੮੮, ੧੯੧) ਠਾਨਨ੍ਤਰੇ ਠਪਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਂ ਪਨ **ਅਗ੍ਗ**-ਸਦ੍ਦੋ ਆਦਿਕੋਟਿਕੋਟ੍ਠਾਸਸੇਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਹੇਸ – ''ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ, ਸਮ੍ਮ ਦੋਵ◌ਾਰਿਕ , ਆਵਰਾਮਿ ਦਾਰਂ ਨਿਗਣ੍ਠਾਨਂ ਨਿਗਣ੍ਠੀਨ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੭੦) ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਤੇਨੇਵ ਅਙ੍ਗੁਲਗ੍ਗੇਨ ਤਂ ਅਙ੍ਗੁਲਗ੍ਗਂ ਪਰਾਮਸੇਯ੍ਯ'' (ਕਥਾ॰ ੪੪੧), ''ਉਚ੍ਛਗ੍ਗਂ ਵ◌ੇਲਗ੍ਗ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਕੋਟਿਯਂ। ''ਅਮ੍ਬਿਲਗ੍ਗਂ ਵ◌ਾ ਮਧੁਰਗ੍ਗਂ ਵ◌ਾ'' (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੩੭੪) ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਵ◌ਿਹਾਰਗ੍ਗੇਨ ਵ◌ਾ ਪਰਿਵ◌ੇਣਗ੍ਗੇਨ ਵ◌ਾ ਭਾਜੇਤੁ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਚੂਲਵ॰ ੩੧੮) ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ। ''ਯਾਵਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਸਤ੍ਤਾ ਅਪਦਾ ਵ◌ਾ ਦ੍ਵ◌ਿਪਦਾ ਵ◌ਾ...ਪੇ॰... ਤਥਾਗਤੋ ਤੇਸਂ ਅਗ੍ਗਮਕ੍ਖਾਯਤੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੪) ਸੇਟ੍ਠੇ। ਸ੍ਵ◌ਾਯਮਿਧ ਸੇਟ੍ਠੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਕੋਟਿਯਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਥੇਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਾਨੇ ਸੇਟ੍ਠੋ ਚੇਵ ਕੋਟਿਭੂਤੋ ਚ। ਤੇਨ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ – ''ਅਗ੍ਗਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ''ਤਿ, ਅਗ੍ਗੋ ਸੇਟ੍ਠੋ ਕੋਟਿਭੂਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੨੫੦ ਸਰਣਗਮਨਕਥਾ; ਪਾਰਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੫)। **ਥੋਮਿਤੋ**ਤਿ ਪਸਂਸਿਤੋ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਦੀਹਿ। **ਸਤ੍ਥ ਵਣ੍ਣਿਤੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਵਣ੍ਣਿਤੋ ਥੁਤੋ, ''ਕਸ੍ਸਪੋ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਚਨ੍ਦੂਪਮੋ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਤਿ ਅਪਕਸ੍ਸੇਵ ਕਾਯਂ ਅਪਕਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਿਚ੍ਚਨਵਕੋ ਕੁਲੇਸੁ ਅਪ੍ਪਗਬ੍ਭੋ''ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਹਿ ਅਨੇਕੇਹਿ ਸੁਤ੍ਤਨਯੇਹਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੪੬) ਵਣ੍ਣਿਤੋ ਪਸਤ੍ਥੋ, ਸੋਪਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੬੦. **ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੂਨ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਂ ਚਕ੍ਖੁ ਯੇਸਂ ਅਤ੍ਥਿ ਤੇ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੂ, ਤੇਸਂ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੂਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ **ਅਗ੍ਗੋ** ਸੇਟ੍ਠੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾਹ – ''ਏਤਦਗ੍ਗਂ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੮੮, ੧੯੨)। ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਤ੍ਥੇਰੋ ਭਗਵਤੋ ਚੂਲਪਿਤੁਨੋ ਅਮਿਤੋਦਨਸ੍ਸ ਨਾਮ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਨਾਮਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞੋ ਪਰਮਸੁਖੁਮਾਲੋ, ਸੋ ਅਤ੍ਤਸਤ੍ਤਮੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵ◌ਾ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਨੁਕ੍ਕਮੋ **ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ** (ਚੂਲਵ॰ ੩੩੦ ਆਦਯੋ) ਆਗਤੋਵ। **ਅਵ◌ਿਦੂਰੇ** ਵ◌ਾਤਿ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇਯੇਵ।

੬੧. ਆਪਤ੍ਤਿਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਞ੍ਚ ਕੋਵਿਦੋ। **ਸਤੇਕਿਚ੍ਛਾਯਾ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾਯਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾਯਪਿ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਸਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ ਸਾ ਛਬ੍ਬਿਧਾ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ ਸਾ ਪਾਰਾਜਿਕਾਪਤ੍ਤਿ। ''ਆਪਤ੍ਤਿਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਸਤੇਕਿਚ੍ਛਾਯ ਕੋਵਿਦੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਨਯੇ**ਤਿ ਵਿਨਯਪਿਟਕੇ। **ਅਗ੍ਗਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ**ਤਿ ''ਏਤਦਗ੍ਗਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵਿਨਯਧਰਾਨਂ ਯਦਿਦਂ, ਉਪਾਲੀ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੧੯, ੨੨੮) ਏਤਦਗ੍ਗਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪਾਲੀ**ਤਿ ਉਪਾਲਿਤ੍ਥੇਰੋ। **ਸਤ੍ਥੁ ਵਣ੍ਣਿਤੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਵਣ੍ਣਿਤੋ ਪਸਤ੍ਥੋ। ਥੇਰੋ ਕਿਰ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਿਨਯਪਿਟਕਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਰੁਕਚ੍ਛਕਵਤ੍ਥੁਂ (ਪਾਰਾ॰ ੭੮), ਅਜ੍ਜੁਕਵਤ੍ਥੁਂ (ਪਾਰਾ॰ ੧੫੮), ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪਵਤ੍ਥੂਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੯) ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਸਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਥੇਰੋ ਵਿਨਯਧਰਾਨਂ ਅਗ੍ਗੋਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਵਣ੍ਣਿਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ।

੬੨. ਸੁਖੁਮਨਿਪੁਣਤ੍ਥਪਟਿਵਿਦ੍ਧੋਤਿ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਸੁਖੁਮਨਿਪੁਣਤ੍ਥੋ, ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਦੁਦ੍ਦਸਨਿਪੁਣਤ੍ਥੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਥਿਕਾਨਂ ਪਵਰੋ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾਨਂ ਸੇਟ੍ਠੋ। ''ਏਤਦਗ੍ਗਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਪੁਣ੍ਣੋ ਮਨ੍ਤਾਣਿਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੮੮, ੧੯੬) ਏਤਦਗ੍ਗਪਾਲ਼ਿਯਂ ਆਰੋਪਿਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਕਥਿਕਾਨਂ ਪਵਰੋ''ਤਿ। **ਗਣੀ**ਤਿ ਸਸਙ੍ਘੋ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਜਾਤਭੂਮਿਕਾ ਜਾਤਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਸਬ੍ਬੇਵ ਖੀਣਾਸਵਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਦਸਕਥਾਵਤ੍ਥੁਲਾਭਿਨੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਗਣੀ''ਤਿ। **ਇਸੀ**ਤਿ ਏਸਤਿ ਗਵੇਸਤਿ ਕੁਸਲੇ ਧਮ੍ਮੇਤਿ ਇਸਿ। **ਮਨ੍ਤਾਣਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਮਨ੍ਤਾਣਿਯਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੋ। **ਪੁਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ। **ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਦੀਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ।

ਅਞ੍ਞਾਸਿਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਤ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ਸਤ੍ਥਰਿ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਵਰਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੇ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗਹਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਗਿਨੇਯਜਂ ਪੁਣ੍ਣਂ ਨਾਮ ਮਾਣਵਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਸਯਂ ਛਦ੍ਦਨ੍ਤਦਹਂ ਗਤੋ। ਪੁਣ੍ਣੋ ਪਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਥੇਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਮਯ੍ਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਿਚ੍ਚਂ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾਵ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਪਿਲਪੁਰੇਯੇਵ ਓਹੀਨੋ, ਸੋ ਯੋਨਿਸੋਮਨਸਿਕਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ **ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਤ੍ਥੇਰੋ** ਚ **ਉਪਾਲਿਤ੍ਥੇਰੋ** ਚ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਥੇਰਾ ਭਗਵਤੋ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਪੁਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮਦਿਵਸੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਵਿਯ ਦਸ੍ਸਿਤਾ, ਤਂ ਪਨ ਖਨ੍ਧਕਪਾਲ਼ਿਯਾ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਚ ਨ ਸਮੇਤਿ। ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਾਦੀਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰਮਞ੍ਞਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣੇ ਕਥੇਤੁਮਾਰਭਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬੩. ''ਏਤੇਸਂ ਚਿਤ੍ਤਮਞ੍ਞਾਯ, ਓਪਮ੍ਮਕੁਸਲੋ ਮੁਨਿ।
ਕਙ੍ਖਚ੍ਛੇਦੋ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਕਥੇਸਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣੇ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਓਪਮ੍ਮਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਉਪਮਾਯ ਕੁਸਲੋ। **ਕਙ੍ਖਚ੍ਛੇਦੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸਂਸਯਚ੍ਛੇਦਕੋ।

ਇਦਾਨਿ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣੇ ਕਥੇਸਿ, ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ –

੬੪. ''ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਤੇ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾ, ਕੋਟਿ ਯੇਸਂ ਨ ਨਾਯਤਿ।
ਸਤ੍ਤਕਾਯੋ ਚ ਆਕਾਸੋ, ਚਕ੍ਕਵਾਲਾ ਚਨਨ੍ਤਕਾ।
ਬੁਦ੍ਧਞਾਣਂ ਅਪ੍ਪਮੇਯਜਂ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਏਤੇ ਵਿਜਾਨਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਚਤ੍ਤਾਰੋ**ਤਿ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। **ਏਤੇ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਅਤ੍ਥੇ ਨਿਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਖਜਾਤੁਮਸਕ੍ਕੁਣੇਯਜਤ੍ਤਾ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾ, ਗਣਨਪਥਂ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੋਟੀ**ਤਿਆਦਿ ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਵਾ ਮਰਿਯਾਦਾ। **ਯੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਯੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾਨਂ। **ਨ ਨਾਯਤੀ**ਤਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **"ਸਤ੍ਤਕਾਯੋ"**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਸਤ੍ਤਕਾਯੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਸਮੂਹੋ, ਸਤ੍ਤਕਾਯੋ ਅਨਨ੍ਤੋ ਅਪਰਿਮਾਣੋ ਅਪ੍ਪਮੇਯਜੋ। ਤਥਾ **ਆਕਾਸੋ** ਆਕਾਸਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਥਾ **ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਾਨਿ** ਅਨਨ੍ਤਾਨਿ ਏਵ। ਬੁਦ੍ਧਞਾਣਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਅਪ੍ਪਮੇਯਜਂ। **ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਏਤੇ ਵਿਜਾਨਿਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤੇ ਅਨਨ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਿਜਾਨਿਤੁਂ।

੬੫. ਇਦਾਨਿ ਸਤ੍ਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਦ੍ਧਿਵਿਕੁਬ੍ਬਨੇ ਸਞ੍ਜਾਤਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਾਨਂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਦੀਨਂ ਕਿਨ੍ਨਾਮੇਤਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਇਤੋਪਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠਤਰਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਮਮ ਤਂ ਸੁਣਾਥਾਤਿ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ –

''ਕਿਮੇਤਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਲੋਕੇ, ਯਂ ਮੇ ਇਦ੍ਧਿਵਿਕੁਬ੍ਬਨਂ।
ਅਞ੍ਞੇ ਬਹੂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਾ, ਅਬ੍ਭੁਤਾ ਲੋਮਹਂਸਨਾ''ਤਿ॥ – ਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਕਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪਵਚਨਂ।**ਏਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਇਦ੍ਧਿਵਿਕੁਬ੍ਬਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। **ਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਂ **ਯਂ**-ਸਦ੍ਦੋ ''ਯਂ ਤਂ ਅਪੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹ ਅਕਿਤ੍ਤਯੀ ਨੋ, ਅਞ੍ਞਂ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਾਮ ਤਦਿਙ੍ਘ ਬ੍ਰੂਹੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੧੦੫੮; ਮਹਾਨਿ॰ ੧੧੦; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਮੇਤ੍ਤਗੂਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾ ੭੭) ਉਪਯੋਗਵਚਨੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ । ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ; ਯਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਦ੍ਵੇ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੭੭; ਵਿਭ॰ ੮੦੯; ਮਿ॰ ਪ॰ ੫.੧.੧) ਏਤ੍ਥ ਕਾਰਣਵਚਨੇ। ''ਯਂ ਵਿਪਸ੍ਸੀ ਭਗਵਾ ਕਪ੍ਪੇ ਉਦਪਾਦੀ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੪) ਏਤ੍ਥ ਭੁਮ੍ਮੇ। ''ਯਂ ਖੋ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਾਨਂ ਤਾਵਤਿਂਸਾਨਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਸੁਤਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ, ਆਰੋਚੇਮਿ ਤਂ ਭਗਵਤੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੯੩) ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨੇ। ਇਧਾਪਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੪)। ਅਞ੍ਞੇ ਬਹੂ ਮਮ ਅਚ੍ਛਰਿਯਾ ਅਬ੍ਭੁਤਵਿਸੇਸਾ ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਇਦਾਨਿ ਤੇ ਅਚ੍ਛਰਿਯੇ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੬੬. ''ਯਦਾਹਂ ਤੁਸਿਤੇ ਕਾਯੇ, ਸਨ੍ਤੁਸਿਤੋ ਨਾਮਹਂ ਤਦਾ।
ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਸਮਾਗਮ੍ਮ, ਯਾਚਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਜਲੀ ਮਮ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਯਦਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ। **ਅਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। **ਤੁਸਿਤੇ ਕਾਯੇ**ਤਿ ਤੁਸਿਤਸਙ੍ਖਾਤੇ ਦੇਵਨਿਕਾਯੇ। ਯਦਾ ਪਨਾਹਂ ਸਮਤ੍ਤਿਂਸਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਹਾਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਞਾਤਤ੍ਥਚਰਿਯਲੋਕਤ੍ਥਚਰਿਯਬੁਦ੍ਧਤ੍ਥਚਰਿਯਾਨਂ ਕੋਟਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤਕਮਹਾਦਾਨਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਥਵਿਂ ਕਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੇ ਚਿਤ੍ਤਵਾਰੇ ਤੁਸਿਤਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਤਦਾਪਿ ਸਨ੍ਤੁਸਿਤੋ ਨਾਮ ਦੇਵਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿਂ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਸਮਾਗਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇਸੁ ਦੇਵਤਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਾਚਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਜਲੀ ਮਮ**ਨ੍ਤਿ ਮਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ''ਮਾਰਿਸ, ਤਯਾ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਨ੍ਤੇਨ ਨ ਸਕ੍ਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਨ ਮਾਰ ਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮ ਨ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤੇਨ ਪੂਰਿਤਾ, ਲੋਕਨਿਤ੍ਥਰਣਤ੍ਥਾਯ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੇਨ ਪੂਰਿਤਾ, ਸੋ ਤਵ ਕਾਲੋ, ਮਾਰਿਸ, ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯ ਸਮਯੋ , ਮਾਰਿਸ, ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯਾ''ਤਿ (ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਨਿਦਾਨਕਥਾ, ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ) ਯਾਚਨ੍ਤਿ ਮਮਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬੭. ''ਕਾਲੋ ਖੋ ਤੇ ਮਹਾਵੀਰ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਂ।
ਸਦੇਵਕਂ ਤਾਰਯਨ੍ਤੋ, ਬੁਜ੍ਝਸ੍ਸੁ ਅਮਤਂ ਪਦ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਲੇ ਤੇ**ਤਿ ਕਾਲੋ ਤਵ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹ, ‘‘ਓਕ੍ਕਮਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਸਦੇਵਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਦੇਵਕੰ ਲੋਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਾਰਯਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋਪਿ ਤਾਰਯਤਿ ਨਾਮ, ਪਾਰਮਿਯੋ ਮਤ੍ਥਕੰ ਪਾਪੇਨ੍ਤੋਪਿ ਤਾਰਯਤਿ ਨਾਮ, ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਸਤ੍ਤਪਣ੍ਣਾਸਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਤਤ੍ਥ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋਪਿ ਤਾਰਯਤਿ ਨਾਮ, ਦੇਵਤਾਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਪਞ੍ਚਵਿਧੰ ਮਹਾਵਿਲੋਕਿਤੰ ਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮਾਯਾਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋਪਿ ਦਸਮਾਸੇ ਗਬ੍ਭਵਾਸੰ ਵਸਨ੍ਤੋਪਿ ਤਾਰਯਤਿ ਨਾਮ, ਏਕੂਨਤਿੰਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋਪਿ ਤਾਰਯਤਿ ਨਾਮ। ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦਸ੍ਸ ਜਾਤਦਿਵਸੇ ਛਨ੍ਨਸਹਾਯੋ ਕਣ੍ਡਕੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋਪਿ ਤੀਣਿ ਰਜ੍ਜਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਮਾਯ ਨਾਮ ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੇ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੋਪਿ ਤਾਰਯਤਿ ਨਾਮ, ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਪਧਾਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯੰ ਮਹਾਬੋਧਿਮਣ੍ਡੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਮਾਰਬਲੰ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਯਾਮੇ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁੰ ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇ ਦ੍ਵਾਦਸਙ੍ਗੰ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੰ ਅਨੁਲੋਮਪਟਿਲੋਮਤੋ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗੰ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋਪਿ ਤਾਰਯਤਿ ਨਾਮ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਕ੍ਖਣੇਪਿ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇਪਿ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਕ੍ਖਣੇਪਿ, ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇਪਿ, ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਕ੍ਖਣੇਪਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਕ੍ਖਣੇਪਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਕ੍ਖਣੇਪਿ ਤਾਰਯਤਿ ਨਾਮ, ਯਦਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਦੇਵਤਾਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾਨੰ ਅਮਤਪਾਨੰ ਅਦਾਸਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਾਰਯਿ ਨਾਮਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

‘‘ਸਦੇਵਕੰ ਤਾਰਯਨ੍ਤੋ, ਬੁਜ੍ਝਸ੍ਸੁ ਅਮਤੰ ਪਦ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਅਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵਤਾਹਿ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋਪਿ ਦੇਵਤਾਨੰ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਅਦਤ੍ਵਾਵ ਕਾਲਦੀਪਦੇਸਕੁਲਜਨੇਤ੍ਤਿਆਯੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਵਿਧੰ ਮਹਾਵਿਲੋਕਨੰ ਨਾਮ ਵਿਲੋਕੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ‘‘ਕਾਲੋ ਨੁ ਖੋ, ਨ ਕਾਲੋ’’ਤਿ ਪਠਮੰ ਕਾਲੰ ਵਿਲੋਕੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਤੋ ਉਦ੍ਧੰ ਆਯੁਕਾਲੋ ਕਾਲੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣਾਦੀਨੰ ਅਪਾਕਟਤ੍ਤਾ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਨਾਮ ਤਿਲਕ੍ਖਣਮੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਸੰ ਅਨਿਚ੍ਚੰ ਦੁਕ੍ਖਮਨਤ੍ਤਾਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਾਨੰ ‘‘ਕਿਨ੍ਨਾਮੇਤੇ ਕਥੇਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਨ ਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਸਤਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੰ ਸਾਸਨੰ ਹੋਤਿ । ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਅਕਾਲੋ। ਵਸ੍ਸਸਤਤੋ ਊਨੋ ਆਯੁਕਾਲੋਪਿ ਕਾਲੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਤਦਾ ਸਤ੍ਤਾ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕਿਲੇਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕਿਲੇਸਾਨਞ੍ਚ ਦਿਨ੍ਨੋ ਓਵਾਦੋ ਓਵਾਦਟ੍ਠਾਨੇ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਪਿ ਅਕਾਲੋ। ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਸ੍ਸਸਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਦ੍ਧੰ ਆਯੁਕਾਲੋ **ਕਾਲੋ** ਨਾਮ। ਇਦਾਨਿ ਵਸ੍ਸਸਤਾਯੁਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਤਿ ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਕਾਲੋ’’ਤਿ ਅਦ੍ਦਸ।

ਤਤੋ ਦੀਪੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇਯੇਵ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀ’’ਤਿ **ਦੀਪੰ** ਪਸ੍ਸਿ। ਤਤੋ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੋ ਨਾਮ ਮਹਾ ਦਸਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਪਰਿਮਾਣੋ, ਕਤਰਸ੍ਮਿੰ ਨੁ ਖੋ ਪਦੇਸੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਦੇਸੰ ਵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮ**ਦੇਸੰ** ਪਸ੍ਸਿ। ਤਤੋ ਕੁਲੰ ਵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਲੋਕਸਮ੍ਮਤੇ ਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੰ ਲੋਕਸਮ੍ਮਤੰ, ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮਿ, **ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ** ਨਾਮ ਮੇ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ **ਕੁਲੰ** ਅਦ੍ਦਸ। ਤਤੋ **ਮਾਤਰੰ** ਵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਮਾਤਾ ਨਾਮ ਲੋਲਾ ਸੁਰਾਧੁਤ੍ਤਾ ਨ ਹੋਤਿ, ਅਖਣ੍ਡਪਞ੍ਚਸੀਲਾਤਿ ਅਯਞ੍ਚ **ਮਹਾਮਾਯਾ** ਨਾਮ ਦੇਵੀ ਏਦਿਸਾ, ਅਯੰ ਮੇ ਮਾਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਅਸ੍ਸਾ **ਆਯੂ**’ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਦਸਨ੍ਨੰ ਮਾਸਾਨੰ ਉਪਰਿ ਸਤ੍ਤਦਿਵਸਾਨਿ ਪਸ੍ਸਿ। ਇਤਿ ਇਮੰ ਪਞ੍ਚਵਿਧਵਿਲੋਕਨੰ ਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਕਾਲੋ ਮੇ, ਮਾਰਿਸ, ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਾਯਾ’’ਤਿ ਦੇਵਤਾਨੰ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਦਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕੰ ਠਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਯਰਾਜਕੁਲੇ ਮਾਯਾਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਯੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ (ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਨਿਦਾਨਕਥਾ, ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਨਿਦਾਨਕਥਾ, ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ)। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੬੮. ‘‘ਤੁਸਿਤਾ ਕਾਯਾ ਚਵਿਤ੍ਵਾਨ, ਯਦਾ ਓਕ੍ਕਮਿ ਕੁਚ੍ਛਿਯੰ।
ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਲੋਕਧਾਤੁ, ਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ ਧਰਣੀ ਤਦਾ’’ਤਿ॥ – ਆਦਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਓਕ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਓਕ੍ਕਮਿਂ ਪਾਵਿਸਿਂ। **ਕੁਚ੍ਛਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਲੋਕਧਾਤੁ, ਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਯਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਚਿਤ੍ਤੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਾਪੁਬ੍ਬਭਾਗਸ੍ਸ ਸੋਮਨਸ੍ਸਸਹਗਤਞਾਣਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਅਸਙ੍ਖਾਰਿਕਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦਿਸ ਮਹਾਵਿਪਾਕਚਿਤ੍ਤੇਨ ਆਸਾਲ੍ਹਿਪੁਣ੍ਣਮਾਯਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਾਲ੍ਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨੇਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਤਦਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਲੋਕਧਾਤੁ ਸਕਲਾਪਿ ਕਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਰਣੀ**ਤਿ ਧਾਰੇਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਥਾਵਰਜਙ੍ਗਮੇਤਿ ਧਰਣੀ, ਪਥਵੀ।

੯੮. ਸਮ੍ਪਜਾਨੋਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਦਾ ਪਨਾਹਂ ਸਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨੋਵ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਧਮ੍ਮਾਸਨਤੋ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ ਵਿਯ ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਤੋ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਚ ਦ੍ਵੇ ਹਤ੍ਥੇ ਚ ਪਾਦੇ ਚ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸਮ੍ਭਵੇਨ ਕੇਨਚਿ ਅਸੁਚਿਨਾ ਅਮਕ੍ਖਿਤੋਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂ। **ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਪਵਤ੍ਤਯਨ੍ਤਿ, ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਦੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ, ਓਕ੍ਕਮਨੇਪਿ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨੇਪਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਪਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੦. ਅਥ ਭਗਵਾ ਗਬ੍ਭੋਕ੍ਕਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮਸਮਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭੋਕ੍ਕਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ **"ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਮੇ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥੀ"**ਤਿ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਗਬ੍ਭੋਕ੍ਕਨ੍ਤਿਯਂ, ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ, ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮੇ**ਤਿ ਮਯਾ। **ਸਮੋ**ਤਿ ਸਦਿਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। **ਜਾਤਿਤੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਜਾਯਤਿ ਏਤਾਯ ਮਾਤੁਯਾਤਿ ਮਾਤਾ ''ਜਾਤੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਤੋ ਜਾਤਿਤੋ ਮਾਤੁਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮੇ**ਤਿ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੇ ਪਸਵੇ ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮ੍ਬੋਧਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਸਤ੍ਥਾ ਸੁਨ੍ਦਰਾ ਬੋਧਿ ਸਮ੍ਬੋਧਿ। ਅਯਂ ਪਨ **ਬੋਧਿ**-ਸਦ੍ਦੋ ਰੁਕ੍ਖਮਗ੍ਗਨਿਬ੍ਬਾਨਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ – ''ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਠਮਾਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧; ਉਦਾ॰ ੧) ਚ, ''ਅਨ੍ਤਰਾ ਚ ਗਯਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਚ ਬੋਧਿ''ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੫; ੨.੩੪੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੧) ਚ ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਹਿ ਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ''ਬੋਧਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਞਾਣ''ਨ੍ਤਿ (ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਖਗ੍ਗਵਿਸਾਣਸੁਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦੇਸ ੧੨੧) ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਮਗ੍ਗੋ। ''ਪਤ੍ਵਾਨ ਬੋਧਿਂ ਅਮਤਂ ਅਸਙ੍ਖਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। ''ਪਪ੍ਪੋਤਿ ਬੋਧਿਂ ਵਰਭੂਰਿਮੇਧਸੋ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੧੭) ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ। ਇਧ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਞਾਣਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੩; ਪਾਰਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੧; ਉਦਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨੦; ਚਰਿਯਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ)। ਅਪਰੇ ''ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸਂ ਸਮ੍ਬੋਧਿਯਂ ਅਹਂ ਸੇਟ੍ਠੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਸਂਸਤੀਤਿ? ਸਬ੍ਬਗੁਣਦਾਯਕਤ੍ਤਾ। ਭਗਵਤੋ ਹਿ ਸਮ੍ਬੋਧਿ ਸਬ੍ਬਗੁਣਦਾਯਿਕਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਨਿਰਵਸੇਸੇ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਦਦਾਤਿ, ਨ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ। ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗੋ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਮੇਵ ਦੇਤਿ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਾਵਕਪਾਰਮਿਞਾਣਂ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਞਾਣਮੇਵ ਦੇਤਿ। ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਗਵਾ ਸਬ੍ਬਗੁਣਦਾਯਕਤ੍ਤਾ ''ਸਮ੍ਬੋਧਿਯਂ ਅਹਂ ਸੇਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਸਂਸਤਿ। ਅਪਿ ਚ ਭੂਮਿਂ ਚਾਲੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਸਮ੍ਬੋਧਿਯਂ ਅਹਂ ਸੇਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ। **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਨ ਦੁਵਿਧਂ ਹੋਤਿ – ਪਟਿਵੇਧਞਾਣਞ੍ਚ ਦੇਸਨਾਞਾਣਞ੍ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਾਪਭਾਵਿਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਰਿਯਫਲਾਵਹਂ ਪਟਿਵੇਧਞਾਣਂ, ਕਰੁਣਾਪਭਾਵਿਤਂ ਸਾਵਕਾਨਂ ਅਰਿਯਫਲਾਵਹਂ ਦੇਸਨਾਞਾਣਂ। ਪਟਿਵੇਧਞਾਣਂ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਂ ਕੁਸਲਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਸਹਗਤਂ ਅਵਿਤਕ੍ਕਅਵਿਚਾਰਂ, ਦੇਸਨਾਞਾਣਂ ਲੋਕਿਯਂ ਅਬ੍ਯਾਕਤਂ , ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਪਨੇਤਂ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਂ। ਇਧ ਪਨ ਦੇਸਨਾਞਾਣਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨.੪੪)।

੧੧. ਇਦਾਨਿ ਭਗਵਤੋ ਗਬ੍ਭੋਕ੍ਕਮਨੇਵ ਪਥਵਿਕਮ੍ਪਨਾਦਿਕਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ **"ਅਹੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਲੋਕੇ"**ਤਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ **ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਗੁਣਮਹਨ੍ਤਤਾ**ਤਿ ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਗੁਣਮਹਨ੍ਤਭਾਵੋ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਲੋਕਧਾਤੁ, ਛਪ੍ਪਕਾਰਂ ਪਕਮ੍ਪਥਾ**ਤਿ ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਮਹਾਪਥਵੀ ਛਪ੍ਪਕਾਰਂ ਪਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ ਚਲਿਤ੍ਥ। ਕਥਂ? ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਤੋ ਉਨ੍ਨਮਤਿ ਪਚ੍ਛਿਮਤੋ ਓਨਮਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਤੋ ਉਨ੍ਨਮਤਿ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਤੋ ਓਨਮਤਿ, ਉਤ੍ਤਰਤੋ ਉਨ੍ਨਮਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਓਨਮਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਉਨ੍ਨਮਤਿ ਉਤ੍ਤਰਤੋ ਓਨਮਤਿ, ਮਜ੍ਝਿਮਤੋ ਉਨ੍ਨਮਤਿ ਪਰਿਯਨ੍ਤਤੋ ਓਨਮਤਿ, ਪਰਿਯਨ੍ਤਤੋ ਉਨ੍ਨਮਤਿ ਮਜ੍ਝਿਮਤੋ

ਉਨਮਤੀਤਿ ਏਵਂ ਛਪ੍ਪਕਾਰਂ ਅਨਿਲਬਲਚਲਿਤਜਲਤਰਙ੍ਗਭਙ੍ਗਸਙ੍ਘਟ੍ਟਿਤਾ ਵਿਯ ਨਾਵਾ ਚਤੁਨਹੁਤਾਧਿਕਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤਸਹਸ੍ਸਬਹਲਾ ਪਥਵਿਸਨ੍ਧਾਰਕਜਲਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਅਚੇਤਨਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਸਚੇਤਨਾ ਵਿਯ ਅਯਂ ਮਹਾਪਥਵੀ ਪੀਤਿਯਾ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਅਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਓਭਾਸੋ ਚ ਮਹਾ ਆਸੀ**ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮੇਵ ਦੇਵਾਨਂ ਦੇਵਾਨੁਭਾਵਂ ਉਲ਼ਾਰੋ ਓਭਾਸੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਚ੍ਛੇਰਂ ਲੋਮਹਂਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਛੇਰਞ੍ਚ ਲੋਮਹਂਸਨਞ੍ਚ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੧੨. ਇਦਾਨਿ ਪਥਵਿਕਮ੍ਪਨਾਲੋਕਪਾਤੁਭਾਵਾਦੀਸੁ ਅਚ੍ਛਰਿਯੇਸੁ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਭਗਵਤੋ ਪਵਤ੍ਤਿਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ **"ਭਗਵਾ ਤਮ੍ਹਿ ਸਮਯੇ**"ਤਿਆਦਿਗਾਥਾਯੋ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ **ਲੋਕਜੇਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਲੋਕਸੇਟ੍ਠੋ। **ਸਦੇਵਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਦਸ੍ਸਯਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ।

੧੩. **ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ**ਵਾਤਿ ਦਸਲੋਕਧਾਤੁਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਤਨਮਯੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨੋਵ ਕਥੇਸਿ। **ਲੋਕਨਾਯਕੋ**ਤਿ ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਨ੍ਤੋ ਸੀਹੋ ਵਿਯ ਗਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪਾਵੁਸ੍ਸਕਮੇਘੋ ਵਿਯ ਚ ਆਕਾਸਗਙ੍ਗਂ ਓਤਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੮੫, ੩੦੧) ਸਵਨੀਯੇਨ ਕਮਨੀਯੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰੇਨ ਨਾਨਾਨਯਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਚਤੁਸਚ੍ਚਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਤਿਲਕ੍ਖਣਾਹਤਂ ਮਧੁਰਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਨ੍ਤਰਾ ਨ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਚਤੁਹਤ੍ਥੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਯਥਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਪਨ ਨਿਮ੍ਮਿਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਚਙ੍ਕਮਸ੍ਸ ਏਕਾ ਕੋਟਿ ਪਾਚੀਨਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਏਕਾ ਪਚ੍ਛਿਮਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਏਵਂ ਠਿਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨੋ ਸਤ੍ਥਾ ਉਭੋ ਕੋਟਿਯੋ ਪਤ੍ਵਾਵ ਨਿਵਤ੍ਤਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਾ ਉਭੋ ਕੋਟਿਯੋ ਅਪਤ੍ਵਾ ਨ ਨਿਵਤ੍ਤਤਿ। ਯਥਾ ਚਤੁਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨੋ ਉਭੋ ਕੋਟਿਯੋ ਸੀਘਮੇਵ ਪਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਤਿ, ਏਵਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਨ ਨਿਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਿਂ ਪਨ ਭਗਵਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਾਯਾਮਂ ਚਙ੍ਕਮਂ ਰਸ੍ਸਮਕਾਸਿ , ਤਾਵਮਹਨ੍ਤਂ ਵਾ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਨਿਮ੍ਮਿਨੀਤਿ? ਨ ਪਨੇਵਮਕਾਸਿ। ਅਚਿਨ੍ਤੇਯ੍ਯੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਭਾਵੋ। ਅਕਨਿਟ੍ਠਭਵਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਵੀਚਿ, ਤਾਵ ਏਕਙ੍ਗਣਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਿਰਿਯਤੋ ਚ ਦਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਕਙ੍ਗਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਦੇਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਦੇਵੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਕਤਿਯਾ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿਂਸੂਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋਵ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ।

ਅਥ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਪਰਿਮਿਤਸਮਯਸਮੁਪਚਿਤਕੁਸਲਬਲਜਨਿਤਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਵਰਲਕ੍ਖਣੋਪਸੋਭਿਤਂ ਅਸੀਤਾਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਵਿਰਾਜਿਤਂ ਵਰਸਰੀਰਂ ਸਰਦਸਮਯੇ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਵਿਯ ਰਜਨਿਕਰਂ ਸਬ੍ਬਫਾਲਿਫੁਲ੍ਲਂ ਵਿਯ ਚ ਯੋਜਨਸਤੁਬ੍ਬੇਧਂ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸਰਤਨੁਬ੍ਬੇਧਂ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਪਰਿਕ੍ਖੇਪਸਸ੍ਸਿਰਿਕਂ ਵਰਕਨਕਗਿਰਿਮਿਵ ਜਙ੍ਗਮਂ ਅਨੋਪਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਅਨੋਪਮੇਨ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਵਿਲਾਸੇਨ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਂ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਦੇਵਗਣਪਰਿਵੁਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਅਯਂ ਪਨ ਸਕਲਾਪਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਲੋਕਧਾਤੁ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ, ਮਹਤਿਯਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਦੇਸਨਾ ਪਨ ਬਹੂਪਕਾਰਾ ਭਗਵਤਿ ਪਸਾਦਾਵਹਾ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਅਭਿਨੀਹਾਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਚੀਵਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਦਸਨਖਸਮੁਜ੍ਜਲਂ ਜਲਜਾਮਲਾਵਿਕਲ-ਕਮਲ-ਮਕੁਲਸਦਿਸਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਸਿਰਸਿ ਕਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ **"ਕੀਦਿਸੋ ਤੇ ਮਹਾਵੀਰਾ**"ਤਿਆਦਿਕਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੪. ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ, ਸਮਾਧਿਜ੍ਝਾਨਕੋਵਿਦੋ।
ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਚ੍ਛਤਿ ਲੋਕਨਾਯਕਂ॥

੧੫. ''ਕੀਦਿਸੋ ਤੇ ਮਹਾਵੀਰ, ਅਭਿਨੀਹਾਰੋ ਨਰੁਤ੍ਤਮ।
ਕਮ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਤਯਾ ਧੀਰ, ਪਤ੍ਥਿਤਾ ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਾ''ਤਿ॥ –

ਆਦਿ। ਕਾ ਨਾਮਾਯਂ ਅਨੁਸਨ੍ਧੀਤਿ? ਪੁਚ੍ਛਾਨੁਸਨ੍ਧਿ ਨਾਮ। ਤਿਸ੍ਸੋ ਹਿ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਯੋ – ਪੁਚ੍ਛਾਨੁਸਨ੍ਧਿ ਅਜ੍ਝਾਸਯਾਨੁਸਨ੍ਧਿ ਯਥਾਨੁਸਨ੍ਧੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ ''ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਓਰਿਮਂ ਤੀਰਂ ਕਿਂ ਪਾਰਿਮਂ ਤੀਰ''ਨ੍ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੪.੨੪੧) ਏਵਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਭਗਵਤਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸੁਤ੍ਤਵਸੇਨ **ਪੁਚ੍ਛਾਨੁਸਨ੍ਧਿ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

''ਅਥ ਖੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਵਂ ਚੇਤਸੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ 'ਇਤਿ ਕਿਰ, ਭੋ, ਰੂਪਂ ਅਨਤ੍ਤਾ, ਵੇਦਨਾ ਅਨਤ੍ਤਾ, ਸਞ੍ਞਾ ਅਨਤ੍ਤਾ, ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਤ੍ਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਨਤ੍ਤਾ, ਅਨਤ੍ਤਕਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਮਤ੍ਤਾਨਂ ਫੁਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ'ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਮਞ੍ਞਾਯ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ਠਾਨਂ ਖੋ ਪਨੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਤਿ, ਯਂ ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਅਵਿਦ੍ਵਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਗਤੋ ਤਣ੍ਹਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯੇਨ ਚੇਤਸਾ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ ਅਤਿਧਾਵਿਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯ 'ਇਤਿ ਕਿਰ, ਭੋ, ਰੂਪਂ ਅਨਤ੍ਤਾ, ਵੇਦਨਾ ਅਨਤ੍ਤਾ, ਸਞ੍ਞਾ ਅਨਤ੍ਤਾ, ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਤ੍ਤਾ, ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਨਤ੍ਤਾ, ਅਨਤ੍ਤਕਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਮਤ੍ਤਾਨਂ ਫੁਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ'ਤਿ... ਪੇ॰... ਤਂ ਕਿਂ ਮਞ੍ਞਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰੂਪਂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਵਾ ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਵਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੯੦) ਏਵਂ ਪਰੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਾ ਵੁਤ੍ਤਵਸੇਨ **ਅਜ੍ਝਾਸਯਾਨੁਸਨ੍ਧਿ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਯੇਨ ਪਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਦੇਸਨਾ ਉਟ੍ਠਿਤਾ, ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪਧਮ੍ਮਵਸੇਨ ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪਵਸੇਨ ਵਾ ਯੇਸੁ ਸੁਤ੍ਤੇਸੁ ਉਪਰਿਦੇਸਨਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤੇਸਂ ਵਸੇਨ **ਯਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਪੁਚ੍ਛਾਨੁਸਨ੍ਧੀ''ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਾਵਕਪਾਰਮਿਞਾਣਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤੋ। **ਪੁਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਅਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਚ੍ਛਾ ਨਾਮ ਅਦਿਟ੍ਠਜੋਤਨਾਪੁਚ੍ਛਾ, ਦਿਟ੍ਠਸਂਸਨ੍ਦਨਾਪੁਚ੍ਛਾ, ਵਿਮਤਿਚ੍ਛੇਦਨਾਪੁਚ੍ਛਾ, ਅਨੁਮਤਿਪੁਚ੍ਛਾ, ਕਥੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾਪੁਚ੍ਛਾਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਤਮਾ ਪੁਚ੍ਛਾਤਿ ਚੇ? ਯਸ੍ਮਾ ਪਨਾਯਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯੋਪਚਿਤਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਭਾਰਾਨਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯੋਪਚਿਤਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਭਾਰਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾਨਞ੍ਚ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸੋਪਚਿਤਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਭਾਰਾਨਂ ਸੇਸਮਹਾਸਾਵਕਾਨਂ ਵਾ ਅਵਿਸਯੋ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾਨਂਯੇਵ ਵਿਸਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਦਿਟ੍ਠਜੋਤਨਾ ਪੁਚ੍ਛਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਕੀਦਿਸੋਤਿ ਪੁਚ੍ਛਨਾਕਾਰੋ, ਕਿਂਪਕਾਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇ**ਤਿ ਤਵ। **ਅਭਿਨੀਹਾਰੋ**ਤਿ ਅਭਿਨੀਹਾਰੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਤ੍ਥਂ ਮਾਨਸਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ''ਬੁਦ੍ਧਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਅਲਦ੍ਧਾ ਨ ਉਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੀਰਿਯਮਧਿਟ੍ਠਾਯ ਨਿਪਜ੍ਜਨਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਕੀਦਿਸੋ ਤੇ ਮਹਾਵੀਰ, ਅਭਿਨੀਹਾਰੋ ਨਰੁਤ੍ਤਮਾ''ਤਿ॥

ਕਮ੍ਹਿ ਕਾਲੇਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ। **ਪਤ੍ਥਿਤਾ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਿਤਾ ਅਭਿਕਙ੍ਖਿਤਾ, ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੋਧੇਯ੍ਯਂ ਮੁਤ੍ਤੋ ਮੋਚੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਾਯ ਪਣਿਧਾਨਂ ਕਦਾ ਕਤਨ੍ਤਿ ਅਪੁਚ੍ਛਿ। **ਬੋਧੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਞਾਣਸ੍ਸ ਚ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਚੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। **ਉਤ੍ਤਮਾ**ਤਿ ਸਾਵਕਬੋਧਿਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧੀਹਿ ਸੇਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਉਤ੍ਤਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਉਭਿਨ੍ਨਮਨ੍ਤਰਾ **ਮ**-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ।

ਇਦਾਨਿ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਕਾਰਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ –

੧੬. ''ਦਾਨਂ ਸੀਲਞ੍ਚ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਂ, ਪਞ੍ਞਾਵੀਰਿਯਞ੍ਚ ਕੀਦਿਸਂ।
ਖਨ੍ਤਿਸਚ੍ਚਮਧਿਟ੍ਠਾਨਂ, ਮੇਤ੍ਤੁਪੇਕ੍ਖਾ ਚ ਕੀਦਿਸਾ॥

੧੭. ''ਦਸ ਪਾਰਮੀ ਤਯਾ ਧੀਰ, ਕੀਦਿਸੀ ਲੋਕਨਾਯਕ।
ਕਥਂ ਉਪਪਾਰਮੀ ਪੁਣ੍ਣਾ, ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਕਥ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਹ।

ਤਤ੍ਥ ਦਾਨਪਾਰਮਿਯਂ ਤਾਵ ਬਾਹਿਰਭਣ੍ਡਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ **ਪਾਰਮੀ** ਨਾਮ, ਅਙ੍ਗਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ **ਉਪਪਾਰਮੀ** ਨਾਮ, ਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ **ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ** ਨਾਮਾਤਿ। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸਪਾਰਮੀਸੁਪਿ। ਏਵਂ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਦਸ ਉਪਪਾਰਮਿਯੋ ਦਸ ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮਿਯੋਤਿ ਸਮਤ੍ਤਿਂਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਪਾਰਮਿਤਾਯ ਪੂਰਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾਨਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਨਸ੍ਸ **ਸਸਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਕੇ** –

''ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਉਪਗਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਸਕਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਂ।
ਦਾਨੇਨ ਮੇ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਦਾਨਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੧.੧੪੩ ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ) –

ਏਵਂ ਪਰਂ ਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਦਾਨਪਾਰਮੀ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ।

ਤਥਾ ਸੀਲਪਾਰਮਿਤਾਯ ਪੂਰਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾਨਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨੇਵ ਪਨਸ੍ਸ **ਸਙ੍ਖਪਾਲਜਾਤਕੇ** –

''ਸੂਲੇਹਿ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੇ, ਕੋਟ੍ਟਯਨ੍ਤੇਪਿ ਸਤ੍ਤਿਭਿ।
ਭੋਜਪੁਤ੍ਤੇ ਨ ਕੁਪ੍ਪਾਮਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਸੀਲਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੨.੯੧) –

ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਸੀਲਪਾਰਮੀ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ।

ਤਥਾ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਪਹਾਯ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਯਾ ਪੂਰਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾਨਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਨਸ੍ਸ **ਚੂਲ਼ਸੁਤਸੋਮਜਾਤਕੇ** –

''ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਹਤ੍ਥਗਤਂ, ਖੇਲ਼ਪਿਣ੍ਡਂਵ ਛਡ੍ਡਯਿਂ।
ਚਜਤੋ ਨ ਹੋਤਿ ਲਗ੍ਗਨਂ, ਏਸਾ ਮੇ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ) –

ਏਵਂ ਨਿਸ੍ਸਙ੍ਗਤਾਯ ਰਜ੍ਜਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮੀ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ।

ਤਥਾ ਮਹੋਸਧਪਣ੍ਡਿਤਕਾਲਾਦੀਸੁ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਯਾ ਪੂਰਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾਨਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਨਸ੍ਸ **ਸਤ੍ਤੁਭਤ੍ਤਕਪਣ੍ਡਿਤਕਾਲੇ** –

''ਪਞ੍ਞਾਯ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋਹਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਮੋਚਯਿਂ ਦੁਖਾ।
ਪਞ੍ਞਾਯ ਮੇ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ) –

ਅਨ੍ਤੋਭਸ੍ਤਗਤਂ ਸਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮੀ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ।

ਤਥਾ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਤਾਯ ਪੂਰਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾਨਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਨਸ੍ਸ **ਮਹਾਜਨਕਜਾਤਕੇ** –

''ਅਤੀਰਦਸ੍ਸੀ ਜਲਮਜ੍ਝੇ, ਹਤਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਮਾਨੁਸਾ।
ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ) –

ਏਵੰ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੰ ਤਰਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਵੀਰਿਯਪਾਰਮੀ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ।

ਤਥਾ **ਖਨ੍ਤਿਵਾਦਿਜਾਤਕੇ** –

‘‘ਅਚੇਤਨੰਵ ਕੋਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇ, ਤਿਣ੍ਹੇਨ ਫਰਸੁਨਾ ਮਮੰ।
ਕਾਸਿਰਾਜੇ ਨ ਕੁਪ੍ਪਾਮਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮੀ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ) –

ਏਵੰ ਅਚੇਤਨਭਾਵੇਨ ਵਿਯ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖੰ ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮੀ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ।

ਤਥਾ **ਮਹਾਸੁਤਸੋਮਜਾਤਕੇ** –

‘‘ਸਚ੍ਚਵਾਚੰਨੁਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਜੀਵਿਤੰ।
ਮੋਚੇਸਿੰ ਏਕਸਤੰ ਖਤ੍ਤਿਯੇ, ਏਸਾ ਮੇ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮੀ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ) –

ਏਵੰ ਜੀਵਿਤੰ ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚੰ ਅਨੁਰਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਸਚ੍ਚਪਾਰਮੀ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ।

ਤਥਾ **ਮੂਗਪਕ੍ਖਜਾਤਕੇ** –

‘‘ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸਾ, ਅਤ੍ਤਾ ਮੇ ਨ ਚ ਦੇਸ੍ਸਿਯੋ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਿਯੰ ਮਯ੍ਹੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਤੰ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਚਰਿਯਾ ੩.੬੫) –

ਏਵੰ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਵਤੰ ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮੀ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ।

ਤਥਾ **ਸੁਵਣ੍ਣਸਾਮਜਾਤਕੇ** –

‘‘ਨ ਮੰ ਕੋਚਿ ਉਤ੍ਤਸਤਿ, ਨਪਿ ਭਾਯਾਮਿ ਕਸ੍ਸਚਿ।
ਮੇਤ੍ਤਾਬਲੇਨੁਪਤ੍ਥਦ੍ਧੋ, ਰਮਾਮਿ ਪਵਨੇ ਤਦਾ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਚਰਿਯਾ॰ ੩.੧੧੩) –

ਏਵੰ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮੀ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ।

ਤਤੋ **ਲੋਮਹੰਸਜਾਤਕੇ** –

‘‘ਸੁਸਾਨੇ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਮਿ, ਛਵਟ੍ਠਿਕੰ ਉਪਨਿਧਾਯਹੰ।
ਗਾਮਣ੍ਡਲਾ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਰੂਪੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿਨਪ੍ਪਕ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਚਰਿਯਾ॰ ੩.੧੧੯) –

ਏਵਂ ਗਾਮਦਾਰਕੇਸੁ ਨਿਟ੍ਠੁਭਨਾਦੀਹਿ ਚੇਵ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧੂਪਹਾਰਾਦੀਹਿ ਚ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਂ ਅਨਤਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮੀ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ **ਚਰਿਯਾਪਿਟਕਤੋ** ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ।

ਇਦਾਨਿ ਥੇਰੇਨ ਪੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਕੇਹਿ –

੭੮. ''ਤਸ੍ਸ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਯਾਕਾਸਿ, ਕਰਵੀਕਮਧੁਰਗਿਰੋ।
ਨਿਬ੍ਬਾਪਯਨ੍ਤੋ ਹਦਯਂ, ਹਾਸਯਨ੍ਤੋ ਸਦੇਵਕਂ॥

੭੯. ''ਅਤੀਤਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਜਿਨਾਨਂ ਦੇਸਿਤਂ, ਨਿਕੀਲਿਤਂ ਬੁਦ੍ਧਪਰਮ੍ਪਰਾਗਤਂ।
ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਗਤਾਯ ਬੁਦ੍ਧਿਯਾ, ਪਕਾਸਯੀ ਲੋਕਹਿਤਂ ਸਦੇਵਕੇ''ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਤਸ੍ਸ ਪੁਟ੍ਠੋ ਵਿਯਾਕਾਸੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਨਾ ਪੁਟ੍ਠੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਭਿਨੀਹਾਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਸਬ੍ਬਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਂ ਕਥੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਰਵੀਕਮਧੁਰਗਿਰੋ**ਤਿ ਕਰਵੀਕਸਕੁਣਸ੍ਸ ਵਿਯ ਮਧੁਰਾ ਗਿਰਾ ਯਸ੍ਸ ਸੋ ਕਰਵੀਕਮਧੁਰਗਿਰੋ, ਕਰਵੀਕਮਧੁਰਮਞ੍ਜੁਸ੍ਸਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਕਰਵੀਕਾਨਂ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰਤਾ – ਕਰਵੀਕਸਕੁਣਾ ਕਿਰ ਮਧੁਰਰਸਂ ਅਮ੍ਬਪਕ੍ਕਂ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਗ੍ਘਰਿਤਂ ਫਲਰਸਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖੇਨ ਤਾਲਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਿਕੂਜਮਾਨੇ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾ ਮਦਮਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਲਲਿਤੁਂ ਆਰਭਨ੍ਤਿ, ਗੋਚਰਪਸੁਤਾਪਿ ਚਤੁਪ੍ਪਦਗਣਾ ਮੁਖਗਤਾਨਿਪਿ ਤਿਣਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨਾਦਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਵਾਲਮਿਗਾ ਖੁਦ੍ਦਕਮਿਗੇ ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਾਨਾ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਪਾਦਂ ਅਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਕਤਾ ਵਿਯ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਅਨੁਬਨ੍ਧਮਿਗਾਪਿ ਮਰਣਭਯਂ ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਆਕਾਸੇ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨ੍ਤਾ ਪਕ੍ਖਿਨੋਪਿ ਪਕ੍ਖੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਉਦਕੇ ਮਚ੍ਛਾਪਿ ਕਣ੍ਣਪਟਲਂ ਅਚਾਲੇਨ੍ਤਾ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣਮਾਨਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰਾ ਕਰਵੀਕਾ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੩੮; ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੩੮੬)। **ਨਿਬ੍ਬਾਪਯਨ੍ਤੋ ਹਦਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਗ੍ਗਿਸਨ੍ਤਤ੍ਤਸਬ੍ਬਜਨਮਾਨਸਂ ਧਮ੍ਮਕਥਾਮਤਧਾਰਾਯ ਸੀਤਿਭਾਵਂ ਜਨਯਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਾਸਯਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਤੋਸਯਨ੍ਤੋ। **ਸਦੇਵਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਦੇਵਕਂ ਲੋਕਂ।

ਅਤੀਤਬੁਦ੍ਧਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤੀਤਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਤੋ ਅਭਿਨੀਹਾਰਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪਨ ਤਣ੍ਹਙ੍ਕਰੋ ਮੇਧਙ੍ਕਰੋ ਸਰਣਙ੍ਕਰੋ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਾਦਯੋ ਤੇਵੀਸਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਦੀਪਙ੍ਕਰਾਦਯੋ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਇਧ ''ਅਤੀਤਬੁਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ, ਤੇਸਂ ਅਤੀਤਬੁਦ੍ਧਾਨਂ। **ਜਿਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਦੇਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਥਿਤਂ। ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਚਤੁਸਚ੍ਚਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ। **ਨਿਕੀਲਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਚਰਿਤਂ ਕਪ੍ਪਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਾਯੁਬੋਧਿਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਉਪਟ੍ਠਾਕਮਾਤਾਪਿਤੁਪੁਤ੍ਤਭਰਿਯਾਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾਦਿਕਂ ਨਿਕੀਲਿਤਂ ਨਾਮ। **ਬੁਦ੍ਧਪਰਮ੍ਪਰਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਕਸ੍ਸਪਪਰਮ੍ਪਰਤੋ ਆਗਤਂ ਦੇਸਿਤਂ ਨਿਕੀਲਿਤਂ ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਗਤਾਯ ਬੁਦ੍ਧਿਯਾ**ਤਿ ਏਕਮ੍ਪਿ ਜਾਤਿਂ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਾਤਿਯੋਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੪੮, ੩੮੪, ੪੨੧; ੨.੨੩੩; ੩.੮੨; ਪਾਰਾ॰ ੧੨) ਏਵਂ ਵਿਭਤ੍ਤਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਵੁਟ੍ਠਕ੍ਖਨ੍ਧਸਨ੍ਤਾਨਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਂ ਅਨੁਗਤਾ ਉਪਗਤਾ ਤਾਯ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਗਤਾਯ ਬੁਦ੍ਧਿਯਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿਞਾਣੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਕਾਸਯੀ**ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। **ਲੋਕਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਲੋਕਹਿਤਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਂ। **ਸਦੇਵਕੇ**ਤਿ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੮੦. ਅਥ ਭਗਵਾ ਕਰੁਣਾਸੀਤਲੇਨ ਹਦਯੇਨ ਸਦੇਵਕਂ ਲੋਕਂ ਸਵਨੇ ਨਿਯੋਜੇਨ੍ਤੋ **"ਪੀਤਿਪਾਮੋਜ੍ਜਜਨਨ"**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਪੀਤਿਪਾਮੋਜ੍ਜਜਨਨ**ਨ੍ਤਿ ਪੀਤਿਪਾਮੋਜ੍ਜਕਰਂ ਪੀਤਿਯਾ ਪੁਬ੍ਬਭਾਗਂ ਪਾਮੋਜ੍ਜਂ, ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਜਨਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੋਕਸਲ੍ਲਵਿਨੋਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਕਸਙ੍ਖਾਤਾਨਂ ਸਲ੍ਲਾਨਂ ਵਿਨੋਦਨਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸਨਂ। **ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਲਾਭ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਆਦਯੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤਿ ਏਤੇਨਾਤਿ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਲਾਭੋ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਲਾਭਂ

ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਦੇਸਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਿਤ੍ਤੀਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਕਤ੍ਵਾ, ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਣਾਥਾ**ਤਿ ਨਿਸਾਮੇਥ ਨਿਬੋਧਥ। **ਮੇ**ਤਿ ਮਮ।

੮੧. **ਮਦਨਿਮ੍ਮਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਤਿਮਦਾਦੀਨਂ ਸਬ੍ਬਮਦਾਨਂ ਨਿਮ੍ਮਦਨਕਰਂ। **ਸੋਕਨੁਦ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਕੋ ਨਾਮ ਞਾਤਿਬ੍ਯਸਨਾਦੀਹਿ ਫੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਾਪੋ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਦੋਮਨਸ੍ਸਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਅਨ੍ਤੋਨਿਜ੍ਝਾਨਲਕ੍ਖਣੋ, ਚੇਤਸੋ ਪਰਿਨਿਜ੍ਝਾਯਨਰਸੋ, ਅਨੁਸੋਚਨਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਨੋ, ਤਂ ਸੋਕਂ ਨੁਦਤੀਤਿ ਸੋਕਨੁਦੋ, ਤਂ ਸੋਕਨੁਦਂ। **ਸਂਸਾਰਪਰਿਮੋਚਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਂਸਾਰਬਨ੍ਧਨਤੋ ਪਰਿਮੋਚਨਕਰਂ। ''ਸਂਸਾਰਸਮਤਿਕ੍ਕਮ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਸਂਸਾਰਸਮਤਿਕ੍ਕਮਕਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਦੁਕ੍ਖ**-ਸਦ੍ਦੋ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾ-ਦੁਕ੍ਖਵਤ੍ਥੁ-ਦੁਕ੍ਖਾਰਮ੍ਮਣ-ਦੁਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯ-ਦੁਕ੍ਖਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ''ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਪਹਾਨਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩੨; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੯੩, ੪੩੦; ਪਾਰਾ॰ ੧੧) ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾਯਂ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਜਾਤਿਪਿ ਦੁਕ੍ਖਾ ਜਰਾਪਿ ਦੁਕ੍ਖਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੮੭; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੮੧) ਦੁਕ੍ਖਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ। ''ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਖੋ, ਮਹਾਲਿ, ਰੂਪਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਦੁਕ੍ਖਾਨੁਪਤਿਤਂ ਦੁਕ੍ਖਾਵਕ੍ਕਨ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੩.੬੦) ਦੁਕ੍ਖਾਰਮ੍ਮਣੇ। ''ਦੁਕ੍ਖੋ ਪਾਪਸ੍ਸ ਉਚ੍ਚਯੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੧੭) ਦੁਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯੇ। ''ਯਾਵਞ੍ਚਿਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨ ਸੁਕਰਾ ਅਕ੍ਖਾਨੇਨ ਪਾਪੁਣਿਤਂ ਯਾਵ ਦੁਕ੍ਖਾ ਨਿਰਯਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੫੦) ਦੁਕ੍ਖਟ੍ਠਾਨੇ। ਇਧ ਪਨਾਯਂ ਦੁਕ੍ਖਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਦੁਕ੍ਖਪਚ੍ਚਯੇਪਿ ਚ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਜਾਤਿਆਦਿਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਕਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨ ਆਦਯੋ)। **ਮਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਕੁਸਲਤ੍ਥਿਕੇਹਿ ਮਗ੍ਗੀਯਤਿ, ਕਿਲੇਸੇ ਵਾ ਮਾਰੇਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਮਗ੍ਗੋਤਿ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਦੇਸਨਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਭੂਤਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਦੇਸਨਂ। **ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਚਿਤ੍ਤੀਕਤ੍ਵਾ, ਓਹਿਤਸੋਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਪਜ੍ਜਥਾ**ਤਿ ਅਧਿਤਿਟ੍ਠਥ, ਸੁਣਾਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ ਪੀਤਿਪਾਮੋਜ੍ਜਜਨਨਂ ਸੋਕਸਲ੍ਲਵਿਨੋਦਨਂ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਪਟਿਲਾਭਹੇਤੁਭੂਤਂ ਇਮਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਮਦਨਿਮ੍ਮਦਨਾਦਿਗੁਣਵਿਸੇਸਾਵਹਂ ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਂ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਥਾਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਣਿਧਾਯ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਜਨੇਤਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਇਤਿ ਮਧੁਰਤ੍ਥਵਿਲਾਸਿਨਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਰਤਨਚਙ੍ਕਮਨਕਣ੍ਡਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ ਚ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਨਿਦਾਨਸ੍ਸਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ।

੨. ਸੁਮੇਧਪਤ੍ਥਨਾਕਥਾਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਦਾਨਿ –

੧-੨. ‘‘ਕਪ੍ਪੇ ਚ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇ, ਚਤੁਰੋ ਚ ਅਸਙ੍ਖਿਯੇ।
ਅਮਰਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਦਸ੍ਸਨੇਯ੍ਯਂ ਮਨੋਰਮ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਆਦਿਨਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾਯ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾਯ ਓਕਾਸੋ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਸਾ ਪਨੇਸਾ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਯਸ੍ਮਾ ਸੁਤ੍ਤਨਿਕ੍ਖੇਪਂ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਪਾਕਟਾ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੁਤ੍ਤਨਿਕ੍ਖੇਪਵਿਚਾਰਣਾ ਤਾਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਹਿ ਸੁਤ੍ਤਨਿਕ੍ਖੇਪਾ ਅਤ੍ਤਜ੍ਝਾਸਯੋ ਪਰਜ੍ਝਾਸਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸਿਕੋ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਾਨਿ ਸੁਤ੍ਤਾਨਿ ਭਗਵਾ ਪਰੇਹਿ ਅਨਜ੍ਝਿਟ੍ਠੋ ਕੇਵਲਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਜ੍ਝਾਸਯੇਨ ਕਥੇਸਿ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – **ਆਕਙ੍ਖੇਯ੍ਯਸੁਤ੍ਤਂ** (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੬੪ ਆਦਯੋ) **ਵਤ੍ਥਸੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੭੦ ਆਦਯੋ) ਏਵਮਾਦੀਨਿ, ਤੇਸਂ **ਅਤ੍ਤਜ੍ਝਾਸਯੋ** ਨਿਕ੍ਖੇਪੋ।

ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨ ‘‘ਪਰਿਪਕ੍ਕਾ ਖੋ ਰਾਹੁਲਸ੍ਸ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਪਰਿਪਾਚਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਰਾਹੁਲਂ ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਆਸਵਾਨਂ ਖਯੇ ਵਿਨੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੪.੧੨੧) ਏਵਂ ਪਰੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਖਨ੍ਤਿਂ ਮਨਂ ਬੁਜ੍ਝਨਕਭਾਵਞ੍ਚ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪਰਜ੍ਝਾਸਯਵਸੇਨ ਕਥਿਤਾਨਿ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – **ਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਸੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੮੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੩ ਆਦਯੋ; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੨.੩੦) ਏਵਮਾਦੀਨਿ, ਤੇਸਂ **ਪਰਜ੍ਝਾਸਯੋ** ਨਿਕ੍ਖੇਪੋ।

ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਤੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਪੁਟ੍ਠੇਨ ਪਨ ਭਗਵਤਾ ਯਾਨਿ ਕਥਿਤਾਨਿ **ਦੇਵਤਾਸਂਯੁਤ੍ਤ** (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧ ਆਦਯੋ) **ਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਸਂਯੁਤ੍ਤਾ**ਦੀਨਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੮੨ ਆਦਯੋ) ਤੇਸਂ **ਪੁਚ੍ਛਾਵਸਿਕੋ** ਨਿਕ੍ਖੇਪੋ।

ਯਾਨਿ ਵਾ ਪਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਕਾਰਣਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਦੇਸਿਤਾਨਿ ਧਮ੍ਮਦਾਯਾਦ- (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੯ ਆਦਯੋ) ਪੁਤ੍ਤਮਂਸੂਪਮਾਦੀਨਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੨.੬੩), ਤੇਸਂ **ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕੋ** ਨਿਕ੍ਖੇਪੋ। ਏਵਮੇਤੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਸੁਤ੍ਤਨਿਕ੍ਖੇਪੇਸੁ ਇਮਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸਿਕੋ ਨਿਕ੍ਖੇਪੋ। ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ ਹਿ ਭਗਵਤਾ ਅਯਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ। ਕਸ੍ਸ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸੇਨ? ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਅਸ੍ਮਿਂ ਨਿਦਾਨਸ੍ਮਿਂ ਏਵ –

‘‘ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਪਞ੍ਞੋ, ਸਮਾਧਿਜ੍ਝਾਨਕੋਵਿਦੋ।
ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਾਰਮਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਚ੍ਛਤਿ ਲੋਕਨਾਯਕਂ।
ਕੀਦਿਸੋ ਤੇ ਮਹਾਵੀਰ, ਅਭਿਨੀਹਾਰੋ ਨਰੁਤ੍ਤਮਾ’’ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੧.੭੪-੭੫) –

ਆਦਿ। ਤੇਨੇਸਾ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਦੇਸਨਾ ਪੁਚ੍ਛਾਵਸਿਕਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਕਪ੍ਪੇ ਚ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਕਪ੍ਪ**-ਸਦ੍ਦੋ ਪਨਾਯਂ ਅਭਿਸਦ੍ਦਹਨਵੋਹਾਰਕਾਲਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਛੇਦਨਵਿਕਪ੍ਪਨਲੇਸਸਮਨ੍ਤਭਾਵਆਯੁਕਪ੍ਪਮਹਾਕਪ੍ਪਾਦੀਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ‘‘ਓਕਪ੍ਪਨੀਯਮੇਤਂ ਭੋਤੋ ਗੋਤਮਸ੍ਸ। ਯਥਾ ਤਂ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੮੭) ਅਭਿਸਦ੍ਦਹਨੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ‘‘ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਮਣਕਪ੍ਪੇਹਿ ਫਲਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੫੦) ਵੋਹਾਰੇ। ‘‘ਯੇਨ ਸੁਦਂ ਨਿਚ੍ਚਕਪ੍ਪਂ ਵਿਹਰਾਮੀ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੮੭) ਕਾਲੇ। ‘‘ਇਚ੍ਚਾਯਸ੍ਮਾ ਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੧੦੯੮; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਕਪ੍ਪਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾ ੧੧੭; ਕਪ੍ਪਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੬੧) ਚ, ‘‘ਨਿਗ੍ਰੋਧਕਪ੍ਪੋ ਇਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ, ਤਯਾ ਕਤਂ ਭਗਵਾ

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਚ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੩੪੬) ਪਵੁਵਤ੍ਤਿਯਂ। ''ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਕਪ੍ਪਿਤਕੇਸਮਸ੍ਸੂ''ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਸੁ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੧੩੬੮) ਛੇਦਨੇ। ''ਕਪ੍ਪਤਿ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਕਪ੍ਪੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੪੪੬) ਵਿਕਪ੍ਪੇ। ''ਅਤ੍ਥਿ ਕਪ੍ਪੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੮੦) ਲੇਸੇ। ''ਕੇਵਲਕਪ੍ਪਂ ਜੇਤਵਨਂ ਓਭਾਸੇਤ੍ਵਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ ਸਮਨ੍ਤਭਾਵੇ। ''ਤਿਟ੍ਠਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਕਪ੍ਪਂ, ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਸੁਗਤੋ ਕਪ੍ਪ''ਨ੍ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੭੮; ਉਦਾ॰ ੫੧) ਏਤ੍ਥ ਆਯੁਕਪ੍ਪੇ। ''ਕੀਵ ਦੀਘੋ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੨.੧੨੮-੧੨੯) ਏਤ੍ਥ ਮਹਾਕਪ੍ਪੇ। ਆਦਿਸਦ੍ਦੇਨ ''ਸਤ੍ਥੁਕਪ੍ਪੇਨ ਵਤ ਕਿਰ, ਭੋ, ਮਯਂ ਸਾਵਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤਯਮਾਨਾ ਨ ਜਾਨਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੬੦) ਏਤ੍ਥ ਪਟਿਭਾਗੇ। ''ਕਪ੍ਪੋ ਨਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ। ਕਪ੍ਪਕਤੋਕਾਸੋ ਜਿਣ੍ਣੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੩੭੧) ਏਤ੍ਥ ਵਿਨਯਕਪ੍ਪੇ। ਇਧ ਪਨ ਮਹਾਕਪ੍ਪੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਪ੍ਪੇ ਚ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਤਿ ਮਹਾਕਪ੍ਪਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੨੯; ੩.੨੭੫; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧.੧; ਅ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੩.੧੨੮; ਖੁ॰ ਪਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੫.ਮਙ੍ਗਲਸੁਤ੍ਤ, ਏਵਮਿਚ੍ਚਾਦਿਪਾਠਵਣ੍ਣਨਾ; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.ਮਙ੍ਗਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ; ਚਰਿਯਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ.੧; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਖਗ੍ਗਵਿਸਾਣਸੁਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦੇਸਵਣ੍ਣਨਾ)। **ਚਤੁਰੋ ਚ ਅਸਙ੍ਖਿਯੇ**ਤਿ ''ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇ''ਤਿ ਵਚਨਸੇਸੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਮਰਂ ਨਾਮ ਨਗਰ**ਨ੍ਤਿ ''ਅਮਰ''ਨ੍ਤਿ ਚ ''ਅਮਰਵਤੀ''ਤਿ ਚ ਲਦ੍ਧਨਾਮਂ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਕੇਚਿ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞੇਨਾਪਿ ਪਕਾਰੇਨ ਵਣ੍ਣਯਨ੍ਤਿ, ਕਿਂ ਤੇਹਿ, ਨਾਮਮਤ੍ਤਂ ਪਨੇਤਂ ਤਸ੍ਸ ਨਗਰਸ੍ਸ। **ਦਸ੍ਸਨੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਵਿਭਤ੍ਤਵਿਚਿਤ੍ਰ-ਚਚ੍ਚਰਦ੍ਵਾਰ-ਚਤੁਕ੍ਕਸਿਙ੍ਘਾਟਿਕ-ਪਾਕਾਰ-ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਪਾਸਾਦ- ਹਮ੍ਮਿਯ-ਭਵਨ-ਸਮਲਙ੍ਕਤਤ੍ਤਾ ਦਸ੍ਸਨੀਯਂ। **ਮਨੋਰਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਸੁਚਿਪਰਮਰਮਣੀਯਭੂਮਿਭਾਗਤ੍ਤਾ ਛਾਯੂਦਕਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਸੁਲਭਾਹਾਰਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੋਪਕਰਣਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਚ ਸਮਿਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਦੀਨਂ ਮਨੋ ਰਮਯਤੀਤਿ ਮਨੋਰਮਂ।

ਦਸਹਿ ਸਦ੍ਦੇਹਿ ਅਵਿਵਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਸਦ੍ਦੇਨ ਅਸ੍ਸਸਦ੍ਦੇਨ ਰਥਸਦ੍ਦੇਨ ਭੇਰਿਸਦ੍ਦੇਨ ਸਙ੍ਖਸਦ੍ਦੇਨ ਮੁਦਿਙ੍ਗਸਦ੍ਦੇਨ ਵੀਣਾਸਦ੍ਦੇਨ ਗੀਤਸਦ੍ਦੇਨ ਸਮ੍ਮਤਾਲ਼ਸਦ੍ਦੇਨ ''ਭੁਞ੍ਜਥ ਪਿਵਥ ਖਾਦਥਾ''ਤਿ ਦਸਮੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨਾਤਿ; ਇਮੇਹਿ ਦਸਹਿ ਸਦ੍ਦੇਹਿ ਅਵਿਵਿਤ੍ਤਂ ਅਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਅਨੁਪਮੁਸ੍ਸਵਸਮਜ੍ਜਨਾਟਕਾ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨ੍ਨਪਾਨਸਮਾਯੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਨੇਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨਾਹਾਰੇਨ ਚ ਪਾਨੇਨ ਚ ਸੁਟ੍ਠੁ ਆਯੁਤਂ ਅਨ੍ਨਪਾਨਸਮਾਯੁਤਂ, ਇਮਿਨਾ ਸੁਭਿਕ੍ਖਤਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ, ਬਹੁਅਨ੍ਨਪਾਨਸਮਾਯੁਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਤੇ ਦਸ ਸਦ੍ਦੇ ਵਤ੍ਥੁਤੋ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ –

''ਹਤ੍ਥਿਸਦ੍ਦਂ ਅਸ੍ਸਸਦ੍ਦਂ, ਭੇਰਿਸਙ੍ਖਰਥਾਨਿ ਚ।
ਖਾਦਥ ਪਿਵਥ ਚੇਵ, ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਘੋਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਹਤ੍ਥਿਸਦ੍ਦ**ਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥੀਨਂ ਕੋਞ੍ਚਨਾਦਸਦ੍ਦੇਨ, ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸਪਦੇਸੁਪਿ। **ਭੇਰਿਸਙ੍ਖਰਥਾਨਿ ਚਾ**ਤਿ ਭੇਰਿਸਦ੍ਦੇਨ ਚ ਸਙ੍ਖਸਦ੍ਦੇਨ ਚ ਰਥਸਦ੍ਦੇਨ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਰਿਯਾਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ, 'ਖਾਦਥ ਪਿਵਥਾ'ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਯਪ੍ਪਵਤ੍ਤੇਨ ਅਨ੍ਨਪਾਨਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੇਨ ਘੋਸਿਤਂ ਅਭਿਨਾਦਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥਾਹ – ਤੇਸਂ ਪਨ ਸਦ੍ਦਾਨਂ ਏਕਦੇਸੋਵ ਦਸ੍ਸਿਤੋ, ਨ ਸਕਲੋਤਿ? ਨ ਏਕਦੇਸੋ ਸਕਲੋ ਦਸਵਿਧੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋਵ। ਕਥਂ? ਭੇਰਿਸਦ੍ਦੇਨ ਮੁਦਿਙ੍ਗਸਦ੍ਦੋ ਸਙ੍ਗਹਿਤੋ, ਸਙ੍ਖਸਦ੍ਦੇਨ ਵੀਣਾਗੀਤਸਮ੍ਮਤਾਲ਼ਸਦ੍ਦਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾਤਿ ਦਸੇਵ ਦਸ੍ਸਿਤਾ।

ਏਵਂ ਏਕੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਨਗਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਮੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ –

੩. ''ਨਗਰਂ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਮੁਪਾਗਤਂ, ਸਤ੍ਤਰਤਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਨਾਨਾਜਨਸਮਾਕੁਲਂ।
ਸਮਿਦ੍ਧਂ ਦੇਵਨਗਰਂਵ, ਆਵਾਸਂ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਿਨ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਕਾਰਗੋਪੁਰਟ੍ਟਾਲਕਾਦਿਸਬ੍ਬਨਗਰਾਵਯਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਬ੍ਬਵਿਤ੍ਤੂਪਕਰਣਧਨਧਞ੍ਞਤਿਣਕਟ੍ਠੋਦਕਨ੍ਤਿ ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਮੁਪਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇਨ ਉਪਗਤਂ,

ਸਮੁਪਗਤਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਤ੍ਤਰਤਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਮੁਤ੍ਤਾਦਿਸਤ੍ਤਰਤਨੰ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਨਿਵਾਸਭੂਮਿਤੋ ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਰਤਨਾਦੀਹਿ ਸਤ੍ਤਰਤਨੇਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ। **ਨਾਨਾਜਨਸਮਾਕੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਨਾਵਿਧਦੇਸਭਾਸੇਹਿ ਜਨੇਹਿ ਸਮਾਕੁਲੰ। **ਸਮਿਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੋਪਭੋਗਸਬ੍ਬੋਪਕਰਣੇਹਿ ਸਮਿਦ੍ਧੰ ਫੀਤੰ। **ਦੇਵਨਗਰੰ** ਵਾਤਿ ਦੇਵਨਗਰੰ ਵਿਯ ਆਲਕਮਨ੍ਦਾ ਵਿਯ ਅਮਰਵਤੀ ਸਮਿਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਆਵਾਸੰ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਵਸਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਿਨੋ ਜਨਾਤਿ ਆਵਾਸੋ। ''ਆਵਾਸੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ''ਆਵਾਸ''ਨ੍ਤਿ ਲਿਙ੍ਗਭੇਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ ਤੇਨਾਤਿ ਪੁਞ੍ਞੰ, ਕੁਲਰੂਪਮਹਾਭੋਗਿਸ੍ਸਰਿਯਵਸੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪੁਨਾਤੀਤਿ ਵਾ ਪੁਞ੍ਞੰ। ਸਬ੍ਬਕੁਸਲਮਲਰਜਾਪਵਾਹਕਤ੍ਤਾ ਪੁਞ੍ਞੰ ਕਮ੍ਮੰ ਯੇਸੰ ਅਤ੍ਥਿ ਤੇ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਿਨੋ, ਤੇਸੰ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਿਨੰ ਆਵਾਸਭੂਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਮੇਧੋ** ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਟਿਵਸਤਿ ਉਭਤੋ ਸੁਜਾਤੋ ਮਾਤਿਤੋ ਚ ਪਿਤਿਤੋ ਚ, ਸੰਸੁਦ੍ਧਗਹਣਿਕੋ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਕੁਲਪਰਿਵਟ੍ਟਾ ਅਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਨੁਪਕੁਟ੍ਠੋ ਜਾਤਿਵਾਦੇਨ, ਅਭਿਰੂਪੋ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਪਰਮਾਯ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਸੋ ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨੰ ਪਾਰਗੂ ਅਹੋਸਿ ਸਨਿਘਣ੍ਡੁਕੇਟੁਭਾਨੰ ਸਾਕ੍ਖਰਪ੍ਪਭੇਦਾਨੰ ਇਤਿਹਾਸਪਞ੍ਚਮਾਨੰ ਪਦਕੋ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋ ਅਨਵਯੋ ਲੋਕਾਯਤਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣੇਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਦਹਰਕਾਲੇਯੇਵ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਕਾਲਮਕੰਸੁ। ਅਥਸ੍ਸ ਰਾਸਿਵਡ੍ਢਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਆਯਪੋਤ੍ਥਕੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਦਿਵਿਵਿਧਰਤਨਭਰਿਤੇ ਗਬ੍ਭੇ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ – ''ਏਤ੍ਤਕੰ ਤੇ, ਕੁਮਾਰ, ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਕੰ, ਏਤ੍ਤਕੰ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕੰ, ਏਤ੍ਤਕੰ ਅਯ੍ਯਕਪਯ੍ਯਕਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਕੁਲਪਰਿਵਟ੍ਟਾ ਧਨੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ – ''ਏਤੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਸਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਗਾਰੰ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੪. ''ਨਗਰੇ ਅਮਰਵਤਿਯਾ, ਸੁਮੇਧੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ।
ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਨ੍ਨਿਚਯੋ, ਪਹੂਤਧਨਧਞ੍ਞਵਾ॥

੫. ''ਅਜ੍ਝਾਯਕੋ ਮਨ੍ਤਧਰੋ, ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨ ਪਾਰਗੂ।
ਲਕ੍ਖਣੇ ਇਤਿਹਾਸੇ ਚ, ਸਧਮ੍ਮੇ ਪਾਰਮਿੰ ਗਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਗਰੇ ਅਮਰਵਤਿਯਾ**ਤਿ ਅਮਰਵਤੀਸਙ੍ਖਾਤੇ ਨਗਰੇ। **ਸੁਮੇਧੋ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ''ਮੇਧਾ''ਤਿ ਪਞ੍ਞਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਸੁਨ੍ਦਰਾ ਪਸਤ੍ਥਾਤਿ ਸੁਮੇਧੋਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। **ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮੰ ਅਣਤਿ ਸਿਕ੍ਖਤੀਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ, ਮਨ੍ਤੇ ਸਜ੍ਝਾਯਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । ਅਕ੍ਖਰਚਿਨ੍ਤਕਾ ਪਨ ''ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਅਪਚ੍ਚੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਅਰਿਯਾ ਪਨ ਬਾਹਿਤਪਾਪਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਤਿ। **ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਨ੍ਨਿਚਯੋ**ਤਿ ਕੋਟੀਨੰ ਸਨ੍ਨਿਚਯੋ ਕੋਟਿਸਨ੍ਨਿਚਯੋ, ਅਨੇਕੋ ਕੋਟਿਸਨ੍ਨਿਚਯੋ ਯਸ੍ਸ ਸੋਯੰ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਨ੍ਨਿਚਯੋ, ਅਨੇਕਕੋਟਿ ਧਨਸਨ੍ਨਿਚਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਹੂਤਧਨਧਞ੍ਞ**ਵਾਤਿ ਬਹੁਲਧਨਧਞ੍ਞਵਾ। ਪੁਰਿਮੰ ਭੂਮਿਗਤਗਬ੍ਭਗਤਧਨਧਞ੍ਞਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਇਦੰ ਨਿਚ੍ਚਪਰਿਭੋਗੂਪਗਤਧਨਧਞ੍ਞਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਅਜ੍ਝਾਯਕੋਤਿ ਨ ਝਾਯਤੀਤਿ ਅਜ੍ਝਾਯਕੋ, ਝਾਨਭਾਵਨਾਰਹਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ – ''ਨ ਦਾਨਿਮੇ ਝਾਯਨ੍ਤੀਤਿ। ਨ ਦਾਨਿਮੇ ਝਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਖੋ, ਵਾਸੇਟ੍ਠ, 'ਅਜ੍ਝਾਯਕਾ ਅਜ੍ਝਾਯਕਾ' ਤ੍ਵੇਵ ਤਤਿਯੰ ਅਕ੍ਖਰੰ ਉਪਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੩੨) ਏਵੰ ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਕਾਲੇ ਝਾਨਵਿਰਹਿਤਾਨੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਗਰਹਵਚਨੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ। ਇਦਾਨਿ ਮਨ੍ਤੰ ਝਾਯਤੀਤਿ ਅਜ੍ਝਾਯਕੋ, ਮਨ੍ਤੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੀਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਥੇਨ ਪਸੰਸਵਚਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੋਹਰਨ੍ਤਿ। ਮਨ੍ਤੇ ਧਾਰੇਤੀਤਿ **ਮਨ੍ਤਧਰੋ**। **ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਰੁਵੇਦਯਜੁਵੇਦਸਾਮਵੇਦਾਨੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨੰ। ਅਯੰ ਪਨ **ਵੇਦ**-ਸਦ੍ਦੋ ਞਾਣਸੋਮਨਸ੍ਸਗਨ੍ਥੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾ ਹੇਸ – ''ਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਵੇਦਗੁਮਾਭਿਜਞ੍ਞਾ, ਅਕਿਞ੍ਚਨੰ ਕਾਮਭਵੇ ਅਸਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੧੦੬੫) ਞਾਣੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਯੇ ਵੇਦਜਾਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ ਲੋਕੇ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੫੭) ਸੋਮਨਸ੍ਸੇ। ''ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨੰ ਪਾਰਗੂ ਸਨਿਘਣ੍ਡੁਕੇਟੁਭਾਨ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੫੬) ਗਨ੍ਥੇ। ਇਧਾਪਿ ਗਨ੍ਥੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੭੫)। **ਪਾਰਗੂ**ਤਿ ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨੰ ਓਟ੍ਠਪਹਤਕਰਣਮਤ੍ਤੇਨ ਪਾਰੰ ਗਤੋਤਿ ਪਾਰਗੂ। **ਲਕ੍ਖਣੇ**ਤਿ

ਇਤ੍ਥਿਲਕ੍ਖਣਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਦਿਕੇ ਲਕ੍ਖਣੇ। **ਇਤਿਹਾਸੇ**ਤਿ ਇਤਿਹ ਆਸ, ਇਤਿਹ ਆਸਾਤਿ ਈਦਿਸਵਚਨਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤੇ ਪੁਰਾਣਸਙ੍ਖਾਤੇ ਗਨ੍ਥਵਿਸੇਸੇ। **ਸਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਸਕੇ ਧਮ੍ਮੇ, ਸਕੇ ਆਚਰਿਯਕੇ ਵਾ। **ਪਾਰਮਿੰ ਗਤੋ**ਤਿ ਪਾਰੰ ਗਤੋ, ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਸੋ ਦਸਗੁਣਗਣਾਰਾਧਿਤਪਣ੍ਡਿਤੋ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਵਰਤਲੇ ਰਹੋਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਪੁਨਬ੍ਭਵੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣੰ ਨਾਮ ਦੁਕ੍ਖੰ, ਤਥਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਸਰੀਰਭੇਦਨੰ, ਅਹਞ੍ਚ ਜਾਤਿਧਮ੍ਮੋ, ਜਰਾਧਮ੍ਮੋ, ਬ੍ਯਾਧਿਧਮ੍ਮੋ, ਮਰਣਧਮ੍ਮੋ, ਏਵੰਭੂਤੇਨ ਮਯਾ ਅਜਾਤਿੰ ਅਜਰੰ ਅਬ੍ਯਾਧਿੰ ਅਮਰਣੰ ਸੁਖੰ ਸਿਵੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਪਰਿਯੇਸਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਵਸ੍ਸੰ ਭਵਚਾਰਕਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਾਮਿਨਾ ਏਕੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੬. ''ਰਹੋਗਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹੰ ਤਦਾ।
ਦੁਕ੍ਖੋ ਪੁਨਬ੍ਭਵੋ ਨਾਮ, ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਚ ਭੇਦਨੰ॥

੭. ''ਜਾਤਿਧਮ੍ਮੋ ਜਰਾਧਮ੍ਮੋ, ਬ੍ਯਾਧਿਧਮ੍ਮੋ ਸਹੰ ਤਦਾ।
ਅਜਰੰ ਅਮਰੰ ਖੇਮੰ, ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿੰ॥

੮. ''ਯੰਨੂਨਿਮੰ ਪੂਤਿਕਾਯੰ, ਨਾਨਾਕੁਣਪਪੂਰਿਤੰ।
ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੰ, ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ॥

੯. ''ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਹਿਤਿ ਸੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਨ ਸੋ ਸਕ੍ਕਾ ਨ ਹੇਤੁਯੇ।
ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤੰ ਮਗ੍ਗੰ, ਭਵਤੋ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਗਾਥਾਸਮ੍ਬਨ੍ਧਞ੍ਚ ਅਨੁਤ੍ਤਾਨਪਦਾਨਮਤ੍ਥਞ੍ਚ ਵਤ੍ਵਾਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ। ਤਤ੍ਥ **ਰਹੋਗਤੋ**ਤਿ ਰਹਸਿ ਗਤੋ, ਰਹਸਿ ਠਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ। **ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿੰ ਅਹੰ। ਏਵਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਚਿਨ੍ਤਨਾਕਾਰੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਤਦਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤਕਾਲੇ। ''ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹ''ਨ੍ਤਿ ਭਗਵਾ ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੰ ਏਕਤ੍ਤੰ ਕਰੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਾ ਸੋ ਸੁਮੇਧੋ ਅਹਮੇਵਾਤਿ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ''ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹੰ ਤਦਾ''ਤਿ ਭਗਵਾ ਉਤ੍ਤਮਪੁਰਿਸਵਸੇਨਾਹ। **ਜਾਤਿਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਜਾਤਿਸਭਾਵੋ। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸਪਦੇਸੁਪਿ। **ਨਿਬ੍ਬੁਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ।

ਯੰਨੂਨਾਤਿ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਯਦਿ ਪਨਾਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੂਤਿਕਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਪੂਤਿਭੂਤੰ ਕਾਯੰ। **ਨਾਨਾਕੁਣਪਪੂਰਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਤ੍ਤ-ਕਰੀਸ-ਪੁਬ੍ਬਲੋਹਿਤ-ਪਿਤ੍ਤ-ਸੇਮ੍ਹ-ਖੇਲ਼ਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾਦਿਅਨੇਕਕੁਣਪਪੂਰਿਤੰ। **ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਅਨਾਲਯੋ। **ਅਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਅਵਸ੍ਸੰ ਉਪਲਬ੍ਭਤਿ। **ਹੇਹਿਤੀ**ਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਨਵਚਨਮਿਦੰ। **ਨ ਸੋ ਸਕ੍ਕਾ ਨ ਹੇਤੁਯੇ**ਤਿ ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਨ ਭਵਿਤੁੰ। ਸੋ ਪਨ ਮਗ੍ਗੋ **ਹੇਤੁਯੇ**ਤਿ ਹੇਤੁਭਾਵਾਯ ਨ ਨ ਹੋਤਿ, ਹੇਤੁਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਵਤੋ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਭਵਬਨ੍ਧਨਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਿਤਮਤ੍ਥੰ ਸਮ੍ਪਾਦਯਿਤੁੰ **''ਯਥਾਪੀ''**ਤਿ ਆਦਿਮਾਹ। ਯਥਾ ਹਿ ਲੋਕੇ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤੰ ਸੁਖੰ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਵੰ ਭਵੇ ਸਤਿ ਤਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖੇਨ ਵਿਭਵੇਨਾਪਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ , ਯਥਾ ਚ ਉਣ੍ਹੇ ਸਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵੂਪਸਮਭੂਤੰ ਸੀਤਲਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਵੰ ਰਾਗਾਦਿਅਗ੍ਗੀਨੰ ਵੂਪਸਮੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ। ਯਥਾ ਚ ਪਾਪਸ੍ਸ ਲਾਮਕਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤੋ ਕਲ੍ਯਾਣੋ ਅਨਵਜ੍ਜਧਮ੍ਮੋਪਿ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ, ਏਵਮੇਵ ਪਾਪਿਕਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਸਤਿ ਸਬ੍ਬਜਾਤਿਖੇਪਨਤੋ ਅਜਾਤਿਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨਾਪਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬਮੇਵਾਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੦. ''ਯਥਾਪਿ ਦੁਕ੍ਖੇ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ, ਸੁਖੰ ਨਾਮਪਿ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।

ਏਵੰ ਭਵੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ, ਵਿਭਵੋਪਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਕੋ॥

੧੧. ‘‘ਯਥਾਪਿ ਉਣ੍ਹੇ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ, ਅਪਰੰ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਸੀਤਲੰ।
ਏਵੰ ਤਿਵਿਧਗ੍ਗਿ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ, ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਕੰ॥

੧੨. ‘‘ਯਥਾਪਿ ਪਾਪੇ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ, ਕਲਜਾਣਮਪਿ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਏਵਮੇਵ ਜਾਤਿ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ, ਅਜਾਤਿਪਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਕ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਥਾਪੀ**ਤਿ ਓਪਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖੰ, ਸੁਟ੍ਠੁ ਦੁਕ੍ਖੰ ਖਣਤੀਤਿ ਸੁਖੰ। **ਭਵੇ**ਤਿ ਜਨਨੇ। **ਵਿਭਵੋ**ਤਿ ਅਜਨਨੰ, ਜਨਨੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਅਜਨਨਧਮ੍ਮੋਪਿ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ। **ਤਿਵਿਧਗ੍ਗਿ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਤਿਵਿਧੇ ਰਾਗਾਦਿਕੇ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਬ੍ਬਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਿਵਿਧਸ੍ਸ ਰਾਗਾਦਿਅਗ੍ਗਿਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਪਨੰ ਉਪਸਮਨੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨਞ੍ਚ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੰ। **ਪਾਪੇ**ਤਿ ਅਕੁਸਲੇ ਲਾਮਕੇ। **ਕਲਜਾਣਮਪੀ**ਤਿ ਕੁਸਲਮਪਿ। **ਏਵਮੇਵਾ**ਤਿ ਏਵਮੇਵੰ। **ਜਾਤਿ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਜਾਤਿਯਾ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਲਿਙ੍ਗਭੇਦਞ੍ਚ ਵਿਭਤ੍ਤਿਲੋਪਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਅਜਾਤਿਪੀ**ਤਿ ਜਾਤਿਖੇਪਨੰ ਅਜਾਤਿਨਿਬ੍ਬਾਨਮ੍ਪਿ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੰ।

ਅਥਾਹੰ ਪਰਮ੍ਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿੰ – ‘‘ਯਥਾ ਨਾਮ ਗੂਥਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਨਿਮੁਗ੍ਗੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਦੂਰਤੋਵ ਕਮਲਕੁਵਲਯਪੁਣ੍ਡਰੀਕਸਣ੍ਡਮਣ੍ਡਿਤੰ ਵਿਮਲਸਲਿਲੰ ਤਲ਼ਾਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘ਕਤਰੇਨ ਨੁ ਖੋ ਮਗ੍ਗੇਨ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬ’ਨ੍ਤਿ ਤਲ਼ਾਕੰ ਗਵੇਸਿਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਯੰ ਤਸ੍ਸ ਅਗਵੇਸਨੰ, ਨ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਤਲ਼ਾਕਸ੍ਸ ਦੋਸੋ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ। ਏਵਮੇਵ ਕਿਲੇਸਮਲਧੋਵਨੇ ਅਮਤਮਹਾਤਲ਼ਾਕੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਯੰ ਤਸ੍ਸ ਅਗਵੇਸਨੰ, ਨ ਸੋ ਅਮਤਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮਹਾਤਲ਼ਾਕਸ੍ਸ ਦੋਸੋ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ। ਯਥਾ ਪਨ ਚੋਰੇਹਿ ਸੰਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਲਾਯਨਮਗ੍ਗੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਪਿ ਸਚੇ ਸੋ ਨ ਪਲਾਯਤਿ, ਨ ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਦੋਸੋ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ। ਏਵਮੇਵ ਕਿਲੇਸਚੋਰੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮਹਾਨਗਰਗਾਮਿਮ੍ਹਿ ਸਿਵੇ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਤਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਅਗਵੇਸਨੰ ਨਾਮ ਨ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਦੋਸੋ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ। ਯਥਾ ਬਜਾਧਿਪੀਲ਼ਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਬਜਾਧਿਤਿਕਿਚ੍ਛਕੇ ਵੇਜ੍ਜੇ ਸਚੇ ਤੰ ਵੇਜ੍ਜੰ ਗਵੇਸਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਬਜਾਧਿੰ ਨ ਤਿਕਿਚ੍ਛਾਪੇਤਿ, ਨ ਸੋ ਵੇਜ੍ਜਸ੍ਸ ਦੋਸੋ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ। ਏਵਮੇਵ ਪਨ ਯੋ ਕਿਲੇਸਬਜਾਧਿਪਰਿਪੀਲ਼ਿਤੋ ਕਿਲੇਸਵੂਪਸਮਮਗ੍ਗਕੋਵਿਦੰ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਮੇਵ ਆਚਰਿਯੰ ਨ ਗਵੇਸਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ, ਨ ਕਿਲੇਸਬਜਾਧਿਵਿਨਾਯਕਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਦੋਸੋ’’ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੩. ‘‘ਯਥਾ ਗੂਥਗਤੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਤਲ਼ਾਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਪੂਰਿਤੰ।
ਨ ਗਵੇਸਤਿ ਤੰ ਤਲ਼ਾਕੰ, ਨ ਦੋਸੋ ਤਲ਼ਾਕਸ੍ਸ ਸੋ॥

੧੪. ‘‘ਏਵੰ ਕਿਲੇਸਮਲਧੋਵੰ, ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਅਮਤਨ੍ਤਲ਼ੇ।
ਨ ਗਵੇਸਤਿ ਤੰ ਤਲ਼ਾਕੰ, ਨ ਦੋਸੋ ਅਮਤਨ੍ਤਲ਼ੇ॥

੧੫. ‘‘ਯਥਾ ਅਰੀਹਿ ਪਰਿਰੁਦ੍ਧੋ, ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਗਮਨਮ੍ਪਥੇ।
ਨ ਪਲਾਯਤਿ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਨ ਦੋਸੋ ਅਞ੍ਜਸਸ੍ਸ ਸੋ॥

੧੬. ‘‘ਏਵੰ ਕਿਲੇਸਪਰਿਰੁਦ੍ਧੋ, ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਸਿਵੇ ਪਥੇ।
ਨ ਗਵੇਸਤਿ ਤੰ ਮਗ੍ਗੰ, ਨ ਦੋਸੋ ਸਿਵਮਞ੍ਜਸੇ॥

੧੭. ‘‘ਯਥਾਪਿ ਬਜਾਧਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਤਿਕਿਚ੍ਛਕੇ।

ਨ ਤਿਕਿਚ੍ਛਾਪੇਤਿ ਤੰ ਬ੍ਯਾਧਿੰ, ਨ ਦੋਸੋ ਸੋ ਤਿਕਿਚ੍ਛਕੇ॥

੧੮. ''ਏਵੰ ਕਿਲੇਸਬ੍ਯਾਧੀਹਿ, ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ ਪਤਿਪੀਲ਼ਿਤੋ।
ਨ ਗਵੇਸਤਿ ਤੰ ਆਚਰਿਯੰ, ਨ ਦੋਸੋ ਸੋ ਵਿਨਾਯਕੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗੂਥਗਤੋ**ਤਿ ਗੂਥਕੂਪਗਤੋ, ਗੂਥੇਨ ਗਤੋ ਮਕ੍ਖਿਤੋ ਵਾ। **ਕਿਲੇਸਮਲਧੋ**ਵਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਮਲਸੋਧਨੇ, ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨੰ। **ਅਮਤਨ੍ਤਲ਼ੇ**ਤਿ ਅਮਤਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਤਲ਼ਾਕਸ੍ਸ, ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ, ਅਨੁਸ੍ਸਰੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਅਰੀਹੀ**ਤਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੇਹਿ। **ਪਰਿਰੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਨਿਰੁਦ੍ਧੋ। **ਗਮਨਮ੍ਪਥੇ**ਤਿ ਗਮਨਪਥੇ। ਛਨ੍ਦਾਵਿਨਾਸਤ੍ਥੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਾਗਮਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਨ ਪਲਾਯਤੀ**ਤਿ ਯਦਿ ਨ ਪਲਾਯੇਯ੍ਯ। **ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਚੋਰੇਹਿ ਪਰਿਰੁਦ੍ਧੋ ਪੁਰਿਸੋ। **ਅਞ੍ਜਸਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ। ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਹਿ –

''ਮਗ੍ਗੋ ਪਨ੍ਥੋ ਪਥੋ ਪਜ੍ਜੋ, ਅਞ੍ਜਸੰ ਵਟੁਮਾਯਨੰ।
ਨਾਵਾ ਉਤ੍ਤਰਸੇਤੁ ਚ, ਕੁਲ੍ਲੋ ਚ ਭਿਸਿ ਸਙ੍ਕਮੋ''ਤਿ॥ (ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਪਾਰਾਯਨਤ੍ਥੁਤਿਗਾਥਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੧੦੧) –

ਬਹੂਨਿ ਨਾਮਾਨਿ। ਸ੍ਵਾਯਮਿਧ ਅਞ੍ਜਸਨਾਮੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਸਿਵੇ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੁਪਦ੍ਦਵਾਭਾਵਤੋ ਸਿਵੇ। **ਸਿਵਮਞ੍ਜਸੇ**ਤਿ ਸਿਵਸ੍ਸ ਅਞ੍ਜਸਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਿਕਿਚ੍ਛਕੇ**ਤਿ ਵੇਜ੍ਜੇ। **ਨ ਤਿਕਿਚ੍ਛਾਪੇਤੀ**ਤਿ ਨ ਤਿਕਿਚ੍ਛਾਪੇਯ੍ਯ। **ਨ ਦੋਸੋ ਸੋ ਤਿਕਿਚ੍ਛਕੇ**ਤਿ ਤਿਕਿਚ੍ਛਕਸ੍ਸ ਦੋਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਬ੍ਯਾਧਿਤਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ**ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖੋ। **ਆਚਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮੋਕ੍ਖਮਗ੍ਗਾਚਰਿਯੰ। **ਵਿਨਾਯਕੇ**ਤਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ।

ਏਵੰ ਪਨਾਹੰ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿੰ – ''ਯਥਾਪਿ ਮਣ੍ਡਨਕਜਾਤਿਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਕਣ੍ਠੇ ਆਸਤ੍ਤੰ ਕੁਣਪੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖੀ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਏਵੰ ਮਯਾਪਿ ਇਮੰ ਪੂਤਿਕਾਯੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਨਪੇਕ੍ਖੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮਹਾਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬੰ। ਯਥਾ ਚ ਨਰਨਾਰਿਯੋ ਉਕ੍ਕਾਰਭੂਮਿਯੰ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨ ਤੰ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇਨ ਵਾ ਆਦਾਯ ਦਸਨ੍ਤੇ ਵਾ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਜਿਗੁਚ੍ਛਮਾਨਾ ਓਲੋਕੇਤੁਮ੍ਪਿ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਨਪੇਕ੍ਖਾ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਮਯਾਪਿ ਇਮੰ ਪੂਤਿਕਾਯੰ ਅਨਪੇਕ੍ਖੇਨ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਮਤੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਨਾਵਿਕਾ ਨਾਮ ਜਜ੍ਜਰੰ ਨਾਵੰ ਉਦਕਗਾਹਿਨਿੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਨਪੇਕ੍ਖਾਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਵਮਹਮ੍ਪਿ ਇਮੰ ਨਵਹਿ ਵਣਮੁਖੇਹਿ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੰ ਕਾਯੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮਹਾਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ । ਯਥਾ ਚ ਕੋਚਿ ਪੁਰਿਸੋ ਮੁਤ੍ਤਾਮਣਿਵੇਲ਼ੁਰਿਯਾਦੀਨਿ ਨਾਨਾਵਿਧਾਨਿ ਰਤਨਾਨਿ ਆਦਾਯ ਚੋਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਮਗ੍ਗੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਤਨਵਿਨਾਸਭਯੇਨ ਤੇ ਚੋਰੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਖੇਮੰ ਮਗ੍ਗੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਏਵਮਯਮ੍ਪਿ ਪੂਤਿਕਾਯੋ ਰਤਨਵਿਲੋਪਕਚੋਰਸਦਿਸੋ। ਸਚਾਹੰ ਏਤ੍ਥ ਤਣ੍ਹੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਕੁਸਲਧਮ੍ਮਰਤਨਾਨਿ ਮੇ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਯਾ ਇਮੰ ਮਹਾਚੋਰਸਦਿਸੰ ਕਰਜਕਾਯੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮਹਾਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੯. ''ਯਥਾਪਿ ਕੁਣਪੰ ਪੁਰਿਸੋ, ਕਣ੍ਠੇ ਬਦ੍ਧੰ ਜਿਗੁਚ੍ਛਿਯ।
ਮੋਚਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਸੁਖੀ ਸੇਰੀ ਸਯੰਵਸੀ॥

੨੦. ''ਤਥੇਵਿਮੰ ਪੂਤਿਕਾਯੰ, ਨਾਨਾਕੁਣਪਸਞ੍ਚਯੰ।
ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੰ, ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ॥

੨੧. ''ਯਥਾ ਉਚ੍ਚਾਰਟ੍ਠਾਨਮ੍ਹਿ, ਕਰੀਸੰ ਨਰਨਾਰਿਯੋ।
ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਨਪੇਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਥਿਕਾ॥

੨੨. ''ਏਵਮੇਵਾਹੰ ਇਮੰ ਕਾਯੰ, ਨਾਨਾਕੁਣਪਪੂਰਿਤੰ।

ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਂ, ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਕੁਟਿਂ॥

੨੩. ''ਯਥਾਪਿ ਜਜ੍ਜਰਂ ਨਾਵਂ, ਪਲੁਗ੍ਗਂ ਉਦਗਾਹਿਨਿਂ।
ਸਾਮੀ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਨਪੇਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਥਿਕਾ॥

੨੪. ''ਏਵਮੇਵਾਹਂ ਇਮਂ ਕਾਯਂ, ਨਵਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਧੁਵਸ੍ਸਵਂ।
ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਂ, ਜਿਣ੍ਣਨਾਵਂਵ ਸਾਮਿਕਾ॥

੨੫. ''ਯਥਾਪਿ ਪੁਰਿਸੋ ਚੋਰੇਹਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਣ੍ਡਮਾਦਿਯ।
ਭਣ੍ਡਚ੍ਛੇਦਭਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛਤਿ॥

੨੬. ''ਏਵਮੇਵ ਇਮਂ ਕਾਯੋ, ਮਹਾਚੋਰਸਮੋ ਵਿਯ।
ਪਹਾਯਿਮਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੁਸਲਚ੍ਛੇਦਨਾਭਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਥਾਪਿ ਕੁਣਪਂ ਪੁਰਿਸੋ**ਤਿ ਯਥਾਪਿ ਦਹਰੋ ਯੁਵਾ ਮਣ੍ਡਨਕਜਾਤਿਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਹਿਕੁਣਪੇਨ ਵਾ ਕੁਕ੍ਕੁਰਕੁਣਪੇਨ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਕੁਣਪੇਨ ਵਾ ਕਣ੍ਠੇ ਆਸਤ੍ਤੇਨ ਅਟ੍ਟੀਯਿਤ੍ਵਾ ਹਰਾਯਿਤ੍ਵਾ ਜਿਗੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕੁਣਪਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। **ਸੁਖੀ**ਤਿ ਸੁਖਿਤੋ। **ਸੇਰੀ**ਤਿ ਯਥਿਚ੍ਛਕਵਿਹਾਰੀ। **ਨਾਨਾਕੁਣਪਸਞ੍ਚਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕਵਿਧਕੁਣਪਰਾਸਿਭੂਤਂ ''ਨਾਨਾਕੁਣਪਪੂਰਿਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਉਚ੍ਚਾਰਟ੍ਠਾਨਮ੍ਹੀਤਿ ਉਚ੍ਚਾਰੇਨ੍ਤਿ ਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਉਚ੍ਚਾਰੋ, ਉਚ੍ਚਾਰੋ ਚ ਸੋ ਠਾਨਂ ਚੇਤਿ ਉਚ੍ਚਾਰਟ੍ਠਾਨਂ। ਅਥ ਵਾ ਉਸ੍ਸਾਸਿਯ੍ਯਤੀਤਿ ਉਸ੍ਸਾਸੋ, ਵਚ੍ਚਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ, ਤਸ੍ਸ ਠਾਨਂ ਉਸ੍ਸਾਸਟ੍ਠਾਨਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ **ਉਸ੍ਸਾਸਟ੍ਠਾਨਮ੍ਹਿ,** ਉਕ੍ਕਾਰਟ੍ਠਾਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਕੁਟਿ**ਨ੍ਤਿ ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕੁਟਿਂ ਨਰਨਾਰਿਯੋ ਵਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਜਜ੍ਜਰਨ੍ਤਿ ਜਿਣ੍ਣਂ। **ਪਲੁਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਪਲੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿਂ, ਵਿਕਿਰਨ੍ਤਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਦਗਾਹਿਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਉਦਕਗਾਹਿਨਿਂ । **ਸਾਮੀ**ਤਿ ਨਾਵਾਸਾਮਿਕਾ। **ਨਵਚ੍ਛਿਦ੍ਦ**ਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਸੋਤਾਦੀਹਿ ਨਵਹਿ ਵਣਮੁਖੇਹਿ ਛਿਦ੍ਦਾਵਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਨਵਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ। **ਧੁਵਸ੍ਸਵ**ਨ੍ਤਿ ਧੁਵਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਂ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਗ੍ਘਰਣਾਸੁਚਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਭਣ੍ਡਮਾਦਿਯਾਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਰਤਨਾਦਿਕਂ ਭਣ੍ਡਂ ਆਦਿਯ। **ਭਣ੍ਡਚ੍ਛੇਦਭਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ**ਤਿ ਭਣ੍ਡਸ੍ਸ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਨ ਭਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਵਮੇਵਾ**ਤਿ ਸੋ ਭਣ੍ਡਮਾਦਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ। **ਅਯਂ ਕਾਯੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਪਨ ਕੁਚ੍ਛਿਤਾਨਂ ਪਰਮਜੇਗੁਚ੍ਛਾਨਂ ਆਯੋਤਿ ਕਾਯੋ। **ਆਯੋ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਂ। ਆਯਨ੍ਤਿ ਤਤੋਤਿ ਆਯੋ, ਕੁਚ੍ਛਿਤਾ ਕੇਸਾਦਯੋ। ਇਤਿ ਕੁਚ੍ਛਿਤਾਨਂ ਕੇਸਾਦੀਨਂ ਆਯੋਤਿ ਕਾਯੋ। **ਮਹਾਚੋਰਸਮੋ ਵਿਯਾ**ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਆਦੀਹਿ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਪਿਯਰੂਪੇਸੁ ਸਾਰਜ੍ਜਨਾਦਿਵਸੇਨ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾਦਿਚੋਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕੁਸਲਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਤੀਤਿ ਮਹਾਚੋਰਸਮੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਸੋ ਰਤਨਭਣ੍ਡਮਾਦਾਯ ਚੋਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤੇ ਚੋਰੇ ਪਹਾਯ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਵਮੇਵਾਹਮ੍ਪਿ ਇਮਂ ਮਹਾਚੋਰਸਮਂ ਕਾਯਂ ਪਹਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਕਰਂ ਮਗ੍ਗਂ ਗਵੇਸਿਤੁਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਕੁਸਲਚ੍ਛੇਦਨਾਭਯਾ**ਤਿ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਵਿਲੋਪਨਭਯੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥੇਵਂ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਨਾਵਿਧਾਹਿ ਉਪਮਾਹਿ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਕਾਰਣਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮਂ ਮਹਾਧਨਰਾਸਿਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤੁਪਿਤਾਮਹਾਦਯੋ ਪਰਲੋਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਏਕਕਹਾਪਣਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨ ਗਤਾ, ਮਯਾ ਪਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨਕਾਰਣਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਅਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਜਾਤਿਜਰਾਦੀਹਿ ਉਪਦ੍ਦੁਤਹਦਯੋ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਧਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਦੇਵੋ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤੂ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਆਹ – ''ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਤੇ ਧਨੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਤ੍ਵਂਯੇਵ ਯਥਿਚ੍ਛਕਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ।

ਸੋ ਚ ''ਸਾਧੁ ਦੇਵਾ''ਤਿ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇ ਚ ਕਿਲੇਸਕਾਮੇ ਚ ਪਹਾਯ ਅਮਰਵਰਨਗਰਸਦਿਸਤੋ ਅਮਰਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਨਾਨਾਮਿਗਗਣਵਨ੍ਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ **ਧਮ੍ਮਿਕਂ** ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਸ੍ਸਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਦੋਸਵਿਵਜ੍ਜਿਤਂ ਚਙ੍ਕਮਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਗੁਣਸਮੁਪੇਤਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਂ ਸਮਾਹਰਿਤੁਂ ਨਵਦੋਸਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਸਾਟਕਂ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਗੁਣਮੁਪਾਗਤਂ ਵਾਕਚੀਰਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਏਵਂ ਪਨ ਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਅਟ੍ਠਦੋਸਸਮਾਕਿਣ੍ਣਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਹਾਯ ਦਸਗੁਣਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਧਞ੍ਞਵਿਕਤਿਂ ਪਹਾਯ ਪਵਤ੍ਤਫਲਭੋਜਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮਨਵਸੇਨ ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਨਂ ਲਾਭੀ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੨੭. ''ਏਵਾਹਂ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਨੇਕਕੋਟਿਸਤਂ ਧਨਂ।
ਨਾਥਾਨਾਥਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾਨ, ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੁਪਾਗਮਿਂ॥

੨੮. ''ਹਿਮਵਨ੍ਤਸ੍ਸਾਵਿਦੂਰੇ, ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤੋ।
ਅਸ੍ਸਮੋ ਸੁਕਤੋ ਮਯ੍ਹਂ, ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਸੁਮਾਪਿਤਾ॥

੨੯ਚਙ੍ਕਮਂ ਤਤ੍ਥ ਮਾਪੇਸਿਂ, ਪਞ੍ਚਦੋਸਵਿਵਜ੍ਜਿਤਂ।

ਅਟ੍ਠਗੁਣਸਮੁਪੇਤਂ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਮਾਹਰਿਂ॥

੩੦. ''ਸਾਟਕਂ ਪਜਹਿਂ ਤਤ੍ਥ, ਨਵਦੋਸਮੁਪਾਗਤਂ।
ਵਾਕਚੀਰਂ ਨਿਵਾਸੇਸਿਂ, ਦ੍ਵਾਦਸਗੁਣਮੁਪਾਗਤਂ॥

੩੧. ''ਅਟ੍ਠਦੋਸਸਮਾਕਿਣ੍ਣਂ, ਪਜਹਿਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਕਂ।
ਉਪਾਗਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ, ਗੁਣੇ ਦਸਹੁਪਾਗਤਂ॥

੩੨. ''ਵਾਪਿਤਂ ਰੋਪਿਤਂ ਧਞ੍ਞਂ, ਪਜਹਿਂ ਨਿਰਵਸੇਸਤੋ।
ਅਨੇਕਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਪਵਤ੍ਤਫਲਮਾਦਿਯਿਂ॥

੩੩. ''ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਂ, ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮੇ।
ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਮ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਹੇ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਪਾਪੁਣਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਵਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਹਂ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਾਥਾਨਾਥਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਨਾਥਾਨਮਨਾਥਾਨਞ੍ਚ ਅਡ੍ਢਾਨਞ੍ਚੇਵ ਦਲਿਦ੍ਦਾਨਞ੍ਚ ''ਅਤ੍ਥਿਕਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਸਹ ਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰੇਹਿ ਦਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਿਮਵਨ੍ਤਸ੍ਸਾਵਿਦੂਰੇ**ਤਿ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਬ੍ਬਤਰਾਜਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸਮੀਪੇ। **ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤੋ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੋ ਪਬ੍ਬਤੋ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨਾਯਂ ਧਮ੍ਮਿਕੋਤਿ? ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਬ੍ਬਤਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਯਭੂਤਤ੍ਤਾ ''ਧਮ੍ਮਿਕੋ''ਤ੍ਵੇਵ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸਿ। **ਅਸ੍ਸਮੋ ਸੁਕਤੋ ਮਯ੍ਹ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਅਸ੍ਸਮਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਚਙ੍ਕਮਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਮਾਪਿਤਾ ਵਿਯ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਨ ਚ ਪਨ ਸਹਤ੍ਥਾ ਮਾਪਿਤਾ, ਕਿਨ੍ਤੁ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵੇਨ ਪੇਸਿਤੇ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮੁਨਾ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਤਦਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਤਂ ਸਮ੍ਪਦਂ ਸਨ੍ਧਾਯ – ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਬ੍ਬਤੇ –

'ਅਸ੍ਸਮੋ ਸੁਕਤੋ ਮਯ੍ਹਂ, ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਸੁਮਾਪਿਤਾ।

ਚਙ੍ਕਮਂ ਤਤ੍ਥ ਮਾਪੇਸਿਂ, ਪਞ੍ਚਦੋਸਵਿਵਜ੍ਜਿਤ’’’ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ**ਤਿ ਪਣ੍ਣਛਦਨਸਾਲਾ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇ। **ਪਞ੍ਚਦੋਸਵਿਵਜ੍ਜਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਙ੍ਕਮਦੋਸੇਹਿ ਵਿਵਜ੍ਜਿਤਂ। ਕਤਮੇ ਪਞ੍ਚ ਚਙ੍ਕਮਦੋਸਾ ਨਾਮ? ਥਦ੍ਧਵਿਸਮਤਾ, ਅਨ੍ਤੋਰੁਕ੍ਖਤਾ, ਗਹਨਚ੍ਛਨ੍ਨਤਾ, ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧਤਾ, ਅਤਿਵਿਸਾਲਤਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਦੋਸੇਹਿ ਵਿਵਜ੍ਜਿਤਂ। ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਦੀਘਤੋ ਸਟ੍ਠਿਰਤਨੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਦਿਯਡ੍ਢਰਤਨੋ ਚਙ੍ਕਮੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਅਥ ਵਾ **ਪਞ੍ਚਦੋਸਵਿਵਜ੍ਜਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਨੀਵਰਣਦੋਸੇਹਿ ਵਿਵਜ੍ਜਿਤਂ ਪਰਿਹੀਨਂ **ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਮਾਹਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਉਤ੍ਤਰਪਦੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ, ਸੁਮੇਧਕਥਾ)। **ਅਟ੍ਠਗੁਣਸਮੁਪੇਤ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਏਵਂ ਸਮਾਹਿਤੇ ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇ ਪਰਿਯੋਦਾਤੇ ਅਨਙ੍ਗਣੇ ਵਿਗਤੂਪਕ੍ਕਿਲੇਸੇ ਮੁਦੁਭੂਤੇ ਕਮ੍ਮਨਿਯੇ ਠਿਤੇ ਆਨੇਞ੍ਜਪ੍ਪਤ੍ਤੇ’’ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਅਟ੍ਠਗੁਣੇਹਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੪-੨੪੫; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੮੪-੩੮੬, ੪੩੧-੪੩੩; ਪਾਰਾ॰ ੧੨-੧੪) ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਂ ਆਹਰਿਂ ਆਨੇਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਕੇਚਿ ਪਨ ‘‘ਅਟ੍ਠਹਿ ਸਮਣਸੁਖੇਹਿ ਉਪੇਤਂ, ਅਟ੍ਠਿਮਾਨਿ ਸਮਣਸੁਖਾਨਿ ਨਾਮ ਧਨਧਞ੍ਞਪਰਿਗ੍ਗਹਾਭਾਵੋ, ਅਨਵਜ੍ਜਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਰਿਯੇਸਨਭਾਵੋ, ਨਿਬ੍ਬੁਤਪਿਣ੍ਡਭੁਞ੍ਜਨਭਾਵੋ, ਰਟ੍ਠਂ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਧਨਧਞ੍ਞਾਦੀਸੁ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਸੁ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇਸੁ ਰਟ੍ਠਪੀਲ਼ਨਕਿਲੇਸਾਭਾਵੋ, ਉਪਕਰਣੇਸੁ ਨਿਚ੍ਛਨ੍ਦਰਾਗਭਾਵੋ, ਚੋਰਵਿਲੋਪਨੇ ਨਿਬ੍ਭਯਭਾਵੋ, ਰਾਜਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤੇਹਿ ਅਸਂਸਟ੍ਠਭਾਵੋ, ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤਭਾਵੋਤਿ ਇਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਸਮਣਸੁਖੇਹਿ (ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨ, ਸੁਮੇਧਕਥਾ; ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ) ਉਪੇਤਂ ਸਮੁਪੇਤਂ ਅਸ੍ਸਮਂ ਮਾਪੇਸਿ’’ਨ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸਮੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਨ ਸਮੇਤਿ।

ਸਾਟਕਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਥਂ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸ੍ਸਮੇ। **ਨਵਦੋਸਮੁਪਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਤ੍ਥਪਾਰੁਤਂ ਮਹਗ੍ਘਸਾਟਕਂ **ਪਜਹਿਂ** ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਂ। ਸਾਟਕਂ ਪਜਹਨ੍ਤੋ ਚ ਤਤ੍ਥ ਨਵ ਦੋਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਜਹਿਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਞ੍ਹਿ ਸਾਟਕਸ੍ਮਿਂ ਨਵ ਦੋਸਾ ਪਕਾਸਿਤਾ। ਕਤਮੇ ਨਵ? ਸਾਟਕਸ੍ਸ ਮਹਗ੍ਘਭਾਵੋ, ਪਰਪਟਿਬਦ੍ਧਭਾਵੋ, ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਲਹੁਕਂ ਕਿਲਿਸ੍ਸਨਭਾਵੋ, ਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਚ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬੋ ਪੁਨ ਰਜਿਤਬ੍ਬੋ ਚ ਹੋਤਿ ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਜੀਰਣਭਾਵੋ, ਜਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਪੁਨ ਤੁਨ੍ਨਕਰਣਂ ਵਾ ਅਗ੍ਗਲ਼ਦਾਨਂ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਹੋਤਿ ਪੁਨ ਪਰਿਯੇਸਨਾਯ ਦੁਰਭਿਸਮ੍ਭਵਭਾਵੋ, ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਭਾਵੋ, ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾਨਂ ਸਾਧਾਰਣਭਾਵੋ, ਯਥਾ ਨਂ ਨ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਗੋਪੇਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਦਹਤੋ ਵਿਭੂਸਨਟ੍ਠਾਨਭਾਵੋ, ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਿਚ੍ਛਭਾਵੋਤਿ ਏਤੇਹਿ ਨਵਹਿ ਦੋਸੇਹਿ (ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨ, ਸੁਮੇਧਕਥਾ) ਉਪਗਤਂ ਸਾਟਕਂ ਪਹਾਯ ਵਾਕਚੀਰਂ ਨਿਵਾਸੇਸਿਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਵਾਕਚੀਰ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਞ੍ਜਤਿਣਂ ਹੀਰਾਹੀਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਥੇਤ੍ਵਾ ਕਤਂ ਵਾਕਮਯਚੀਰਂ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨਤ੍ਥਾਯ ਆਦਿਯਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦ੍ਵਾਦਸਗੁਣਮੁਪਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸਹਿ ਆਨਿਸਂਸੇਹਿ ਉਪੇਤਂ। ਏਤ੍ਥ **ਗੁਣ**-ਸਦ੍ਦੋ ਆਨਿਸਂਸਟ੍ਠੋ ‘‘ਸਤਗੁਣਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਪਾਟਿਕਙ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੭੯) ਵਿਯ। **ਮ**-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ। ਵਾਕਚੀਰਸ੍ਮਿਂ ਦ੍ਵਾਦਸਾਨਿਸਂਸਾ ਅਪ੍ਪਗ੍ਘਤਾ, ਅਪਰਾਯਤ੍ਤਤਾ, ਸਹਤ੍ਥਾ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤਾ, ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਜਿਣ੍ਣੇਪਿ ਸਿਬ੍ਬਿਤਬ੍ਬਾਭਾਵੋ, ਚੋਰਭਯਾਭਾਵੋ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਖੇਨ ਕਰਣਭਾਵੋ, ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਸਾਰੁਪ੍ਪਭਾਵੋ, ਸੇਵਮਾਨਸ੍ਸ ਵਿਭੂਸਨਟ੍ਠਾਨਾਭਾਵੋ, ਚੀਵਰਪ੍ਪਚ੍ਚਯੇ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਭਾਵੋ , ਪਰਿਭੋਗਸੁਖਭਾਵੋ, ਵਾਕੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਲਭਭਾਵੋ, ਵਾਕਚੀਰੇ ਨਟ੍ਠੇਪਿ ਅਨਪੇਕ੍ਖਭਾਵੋਤਿ ਇਮੇਹਿ ਦ੍ਵਾਦਸਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ (ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨ, ਸੁਮੇਧਕਥਾ; ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ)।

ਅਥ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨਕਾਰਣਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਏਵਂ ਕਿਰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ ਪਨ ਨਵਕਨਕਕਟਕਨੂਪੁਰਾਦਿਸਙ੍ਘਟ੍ਟਨਸਦ੍ਦਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸਿਤ-ਮਧੁਰਹਸਿਤਕਥਿਤਗੇਹਜਨਰਮਣੀਯਂ ਉਲ਼ਾਰਵਿਭਵਸੋਭਿਤਂ ਸੁਰਵਰਭਵਨਾਕਾਰਮਗਾਰਂ ਖੇਲ਼ਪਿਣ੍ਡਂ ਵਿਯ ਪਹਾਯ ਵਿਵੇਕਾਰਾਮਤਾਯ ਸਬ੍ਬਜਨਪਾਪਪਵਾਹਨਂ ਤਪੋਵਨਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋਸ੍ਮਿ, ਇਧ ਪਨ ਮੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਵਾਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਘਰਾਵਾਸੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਸੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੩੧. ‘‘ਅਟ੍ਠਦੋਸਸਮਾਕਿਣ੍ਣਂ, ਪਜਹਿਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਕ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਟ੍ਠਦੋਸਸਮਾਕਿਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਦੋਸੇਹਿ ਸਮਾਕਿਣ੍ਣਂ ਸਂਯੁਤ੍ਤਂ। ਕਤਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ? ਮਹਾਸਮ੍ਭਾਰੇਹਿ ਨਿਪ੍ਫਾਦਨੀਯਤਾ, ਤਿਣਪਣ੍ਣਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਹਿ ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨੀਯਤਾ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਨਾਮ ਮਹਲ੍ਲਕਸ੍ਸ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ ਅਵੇਲਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨੀਯਭਾਵੋ, ਸੀਤੁਣ੍ਹਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤੇਨ ਕਾਯਸ੍ਸ ਸੁਖੁਮਾਲਕਰਣਭਾਵੋ, ਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠੇਨ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਪਂ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ ਗਰਹਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਕਰਣਭਾਵੋ, ‘‘ਮਯ੍ਹਮਿਦ’’ਨ੍ਤਿ ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਭਾਵੋ, ਗੇਹਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵੋ ਸਦੁਤਿਯਕਵਾਸੋ, ਊਕਾਮਙ੍ਕੁਲਘਰਗੋਲ਼ਿਕਾਦੀਨਂ ਸਾਧਾਰਣਤਾਯ ਬਹੁਸਾਧਾਰਣਭਾਵੋਤਿ ਇਤਿ ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਆਦੀਨਵੇ (ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨ, ਸੁਮੇਧਕਥਾ) ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਜਹਿਂ।

ਗੁਣੇ ਦਸਹੁਪਾਗਤਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਨਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦਸਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਉਪੇਤਂ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਉਪਗਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਤਮੇਹਿ ਦਸਹਿ? ਅਪ੍ਪਸਮਾਰਮ੍ਭਤਾ, ਉਪਗਮਨਮਤ੍ਤਮੇਵੇਤ੍ਥ ਹੋਤੀਤਿ ਸੁਲਭਾਨਵਜ੍ਜਤਾ, ਅਭਿਣ੍ਹਂ ਤਰੁਪਣ੍ਣਵਿਕਾਰਦਸ੍ਸਨੇਨ ਅਨਿਚ੍ਚਸਞ੍ਞਾਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਤਾ, ਸੇਨਾਸਨਮਚ੍ਛੇਰਾਭਾਵੋ, ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਪਾਪਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਲਜ੍ਜਤੀਤਿ ਪਾਪਕਰਣਾਰਹਾਭਾਵੋ, ਪਰਿਗ੍ਗਹਕਰਣਾਭਾਵੋ, ਦੇਵਤਾਹਿ ਸਹ ਵਾਸੋ, ਛਨ੍ਨਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ, ਪਰਿਭੋਗਸੁਖਤਾ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸੇਨਾਸਨਸ੍ਸ ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਸੁਲਭਤਾਯ ਅਨਪੇਕ੍ਖਭਾਵੋਤਿ ਇਤਿ ਇਮੇ ਦਸ ਗੁਣੇ (ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨ, ਸੁਮੇਧਕਥਾ) ਦਿਸ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਉਪਗਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਆਹ ਚ –

‘‘ਵਣ੍ਣਿਤੋ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠੇਨ, ਨਿਸ੍ਸਯੋਤਿ ਚ ਭਾਸਿਤੋ।
ਨਿਵਾਸੋ ਪਵਿਵਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸਮੋ ਕੁਤੋ॥

‘‘ਆਵਾਸਮਚ੍ਛੇਰਹਰੇ, ਦੇਵਤਾਪਰਿਪਾਲਿਤੇ।
ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਹਿ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਮ੍ਹਿ ਸੁਬ੍ਬਤੋ॥

‘‘ਅਭਿਰਤ੍ਤਾਨਿ ਨੀਲਾਨਿ, ਪਣ੍ਡੂਨਿ ਪਤਿਤਾਨਿ ਚ।
ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਤਰੁਪਣ੍ਣਾਨਿ, ਨਿਚ੍ਚਸਞ੍ਞਂ ਪਨੂਦਤਿ॥

‘‘ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਦਾਯਜ੍ਜਂ, ਭਾਵਨਾਭਿਰਤਾਲਯਂ।
ਵਿਵਿਤ੍ਤਂ ਨਾਤਿਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯ, ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ’’ਤਿ॥ (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੧.੩੨)।

ਅਥ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਦਿਟ੍ਠਦੋਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸੇਨਾਸਨੇ ਲਦ੍ਧਾਨਿਸਂਸੋ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਮੇ ਗਾਮਗਮਨਂ ਆਹਾਰਪਰਿਯੇਸਨਦੁਕ੍ਖਂ, ਨਾਹਂ ਕੇਨਚਿ ਪਾਰਿਜੁਞ੍ਞੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਆਹਾਰਪਰਿਯੇਸਨਮੂਲਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਮਾਣਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਪਵਤ੍ਤਫਲੇਨ ਯਾਪੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਇਮਂ ਪਨ ਅਤ੍ਥਵਿਸੇਸਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ –

੩੨-੩੩. ‘‘ਵਾਪਿਤਂ ਰੋਪਿਤਂ ਧਞ੍ਞਂ, ਪਜਹਿਂ ਨਿਰਵਸੇਸਤੋ।

ਅਨੇਕਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਪਵਤ੍ਤਫਲਮਾਦਿਯਿ’’ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਵਾਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਂ। **ਰੋਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਰੋਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਂ, ਵਪਨਰੋਪਨਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਾਵ ਸਸ੍ਸਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ, ਤਂ ਦੁਵਿਧਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਪਹਾਯ ਪਵਤ੍ਤਫਲੇਨ ਯਾਪੇਸਿਂ। **ਪਵਤ੍ਤਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਯਮੇਵ ਪਤਿਤਫਲਂ। **ਆਦਿਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਂ।

‘‘ਪਵਤ੍ਤਫਲਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ, ਅਪਰਾਯਤ੍ਤਜੀਵਿਕੋ।
ਪਹੀਨਾਹਾਰਲੋਲੁਪ੍ਪੋ, ਹੋਤਿ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸੋ ਮੁਨਿ॥

''ਜਹਾਤਿ ਰਸਤਣ੍ਹਞ੍ਚ, ਆਜੀਵੋ ਤਸ੍ਸ ਸੁਜ੍ਝਤਿ।
ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਨਾਤਿਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯ, ਪਵਤ੍ਤਫਲਭੋਜਨ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੧.੨੬ ਥੋਕੰ ਵਿਸਦਿਸੰ) –

ਏਵੰ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੋ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਨ੍ਤੋਸਤ੍ਤਾਹੇ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਚ ਪਾਪੁਣਿ। ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੇਨ **"ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿ"**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਸ੍ਸਮੇ। **ਪਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯੰ, ਵੀਰਿਯਞ੍ਹਿ ਪਦਹਿਤਬ੍ਬਤੋ ਪਧਾਨਭਾਵਕਰਣਤੋ ਵਾ ''ਪਧਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਦਹਿ**ਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯਮਾਰਭਿੰ। **ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮੇ**ਤਿ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਚ ਠਾਨੇਨ ਚ ਚਙ੍ਕਮੇਨ ਚ।

ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਸੇਯ੍ਯੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮੇਹੇਵ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇਯੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਏਵੰ ਪਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲੰ ਪਤ੍ਵਾ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੇ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੇ ਤਦਾ ਸਬ੍ਬਜਨਸਙ੍ਗਹਕਰੋ ਮਾਰਬਲਭਯੰਕਰੋ ਞਾਣਦੀਪਙ੍ਕਰੋ **ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ।

ਸਙ੍ਖੇਪੇਨੇਵ ਤਸ੍ਸਾਯਮਾਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਅਯੰ ਕਿਰ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਸਮਤ੍ਤਿੰਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵਸਦਿਸੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਠਿਤੋ ਪਥਵਿਕਮ੍ਪਨਾਦੀਨਿ ਮਹਾਦਾਨਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਆਯੁਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕੰ ਠਤ੍ਵਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਦੇਵਤਾਹਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ –

''ਕਾਲੋ ਖੋ ਤੇ ਮਹਾਵੀਰ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯੰ।
ਸਦੇਵਕੰ ਤਾਰਯਨ੍ਤੋ, ਬੁਜ੍ਝਸ੍ਸੁ ਅਮਤੰ ਪਦ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵੰ॰ ੧.੬੭) –

ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਤੋ ਸੋ ਦੇਵਤਾਨੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚ ਪਞ੍ਚ ਮਹਾਵਿਲੋਕਨਾਨਿ ਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਰਮ੍ਮਵਤੀਨਗਰੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਸਵਿਭੂਤਿਯਾ ਵਿਜਿਤਵਾਸੁਦੇਵਸ੍ਸ ਨਰਦੇਵਸ੍ਸ ਸੁਦੇਵਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਲੇ ਸੁਮੇਧਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿੰ ਆਸਾਲ੍ਹਿਪੁਣ੍ਣਮਿਯਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਾਲ੍ਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਪਰਿਹਰਿਯਮਾਨੋ ਮਹਾਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਮਣਿਕੂਟਗਤੋ ਵਿਯ ਕੇਨਚਿ ਅਸੁਚਿਨਾ ਅਮਕ੍ਖਿਤੋ ਦਸ ਮਾਸੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸਲਿਲਧਰਵਿਵਰਗਤੋ ਸਰਦਕਾਲਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸਾ ਉਦਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ।

ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਦੀਪਙ੍ਕਰਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇਪਿ ਵਿਜਾਤਕ੍ਖਣੇਪਿ **ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ** ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁੰ। ਸਬ੍ਬਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਸੁ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿੰ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਸੁ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇਸੁ ਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤੇਸੁ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇਸੂਤਿ ਇਮੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇਵ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਯਾ ਪਾਕਟਤ੍ਥਾ ਦੀਪਙ੍ਕਰਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਜਾਤਿਯੰ ਦਸ੍ਸਿਤਾਨਿ –

''ਦੀਪਙ੍ਕਰੇ ਚਾਰੁਕਰੇ ਕੁਮਾਰੇ, ਸਿਵੰਕਰੇ ਸਨ੍ਤਿਕਰੇਵ ਜਾਤੇ।
ਪਕਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਤਦਾ ਸਮਨ੍ਤਾ, ਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖ੍ਯਾ ਦਸਲੋਕਧਾਤੁ॥

''ਚਕ੍ਕਵਾਲਸਹਸ੍ਸੇਸੁ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੇਵ ਦੇਵਤਾ।
ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਚਕ੍ਕਵਾਲਸ੍ਮਿੰ, ਤਦਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿੰਸੁ ਤਾ॥

''ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ, ਜਾਤਮਤ੍ਤਞ੍ਹੁ ਦੇਵਤਾ।
ਪਠਮੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ, ਪਚ੍ਛਾ ਤੰ ਮਨੁਜਾ ਪਨ॥

''ਅਵਾਦਿਤਾ ਕੇਨਚਿ ਚਮ੍ਮਨਦ੍ਧਾ, ਸੁਪੋਕ੍ਖਰਾ ਦੁਨ੍ਦੁਭਿਯੋ ਚ ਵੀਣਾ।
ਅਘਟ੍ਟਿਤਾਨਾਭਰਣਾਨਿ ਤਸ੍ਮਿਂ, ਖਣੇ ਸਮਨ੍ਤਾ ਮਧੁਰਂ ਰਵਿਂਸੁ॥

''ਛਿਜ੍ਜਿਂਸੁ ਸਬ੍ਬਦ੍ਦੁ ਚ ਬਨ੍ਧਨਾਨਿ, ਸਯਂ ਵਿਗਚ੍ਛਿਂਸੁ ਚ ਸਬ੍ਬਰੋਗਾ।
ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਿਂਸੁ ਚ ਜਾਤਿਅਨ੍ਧਾ, ਸਦ੍ਦਂ ਸਮਨ੍ਤਾ ਬਧਿਰਾ ਸੁਣਿਂਸੁ॥

''ਅਨੁਸ੍ਸਤਿਂ ਜਾਤਿਜਲ਼ਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਲਭਿਂਸੁ ਯਾਨਂ ਪਦਸਾਵ ਪਙ੍ਗੁਲਾ।
ਵਿਦੇਸਯਾਤਾ ਸਯਮੇਵ ਨਾਵਾ, ਸਪਟ੍ਟਨਂ ਸੀਘਮੁਪਾਗਮਿਂਸੁ॥

''ਆਕਾਸਟ੍ਠਂ ਭੂਮਿਗਤਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਂ, ਸਯਂ ਸਮਨ੍ਤਾ ਰਤਨਂ ਵਿਰੋਚਿ।
ਨਿਬ੍ਬਾਯਿ ਘੋਰੇ ਨਿਰਯੇ ਹੁਤਾਸੋ, ਨਦੀਸੁ ਤੋਯਮ੍ਪਿ ਚ ਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ॥

''ਲੋਕਨ੍ਤਰੇ ਦੁਕ੍ਖਨਿਰਨ੍ਤਰੇਪਿ, ਪਭਾ ਉਲ਼ਾਰਾ ਵਿਪੁਲਾ ਅਹੋਸਿ।
ਤਥਾ ਤਦਾ ਸਨ੍ਤਤਰਙ੍ਗਮਾਲੇ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਮਧੁਰੋਦਕੋਯਂ॥

''ਨ ਵਾਯਿ ਵਾਤੋ ਫਰੁਸੋ ਖਰੋ ਵਾ, ਸਮ੍ਫੁਲ੍ਲਪੁਪ੍ਫਾ ਤਰਵੋ ਅਹੇਸੁਂ।
ਵਿਰੋਚਿ ਚਨ੍ਦੋ ਅਧਿਕਂ ਸਤਾਰੋ, ਨ ਚਾਪਿ ਉਣ੍ਹੋ ਸੂਰਿਯੋ ਅਹੋਸਿ॥

''ਖਗਾ ਨਭਮ੍ਹਾਪਿ ਚ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਚ, ਹਟ੍ਠਾਵ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਥਵਿਂ ਭਜਿਂਸੁ।
ਮਹਾਚਤੁਦ੍ਦੀਪਗਤੋ ਚ ਮੇਘੋ, ਪਵਸ੍ਸਿ ਤੋਯਂ ਮਧੁਰਂ ਸਮਨ੍ਤਾ॥

''ਠਤ੍ਵਾਵ ਦਿਬ੍ਬੇ ਭਵਨੇ ਸਕਸ੍ਮਿਂ, ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਪਨ ਦੇਵਤਾਯੋ।
ਨਚ੍ਚਿਂਸੁ ਗਾਯਿਂਸੁ ਚ ਵਾਦਯਿਂਸੁ, ਸੇਲ਼ਿਂਸੁ ਤਾ ਕੇਲ਼ਿਮਕਂਸੁ ਚੇਵ॥

''ਸਯਂ ਕਿਰ ਦ੍ਵਾਰਮਹਾਕਵਾਟਾ, ਖਣੇਵ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਿਵਟਾ ਅਹੇਸੁਂ।
ਮਹਾਜਨੇ ਨੇਵ ਖੁਦਾ ਪਿਪਾਸਾ, ਪੀਲ਼ੇਸਿ ਲੋਕਂ ਕਿਰ ਕਞ੍ਚਿ ਕਞ੍ਚਿ॥

''ਯੇ ਨਿਚ੍ਚਵੇਰਾ ਪਨ ਪਾਣਿਸਙ੍ਘਾ, ਤੇ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਮਂ ਲਭਿਂਸੁ।
ਕਾਕਾ ਉਲੂਕੇਹਿ ਚਰਿਂਸੁ ਸਦ੍ਧਿਂ, ਕੋਣਾ ਵਰਾਹੇਹਿ ਅਕਂਸੁ ਕੇਲ਼ਿਂ॥

''ਘੋਰਾਪਿ ਸਪ੍ਪਾਨਮੁਖਾਪਿ ਸਪ੍ਪਾ, ਕੀਲ਼ਿਂਸੁ ਕਾਮਂ ਨਕੁਲੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ।
ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ ਮਜ੍ਜਾਰਸਿਰੇਸੁ ਯੂਕਾ, ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥਚਿਤ੍ਤਾ ਘਰਮੂਸਿਕਾਪਿ॥

''ਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਰੇਨਾਪਿ ਅਲਦ੍ਧਤੋਯੇ, ਪਿਸਾਚਲੋਕੇ ਵਿਗਤਾ ਪਿਪਾਸਾ।
ਖੁਜ੍ਜਾ ਅਹੇਸੁਂ ਸਮਚਾਰੁਕਾਯਾ, ਮੂਗਾ ਚ ਵਾਚਂ ਮਧੁਰਂ ਲਪਿਂਸੁ॥

''ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਪਨ ਪਾਣਿਸਙ੍ਘਾ, ਤਦਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਿਯਮਾਲਪਿਂਸੁ।
ਅਸ੍ਸਾ ਚ ਹੇਸਿਂਸੁ ਪਹਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ, ਗਜ੍ਜਿਂਸੁ ਮਤ੍ਤਾ ਵਰਵਾਰਣਾਪਿ॥

''ਸੁਰਭਿਚਨ੍ਦਨਚੁਣ੍ਣਸਮਾਕੁਲਾ , ਕੁਸੁਮਕੁਙ੍ਕੁਮਧੂਪਸੁਗਨ੍ਧਿਨੀ।

ਵਿਵਿਧਚਾਰੁਮਹਦ੍ਧਜਮਾਲਿਨੀ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਿ ਅਹੋਸਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਰ ਹਿਸ੍ਸ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਕਮ੍ਪੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਦੇਵਤਾਨਂ ਏਕਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਕਾਲੇ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਪਠਮਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਰੂਪਾਵਚਰਜ੍ਝਾਨਾਨਂ ਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਪਚ੍ਛਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਰੂਪਾਵਚਰਜ੍ਝਾਨਾਨਂ ਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਚਮ੍ਮਨਦ੍ਧਦੁਨ੍ਦੁਭੀਨਂ ਸਯਮੇਵ ਵਜ੍ਜਨਂ ਮਹਨ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਭੇਰਿਯਾ ਅਨੁਸਾਵਨਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਵੀਣਾਭਰਣਾਨਂ ਸਯਮੇਵ ਵਜ੍ਜਨਂ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਵਿਹਾਰਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਬਨ੍ਧਨਾਨਂ ਸਯਮੇਵ ਛੇਦੋ ਅਸ੍ਮਿਮਾਨਸਮੁਚ੍ਛੇਦਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਰੋਗਵਿਗਮੋ ਚਤੁਸਚ੍ਚਫਲਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾਨਂ ਰੂਪਦਸ੍ਸਨਂ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਬਧਿਰਾਨਂ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸਵਨਂ ਦਿਬ੍ਬਸੋਤਧਾਤੁਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ।

ਜਾਤਿਜਲ਼ਾਨਂ ਅਨੁਸ੍ਸਤੁਪ੍ਪਾਦੋ ਚਤੁਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਪਙ੍ਗੁਲਾਨਂ ਪਦਸਾ ਗਮਨਂ ਚਤੁਰਿਦ੍ਧਿਪਾਦਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਵਿਦੇਸਗਤਾਨਂ ਨਾਵਾਨਂ ਸਪਟ੍ਟਨਾਗਮਨਂ ਚਤੁਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਧਿਗਮਸ੍ਸ, ਰਤਨਾਨਂ ਸਯਮੇਵ ਵਿਰੋਚਨਂ ਧਮ੍ਮੋਭਾਸਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ, ਨਿਰਯੇ ਅਗ੍ਗਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨਂ ਏਕਾਦਸਗ੍ਗਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨਸ੍ਸ, ਨਦੀਸੁ ਤੋਯਸ੍ਸ ਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਂ ਚਤੁਵੇਸਾਰਜ੍ਜਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ, ਲੋਕਨ੍ਤਰੇ ਆਲੋਕੋ ਅਵਿਜ੍ਜਨ੍ਧਕਾਰਂ ਵਿਧਮੇਤ੍ਵਾ ਞਾਣਲੋਕਦਸ੍ਸਨਸ੍ਸ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਮਧੁਰੋਦਕਤਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਰਸੇਨ ਏਕਰਸਭਾਵਸ੍ਸ, ਵਾਤਸ੍ਸ ਅਵਾਯਨਂ ਦ੍ਵਾਸਟ੍ਠਿਦਿਟ੍ਠਿਗਤਭੇਦਨਸ੍ਸ, ਤਰੂਨਂ ਪੁਪ੍ਫਿਤਭਾਵੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫਿਤਭਾਵਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ।

ਚਨ੍ਦਸ੍ਸ ਅਤਿਵਿਰੋਚਨਂ ਬਹੁਜਨਕਨ੍ਤਤਾਯ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਨਾਤਿਉਣ੍ਹਵਿਮਲਭਾਵੋ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਖਗਾਨਂ ਨਗਾਦੀਹਿ ਪਥਵਿਗਮਨਂ ਓਵਾਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਾਣੇਹਿ ਸਰਣਗਮਨਸ੍ਸ, ਮਹਤੋ ਚਤੁਦ੍ਦੀਪਗਤਮੇਘਸ੍ਸ ਪਵਸ੍ਸਨਂ ਮਹਤੋ ਧਮ੍ਮਵਸ੍ਸਸ੍ਸ, ਦੇਵਤਾਨਂ ਸਕਸਕਭਵਨੇਸ੍ਵੇਵ ਠਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਾਦੀਹਿ ਕੀਲ਼ਨਂ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਉਦਾਨੁਦਾਨਸ੍ਸ, ਦ੍ਵਾਰਕਵਾਟਾਨਂ ਸਯਮੇਵ ਵਿਵਰਣਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗਦ੍ਵਾਰਵਿਵਰਣਸ੍ਸ, ਖੁਦਾਪੀਲ਼ਨਸ੍ਸ ਅਭਾਵੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖੇਨ ਸੁਖਿਤਭਾਵਸ੍ਸ, ਵੇਰੀਨਂ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਪਟਿਲਾਭੋ ਚਤੁਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਏਕਧਜਮਾਲਿਤਾ ਅਰਿਯਧਜਮਾਲਿਤਾਯ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਵਿਸੇਸਾ ਪਨ ਸੇਸਬੁਦ੍ਧਗੁਣਪਟਿਲਾਭਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਅਥ **ਦੀਪਙ੍ਕਰਕੁਮਾਰੋ** ਮਹਤਿਯਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਚਾਰਿਯਮਾਨੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਭਦ੍ਦਂ ਯੋਬ੍ਬਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣਂ ਉਤੂਨਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੇਸੁ ਤੀਸੁ ਪਾਸਾਦੇਸੁ ਦੇਵਲੋਕਸਿਰਿਂ ਵਿਯ ਰਜ੍ਜਸਿਰਿਮਨੁਭਵਨ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ਾਯ ਗਮਨਸਮਯੇ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਜਿਣ੍ਣਬ੍ਯਾਧਿਮਤਸਙ੍ਖਾਤੇ ਤਯੋ ਦੇਵਦੂਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਸਂਵੇਗੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਗਰਸਦਿਸਵਿਭਵਸੋਭਂ ਰਮ੍ਮਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਚਤੁਦ੍ਵਾਰੇ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ – ''ਅਹਂ, ਤਾਤ, ਉਯ੍ਯਾਨਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਹਤ੍ਥਿਯਾਨਾਨਿ ਕਪ੍ਪਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਪਟਿਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਕਪ੍ਪਾਪੇਸਿ। ਅਥ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਨਾਨਾਵਿਰਾਗਵਸਨਨਿਵਾਸਨਂ ਆਮੁਕ੍ਕਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਕੇਯੂਰਂ ਰੁਚਿਰਨਵਕਨਕਕਟਕਮਕੁਟਕੁਣ੍ਡਲਧਰਂ ਪਰਮਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਮਾਲਸਮਲਙ੍ਕਤਸਿਰੋਰੁਹਂ ਸਮਲਙ੍ਕਰਿ ਕਿਰ। ਅਥ ਦੀਪਙ੍ਕਰਕੁਮਾਰੋ ਦੇਵਕੁਮਾਰੋ ਵਿਯ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯਾ ਹਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋ ਮਹਤਾ ਬਲਕਾਯੇਨ ਪਰਿਵੁਤੋ ਰਤਿਜਨਨਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਤਂ ਉਯ੍ਯਾਨਮਨੁਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਮਰੁਚਿਰਦਸ੍ਸਨੇ ਸਕਹਦਯਸੀਤਲੇ ਸਿਲਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ । ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸਖੀਣਾਸਵੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਆਦਾਯ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਕ੍ਖੁਪਥੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਕਿਮਿਦ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ, ‘‘ਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਾਰਭਣ੍ਡਂ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪਸਾਧਨਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਦਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਖਗ੍ਗਮਾਦਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਕੁਟੇਨ ਕੇਸੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਆਕਾਸੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿ। ਅਥ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਸੁਵਣ੍ਣਚਙ੍ਕੋਟਕੇਨ ਤਂ ਕੇਸਮਕੁਟਂ ਆਦਾਯ ਸਿਨੇਰੁਮੁਦ੍ਧਨਿ ਤਿਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਂ ਇਨ੍ਦਨੀਲਮਣਿਮਯਂ **ਮਕੁਟਚੇਤਿਯਂ** ਨਾਮ ਅਕਾਸਿ। ਅਥ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਿਯਂ ਅਰਹਤ੍ਤਧਜਂ ਕਾਸਾਵਂ ਪਰਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸਾਟਕਯੁਗਂ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪਿ। ਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਂ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯਂ ਚੇਤਿਯਮਕਾਸਿ। ਦੀਪਙ੍ਕਰਕੁਮਾਰਂ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਂ ਏਕਾ ਪੁਰਿਸਕੋਟਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਾਯ ਪਨ ਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਸ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਅਚਰਿ। ਅਥ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਨਗਰਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਨਗਰੇ ਤਂਦਿਵਸਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਬਲਿਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਨਿਰੁਦਕਪਾਯਾਸਂ ਪਚਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਪਰਿਸਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਦਂਸੁ। ਤਂ ਕਿਰ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਕੋਟਿਸਙ੍ਖਜਾਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਰਿਯਤ੍ਤਂ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪਨ ਪਤ੍ਤੇ ਦੇਵਤਾ ਦਿਬ੍ਬੋਜਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਂਸੁ। ਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਗਣਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ **ਸੁਨਨ੍ਦੇਨ** ਨਾਮਾਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਪ੍ਫਲਿਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਵੁਤਿਹਤ੍ਥਂ ਬੋਧਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਵੀਰਿਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਤੋ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਠਮਯਾਮੇ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਂ ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇ ਅਨੁਲੋਮਪਟਿਲੋਮਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਂ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਆਨਾਪਾਨਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਚਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਭਿਨਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਦਯਬ੍ਬਯਵਸੇਨ ਸਮਪਞ੍ਞਾਸ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਾਵ ਗੋਤ੍ਰਭੁਞਾਣਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣੋਦਯੇ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇਨ ਸਕਲਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ **ਸੁਨਨ੍ਦਾਰਾਮੇ** ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਸਤਾਨਂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਮਤਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਦ੍ਦੀਪਿਕਮਹਾਮੇਘੋ ਵਿਯ ਧਮ੍ਮਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧਨਮੋਕ੍ਖਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਵਿਚਰਿ।

ਤਦਾ ਕਿਰ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਪਥਵਿਕਮ੍ਪਨਮਦ੍ਦਸ ਨ ਤਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੩੪. ‘‘ਏਵਂ ਮੇ ਸਿਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਵਸੀਭੂਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮ ਜਿਨੋ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਲੋਕਨਾਯਕੋ॥

੩੫. ‘‘ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਚ ਜਾਯਨ੍ਤੇ, ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ।
ਚਤੁਰੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਨਾਦ੍ਦਸਂ, ਝਾਨਰਤਿਸਮਪ੍ਪਿਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਵ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਨਿਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਮੇ**ਤਿ ਮਮ। **ਸਿਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾਸਿਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ। ਵ**ਸੀਭੂਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਭੂਤਵਸਿਸ੍ਸ, ਚਿਣ੍ਣਵਸੀਭਾਵਮੁਪਗਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਾਸਨੇ**ਤਿ ਵਿਵੇਕਮਾਨਸਾਨਂ ਸਾਸਨੇ, ਅਨਾਦਰਲਕ੍ਖਣੇ ਸਾਮਿਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਜਿਨੋ**ਤਿ ਕਿਲੇਸਾਰਿਜਯਨੇਨ ਜਿਨੋ।

ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣੇ। **ਜਾਯਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨੇ। **ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤੇ। **ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇ। **ਚਤੁਰੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿ-ਜਾਤਿ-ਬੋਧਿ-ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਕਮ੍ਪਨਾਦੀਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥਾਹ – ਤਾਨਿ ਪਨ ਬਹੂਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ, ਕਸ੍ਮਾ ‘‘ਚਤੁਰੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਨਨੂਤਿ? ਨਾਯੁਤ੍ਤਂ, ਯਦਿਪਿ ਏਤਾਨਿ ਬਹੂਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ,

ਚਤੂਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਪਨ ਪਵਤ੍ਤੁਤ੍ਤਾ ''ਚਤੁਰੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਨਾਦ੍ਦਸ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਦ੍ਦਸਿੰ। ਇਦਾਨਿ ਤੇਸੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨੰ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਕਾਰਣੰ ਨਿਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤੋ "**ਝਾਨਰਤਿਸਮਪ੍ਪਿਤੋ**"ਤਿ ਆਹ। **ਝਾਨਰਤੀ**ਤਿ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖਸ੍ਸੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। ਝਾਨਰਤਿਯਾ ਸਮਪ੍ਪਿਤਤ੍ਤਾ ਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤਤ੍ਤਾ ਤਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਨਾਦ੍ਦਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲੋ ਚਤੂਹਿ ਖੀਣਾਸਵਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਮਾਨੋ ਪਰਮਰਮ੍ਮੰ ਰਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਪਤ੍ਵਾ **ਸੁਦਸ੍ਸਨ**ਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ''ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਕਿਰ ਦਸਬਲੋ ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਵਰਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਮਾਨੋ ਰਮ੍ਮਨਗਰੰ ਪਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਪਟਿਵਸਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਆਦੀਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸਾ ਸੁਦ੍ਧੁਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਾ ਪੁਪ੍ਫਧੂਪਗਨ੍ਧਹਤ੍ਥਾ ਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਮਧੁਰੰ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਦਸਬਲੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿੰਸੁ।

ਤੇ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਅਸਦਿਸਮਹਾਦਾਨੰ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਮਲਕੋਮਲੇਹਿ ਨੀਲੁਪ੍ਪਲੇਹਿ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਜ੍ਜਾਤਿਗਨ੍ਧੇਨ ਪਰਿਭਣ੍ਡੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਲਾਜਪਞ੍ਚਮਾਨਿ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਾਨਿ ਵਿਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪਸ੍ਸ ਚਤੂਸੁ ਕੋਣੇਸੁ ਸੀਤਲਮਧੁਰਵਾਰਿਪੁਣ੍ਣਾ ਚਾਟਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਦਲਿਪਣ੍ਣੇਹਿ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੋਪਰਿ ਜਯਸੁਮਨਕੁਸੁਮਸਦਿਸੰ ਪਰਮਰੁਚਿਰਦਸ੍ਸਨੰ ਚੇਲਵਿਤਾਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਮਣਿਰਜਤਤਾਰਕਾਹਿ ਰਚਯਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਧਦਾਮਪੁਪ੍ਫਦਾਮਪਤ੍ਤਦਾਮਰਤਨਦਾਮਾਨਿ ਓਲਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਧੂਪੇਹਿ ਦੁਦ੍ਦਿਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕਲਞ੍ਚ ਤੰ ਰਮ੍ਮੰ ਰਮ੍ਮਨਗਰੰ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠੰ ਸਫਲਕਦਲਿਯੋ ਚ ਪੁਪ੍ਫਸਮਲਙ੍ਕਤੇ ਪੁਣ੍ਣਘਟੇ ਚ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਵਿਰਾਗਾ ਧਜਪਟਾਕਾਯੋ ਚ ਸਮੁਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵੀਥਿਯਾ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰੇਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਸ੍ਸ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗੰ ਅਲਙ੍ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਉਦਕਪਰਿਭਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਪੰਸੁੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਕਮ੍ਪਿ ਪਥਵਿੰ ਅਸਮੰ ਸਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਤ੍ਤਾਸਦਿਸਾਹਿ ਵਾਲੁਕਾਹਿ ਆਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਲਾਜਪਞ੍ਚਮੇਹਿ ਚ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਆਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਸਫਲਕਦਲਿਕਮੁਕੇ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਸ੍ਸਮਪਦਤੋ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸੀਨੰ ਤੇਸੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਉਪਰਿਭਾਗੇਨ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇ ਹਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠੇ ਮਗ੍ਗੰ ਸੋਧੇਨ੍ਤੇ ਚ ਅਲਙ੍ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਆਕਾਸਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਅਮ੍ਭੋ! ਕਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮੰ ਮਗ੍ਗੰ ਸੋਧੇਥਾ''ਤਿ? ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੩੬. ''ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਦੇਸਵਿਸਯੇ, ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੰ।
ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨੰ ਮਗ੍ਗੰ, ਸੋਧੇਨ੍ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ॥

੩੭. ''ਅਹੰ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਕਸ੍ਸਮਾ।
ਧੁਨਨ੍ਤੋ ਵਾਕਚੀਰਾਨਿ, ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਅਮ੍ਬਰੇ ਤਦਾ॥

੩੮. ''ਵੇਦਜਾਤੰ ਜਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠੰ ਪਮੋਦਿਤੰ।
ਓਰੋਹਿਤ੍ਵਾਨ ਗਗਨਾ, ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੁਚ੍ਛਿ ਤਾਵਦੇ॥

੩੯. ''ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠੋ ਪਮੁਦਿਤੋ, ਵੇਦਜਾਤੋ ਮਹਾਜਨੋ।
ਕਸ੍ਸ ਸੋਧੀਯਤਿ ਮਗ੍ਗੋ, ਅਞ੍ਜਸੰ ਵਟੁਮਾਯਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਦੇਸਵਿਸਯੇ**ਤਿ ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸਸ੍ਸੇਵ ਏਕਪਸ੍ਸੇ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਦੇਸਸਙ੍ਖਾਤੇ ਜਨਪਦੇ। **ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਮਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਆਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ ਮਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨਾ**ਤਿ ਅਹਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ, ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਚੇਤਂ ਕਰਣਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਸਕਸ੍ਸਮਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਸ੍ਸਮਪਦਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ। **ਧੁਨਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਓਧੁਨਨ੍ਤੋ। **"ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ" ਚ, "ਤਦਾ" ਚਾ**ਤਿ ਇਮੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪਦਾਨਂ ਏਕਤ੍ਥਤ੍ਤਾ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਨਕਿਰਿਯਾਯ ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਚ ਗਮਨਕਿਰਿਯਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਇਤਰਥਾ ਪੁਨਰੁਤ੍ਤਿਦੋਸਾ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ। **ਤਦਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ।

ਵੇਦਜਾਤਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਸੋਮਨਸ੍ਸਂ। **ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਂ ਪਮੋਦਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਪਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵੇਵਚਨਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਦੀਪਨਾਨਿ। ਅਥ ਵਾ ਸੁਖੇਨ **ਤੁਟ੍ਠਂ,** ਪੀਤਿਯਾ **ਹਟ੍ਠਂ,** ਪਾਮੋਜ੍ਜੇਨ **ਪਮੁਦਿਤਂ**। **ਓਰੋਹਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ। **ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੁਚ੍ਛੀ**ਤਿ ਮਾਨੁਸੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਤਾਵਦੇ**ਤਿ ਤਦਾ, ਤਙ੍ਖਣੇਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਮਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਨ **"ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠੋ ਪਮੁਦਿਤੋ"**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਅਯਂ ਮਹਾਜਨੋ ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠੋ ਪਮੋਦਿਤਹਦਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਸੋਧੇਤਿ, ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ ਸੋਧੇਤਿ, ਕਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਸੋਧੇਤੀਤਿ? ਏਵਂ ''ਸੋਧੇਤਿ'' ਸਦ੍ਦਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਇਤਰਥਾ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। **ਸੋਧੀਯਤੀ**ਤਿ ਸੁਦ੍ਧਭਾਵੋ ਕਰੀਯਤਿ। **ਮਗ੍ਗੋ ਅਞ੍ਜਸਂ ਵਟੁਮਾਯਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸੇਵੇਤਾਨਿ ਵੇਵਚਨਾਨਿ।

ਏਵਂ ਤੇਨ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੇਨ ਪੁਟ੍ਠਾ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਹਂਸੁ – ''ਭਨ੍ਤੇ ਸੁਮੇਧ, ਕਿਂ ਨ ਜਾਨਾਥ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਵਰਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੋ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਗਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਪਟਿਵਸਤਿ, ਮਯਂ ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗਂ ਸੋਧੇਮਾ''ਤਿ। ਤਤੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਖੋ ਪਨੇਸ ਘੋਸੋਪਿ ਦੁਲ੍ਲਭੋ, ਪਗੇਵ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੋ, ਤੇਨ ਹਿ ਮਯਾਪਿ ਇਮੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗਂ ਸੋਧੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਹ – ''ਸਚੇ, ਭੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਂ ਮਗ੍ਗਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸੋਧੇਥ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਏਕਂ ਓਕਾਸਂ ਦੇਥ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਂ ਸੋਧੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਯਂ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ''ਤਿ ਜਾਨਮਾਨਾ ਦੁਬ੍ਬਿਸੋਧਨਂ ਉਦਕਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਂ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਸਮਂ ਏਕਂ ਓਕਾਸਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ – ''ਇਮਂ ਓਕਾਸਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸੋਧੇਥ ਅਲਙ੍ਕਰੋਥ ਚਾ''ਤਿ ਅਦਂਸੁ। ਤਤੋ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪੀਤਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਹਂ ਪਨ ਇਮਂ ਓਕਾਸਂ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਪਰਮਦਸ੍ਸਨੀਯਂ ਕਾਤੁਂ ਪਹੋਮਿ, ਏਵਂ ਕਤੇ ਪਨ ਮਂ ਨ ਪਰਿਤੋਸੇਸ੍ਸਤਿ। ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਮਯਾ ਕਾਯਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪਂਸੁਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਪੂਰੇਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਅਸੋਧਿਤੇ ਵਿਪ੍ਪਕਤੇਯੇਵ ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲਮਾਰੋਚੇਸੁਂ – ''ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਤੇਹਿ ਕਾਲੇ ਆਰੋਚਿਤੇ ਦਸਬਲੋ ਜਯਸੁਮਨਕੁਸੁਮਸਦਿਸਵਣ੍ਣਂ ਦੁਪਟ੍ਟਚੀਵਰਂ ਤਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੁਪਰਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਮਙ੍ਗੇਨ ਜਯਸੁਮਨਕੁਸੁਮਕਲਾਪਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾਸਸ੍ਸਿਰਿਕਂ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਕਨਕਗਿਰਿਸਿਖਰਮਤ੍ਥਕੇ ਲਾਖਾਰਸਂ ਪਰਿਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸੁਵਣ੍ਣਚੇਤਿਯਂ ਪਵਾਲਜਾਲੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਸੁਵਣ੍ਣਗ੍ਘਿਕਂ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲੇਨ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਸਰਦਸਮਯਰਜਨਿਕਰਂ ਰਤ੍ਤਵਲਾਹਕੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਲਾਖਾਰਸੇਨ ਤਿਨ੍ਤਕਿਂਸੁਕਕੁਸੁਮਸਦਿਸਵਣ੍ਣਂ ਰਤ੍ਤਵਰਪਂਸੁਕੂਲਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਦ੍ਵਾਰਤੋ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਤੋ ਸੀਹੋ ਵਿਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪਮੁਖੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਸਬ੍ਬੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ। ਤੇ ਪਨ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਰੂਪਾ ਅਹੇਸੁਂ –

> ''ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ ਪਨ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ, ਵਤ੍ਤਾਰੋ ਵਚਨਕ੍ਖਮਾ।
> ਪਵਿਵਿਤ੍ਤਾ ਅਸਂਸਟ੍ਠਾ, ਵਿਨੀਤਾ ਪਾਪਗਰਹਿਨੋ॥

> ''ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਮਾਧਿਜ੍ਝਾਨਕੋਵਿਦਾ।

ਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਤਿਪਞ੍ਚਚਰਣਾਯੁਤਾ॥

''ਖੀਣਾਸਵਾ ਵਸਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੋ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ।
ਸਨ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਦਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਸੁਦ੍ਧਾ ਖੀਣਪੁਨਬ੍ਭਵਾ''ਤਿ॥

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਸਯਂ ਵੀਤਰਾਗੋ ਵੀਤਰਾਗੇਹਿ ਵੀਤਦੋਸੋ ਵੀਤਦੋਸੇਹਿ ਵੀਤਮੋਹੋ ਵੀਤਮੋਹੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾਨਂ ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਛਲਭਿਞ੍ਞਾਨਂ ਚਤੂਹਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਮਰੁਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਦਸਸਤਨਯਨੋ ਵਿਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਹਾਰਿਤਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਵਿਯ ਚ ਅਪਰਿਮਿਤਸਮਯਸਮੁਪਚਿਤਕੁਸਲਬਲਜਨਿਤਾਯ ਅਨੋਪਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਤਾਰਾਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਸਰਦਸਮਯਰਜਨਿਕਰੋ ਵਿਯ ਚ ਗਗਨਤਲਂ ਤਂ ਮਗ੍ਗਂ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ।

''ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾਯ ਪਭਾਯ ਧੀਰੋ, ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੇ ਕਿਰ ਮਗ੍ਗਰੁਕ੍ਖੇ।
ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੇ ਕੁਸੁਮੇ ਕਰੋਨ੍ਤੋ, ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ ਮਗ੍ਗਂ''॥

ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋਪਿ ਤੇਨ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਅਸੀਤਿਯਾ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਹਿ ਅਨੁਰਞ੍ਜਿਤਂ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਯ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ ਸਸ੍ਸਿਰਿਕਂ ਇਨ੍ਦਨੀਲਮਣਿਸਦਿਸਂ ਆਕਾਸੇ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਂ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ, ''ਮਾ ਭਗਵਾ ਕਲਲੇ ਅਕ੍ਕਮਿ, ਮਣਿਮਯਫਲਕਸੇਤੁਂ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਤੂਹਿ ਖੀਣਾਸਵਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਮਮ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤੁ, ਤਂ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯਾ''ਤਿ ਕੇਸੇ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਅਜਿਨਜਟਾਵਾਕਚੀਰਾਨਿ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣੇ ਕਲਲੇ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਲਲਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੪੦. ''ਤੇ ਮੇ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਂਸੁ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮ ਜਿਨੋ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਤਸ੍ਸ ਸੋਧੀਯਤਿ ਮਗ੍ਗੋ, ਅਞ੍ਜਸਂ ਵਟੁਮਾਯਨਂ॥

੪੧. ''ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾਨ, ਪੀਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਤਾਵਦੇ।
ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਕਥਯਨ੍ਤੋ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪਵੇਦਯਿਂ॥

੪੨. ''ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ਵਿਚਿਨ੍ਤੇਸਿਂ, ਤੁਟ੍ਠੋ ਸਂਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ।
ਇਧ ਬੀਜਾਨਿ ਰੋਪਿਸ੍ਸਂ, ਖਣੋ ਵੇ ਮਾ ਉਪਚ੍ਚਗਾ॥

੪੩. ''ਯਦਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸੋਧੇਥ, ਏਕੋਕਾਸਂ ਦਦਾਥ ਮੇ।
ਅਹਮ੍ਪਿ ਸੋਧਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਞ੍ਜਸਂ ਵਟੁਮਾਯਨਂ॥

੪੪. ''ਅਦਂਸੁ ਤੇ ਮਮੋਕਾਸਂ, ਸੋਧੇਤੁਂ ਅਞ੍ਜਸਂ ਤਦਾ।
ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ, ਮਗ੍ਗਂ ਸੋਧੇਮਹਂ ਤਦਾ॥

੪੫. ''ਅਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਮਮੋਕਾਸੇ, ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।

ਚਤੂਹਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞੇਹਿ ਤਾਦਿਹਿ।
ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ ਵਿਮਲੇਹਿ, ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ ਅਞ੍ਜਸੰ ਜਿਨੋ॥

੪੬. ''ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਵਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਭੇਰਿਯੋ ਬਹੂ।
ਆਮੋਦਿਤਾ ਨਰਮਰੂ, ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਪਵਤ੍ਤਯੁਂ॥

੪੭. ''ਦੇਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਚ ਦੇਵਤਾ।
ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ, ਅਨੁਯਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਂ॥

੪੮. ''ਦੇਵਾ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਤੁਰਿਯੇਹਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਾਨੁਸੇਹਿ ਚ।
ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਵਜ੍ਜਯਨ੍ਤਾ, ਅਨੁਯਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਂ॥

੪੯. ''ਦਿਬ੍ਬਂ ਮਨ੍ਦਾਰਵਂ ਪੁਪ੍ਫਂ, ਪਦੁਮਂ ਪਾਰਿਛਤ੍ਤਕਂ।
ਦਿਸੋਦਿਸਂ ਓਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਆਕਾਸਨਭਗਤਾ ਮਰੂ॥

੫੦. ''ਦਿਬ੍ਬਂ ਚਨ੍ਦਨਚੁਣ੍ਣਞ੍ਚ, ਵਰਗਨ੍ਧਞ੍ਚ ਕੇਵਲਂ।
ਦਿਸੋਦਿਸਂ ਓਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਆਕਾਸਨਭਗਤਾ ਮਰੂ॥

੫੧. ''ਚਮ੍ਪਕਂ ਸਰਲਂ ਨੀਪਂ, ਨਾਗਪੁਨ੍ਨਾਗਕੇਤਕਂ।
ਦਿਸੋਦਿਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਭੂਮਿਤਲਗਤਾ ਨਰਾ॥

੫੨. ''ਕੇਸੇ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾਹਂ ਤਤ੍ਥ, ਵਾਕਚੀਰਞ੍ਚ ਚਮ੍ਮਕਂ।
ਕਲਲੇ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਅਵਕੁਜ੍ਜੋ ਨਿਪਜ੍ਜਹਂ॥

੫੩. ''ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਨ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਸਹ ਸਿਸ੍ਸੇਹਿ ਗਚ੍ਛਤੁ।
ਮਾ ਨਂ ਕਲਲੇ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਥ, ਹਿਤਾਯ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਯਾਕਂਸੂ**ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਰਿਂਸੁ। ''ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮ ਜਿਨੋ, ਤਸ੍ਸ ਸੋਧੀਯਤਿ ਪਥੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪਵੇਦਯਿਨ੍ਤਿ** ਸੋਮਨਸ੍ਸਮਨੁਭਵਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਆਕਾਸਤੋ ਓਤਰਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਠਤ੍ਵਾ। **ਸਂਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ**ਤਿ ਪੀਤਿਵਿਮ੍ਹਿਤਮਾਨਸੋ। **ਇਧਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਦੀਪਙ੍ਕਰੇ ਪੁਞ੍ਞਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇ। **ਬੀਜਾਨੀ**ਤਿ ਕੁਸਲਬੀਜਾਨਿ। **ਰੋਪਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਰੋਪਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਖਣੋ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਕ੍ਖਣਵਿਰਹਿਤੋ ਨਵਮੋ ਖਣਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ। ਅਤਿਦੁਲ੍ਲਭੋ ਸੋ ਮਯਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧੋ। ਵੇਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਮਾ ਉਪਚ੍ਚਗਾ**ਤਿ ਸੋ ਮਾ ਅਚ੍ਚਗਮਾ, ਮਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਦਾਥਾ**ਤਿ ਦੇਥ। **ਤੇ**ਤਿ ਯੇ ਮੇ ਪੁਟ੍ਠਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੋਧੇਮਹਂ ਤਦਾ**ਤਿ ਸੋਧੇਮਿ ਅਹਂ ਤਦਾ। **ਅਨਿਟ੍ਠਿਤੇ**ਤਿ ਅਪਰਿਯੋਸਿਤੇ ਵਿਪ੍ਪਕਤੇ। **ਖੀਣਾਸਵੇਹੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਸਵਾ – ਕਾਮਾਸਵੋ, ਭਵਾਸਵੋ, ਦਿਟ੍ਠਾਸਵੋ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਸਵੋਤਿ (ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਜਤੁਕਣ੍ਣਿਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੬੯) ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਸਵਾ ਯੇਸਂ ਖੀਣਾ ਪਹੀਨਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਾ ਅਭਬ੍ਬੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਕਾ ਞਾਣਗ੍ਗਿਨਾ ਦਡ੍ਢਾ, ਤੇ ਖੀਣਾਸਵਾ, ਤੇਹਿ ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ। ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਤਾਯੇਵ **ਵਿਮਲੇਹਿ**।

ਦੇਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦੇਵਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਦਸ੍ਸਨੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਕਤਿਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਪਨ ਯਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਇਧ ਠਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਦੇਵਾਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੇਵਤਾ**ਤਿ ਦੇਵੋ। **ਉਭੋਪੀ**ਤਿ ਉਭੋ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ। **ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ**ਤਿ

ਕਤਪਞ੍ਜਲਿਕਾ, ਉਭੋਪਿ ਹਤ੍ਥੇ ਸਿਰਸਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੁਯਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਯਨ੍ਤਿ, ਅਨੁਯੋਗੇ ਸਤਿ ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ ਹੋਤੀਤਿ ਲਕ੍ਖਣਂ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਅਨੁਯਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤ''ਨ੍ਤਿ। **ਵਜ੍ਜਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤਿ।

ਮਨ੍ਦਾਰਵਨ੍ਤਿ ਮਨ੍ਦਾਰਵਪੁਪ੍ਫਂ। **ਦਿਸੋਦਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਦਿਸਤੋ ਦਿਸਤੋ। **ਓਕਿਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਵਕਿਰਨ੍ਤਿ। **ਆਕਾਸਨਭਗਤਾ**ਤਿ ਆਕਾਸਸਙ੍ਖਾਤੇ ਨਭਸਿ ਗਤਾ। ਅਥ ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਗਤਾ ਸਗ੍ਗਗਤਾਵ। ''ਨਭੋ''ਤਿ ਹਿ ਸਗ੍ਗੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਮਰੂ**ਤਿ ਅਮਰਾ। **ਸਰਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਰਲਤਰੁਕੁਸੁਮਂ। **ਨੀਪ**ਨ੍ਤਿ ਕਦਮ੍ਬਪੁਪ੍ਫਂ। **ਨਾਗਪੁਨ੍ਨਾਗਕੇਤਕ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਗਪੁਨ੍ਨਾਗਕੇਤਕਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਚ। **ਭੂਮਿਤਲਗਤਾ**ਤਿ ਭੂਮਿਗਤਾ।

ਕੇਸੇ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾਹਨ੍ਤਿ ਅਹਂ ਕੇਸੇ ਬਦ੍ਧਾ ਕਲਾਪਕੁਟਿਲਜਟਾ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ, ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਦਿਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ। **ਚਮ੍ਮਕ**ਨ੍ਤਿ ਚਮ੍ਮਕ੍ਖਣ੍ਡਂ। **ਕਲਲੇ**ਤਿ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਕਦ੍ਦਮੇ। **ਅਵਕੁਜ੍ਜੋ**ਤਿ ਅਧੋਮੁਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਨਿਪਜ੍ਜਹ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਜ੍ਜਿਂ ਅਹਂ। **ਮਾ ਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਮਾ**ਤਿ ਪਟਿਸੇਧਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਦਪੂਰਣਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਕਲਲੇ ਮਾ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਿਤਾਯ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਤਂ ਕਲਲੇ ਅਨਕ੍ਕਮਨਂ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਮਮ ਹਿਤਤ੍ਥਾਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ''ਸੁਖਾਯ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਤਤੋ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਕਲਲਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚਾਹਂ ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯਂ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸੇ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਨਵਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰਮ੍ਮਨਗਰਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯਂ, ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਪਨ ਮੇ ਕਿਲੇਸੇ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲੋ ਵਿਯ ਪਰਮਾਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਨਾਵਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਸਂਸਾਰਸਾਗਰਾ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੇਯ੍ਯਂ, ਇਦਂ ਮੇ ਪਤਿਰੂਪ''ਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਅਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਾਯ ਅਭਿਨੀਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫੪. ''ਪਥਵਿਯਂ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਏਵਂ ਮੇ ਆਸਿ ਚੇਤਸੋ।
ਇਚ੍ਛਮਾਨੋ ਅਹਂ ਅਜ੍ਜ, ਕਿਲੇਸੇ ਝਾਪਯੇ ਮਮ॥

੫੫. ''ਕਿਂ ਮੇ ਅਞ੍ਞਾਤਵੇਸੇਨ, ਧਮ੍ਮਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤੇਨਿਧ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੇਸ੍ਸਂ ਸਦੇਵਕੇ॥

੫੬. ''ਕਿਂ ਮੇ ਏਕੇਨ ਤਿਣ੍ਣੇਨ, ਪੁਰਿਸੇਨ ਥਾਮਦਸ੍ਸਿਨਾ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਸਨ੍ਤਾਰੇਸ੍ਸਂ ਸਦੇਵਕਂ॥

੫੭. ''ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਅਧਿਕਾਰੇਨ, ਕਤੇਨ ਪੁਰਿਸੁਤ੍ਤਮੇ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਤਾਰੇਮਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੫੮. ''ਸਂਸਾਰਸੋਤਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਤਯੋ ਭਵੇ।
ਧਮ੍ਮਨਾਵਂ ਸਮਾਰੁਯ੍ਹ, ਸਨ੍ਤਾਰੇਸ੍ਸਂ ਸਦੇਵਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਥਵਿਯਂ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪੁਥਵਿਯਾ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਚੇਤਸੋ**ਤਿ ਚੇਤਸੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਏਵਂ ਮੇ ਆਸਿ ਚੇਤਨਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਇਚ੍ਛਮਾਨੋ**ਤਿ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ। **ਕਿਲੇਸੇ**ਤਿ ਕਿਲਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਉਪਤਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਕਿਲੇਸਾ, ਰਾਗਾਦਯੋ ਦਸ। **ਝਾਪਯੇ**ਤਿ ਝਾਪੇਯ੍ਯਂ, ਮਮ ਕਿਲੇਸੇ ਝਾਪਯੇ ਅਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਕਿਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪਵਚਨਂ। **ਅਞ੍ਞਾਤਵੇਸੇਨਾ**ਤਿ ਅਪਾਕਟਵੇਸੇਨ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਤੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨ। ਇਧ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਯ ਆਸਵਕ੍ਖਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਿਂ, ਬੁਦ੍ਧਕਰੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਾਤਿਬੋਧਿਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇਸੁ ਮਹਾਪਥਵਿਕਮ੍ਪਨਂ

ਕਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੋਧੇਤਾ, ਤਿਣ੍ਣੋ ਤਾਰੇਤਾ, ਮੁਤ੍ਤੋ ਮੋਚੇਤਾ ਭਵੇਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਸਦੇਵਕੇ**ਤਿ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ।

ਥਾਮਦਸ੍ਸਿਨਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਥਾਮਬਲਂ ਪਸ੍ਸਮਾਨੇਨ। **ਸਨ੍ਤਾਰੇਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਤਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ। **ਸਦੇਵਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਦੇਵਕਂ ਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯਂ, ਸਦੇਵਕਂ ਲੋਕਂ ਵਾ। **ਅਧਿਕਾਰੇਨਾ**ਤਿ ਅਧਿਵਿਸਿਟ੍ਠੇਨ ਕਾਰੇਨ, ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਮ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਕਲਲਪਿਟ੍ਠੇ ਸਯਨੇਨਾਧਿਕਾਰੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਂਸਾਰਸੋਤਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਯੋਨਿਗਤਿਵਿਞ੍ਞਾਣਟ੍ਠਿਤਿਨਵਸਤ੍ਤਾਵਾਸੇਸੁ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਸਂਸਰਣਂ ਸਂਸਾਰੋ। ਯਥਾਹ –

> ''ਖਨ੍ਧਾਨਞ੍ਚ ਪਟਿਪਾਟਿ, ਧਾਤੁਆਯਤਨਾਨਞ੍ਚ।
> ਅਬ੍ਬੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾ, ਸਂਸਾਰੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥ (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੨.੬੧੯; ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੯੫ ਅਪਸਾਦਨਾਵਣ੍ਣਨਾ; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨.੬੦; ਅ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੪.੧੯੯; ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਵਿਭ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨੨੬ ਸਙ੍ਖਾਪਦਨਿਦ੍ਦੇਸ; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੫੨੩; ਉਦਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੩੯; ਇਤਿਵੁ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧੪, ੫੮; ਥੇਰਗਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੬੭, ੯੯; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੬; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੧.੧੧੭)।

ਸਂਸਾਰੋ ਚ ਸੋ ਸੋਤਂ ਚੇਤਿ ਸਂਸਾਰਸੋਤਂ, ਤਂ ਸਂਸਾਰਸੋਤਂ। ਅਥ ਵਾ ਸਂਸਾਰਸ੍ਸ ਸੋਤਂ **ਸਂਸਾਰਸੋਤਂ,** ਸਂਸਾਰਕਾਰਣਂ ਤਣ੍ਹਾਸੋਤਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਯੋ ਭਵੇ**ਤਿ ਕਾਮਰੂਪਾਰੂਪਭਵੇ। ਤਿਭਵਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਕਮ੍ਮਕਿਲੇਸਾ ਤਯੋ ਭਵਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। **ਧਮ੍ਮਨਾਵ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ। ਸੋ ਹਿ ਚਤੁਰੋਘੁਤ੍ਤਰਣਟ੍ਠੇਨ ''ਧਮ੍ਮਨਾਵਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸਮਾਰੁਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਆਰੁਯ੍ਹ। **ਸਨ੍ਤਾਰੇਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਤਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ –

> **੫੯**. ''ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਂ ਲਿਙ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਹੇਤੁ ਸਤ੍ਥਾਰਦਸ੍ਸਨਂ।
> ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਅਧਿਕਾਰੋ ਚ ਛਨ੍ਦਤਾ।
> ਅਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸਮੋਧਾਨਾ, ਅਭਿਨੀਹਾਰੋ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ''॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵੇਯੇਵ ਠਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਨਾਗਜਾਤਿਆਦੀਸੁ ਠਿਤਾਨਂ। ਕਸ੍ਮਾਤਿ ਚੇ? ਅਹੇਤੁਕਭਾਵਤੋ।

ਲਿਙ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨਸ੍ਸਾਪਿ ਪੁਰਿਸਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤਸ੍ਸੇਵ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕਨਪੁਂਸਕਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕਾਨਂ ਵਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ । ਕਸ੍ਮਾਤਿ ਚੇ? ਲਕ੍ਖਣਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਅਭਾਵਤੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ – ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਵਕਾਸੋ, ਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਅਰਹਂ ਅਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੩੦; ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੭੯; ਵਿਭ॰ ੮੦੯) ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਤ੍ਥਿਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਸ੍ਸਾਪਿ ਪਤ੍ਥਨਾ ਨ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ।

ਹੇਤੂਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਰਹਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸੇਵ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨੋ ਇਤਰਸ੍ਸ।

ਸਤ੍ਥਾਰਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿ ਸਚੇ ਜੀਵਮਾਨਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਤ੍ਥੇਤਿ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ। ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਭਗਵਤਿ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਾ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਾ ਪਟਿਮਾਯ ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨਂ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਤ੍ਥਨਾ ਨ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਭਬ੍ਬਾਭਬ੍ਬਕੇ ਞਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਾਕਾਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇਯੇਵ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ।

ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਕਮ੍ਮਕਿਰਿਯਵਾਦੀਸੁ ਤਾਪਸੇਸੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸੇਵ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨੋ ਗਿਹਿਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤਸ੍ਸ। ਕਸ੍ਮਾ? ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਯੇਵ ਹਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਅਧਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਨ ਗਹਟ੍ਠਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਪਣਿਧਾਨਕਾਲੇਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨੇਵ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ।

ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤੀਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭਿਨੋ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਸ੍ਸੇਵ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਪਨ ਇਮਾਯ ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਰਹਿਤਸ੍ਸ। ਕਸ੍ਮਾ? ਨਿਗ੍ਗੁਣਸ੍ਸ ਤਦਭਾਵਤੋ।

ਅਧਿਕਾਰੋਤਿ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨਾਪਿ ਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਕਾਰੇਨ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸੇਵ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਇਤਰਸ੍ਸ।

ਛਨ੍ਦਤਾਤਿ ਅਭਿਨੀਹਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾਪਿ ਯਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਮਹਨ੍ਤੋ ਛਨ੍ਦੋ ਵਾਯਾਮੋ ਚ ਉਸ੍ਸਾਹੋ ਚ ਪਰਿਯੇਟ੍ਠਿ ਚ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਇਤਰਸ੍ਸ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਛਨ੍ਦਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਓਪਮ੍ਮਂ – ਸਚੇ ਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ, ''ਯੋ ਪਨ ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲਗਬ੍ਭਂ ਏਕੋਦਕੀਭੂਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਹੁਬਲੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ, ਸੋ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਯੋ ਪਨਿਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਨ ਮਞ੍ਞਤਿ 'ਅਹਂ ਇਮਂ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ'''ਤਿ ਏਵਂ ਮਹਤਾ ਛਨ੍ਦੇਨ ਉਸ੍ਸਾਹੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਇਤਰਸ੍ਸ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਖਗ੍ਗਵਿਸਾਣਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨ, ਸੁਮੇਧਕਥਾ; ਚਰਿਯਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਪਕਿਣ੍ਣਕਕਥਾ)।

ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾਵ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਾਯ ਅਭਿਨੀਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਦੀਪਙ੍ਕਰੋਪਿ ਭਗਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਸੀਸਭਾਗੇ ਠਤ੍ਵਾ ਕਲਲਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਅਯਂ ਤਾਪਸੋ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯ ਅਭਿਨੀਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਇਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ ਨੁ ਖੋ ਏਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਨਾ, ਉਦਾਹੁ ਨੋ''ਤਿ ਅਨਾਗਤਂਸਞਾਣਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ – ''ਇਤੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ – ''ਪਸ੍ਸਥ ਨੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਂ ਉਗ੍ਗਤਪਂ ਤਾਪਸਂ ਕਲਲਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ। ''ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯ ਅਭਿਨੀਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਸਮਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਨਾ, ਅਯਞ੍ਹਿ ਇਤੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਨਿਵਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਹਾਮਾਯਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ, ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਉਪਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਕੋਲਿਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਖੇਮਾ ਚ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ । ਅਯਂ ਪਰਿਪਕ੍ਕਞਾਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਮੂਲੇ ਸੁਜਾਤਾਯ ਨਾਮ ਕੁਮਾਰਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਾਯਾਸਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੇਰਞ੍ਜਰਾਯ ਤੀਰੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬੦. ''ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਲੋਕਵਿਦੂ, ਆਹੁਤੀਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ।
ਉਸ੍ਸੀਸਕੇ ਮਂ ਠਤ੍ਵਾਨ, ਇਦਂ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿ॥

੬੧. ''ਪਸ੍ਸਥ ਇਮਂ ਤਾਪਸਂ, ਜਟਿਲਂ ਉਗ੍ਗਤਾਪਨਂ।
ਅਪਰਿਮੇਯ੍ਯਿਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੬੨. ''ਅਹੂ ਕਪਿਲਵ੍ਹਯਾ ਰਮ੍ਮਾ, ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੋ।
ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਂ॥

੬੩. ‘‘ਅਜਪਾਲਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸ੍ਮਿਂ, ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੋ।
ਤਤ੍ਥ ਪਾਯਾਸਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ, ਨੇਰਞ੍ਜਰਮੁਪੇਹਿਤਿ॥

੬੪. ‘‘ਨੇਰਞ੍ਜਰਾਯ ਤੀਰਮ੍ਹਿ, ਪਾਯਾਸਂ ਅਦ ਸੋ ਜਿਨੋ।
ਪਟਿਯਤ੍ਤਵਰਮਗ੍ਗੇਨ, ਬੋਧਿਮੂਲਮੁਪੇਹਿਤਿ॥

੬੫. ‘‘ਤਤੋ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਂ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ।
ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਰੁਕ੍ਖਮੂਲਮ੍ਹਿ, ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ ਮਹਾਯਸੋ॥

੬੬. ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਜਨਿਕਾ ਮਾਤਾ, ਮਾਯਾ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।
ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਨਾਮ, ਅਯਂ ਹੇਸ੍ਸਤਿ ਗੋਤਮੋ॥

੬੭. ‘‘ਅਨਾਸਵਾ ਵੀਤਰਾਗਾ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ ਸਮਾਹਿਤਾ।
ਕੋਲਿਤੋ ਉਪਤਿਸ੍ਸੋ ਚ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਾਵਕਾ।
ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਉਪਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿਮਂ ਜਿਨਂ॥

੬੮. ‘‘ਖੇਮਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਚ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਾਵਿਕਾ।
ਅਨਾਸਵਾ ਵੀਤਰਾਗਾ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ ਸਮਾਹਿਤਾ॥

੬੯. ‘‘ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਅਸ੍ਸਤ੍ਥੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ।
ਚਿਤ੍ਤੋ ਚ ਹਤ੍ਥਾਲ਼ਵਕੋ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤੁਪਟ੍ਠਕਾ।
ਉਤ੍ਤਰਾ ਨਨ੍ਦਮਾਤਾ ਚ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤੁਪਟ੍ਠਿਕਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਲੋਕਵਿਦੂ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਥਾ ਵਿਦਿਤਲੋਕਤ੍ਤਾ ਪਨ ਲੋਕਵਿਦੂ। ਭਗਵਾ ਹਿ ਸਭਾਵਤੋ ਸਮੁਦਯਤੋ ਨਿਰੋਧਤੋ ਨਿਰੋਧੂਪਾਯਤੋਤਿ ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਲੋਕਂ ਅਵੇਦਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਲੋਕਵਿਦੂਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾਹ –

‘‘ਤਸ੍ਮਾ ਹਵੇ ਲੋਕਵਿਦੂ ਸੁਮੇਧੋ, ਲੋਕਨ੍ਤਗੂ ਵੂਸਿਤਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੋ।
ਲੋਕਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਂ ਸਮਿਤਾਵਿ ਞਤ੍ਵਾ, ਨਾਸੀਸਤੀ ਲੋਕਮਿਮਂ ਪਰਞ੍ਚਾ’’ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੦੭; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੪੬)।

ਅਪਿ ਚ ਤਯੋ ਲੋਕਾ – ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕੋ, ਸਤ੍ਤਲੋਕੋ, ਓਕਾਸਲੋਕੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕੋ ਨਾਮ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਪਥਵਿਆਦਯੋ ਧਮ੍ਮਾ। ਸਤ੍ਤਲੋਕੋ ਨਾਮ ਸਞ੍ਞਿਨੋ ਅਸਞ੍ਞਿਨੋ ਨੇਵਸਞ੍ਞਿਨਾਸਞ੍ਞਿਨੋ ਚ ਸਤ੍ਤਾ। ਓਕਾਸਲੋਕੋ ਨਾਮ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਂ। ਇਮੇ ਪਨ ਤਯੋਪਿ ਲੋਕਾ ਭਗਵਤਾ ਯਥਾਸਭਾਵਤੋ ਵਿਦਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਲੋਕਵਿਦੂਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਆਹੁਤੀਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ**ਤਿ ਦਾਨਾਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ ਅਰਹਤ੍ਤਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਤ੍ਤਾ ਆਹੁਤੀਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ। **ਉਸ੍ਸੀਸਕੇ ਮਂ ਠਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਮਮ ਸੀਸਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ। **ਇਦਂ** ਇਦਾਨਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਵਚਨਂ ਅਬ੍ਰਵੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਟਿਲਨ੍ਤਿ** ਜਟਾ ਅਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਜਟਿਲੋ, ਤਂ ਜਟਿਲਂ। **ਉਗ੍ਗਤਾਪਨਨ੍ਤਿ** ਉਗ੍ਗਤਾਪਸਂ। **ਅਹੂ**ਤਿ ਅਹਨਿ, ਅਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਕਪਿਲਵ੍ਹਯਾ**ਤਿ ਕਪਿਲਅਵ੍ਹਯਾ ਅਭਿਧਾਨਾ। **ਰਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਰਮਣੀਯਤੋ। **ਪਧਾਨਨ੍ਤਿ** ਵੀਰਿਯਂ। **ਏਹਿਤੀ**ਤਿ ਏਸ੍ਸਤਿ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਤਤੋ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ – ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਰ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਸੋਮਨਸ੍ਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ – ‘‘ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ਕਿਰ ਬੁਦ੍ਧਬੀਜਙ੍ਕੁਰੋ’’ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੋ ਅਹੋਸਿ। ਏਵਞ੍ਚਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ‘‘ਯਥਾ ਨਾਮ ਪੁਰਿਸੋ ਨਦਿਂ

ਤਰਨ੍ਤੋ ਉਜੁਕੇਨ ਤਿਤ੍ਥੇਨ ਤਰਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾਤਿਤ੍ਥੇਨ ਉਤ੍ਤਰਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਮਯੰ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਮਗ੍ਗਫਲੰ ਅਲਭਮਾਨਾ ਅਨਾਗਤੇ ਯਦਾ ਤ੍ਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਦਾ ਤਵ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਮਗ੍ਗਫਲੰ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਾ ਭਵੇਯ੍ਯਾਮਾ’’ਤਿ ਪਤ੍ਥਨੰ ਅਕੰਸੁ। ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ਪਸੰਸਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਹਿ ਪੁਪ੍ਫਮੁਟ੍ਠੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤੇਪਿ ਚਤੁਸਤਸਹਸ੍ਸਾ ਖੀਣਾਸਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਚ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਚ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿੰਸੁ। ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਨ ਤਥੇਵ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿੰਸੁ।

ਅਥ ਸਬ੍ਬਲੋਕਮਤਿਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਭਗਵਾ ਚਤੂਹਿ ਖੀਣਾਸਵਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸੀਹਿ ਪੂਜਿਯਮਾਨੋ ਦੇਵਤਾਹਿ ਅਭਿਵਨ੍ਦਿਯਮਾਨੋ ਸਞ੍ਝਾਪ੍ਪਭਾਨੁਰਞ੍ਜਿਤਵਰਕਨਕਗਿਰਿਸਿਖਰੋ ਵਿਯ ਜਙ੍ਗਮਮਾਨੋ ਅਨੇਕੇਸੁ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਸੁ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਤੇਨ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤੰ ਚੁਣ੍ਣਸਮ੍ਮੋਦਗਨ੍ਧੰ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਧਜਪਟਾਕੰ ਗਨ੍ਧਾਨੁਬਦ੍ਧਹਦਯੇਹਿ ਭਮਰਗਣੇਹਿ ਗੁਮ੍ਬਗੁਮ੍ਬਾਯਮਾਨੰ ਧੂਪਨ੍ਧਕਾਰੰ ਅਮਰਪੁਰਸਦਿਸਸੋਭੰ ਅਭਿਰਮ੍ਮੰ ਰਮ੍ਮਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਮਹਾਰਹੇ ਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਯੁਗਨ੍ਧਰਮਤ੍ਥਕੇ ਸਰਦਸਮਯਰੁਚਿਰਕਰਰਜਨਿਕਰੋ ਤਿਮਿਰਨਿਕਰਨਿਧਨਕਰੋ ਕਮਲਵਨਵਿਕਸਨਕਰੋ ਦਿਵਸਕਰੋ ਵਿਯ ਦਸਬਲਦਿਵਸਕਰੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋਪਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਪਨ ਉਪਾਸਕਾ ਸਦ੍ਧਾਦਿਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਨਾਨਾਵਿਧਖਜ੍ਜਾਦੀਹਿ ਸਮਲਙ੍ਕਤੰ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਸਦਿਸੰ ਸੁਖਨਿਦਾਨੰ ਦਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਦੰਸੁ।

ਅਥ ਖੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਰਣੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵੰ ਕਰਤਲਗਤਮਿਵ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਪਮੁਦਿਤਹਦਯੋ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਸੁ ਸਯਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ – ‘‘ਪਾਰਮਿਯੋ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਰਾਸਿਮਤ੍ਥਕੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਵੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਦੇਵਤਾ ਸਾਧੁਕਾਰੰ ਦਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਯ੍ਯ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸ, ਪੋਰਾਣਕਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ – ‘ਪਾਰਮਿਯੋ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਯਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਨਾਮ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਅਜ੍ਜ ਪਾਤੁਭੂਤਾਨਿ ਨਿਸ੍ਸੰਸਯੇਨ ਤ੍ਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਮਯਮੇਤੰ ਜਾਨਾਮ – ‘ਯਸ੍ਸੇਤਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਏਕਨ੍ਤੇਨੇਵ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ’ ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੀਰਿਯੰ ਦਲ਼੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਹਿ ਥੁਤੀਹਿ ਅਭਿਤ੍ਥਵਿਂਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੭੦. ‘‘ਇਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਵਚਨੰ, ਅਸਮਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਆਮੋਦਿਤਾ ਨਰਮਰੂ, ਬੁਦ੍ਧਬੀਜੰ ਕਿਰ ਅਯੰ॥

੭੧. ‘‘ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਸਦ੍ਦਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਫੋਟੇਨ੍ਤਿ ਹਸਨ੍ਤਿ ਚ।
ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਸਦੇਵਕਾ॥

੭੨. ‘‘ਯਦਿਮਸ੍ਸ ਲੋਕਨਾਥਸ੍ਸ, ਵਿਰਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮ ਸਾਸਨੰ।
ਅਨਾਗਤਮ੍ਹਿ ਅਦ੍ਧਾਨੇ, ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮੰ॥

੭੩. ‘‘ਯਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਦਿੰ ਤਰਨ੍ਤਾ, ਪਟਿਤਿਤ੍ਥੰ ਵਿਰਜ੍ਝਿਯ।
ਹੇਟ੍ਠਾਤਿਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿ ਮਹਾਨਦਿੰ॥

੭੪. ‘‘ਏਵਮੇਵ ਮਯੰ ਸਬ੍ਬੇ, ਯਦਿ ਮੁਞ੍ਚਾਮਿਮੰ ਜਿਨੰ।
ਅਨਾਗਤਮ੍ਹਿ ਅਦ੍ਧਾਨੇ, ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮੰ॥

੭੫. ''ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਲੋਕਵਿਦੂ, ਆਹੁਤੀਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ।
ਮਮ ਕਮ੍ਮਂ ਪਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਪਾਦਮੁਦ੍ਧਰਿ॥

੭੬. ''ਯੇ ਤਤ੍ਥਾਸੁਂ ਜਿਨਪੁਤ੍ਤਾ, ਪਦਕ੍ਖਿਣਮਕਂਸੁ ਮਂ।
ਦੇਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਸੁਰਾ ਚ, ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾਨ ਪਕ੍ਕਮੁਂ॥

੭੭. ''ਦਸ੍ਸਨਂ ਮੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ, ਸਸਙ੍ਘੇ ਲੋਕਨਾਯਕੇ।
ਸਯਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਂ ਤਦਾ॥

੭੮. ''ਸੁਖੇਨ ਸੁਖਿਤੋ ਹੋਮਿ, ਪਾਮੋਜ੍ਜੇਨ ਪਮੋਦਿਤੋ।
ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਅਭਿਸ੍ਸਨ੍ਨੋ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਂ ਤਦਾ॥

੭੯. ''ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹਂ ਤਦਾ।
ਵਸੀਭੂਤੋ ਅਹਂ ਝਾਨੇ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਪਾਰਮਿਂ ਗਤੋ॥

੮੦. ''ਸਹਸ੍ਸਿਯਮ੍ਹਿ ਲੋਕਮ੍ਹਿ, ਇਸਯੋ ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਸਮਾ।
ਅਸਮੋ ਇਦ੍ਧਿਧਮ੍ਮੇਸੁ, ਅਲਭਿਂ ਈਦਿਸਂ ਸੁਖਂ॥

੮੧. ''ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਭੁਜਨੇ ਮਯ੍ਹਂ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਾਧਿਵਾਸਿਨੋ।
ਮਹਾਨਾਦਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸੁਂ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੮੨. ''ਯਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਰਮਾਭੁਜੇ।
ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਰੇ॥

੮੩. ''ਸੀਤਂ ਬ੍ਯਪਗਤਂ ਹੋਤਿ, ਉਣ੍ਹਞ੍ਚ ਉਪਸਮ੍ਮਤਿ।
ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੮੪. ''ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਲੋਕਧਾਤੁ, ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਨਿਰਾਕੁਲਾ।
ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੮੫. ''ਮਹਾਵਾਤਾ ਨ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਸਵਨ੍ਤਿਯੋ।
ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੮੬. ''ਥਲਜਾ ਦਕਜਾ ਪੁਪ੍ਫਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਪੁਪ੍ਫਿਤਾ ਸਬ੍ਬੇ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੮੭. ''ਲਤਾ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਾ, ਫਲਭਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਫਲਿਤਾ ਸਬ੍ਬੇ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੮੮. ''ਆਕਾਸਟ੍ਠਾ ਚ ਭੂਮਟ੍ਠਾ, ਰਤਨਾ ਜੋਤਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।

ਤੇਪਜ੍ਜ ਰਤਨਾ ਜੋਤਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੮੯. ‘‘ਮਾਨੁਸ੍ਸਕਾ ਚ ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ, ਤੁਰਿਯਾ ਵਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜੁਭੋ ਅਭਿਰਵਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੯੦. ‘‘ਵਿਚਿਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਾ ਗਗਨਾ, ਅਭਿਵਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਿ ਅਜ੍ਜ ਪਵਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੯੧. ‘‘ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਆਭੁਜਤਿ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਪਕਮ੍ਪਤਿ।
ਤੇਪਜ੍ਜੁਭੋ ਅਭਿਰਵਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੯੨. ‘‘ਨਿਰਯੇਪਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸੇ, ਅਗ੍ਗੀ ਨਿਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਅਗ੍ਗੀ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੯੩. ‘‘ਵਿਮਲੋ ਹੋਤਿ ਸੂਰਿਯੋ, ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਾਰਕਾ।
ਤੇਪਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੯੪. ‘‘ਅਨੋਵਟ੍ਠੇਨ ਉਦਕਂ, ਮਹਿਯਾ ਉਬ੍ਭਿਜ੍ਜਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਮ੍ਪਜ੍ਜੁਬ੍ਭਿਜ੍ਜਤੇ ਮਹਿਯਾ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੯੫. ‘‘ਤਾਰਾਗਣਾ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾ ਗਗਨਮਣ੍ਡਲੇ।
ਵਿਸਾਖਾ ਚਨ੍ਦਿਮਾਯੁਤ੍ਤਾ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੯੬. ‘‘ਬਿਲਾਸਯਾ ਦਰੀਸਯਾ, ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ ਸਕਾਸਯਾ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਆਸਯਾ ਛੁਦ੍ਧਾ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੯੭. ‘‘ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਰਤੀ ਸਤ੍ਤਾਨਂ, ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਸਬ੍ਬੇ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੯੮. ‘‘ਰੋਗਾ ਤਦੁਪਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਜਿਘਚ੍ਛਾ ਚ ਵਿਨਸ੍ਸਸਿ।
ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੯੯. ‘‘ਰੋਗਾ ਤਦਾ ਤਨੁ ਹੋਤਿ, ਦੋਸੋ ਮੋਹੋ ਵਿਨਸ੍ਸਸਿ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਵਿਗਤਾ ਸਬ੍ਬੇ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੦੦.‘‘ਭਯਂ ਤਦਾ ਨ ਭਵਤਿ, ਅਜ੍ਜਪੇਤਂ ਪਦਿਸ੍ਸਤਿ।
ਤੇਨ ਲਿਙ੍ਗੇਨ ਜਾਨਾਮ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੦੧.‘‘ਰਜੋਨੁਦ੍ਧਂਸਤੀ ਉਦ੍ਧਂ, ਅਜ੍ਜਪੇਤਂ ਪਦਿਸ੍ਸਤਿ।
ਤੇਨ ਲਿਙ੍ਗੇਨ ਜਾਨਾਮ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੦੨.‘‘ਅਨਿਟ੍ਠਗਨ੍ਧੋ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧੋ ਪਵਾਯਤਿ।
ਸੋਪਜ੍ਜ ਵਾਯਤੀ ਗਨ੍ਧੋ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੦੩.‘‘ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਾ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਠਪਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰੂਪਿਨੋ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਸਬ੍ਬੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੦੪.‘‘ਯਾਵਤਾ ਨਿਰਯਾ ਨਾਮ, ਸਬ੍ਬੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਸਬ੍ਬੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੦੫.‘‘ਕੁਟ੍ਟਾ ਕਵਾਟਾ ਸੇਲਾ ਚ, ਨ ਹੋਨ੍ਤਾਵਰਣਾ ਤਦਾ।
ਆਕਾਸਭੂਤਾ ਤੇਪਜ੍ਜ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੦੬.‘‘ਚੁਤੀ ਚ ਉਪਪਤ੍ਤੀ ਚ, ਖਣੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਤਾਨਿਪਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੦੭.‘‘ਦਲ੍ਹੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹ ਵੀਰਿਯੰ, ਮਾ ਨਿਵਤ੍ਤ ਅਭਿਕ੍ਕਮ।
ਮਯਮ੍ਪੇਤੰ ਵਿਜਾਨਾਮ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਵਚਨਨ੍**ਤਿ ਇਦੰ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬਜਾਕਰਣਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ। **ਅਸਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਮਸ੍ਸ ਸਦਿਸਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ ਅਸਮਸ੍ਸ। ਯਥਾਹ –

‘‘ਨ ਮੇ ਆਚਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਦਿਸੋ ਮੇ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਸਦੇਵਕਸ੍ਮਿੰ ਲੋਕਸ੍ਮਿੰ, ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ’’ਤਿ॥ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੫; ੨.੩੪੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੧; ਕਥਾ॰ ੪੦੫; ਮਿ॰ ਪ॰ ੪.੫.੧੧)।

ਮਹੇਸਿਨੋਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇ ਸੀਲਸਮਾਧਿਪਞ੍ਞਾਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਏਸਿ ਗਵੇਸੀਤਿ ਮਹੇਸੀ, ਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ। **ਨਰਮਰੂ**ਤਿ ਨਰਾ ਚ ਅਮਰਾ ਚ, ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਨਿਦ੍ਦੇਸੋ ਪਨਾਯੰ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਨਾਗਸੁਪਣ੍ਣਯਕ੍ਖਾਦਯੋਪਿ ਆਮੋਦਿਤਾਵ। **ਬੁਦ੍ਧਬੀਜੰ ਕਿਰ ਅਯਨ੍**ਤਿ ਅਯੰ ਕਿਰ ਬੁਦ੍ਧਙ੍ਕੁਰੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਆਮੋਦਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਸਦ੍ਦਾਤਿ ਉਨ੍ਨਾਦਸਦ੍ਦਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। **ਅਪ੍ਫੋਟੇਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਬਾਹਾ ਅਭਿਹਨਨ੍ਤਿ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਯੋ। **ਸਦੇਵਕਾ**ਤਿ ਸਹ ਦੇਵੇਹਿ ਸਦੇਵਕਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਦਿਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਦਿ ਇਮਸ੍ਸ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਵਿਰਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮਾ**ਤਿ ਯਦਿ ਨ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮ। **ਅਨਾਗਤਮ੍ਹਿ ਅਦ੍ਧਾਨੇ**ਤਿ ਅਨਾਗਤੇ ਕਾਲੇ। **ਹੇਸ੍ਸਾਮਾ**ਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮ। **ਸਮ੍ਮੁਖਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾ। **ਇਮਨ੍**ਤਿ ਇਮਸ੍ਸ, ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨੰ।

ਨਦਿੰ ਤਰਨ੍ਤਾਤਿ ਨਦੀਤਰਣਕਾ, ‘‘ਨਦਿਤਰਨ੍ਤਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਪਟਿਤਿਤ੍ਥਨ੍**ਤਿ ਪਟਿਮੁਖਤਿਤ੍ਥੰ। **ਵਿਰਜ੍ਝਿਯਾ**ਤਿ ਵਿਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ। **ਯਦਿ ਮੁਞ੍ਚਾਮਾ**ਤਿ ਯਦਿ ਇਮੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਕਤਕਿਚ੍ਚਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਮ ਕਮ੍ਮੰ ਪਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਮਮ ਭਾਵਿਤਮਤ੍ਥੰ ਬਜਾਕਰਿਤ੍ਵਾ। **ਦਕ੍ਖਿਣੰ ਪਾਦਮੁਦ੍ਧਰੀ**ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣੰ ਪਾਦੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿ, ‘‘ਕਤਪਦਕ੍ਖਿਣੋ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਜਿਨਪੁਤ੍ਤਾਤਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ ਸਾਵਕਾ। **ਦੇਵ◌ਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਸੁਰਾ ਚ, ਅਭਿਵ◌ਾਦੇਤ੍ਵ◌ਾਨ ਪਕ੍ਕਮੁ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵ◌ਾਦਯੋ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਇਮੇ ਮਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਪਞ੍ਚਙ੍ਗਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵ◌ਾ ਮਧੁਰਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਹਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਹਿ ਥੁਤੀਹਿ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ''ਨਰਾ ਨਾਗਾ ਚ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾ, ਅਭਿਵ◌ਾਦੇਤ੍ਵ◌ਾਨ ਪਕ੍ਕਮੁ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਦਸ੍ਸਨਂ ਮੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਤਿ ਮਮ ਦਸ੍ਸਨਵ◌ਿਸਯਂ ਭਗਵਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ। ''ਜਹਿਤੇ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰੇ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਸਸਙ੍ਘੇ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਸਙ੍ਘੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਸਙ੍ਘੇ। **ਸਯਨਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵ◌ਾਨਾ**ਤਿ ਨਿਪਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਕਲਲਤੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵ◌ਾ। **ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿ**ਨ੍ਤਿ ਕਤਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਪ੍ਫਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਨਿਸੀਦਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਹਟ੍ਠੋ ਹਟ੍ਠੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ, ਆਸਨਾ ਵ◌ੁਟ੍ਠਹਿਂ ਤਦਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥੋਵ◌।

ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਅਭਿਸ੍ਸਨ੍ਨੋਤਿ ਪੀਤਿਪਰਿਪ੍ਫੁਟੋ। ਵ**ਸੀਭੂਤੋ**ਤਿ ਵਸੀਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। **ਝਾਨੇ**ਤਿ ਰੂਪਾਵਚਰਾਰੂਪਾਵਚਰਝਾਨੇਸੁ। **ਸਹਸ੍ਸਿਯਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਯਂ। **ਲੋਕਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ। **ਮੇ ਸਮਾ**ਤਿ ਮਯਾ ਸਦਿਸਾ। ਅਵ◌ਿਸੇਸੇਨ ''ਮੇ ਸਮਾ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ਇਦਾਨਿ ਤਮੇਵ ਨਿਯਮੇਨ੍ਤੋ **"ਅਸਮੋ ਇਦ੍ਧਿਧਮ੍ਮੇਸੂ**"ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਇਦ੍ਧਿਧਮ੍ਮੇਸੂ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਇਦ੍ਧਿਧਮ੍ਮੇਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਲਭਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਲਭਿਂ। **ਈਦਿਸਂ ਸੁਖ**ਨ੍ਤਿ ਈਦਿਸਂ ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ।

ਅਥ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵ◌ਂ ਕਰਤਲਗਤਕਾਲਮਿਵ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਪਮੁਦਿਤਹਦਯੋ ਦਸਸੁ ਲੋਕਧਾਤੁਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਸੁਦ੍ਧਾਵ◌ਾਸਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਅਤੀਤਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਾਵ◌ਿਨੋ ਨਿਯਤਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਬ੍ਯਾਕਰਣੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਪਾਟਿਹਾਰਿਯਦਸ੍ਸਨੇਨ ਤਥਾਗਤਵਚਨਸ੍ਸ ਅਵ◌ਿਤਥਤਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਮਂ ਪਰਿਤੋਸਯਨ੍ਤਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾਯੋ ਆਹਂਸੂਤਿ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਭਗਵ◌ਾ **"ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਭੁਜਨੇ ਮਯ੍ਹ**"ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਭੁਜਨੇ ਮਯ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਭੁਜਨੇ। ਅਯਮੇਵ ਵ◌ਾ ਪਾਠੋ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸਾਧਿਵ◌ਾਸਿਨੋ**ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਵ◌ਾਸਿਨੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ। **ਯਾ ਪੁਬ੍ਬੇ**ਤਿ ਯਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬੇ, ਵ◌ਿਭਤ੍ਤਿਲੋਪਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਰਮਾਭੁਜੇ**ਤਿ ਵਰਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਭੁਜਨੇ। **ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਦਿਸ੍ਸਿਂਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਤੀਤਵਚਨੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨਵਚਨਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ, ਅਤੀਤਵਸੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। **ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਰੇ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਿਯਤਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਭੁਜਨੇ ਯਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਂਸੁ, ਤਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਰੇ। ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵ◌ਂ ਧੁਵਮੇਵ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨ ਪਨ ਤਾਨਿਯੇਵ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਂਸੁ, ਤਂਸਦਿਸਤ੍ਤਾ ''ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਰੇ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸੀਤਨ੍ਤਿ ਸੀਤਤ੍ਤਂ। **ਬ੍ਯਪਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਤਂ ਵ◌ਿਗਤਂ। **ਤਾਨੀ**ਤਿ ਸੀਤਵ◌ਿਗਮਨਉਣ੍ਹੂਪਸਮਨਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦਾ**ਤਿ ਅਸਦ੍ਦਾ ਅਨਿਗ੍ਘੋਸਾ। **ਨਿਰਾਕੁਲਾ**ਤਿ ਅਨਾਕੁਲਾ, ਅਯਮੇਵ ਵ◌ਾ ਪਾਠੋ। **ਨ ਸਨ੍ਦਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨ ਵਹਨ੍ਤਿ ਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। **ਸਵਨ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਨਦਿਯੋ। **ਤਾਨੀ**ਤਿ ਅਵ◌ਾਯਨਅਸਨ੍ਦਨਾਨਿ। **ਥਲਜਾ**ਤਿ ਪਥਵ◌ਿਤਲਪਬ੍ਬਤਰੁਕ੍ਖੇਸੁ ਜਾਤਾਨਿ। **ਦਕਜਾ**ਤਿ ਓਦਕਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ। **ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪੁਪ੍ਫਿਂਸੁ, ਅਤੀਤਤ੍ਥੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨਵਚਨਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਤੇਪਜ੍ਜ ਪੁਪ੍ਫਿਤਾਨੀ**ਤਿ ਤਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪੁਪ੍ਫਿਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਫਲਭਾਰਾਤਿ ਫਲਧਰਾ। **ਤੇਪਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਤੇਪਿ ਅਜ੍ਜ, ਪੁਲ੍ਲਿਙ੍ਗਵਸੇਨ ''ਤੇਪੀ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ, ''ਲਤਾ ਵ◌ਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਵ◌ਾ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। **ਫਲਿਤਾ**ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਫਲਾ। **ਆਕਾਸਟ੍ਠਾ ਚ ਭੂਮਟ੍ਠਾ ਚਾ**ਤਿ ਆਕਾਸਗਤਾ ਚ ਭੂਮਿਗਤਾ ਚ **ਰਤਨਾਨੀ**ਤਿ ਮੁਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਰਤਨਾਨਿ। **ਜੋਤਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਓਭਾਸਨ੍ਤਿ। **ਮਾਨੁਸ੍ਸਕਾ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਨ੍ਤਕਾ ਮਾਨੁਸ੍ਸਕਾ। **ਦਿਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਦੇਵ◌ਾਨਂ ਸਨ੍ਤਕਾ ਦਿਬ੍ਬਾ। **ਤੁਰਿਯਾ**ਤਿ ਆਤਤਂ ਵ◌ਿਤਤਂ ਆਤਤਵ◌ਿਤਤਂ ਸੁਸਿਰਂ ਘਨਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਤੁਰਿਯਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ ਆਤਤਂ ਨਾਮ ਚਮ੍ਮਪਰਿਯੋਨਦ੍ਧੇਸੁ ਭੇਰਿਆਦੀਸੁ ਏਕਤਲਤੁਰਿਯਂ।

ਵਿਤਤੰ ਨਾਮ ਉਭਯਤਲੰ। ਆਤਤਵਿਤਤੰ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਤੋ ਪਰਿਯੋਨਦ੍ਧੰ ਮਹਤਿਵਲ੍ਲਕਿਆਦਿਕੰ। ਸੁਸਿਰੰ ਨਾਮ ਵੰਸਾਦਿਕੰ। ਘਨੰ ਨਾਮ ਸਮ੍ਮਤਾਲ਼ਾਦਿਕੰ। **ਵਜ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵਜ੍ਜਿੰਸੁ, ਅਤੀਤਤ੍ਥੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨਵਚਨੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਏਸ ਨਯੋ ਉਪਰਿ ਈਦਿਸੇਸੁ ਵਚਨੇਸੁਪਿ। **ਅਭਿਰਵਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤਤ੍ਰ ਤਤ੍ਰ ਕੁਸਲੇਹਿ ਸੁਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸੁਪ੍ਪਤਾਲ਼ਿਤਾ ਸੁਵਾਦਿਤਾ ਵਿਯ ਅਭਿਰਵਨ੍ਤਿ, ਅਭਿਨਦਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵਿਚਿਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਾਤਿ ਵਿਚਿਤ੍ਰਾਨਿ ਨਾਨਾਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ। **ਅਭਿਵਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਭਿਵਸ੍ਸਿੰਸੁ, ਨਿਪਤਿੰਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇਪੀ**ਤਿ ਤਾਨਿਪਿ ਵਿਚਿਤ੍ਰਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਅਭਿਵਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਿ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਬ੍ਰਹ੍ਮਗਣੇਹਿ ਓਕਿਰਿਯਮਾਨਾਨੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਆਭੁਜਤੀ**ਤਿ ਓਸਕ੍ਕਤਿ। **ਤੇਪਜ੍ਜੁਭੋ**ਤਿ ਤੇਪਿ ਅਜ੍ਜ ਉਭੋ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਯੋ। **ਅਭਿਰਵਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਭਿਨਦਨ੍ਤਿ। **ਨਿਰਯੇ**ਤਿ ਨਿਰਯੇਸੁ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਨੇਕਦਸਸਹਸ੍ਸਾ। **ਨਿਬ੍ਬਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਤਿੰ ਉਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਾਰਕਾ**ਤਿ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾਨਿ । **ਤੇਪਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇਪਿ ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਵਿਮਲਭਾਵਾ ਤਾਰਕਾ ਅਜ੍ਜ ਦਿਵਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।

ਅਨੋਵਟ੍ਠੇਨਾਤਿ ਅਨੋਵਟ੍ਠੇ, ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਕਰਣਵਚਨੰ। ਅਥ ਵਾ **ਅਨੋਵਟ੍ਠੇ**ਤਿ ਅਨਭਿਵਟ੍ਠੇਪਿ। **ਨਾ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ ''ਸੁਤ੍ਵਾ ਨ ਦੂਤਵਚਨ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਿਯ। **ਤਮ੍ਪਜ੍ਜੁਬ੍ਭਿਜ੍ਜਤੇ**ਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਉਦਕੰ ਅਜ੍ਜ ਉਬ੍ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਉਬ੍ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਹਿਯਾ**ਤਿ ਪਥਵਿਯਾ, ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕਵਚਨੰ। **ਤਾਰਾਗਣਾ**ਤਿ ਗਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾਦਯੋ ਸਬ੍ਬੇ ਤਾਰਗਣਾ। **ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਤਾਰਕਾ ਚ। **ਗਗਨਮਣ੍ਡਲੇ**ਤਿ ਸਕਲਗਗਨਮਣ੍ਡਲੰ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬਿਲਾਸਯਾ**ਤਿ ਬਿਲਾਸਯਾ ਅਹਿਨਕੁਲਕੁਮ੍ਭੀਲਗੋਧਾਦਯੋ। **ਦਰੀਸਯਾ**ਤਿ ਝਰਾਸਯਾ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿੰਸੁ। **ਸਕਾਸਯਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਸਯਤੋ। ''ਤਦਾਸਯਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਤਸ੍ਸ ਤਦਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ, ਆਸਯਤੋ, ਬਿਲਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਛੁਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਸੁਛੁਦ੍ਧਾ ਸੁਵੁਦ੍ਧਾਰਿਤਾ, ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਰਤੀਤਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾ। **ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਪਰਮੇਨ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੇਨ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ। **ਵਿਨਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਵਿਗਚ੍ਛਤਿ। **ਰਾਗੋ**ਤਿ ਕਾਮਰਾਗੋ। **ਤਦਾ ਤਨੁ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਓਰਮਤ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨਾਭਾਵੰ ਦੀਪੇਤਿ। **ਵਿਹਤਾ**ਤਿ ਵਿਨਟ੍ਠਾ। **ਤਦਾ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਭੁਜਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਭਵਤੀ**ਤਿ ਨ ਹੋਤਿ। **ਅਜ੍ਜਪੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਜ ਤਵ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਭੁਜਨੇਪਿ ਏਤੰ ਭਯੰ ਨ ਹੋਤੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇਨ ਲਿਙ੍ਗੇਨ ਜਾਨਾਮਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਸਬ੍ਬੇਵ ਮਯੰ ਜਾਨਾਮ, ਯੰ ਤ੍ਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਨੁਦ੍ਧੰਸਤੀਤਿ ਨ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਅਨਿਟ੍ਠਗਨ੍ਧੋ**ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ। **ਪਕ੍ਕਮਤੀ**ਤਿ ਪਕ੍ਕਮਿ ਵਿਗਚ੍ਛਿ। **ਪਵਾਯਤੀ**ਤਿ ਪਵਾਯਿ। **ਸੋਪਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਸੋਪਿ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧੋ ਅਜ੍ਜ। **ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਪਦਿਸ੍ਸਿੰਸੁ। **ਤੇਪਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਤੇਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਾ ਅਜ੍ਜ। **ਯਾਵਤਾ**ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਯਤ੍ਤਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੁਟ੍ਟਾ**ਤਿ ਪਾਕਾਰਾ। **ਨ ਹੋਨ੍ਤਾਵਰਣਾ**ਤਿ ਆਵਰਣਕਰਾ ਨ ਅਹੇਸੁੰ। **ਤਦਾ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ। **ਆਕਾਸਭੂਤਾ**ਤਿ ਤੇ ਕੁਟ੍ਟਕਵਾਟਪਬ੍ਬਤਾ ਆਵਰਣੰ ਤਿਰੋਕਰਣੰ ਕਾਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ, ਅਜਟਾਕਾਸਭੂਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚੁਤੀ**ਤਿ ਮਰਣੰ। **ਉਪਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣੰ। **ਖਣੇ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਭੁਜਨਕ੍ਖਣੇ। **ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਨਾਹੋਸਿ। **ਤਾਨਿਪਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਤਾਨਿਪਿ ਅਜ੍ਜ ਚਵਨਭਵਨਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾ ਨਿਵਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਮਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿ। **ਅਭਿਕ੍ਕਮਾ**ਤਿ ਪਰਕ੍ਕਮ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਤਤੋ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਚ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਦੇਵਤਾਨਞ੍ਚ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਸਞ੍ਜਾਤੁਸ੍ਸਾਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਅਮੋਘਵਚਨਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਕਥਾਯ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤੰ। ਯਥਾ ਹਿ ਆਕਾਸੇ ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲੇਡ੍ਡੁਸ੍ਸ ਪਤਨੰ ਧੁਵੰ, ਜਾਤਸ੍ਸ ਮਰਣੰ, ਅਰੁਣੇ ਉਗ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਮਨੰ, ਆਸਯਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੀਹਸ੍ਸ ਸੀਹਨਾਦਨਦਨੰ, ਗਰੁਗਬ੍ਭਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਭਾਰਮੋਰੋਪਨੰ ਧੁਵੰ ਅਵਸ੍ਸਮ੍ਭਾਵੀ, ਏਵਮੇਵ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਵਚਨੰ ਨਾਮ ਧੁਵੰ ਅਮੋਘੰ, ਅਦ੍ਧਾ ਅਹੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੦੮.''ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਨਚੂਭਯੰ।
ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠੋ ਪਮੁਦਿਤੋ, ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹੰ ਤਦਾ॥

੧੦੯.''ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਵਚਨਾ ਬੁਦ੍ਧਾ, ਅਮੋਘਵਚਨਾ ਜਿਨਾ।
ਵਿਤਥੰ ਨਤ੍ਥਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਾਮਹੰ॥

੧੧੦.''ਯਥਾ ਖਿਤ੍ਤੰ ਨਭੇ ਲੇਡ੍ਡੁ, ਧੁਵੰ ਪਤਤਿ ਭੂਮਿਯੰ।
ਤਥੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਾਨੰ, ਵਚਨੰ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤੰ।
ਵਿਤਥੰ ਨਤ੍ਥਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਾਮਹੰ॥

੧੧੧.''ਯਥਾਪਿ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੰ, ਮਰਣੰ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤੰ।
ਤਥੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਾਨੰ, ਵਚਨੰ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤੰ।
ਵਿਤਥੰ ਨਤ੍ਥਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਾਮਹੰ॥

੧੧੨.''ਯਥਾ ਰਤ੍ਤਿਕ੍ਖਯੇ ਪਤ੍ਤੇ, ਸੂਰਿਯੁਗ੍ਗਮਨੰ ਧੁਵੰ।
ਤਥੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਾਨੰ, ਵਚਨੰ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤੰ।
ਵਿਤਥੰ ਨਤ੍ਥਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਾਮਹੰ॥

੧੧੩.''ਯਥਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸਯਨਸ੍ਸ, ਸੀਹਸ੍ਸ ਨਦਨੰ ਧੁਵੰ।
ਤਥੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਾਨੰ, ਵਚਨੰ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤੰ।
ਵਿਤਥੰ ਨਤ੍ਥਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਾਮਹੰ॥

੧੧੪.''ਯਥਾ ਆਪਨ੍ਨਸਤ੍ਤਾਨੰ, ਭਾਰਮੋਰੋਪਨੰ ਧੁਵੰ।
ਤਥੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਾਨੰ, ਵਚਨੰ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤੰ।
ਵਿਤਥੰ ਨਤ੍ਥਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਾਮਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਨ ਚੂਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਚ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਦੇਵਤਾਨਞ੍ਚ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ। **ਉਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਉਭਯੇਸੰ, ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨੰ, ਉਭਯਵਚਨੰ ਵਾ। **ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿੰ ਅਹੰ।

ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਵਚਨਾਤਿ ਦ੍ਵੇਧਾ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਵਚਨਾ, ਏਕੰਸਵਚਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦਵਚਨਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦੋਸਵਚਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਮੋਘਵਚਨਾ**ਤਿ ਅਵਿਤਥਵਚਨਾ। **ਵਿਤਥ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਤਥਵਚਨੰ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਾਮਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਹੰ ਏਕੰਸੇਨੇਵ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨਿਯਤਵਸੇਨ ਅਵਸ੍ਸਮ੍ਭਾਵਿਵਸੇਨ ਚ ਵਤ੍ਤਮਾਨਵਚਨੰ ਕਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਸੂਰਿਯੁਗ੍ਗਮਨਨ੍ਤਿ ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਉਦਯਨੰ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਧੁਵਸਸ੍ਸਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੰਸਭਾਵੀ ਚੇਵ ਸਸ੍ਸਤਞ੍ਚ। **ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸਯਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਯਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਆਪਨ੍ਨਸਤ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਗਰੁਗਬ੍ਭਾਨੰ, ਗਬ੍ਭਿਨੀਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਾਰਮੋਰੋਪਨ**ਨ੍ਤਿ ਭਾਰਓਰੋਪਨੰ, ਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਓਰੋਪਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮ**-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

''ਸ੍ਵਾਹੰ ਅਦ੍ਧਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਕਤਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨੋ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਉਪਧਾਰੇਤੁੰ – ''ਕਹੰ ਨੁ ਖੋ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਾ ਧਮ੍ਮਾ''ਤਿ, ਉਦ੍ਧੰ ਅਧੋ ਦਿਸਾਸੁ ਵਿਦਿਸਾਸੂਤਿ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਕਲੰ ਧਮ੍ਮਧਾਤੁੰ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪੋਰਾਣਕੇਹਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਹਿ ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤੰ ਪਠਮੰ ਦਾਨਪਾਰਮਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਓਵਦਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵੰ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਠਮੰ ਦਾਨਪਾਰਮਿੰ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਨਿਕੁਜ੍ਜਿਤੋ ਉਦਕਕੁਮ੍ਭੋ ਨਿਸ੍ਸੇਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਵਮਤਿਯੇਵ ਨ ਪਚ੍ਚਾਹਰਤਿ, ਏਵਮੇਵ

ਧਨੰ ਵਾ ਯਸੰ ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੰ ਵਾ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗੰ ਵਾ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਯਾਚਕਾਨੰ ਸਬ੍ਬੰ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤੰ ਨਿਸ੍ਸੇਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਦਮਾਨੋ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਪਠਮੰ ਦਾਨਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੧੫.''ਹਨ੍ਦ ਬੁਦ੍ਧਕਰੇ ਧਮ੍ਮੇ, ਵਿਚਿਨਾਮਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ।
ਉਦ੍ਧੰ ਅਧੋ ਦਸ ਦਿਸਾ, ਯਾਵਤਾ ਧਮ੍ਮਧਾਤੁਯਾ॥

੧੧੬.''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾ ਦਕ੍ਖਿਂ, ਪਠਮੰ ਦਾਨਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਅਨੁਚਿਣ੍ਣੰ ਮਹਾਪਥੰ॥

੧੧੭.''ਇਮੰ ਤ੍ਵੰ ਪਠਮੰ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਦਾਨਪਾਰਮਿਤੰ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

੧੧੮.''ਯਥਾਪਿ ਕੁਮ੍ਭੋ ਸਮ੍ਪੁਣ੍ਣੋ, ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਧੋ ਕਤੋ।
ਵਮਤੇਵੁਦਕੰ ਨਿਸ੍ਸੇਸੰ, ਨ ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਰਕ੍ਖਤਿ॥

੧੧੯.''ਤਥੇਵ ਯਾਚਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਹੀਨਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮੇ।
ਦਦਾਹਿ ਦਾਨੰ ਨਿਸ੍ਸੇਸੰ, ਕੁਮ੍ਭੋ ਵਿਯ ਅਧੋ ਕਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਵਵਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਬੁਦ੍ਧਕਰੇ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਕਰੇ ਧਮ੍ਮੇ। ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਕਰਾ ਨਾਮ ਧਮ੍ਮਾ ਦਾਨਪਾਰਮਿਤਾਦਯੋ ਦਸ ਧਮ੍ਮਾ। **ਵਿਚਿਨਾਮੀ**ਤਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਵੀਮੰਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਤੋ ਚਿਤੋ**ਤਿ ਇਤੋ ਇਤੋ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਿਨਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਉਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਦੇਵਲੋਕੇ। **ਅਧੋ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੇ। **ਦਸ ਦਿਸਾ**ਤਿ ਦਸਸੁ ਦਿਸਾਸੁ; ਕਤ੍ਥ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਧੰ ਅਧੋ ਤਿਰਿਯੰ ਦਿਸਾਸੁ ਵਿਦਿਸਾਸੂਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਯਾਵਤਾ ਧਮ੍ਮਧਾਤੁਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਯਾਵਤਾ**ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਚਨੰ। **ਧਮ੍ਮਧਾਤੁਯਾ**ਤਿ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮਸ੍ਸ, ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ ਵਚਨਸੇਸੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਕਿਂ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ? ਯਾਵਤਿਕਾ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮਾਨੰ ਕਾਮਰੂਪਾਰੂਪਧਮ੍ਮਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤਿ, ਤਾਵਤਿਕੰ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋਤਿ ਵੀਮੰਸਨ੍ਤੋ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ। **ਪੁਬ੍ਬਕੇਹੀ**ਤਿ ਪੋਰਾਣੇਹਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਹਿ। **ਅਨੁਚਿਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਝਾਚਿਣ੍ਣੰ ਆਸੇਵਿਤੰ। **ਸਮਾਦਿਯਾ**ਤਿ ਸਮਾਦਿਯਨੰ ਕਰੋਹਿ, ਅਜ੍ਜ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਯੰ ਪਠਮੰ ਦਾਨਪਾਰਮੀ ਪੂਰੇਤਬ੍ਬਾ ਮਯਾਤਿ ਏਵੰ ਸਮਾਦਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਾਨਪਾਰਮਿਤੰ ਗਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਦਾਨਪਾਰਮਿਂ ਗਚ੍ਛ, ਪੂਰਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸੀ**ਤਿ ਬੋਧਿਮੂਲਮੁਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਂ ਇਚ੍ਛਸਿ ਚੇ। **ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚੀ**ਤਿ ਉਦਕਸ੍ਸ ਵਾ ਖੀਰਸ੍ਸ ਵਾ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਮ੍ਪੁਣ੍ਣੋ। ਸਮ੍ਪੁਣ੍ਣਸਦ੍ਦਯੋਗੇ ਸਤਿ ਸਾਮਿਵਚਨੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਦਵਿਦੂ। ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਵਾ ਸਾਮਿਵਚਨੰ, ਯੇਨ ਕੇਨਚੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਧੋ ਕਤੋ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾਮੁਖੀਕਤੋ। **ਨ ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਰਕ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਮਨੇ ਨ ਪਰਿਰਕ੍ਖਤਿ, ਨਿਸ੍ਸੇਸੰ ਉਦਕੰ ਵਮਤੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹੀਨਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮੇ**ਤਿ ਹੀਨਮਜ੍ਝਿਮਪਣੀਤੇ। **ਮ**-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ। **ਕੁਮ੍ਭੋ ਵਿਯ ਅਧੋ ਕਤੋ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾਮੁਖੀਕਤੋ ਵਿਯ ਕੁਮ੍ਭੋ। ਯਾਚਕੇ ਉਪਗਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਤ੍ਵੰ, ਸੁਮੇਧ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਵਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਧਨਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਦਾਨਪਾਰਮਿਂ, ਅਙ੍ਗਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਉਪਪਾਰਮਿਂ, ਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮਿਞ੍ਚ ਪੂਰੇਹੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਓਵਦਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ''ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਦੁਤਿਯੰ ਸੀਲਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵੰ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੀਲਪਾਰਮਿਂ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾ ਚਮਰੀ ਮਿਗੋ ਨਾਮ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ

ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾਲਮੇਵ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲਮੇਵ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਦੁਤਿਯਂ ਸੀਲਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੨੦.''ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

੧੨੧.''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾ ਦਕ੍ਖਿਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਸੀਲਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

੧੨੨.''ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਦੁਤਿਯਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਸੀਲਪਾਰਮਿਤਂ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

੧੨੩.''ਯਥਾਪਿ ਚਮਰੀ ਵਾਲਂ, ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਪਟਿਲਗ੍ਗਿਤਂ।
ਉਪੇਤਿ ਮਰਣਂ ਤਤ੍ਥ, ਨ ਵਿਕੋਪੇਤਿ ਵਾਲਧਿਂ॥

੧੨੪.''ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ, ਸੀਲਾਨਿ ਪਰਿਪੂਰਯ।
ਪਰਿਰਕ੍ਖ ਸਬ੍ਬਦਾ ਸੀਲਂ, ਚਮਰੀ ਵਿਯ ਵਾਲਧਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਹੇਤੇ**ਤਿ ਨ ਹਿ ਏਤੇਯੇਵ। **ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਪਰਿਪਾਚਨਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਪਰਿਪਾਚਨਾ ਵਾ। **ਦੁਤਿਯਂ ਸੀਲਪਾਰਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਂ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾ, ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇਹਿ ਨ ਪਰਿਹਾਯਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਗੁਣੇ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੀਲਪਾਰਮੀ ਪੂਰੇਤਬ੍ਬਾਤਿ ਦੁਤਿਯਂ ਸੀਲਪਾਰਮਿਂ ਅਦ੍ਦਕ੍ਖਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਨ੍ਤਿ ਭਾਵਿਤਞ੍ਚੇਵ ਬਹੁਲੀਕਤਞ੍ਚ। **ਚਮਰੀ**ਤਿ ਚਮਰੀ ਮਿਗੋ। **ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਰੁਕ੍ਖਲਤਾਕਣ੍ਟਕਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ। **ਪਟਿਲਗ੍ਗਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਵਿਲਗ੍ਗਿਤਂ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਵਿਲਗ੍ਗਿਤਂ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਠਤ੍ਵਾ ਮਰਣਂ ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ। **ਨ ਵਿਕੋਪੇਤੀ**ਤਿ ਨ ਛਿਨ੍ਦਤਿ। **ਵਾਲਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਵਾਲਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਰਣਂ ਉਪੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਚਤੂਸੁ ਭੂਮੀਸੁ ਸੀਲਾਨੀਤਿ ਚਤੂਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਵਿਭਤ੍ਤਸੀਲਾਨਿ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰਆਜੀਵਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਪਚ੍ਚਯਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਵਸੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਭੂਮਿਵਸੇਨ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁਯੇਵ ਭੂਮੀਸੁ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ ਤਮ੍ਪਿ ਚਤੁਸੀਲਮੇਵਾਤਿ। **ਪਰਿਪੂਰਯਾ**ਤਿ ਖਣ੍ਡਛਿਦ੍ਦਸਬਲਾਦਿਅਭਾਵੇਨ ਪਰਿਪੂਰਯ। **ਸਬ੍ਬਦਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ। **ਚਮਰੀ ਵਿਯਾ**ਤਿ ਚਮਰੀ ਮਿਗੋ ਵਿਯ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ''ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਤਤਿਯਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾਪਿ ਸੁਚਿਰਂ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਵਸਮਾਨੋ ਪੁਰਿਸੋ ਨ ਤਤ੍ਥ ਸਿਨੇਹਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਅਵਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਭਵੇ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਸਦਿਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸ, ਸਬ੍ਬਭਵੇਹਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਭਿਮੁਖੋਵ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਤਤਿਯਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੨੫.''ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

੧੨੬.‘‘ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾ ਦਕ੍ਖਿਂ, ਤਤਿਯਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

੧੨੭.‘‘ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਤਤਿਯਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਤਂ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

੧੨੮.‘‘ਯਥਾ ਅਨ੍ਦੁਘਰੇ ਪੁਰਿਸੋ, ਚਿਰਵੁਟ੍ਠੋ ਦੁਖਟ੍ਟਿਤੋ।
ਨ ਤਤ੍ਥ ਰਾਗਂ ਜਨੇਤਿ, ਮੁਤ੍ਤਿਂਯੇਵ ਗਵੇਸਤਿ॥

੧੨੯.‘‘ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਸਬ੍ਬਭਵੇ, ਪਸ੍ਸ ਅਨ੍ਦੁਘਰੇ ਵਿਯ।
ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਭਿਮੁਖੋ ਹੋਤਿ, ਭਵਤੋ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨ੍ਦੁਘਰੇ**ਤਿ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ। **ਚਿਰਵੁਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਚਿਰਕਾਲਂ ਵੁਟ੍ਠੋ। **ਦੁਖਟ੍ਟਿਤੋ**ਤਿ ਦੁਕ੍ਖਪੀਲ਼ਿਤੋ। **ਨ ਤਤ੍ਥ ਰਾਗਂ ਜਨੇਤੀ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਅਨ੍ਦੁਘਰੇ ਰਾਗਂ ਸਿਨੇਹਂ ਨ ਜਨੇਤਿ ਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ। ‘‘ਇਮਂ ਅਨ੍ਦੁਘਰਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਾਹਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਏਵਂ ਤਤ੍ਥ ਰਾਗਂ ਨ ਜਨੇਤਿ, ਕਿਨ੍ਤੁ ਮੁਤ੍ਤਿਂਯੇਵ ਮੋਕ੍ਖਮੇਵ ਗਵੇਸਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਭਿਮੁਖੋ**ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨਾਭਿਮੁਖੋ ਹੋਤਿ। **ਭਵਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਭਵੇਹਿ। **ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਮੋਚਨਤ੍ਥਾਯ। ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਭਿਮੁਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ‘‘ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਹੀਨਮਜ੍ਝਿਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠੇਸੁ ਕਞ੍ਚਿ ਅਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾਪਿ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਹੀਨਾਦਿਭੇਦੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕੁਲਂ ਅਵਿਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਖਿਪ੍ਪਂ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਲਭਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੩੦.‘‘ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

੧੩੧.‘‘ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾ ਦਕ੍ਖਿਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

੧੩੨.‘‘ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਤਂ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

੧੩੩.‘‘ਯਥਾ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਹੀਨਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮੇ।
ਕੁਲਾਨਿ ਨ ਵਿਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ, ਏਵਂ ਲਭਤਿ ਯਾਪਨਂ॥

੧੩੪.‘‘ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ, ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਂ ਬੁਧਂ ਜਨਂ।
ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ। **ਹੀਨਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮੇ**ਤਿ ਹੀਨਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮਾਨਿ ਕੁਲਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਕਤੋ। **ਨ ਵਿਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਨ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੋ, ਘਰਪਟਿਪਾਟਿਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤੋ ਵਿਵਜ੍ਜੇਤਿ ਨਾਮ, ਏਵਮਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਾਪਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਪਾਣਧਾਰਣਂ ਆਹਾਰਂ ਲਭਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਪੁਚ੍ਛ**ਨ੍ਤਿ – ‘‘ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੁਸਲਂ, ਕਿਂ ਅਕੁਸਲਂ; ਕਿਂ ਸਾਵਜ੍ਜਂ, ਕਿਂ ਅਨਵਜ੍ਜ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੮੪, ੨੧੬) ਨਯੇਨ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤੇ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਜਨੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬੁਧਂ ਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਜਨਂ। ‘‘ਬੁਧੇ ਜਨੇ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਾਰਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਾਰਂ। ‘‘ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ‘‘ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾਪਿ ਸੀਹੋ ਮਿਗਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਦਲ੍ਹਵੀਰਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਭਵੇਸੁ ਸਬ੍ਬਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਦਲ੍ਹਵੀਰਿਯੋ ਅਨੋਲੀਨਵੀਰਿਯੋ ਸਮਾਨੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਪਞ੍ਚਮਂ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੩੫.‘‘ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

੧੩੬.‘‘ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾ ਦਕ੍ਖਿਂ, ਪਞ੍ਚਮਂ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

੧੩੭.‘‘ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਪਞ੍ਚਮਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਤਂ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

੧੩੮.‘‘ਯਥਾਪਿ ਸੀਹੋ ਮਿਗਰਾਜਾ, ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮੇ।
ਅਲੀਨਵੀਰਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਪਗ੍ਗਹਿਤਮਨੋ ਸਦਾ॥

੧੩੯.‘‘ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਸਬ੍ਬਭਵੇ, ਪਗ੍ਗਣ੍ਹ ਵੀਰਿਯਂ ਦਲ੍ਹਂ।
ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਲੀਨਵੀਰਿਯੋ**ਤਿ ਅਨੋਲੀਨਵੀਰਿਯੋ। **ਸਬ੍ਬਭਵੇ**ਤਿ ਜਾਤਜਾਤਭਵੇ, ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਭਵੇਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ‘‘ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਛਟ੍ਠਮਂ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਂ ਪਰਿਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਸਮ੍ਮਾਨਨੇਪਿ ਅਵਮਾਨਨੇਪਿ ਖਮੋਵ ਭਵੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਪਥਵਿਯਂ ਨਾਮ ਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ ਅਸੁਚਿਮ੍ਪਿ, ਨ ਚ ਤੇਨ ਪਥਵੀ ਸਿਨੇਹਂ ਵਾ ਪਟਿਘਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਖਮਤਿ ਸਹਤਿ ਅਧਿਵਾਸੇਤਿਯੇਵ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਮ੍ਮਾਨਨਾਵਮਾਨਨੇਸੁ ਖਮੋ ਸਮਾਨੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਛਟ੍ਠਮਂ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੪੦.‘‘ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

੧੪੧.‘‘ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾ ਦਕ੍ਖਿਂ, ਛਟ੍ਠਮਂ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

੧੪੨.‘‘ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਛਟ੍ਠਮਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਤਤ੍ਥ ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਮਾਨਸੋ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੪੩.‘‘ਯਥਾਪਿ ਪਥਵੀ ਨਾਮ, ਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਅਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਚ।
ਸਬ੍ਬਂ ਸਹਤਿ ਨਿਕ੍ਖੇਪਂ, ਨ ਕਰੋਤਿ ਪਟਿਘਂ ਤਯਾ॥

੧੪੪.‘‘ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ, ਸਮ੍ਮਾਨਾਵਮਾਨਕ੍ਖਮੋ।
ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਂ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਯਂ। ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਮਾਨਸੋਤਿ ਏਕਂਸਮਾਨਸੋ। **ਸੁਚਿਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਚਨ੍ਦਨਕੁਙ੍ਕੁਮਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਸੁਚਿਮ੍ਪਿ। **ਅਸੁਚਿਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਅਹਿਕੁਕ੍ਕੁਰਮਨੁਸ੍ਸਕੁਣਪਗੂਥਮੁਤ੍ਤਖੇਲਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾਦਿਅਸੁਚਿਮ੍ਪਿ। **ਸਹਤੀ**ਤਿ ਖਮਤਿ, ਅਧਿਵਾਸੇਤਿ। **ਨਿਕ੍ਖੇਪ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ। **ਪਟਿਘ**ਨ੍ਤਿ ਕੋਧਂ। **ਤਯਾ**ਤਿ ਤਾਯ ਵੁਤ੍ਤਿਯਾ, ਤਾਯ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤਾਯ ਵਾ। ‘‘ਪਟਿਘਂ ਦਯ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਤੇਨ ਨਿਕ੍ਖੇਪੇਨ ਪਟਿਘਾਨੁਰੋਧਂ ਨ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮ੍ਮਾਨਾਵਮਾਨਕ੍ਖਮੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਮ੍ਮਾਨਨਾਵਮਾਨਨਸਹੋ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਭਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਭਵੇ, ਸਮ੍ਮਾਨਨਵਿਮਾਨਕ੍ਖਮੋ’’ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। ‘‘ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸਾ ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਰਮਿਪੂਰਣਵਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ। ਇਤੋ ਪਰਂ ਏਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਵਿਸੇਸੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਤਮੇਵ ਵਤ੍ਵਾ ਪਾਠਨ੍ਤਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ‘‘ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਸਤ੍ਤਮਂ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਸਨਿਯਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਮਾਨਾਯਪਿ ਧਨਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਛਨ੍ਦਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦਂ ਨਾਮ ਮਾ ਭਾਸਿ। ਯਥਾਪਿ ਓਸਧੀਤਾਰਕਾ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਉਤੂਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਮਨਵੀਥਿਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਯ ਵੀਥਿਯਾ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਕਵੀਥਿਯਾਵ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਚ੍ਚਂ ਪਹਾਯ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਨਾਮ ਅਵਦਨ੍ਤੋਯੇਵ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਸਤ੍ਤਮਂ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੪੫.‘‘ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

੧੪੬.‘‘ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾ ਦਕ੍ਖਿਂ, ਸਤ੍ਤਮਂ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

੧੪੭.‘‘ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਸਤ੍ਤਮਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਤਤ੍ਥ ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਵਚਨੋ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੪੮.‘‘ਯਥਾਪਿ ਓਸਧੀ ਨਾਮ, ਤੁਲਾਭੂਤਾ ਸਦੇਵਕੇ।
ਸਮਯੇ ਉਤੁਵਸ੍ਸੇ ਵਾ, ਨ ਵੋਕ੍ਕਮਤਿ ਵੀਥਿਤੋ॥

੧੪੯.‘‘ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਚ੍ਚੇਸੁ, ਮਾ ਵੋਕ੍ਕਮ ਹਿ ਵੀਥਿਤੋ।

ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿਯਂ। **ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਵਚਨੋ**ਤਿ ਅਵਿਤਥਵਚਨੋ। **ਓਸਧੀ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਓਸਧੀਤਾਰਕਾ, ਓਸਧਗਹਣੇ ਓਸਧੀਤਾਰਕਂ ਉਦਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਓਸਧਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਓਸਧੀਤਾਰਕਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਤੁਲਾਭੂਤਾ**ਤਿ ਪਮਾਣਭੂਤਾ। **ਸਦੇਵਕੇ**ਤਿ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ। **ਸਮਯੇ**ਤਿ ਵਸ੍ਸਸਮਯੇ। **ਉਤੁਵਸ੍ਸੇ**ਤਿ ਹੇਮਨ੍ਤਗਿਮ੍ਹੇਸੁ। ''ਸਮਯੇ ਉਤੁਵਟ੍ਟੇ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਤਸ੍ਸ **ਸਮਯੇ**ਤਿ ਗਿਮ੍ਹੇ। **ਉਤੁਵਟ੍ਟੇ**ਤਿ ਹੇਮਨ੍ਤੇ ਚ ਵਸ੍ਸਾਨੇ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਵੋਕ੍ਕਮਤਿ ਵੀਥਿਤੋ**ਤਿ ਤਂ ਤਂ ਉਤੁਮ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਮਨਵੀਥਿਤੋ ਨ ਵੋਕ੍ਕਮਤਿ ਨ ਵਿਗਚ੍ਛਤਿ, ਛ ਮਾਸੇ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਦਿਸਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਛ ਮਾਸੇ ਪੁਬ੍ਬਂ ਦਿਸਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਓਸਧੀ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਸਿਙ੍ਗਿਵੇਰਪਿਪ੍ਫਲਿਮਰਿਚਾਦਿਕਂ ਓਸਧਂ। **ਨ ਵੋਕ੍ਕਮਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਯਂ ਫਲਦਾਨਸਮਤ੍ਥਂ ਓਸਧਂ, ਤਂ ਤਂ ਫਲਦਾਨਂ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਫਲਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਨ ਨਿਵਤ੍ਤਤਿ। **ਵੀਥਿਤੋ**ਤਿ ਗਮਨਵੀਥਿਤੋ, ਪਿਤ੍ਤਹਰੋ ਪਿਤ੍ਤਂ ਹਰਤੇਵ, ਵਾਤਹਰੋ ਵਾਤਂ ਹਰਤੇਵ, ਸੇਮ੍ਹਹਰੋ ਸੇਮ੍ਹਂ ਹਰਤੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ''ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਅਟ੍ਠਮਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਚ੍ਚਲੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਯਥਾ ਪਬ੍ਬਤੋ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਵਾਤੇ ਪਹਰਨ੍ਤੇਪਿ ਨ ਕਮ੍ਪਤਿ ਨ ਚਲਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਾਨੇਯੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਚ੍ਚਲੋ ਹੋਨ੍ਤੋਵ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਅਟ੍ਠਮਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੫੦.''ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

੧੫੧.''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾ ਦਕ੍ਖਿਂ, ਅਟ੍ਠਮਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

੧੫੨.''ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਅਟ੍ਠਮਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਤਤ੍ਥ ਤ੍ਵਂ ਅਚਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੫੩.''ਯਥਾਪਿ ਪਬ੍ਬਤੋ ਸੇਲੋ, ਅਚਲੋ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ।
ਨ ਕਮ੍ਪਤਿ ਭੁਸਵਾਤੇਹਿ, ਸਕਟ੍ਠਾਨੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ॥

੧੫੪.''ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੇ, ਸਬ੍ਬਦਾ ਅਚਲੋ ਭਵ।
ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੇਲੋ**ਤਿ ਸਿਲਾਮਯੋ। **ਅਚਲੋ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਲੋ **ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ**ਤਿ ਅਚਲਤ੍ਤਾਵ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ। ''ਯਥਾਪਿ ਪਬ੍ਬਤੋ ਅਚਲੋ, ਨਿਖਾਤੋ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਭੁਸਵਾਤੇਹੀ**ਤਿ ਬਲਵਵਾਤੇਹਿ। **ਸਕਟ੍ਠਾਨੇ**ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਾਨੇਯੇਵ, ਯਥਾਠਿਤਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ''ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਨਵਮਂ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿਂ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਹਿਤੇਸੁਪਿ ਅਹਿਤੇਸੁਪਿ ਏਕਚਿਤ੍ਤੋਵ ਭਵੇਯ੍ਯਾਸਿ।

ਯਥਾਪਿ ਉਦਕਂ ਨਾਮ ਪਾਪਜਨਸ੍ਸਪਿ ਕਲ੍ਯਾਣਜਨਸ੍ਸਪਿ ਸੀਤਭਾਵਂ ਏਕਸਦਿਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਫਰਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਏਕਚਿਤ੍ਤੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਨਵਮਂ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿਂ ਦਲ਼੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੫੫.''ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

੧੫੬.''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾ ਦਕ੍ਖਿਂ, ਨਵਮਂ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

੧੫੭.''ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਨਵਮਂ ਤਾਵ, ਦਲ਼੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਅਸਮੋ ਹੋਤਿ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

੧੫੮.''ਯਥਾਪਿ ਉਦਕਂ ਨਾਮ, ਕਲ੍ਯਾਣੇ ਪਾਪਕੇ ਜਨੇ।
ਸਮਂ ਫਰਤਿ ਸੀਤੇਨ, ਪਵਾਹੇਤਿ ਰਜੋਮਲਂ॥

੧੫੯.''ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਹਿਤਾਹਿਤੇ, ਸਮਂ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਭਾਵਯ।
ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਮੋ ਹੋਹੀ**ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾਯ ਅਸਦਿਸੋ ਹੋਹਿ। ਤਤ੍ਥ ''ਤ੍ਵਂ ਸਮਸਮੋ ਹੋਹੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥੋਵ। **ਸਮ**ਨ੍ਤਿ ਤੁਲ੍ਯਂ। **ਫਰਤੀ**ਤਿ ਫੁਸਤਿ। **ਪਵਾਹੇਤੀ**ਤਿ ਵਿਸੋਧੇਤਿ। **ਰਜੋ**ਤਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਰਜਂ। **ਮਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਰੀਰੇ ਉਟ੍ਠਿਤਂ ਸੇਦਮਲਾਦਿਂ। ''ਰਜਮਲ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਹਿਤਾਹਿਤੇ**ਤਿ ਹਿਤੇ ਚ ਅਹਿਤੇ ਚ, ਮਿਤ੍ਤੇ ਚ ਅਮਿਤ੍ਤੇ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਭਾਵਯਾ**ਤਿ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵਯ ਵਡ੍ਢੇਹਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ''ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਦਸਮਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿਂ ਪਰਿਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਸੁਖੇਪਿ ਦੁਕ੍ਖੇਪਿ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋਵ ਭਵੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾਪਿ ਪਥਵੀ ਨਾਮ ਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਅਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਚ ਪਕ੍ਖਿਪਮਾਨੇ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾਵ ਹੋਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੇਸੁ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋਵ ਹੋਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਦਸਮਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿਂ ਦਲ਼੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੬੦.''ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

੧੬੧.''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾ ਦਕ੍ਖਿਂ, ਦਸਮਂ ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

੧੬੨.''ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਦਸਮਂ ਤਾਵ, ਦਲ਼੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਤੁਲਾਭੂਤੋ ਦਲ਼੍ਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸਿ॥

੧੬੩.''ਯਥਾਪਿ ਪਥਵੀ ਨਾਮ, ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਅਸੁਚਿਂ ਸੁਚਿਂ।
ਉਪੇਕ੍ਖਤਿ ਉਭੋਪੇਤੇ, ਕੋਪਾਨੁਨਯਵਜ੍ਜਿਤਾ॥

੧੬੪.‘‘ਤਥੇਵ ਤ੍ਵੰ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੇ, ਤੁਲਾਭੂਤੋ ਸਦਾ ਭਵ।
ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੁਲਾਭੂਤੋ**ਤਿ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਭਾਵੇ ਠਿਤੋ ਯਥਾ ਤੁਲਾਯ ਦਣ੍ਡੋ ਸਮਂ ਤੁਲਿਤੋ ਸਮਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਨ ਨਮਤਿ ਨ ਉਨ੍ਨਮਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੇਸੁ ਤੁਲਾਸਦਿਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸਿ। **ਕੋਪਾਨੁਨਯਵਜ੍ਜਿਤਾ**ਤਿ ਪਟਿਘਾਨੁਰੋਧਵਜ੍ਜਿਤਾ। ‘‘ਦਯਾਕੋਪਵਿਵਜ੍ਜਿਤਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਤਤੋ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਇਮੇ ਦਸ ਪਾਰਮਿਧਮ੍ਮੇ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਰਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਹਿ ਪਰਿਪੂਰੇਤਬ੍ਬਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਕਰਾ ਧਮ੍ਮਾ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਨ ਇਤੋ ਭਿਯ੍ਯੋ, ਇਮਾ ਪਨ ਪਾਰਮਿਯੋ ਉਦ੍ਧਂ ਆਕਾਸੇਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਨ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਥਵਿਯਮ੍ਪਿ, ਨ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਦੀਸੁ ਦਿਸਾਸੁਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਮਯ੍ਹਂਯੇਵ ਪਨ ਹਦਯਮਂਸਨ੍ਤਰੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ’’ਤਿ। ਏਵਂ ਤਾਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਦਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਤਾ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤੋ ਅਨੁਲੋਮਪਟਿਲੋਮਂ ਸਮ੍ਮਸਿ, ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਪਾਪੇਸਿ, ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਪੇਸਿ, ਮਜ੍ਝੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਭਤੋ ਓਸਾਪੇਸਿ, ਉਭਤੋ ਕੋਟੀਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝੇ ਓਸਾਪੇਸਿ। ਬਾਹਿਰਭਣ੍ਡਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ **ਪਾਰਮਿਯੋ** ਨਾਮ, ਅਙ੍ਗਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ **ਉਪਪਾਰਮਿਯੋ** ਨਾਮ, ਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ **ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮਿਯੋ** ਨਾਮਾਤਿ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਦਸ ਉਪਪਾਰਮਿਯੋ ਦਸ ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮਿਯੋਤਿ ਸਮਤ੍ਤਿਂਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਯਮਕਤੇਲਂ ਵਿਨਿਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਮ੍ਮਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਤੇਜੇਨ ਚਤੁਨਹੁਤਾਧਿਕਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤਸਹਸ੍ਸਬਹਲਾ ਵਿਪੁਲਾ ਅਯਂ ਮਹਾਪਥਵੀ ਹਤ੍ਥਿਨਾ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤਨਲ਼ਕਲਾਪੋ ਵਿਯ ਉਪ੍ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨਂ ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤਂ ਵਿਯ ਚ ਮਹਾਵਿਰਵਂ ਵਿਰਵਮਾਨਾ ਸਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਵੇਧਿ। ਕੁਲਾਲਚਕ੍ਕਂ ਵਿਯ ਤੇਲਯਨ੍ਤਚਕ੍ਕਂ ਵਿਯ ਚ ਪਰਿਬ੍ਭਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੬੫.‘‘ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ ਤੇ ਲੋਕੇ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ।
ਤਤੁਦ੍ਧਂ ਨਤ੍ਥਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ, ਦਲ੍ਹਂ ਤਤ੍ਥ ਪਤਿਟ੍ਠਹ॥

੧੬੬.‘‘ਇਮੇ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਮਸਤੋ, ਸਭਾਵਸਰਸਲਕ੍ਖਣੇ।
ਧਮ੍ਮਤੇਜੇਨ ਵਸੁਧਾ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਪਕਮ੍ਪਥ॥

੧੬੭.‘‘ਚਲਤੀ ਰਵਤੀ ਪਥਵੀ, ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤਂਵ ਪੀਲ਼ਿਤਂ।
ਤੇਲਯਨ੍ਤੇ ਯਥਾ ਚਕ੍ਕਂ, ਏਵਂ ਕਮ੍ਪਤਿ ਮੇਦਨੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵਾ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਂ ਦਸਨ੍ਨਂ ਪਾਰਮਿਤਾਨਂ ਅਨੂਨਾਧਿਕਭਾਵਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਤਤੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਦਸਪਾਰਮੀਹਿ ਉਦ੍ਧਂ **ਨਤ੍ਥਿ। ਅਞ੍ਞਤ੍ਰਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ, ਲਕ੍ਖਣਂ ਸਦ੍ਦਸਤ੍ਥਤੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਦਸਪਾਰਮਿਤੋ ਅਞ੍ਞੋ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਾਸੁ ਦਸਸੁ ਪਾਰਮੀਸੁ। **ਪਤਿਟ੍ਠਹਾ**ਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠ, ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਤਿਟ੍ਠਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਮੇ ਧਮ੍ਮੇਤਿ ਪਾਰਮਿਧਮ੍ਮੇ। **ਸਮ੍ਮਸਤੋ**ਤਿ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਨਾਦਰਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਸਭਾਵਸਰਸਲਕ੍ਖਣੇ**ਤਿ ਸਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਸਰਸਲਕ੍ਖਣੇਨ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਮ੍ਮਤੇਜੇਨਾ**ਤਿ ਪਾਰਮਿਪਵਿਚਯਞਾਣਤੇਜੇਨ। **ਵਸੁਧਾ**ਤਿ ਵਸੂਤਿ ਰਤਨਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਂ ਧਾਰੇਤਿ ਧੀਯਤਿ ਵਾ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਵਸੁਧਾ । ਕਾ ਸਾ? ਮੇਦਨੀ। **ਪਕਮ੍ਪਥਾ**ਤਿ ਪਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ। ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੇ ਪਨ ਪਾਰਮਿਯੋ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਞਾਣਤੇਜੇਨ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਪਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਚਲਤੀਤਿ ਛਪ੍ਪਕਾਰਾ ਕਮ੍ਪਿ। **ਰਵਤੀ**ਤਿ ਨਦਤਿ ਵਿਕੂਜਤਿ। **ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤਂਵ ਪੀਲ਼ਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਿਤਂ ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤਂ ਵਿਯ। ‘‘ਗੁਲ਼ਯਨ੍ਤਂਵ ਪੀਲ਼ਿਤ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਤੇਲਯਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਤੇਲਪੀਲ਼ਨਯਨ੍ਤੇ। **ਯਥਾ ਚਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਕਿਕਾਨਂ ਮਹਾਚਕ੍ਕਯਨ੍ਤਂ ਵਿਯ।

ਏਵਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਤੇਲਪੀਲ਼ਨਚਕ੍ਕਯਨ੍ਤਂ ਪਰਿਬ੍ਭਮਤਿ ਕਮ੍ਪਤਿ, ਏਵਂ ਅਯਂ ਮੇਦਨੀ ਕਮ੍ਪਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਪਥਵਿਯਾ ਕਮ੍ਪਮਾਨਾਯ ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਿਸਯਮਾਨਾ ਸਣ੍ਠਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਯੁਗਨ੍ਧਰਵਾਤਬ੍ਭਾਹਤਾ ਮਹਾਸਾਲਾ ਵਿਯ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਪਪਤਿਂਸੁ। ਘਟਾਦੀਨਿ ਕੁਲਾਲਭਣ੍ਡਾਨਿ ਪਵਟ੍ਟਨ੍ਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਹਰਨ੍ਤਾਨਿ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਮਹਾਜਨੋ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਾ ‘ਨਾਗਾਵਟ੍ਟੋ ਅਯਂ, ਭੂਤਯਕ੍ਖਦੇਵਤਾਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਾਵਟ੍ਟੋ ਵਾ’ਤਿ ਨ ਹਿ ਮਯਂ ਏਤਂ ਜਾਨਾਮ। ਅਪਿ ਚ ਖੋ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਅਯਂ ਮਹਾਜਨੋ ਭਯੇਨ ਉਪਦ੍ਦੁਤੋ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਇਮਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪਾਪਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਕਥੇਥ ਨੋ ਏਤਂ ਕਾਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ – ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ, ਮਾ ਖੋ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਨਤ੍ਥਿ ਵੋ ਇਤੋਨਿਦਾਨਂ ਭਯਂ, ਯੋ ਸੋ ਮਯਾ ਅਜ੍ਜ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ‘ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਸੋ ਇਦਾਨਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਸਮ੍ਮਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਤੇਜੇਨ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਲੋਕਧਾਤੁ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਕਮ੍ਪਤਿ ਚੇਵ ਵਿਰਵਤਿ ਚਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੬੮.‘‘ਯਾਵਤਾ ਪਰਿਸਾ ਆਸਿ, ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਰਿਵੇਸਨੇ।
ਪਵੇਧਮਾਨਾ ਸਾ ਤਤ੍ਥ, ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸੇਤਿ ਭੂਮਿਯਂ॥

੧੬੯.‘‘ਘਟਾਨੇਕਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਕੁਮ੍ਭੀਨਞ੍ਚ ਸਤਾ ਬਹੂ।
ਸਞ੍ਚੁਣ੍ਣਮਥਿਤਾ ਤਤ੍ਥ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਘਟ੍ਟਿਤਾ॥

੧੭੦.‘‘ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਾ ਤਸਿਤਾ ਭੀਤਾ, ਭਨ੍ਤਾ ਬ੍ਯਥਿਤਮਾਨਸਾ।
ਮਹਾਜਨਾ ਸਮਾਗਮ੍ਮ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਮੁਪਾਗਮੁਂ॥

੧੭੧.‘‘ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਕਲ੍ਯਾਣਮਥ ਪਾਪਕਂ।
ਸਬ੍ਬੋ ਉਪਦ੍ਦੁਤੋ ਲੋਕੋ, ਤਂ ਵਿਨੋਦੇਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮ॥

੧੭੨.‘‘ਤੇਸਂ ਤਦਾ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿ, ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਹੋਥ ਮਾ ਭਾਥ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਥਵਿਕਮ੍ਪਨੇ॥

੧੭੩.‘‘ਯਮਹਂ ਅਜ੍ਜ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿਂ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।
ਏਸੋ ਸਮ੍ਮਸਤੀ ਧਮ੍ਮਂ, ਪੁਬ੍ਬਕਂ ਜਿਨਸੇਵਿਤਂ॥

੧੭੪.‘‘ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਸਤੋ ਧਮ੍ਮਂ, ਬੁਦ੍ਧਭੂਮਿਂ ਅਸੇਸਤੋ।
ਤੇਨਾਯਂ ਕਮ੍ਪਿਤਾ ਪਥਵੀ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਸਦੇਵਕੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਾਵਤਾ**ਤਿ ਯਾਵਤਿਕਾ। **ਆਸੀ**ਤਿ ਅਹੋਸਿ। ‘‘ਯਾ ਤਦਾ ਪਰਿਸਾ ਆਸੀ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਯਾ ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਸਾ ਠਿਤਾ ਆਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਵੇਧਮਾਨਾ**ਤਿ ਕਮ੍ਪਮਾਨਾ। **ਸਾ**ਤਿ ਸਾ ਪਰਿਸਾ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਵੇਸਨਟ੍ਠਾਨੇ। **ਸੇਤੀ**ਤਿ ਸਯਿਤ੍ਥ।

ਘਟਾਤਿ ਘਟਾਨਂ, ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ, ਘਟਾਨਂ ਨੇਕਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਞ੍ਚੁਣ੍ਣਮਥਿਤਾ**ਤਿ ਚੁਣ੍ਣਾ ਚੇਵ ਮਥਿਤਾ ਚ, ਮਥਿਤਸਞ੍ਚੁਣ੍ਣਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਘਟ੍ਟਿਤਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਹਟਾ। **ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਾ**ਤਿ ਉਤ੍ਰਾਸਹਦਯਾ। **ਤਸਿਤਾ**ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਤਾਸਾ।

ਭੀਤਾਤਿ ਭਯਭੀਤਾ। **ਭਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਫਨ੍ਦਮਾਨਸਾ, ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਨੇਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵੇਵਚਨਾਨਿ। **ਸਮਾਗਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ।

ਉਪਦ੍ਦੁਤੋਤਿ ਉਪਹਤੋ। **ਤੰ ਵਿਨੋਦੇਹੀ**ਤਿ ਤੰ ਉਪਦ੍ਦਵਭਯੰ ਵਿਨੋਦੇਹਿ, ਵਿਨਾਸਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਕ੍ਖੁਮਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚਕ੍ਖੂਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮ। **ਤੇਸੰ ਤਦਾ**ਤਿ ਤੇ ਜਨੇ ਤਦਾ, ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨੰ। **ਸਞ੍ਞਾਪੇਸੀ**ਤਿ ਞਾਪੇਸਿ ਬੋਧੇਸਿ। **ਵਿਸਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ। **ਮਾ ਭਾਥਾ**ਤਿ ਮਾ ਭਾਯਥ। **ਯਮਹ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਅਹੰ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੰ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਰਮਿਧਮ੍ਮੰ। **ਪੁਬ੍ਬਕ**ਨ੍ਤਿ ਪੋਰਾਣੰ। **ਜਿਨਸੇਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਜਿਨੇਹਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਕਾਲੇ ਸੇਵਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬੁਦ੍ਧਭੂਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਰਮਿਧਮ੍ਮੰ। **ਤੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਸਮ੍ਮਸਨਕਾਰਣੇਨ। **ਕਮ੍ਪਿਤਾ**ਤਿ ਚਲਿਤਾ। **ਸਦੇਵਕੇ**ਤਿ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ।

ਤਤੋ ਮਹਾਜਨੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੋ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਾਦੀਨਿ ਆਦਾਯ ਰਮ੍ਮਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਰਮ੍ਮਨਗਰਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯੰ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੭੫.‘‘ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਮਨੋ ਨਿਬ੍ਬਾਯਿ ਤਾਵਦੇ।
ਸਬ੍ਬੇ ਮੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮ੍ਮ, ਪੁਨਾਪਿ ਮੰ ਅਭਿਵਨ੍ਦਿਸੁੰ॥

੧੭੬.‘‘ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੰ, ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾਨ ਮਾਨਸੰ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰੰ ਨਮਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ, ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਿੰ ਤਦਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਨੋ ਨਿਬ੍ਬਾਯੀ**ਤਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਥਵਿਕਮ੍ਪਨੇ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਹਦਯਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਕਾਰਣੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਨੋ ਨਿਬ੍ਬਾਯਿ, ਸਨ੍ਤਿੰ ਅਗਮਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਜਨੋ ਨਿਬ੍ਬਾਯੀ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋ ਉਤ੍ਤਾਨੋਯੇਵ। **ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਆਦਿਯਿਤ੍ਵਾ, ਸਮਾਦਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬੁਦ੍ਧਗੁਣ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਰਮਿਯੋ। ਸੇਸੰ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

ਅਥ ਖੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਦਯਿਤਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੰ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੰ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਦੇਵਤਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਯਜ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸ, ਤਯਾ ਅਜ੍ਜ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਮਹਤਿ ਪਤ੍ਥਨਾ ਪਤ੍ਥਿਤਾ, ਸਾ ਤੇ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਸਮਿਜ੍ਝਤੁ, ਮਾ ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਭਯੰ ਵਾ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤੰ ਵਾ ਅਹੋਸਿ। ਸਰੀਰੇ ਤੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋਪਿ ਰੋਗੋ ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੁ, ਖਿਪ੍ਪੰ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝ। ਯਥਾ ਪੁਪ੍ਫੂਪਗਫਲੂਪਗਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਸਮਯੇ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਫਲਨ੍ਤਿ ਚ, ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਤੰ ਸਮਯੰ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪੰ ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਫੁਸਸ੍ਸੂ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਥੁਤਿਮਙ੍ਗਲਾਨਿ ਪਯਿਰੁਦਾਹੰਸੁ, ਏਵੰ ਪਯਿਰੁਦਾਹਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਅਭਿਤ੍ਥੁਤੋ – ‘‘ਅਹੰ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾਨੰ ਮਤ੍ਥਕੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਆਕਾਸਮਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਸਿਗਣਵਨ੍ਤੰ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੭੭.‘‘ਦਿਬ੍ਬੰ ਮਾਨੁਸਕੰ ਪੁਪ੍ਫੰ, ਦੇਵਾ ਮਾਨੁਸਕਾ ਉਭੋ।
ਸਮੋਕਿਰਨ੍ਤਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ, ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਸਨਾ॥

੧੭੮.‘‘ਵੇਦਯਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਸੋਤ੍ਥਿੰ, ਦੇਵਾ ਮਾਨੁਸਕਾ ਉਭੋ।
ਮਹਨ੍ਤੰ ਪਤ੍ਥਿਤੰ ਤੁਯ੍ਹੰ, ਤੰ ਲਭਸ੍ਸੁ ਯਥਿਚ੍ਛਿਤੰ॥

੧੭੯.‘‘ਸਬ੍ਬੀਤਿਯੋ ਵਿਵਜ੍ਜਨ੍ਤੁ, ਸੋਕੋ ਰੋਗੋ ਵਿਨਸ੍ਸਤੁ।

ਮਾ ਤੇ ਭਵਨ੍ਤ੍ਵਨ੍ਤਰਾਯਾ, ਫੁਸ ਖਿਪ੍ਪਂ ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

੧੮੦.‘‘ਯਥਾਪਿ ਸਮਯੇ ਪਤ੍ਤੇ, ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਿਨੋ ਦੁਮਾ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਵੀਰ, ਬੁਦ੍ਧਞਾਣੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫਸੁ॥

੧੮੧.‘‘ਯਥਾ ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ, ਪੂਰਯੁਂ ਦਸਪਾਰਮੀ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਵੀਰ, ਪੂਰਯ ਦਸਪਾਰਮੀ॥

੧੮੨.‘‘ਯਥਾ ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ, ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਮ੍ਹਿ ਬੁਜ੍ਝਰੇ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਵੀਰ, ਬੁਜ੍ਝਸ੍ਸੁ ਜਿਨਬੋਧਿਯਂ॥

੧੮੩.‘‘ਯਥਾ ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਯੁਂ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਵੀਰ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਯ॥

੧੮੪.‘‘ਪੁਣ੍ਣਮਾਯੇ ਯਥਾ ਚਨ੍ਦੋ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਵਿਰੋਚਤਿ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਪੁਣ੍ਣਮਨੋ, ਵਿਰੋਚ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਯਂ॥

੧੮੫.‘‘ਰਾਹੁਮੁਤ੍ਤੋ ਯਥਾ ਸੂਰਿਯੋ, ਤਾਪੇਨ ਅਤਿਰੋਚਤਿ।
ਤਥੇਵ ਲੋਕਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ, ਵਿਰੋਚ ਸਿਰਿਯਾ ਤੁਵਂ॥

੧੮੬.‘‘ਯਥਾ ਯਾ ਕਾਚਿ ਨਦਿਯੋ, ਓਸਰਨ੍ਤਿ ਮਹੋਦਧਿਂ।
ਏਵਂ ਸਦੇਵਕਾ ਲੋਕਾ, ਓਸਰਨ੍ਤੁ ਤਵਨ੍ਤਿਕੇ॥

੧੮੭.‘‘ਤੇਹਿ ਥੁਤਪ੍ਪਸਤ੍ਥੋ ਸੋ, ਦਸ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮਾਦਿਯ।
ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੋ, ਪਵਨਂ ਪਾਵਿਸੀ ਤਦਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਿਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਮਨ੍ਦਾਰਵਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਸਨ੍ਤਾਨਕੁਸੁਮਾਦਿਕਂ ਦਿਬ੍ਬਕੁਸੁਮਂ ਦੇਵਾ ਮਾਨੁਸਕਾ ਚ ਮਾਨੁਸਪੁਪ੍ਫਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮੋਕਿਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਮਮੋਪਰਿ ਸਮੋਕਿਰਿਂਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵੁਟ੍ਠਹਤੋ। **ਵੇਦਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨਿਵੇਦਯਿਂਸੁ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸੁਂ। **ਸੋਤ੍ਥਿ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਂ। ਇਦਾਨਿ ਵੇਦਯਿਤਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ **‘‘ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਤੁਯ੍ਹ’’**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਯਾ ਪਨ, ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਮਹਨ੍ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਥਿਤਂ, ਤਂ ਯਥਾਪਤ੍ਥਿਤਂ ਲਭਸ੍ਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਬ੍ਬੀਤਿਯੋਤਿ ਏਨ੍ਤੀਤਿ ਈਤਿਯੋ, ਸਬ੍ਬਾ ਈਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬੀਤਿਯੋ, ਉਪਦ੍ਦਵਾ। **ਵਿਵਜ੍ਜਨ੍ਤੂ**ਤਿ ਮਾ ਹੋਨ੍ਤੁ। **ਸੋਕੋ ਰੋਗੋ ਵਿਨਸ੍ਸਤੂ**ਤਿ ਸੋਚਨਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸੋਕੋ ਰੁਜਨਸਙ੍ਖਾਤੋ ਰੋਗੋ ਚ ਵਿਨਸ੍ਸਤੁ। **ਤੇ**ਤਿ ਤਵ। **ਮਾ ਭਵਨ੍ਤ੍ਵਨ੍ਤਰਾਯਾ**ਤਿ ਮਾ ਭਵਨ੍ਤੁ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ। **ਫੁਸਾ**ਤਿ ਅਧਿਗਚ੍ਛ ਪਾਪੁਣਾਹਿ। **ਬੋਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਞਾਣਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਉਤ੍ਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਂ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਗੁਣਦਾਯਕਤ੍ਤਾ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਞਾਣਂ ‘‘ਉਤ੍ਤਮ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਸਮਯੇਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪੁਪ੍ਫਨਸਮਯੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਪ੍ਫਿਨੋ**ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਨਕਾ। **ਬੁਦ੍ਧਞਾਣੇਹੀ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਿ ਬੁਦ੍ਧਞਾਣੇਹਿ। **ਪੁਪ੍ਫਸੂ**ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਸ੍ਸੁ। **ਪੂਰਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਪੂਰਯਿਂਸੁ। **ਪੂਰਯਾ**ਤਿ ਪਰਿਪੂਰਯ। **ਬੁਜ੍ਝਰੇ**ਤਿ ਬੁਜ੍ਝਿਂਸੁ। **ਜਿਨਬੋਧਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਜਿਨਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਬੋਧਿਯਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੋਧਿਮੂਲੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਣ੍ਣਮਾਯੇ**ਤਿ ਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯਂ। **ਪੁਣ੍ਣਮਨੋ**ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਮਨੋਰਥੋ।

ਰਾਹੁਮੁਤ੍ਤੋਤਿ ਰਾਹੁਨਾ ਸੋਬ੍ਭਾਨੁਨਾ ਮੁਤ੍ਤੋ। **ਤਾਪੇਨਾ**ਤਿ ਪਤਾਪੇਨ, ਆਲੋਕੇਨ। **ਲੋਕਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਲਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਰੋਚਾ**ਤਿ ਵਿਰਾਜ। **ਸਿਰਿਯਾ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ। **ਓਸਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੂਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। **ਓਸਰਨ੍ਤੂ**ਤਿ ਉਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ। **ਤਵਨ੍ਤਿਕੇ**ਤਿ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ। **ਤੇਹੀ**ਤਿ ਦੇਵੇਹਿ। **ਥੁਤਪ੍ਪਸਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਥੁਤੋ ਚੇਵ ਪਸਤ੍ਥੋ ਚ, ਥੁਤੇਹਿ ਵਾ ਦੀਪਙ੍ਕਰਾਦੀਹਿ ਪਸਤ੍ਥੋਤਿ ਥੁਤਪ੍ਪਸਤ੍ਥੋ। **ਦਸ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਦਸ ਪਾਰਮਿਧਮ੍ਮੇ। **ਪਵਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਵਨਂ, ਧਮ੍ਮਿਕਪਬ੍ਬਤੇ ਮਹਾਵਨਂ ਪਾਵਿਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਗਾਥਾ ਸੁਉਤ੍ਤਾਨਾ ਏਵਾਤਿ।

ਇਤਿ ਮਧੁਰਤ੍ਥਵਿਲਾਸਿਨਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਸੁਮੇਧਪਤ੍ਥਨਾਕਥਾਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਦੀਪਙ੍ਕਰਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸਿਨੋਪਿ ਤੇ ਉਪਾਸਕਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਂ ਓਨੀਤਪਤ੍ਤਪਾਣਿਂ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਨੁਮੋਦਨਂ ਸੋਤੁਕਾਮਾ ਉਪਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਪਰਮਮਧੁਰਂ ਹਦਯਙ੍ਗਮਂ ਦਾਨਾਨੁਮੋਦਨਮਕਾਸਿ –

‘‘ਦਾਨਂ ਨਾਮ ਸੁਖਾਦੀਨਂ, ਨਿਦਾਨਂ ਪਰਮਂ ਮਤਂ।
ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਨ ਸੋਪਾਨਂ, ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

‘‘ਦਾਨਂ ਤਾਣਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਦਾਨਂ ਬਨ੍ਧੁ ਪਰਾਯਨਂ।
ਦਾਨਂ ਦੁਕ੍ਖਾਧਿਪਨ੍ਨਾਨਂ, ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਮਾ ਗਤਿ॥

‘‘ਦੁਕ੍ਖਨਿਤ੍ਥਰਣਟ੍ਠੇਨ , ਦਾਨਂ ਨਾਵਾਤਿ ਦੀਪਿਤਂ।
ਭਯਰਕ੍ਖਣਤੋ ਦਾਨਂ, ਨਗਰਨ੍ਤਿ ਚ ਵਣ੍ਣਿਤਂ॥

‘‘ਦਾਨਂ ਦੁਰਾਸਦਟ੍ਠੇਨ, ਵੁਤ੍ਤਮਾਸਿਵਿਸੋਤਿ ਚ।
ਦਾਨਂ ਲੋਭਮਲਾਦੀਹਿ, ਪਦੁਮਂ ਅਨੁਪਲਿਤ੍ਤਤੋ॥

‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਦਾਨਸਮੋ ਲੋਕੇ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਵਸ੍ਸਯੋ।
ਪਟਿਪਜ੍ਜਥ ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ, ਕਿਰਿਯਾਜ੍ਝਾਸਯੇਨ ਚ॥

‘‘ਸਗ੍ਗਲੋਕਨਿਦਾਨਾਨਿ, ਦਾਨਾਨਿ ਮਤਿਮਾ ਇਧ।
ਕੋ ਹਿ ਨਾਮ ਨਰੋ ਲੋਕੇ, ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ ਹਿਤੇ ਰਤੋ॥

‘‘ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੇਵੇਸੁ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ, ਕੋ ਨਰੋ ਦਾਨਸਮ੍ਭਵਂ।
ਨ ਦਜ੍ਜਾ ਸੁਖਪ੍ਪਦਂ ਦਾਨਂ, ਦਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਮੋਦਨਂ॥

‘‘ਦਾਨੇਨ ਪਟਿਪਨ੍ਨੇਨ, ਅਚ੍ਛਰਾਪਰਿਵਾਰਿਤੋ।
ਰਮਤੇ ਸੁਚਿਰਂ ਕਾਲਂ, ਨਨ੍ਦਨੇ ਸੁਰਨਨ੍ਦਨੇ॥

‘‘ਪੀਤਿਮੁਲ਼ਾਰਂ ਵਿਨ੍ਦਤਿ ਦਾਤਾ, ਗਾਰਵਮਸ੍ਮਿਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਲੋਕੇ।
ਕਿਤ੍ਤਿਮਨਨ੍ਤਂ ਯਾਤਿ ਚ ਦਾਤਾ, ਵਿਸ੍ਸਸਨੀਯੋ ਹੋਤਿ ਚ ਦਾਤਾ॥

‘‘ਦਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਯਾਤਿ ਨਰੋ ਸੋ, ਭੋਗਸਮਿਦ੍ਧਿਂ ਦੀਘਞ੍ਚਾਯੁ।
ਸੁਸ੍ਸਰਤਮ੍ਪਿ ਚ ਵਿਨ੍ਦਤਿ ਰੂਪਂ, ਸਗ੍ਗੇ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੀਲ਼ਤਿ ਦੇਵੇਹਿ।
ਵਿਮਾਨੇਸੁ ਠਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾ, ਮਤ੍ਤਮਯੂਰਾਭਿਰੁਤੇਸੁ॥

‘‘ਚੋਰਾਰਿਰਾਜੋਦਕਪਾਵਕਾਨਂ, ਧਨਂ ਅਸਾਧਾਰਣਮੇਵ ਦਾਨਂ।
ਦਦਾਤਿ ਤਂ ਸਾਵਕਵਾਣਭੂਮਿਂ, ਪਚ੍ਚੇਕਭੂਮਿਂ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਭੂਮਿ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਦਾਨਾਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਨਿਸਂਸਂ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਸੀਲਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੀਲਂ ਨਾਮੇਤਂ ਇਧਲੋਕਪਰਲੋਕਸਮ੍ਪੱਤੀਨਂ ਮੂਲਂ।

> ‘‘ਸੀਲਂ ਸੁਖਾਨਂ ਪਰਮਂ ਨਿਦਾਨਂ, ਸੀਲੇਨ ਸੀਲੀ ਤਿਦਿਵਂ ਪਯਾਤਿ।
> ਸੀਲਞ੍ਹਿ ਸਂਸਾਰਮੁਪਾਗਤਸ੍ਸ, ਤਾਣਞ੍ਚ ਲੇਣਞ੍ਚ ਪਰਾਯਨਞ੍ਚ॥
>
> ‘‘ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਸੀਲਸਮੋ ਜਨਾਨਂ, ਕੁਤੋ ਪਨਞ੍ਞੋ ਇਧ ਵਾ ਪਰਤ੍ਥ।
> ਸੀਲਂ ਗੁਣਾਨਂ ਪਰਮਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾ, ਯਥਾ ਧਰਾ ਥਾਵਰਜਙ੍ਗਮਾਨਂ॥
>
> ‘‘ਸੀਲਂ ਕਿਰੇਵ ਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਸੀਲਂ ਲੋਕੇ ਅਨੁੱਤਰਂ।
> ਅਰਿਯਵੁੱਤਿਸਮਾਚਾਰੋ, ਯੇਨ ਵੁੱਚਤਿ ਸੀਲਵਾ’’॥ (ਜਾ॰ ੧.੩.੧੧੮)।

ਸੀਲਾਲਙ੍ਕਾਰਸਮੋ ਅਲਙ੍ਕਾਰੋ ਨੱਥਿ, ਸੀਲਗਨ੍ਧਸਮੋ ਗਨ੍ਧੋ ਨੱਥਿ, ਸੀਲਸਮਂ ਕਿਲੇਸਮਲਵਿਸੋਧਨਂ ਨੱਥਿ, ਸੀਲਸਮਂ ਪਰਿਲ਼ਾਹੂਪਸਮਂ ਨੱਥਿ, ਸੀਲਸਮਂ ਕਿੱਤਿਜਨਨਂ ਨੱਥਿ, ਸੀਲਸਮਂ ਸੱਗਾਰੋਹਣਸੋਪਾਨਂ ਨੱਥਿ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਨਗਰਪ੍ਪਵੇਸਨੇ ਚ ਸੀਲਸਮਂ ਦ੍ਵਾਰਂ ਨੱਥਿ। ਯਥਾਹ –

> ‘‘ਸੋਭਨ੍ਤੇਵਂ ਨ ਰਾਜਾਨੋ, ਮੁੱਤਾਮਣਿਵਿਭੂਸਿਤਾ।
> ਯਥਾ ਸੋਭਨ੍ਤਿ ਯਤਿਨੋ, ਸੀਲਭੂਸਨਭੂਸਿਤਾ॥
>
> ‘‘ਸੀਲਗਨ੍ਧਸਮੋ ਗਨ੍ਧੋ, ਕੁਤੋ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।
> ਯੋ ਸਮਂ ਅਨੁਵਾਤੇ ਚ, ਪਟਿਵਾਤੇ ਚ ਵਾਯਤਿ॥ (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੧.੯)।
>
> ‘‘ਨ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧੋ ਪਟਿਵਾਤਮੇਤਿ, ਨ ਚਨ੍ਦਨਂ ਤੱਗਰਮੱਲ੍ਲਿਕਾ ਵਾ।
> ਸਤਞ੍ਚ ਗਨ੍ਧੋ ਪਟਿਵਾਤਮੇਤਿ, ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੋ ਪਵਾਯਤਿ॥
>
> ‘‘ਚਨ੍ਦਨਂ ਤਗਰਂ ਵਾਪਿ, ਉਪ੍ਪਲਂ ਅਥ ਵਸ੍ਸਿਕੀ।
> ਏਤੇਸਂ ਗਨ੍ਧਜਾਤਾਨਂ, ਸੀਲਗਨ੍ਧੋ ਅਨੁੱਤਰੋ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੫੪-੫੫; ਮਿ॰ ਪ॰ ੫.੪.੧)।
>
> ‘‘ਨ ਗਙ੍ਗਾ ਯਮੁਨਾ ਚਾਪਿ, ਸਰਭੂ ਵਾ ਸਰਸ੍ਵਤੀ।
> ਨਿਨ੍ਨਗਾ ਵਾਚਿਰਵਤੀ, ਮਹੀ ਵਾਪਿ ਮਹਾਨਦੀ॥
>
> ‘‘ਸੱਕੁਣਨ੍ਤਿ ਵਿਸੋਧੇਤੁਂ, ਤਂ ਮਲਂ ਇਧ ਪਾਣਿਨਂ।
> ਵਿਸੋਧਯਤਿ ਸੱਤਾਨਂ, ਯਂ ਵੇ ਸੀਲਜਲਂ ਮਲਂ॥
>
> ‘‘ਨ ਤਂ ਸਜਲਦਾ ਵਾਤਾ, ਨ ਚਾਪਿ ਹਰਿਚਨ੍ਦਨਂ।
> ਨੇਵ ਹਾਰਾ ਨ ਮਣਯੋ, ਨ ਚਨ੍ਦਕਿਰਣਙ੍ਕੁਰਾ॥
>
> ‘‘ਸਮਯਨ੍ਤੀਧ ਸੱਤਾਨਂ, ਪਰਿਲ਼ਾਹਂ ਸੁਰੱਖਿਤਂ।
> ਯਂ ਸਮੇਤਿ ਇਦਂ ਅਰਿਯਂ, ਸੀਲਂ ਅੱਚਨ੍ਤਸੀਤਲਂ॥

‘‘ਅਤ੍ਤਾਨੁਵਾਦਾਦਿਭਯਂ, ਵਿਦ੍ਧਂਸਯਤਿ ਸਬ੍ਬਦਾ।
ਜਨੇਤਿ ਕਿਤ੍ਤਿਹਾਸਞ੍ਚ, ਸੀਲਂ ਸੀਲਵਤੋ ਸਦਾ॥

‘‘ਸਗ੍ਗਾਰੋਹਣਸੋਪਾਨਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਸੀਲਸਮਂ ਕੁਤੋ।
ਦ੍ਵਾਰਂ ਵਾ ਪਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨ, ਨਗਰਸ੍ਸ ਪਵੇਸਨੇ॥

‘‘ਗੁਣਾਨਂ ਮੂਲਭੂਤਸ੍ਸ, ਦੋਸਾਨਂ ਬਲਘਾਤਿਨੋ।
ਇਤਿ ਸੀਲਸ੍ਸ ਜਾਨਾਥ, ਆਨਿਸਂਸਮਨੁਤ੍ਤਰ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੧.੯)।

ਏਵਂ ਭਗਵਾ ਸੀਲਾਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਇਦਂ ਪਨ ਸੀਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਯਂ ਸਗ੍ਗੋ ਲਭਤੀ’’ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਤਦਨਨ੍ਤਰਂ ਸਗ੍ਗਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਅਯਂ ਸਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਇਟ੍ਠੋ ਕਨ੍ਤੋ ਮਨਾਪੋ ਏਕਨ੍ਤਸੁਖੋ ਨਿਚ੍ਚਮੇਤ੍ਥ ਕੀਲ਼ਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਚਾਤੁਮਹਾਰਾਜਿਕਾ ਦੇਵਾ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਿਬ੍ਬਸੁਖਂ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤਿ। ਤਾਵਤਿਂਸਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਸਟ੍ਠਿ ਚ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ ਏਵਮਾਦਿਸਗ੍ਗਗੁਣਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਏਵਂ ਸਗ੍ਗਕਥਾਯ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ – ‘‘ਅਯਮ੍ਪਿ ਸਗ੍ਗੋ ਅਨਿਚ੍ਚੋ ਅਧੁਵੋ ਨ ਤਤ੍ਥ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ’’ਤਿ ਕਾਮਾਨਂ ਆਦੀਨਵਂ ਓਕਾਰਂ ਸਂਕਿਲੇਸਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਆਨਿਸਂਸਞ੍ਚ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਮਤਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਞ੍ਚਸੀਲੇਸੁ ਚ ਏਕਚ੍ਚੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਚ ਏਕਚ੍ਚੇ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ਚਤੂਸੁਪਿ ਫਲੇਸੁ ਏਕਚ੍ਚੇ ਤੀਸੁ ਵਿਜ੍ਜਾਸੁ ਏਕਚ੍ਚੇ ਛਸੁ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਏਕਚ੍ਚੇ ਅਟ੍ਠਸੁ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਰਮ੍ਮਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਮਹਾਵਿਹਾਰਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ‘‘ਤਦਾ ਤੇ ਭੋਜਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਸਙ੍ਘਂ ਲੋਕਨਾਯਕਂ।
ਉਪਗਚ੍ਛੁਂ ਸਰਣਂ ਤਸ੍ਸ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨. ‘‘ਸਰਣਾਗਮਨੇ ਕਞ੍ਚਿ, ਨਿਵੇਸੇਤਿ ਤਥਾਗਤੋ।
ਕਞ੍ਚਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ, ਸੀਲੇ ਦਸਵਿਧੇ ਪਰਂ॥

੩. ‘‘ਕਸ੍ਸਚਿ ਦੇਤਿ ਸਾਮਞ੍ਞਂ, ਚਤੁਰੋ ਫਲਮੁਤ੍ਤਮੇ।
ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਸਮੇ ਧਮ੍ਮੇ, ਦੇਤਿ ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ॥

੪. ‘‘ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ, ਅਟ੍ਠ ਦੇਤਿ ਨਰਾਸਭੋ।
ਤਿਸ੍ਸੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਿਜ੍ਜਾਯੋ, ਛਲਭਿਞ੍ਞਾ ਪਵੇਚ੍ਛਤਿ॥

੫. ‘‘ਤੇਨ ਯੋਗੇਨ ਜਨਕਾਯਂ, ਓਵਦਤਿ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਤੇਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਂ ਆਸਿ, ਲੋਕਨਾਥਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ॥

੬. ‘‘ਮਹਾਹਨੁਸਭਕ੍ਖਨ੍ਧੋ , ਦੀਪਙ੍ਕਰਸਨਾਮਕੋ।
ਬਹੂ ਜਨੇ ਤਾਰਯਤਿ, ਪਰਿਮੋਚੇਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ॥

੭. ‘‘ਬੋਧਨੇਯ੍ਯਂ ਜਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਯੋਜਨੇ।
ਖਣੇਨ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਬੋਧੇਤਿ ਤਂ ਮਹਾਮੁਨੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੇ**ਤਿ ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਉਪਾਸਕਾ। **ਸਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਰਣਂ ਸਰਣਗਮਨਂ ਸਰਣਸ੍ਸ ਗਨ੍ਤਾ ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਰਤਿ ਹਿਂਸਤਿ ਵਿਨਾਸੇਤੀਤਿ **ਸਰਣਂ**, ਕਿਂ ਤਂ? ਰਤਨਤ੍ਤਯਂ। ਤਂ ਪਨ ਸਰਣਗਤਾਨਂ ਤੇਨੇਵ ਸਰਣਗਮਨੇਨ ਭਯਂ ਸਨ੍ਤਾਸਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ ਪਰਿਕ੍ਕਿਲੇਸਂ ਹਨਤਿ ਹਿਂਸਤਿ ਵਿਨਾਸੇਤੀਤਿ ਸਰਣਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ –

> ''ਯੇ ਕੇਚਿ ਬੁਦ੍ਧਂ ਸਰਣਂ ਗਤਾਸੇ, ਨ ਤੇ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਪਾਯਭੂਮਿਂ।
> ਪਹਾਯ ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹਂ, ਦੇਵਕਾਯਂ ਪਰਿਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੩੨; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੭)।

> ''ਯੇ ਕੇਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਸਰਣਂ ਗਤਾਸੇ, ਨ ਤੇ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਪਾਯਭੂਮਿਂ।
> ਪਹਾਯ ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹਂ, ਦੇਵਕਾਯਂ ਪਰਿਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੩੨; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੭)।

> ''ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਙ੍ਘਂ ਸਰਣਂ ਗਤਾਸੇ, ਨ ਤੇ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਪਾਯਭੂਮਿਂ।
> ਪਹਾਯ ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹਂ, ਦੇਵਕਾਯਂ ਪਰਿਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੩੨; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੭)।

ਸਰਣਗਮਨਂ ਨਾਮ ਰਤਨਤ੍ਤਯਪਰਾਯਨਾਕਾਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤੋ ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦੋ। **ਸਰਣਸ੍ਸ ਗਨ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਤਂਸਮਙ੍ਗੀਪੁਗ੍ਗਲੋ। ਏਵਂ ਤਾਵ ਸਰਣਂ ਸਰਣਗਮਨਂ ਸਰਣਸ੍ਸ ਗਨ੍ਤਾ ਚਾਤਿ ਇਦਂ ਤਯਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਤਂ ਦੀਪਙ੍ਕਰਂ, ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ''ਉਪਗਚ੍ਛਂ ਸਰਣਂ ਤਤ੍ਥਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਸਤ੍ਥੁਨੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ। **ਸਰਣਾਗਮਨੇ ਕਞ੍ਚੀ**ਤਿ ਕਞ੍ਚਿ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਰਣਗਮਨੇ ਨਿਵੇਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਅਤੀਤਕਾਲਵਸੇਨ ਪਨ ਅਤ੍ਥੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁਪਿ। ''ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਰਣਾਗਮਨੇ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸਪਿ ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। ਕਞ੍ਚਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੂਤਿ ਕਞ੍ਚਿ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਵਿਰਤਿਸੀਲੇਸੁ ਨਿਵੇਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੂ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਸੀਲੇ ਦਸਵਿਧੇ ਪਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਰਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਦਸਵਿਧੇ ਸੀਲੇ ਨਿਵੇਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਕਸ੍ਸਚਿ ਕੁਸਲੇ ਦਸਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਕਞ੍ਚਿ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਦਸ ਕੁਸਲਧਮ੍ਮੇ ਸਮਾਦਪੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਸ੍ਸਚਿ ਦੇਤਿ ਸਾਮਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਸਾਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ''ਕਤਮਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਮਞ੍ਞਂ? ਅਯਮੇਵ ਅਰਿਯੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿ…ਪੇ॰… ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿ। ਇਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਮਞ੍ਞ''ਨ੍ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੩੬)।

ਚਤੁਰੋ ਫਲਮੁਤ੍ਤਮੇਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਉਤ੍ਤਮਾਨਿ ਫਲਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮ**-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ। ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਰਿਯਾਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯਥੋਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਗ੍ਗੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਾਨਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਦਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਸਮੇ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਸਦਿਸੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਧਮ੍ਮੇ ਅਦਾਸਿ।

ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋਤਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਨ ਨੀਵਰਣਵਿਗਮੇਨ ਪਧਾਨਭੂਤਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਅਦਾਸਿ। **ਤਿਸ੍ਸੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਿਜ੍ਜਾਯੋ**ਤਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਵਸੇਨ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਞਾਣਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿਞਾਣਆਸਵਕ੍ਖਯਞਾਣਾਨਂ ਵਸੇਨ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾਯੋ। **ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾ ਪਵੇਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਦਾਸਿ।

ਤੇਨ ਯੋਗੇਨਾਤਿ ਤੇਨ ਨਯੇਨ ਤੇਨਾਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਚ। **ਜਨਕਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਜਨਸਮੂਹਂ। **ਓਵਦਤੀ**ਤਿ ਓਵਦਿ। ਕਾਲਵਿਪਰਿਯਾਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਤੋ ਉਪਰਿਪਿ ਈਦਿਸੇਸੁ ਵਚਨੇਸੁ ਅਤੀਤਕਾਲਵਸੇਨੇਵ ਅਤ੍ਥੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ । **ਤੇਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਂ ਆਸੀ**ਤਿ ਤੇਨ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਓਵਾਦੇਨ ਅਨੁਸਾਸਨਿਯਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਂ ਵਿਤ੍ਥਤਂ ਵਿਸਾਲੀਭੂਤਂ ਸਾਸਨਂ ਅਹੋਸਿ।

ਮਹਾਹਨੂਤਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸਾਨਂ ਕਿਰ ਦ੍ਵੇਪਿ ਹਨੂਨਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸਿਯਾ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚਨ੍ਦਸਦਿਸਾਕਾਰਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਹਨੂਨਿ ਯਸ੍ਸ ਸੋ ਮਹਾਹਨੁ, ਸੀਹਹਨੂਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਉਸਭਕ੍ਖਨ੍ਧੋ**ਤਿ ਉਸਭਸ੍ਸੇਵ ਖਨ੍ਧੋ ਯਸ੍ਸ ਭਵਤਿ, ਸੋ ਉਸਭਕ੍ਖਨ੍ਧੋ। ਸੁਵਟ੍ਟਿਤਸੁਵਣ੍ਣਾਲਿਙ੍ਗਸਦਿਸਰੁਚਿਰਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਮਵਟ੍ਟਚਾਰੁਕ੍ਖਨ੍ਧੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੀਪਙ੍ਕਰਸਨਾਮਕੋ**ਤਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸਨਾਮੋ। **ਬਹੂ ਜਨੇ ਤਾਰਯਤੀ**ਤਿ ਬਹੂ ਬੁਦ੍ਧਵੇਨੇਯ੍ਯੇ ਜਨੇ ਤਾਰੇਸਿ। **ਪਰਿਮੋਚੇਤੀ**ਤਿ ਪਰਿਮੋਚੇਸਿ। **ਦੁਗ੍ਗਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਤੋ। ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ।

ਇਦਾਨਿ ਤਾਰਣਪਰਿਮੋਚਨਕਰਣਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ "**ਬੋਧਨੇਯ੍ਯਂ ਜਨ**"ਨ੍ਤਿ ਗਾਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ **ਬੋਧਨੇਯ੍ਯਂ ਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਬੋਧਨੇਯ੍ਯਂ ਪਜਂ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਦਿਸ੍ਵਾ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁਨਾ ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨਾ ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ। **ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਯੋਜਨੇ**ਤਿ ਅਨੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਯੋਜਨੇ ਠਿਤਂ। ਇਦਂ ਪਨ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਯਂਯੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥਾ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਧਮ੍ਮਜ੍ਝੇਸਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚਾਯ ਸੁਨਨ੍ਦਾਰਾਮੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਸਤਂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਮਤਂ ਪਾਯੇਸਿ। ਅਯਂ ਪਠਮੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮਵਟ੍ਟਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਉਸਭਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਨਾਮ ਞਾਣਪਰਿਪਾਕਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਤ੍ਰਜਂ ਪਮੁਖਂ ਕਤ੍ਵਾ **ਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸਦਿਸਂ** ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ ਧਮ੍ਮਾਮਤਂ ਪਾਯੇਸਿ। ਅਯਂ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਪੁਨ ਭਗਵਾ ਅਮਰਵਤੀਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਮਹਾਸਿਰੀਸਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧਨਾਮੋਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਦਿਵਸਕਰਾਤਿਰੇਕਜੁਤਿਵਿਸਰਭਵਨੇ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਮੂਲੇ ਪਰਮਸੀਤਲੇ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਦੇਵਗਣਪੀਤਿਸਞ੍ਜਨਨਿਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਨਨਿਂ ਸੁਮੇਧਾਦੇਵਿਂ ਪਮੁਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਲੋਕਵਿਦਿਤਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵੋ ਦੇਵਦੇਵੋ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਭਗਵਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਹਿਤਕਰਂ ਪਰਮਾਤਿਰੇਕਗਮ੍ਭੀਰਸੁਖੁਮਂ ਬੁਦ੍ਧਿਵਿਸਦਕਰਂ ਸਤ੍ਤਪ੍ਪਕਰਣਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਨਵੁਤਿਦੇਵਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਮਤਂ ਪਾਯੇਸਿ। ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੮. ''ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੇ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਕੋਟਿਸਤਮਬੋਧਯਿ।
ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੇ ਨਾਥੋ, ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਮਬੋਧਯਿ॥

੯. ''ਯਦਾ ਚ ਦੇਵਭਵਨਮ੍ਹਿ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮਮਦੇਸਯਿ।
ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤ੍ਥ ਸੁਨਨ੍ਦਾਰਾਮੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੦. ''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ''ਤਿ॥

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਦਸਬਲੋ ਚਤੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਗਾਮਨਿਗਮਨਗਰਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਮਹਾਜਨਾਨੁਗ੍ਗਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਮਹਾਜਨਕਤਸਕ੍ਕਾਰਂ ਸਬ੍ਬਲੋਕਵਿਸ੍ਸੁਤਂ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਅਤਿਭਯਾਨਕਂ ਓਲਮ੍ਬਾਮ੍ਬੁਧਰਪਰਿਚੁਮ੍ਬਿਤਕੂਟਂ ਵਿਵਿਧਸੁਰਭਿਤਰੁਕੁਸੁਮਵਾਸਿਤਕੂਟਂ ਨਾਨਾਮਿਗਗਣਵਿਚਰਿਤਕੂਟਂ **ਨਾਰਦਕੂਟਂ** ਨਾਮ

ਪਰਮਰਮਣੀਯਂ ਪਬ੍ਬਤਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਪਬ੍ਬਤੋ ਨਾਰਦੇਨ ਨਾਮ ਯਕ੍ਖੇਨ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨੁਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਮਹਾਜਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਬਲਿਂ ਉਪਸਂਹਰਤਿ।

ਅਥ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਕਿਰ ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਦੁਤਿਯੋ ਅਸਹਾਯੋ ਮਹਾਕਰੁਣਾਬਲਵਸਙ੍ਗਤਹਦਯੋ ਤਤ੍ਥ ਯਕ੍ਖਂ ਵਿਨੇਤੁਂ ਤਂ ਨਾਰਦਪਬ੍ਬਤਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਅਥ ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸਭਕ੍ਖੋ ਸਕਹਿਤਨਿਰਪੇਕ੍ਖੋ ਪਰਵਧਦਕ੍ਖੋ ਯਕ੍ਖੋ ਮਕ੍ਖਂ ਅਸਹਮਾਨੋ ਕੋਧਪਰੇਤਮਾਨਸੋ ਦਸਬਲਂ ਭਿਂਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਤਂ ਪਬ੍ਬਤਂ ਚਾਲੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਪਬ੍ਬਤੋ ਤੇਨ ਚਾਲਿਯਮਾਨੋ ਭਗਵਤੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਮਾਨੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ।

ਤਤੋ ਸੋ ਭੀਤੋ – ‘‘ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਝਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਤਿਭੀਮਦਸ੍ਸਨਂ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਸੋ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਟਿਵਾਤੇ ਖਿਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਦੁਕ੍ਖਂ ਜਨੇਸਿ, ਨ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਚੀਵਰੇ ਅਂਸੁਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਦਡ੍ਢੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਕ੍ਖੋ ਪਨ ‘‘ਸਮਣੋ ਦਡ੍ਢੋ, ਨ ਦਡ੍ਢੋ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਦਸਬਲਂ ਸਰਦਸਮਯਵਿਮਲਕਰਨਿਕਰਂ ਸਬ੍ਬਜਨਰਤਿਕਰਂ ਰਜਨਿਕਰਮਿਵ ਸੀਤਲਜਲਤਲਗਤਕਮਲਕਣ੍ਣਿਕਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਵਿਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਹੋ ਅਯਂ ਸਮਣੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ, ਯਂ ਯਂ ਇਮਸ੍ਸਾਹਂ ਅਨਤ੍ਥਂ ਕਰੋਮਿ, ਸੋ ਸੋ ਮਮੂਪਰਿਯੇਵ ਪਤਤਿ, ਇਮਂ ਪਨ ਸਮਣਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਮੇ ਪਟਿਸਰਣਂ ਪਰਾਯਨਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਥਵਿਯਂ ਉਪਕ੍ਖਲਿਤਾ ਪਥਵਿਯੇਵ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਇਮਂਯੇਵ ਸਮਣਂ ਸਰਣਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਥੇਵਂ ਪਨ ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਚਕ੍ਕਾਲਙ੍ਕਤਤਲੇਸੁ ਪਾਦੇਸੁ ਸਿਰਸਾ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਚ੍ਚਯੋ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਚ੍ਚਗਮਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਸਰਣਮਗਮਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦਸਹਿ ਯਕ੍ਖਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਦਿਵਸੇ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਤਲਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਬਲਿਕਮ੍ਮਤ੍ਥਂ ਏਕੇਕਗਾਮਤੋ ਏਕੇਕਂ ਪੁਰਿਸਂ ਆਹਰਿਂਸੁ। ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਬਹੁਤਿਲਤਣ੍ਡੁਲਕੁਲਤ੍ਥਮੁਗ੍ਗਮਾਸਾਦਿਂ ਸਪ੍ਪਿਨਵਨੀਤਤੇਲਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦਿਞ੍ਚ ਆਹਰਿਂਸੁ। ਅਥ ਸੋ ਯਕ੍ਖੋ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਆਭਤਤਣ੍ਡੁਲਾਦਿਕਂ ਸਬ੍ਬਂ ਤੇਸਂਯੇਵ ਦਤ੍ਵਾ ਤੇ ਬਲਿਕਮ੍ਮਤ੍ਥਾਯ ਆਨੀਤਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਸਿ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਸਤ੍ਤਾਹੇਯੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਘਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਕੋਟਿਸਤਭਿਕ੍ਖੁਮਜ੍ਝਗਤੋ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਮੁਦ੍ਦਿਸਿ। ਚਤੁਰਙ੍ਗਾਨਿ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬੇਵ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੂ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਛਲਭਿਞ੍ਞਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਅਨਾਮਨ੍ਤਿਤਾਵ ਆਗਤਾ, ਪਨ੍ਨਰਸੂਪੋਸਥਦਿਵਸੋ ਚਾਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਨਾਮ। ਅਯਂ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੧. ‘‘ਪੁਨ ਨਾਰਦਕੂਟਮ੍ਹਿ, ਪਵਿਵੇਕਗਤੇ ਜਿਨੇ।
ਖੀਣਾਸਵਾ ਵੀਤਮਲਾ, ਸਮਿਂਸੁ ਸਤਕੋਟਿਯੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਵਿਵੇਕਗਤੇ**ਤਿ ਗਣਂ ਪਹਾਯ ਗਤੇ। **ਸਮਿਂਸੂ**ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ।

ਯਦਾ ਪਨ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਾਮਕੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਮੁਪਗਚ੍ਛਿ, ਤਦਾ ਕਿਰ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਨੁਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਗਿਰਗ੍ਗਸਮਜ੍ਜਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਸਮਜ੍ਜੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦਸਬਲਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਰ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਮਹਾਪਵਾਰਣਦਿਵਸੇ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਾਨੁਕੂਲਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਮਗ੍ਗਾਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਵਾਰੇਸਿ। ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੨. ‘‘ਯਮ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਸੁਦਸ੍ਸਨਸਿਲੁਚ੍ਚਯੇ।

ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਪਵਾਰੇਸਿ ਮਹਾਮੁਨਿ॥

‘‘ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਜਟਿਲੋ ਉਗ੍ਗਤਾਪਨੋ।
ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਮ੍ਹਿ ਚਰਣੋ, ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਪਾਰਗੂ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ)।

ਅਯਂ ਗਾਥਾ **ਅਟ੍ਠਸਾਲਿਨਿਯਾ** ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਹਟ੍ਠਕਥਾਯ ਨਿਦਾਨਵਣ੍ਣਨਾਯ **ਦੀਪਙ੍ਕਰਬੁਦ੍ਧਵਂਸੇ** ਲਿਖਿਤਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੇ ਨਤ੍ਥਿ। ਨਤ੍ਥਿਭਾਵੋਯੇਵ ਪਨਸ੍ਸਾ ਯੁਤ੍ਤਤਰੋ। ਕਸ੍ਮਾਤਿ ਚੇ? ਹੇਟ੍ਠਾ ਸੁਮੇਧਕਥਾਸੁ ਕਥਿਤਤ੍ਤਾਤਿ।

ਦੀਪਙ੍ਕਰੇ ਕਿਰ ਭਗਵਤਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ ਦਸਸਹਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿਯੇਵ। ਏਕਸ੍ਸ ਪਨ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਚਤੁਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਚ ਆਦਿਵਸੇਨ ਅਭਿਸਮਯਾਨਂ ਅਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਂ ਬਾਹੁਜਞ੍ਞਂ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੩. ‘‘ਦਸਵੀਸਸਹਸ੍ਸਾਨਂ , ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ।
ਏਕਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਭਿਸਮਯਾ, ਗਣਨਾਤੋ ਅਸਙ੍ਖਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਸਵੀਸਸਹਸ੍ਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ। **ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਵੇਧੋ। **ਏਕਦ੍ਵਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਸ੍ਸ ਚੇਵ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਞ੍ਚ , ਤਿਣ੍ਣਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਦਸਨ੍ਨਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਭਿਸਮਯਤ੍ਤਾ ਚ **ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਂ** ਮਹਨ੍ਤਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਬਹੂਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਨ੍ਤਿ **ਜਞ੍ਞਂ** ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂ ਅਧਿਸੀਲਸਿਕ੍ਖਾਦੀਹਿ **ਇਦ੍ਧਞ੍ਚ** ਸਮਾਧਿਆਦੀਹਿ **ਫੀਤਞ੍ਚ** ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੪. ‘‘ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਂ ਬਾਹੁਜਞ੍ਞਂ, ਇਦ੍ਧਂ ਫੀਤਂ ਅਹੂ ਤਦਾ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਸਾਸਨਂ ਸੁਵਿਸੋਧਿਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਵਿਸੋਧਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਭਗਵਤਾ ਸੋਧਿਤਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਂ ਕਤਂ। ਦੀਪਙ੍ਕਰਂ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾਨਂ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਯੇ ਸੇਕ੍ਖਾ ਕਾਲਕਿਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਗਰਹਿਤਾ ਭਵਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਖੀਣਾਸਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨਂ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਂ ਸੁਸਮਿਦ੍ਧਂ ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਿਤ੍ਥ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੫. ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰਂ ਲੋਕਵਿਦੁਂ, ਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਦਾ॥

੧੬. ‘‘ਯੇ ਕੇਚਿ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਜਹਨ੍ਤਿ ਮਾਨੁਸਂ ਭਵਂ।
ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਮਾਨਸਾ ਸੇਖਾ, ਗਰਹਿਤਾ ਭਵਨ੍ਤਿ ਤੇ॥

੧੭. ‘‘ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਂ ਪਾਵਚਨਂ, ਅਰਹਨ੍ਤੇਹਿ ਤਾਦਿਹਿ।
ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ ਵਿਮਲੇਹਿ, ਉਪਸੋਭਤਿ ਸਬ੍ਬਦਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੀ**ਤਿ ਗਣਨਾਯ ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਏਵਂ ਦਸ੍ਸਿਤਗਣਨਾ ਇਮੇ ਭਿਕ੍ਖੂਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ “**ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ**”ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਥ ਵਾ **ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ**ਤਿ ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾਨਂ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾਨਨ੍ਤਿ ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ

ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਦਾ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਦਸਬਲਂ ਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਤੇਨ ਸਮਯੇਨਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ। ਅਯਂ ਪਨ **ਸਮਯ**-ਸਦ੍ਦੋ ਸਮਵਾਯਾਦੀਸੁ ਨਵਸੁ ਅਤ੍ਥੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ''ਸਮਵਾਯੇ ਖਣੇ ਕਾਲੇ, ਸਮੂਹੇ ਹੇਤੁਦਿਟ੍ਠਿਸੁ।
> ਪਟਿਲਾਭੇ ਪਹਾਨੇ ਚ, ਪਟਿਵੇਧੇ ਚ ਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧; ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਮੂਲਪਰਿਯਾਯਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧.੧; ਅ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧.੧; ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਪਦਭਾਜਨੀਯ; ਖੁ॰ ਪਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਮਙ੍ਗਲਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ, ਏਵਮਿਚ੍ਚਾਦਿਪਾਠਵਣ੍ਣਨਾ; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੧.੧੮੪)।

ਇਧ ਸੋ ਕਾਲੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ; ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾਨੁਸਂ ਭ**ਵਨ੍ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਭਾਵਂ। **ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਮਾਨਸਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਨਧਿਗਤਂ ਮਾਨਸਂ ਯੇਹਿ ਤੇ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਮਾਨਸਾ। ਮਾਨਸਨ੍ਤਿ ਰਾਗਸ੍ਸ ਚ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਅਧਿਵਚਨਂ। ''ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਚਰੋ ਪਾਸੋ, ਯ੍ਵਾਯਂ ਚਰਤਿ ਮਾਨਸੋ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੫੧; ਮਹਾਵ॰ ੩੩) ਹਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਰਾਗੋ ''ਮਾਨਸੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ''ਚਿਤ੍ਤਂ ਮਨੋ ਮਾਨਸਂ ਹਦਯਂ ਪਣ੍ਡਰ''ਨ੍ਤਿ (ਧ॰ ਸ॰ ੬; ਵਿਭ॰ ੧੮੪; ਮਹਾਨਿ॰ ੧; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਪਾਰਾਯਨਾਨੁਗੀਤਿਗਾਥਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੧੧੪) ਏਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਂ। ''ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਮਾਨਸੋ ਸੇਖੋ, ਕਾਲਂ ਕਯਿਰਾ ਜਨੇਸੁਤਾ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੫੯) ਏਤ੍ਥ ਅਰਹਤ੍ਤਂ। ਇਧਾਪਿ ਅਰਹਤ੍ਤਮੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੫ ਕਾਮਾਵਚਰਕੁਸਲਨਿਦ੍ਦੇਸਵਾਰਕਥਾ; ਮਹਾਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧)। ਤਸ੍ਮਾ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਅਰਹਤ੍ਤਫਲਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੇਖਾ**ਤਿ ਕੇਨਟ੍ਠੇਨ ਸੇਖਾ? ਸੇਖਧਮ੍ਮਪਟਿਲਾਭਟ੍ਠੇਨ ਸੇਖਾ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ – ''ਕਿਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸੇਖੋ ਹੋਤੀਤਿ? ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੇਖਾਯ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਸੇਖੇਨ ਸਮ੍ਮਾਸਮਾਧਿਨਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੇਖੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੩)। ਅਪਿ ਚ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀਤਿ ਸੇਖਾ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ – ''ਸਿਕ੍ਖਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਤੀਤਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੇਖੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਕਿਞ੍ਚ ਸਿਕ੍ਖਤਿ? ਅਧਿਸੀਲਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਤਿ ਅਧਿਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਧਿਪਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਸਿਕ੍ਖਤੀਤਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੇਖੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੮੬)।

ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਕਸਿਤਂ। **ਪਾਵਚਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਸਤ੍ਥਂ ਵਚਨਂ, ਵੁਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਵਚਨਂ ਪਵਚਨਂ, ਪਵਚਨਮੇਵ ਪਾਵਚਨਂ, ਸਾਸਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪਸੋਭਤੀ**ਤਿ ਅਭਿਰਾਜਤਿ ਅਤਿਵਿਰੋਚਤਿ। **ਸਬ੍ਬਦਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ। ''ਉਪਸੋਭਤਿ ਸਦੇਵਕੇ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਤਸ੍ਸ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਰਮ੍ਮਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਦੇਵੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਪਿਤਾ, ਸੁਮੇਧਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ, ਸੁਮਙ੍ਗਲੋ ਚ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸਾਗਤੋ ਨਾਮ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਨਨ੍ਦਾ ਚ ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਿਪ੍ਫਲਿਰੁਕ੍ਖੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੋ, ਸਤਸਹਸ੍ਸਵਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੂਤਿ। ਕਿਂ ਪਨਿਮੇਸਂ ਜਾਤਨਗਰਾਦੀਨਂ ਦਸ੍ਸਨੇ ਪਯੋਜਨਨ੍ਤਿ ਚੇ? ਵੁਚ੍ਚਤੇ – ਯਸ੍ਸ ਯਦਿ ਨੇਵ ਜਾਤਨਗਰਂ ਨ ਪਿਤਾ ਨ ਮਾਤਾ ਪਞ੍ਞਾਯੇਯ੍ਯ, ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਨੇਵ ਜਾਤਨਗਰਂ ਨ ਪਿਤਾ ਨ ਮਾਤਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਦੇਵੋ ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਵਾ ਯਕ੍ਖੋ ਵਾ ਮਾਰੋ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਵਾ ਏਸ ਮਞ੍ਞੇ, ਦੇਵਾਨਮ੍ਪਿ ਈਦਿਸਂ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਨ ਸੋਤਬ੍ਬਂ ਨ ਸਦ੍ਦਹਿਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਤੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਅਸਤਿ ਅਭਿਸਮਯੇ ਨਿਰਤ੍ਥਕੋ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਸਾਸਨਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਜਾਤਨਗਰਾਦਿਕੋ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੮. ''ਨਗਰਂ ਰਮ੍ਮਵਤੀ ਨਾਮ, ਸੁਦੇਵੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸੁਮੇਧਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨੪. ''ਸੁਮਙ੍ਗਲੋ ਚ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਸਾਗਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨੫. ''ਨਨ੍ਦਾ ਚੇਵ ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਚ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਪਿਪ੍ਫਲੀਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੭. ''ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮੁਬ੍ਬੇਧੋ, ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਸੋਭਤਿ ਦੀਪਰੁਕ੍ਖੋਵ, ਸਾਲਰਾਜਾਵ ਫੁਲ੍ਲਿਤੋ॥

੨੮. ''ਸਤਸਹਸ੍ਸਵਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤੰ ਬਹੁੰ॥

੨੯. ''ਜੋਤਯਿਤ੍ਵਾਨ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮੰ, ਸਨ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੰ।
ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋਵ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

੩੦. ''ਸਾ ਚ ਇਦ੍ਧਿ ਸੋ ਚ ਯਸੋ, ਤਾਨਿ ਚ ਪਾਦੇਸੁ ਚਕ੍ਕਰਤਨਾਨਿ।
ਸਬ੍ਬੰ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤੰ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਦੇਵੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ**ਤਿ ਸੁਦੇਵੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਪਿਤਾ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਨਿਕਾ**ਤਿ ਜਨੇਤ੍ਤਿ। **ਪਿਪ੍ਫਲੀ**ਤਿ ਪਿਲਕ੍ਖਕਪੀਤਨਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ। **ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮੁਬ੍ਬੇਧੋ**ਤਿ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੰ ਉਚ੍ਚੋ ਗਤੋ। **ਦੀਪਰੁਕ੍ਖੋ** ਵਾਤਿ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਲਿਤਦੀਪਮਾਲਾਕੁਲੋ ਦੀਪਰੁਕ੍ਖੋ ਵਿਯ ਆਰੋਹਪਰਿਣਾਹਸਣ੍ਠਾਨਪਾਰਿਪੂਰਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਵਰਲਕ੍ਖਣਾਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਮਲਙ੍ਕਤਸਰੀਰੋ ਵਿਪ੍ਫੁਰਿਤਰੰਸਿਜਾਲਾਵਿਸਰਤਾਰਾਗਣਸਮੁਜ੍ਜਲਮਿਵ ਗਗਨਤਲੰ ਭਗਵਾ ਧਰਮਾਨਕਾਲੇ **ਸੋਭਤੀ**ਤਿ ਸੋਭਿਤ੍ਥ। **ਸਾਲਰਾਜਾਵ ਫੁਲ੍ਲਿਤੋ**ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਿਤੋ ਸਬ੍ਬਫਾਲਿਫੁਲ੍ਲੋ ਸਾਲਰਾਜਰੁਕ੍ਖੋ ਵਿਯ ਚ ਸਬ੍ਬਫਾਲਿਫੁਲ੍ਲੋ ਯੋਜਨਸਤੁਬ੍ਬੇਧੋ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੋ ਭਗਵਾ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਤਿ।

ਸਤਸਹਸ੍ਸਵਸ੍ਸਾਨੀਤਿ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਆਯੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ**ਤਿ ਤਾਵਤਕੰ ਕਾਲੰ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ। **ਜਨਤ**ਨ੍ਤਿ ਜਨਸਮੂਹੰ। **ਸਨ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਰਯਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੰ। ''ਸਨ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਸਦੇਵਕੰ ਲੋਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਾ ਚ ਇਦ੍ਧੀ**ਤਿ ਸਾ ਚ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਆਨੁਭਾਵੋ। **ਸੋ ਚ ਯਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਚ ਪਰਿਵਾਰੋ। **ਸਬ੍ਬੰ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਜਾਤੰ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੰ ਅਪਗਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਪਨ ਸਙ੍ਖਤਧਮ੍ਮਾ ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਤੁਚ੍ਛਾ, ਨਿਚ੍ਚਸਾਰਾਦਿਰਹਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਨਗਰਾਦਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਪਾਲ਼ਿਯਮਾਗਤੋਵ। ਸਮ੍ਬਹੁਲਵਾਰੋ ਪਨ ਨਾਗਤੋ, ਸੋ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦੰ – ਪੁਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਭਰਿਯਾਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਪਾਸਾਦਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਅਗਾਰਵਾਸਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਪਧਾਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਵਿਹਾਰਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਉਪਟ੍ਠਾਕਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਤਿ। ਏਤੇਸਮ੍ਪਿ ਦੀਪਨੇ ਕਾਰਣੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾਨੰ ਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸੰ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਪਦੁਮਾ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਪੁਤ੍ਤੋ ਉਸਭਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨਾਮ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

''ਭਰਿਯਾ ਪਦੁਮਾ ਨਾਮ, ਵਿਬੁਦ੍ਧਪਦੁਮਾਨਨਾ।
ਅਤ੍ਰਜੋ ਉਸਭਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

''ਹੰਸਾ ਕੋਞ੍ਚਾ ਮਯੂਰਾਖ੍ਯਾ, ਪਾਸਾਦਾਪਿ ਤਯੋ ਮਤਾ।
ਦਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਅਗਾਰੰ ਅਵਸੀ ਕਿਰ॥

‘‘ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਨਨ੍ਦਾਰਾਮੇ ਜਿਨੋ ਵਸੀ।
ਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮਸ੍ਸੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਲੋਕਾਨਨ੍ਦਕਰੋ ਕਿਰਾ’’ਤਿ॥

ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨ ਪਞ੍ਚ ਵੇਮਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ਆਯੁਵੇਮਤ੍ਤਂ ਪਮਾਣਵੇਮਤ੍ਤਂ ਕੁਲਵੇਮਤ੍ਤਂ ਪਧਾਨਵੇਮਤ੍ਤਂ ਰਸ੍ਮਿਵੇਮਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਆਯੁਵੇਮਤ੍ਤਂ** ਨਾਮ ਕੇਚਿ ਦੀਘਾਯੁਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਕੇਚਿ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਹੋਸਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਤੋ ਵਸ੍ਸਸਤਂ।

ਪਮਾਣਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਕੇਚਿ ਦੀਘਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਕੇਚਿ ਰਸ੍ਸਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਭਗਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣੋ।

ਕੁਲਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਕੇਚਿ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਕੇਚਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ। ਤਥਾ ਹਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਾਦਯੋ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ, ਕਕੁਸਨ੍ਧਕੋਣਾਗਮਨਾਦਯੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ।

ਪਧਾਨਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਪਧਾਨਂ ਇਤ੍ਤਰਮੇਵ ਹੋਤਿ ਯਥਾ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ , ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਅਦ੍ਧਨਿਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਤੋ ਵਿਯ।

ਰਸ੍ਮਿਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਸ੍ਮਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਤੋ ਬਜਾਮਮਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਰ ਰਸ੍ਮਿਵੇਮਤ੍ਤਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਯਤ੍ਤਕਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਤ੍ਤਕਂ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਫਰਤਿ। ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਨ ‘‘ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਫਰਤੂ’’ਤਿ ਅਜ੍ਝਾਸਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਗੁਣੇਸੁ ਪਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੧੨ ਆਦਯੋ)।

ਤਥਾ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਵਿਜਹਿਤਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਬੋਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ** ਅਵਿਜਹਿਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਹੋਤਿ। **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਟ੍ਠਾਨਂ** ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਅਵਿਜਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਦੇਵੋਰੋਹਣਕਾਲੇ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ **ਪਠਮਪਾਦਕ੍ਕਮੋ** ਅਵਿਜਹਿਤੋਵ ਹੋਤਿ। ਜੇਤਵਨੇ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ **ਮਞ੍ਚਪਾਦਟ੍ਠਾਨਾਨਿ** ਅਵਿਜਹਿਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਵਿਹਾਰੋਪਿ ਅਵਿਜਹਿਤੋਵ। ਸੋ ਪਨ ਖੁਦ੍ਦਕੋ ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੋ ਵਾ ਹੋਤਿ।

ਅਪਰਂ ਪਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂਯੇਵ ਭਗਵਤੋ ਸਹਜਾਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਞ੍ਚ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਞ੍ਚ ਵਿਸੇਸਂ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਕਿਰ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਛਨ੍ਨੋ ਕਣ੍ਡਕੋ ਅਸ੍ਸਰਾਜਾ ਨਿਧਿਕੁਮ੍ਭਾ ਮਹਾਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖੋ ਕਾਲੁਦਾਯੀਤਿ ਇਮਾਨਿ **ਸਤ ਸਹਜਾਤਾਨਿ**। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਕਿਰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਾਲ੍ਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨੇਵ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਂ ਓਕ੍ਕਮਿ, ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿ , ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਅਕਾਸਿ। ਵਿਸਾਖਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਜਾਤੋ ਚ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਚ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਚ, ਮਾਘਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਚੇਵ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰਵੋਸਜ੍ਜਨਞ੍ਚ ਅਹੋਸਿ, ਅਸ੍ਸਯੁਜਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਦੇਵੋਰੋਹਣਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਵਾਰਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। ਸੇਸਗਾਥਾ ਸਉਤ੍ਤਾਨਾ ਏਵਾਤਿ।

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ।

ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਕਪ੍ਪੇ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਤਣ੍ਹਙ੍ਕਰੋ, ਮੇਧਙ੍ਕਰੋ, ਸਰਣਙ੍ਕਰੋਤਿ ਤਯੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬਜਾਕਰਣਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਇਧ ਨ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। **ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ** ਪਨ ਤਮ੍ਹਾ ਕਪ੍ਪਾ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯੁਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਤਣ੍ਹਙ੍ਕਰੋ ਮੇਧਙ੍ਕਰੋ, ਅਥੋਪਿ ਸਰਣਙ੍ਕਰੋ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਚ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁੱਤਮੋ॥

‘‘ਮਙ੍ਗਲੋ ਚ ਸੁਮਨੋ ਚ, ਰੇਵਤੋ ਸੋਭਿਤੋ ਮੁਨਿ।
ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ ਪਦੁਮੋ, ਨਾਰਦੋ ਪਦੁਮੁੱਤਰੋ॥

‘‘ਸੁਮੇਧੋ ਚ ਸੁਜਾਤੋ ਚ, ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ ਮਹਾਯਸੋ।
ਅੱਥਦਸ੍ਸੀ ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ, ਸਿਦ੍ਧੱਥੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ॥

‘‘ਤਿਸ੍ਸੋ ਫੁਸ੍ਸੋ ਚ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਵਿਪਸ੍ਸੀ ਸਿਖਿ ਵੇਸ੍ਸਭੂ।
ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਕੋਣਾਗਮਨੋ, ਕਸ੍ਸਪੋ ਚਾਪਿ ਨਾਯਕੋ॥

‘‘ਏਤੇ ਅਹੇਸੁਂ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ, ਵੀਤਰਾਗਾ ਸਮਾਹਿਤਾ।
ਸਤਰਂਸੀਵ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਮਹਾਤਮਵਿਨੋਦਨਾ।
ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਅੱਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਵ, ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਤੇ ਸਸਾਵਕਾ’’ਤਿ॥ (ਅਪ॰ ਅੱਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਚਰਿਯਾ॰ ਅੱਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅੱਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ)।

ਏੱਤਾਵਤਾ ਨਾਤਿਸਙ੍ਖੇਪਵਿੱਥਾਰਵਸੇਨ ਕਤਾਯ

ਮਧੁਰੱਥਵਿਲਾਸਿਨਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸ-ਅੱਠਕਥਾਯ

ਦੀਪਙ੍ਕਰਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿੱਠਿਤਾ।

ਨਿੱਠਿਤੋ ਪਠਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੪. ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੀਪਙ੍ਕਰੇ ਕਿਰ ਭਗਵਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਥ। ਅਥ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਾਵਕਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨੇਨ ਸਾਸਨਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਏਕਮਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ **ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋ ਪਨ ਭਗਵਾ ਸੋਲ਼ਸਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪਾਨਞ੍ਚ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਞਾਣਂ ਪਰਿਪਾਚੇਤ੍ਵਾ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵਸਦਿਸੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਰਮ੍ਮਵਤੀਨਗਰੇ ਸੁਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਲੇ ਸੁਜਾਤਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕ੍ਖਣੇ ਦੀਪਙ੍ਕਰਬੁਦ੍ਧਵਂਸੇ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਸੋ ਦੇਵਤਾਹਿ ਕਤਾਰਕ੍ਖਸਂਵਿਧਾਨੋ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਰੋ ਉਤ੍ਤਰਾਭਿਮੁਖੋ ਸਤ੍ਤਪਦਵੀਤਿਹਾਰੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾ ਚ ਦਿਸਾ ਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਆਸਭਿਂ ਵਾਚਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਸਿ – ''ਅਗ੍ਗੋਹਮਸ੍ਮਿ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਜੇਟ੍ਠੋਹਮਸ੍ਮਿ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਸੇਟ੍ਠੋਹਮਸ੍ਮਿ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਅਯਮਨ੍ਤਿਮਾ ਜਾਤਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਦਾਨਿ ਪੁਨਬ੍ਭਵੋ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੧; ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੦੭)।

ਤਤੋ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਨਾਮਕਰਣਦਿਵਸੇ ਨਾਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ''ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ''ਤਿ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਹਿ ਭਗਵਾ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਗੋਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ – ਰਾਮ, ਸੁਰਾਮ, ਸੁਭਨਾਮਕਾ ਪਰਮਰਮਣੀਯਾ। ਤੇਸੁ ਤੀਣਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥੀਨਂ ਨਚ੍ਚਗੀਤਵਾਦਿਤਕੁਸਲਾਨਂ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਸ ਰੁਚਿਦੇਵੀ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਹੋਸਿ। ਵਿਜਿਤਸੇਨੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਦਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ।

ਸੋ ਪਨ ਜਿਣ੍ਣਬ੍ਯਾਧਿਮਤਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਜਞ੍ਞਰਥੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦਸ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿ। ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਕੁਮਾਰਂ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਂ ਦਸ ਜਨਕੋਟਿਯੋ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਦਸ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਸੁਨਨ੍ਦਗਾਮੇ ਸਮਸਹਿਤਘਨਪਯੋਧਰਾਯ ਯਸੋਧਰਾਯ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਰਮਮਧੁਰਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਫਲਪਲ੍ਲਵਙ੍ਕੁਰਸਮਲਙ੍ਕਤੇ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਗਣਂ ਪਹਾਯ ਸੁਨਨ੍ਦਕਾਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਲਕਲ੍ਯਾਣਿਰੁਕ੍ਖਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਦਿਸਾਭਾਗਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਂ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਵੀਰਿਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਠਮਯਾਮੇ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਾਨੁਸ੍ਸਤਿਞਾਣਂ ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਂ ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਂ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਆਨਾਪਾਨਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਚਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਭਿਨਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਦਯਬ੍ਬਯਵਸੇਨ ਸਮਪਞ੍ਞਾਸ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਾਵ ਗੋਤ੍ਰਭੁਞਾਣਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਮਗ੍ਗਞਾਣਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਚ ਫਲਞਾਣਾਨਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਚਤੁਯੋਨਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਂ ਪਞ੍ਚਗਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਂ ਛ ਅਸਾਧਾਰਣਞਾਣਾਨਿ ਸਕਲੇ ਚ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ –

''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ, ਸਨ੍ਧਾਵਿਸ੍ਸਂ ਅਨਿਬ੍ਬਿਸਂ।
ਗਹਕਾਰਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਜਾਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ॥

''ਗਹਕਾਰਕ ਦਿਟ੍ਠੋਸਿ, ਪੁਨ ਗੇਹਂ ਨ ਕਾਹਸਿ।
ਸਬ੍ਬਾ ਤੇ ਫਾਸੁਕਾ ਭਗ੍ਗਾ, ਗਹਕੂਟਂ ਵਿਸਙ੍ਖਤਂ।
ਵਿਸਙ੍ਖਾਰਗਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੩-੧੫੪)।

‘‘ਅਯੋਘਨਹਤਸ੍ਸੇਵ, ਜਲਤੋ ਜਾਤਵੇਦਸੋ।
ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੂਪਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਥਾ ਨ ਞਾਯਤੇ ਗਤਿ॥

‘‘ਏਵੰ ਸਮ੍ਮਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨੰ, ਕਾਮਬਨ੍ਧੋਘਤਾਰਿਨੰ।
ਪਞ੍ਞਾਪੇਤੁੰ ਗਤੀ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਅਚਲੰ ਸੁਖ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਉਦਾ॰ ੮੦) –

ਏਵੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹੰ ਬੋਧਿਮੂਲੇਯੇਵ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਅਜ੍ਝੇਸਨੰ ਪਟਿਚ੍ਚ – ‘‘ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਅਹੰ ਪਠਮੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੪; ੨.੩੪੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੦) ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਦਸ ਭਿਕ੍ਖੁਕੋਟਿਯੋ ਅਦ੍ਦਸ। ‘‘ਇਮੇ ਪਨ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਸਮੁਪਚਿਤਕੁਸਲਮੂਲਾ ਮੰ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੰ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਧਾਨੰ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਮੰ ਉਪਟ੍ਠਹਿੰਸੁ, ਹਨ੍ਦਾਹੰ ਇਮੇਸੰ ਸਬ੍ਬਪਠਮੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤੇ ਕਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ – ‘‘ਇਤੋ ਅਟ੍ਠਾਰਸਯੋਜਨਿਕੇ ਅਰੁਨ੍ਧਵਤੀਨਗਰੇ ਦੇਵਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤੁੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਬਲਵਾ ਪੁਰਿਸੋ ਸਮਿਞ੍ਜਿਤੰ ਵਾ ਬਾਹੰ ਪਸਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਸਾਰਿਤੰ ਵਾ ਬਾਹੰ ਸਮਿਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਏਵਮੇਵ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੋ ਦੇਵਵਨੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸਮਯੇ ਤਾ ਦਸ ਭਿਕ੍ਖੁਕੋਟਿਯੋ ਅਰੁਨ੍ਧਵਤੀਨਗਰੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦੇਵਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਸਬਲੰ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਭਗਵਤੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਬੁਦ੍ਧਾਸਨੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਸਤ੍ਥੁ ਗਾਰਵੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਤਤ੍ਰ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਦਸਬਲੋ ਮੁਨਿਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤਿਦਸਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਦਸਸਤਨਯਨੋ ਵਿਯ ਵਿਮਲਗਗਨਤਲਗਤੋ ਸਰਦਸਮਯਰਜਨਿਕਰੋ ਵਿਯ ਤਾਰਾਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸੰ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਨਿਸੇਵਿਤੰ ਅਨੁਤ੍ਤਰੰ ਤਿਪਰਿਵਟ੍ਟੰ ਦ੍ਵਾਦਸਾਕਾਰੰ **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੰ** ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਦਸਭਿਕ੍ਖੁਕੋਟਿਪ੍ਪਮੁਖਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਧਮ੍ਮਾਮਤੰ ਪਾਯੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧. ‘‘ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਅਨਨ੍ਤਤੇਜੋ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਦੁਰਾਸਦੋ॥

੨. ‘‘ਧਰਣੂਪਮੋ ਖਮਨੇਨ, ਸੀਲੇਨ ਸਾਗਰੂਪਮੋ।
ਸਮਾਧਿਨਾ ਮੇਰੂਪਮੋ, ਞਾਣੇਨ ਗਗਨੂਪਮੋ॥

੩. ‘‘ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਲਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗ-ਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਪ੍ਪਕਾਸਨੰ।
ਪਕਾਸੇਸਿ ਸਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹਿਤਾਯ ਸਬ੍ਬਪਾਣਿਨੰ॥

੪. ‘‘ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੇ ਲੋਕਨਾਯਕੇ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨਾ**ਤਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ ਅਪਰਭਾਗੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੋਤ੍ਤਵਸੇਨ ਸਮਧਿਗਤਨਾਮਧੇਯ੍ਯੋ। **ਨਾਯਕੋ**ਤਿ ਵਿਨਾਯਕੋ। **ਅਨਨ੍ਤਤੇਜੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਗੁਣਞਾਣਪੁਞ੍ਞਤੇਜੇਨ ਅਨਨ੍ਤਤੇਜੋ। ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਅਵੀਚਿ ਉਪਰਿ ਭਵਗ੍ਗੰ ਤਿਰਿਯਤੋ ਅਨਨ੍ਤਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯੋ ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਮੁਖੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਠਾਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਅਨਨ੍ਤਤੇਜੋ’’ਤਿ। **ਅਮਿਤਯਸੋ**ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਪਰਿਵਾਰੋ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਭਗਵਤੋ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਯਾਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਸਮਯਾ ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ

ਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਸਾਯ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਅਮਿਤਯਸੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਮਿਤਗੁਣਕਿਤ੍ਤਿਪਿ ‘‘ਅਮਿਤਯਸੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਗੁਣਗਣਪਰਿਮਾਣਵਸੇਨ ਨਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋਤਿ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ। ਯਥਾਹ –

> ‘‘ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਣੇਯ੍ਯ ਵਣ੍ਣਂ, ਕਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਚੇ ਅਞ੍ਞਮਭਾਸਮਾਨੋ।
> ਖੀਯੇਥ ਕਪ੍ਪੋ ਚਿਰਦੀਘਮਨ੍ਤਰੇ, ਵਣ੍ਣੋ ਨ ਖੀਯੇਥ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸਾ’’ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੩੦੪; ੩.੧੪੧; ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੪੨੫; ਉਦਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੫੩; ਚਰਿਯਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ)।

ਤਸ੍ਮਾ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਗੁਣਗਣਤ੍ਤਾ ‘‘ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਦੁਰਾਸਦੋ**ਤਿ ਦੁਰੁਪਸਙ੍ਕਮਨੀਯੋ, ਆਸਜ੍ਜ ਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਮਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਭਾਵਤੋ ਦੁਰਾਸਦੋ, ਦੁਰਭਿਭਵਨੀਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਧਰਣੂਪਮੋਤਿ ਧਰਣੀਸਮੋ। **ਖਮਨੇਨਾ**ਤਿ ਖਨ੍ਤਿਯਾ, ਚਤੁਨਹੁਤਾਧਿਕਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤਸਹਸ੍ਸਬਹਲਾ ਮਹਾਪਥਵੀ ਵਿਯ ਪਕਤਿਵਾਤੇਨ ਲਾਭਾਲਾਭਇਟ੍ਠਾਨਿਟ੍ਠਾਦੀਹਿ ਅਕਮ੍ਪਨਭਾਵਤੋ ‘‘ਧਰਣੂਪਮੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸੀਲੇਨ ਸਾਗਰੂਪਮੋ**ਤਿ ਸੀਲਸਂਵਰੇਨ ਵੇਲਾਨਾਤਿਕ੍ਕਮਨਭਾਵੇਨ ਸਾਗਰਸਮੋ। ‘‘ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਠਿਤਧਮ੍ਮੋ ਵੇਲਂ ਨਾਤਿਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੧੯; ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੮੪; ਮਿ॰ ਪ॰ ੬.੨.੧੦) ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਸਮਾਧਿਨਾ ਮੇਰੂਪਮੋਤਿ ਸਮਾਧਿਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤਧਮ੍ਮਜਨਿਤਕਮ੍ਪਾਭਾਵਤੋ ਮੇਰੁਨਾ ਗਿਰਿਵਰੇਨ ਸਮੋ, ਸਦਿਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਮੇਰੁਗਿਰਿਵਰੋ ਵਿਯ ਥਿਰਤਰਸਰੀਰੋਤਿ ਵਾ। **ਞਾਣੇਨ ਗਗਨੂਪਮੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਭਗਵਤੋ ਞਾਣਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਭਾਵੇਨ ਅਨਨ੍ਤਾਕਾਸੇਨ ਉਪਮਾ ਕਤਾ। ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਨਨ੍ਤਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ਭਗਵਤਾ। ਯਥਾਹ –

> ‘‘ਸਤ੍ਤਕਾਯੋ ਚ ਆਕਾਸੋ, ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਾ ਚਨਨ੍ਤਕਾ।
> ਬੁਦ੍ਧਞਾਣਂ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਂ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਏਤੇ ਵਿਜਾਨਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੧.੬੪)।

ਤਸ੍ਮਾ ਅਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਞਾਣਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤੇਨ ਆਕਾਸੇਨ ਉਪਮਾ ਕਤਾਤਿ।

ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਲਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਪ੍ਪਕਾਸਨਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਬਲਬੋਜ੍ਝਙ੍ਗਮਗ੍ਗਸਚ੍ਚਾਨਂ ਗਹਣੇਨ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਸਮ੍ਮਪ੍ਪਧਾਨਿਦ੍ਧਿਪਾਦਾਪਿ ਗਹਿਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਦੀਨਂ ਚਤੁਸਙ੍ਖੇਪਾਨਂ ਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤਤ੍ਤਿਂਸਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਧਮ੍ਮਾਨਂ ਪਕਾਸਨਧਮ੍ਮਂ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਦੇਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਿਤਾਯਾ**ਤਿ ਹਿਤਤ੍ਥਂ। **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਞਾਣੇ ਪਵਤ੍ਤਿਯਮਾਨੇ।

ਤਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਮਹਾਮਙ੍ਗਲਸਮਾਗਮੇ ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਦੇਵਤਾਯੋ ਸੁਖੁਮੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਰ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਦਸਬਲਂ ਮਙ੍ਗਲਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਮਙ੍ਗਲਾਨਿ ਕਥੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦੀਨਂ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

> **੫.** ‘‘ਤਤੋ ਪਰਮ੍ਪਿ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ, ਨਰਮਰੂਨਂ ਸਮਾਗਮੇ।
> ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਤੋ ਪਰਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਤਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇਪਿ। **ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਭਗਵਤਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ। **ਨਰਮਰੂਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਰਾਨਞ੍ਚੇਵ ਅਮਰਾਨਞ੍ਚ, ਯਦਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਗਗਨਤਲੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਮਾਨਮਦ੍ਦਨਂ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਤੀਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਗਣਨਪਥਂ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬. ''ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਅਭਿਮਦ੍ਦੂਨ੍ਤੋ, ਯਦਾ ਧਮ੍ਮਮਦੇਸਯਿ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਤਦਾ-ਸਦ੍ਦੂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਯਦਾ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂਤਿ।

ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਠਮਵਸ੍ਸਂ ਚਨ੍ਦਵਤੀਨਗਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚਨ੍ਦਾਰਾਮੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਸੁਚਿਨ੍ਧਰਸ੍ਸ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਭਦ੍ਦਮਾਣਵੋ ਨਾਮ ਯਸੋਧਰਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸੁਭਦ੍ਦਮਾਣਵੋ ਚ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਮਾਨਸਾ ਦਸਹਿ ਮਾਣਵਕਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ।

ਅਥ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਟ੍ਠਮਾਸਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਸੁਭਦ੍ਦਤ੍ਥੇਰਪ੍ਪਮੁਖੇਨ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸੇਨ ਪਰਿਵੁਤੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਮੁਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸਤ੍ਥੁਨੋ ਪੁਤ੍ਤੇ ਵਿਜਿਤਸੇਨੇ ਨਾਮ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੇ ਤਂਪਮੁਖਸ੍ਸ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਦਸਬਲੋ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਉਦੇਨਰਾਜਾਨਂ ਨਾਮ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਜਨਪਰਿਵਾਰਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੇ ਤਂਪਮੁਖੇਹਿ ਨਵੁਤਿਯਾ ਅਰਹਨ੍ਤਕੋਟੀਹਿ ਭਗਵਾ ਪਰਿਵੁਤੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੭. ''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨਂ॥

੮. ''ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਦੁਤਿਯੋ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯੋ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਦਾ ਕਿਰ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਨਾਮ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਵਤੀਨਗਰੇ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਅਨੇਕਨਰਵਰਪਰਿਵੁਤੋ ਸਲਿਲਨਿਧਿਨਿਵਸਨਂ ਸਮੇਰੁਯੁਗਨ੍ਧਰਂ ਅਪਰਿਮਿਤਵਸੁਧਰਂ ਵਸੁਨ੍ਧਰਂ ਅਦਣ੍ਡੇਨ ਅਸਤ੍ਥੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਪਰਿਪਾਲੇਤਿ। ਅਥ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਖੀਣਾਸਵਪਰਿਵੁਤੋ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਨ੍ਦਵਤੀਨਗਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ।

ਸੋ ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਕਿਰ ਰਾਜਾ – ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਕਿਰ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਗਰਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਤ੍ਤਵਿਧਿਂ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਾਵਸਾਨੇ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਤੇਮਾਸਂ ਮਹਾਜਨਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਇਧੇਵ ਵਸਥਾ''ਤਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਸਦਿਸਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ – ''ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਰਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਮਸ੍ਸ ਦੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਞ੍ਚ ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੯. ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।

ਸਮੁਦ੍ਦੂੰ ਅਨੁਮਨ੍ਤੇਨ, ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਵਤ੍ਤੁਯਾਮਹੰ॥

੧੦. ''ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਵਿਮਲਾਨੰ ਮਹੇਸਿਨੰ।
ਸਹ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਥੇਨ, ਪਰਮਨ੍ਨੇਨ ਤਪ੍ਪਯਿੰ॥

੧੧. ''ਸੋਪਿ ਮੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਅਪਰਿਮੇਯ੍ਯਿਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੨. ''ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕੰ।
ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਮੂਲੇ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ ਮਹਾਯਸੋ॥

੧੩. ''ਇਮਸ੍ਸ ਜਨਿਕਾ ਮਾਤਾ, ਮਾਯਾ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।
ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਨਾਮ, ਅਯੰ ਹੇਸ੍ਸਤਿ ਗੋਤਮੋ॥

੧੪. ''ਕੋਲਿਤੋ ਉਪਤਿਸ੍ਸੋ ਚ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਾਵਕਾ।
ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਉਪਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿ ਤੰ ਜਿਨੰ॥

੧੫. ''ਖੇਮਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਚ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਅਸ੍ਸਤ੍ਥੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੧੬. ''ਚਿਤ੍ਤੋ ਚ ਹਤ੍ਥਾਲ਼ਵਕੋ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤੁਪਟ੍ਠਕਾ।
ਨਨ੍ਦਮਾਤਾ ਚ ਉਤ੍ਤਰਾ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤੁਪਟ੍ਠਿਕਾ।
ਆਯੁ ਵਸ੍ਸਸਤੰ ਤਸ੍ਸ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਯਸਸ੍ਸਿਨੋ॥

੧੭. ''ਇਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਵਚਨੰ, ਅਸਮਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਆਮੋਦਿਤਾ ਨਰਮਰੂ, ਬੁਦ੍ਧਬੀਜੰ ਕਿਰ ਅਯੰ॥

੧੮. ''ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਸਦ੍ਦਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਫੋਟੇਨ੍ਤਿ ਹਸਨ੍ਤਿ ਚ।
ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਦੇਵਤਾ॥

੧੯. ''ਯਦਿਮਸ੍ਸ ਲੋਕਨਾਥਸ੍ਸ, ਵਿਰਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮ ਸਾਸਨੰ।
ਅਨਾਗਤਮ੍ਹਿ ਅਦ੍ਧਾਨੇ, ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮੰ॥

੨੦. ''ਯਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਦਿੰ ਤਰਨ੍ਤਾ, ਪਟਿਤਿਤ੍ਥੰ ਵਿਰਜ੍ਝਿਯ।
ਹੇਟ੍ਠਾਤਿਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿ ਮਹਾਨਦਿੰ॥

੨੧. ''ਏਵਮੇਵ ਮਯੰ ਸਬ੍ਬੇ, ਯਦਿ ਮੁਞ੍ਚਾਮਿਮੰ ਜਿਨੰ।
ਅਨਾਗਤਮ੍ਹਿ ਅਦ੍ਧਾਨੇ, ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮੰ॥

੨੨. ''ਤਸ੍ਸਾਹੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਸਾਦਯਿੰ।

ਤਮੇਵ ਅਤ੍ਥੰ ਸਾਧੇਨ੍ਤੋ, ਮਹਾਰਜ੍ਜੰ ਜਿਨੇ ਅਦਂ।
ਮਹਾਰਜ੍ਜੰ ਦਦਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਬ੍ਬਜਿਂ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ॥

੨੩. ''ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਵਿਨਯਂ ਚਾਪਿ, ਨਵਙ੍ਗਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ।
ਸਬ੍ਬਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾਨ, ਸੋਭਯਿਂ ਜਿਨਸਾਸਨਂ॥

੨੪. ''ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ, ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮੇ।
ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮਗਞ੍ਛਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨਾ**ਤਿ ਅਹਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ। **ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿਂ। **ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਅਨ੍ਤਮਨ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਪਬ੍ਬਤਂ ਸੀਮਂ ਮਰਿਯਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਅਨ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਵਤ੍ਤਯਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨ ਪਾਕਟਂ ਹੋਤਿ।

ਰਾਜਾ ਕਿਰ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਚਕ੍ਕਰਤਨਾਨੁਭਾਵੇਨ ਵਾਮਪਸ੍ਸੇਨ ਸਿਨੇਰੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੇਨ ਅਟ੍ਠਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਪ੍ਪਮਾਣਂ ਪੁਬ੍ਬਵਿਦੇਹਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ – ''ਪਾਣੋ ਨ ਹਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਨਾਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਕਾਮੇਸੁਮਿਚ੍ਛਾ ਨ ਚਰਿਤਬ੍ਬਾ, ਮੁਸਾ ਨ ਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ, ਮਜ੍ਜਂ ਨ ਪਾਤਬ੍ਬਂ, ਯਥਾਭੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਭੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੪੪; ੩.੮੫; ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੫੭) ਓਵਾਦਂ ਦੇਤਿ। ਏਵਂ ਓਵਾਦੇ ਦਿਨ੍ਨੇ ਤਂ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਂ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਅਜ੍ਝੋਗਾਹਤਿ। ਯਥਾ ਯਥਾ ਚ ਤਂ ਅਜ੍ਝੋਗਾਹਤਿ, ਤਥਾ ਤਥਾ ਸਂਖਿਤ੍ਤਊਮਿਵਿਪ੍ਫਾਰਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਓਗਚ੍ਛਮਾਨਂ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਸਲਿਲਂ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤਂ ਓਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਸਮੁਦ੍ਦਂ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਵੇਲ਼ੁਰਿਯਮਣਿਭਿਤ੍ਤਿ ਵਿਯ ਪਰਮਦਸ੍ਸਨੀਯਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਵਂ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਸਾਗਰਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਤਿ। ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਚ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਾ ਪਰਿਸਾ ਅਗ੍ਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਮਜ੍ਝੇ ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਅਨ੍ਤੇ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਜਲਂ ਜਲਨ੍ਤੇਨ ਵਿਯੋਗਂ ਅਸਹਮਾਨਮਿਵ ਨੇਮਿਮਣ੍ਡਲਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਅਭਿਹਨਨ੍ਤਮੇਵ ਤੀਰਮੁਪਗਚ੍ਛਤਿ।

ਏਵਂ ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਪੁਬ੍ਬਵਿਦੇਹਂ ਅਭਿਵਿਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਵਿਜੇਤੁਕਾਮੋ ਚਕ੍ਕਰਤਨਦੇਸਿਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਦਕ੍ਖਿਣਸਮੁਦ੍ਦਾਭਿਮੁਖੋ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਂ ਦਸਸਹਸ੍ਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਅਭਿਵਿਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਸਮੁਦ੍ਦਤੋ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਪਰਗੋਯਾਨਂ ਵਿਜੇਤੁਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਸਾਗਰਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਅਭਿਵਿਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਸਮੁਦ੍ਦਤੋਪਿ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਪ੍ਪਮਾਣਂ ਉਤ੍ਤਰਕੁਰੁਂ ਵਿਜੇਤੁਂ ਤਥੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਅਭਿਵਿਜਿਯ ਉਤ੍ਤਰਸਮੁਦ੍ਦਤੋਪਿ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਰਞ੍ਞਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਨਾ ਸਾਗਰਪਰਿਯਨ੍ਤਾਯ ਪਥਵਿਯਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਅਧਿਗਤਂ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਅਨ੍ਤਮਨ੍ਤੇਨ, ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਵਤ੍ਤਯਾਮਹ**''ਨ੍ਤਿ।

ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਨ੍ਤਿ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਵਿਮਲਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ। **ਸਹ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਥੇਨਾ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਸਬਲੇਨ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਮਨ੍ਨੇਨਾ**ਤਿ ਪਣੀਤੇਨ ਅਨ੍ਨੇਨ। **ਤਪ੍ਪਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਪ੍ਪੇਸਿਂ। **ਅਪਰਿਮੇਯ੍ਯਿਤੋ ਕਪ੍ਪੇ**ਤਿ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਤਸਹਸ੍ਸਕਪ੍ਪਾਧਿਕਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਭਦ੍ਦਕਪ੍ਪੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪਧਾਨਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯਂ। **ਤਮੇਵ ਅਤ੍ਥਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਤਮੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਮਤ੍ਥਂ ਦਾਨਪਾਰਮਿਂ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਸਾਧੇਨ੍ਤੋ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਹਾਰਜ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜਂ। **ਜਿਨੇ**ਤਿ ਭਗਵਤਿ, ਸਮ੍ਪਦਾਨਤ੍ਥੇ ਵਾ ਭੁਮ੍ਮਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਅਦ**ਨ੍ਤਿ ਅਦਾਸਿਂ। ਏਵਮਤ੍ਥਂ ਸਾਧੇਨ੍ਤੋਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ''ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਜਿਨੇ ਦਦਿ''ਨ੍ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ ਕੇਚਿ। **ਦਦਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਚਜਿਤ੍ਵਾ। **ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਪਿਟਕਂ।

ਵਿਨਯਨ੍ਤਿ ਵਿਨਯਪਿਟਕਂ। **ਨਵਙ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਤਗੇਯਜਾਦਿਨਵਙ੍ਗਂ। **ਸੋਭਯਿਂ ਜਿਨਸਾਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਗਮਾਧਿਗਮੇਹਿ ਲੋਕਿਯੇਹਿ ਸਮਲਙ੍ਕਰਿਂ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨੇ। **ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮਗਞ੍ਛਹ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਂ ਅਗਞ੍ਛਿਂ ਅਹਂ।

ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ **ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ** ਰਮ੍ਮਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਸੁਜਾਤਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ, ਭਦ੍ਦੋ ਚ ਸੁਭਦ੍ਦੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਤਿਸ੍ਸਾ ਚ ਉਪਤਿਸ੍ਸਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਸਾਲਕਲ੍ਯਾਣਿਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਰੀਰਂ , ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਰੁਚਿਦੇਵੀ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਹੋਸਿ, ਵਿਜਿਤਸੇਨੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਚਨ੍ਦੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ ਰਾਜਾ। ਚਨ੍ਦਾਰਾਮੇ ਕਿਰ ਵਸੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੨੯. ''ਨਗਰਂ ਰਮ੍ਮਵਤੀ ਨਾਮ, ਸੁਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸੁਜਾਤਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੩੦. ''ਭਦ੍ਦੋ ਚੇਵ ਸੁਭਦ੍ਦੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੩੧. ''ਤਿਸ੍ਸਾ ਚ ਉਪਤਿਸ੍ਸਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਸਾਲਕਲ੍ਯਾਣਿਕੋ ਬੋਧਿ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੩੩. ''ਸੋ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿ ਹਤ੍ਥਾਨਿ, ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਸੋਭਤੇ ਉਲ਼ੁਰਾਜਾਵ, ਸੂਰਿਯੋ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ ਯਥਾ॥

੩੪. ''ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੩੫. ''ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ ਵਿਮਲੇਹਿ, ਵਿਚਿਤ੍ਤਾ ਆਸਿ ਮੇਦਨੀ।
ਯਥਾ ਹਿ ਗਗਨਮੁਲ਼ੂਭਿ, ਏਵਂ ਸੋ ਉਪਸੋਭਥ॥

੩੬. ''ਤੇਪਿ ਨਾਗਾ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਾ, ਅਸਙ੍ਖੋਭਾ ਦੁਰਾਸਦਾ।
ਵਿਜ੍ਜੁਪਾਤਂਵ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ, ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਤੇ ਮਹਾਯਸਾ॥

੩੭. ''ਸਾ ਚ ਅਤੁਲਿਯਾ ਜਿਨਸ੍ਸ ਇਦ੍ਧਿ, ਞਾਣਪਰਿਭਾਵਿਤੋ ਚ ਸਮਾਧਿ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਲਕਲ੍ਯਾਣਿਕੋ**ਤਿ ਸਾਲਕਲ੍ਯਾਣਿਰੁਕ੍ਖੋ, ਸੋ ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਚੇਵ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਕਾਲੇ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ, ਨਾਞ੍ਞਦਾ। ਸੋ ਏਕਾਹੇਨੇਵ ਉਟ੍ਠਾਤਿ ਕਿਰ। **ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ ਵਿਮਲੇਹਿ, ਵਿਚਿਤ੍ਤਾ ਆਸਿ ਮੇਦਨੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਮੇਦਨੀ ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ ਏਕਕਾਸਾਵਪਜ੍ਜੋਤਾ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾ ਪਰਮਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਅਹੋਸਿ। **ਯਥਾ ਹੀ**ਤਿ ਓਪਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਉਲ਼ੂਭੀ**ਤਿ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਹਿ, ਤਾਰਾਗਣੇਹਿ ਗਗਨਤਲਂ ਵਿਯ ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਾ ਅਯਂ ਮੇਦਨੀ ਸੋਭਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਸਙ੍ਖੋਭਾਤਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਕ੍ਖੋਭਾ ਅਵਿਕਾਰਾ। **ਵਿਜ੍ਜੁਪਾਤਂਵ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਵਿਜ੍ਜੁਪਾਤਂ ਵਿਯ ਦਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾ, ''ਵਿਜ੍ਜੁਪ੍ਪਾਤਂਵਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਕਿਰ ਕਾਲੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਮਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ

ਸਤ੍ਤਤਾਲਪ੍ਪਮਾਣਮਾਕਾਸਮਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸਿਤਜਲਧਰਵਿਵਰਗਤਾ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨਾ ਤੇਜੋਧਾਤੁਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਪਾਦਾਨਾ ਦਹਨਾ ਵਿਯ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਂਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਵਿਜ੍ਜੁਪਾਤਂਵ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ''ਤਿ। **ਅਤੁਲਿਯਾ**ਤਿ ਅਤੁਲਜਾ ਅਸਦਿਸਾ। **ਵਾਣਪਰਿਭਾਵਿਤੋ**ਤਿ ਵਾਣੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤੋ। ਸੇਸਗਾਥਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਤ੍ਤਾ ਉਤ੍ਤਾਨਾ ਏਵਾਤਿ।

''ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਨਾਮ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਚਨ੍ਦਾਰਾਮੇ ਮਨੋਰਮੇ।
ਨਿਬ੍ਬਾਯਿ ਚੇਤਿਯੋ ਤਸ੍ਸ, ਸਤ੍ਤਯੋਜਨਿਕੋ ਕਤੋ॥

''ਨ ਹੇਵ ਧਾਤੁਯੋ ਤਸ੍ਸ, ਸਤ੍ਥੁਨੋ, ਵਿਕਿਰਿਂਸੁ ਤਾ।
ਠਿਤਾ ਏਕਘਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਸੁਵਣ੍ਣਪਟਿਮਾ ਵਿਯਾ''॥

ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਯੋਜਨਿਕਂ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਂ ਹਰਿਤਾਲਮਨੋਸਿਲਾਯ ਮਤ੍ਤਿਕਾਕਿਚ੍ਚਂ ਤੇਲਸਪ੍ਪੀਹਿ ਉਦਕਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸੁਨ੍ਤਿ।

ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਦੁਤਿਯੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੫. ਮਙ੍ਗਲਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੇ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥਰਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਥ। ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਾਵਕਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਨੇਨ ਸਾਸਨਮਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪਨ ਅਪਰਭਾਗੇ ਏਕਮਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਪ੍ਪੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ **ਮਙ੍ਗਲੋ, ਸੁਮਨੇ, ਰੇਵਤੇ, ਸੋਭਿਤੋ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਮਙ੍ਗਲੋ** ਪਨ ਲੋਕਨਾਯਕੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਸੋਲ਼ਸ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਂ ਨਾਮ ਉਦਪਾਦਿ, ਤਦਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਦੇਵਤਾਯੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਆਯਾਚਨ੍ਤਿ –

‘‘ਕਾਲੋ ਖੋ ਤੇ ਮਹਾਵੀਰ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਂ।
ਸਦੇਵਕਂ ਤਾਰਯਨ੍ਤੋ, ਬੁਜ੍ਝਸ੍ਸੁ ਅਮਤਂ ਪਦ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੧.੬੭)।

ਏਵਂ ਦੇਵੇਹਿ ਆਯਾਚਿਤੋ ਕਤਪਞ੍ਚਵਿਲੋਕਨੋ ਤੁਸਿਤਾ ਕਾਯਾ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਨਗਰੁਤ੍ਤਮੇ ਉਤ੍ਤਰਨਗਰੇ ਅਨੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਲੇ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਦਾ ਅਨੇਕਾਨਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਪਾਤੁਰਹੁਂ। ਤਾਨਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਬੁਦ੍ਧਵਂਸੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਕਿਰ ਮਹਾਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਸਬ੍ਬਲੋਕਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਂ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣਂ ਪਦੇਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਾਲੋਕਸੂਰਿਯਾਲੋਕੇਹਿ ਅਨਭਿਭਵਨੀਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾ ਚ ਅਞ੍ਞੇਨਾਲੋਕੇਨ ਵਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਸਮੁਦਯੇਨੇਵ ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਸਟ੍ਠਿਯਾ ਧਾਤੀਹਿ ਪਰਿਚਾਰਿਯਮਾਨਾ ਵਿਚਰਤਿ।

ਸਾ ਕਿਰ ਦੇਵਤਾਹਿ ਕਤਾਰਕ੍ਖਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਰਮਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਫਲਧਰਸਾਖਾਵਿਟਪੇ ਕਮਲਕੁਵਲਯਸਮਲਙ੍ਕਤੇ ਰੁਰੁ-ਸੀਹ-ਬ੍ਯਗ੍ਘ-ਗਜ-ਗਵਯ-ਮਹਿਂਸਪਸਦਵਿਵਿਧਮਿਗਗਣਵਿਚਰਿਤੇ ਪਰਮਰਮਣੀਯੇ ਉਤ੍ਤਰਮਧੁਰੁਯ੍ਯਾਨੇ ਨਾਮ ਮਙ੍ਗਲੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਙ੍ਗਲਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਵਿਜਾਯਿ । ਸੋ ਜਾਤਮਤ੍ਤੋਵ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ ਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਭਿਮੁਖੋ ਸਤ੍ਤਪਦਵੀਤਿਹਾਰੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਸਭਿਂ ਵਾਚਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਖਣੇ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੂਸੁ ਦੇਵਤਾ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਸਰੀਰਾ ਦਿਬ੍ਬਮਾਲਾਦੀਹਿ ਸਮਲਙ੍ਕਤਗਤ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ਜਯਮਙ੍ਗਲਥੁਤਿਵਚਨਾਨਿ ਸਮ੍ਪਵਤ੍ਤੇਸੁਂ। ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵ। ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਪਨਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣਪਾਠਕਾ ਸਬ੍ਬਮਙ੍ਗਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤੋਤਿ ‘‘ਮਙ੍ਗਲਕੁਮਾਰੋ’’ ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਕਰਿਂਸੁ।

ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਯਸਵਾ ਰੁਚਿਮਾ ਸਿਰਿਮਾਤਿ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਯਸਵਤੀਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਤਿਂਸਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਿਬ੍ਬਸੁਖਸਦਿਸਂ ਸੁਖਂ ਅਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ ਯਸਵਤਿਯਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਸੀਲਵਂ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਂ ਪਣ੍ਡਰਂ ਨਾਮ ਸੁਨ੍ਦਰਤੁਰਙ੍ਗਵਰਮਾਰੁਯ੍ਹ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਂ ਤਿਸ੍ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਅਟ੍ਠ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਮਚਰਿ।

ਤਤੋ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਉਤ੍ਤਰਗਾਮੇ ਉਤ੍ਤਰਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਧੀਤਾਯ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਨਾਮ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਦਿਬ੍ਬੋਜਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਾਲਙ੍ਕਤੇ ਨੀਲੋਭਾਸੇ ਮਨੋਰਮੇ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰੇਨ ਨਾਮ ਆਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸਿਤਞ੍ਜਨਗਿਰਿਸਙ੍ਕਾਸਂ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤਵਰਕਨਕਜਾਲਕੂਟਂਵ ਸੀਤਚ੍ਛਾਯਂ ਵਿਵਿਧਮਿਗਗਣਸਮ੍ਪਾਤਵਿਰਹਿਤਂ ਮਨ੍ਦਮਾਲੁਤੇਰਿਤਾਯ ਘਨਸਾਖਾਯ ਸਮਲਙ੍ਕਤਂ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਮਿਵ ਪੀਤਿਯਾ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਨਾਗਬੋਧਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਵਰਨਾਗਗਾਮੀ ਨਾਗਬੋਧਿਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੁਤ੍ਤਰਪਸ੍ਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਵੀਰਿਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਸਬਲਂ ਮਾਰਬਲਂ

ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਞਾਣਾਨਿ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਸਮ੍ਮਸਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਵਸੇਨ ਅਭਿਨਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ –

‘‘ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ, ਸਨ੍ਧਾਵਿਸ੍ਸਂ ਅਨਿਬ੍ਬਿਸਂ।
ਗਹਕਾਰਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਜਾਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ॥

‘‘ਗਹਕਾਰਕ ਦਿਟ੍ਠੋਸਿ, ਪੁਨ ਗੇਹਂ ਨ ਕਾਹਸਿ।
ਸਬ੍ਬਾ ਤੇ ਫਾਸੁਕਾ ਭਗ੍ਗਾ, ਗਹਕੂਟਂ ਵਿਸਙ੍ਖਤਂ।
ਵਿਸਙ੍ਖਾਰਗਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੩-੧੫੪) –

ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ।

ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਨ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਅਧਿਕਤਰਾ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਅਹੋਸਿ। ਯਥਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਮਨ੍ਤਾ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣਾ ਵਾ ਬਜਾਮਪ੍ਪਮਾਣਾ ਵਾ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਅਹੋਸਿ, ਨ ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਰੁਗਿਰਿਘਰਪਾਕਾਰਘਟਕਵਾਟਾਦਯੋ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟਪਰਿਯੋਨਦ੍ਧਾ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁਂ। ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ ਤਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ। ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਤਾਰਕਾਦੀਨਂ ਪਭਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਦਿਵਾ ਸੂਰਿਯਾਲੋਕੇਨ ਵਿਯ ਸਤ੍ਤਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਬੁਦ੍ਧਾਲੋਕੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਿਂਸੁ। ਸਾਯਂ ਪੁਪ੍ਫਨਕਕੁਸੁਮਾਨਂ ਪਾਤੋ ਚ ਰਵਨਕਸਕੁਣਾਦੀਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਲੋਕੋ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ।

ਕਿਂ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਯਮਾਨੁਭਾਵੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ? ਨੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਪਿ ਹਿ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਤਤੋ ਵਾ ਭਿਯਜੋ ਆਭਾਯ ਫਰੇਯਜੁਂ। ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਪੁਬ੍ਬਪਤ੍ਥਨਾਵਸੇਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਬਜਾਮਪ੍ਪਭਾ ਵਿਯ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਨਿਚ੍ਚਮੇਵ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਕਾਲੇ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵਸਦਿਸੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਸਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ ਵਙ੍ਕਪਬ੍ਬਤਸਦਿਸੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਵਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਸਬ੍ਬਜਨਵਿਹੇਠਕੋ **ਖਰਦਾਠਿਕੋ** ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਭਕ੍ਖੋ ਮਹੇਸਕ੍ਖੋ ਯਕ੍ਖੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਦਾਨਜ੍ਝਾਸਯਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਣ੍ਣੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਦ੍ਵੇ ਦਾਰਕੇ ਯਾਚਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਦਦਾਮਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਕੇ’’ਤਿ ਹਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠੋ ਉਦਕਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਪਥਵਿਂ ਕਮ੍ਪੇਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਦਾਰਕੇ ਅਦਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਯਕ੍ਖੋ ਤਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਣ੍ਣਂ ਪਹਾਯ ਅਨਲਜਾਲਪਿਙ੍ਗਲਵਿਰੂਪਨਯਨੋ ਵਿਸਮਵਿਰੂਪਕੁਟਿਲਭੀਮਦਾਠੋ ਚਿਪਿਟਕਵਿਰੂਪਨਾਸੋ ਕਪਿਲਫਰੁਸਦੀਘਕੇਸੋ ਨਵਦਡ੍ਢਤਾਲਕ੍ਖਨ੍ਧਸਦਿਸਕਾਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇ ਦਾਰਕੇ ਮੁਲ਼ਾਲਕਲਾਪਂ ਵਿਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇ ਵਿਵਟਮਤ੍ਤੇ ਅਗ੍ਗਿਜਾਲਂ ਵਿਯ ਲੋਹਿਤਧਾਰਂ ਉਗ੍ਗਿਰਨ੍ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ‘‘ਸੁਦਿਨ੍ਨਂ ਵਤ ਮੇ ਦਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤਯਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਮੇ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਅਨਾਗਤੇ ਇਮਿਨਾ ਨੀਹਾਰੇਨ ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਪਤ੍ਥਨਮਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਪਤ੍ਥਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਤੋ ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਠਾਨਂ ਫਰਿਂਸੁ।

ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਪੁਬ੍ਬਚਰਿਯਂ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਯਂ ਕਿਰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਕਾਲੇ ਏਕਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਚੇਤਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਮ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਦਣ੍ਡਦੀਪਿਕਾਵੇਠਨਨਿਯਾਮੇਨ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਵੇਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਮਤ੍ਤਮਕੁਲ਼ਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ਸੁਗਨ੍ਧਸਪ੍ਪਿਸ੍ਸ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਸਹਸ੍ਸਵਟ੍ਟਿਯੋ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੀਸੇਨਾਦਾਯ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਜਾਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜਿਨਚੇਤਿਯਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਕਲਰਤ੍ਤਿਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ। ਏਵਂ ਯਾਵ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ ਵਾਯਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲੋਮਕੂਪਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਸੁਮਂ ਨ ਗਣ੍ਹਿ। ਪਦੁਮਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਟ੍ਠਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਧਮ੍ਮੋ ਹਿ ਨਾਮੇਸ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਂ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ –

''ਧਮ੍ਮੋ ਹਵੇ ਰਕ੍ਖਤਿ ਧਮ੍ਮਚਾਰਿਂ, ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਚਿਣ੍ਣੋ ਸੁਖਮਾਵਹਾਤਿ।
ਏਸਾਨਿਸਂਸੋ ਧਮ੍ਮੇ ਸੁਚਿਣ੍ਣੇ, ਨ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਧਮ੍ਮਚਾਰੀ''ਤਿ॥ (ਥੇਰਗਾ॰ ੩੦੩; ਜਾ॰ ੧.੧੦.੧੦੨; ੧.੧੫.੩੮੫)।

ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੋਭਾਸੋ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ)। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ''ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਮਙ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਤਮਂ ਲੋਕੇ ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਧਮ੍ਮੋਕ੍ਕਮਭਿਧਾਰਯਿ॥

੨. ''ਅਤੁਲਾਸਿ ਪਭਾ ਤਸ੍ਸ, ਜਿਨੇਹਞ੍ਞੇਹਿ ਉਤ੍ਤਰਿਂ।
ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਪ੍ਪਭਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਵਿਰੋਚਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਲੋਕਨ੍ਧਕਾਰਞ੍ਚ ਹਦਯਤਮਞ੍ਚ। **ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ। **ਧਮ੍ਮੋਕ੍ਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਯਂ ਪਨ **ਉਕ੍ਕਾ**-ਸਦ੍ਦੋ ਸੁਵਣ੍ਣਕਾਰਮੂਸਾਦੀਸੁ ਅਨੇਕੇਸੁ ਅਤ੍ਥੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾਹਿ ''ਸਣ੍ਡਾਸੇਨ ਜਾਤਰੂਪਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਾਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੬੦) ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਸੁਵਣ੍ਣਕਾਰਾਨਂ ਮੂਸਾ ''ਉਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ''ਉਕ੍ਕਂ ਬਨ੍ਧੇਯ੍ਯ, ਉਕ੍ਕਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਾਮੁਖਂ ਆਲਿਮ੍ਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਕਮ੍ਮਾਰਾਨਂ ਅਙ੍ਗਾਰਕਪਲ੍ਲਂ। ''ਕਮ੍ਮਾਰਾਨਂ ਯਥਾ ਉਕ੍ਕਾ, ਅਨ੍ਤੋ ਝਾਯਤਿ ਨੋ ਬਹੀ''ਤਿ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੬੪੯) ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਕਮ੍ਮਾਰੁਦ੍ਧਨਂ। ''ਏਵਂਵਿਪਾਕੋ ਉਕ੍ਕਾਪਾਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪, ੨੦੮) ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾਯੁਵੇਗੋ ''ਉਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ''ਉਕ੍ਕਾਸੁ ਧਾਰਿਯਮਾਨਾਸੂ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੫੯) ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਦੀਪਿਕਾ ''ਉਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਧਾਪਿ ਦੀਪਿਕਾ ਉਕ੍ਕਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੭੬ ਆਦਯੋ)। ਤਸ੍ਮਾ ਇਧ ਧਮ੍ਮਮਯਂ ਉਕ੍ਕਂ ਅਭਿਧਾਰਯਿ, ਅਵਿਜ੍ਜਨ੍ਧਕਾਰਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਵਿਜ੍ਜਨ੍ਧਕਾਰਾਭਿਭੂਤਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਮਯਂ ਉਕ੍ਕਂ ਧਾਰੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਤੁਲਾਸੀਤਿ ਅਤੁਲਜਾ ਆਸਿ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਅਸਦਿਸਾ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਿਨੇਹਞ੍ਞੇਹੀ**ਤਿ ਜਿਨੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ । **ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਪ੍ਪਭਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਾਨਂ ਪਭਂ ਅਭਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਵਿਰੋਚਤੀ**ਤਿ ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਾਲੋਕਂ ਵਿਨਾ ਬੁਦ੍ਧਾਲੋਕੇਨੇਵ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਵਿਰੋਚਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਮਙ੍ਗਲਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਨ ਅਧਿਗਤਬੋਧਿਞਾਣੋ ਬੋਧਿਮੂਲੇਯੇਵ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਧਮ੍ਮਾਯਾਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ – ''ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੪; ੨.੩੪੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੦) ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਿਸ੍ਸੋ ਕੋਟਿਯੋ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਇਮੇ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਮਂ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਂ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਚ, ਤੇ ਮਯਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਵਿਵੇਕਤ੍ਥਿਕੇਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾ ਸਿਰਿਵਡ੍ਢਨਨਗਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਿਰਿਵਨਗਹਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਤੇਸਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਂਸਰਾਜਾ ਵਿਯ ਗਗਨਤਲਮਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਰਿਵਨਗਹਨੇ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਵਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਨਿਸੇਵਿਤਂ **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ** ਕਥੇਸਿ। ਤਤੋ ਤਿਸ੍ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁਕੋਟਿਯੋ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੩. ''ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਚਤੁਰੋ ਸਚ੍ਚਵੁਤ੍ਤਮੇ।
ਤੇ ਤੇ ਸਚ੍ਚਰਸਂ ਪੀਤ੍ਵਾ, ਵਿਨੋਦੇਨ੍ਤਿ ਮਹਾਤਮਂ॥

੪. ‘‘ਪਤ੍ਵਾਨ ਬੋਧਿਮਤੁਲਂ, ਪਠਮੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਤੁਰੋ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ। **ਸਚ੍ਚਵਰੁਤ੍ਤਮੇ**ਤਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਚ ਵਰਾਨਿ ਚ ਸਚ੍ਚਵਰਾਨਿ, ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਉਤ੍ਤਮਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਸਚ੍ਚਵਰੁਤ੍ਤਮੇ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਵਰਾਨਿ ਉਤ੍ਤਮਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇ ਤੇ**ਤਿ ਤੇ ਤੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਭਗਵਤਾ ਵਿਨੀਤਾ। **ਸਚ੍ਚਰਸ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਪਟਿਵੇਧਾਮਤਰਸਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ। **ਵਿਨੋਦੇਨ੍ਤਿ ਮਹਾਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਪਹਾਤਬ੍ਬਂ ਮੋਹਤਮਂ ਵਿਨੋਦੇਨ੍ਤਿ, ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ। **ਬੋਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨਾਯਂ **ਬੋਧਿ**-ਸਦ੍ਦੋ –

‘‘ਮਗ੍ਗੇ ਫਲੇ ਚ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ, ਰੁਕ੍ਖੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਂ ਤਥਾ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੇ ਚ ਞਾਣਸ੍ਮਿਂ, ਬੋਧਿਸਦ੍ਦੋ ਪਨਾਗਤੋ’’॥

ਤਥਾ ਹਿ ਪਨੇਸ – ‘‘ਬੋਧਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਚਤੂਸੁ ਮਗ੍ਗੇਸੁ ਞਾਣ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਖਗ੍ਗਵਿਸਾਣਸੁਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦੇਸ ੧੨੧) ਮਗ੍ਗੋ ਆਗਤੋ। ‘‘ਉਪਸਮਾਯ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ’’ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੩; ੩.੩੨੩; ਮਹਾਵ॰ ੧੩; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੦੮੧; ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੨.੩੦) ਏਤ੍ਥ ਫਲੇ। ‘‘ਪਤ੍ਵਾਨ ਬੋਧਿਂ ਅਮਤਂ ਅਸਙ੍ਖਤ’’ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇ। ‘‘ਅਨ੍ਤਰਾ ਚ ਗਯਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਚ ਬੋਧਿ’’ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੫; ੨.੩੪੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੧) ਏਤ੍ਥ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਰੁਕ੍ਖੇ। ‘‘ਬੋਧਿ ਖੋ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਭੋਤੋ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਤੀ’’ਤਿ ਏਤ੍ਥ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੨੪; ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੬੮) ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਂ। ‘‘ਪਪ੍ਪੋਤਿ ਬੋਧਿਂ ਵਰਭੂਰਿਮੇਧਸੋ’’ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੧੭) ਏਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੇ। ਇਧਾਪਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਞਾਣੇਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੩; ਉਦਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧; ਪਾਰਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧੧; ਚਰਿਯਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ)। **ਅਤੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਤੁਲਰਹਿਤਂ ਪਮਾਣਾਤੀਤਂ, ਅਪ੍ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਠਮੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ।

ਯਦਾ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚਮ੍ਪਕਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਕਣ੍ਡਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਾ ਵਿਯ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਮਾਨਮਦ੍ਦਨਂ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਰਾਸੁਰਯੁਵਤਿਰਤਿਸਮ੍ਭਵਨੇ ਰੁਚਿਰਨਵਕਨਕਰਜਤਮਯਵਰਭਵਨੇ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਸਿ, ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਯਂ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ। ਯਦਾ ਪਨ ਸੁਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਸੁਰਭਿਨਗਰੇ ਪੂਰਿਤਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਵਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਪਟਿਲਭਿ। ਤਂ ਕਿਰ ਮਙ੍ਗਲ਼ਦਸਬਲੇ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਠਾਨਾ ਓਸਕ੍ਕਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਨਨ੍ਦੋ ਰਾਜਾ ਵਿਗਤਾਨਨ੍ਦੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਇਮਂ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਮਮ ਕੁਸਲੇਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ, ਕਸ੍ਮਾ ਠਾਨਾ ਓਸਕ੍ਕਿਤ’’ਨ੍ਤਿ? ਤਤੋ ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਓਸਕ੍ਕਨਕਾਰਣਂ ਬ੍ਯਾਕਰਿਂਸੁ। ‘‘ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ ਆਯੁਕ੍ਖਯੇਨ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੂਪਗਮਨੇਨ ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪਾਤੁਭਾਵੇਨ ਵਾ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਠਾਨਾ ਓਸਕ੍ਕਤੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਨ, ਮਹਾਰਾਜ, ਆਯੁਕ੍ਖਯੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਤਿਦੀਘਾਯੁਕੋ ਤ੍ਵਂ, ਮਙ੍ਗਲੋ ਪਨ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤੇਨ ਤੇ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਓਸਕ੍ਕਿਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਨਨ੍ਦੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਸਪਰਿਜਨੋ ਤਂ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਸਿਰਸਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਯਾਚਿ – ‘‘ਯਾਵਾਹਂ ਤਵਾਨੁਭਾਵੇਨ ਮਙ੍ਗਲ਼ਦਸਬਲਂ ਸਕ੍ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਾਵ ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਸ੍ਸੂ’’ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਯਥਾਠਾਨੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤਤੋ ਸਮ੍ਪਾਗਤਾਨਨ੍ਦੋ ਸੁਨਨ੍ਦੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਛਤ੍ਤਿਂਸਯੋਜਨਪਰਿਮਣ੍ਡਲਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਸਬ੍ਬਲੋਕਮਙ੍ਗਲਂ ਮਙ੍ਗਲ਼ਦਸਬਲਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਸਾਵਕਸਙ੍ਘਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਮਹਾਦਾਨੇਨ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨਂ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਕਾਸਿਕਵਤ੍ਥਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕਲਲੋਕਵਿਮ੍ਹਯਕਰਂ ਭਗਵਤੋ ਪੂਜਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਂ ਸਬ੍ਬਲੋਕਨਾਥਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਦਸਨਖਸਮੋਧਾਨਸਮੁਜ੍ਜਲਂ ਵਿਮਲਕਮਲਮਕੁਲ਼ਸਮਮਞ੍ਜਲਿਂ ਸਿਰਸਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਤ੍ਥਾਯ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਤਥੇਵ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਦਾ ਸੁਨਨ੍ਦਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਪ੍ਪਮੁਖਾਨਂ ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੁਨਨ੍ਦੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਸਾਯ ਸਹ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਪੁਬ੍ਬਚਰਿਯਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਇਦ੍ਧਿਮਯਪਤ੍ਤਚੀਵਰਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਜਾਲਸਮਲਙ੍ਕਤਂ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ – ''ਏਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੋ''ਤਿ ਆਹ। ਸਬ੍ਬੇ ਤਙ੍ਖਣਂਯੇਵ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਕੇਸਾ ਇਦ੍ਧਿਮਯਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਰਾ ਵਸ੍ਸਸਟ੍ਠਿਕਤ੍ਥੇਰਾ ਵਿਯ ਆਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ। ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫. ''ਸੁਰਿਨ੍ਦਦੇਵਭਵਨੇ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮਮਦੇਸਯਿ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੬. ''ਯਦਾ ਸੁਨਨ੍ਦੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।
ਤਦਾ ਆਹਨਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਧਮ੍ਮਭੇਰਿਂ ਵਰੁਤ੍ਤਮਂ॥

੭. ''ਸੁਨਨ੍ਦਸ੍ਸਾਨੁਚਰਾ ਜਨਤਾ, ਤਦਾਸੁਂ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ।
ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਨਿਰਵਸੇਸਾ, ਅਹੇਸੁਂ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਰਿਨ੍ਦਦੇਵਭਵਨੇ**ਤਿ ਪੁਨ ਦੇਵਿਨ੍ਦਭਵਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ। **ਆਹਨੀ**ਤਿ ਅਭਿਹਨਿ। **ਵਰੁਤ੍ਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਵਰੋ ਭਗਵਾ ਉਤ੍ਤਮਂ ਧਮ੍ਮਭੇਰਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੁਚਰਾ**ਤਿ ਨਿਬਦ੍ਧਚਰਾ ਸੇਵਕਾ। **ਆਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਹੇਸੁਂ। ''ਤਦਾਸਿ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਤਸ੍ਸ ਜਨਤਾ ਆਸਿ, ਸਾ ਜਨਤਾ ਕਿਤ੍ਤਕਾਤਿ ਚੇ, ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਮਙ੍ਗਲੇ ਕਿਰ ਲੋਕਨਾਥੇ ਮੇਖਲੇ ਪੁਰੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪੁਰੇ ਸੁਦੇਵੋ ਚ ਧਮ੍ਮਸੇਨੋ ਚ ਮਾਣਵਕਾ ਮਾਣਵਕਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ । ਮਾਘਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇਸੁ ਸਪਰਿਵਾਰੇਸੁ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੇਸੁ ਸਤ੍ਥਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੁਗਣਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਅਯਂ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਉਤ੍ਤਰਾਰਾਮੇ ਨਾਮ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਸਮਾਗਮੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਅਯਂ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੁਨਨ੍ਦਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਭਿਕ੍ਖੁਗਣਸਮਾਗਮੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੮. ''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੯. ''ਦੁਤਿਯੋ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯੋ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਨਂ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਤਦਾ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ''ਤਿ॥

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਰੁਚਿਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੇ ਸੁਰੁਚਿ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨਂ ਪਾਰਗੂ ਸਨਿਘਣ੍ਡੁਕੇਟੁਭਾਨਂ ਸਾਕ੍ਖਰਪ੍ਪਭੇਦਾਨਂ ਇਤਿਹਾਸਪਞ੍ਚਮਾਨਂ ਪਦਕੋ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੋ ਲੋਕਾਯਤਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣੇਸੁ ਅਨਵਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਮਧੁਰਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਿ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਰਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਸ੍ਵੇ ਮਯ੍ਹਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਸਸਾਵਕਸਙ੍ਘਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਸੋ ਭਗਵਤਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਿਤ੍ਤਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਤੇ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ – ''ਕਿਤ੍ਤਕਾ ਪਨ ਵੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਰਿਵਾਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿ ਆਹ। ਤਦਾ ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋਵ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ – ''ਯਦਿ ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਬ੍ਬੇਹਿਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਹੰ ਏਤ੍ਤਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਦਾਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਨਿਸੀਦਨਟ੍ਠਾਨੰ ਪਨ ਕਥੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸਾ ਚਿਨ੍ਤਨਾ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਪ੍ਪਮਾਣੇ ਮੇਰੁਮਤ੍ਥਕੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ ਦਸਸਤਨਯਨਸ੍ਸ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਸਨਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰੰ ਜਨੇਸਿ। ਅਥ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਆਸਨਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਭਾਵੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਮੰ ਇਮਮ੍ਹਾ ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਤੁਕਾਮੋ’’ਤਿ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਅਯੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਨਿਸੀਦਨਤ੍ਥਾਯ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਮਯਾਪਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਗਹੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਵਡ੍ਢਕੀਵਣ੍ਣੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਵਾਸਿਫਰਸੁਹਤ੍ਥੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਸੋ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਭਤਿਯਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕਿੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਮਮ ਅਜਾਨਨਸਿਪ੍ਪੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਯੋ ਯੋ ਯੰ ਯੰ ਇਚ੍ਛਤਿ ਮਣ੍ਡਪੰ ਵਾ ਪਾਸਾਦੰ ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਿਵੇਸਨਾਦਿਕੰ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਤੰ ਕਾਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਮਯ੍ਹੰ ਕਮ੍ਮੰ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿੰ, ਅਯ੍ਯਾ’’ਤਿ? ‘‘ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਮਯਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ, ਤੇਸੰ ਨਿਸੀਦਨਮਣ੍ਡਪੰ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਹੰ ਨਾਮ ਕਰੇਯ੍ਯੰ, ਸਚੇ ਮੇ ਭਤਿੰ ਦਾਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਯਦਿ ਏਵੰ, ਸਾਧੁ, ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਪਦੇਸੰ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਸੋ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੋ ਪਦੇਸੋ ਕਸਿਣਮਣ੍ਡਲੰ ਵਿਯ ਸਮਤਲੋ ਪਰਮਰਮਣੀਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਸੋ ‘‘ਏਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨੇ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਸਾਰਮਣ੍ਡੋ ਮਣ੍ਡਪੋ ਉਟ੍ਠਹਤੂ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਤਤੋ ਤਾਵਦੇਵ ਮਣ੍ਡਪਸਦਿਸੋ ਪਥਵਿਤਲੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੋ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੇਸੁ ਥਮ੍ਭੇਸੁ ਰਜਤਮਯਾ ਘਟਕਾ ਅਹੇਸੁੰ, ਰਜਤਮਯੇਸੁ ਥਮ੍ਭੇਸੁ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਾ ਘਟਕਾ, ਮਣਿਤ੍ਥਮ੍ਭੇਸੁ ਪਵਾਲ਼ਮਯਾ ਘਟਕਾ, ਪਵਾਲ਼ਮਯੇਸੁ ਥਮ੍ਭੇਸੁ ਮਣਿਮਯਾ ਘਟਕਾ, ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੇਸੁ ਥਮ੍ਭੇਸੁ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਾ ਘਟਕਾ ਅਹੇਸੁੰ।

ਤਤੋ ਮਣ੍ਡਪਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾਪਿ ਕਿਙ੍ਕਿਣਿਕਜਾਲਾ ਓਲਮ੍ਬਤੂ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਸਹ ਓਲੋਕਨੇਨ ਕਿਙ੍ਕਿਣਿਕਜਾਲਾ ਓਲਮ੍ਬਿ, ਯਸ੍ਸ ਮਨ੍ਦਵਾਤੇਰਿਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਸ੍ਸੇਵ ਤੁਰਿਯਸ੍ਸ ਪਰਮਮਨੋਰਮੋ ਮਧੁਰੋ ਸਦ੍ਦੋ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ, ਦਿਬ੍ਬਸਙ੍ਗੀਤਿਵਤ੍ਤਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ‘‘ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਦਾਮਪੁਪ੍ਫਦਾਮਪਤ੍ਤਦਾਮਸਤ੍ਤਰਤਨਦਾਮਾਨਿ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਸਹ ਚਿਨ੍ਤਾਯ ਦਾਮਾਨਿ ਓਲਮ੍ਬਿੰਸੁ। ‘‘ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਆਸਨਾਨਿ ਚ ਕਪ੍ਪਿਯਮਹਗ੍ਘਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਾਨਿ ਆਧਾਰਕਾਨਿ ਚ ਪਥਵਿੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਉਟ੍ਠਹਿੰਸੁ। ‘‘ਕੋਣੇ ਕੋਣੇ ਏਕੇਕਾ ਉਦਕਚਾਟਿ ਉਟ੍ਠਹਤੂ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਤਙ੍ਖਣੰਯੇਵ ਉਦਕਚਾਟਿਯੋ ਪਰਮਸੀਤਲੇਨ ਮਧੁਰੇਨ ਸੁਵਿਸੁਦ੍ਧਸੁਗਨ੍ਧਕਪ੍ਪਿਯਵਾਰਿਨਾ ਪੁਣ੍ਣਾ ਕਦਲਿਪਣ੍ਣਪਿਹਿਤਮੁਖਾ ਉਟ੍ਠਹਿੰਸੁ। ਸੋ ਦਸਸਤਨਯਨੋ ਏਤ੍ਤਕੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ‘‘ਏਹਿ, ਅਯ੍ਯ, ਤਵ ਮਣ੍ਡਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹੰ ਭਤਿੰ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਮਣ੍ਡਪੰ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਕਲਸਰੀਰੰ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਫੁਟੰ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਮਣ੍ਡਪੰ ਓਲੋਕਯਤੋ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਨਾਯੰ ਮਣ੍ਡਪੋ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੇਨ ਕਤੋ, ਮਯ੍ਹੰ ਅਜ੍ਝਾਸਯੰ ਮਯ੍ਹੰ ਗੁਣੰ ਆਗਮ੍ਮ ਅਦ੍ਧਾ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਭਵਨੰ ਉਣ੍ਹੰ ਅਹੋਸਿ, ਤਤੋ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇਨ ਅਯੰ ਮਣ੍ਡਪੋ ਨਿਮ੍ਮਿਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਨ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਯੁਤ੍ਤੰ ਏਵਰੂਪੇ ਮਣ੍ਡਪੇ ਏਕਦਿਵਸੰਯੇਵ ਦਾਨੰ ਦਾਤੁੰ, ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਬਾਹਿਰਕਦਾਨੰ ਨਾਮ ਤਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਸਮਾਨੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨੰ ਹਦਯੰ ਤੁਟ੍ਠਿੰ ਕਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਲਙ੍ਕਤਸੀਸੰ ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਿਤਾਨਿ ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਹਦਯਮੰਸੰ ਵਾ ਉਬ੍ਬਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨੰ ਚਾਗੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੁਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ **ਸਿਵਿਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੫.੫੨ ਆਦਯੋ) ਦੇਵਸਿਕੰ ਪਞ੍ਚਕਹਾਪਣਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਚਤੂਸੁ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਨਗਰਮਜ੍ਝੇਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਦਾਨੰ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਦਾਨੰ ਚਾਗਤੁਟ੍ਠਿੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਯਦਾ ਪਨਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਣ੍ਣੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਯਾਚਿ, ਤਦਾ ਸੋ ਤਾਨਿ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਦਦਮਾਨਸ੍ਸੇਵ ਹਾਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤੰ ਨਾਹੋਸਿ। ਏਵੰ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨੰ ਬਾਹਿਰਦਾਨੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਿਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਪਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ – ‘‘ਮਯਾ

ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਾਨਂ ਦਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਣ੍ਡਪੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਗਵਪਾਨਂ ਨਾਮ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ।

ਏਤ੍ਥ **ਗਵਪਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇ ਮਹਨ੍ਤੇ ਕੋਲਮ੍ਬੇ ਖੀਰਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਨੇਸੁ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਘਨਪਾਕਪਕ੍ਕੇ ਖੀਰੇ ਥੋਕਥੋਕੇ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਧੁਸਕ੍ਖਰਚੁਣ੍ਣਸਪ੍ਪੀਹਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਭੋਜਨਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਦਮੇਵ **ਚਤੁਮਧੁਰਭੋਜਨ**ਨ੍ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਯੇਵ ਪਨ ਪਰਿਵਿਸਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਦੇਵਾਪਿ ਏਕਨ੍ਤਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਿਸਿਂਸੁ। ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਮ੍ਪਿ ਤਂ ਠਾਨਂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨਪ੍ਪਹੋਸਿਯੇਵ, ਤੇ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਭਾਵੇਨ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਪਰਿਯੋਸਾਨਦਿਵਸੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਤ੍ਤੇ ਧੋਵਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜਤ੍ਥਾਯ ਸਪ੍ਪਿਨਵਨੀਤਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਨਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤਿਚੀਵਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਨਵਕਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਲਦ੍ਧਚੀਵਰਸਾਟਕਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ – ''ਅਯਂ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਏਵਰੂਪਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ – ''ਅਨਾਗਤੇ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ – ''ਤ੍ਵਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਨਾਮ ਕਾਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਅਥ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਭਗਵਤੋ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਮੁਦਿਤਹਦਯੋ – ''ਅਹਂ ਕਿਰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਰੂਪਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਖੇਲਪਿਣ੍ਡਂ ਵਿਯ ਪਹਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਆਯੁਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੦. ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਸੁਰੁਚੀ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ।
ਅਜ੍ਝਾਯਕੋ ਮਨ੍ਤਧਰੋ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨ ਪਾਰਗੂ॥

੧੧. ''ਤਮਹਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮ੍ਮ, ਸਰਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਸਤ੍ਥੁਨੋ।
ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਸਙ੍ਘਂ, ਗਨ੍ਧਮਾਲੇਨ ਪੂਜਯਿਂ।
ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲੇਨ, ਗਵਪਾਨੇਨ ਤਪ੍ਪਯਿਂ॥

੧੨. ''ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਮਙ੍ਗਲੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਅਪਰਿਮੇਯ੍ਯਿਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੩. ''ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮ''ਨ੍ਤਿ॥ –
ਅਟ੍ਠ ਗਾਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਾ।

੧੪. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ॥

੧੫. ''ਤਦਾ ਪੀਤਿਮਨੁਬ੍ਰੂਹਨ੍ਤੋ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਵਰਪਤ੍ਤਿਯਾ।
ਬੁਦ੍ਧੇ ਦਤ੍ਵਾਨ ਮਂ ਗੇਹਂ, ਪਬ੍ਬਜਿਂ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ॥

੧੬. ''ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਵਿਨਯਂ ਚਾਪਿ, ਨਵਙ੍ਗਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ।
ਸਬ੍ਬਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਸੋਭਯਿਂ ਜਿਨਸਾਸਨਂ॥

੧੭. ‘‘ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵ ਭਾਵਨਂ।
ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮਗਞ੍ਛਹ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗਨ੍ਧਮਾਲੇਨਾ**ਤਿ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਚੇਵ ਮਾਲੇਹਿ ਚ। **ਗਵਪਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ। ‘‘ਘਤਪਾਨੇਨਾ’’ਤਿਪਿ ਕੇਚਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਤਪ੍ਪਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਪ੍ਪੇਸਿਂ। **ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਯ੍ਯੋਪਿ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ। **ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ**ਤਿ ਦਸਨ੍ਨਂ ਪਾਰਮੀਨਂ ਪੂਰਣਤ੍ਥਾਯ। **ਪੀਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਹਦਯਤੁਟ੍ਠਿਂ। **ਅਨੁਬ੍ਰੂਹਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ। **ਸਮ੍ਬੋਧਿਵਰਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ। **ਬੁਦ੍ਧੇ ਦਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ । **ਮਂ ਗੇਹ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਗੇਹਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯਂ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਤ੍ਥਾਯ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ। **ਬ੍ਰਹ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰਭਾਵਨਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ।

ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਨਗਰਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾਪਿਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ, ਮਾਤਾਪਿ ਉਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮ, ਸੁਦੇਵੋ ਚ ਧਮ੍ਮਸੇਨੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਪਾਲਿਤੋ ਨਾਮ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੀਵਲਾ ਚ ਅਸੋਕਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਨਾਗਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਰੀਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਂ ਆਯੁਪਰਿਮਾਣਂ, ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਯਸਵਤੀ ਨਾਮ, ਸੀਵਲੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਅਸ੍ਸਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਉਤ੍ਤਰਾਰਾਮੇ ਵਸਿ। ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਠਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਭਗਵਤਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਦਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਕਨ੍ਧਕਾਰਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਸਬ੍ਬਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਆਰੋਦਨਪਰਿਦੇਵਨਂ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੮. ‘‘ਉਤ੍ਤਰਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਉਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੩. ‘‘ਸੁਦੇਵੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਪਾਲਿਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੪. ‘‘ਸੀਵਲਾ ਚ ਅਸੋਕਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਨਾਗਰੁਕ੍ਖੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੬. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿ ਰਤਨਾਨਿ, ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਤਤੋ ਨਿਦ੍ਧਾਵਤੀ ਰਂਸੀ, ਅਨੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸਿਯੋ॥

੨੭. ‘‘ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੨੮. ‘‘ਯਥਾਪਿ ਸਾਗਰੇ ਊਮੀ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਾ ਗਣੇਤੁਯੇ।
ਤਥੇਵ ਸਾਵਕਾ ਤਸ੍ਸ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤੇ ਗਣੇਤੁਯੇ॥

੨੯. ‘‘ਯਾਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਮਙ੍ਗਲੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਨ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਕਿਲੇਸਮਰਣਂ ਤਦਾ॥

੩੦. ‘‘ਧਮ੍ਮੋਕ੍ਕਂ ਧਾਰਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਨ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ।
ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਧੂਮਕੇਤੂਵ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਮਹਾਯਸੋ॥

੩੧. ‘‘ਸਙ੍ਖਾਰਾਨੰ ਸਭਾਵਤ੍ਤੁੰ, ਦਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕੇ।
ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋਵ, ਸੂਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੋ ਯਥਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਰੀਰਤੋ। **ਨਿਦ੍ਧਾਵਤੀ**ਤਿ ਨਿਦ੍ਧਾਵਨ੍ਤਿ, ਵਚਨਵਿਪਰਿਯਾਯੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਰਂਸੀ**ਤਿ ਰਸ੍ਮਿਯੋ। **ਅਨੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸਿਯੋ**ਤਿ ਅਨੇਕਸਤਸਹਸ੍ਸਾ। **ਊਮੀ**ਤਿ ਵੀਚਿਯੋ ਤਰਙ੍ਗਾ। **ਗਣੇਤੁਯੇ**ਤਿ ਗਣੇਤੁੰ ਸਙ੍ਖਾਤੁੰ। ਏਤ੍ਤੁਕਾ ਸਾਗਰੇ ਊਮਿਯੋਤਿ ਯਥਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਗਣੇਤੁੰ, ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਵਕਾਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਗਣੇਤੁੰ, ਅਥ ਖੋ ਗਣਨਪਥਂ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਾਵਾ**ਤਿ ਯਾਵਤਕਂ ਕਾਲਂ। **ਸਕਿਲੇਸਮਰਣਂ ਤਦਾ**ਤਿ ਸਹ ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਸਕਿਲੇਸੋ, ਸਕਿਲੇਸਸ੍ਸ ਮਰਣਂ ਸਕਿਲੇਸਮਰਣਂ, ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨੇ ਸਾਵਕਾ ਸਬ੍ਬੇ ਅਰਹਤ੍ਤੁਂ ਪਤ੍ਵਾਯੇਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਂਸੁ। ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਾ ਵਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦਯੋ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਕਾਲਮਕਂਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕੇਚਿ ‘‘ਸਮ੍ਮੋਹਮਾਰਣਂ ਤਦਾ’’ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ।

ਧਮ੍ਮੋਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਦੀਪਕਂ। **ਧੂਮਕੇਤੂ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਇਧ ਪਨ ਪਦੀਪੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ ਤਸ੍ਮਾ ਪਦੀਪੋ ਵਿਯ ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬੁਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਹਾਯਸੋ**ਤਿ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰੋ । ਕੇਚਿ ‘‘ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ’’ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਸਙ੍ਖਾਰਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਤਧਮ੍ਮਾਨਂ ਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਧਮ੍ਮਾਨਂ। **ਸਭਾਵਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਾਦਿਸਾਮਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਂ। **ਸੂਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੋ ਯਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਸਹਸ੍ਸਕਿਰਣੋ ਦਿਵਸਕਰੋ ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਗਣਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁ ਲੋਕਂ ਓਭਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਮੁਪਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਵਂ ਮਙ੍ਗਲਦਿਵਸਕਰੋਪਿ ਵੇਨੇਯਜਕਮਲਵਨਵਿਕਸਨਕਰੋ ਸਬ੍ਬਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਿਕਬਾਹਿਰਲੋਕਤਮਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਯ ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਗਾਥਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਾ ਏਵਾਤਿ।

ਮਙ੍ਗਲਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਤਤਿਯੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੬. ਸੁਮਨਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਵੰ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁੰ ਏਕਨ੍ਧਕਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਭਗਵਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦਸਵਸ੍ਸੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ ਪੁਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾਯੁਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ **ਸੁਮਨੋ** ਨਾਮ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਮੇਖਲਨਗਰੇ ਸੁਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਲੇ ਸਿਰਿਮਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵ।

ਸੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵੁਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਿਰਿਵਡ੍ਢਨਸੋਮਵਡ੍ਢਨਇਦ੍ਧਿਵਡ੍ਢਨਨਾਮਧੇਯ੍ਯੇਸੁ ਤੀਸੁ ਪਾਸਾਦੇਸੁ ਤੇਸਟ੍ਠਿਯਾ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਚਾਰਿਯਮਾਨੋ ਸੁਰਯੁਵਤੀਹਿ ਪਰਿਚਾਰਿਯਮਾਨੋ ਦੇਵਕੁਮਾਰੋ ਵਿਯ ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਿਬ੍ਬਸੁਖਸਦਿਸੰ ਵਿਸਯਸੁਖਮਨੁਭਵਮਾਨੋ ਵਟੰਸਿਕਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਅਨੁਪਮੰ ਨਾਮ ਨਿਰੁਪਮੰ ਪੁਤ੍ਤੰ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤੰ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੰ ਤਿੰਸਕੋਟਿਯੋ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿੰਸੁ।

ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਦਸਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯੰ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਅਨੋਮਨਿਗਮੇ ਅਨੋਮਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਧੀਤਾਯ ਅਨੁਪਮਾਯ ਨਾਮ ਦਿਨ੍ਨੰ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਦਿਬ੍ਬੋਜੰ ਪਾਯਾਸੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪਮਾਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਾਗਬੋਧਿੰ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਹਿ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠੀਹਿ ਤਿੰਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤੰ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਤੋ ਮਾਰਬਲੰ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੰ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸੰਸਾਰੰ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨੰ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੩-੧੫੪) ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧. ''ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸੁਮਨੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਸਮੋ, ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਮੁਤ੍ਤਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨਾ**ਤਿ ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ। **ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਸਮੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿਪਿ ਸੀਲਸਮਾਧਿਪਞ੍ਞਾਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਸਮੋ ਅਸਦਿਸੋ।

ਸੁਮਨੋ ਕਿਰ ਭਗਵਾ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤ੍ਥੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਯਾਚਨੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ – ''ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਅਹੰ ਪਠਮੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੭੨; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੪; ੨.੩੪੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੦) ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਤਿੰਸਕੋਟਿਯੋ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕੰ ਵੇਮਾਤਿਕੰ ਸਰਣਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੰ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਮਾਣਵਕਞ੍ਚ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਏਤੇਸੰ ਪਠਮੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹੰਸਰਾਜਾ ਵਿਯ ਗਗਨਪਥੇਨ ਮੇਖਲੁਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੰ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕੰ ਸਰਣਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੰ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਪਰਿਵਾਰਭੂਤਾ ਸਤ੍ਤਿੰਸਕੋਟਿਯੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਤਿੰਸਕੋਟਿਯੋ ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਬਹੂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਚਾਤਿ ਏਵੰ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸੰ **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇਨ** ਧਮ੍ਮਾਮਤੰ ਪਾਯੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੨. ''ਤਦਾ ਅਮਤਭੇਰਿੰ ਸੋ, ਆਹਨੀ ਮੇਖਲੇ ਪੁਰੇ।
ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਸਮਾਯੁਤ੍ਤੰ, ਨਵਙ੍ਗੰ ਜਿਨਸਾਸਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਮਤਭੇਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਮਤਾਧਿਗਮਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਧਿਗਮਾਯ ਭੇਰਿੰ। **ਆਹਨੀ**ਤਿ ਵਾਦਯਿ, ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਾਯੰ ਅਮਤਭੇਰੀ ਨਾਮ ਅਮਤਪਰਿਯੋਸਾਨੰ ਨਵਙ੍ਗੰ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨੰ। ਤੇਨੇਵਾਹ – **"ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਸਮਾਯੁਤ੍ਤੰ, ਨਵਙ੍ਗੰ ਜਿਨਸਾਸਨ"**ਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ

ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਸਮਾਯੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਕਥਾਸਙ੍ਖਵਰਸਮਾਯੁਤ੍ਤਂ।

ਸੁਮਨੋ ਪਨ ਲੋਕਨਾਯਕੋ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਞ੍ਞਾਨੁਰੂਪਂ ਪਟਿਪਦਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਭਵਬਨ੍ਧਨਮੋਕ੍ਖਤ੍ਥਾਯ ਕੁਸਲਰਤਨਸ੍ਸ ਕਿਲੇਸਚੋਰੇਹਿ ਵਿਲੁਪ੍ਪਮਾਨਸ੍ਸ ਪਰਿਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਂ ਸੀਲਵਿਪੁਲਪਾਕਾਰਂ ਸਮਾਧਿਪਰਿਖਾਪਰਿਵਾਰਿਤਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਦ੍ਵਾਰਂ ਸਤਿਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਦਲ੍ਹਕਵਾਟਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਮਣ੍ਡਪਾਦਿਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਜਨਸਮਾਕੁਲਂ ਅਮਤਵਰਨਗਰਂ ਮਾਪੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੩. ''ਨਿਜ੍ਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸੇ ਸੋ, ਪਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਮਾਪੇਸਿ ਨਗਰਂ ਸਤ੍ਥਾ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪੁਰਵਰੁਤ੍ਤਮ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਜ੍ਜਿਨਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਵਿਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਭੁਯ੍ਯ, ਕਿਲੇਸਾਭਿਸਙ੍ਖਾਰਦੇਵਪੁਤ੍ਤਮਾਰੇ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਸੁਮਨੋ ਭਗਵਾ। ''ਵਿਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸੇ ਹੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਤਤ੍ਥ **ਹਿ**-ਕਾਰੋ ਪਦਪੂਰਣਮਤ੍ਤੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਪਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਧਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। ''ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਨਗਰ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨਗਰਂ। **ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪੁਰਵਰੁਤ੍ਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪੁਰਵਰੇਸੁ ਉਤ੍ਤਮਂ ਸੇਟ੍ਠਂ ਪਧਾਨਭੂਤਂ। ਅਥ ਵਾ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਮਯੇਸੁ ਪੁਰੇਸੁ ਪਵਰੇਸੁ ਉਤ੍ਤਮਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪੁਰਵਰੁਤ੍ਤਮਂ। ਪੁਰਿਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥਵਿਕਪ੍ਪੇ ''ਨਗਰ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਨ੍ਤਿ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਧਮ੍ਮਸਭਾਵਾਨਂ ਸੇਕ੍ਖਾਸੇਕ੍ਖਾਨਂ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗੋਚਰਨਿਵਾਸਟ੍ਠੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ''ਨਗਰ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਵਰਨਗਰੇ ਸੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਅਕੁਟਿਲਂ ਉਜੁਂ ਪੁਥੁਲਞ੍ਚ ਵਿਤ੍ਥਤਞ੍ਚ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਮਯਂ ਮਹਾਵੀਥਿਂ ਮਾਪੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੪. ''ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਅਕੁਟਿਲਂ, ਉਜੁਂ ਵਿਪੁਲਵਿਤ੍ਥਤਂ।
ਮਾਪੇਸਿ ਸੋ ਮਹਾਵੀਥਿਂ, ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਵਰੁਤ੍ਤਮ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਰਨ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਸਲਜਵਨਸਞ੍ਚਰਣਾਨਨ੍ਤਰਭਾਵਤੋ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ। **ਅਕੁਟਿਲ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਟਿਲਭਾਵਕਰਦੋਸਵਿਰਹਿਤਤੋ ਅਕੁਟਿਲਂ। **ਉਜੁ**ਨ੍ਤਿ ਅਕੁਟਿਲਤ੍ਤਾਵ ਉਜੁਂ। ਪੁਰਿਮਪਦਸ੍ਸੇਵ ਅਤ੍ਥਦੀਪਕਮਿਦਂ ਵਚਨਂ। **ਵਿਪੁਲਵਿਤ੍ਥਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਯਾਮਤੋ ਚ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਚ ਪੁਥੁਲਵਿਤ੍ਥਤਂ, ਪੁਥੁਲਵਿਤ੍ਥਤਭਾਵੋ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਮਹਾਵੀਥਿ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਮਗ੍ਗਂ। **ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਵਰੁਤ੍ਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਤਂ ਵਰੇਸੁ ਉਤ੍ਤਮਞ੍ਚਾਤਿ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਵਰੁਤ੍ਤਮਂ। ਅਥ ਵਾ ਵਰਂ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਮਯਂ ਉਤ੍ਤਮਵੀਥਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਮਹਾਨਗਰਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸਂ ਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਵੀਥਿਯਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਾਨਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋਤਿ ਇਮਾਨਿ ਮਹਗ੍ਘਰਤਨਾਨਿ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਧਮ੍ਮਾਪਣੇ ਪਸਾਰੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫. ''ਫਲੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਾਮਞ੍ਞੇ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ।
ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤੀ, ਪਸਾਰੇਸਿ ਤਤ੍ਥ ਵੀਥਿਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਇਦਾਨਿ ਭਗਵਾ ਇਮਾਨਿ ਰਤਨਭਣ੍ਡਾਨਿ ਯੇ ਪਨ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਸਤਿਮਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਹਿਰਿਓਤ੍ਤਪ੍ਪਵੀਰਿਯਾਦੀਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ, ਤੇ ਆਦੀਯਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਸਂ ਰਤਨਾਨਂ ਹਰਣੂਪਾਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੬. ''ਯੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਅਖਿਲਾ, ਹਿਰਿਵੀਰਿਯੇਹੁਪਾਗਤਾ।
ਤੇ ਤੇ ਇਮੇ ਗੁਣਵਰੇ, ਆਦਿਯਨ੍ਤੁ ਯਥਾਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਯੇ**ਤਿ ਅਨਿਯਮੁਦ੍ਦੇਸੋ। **ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਮਾਦਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤੇਨ ਸਤਿਯਾ ਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸਲਕ੍ਖਣੇਨ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। **ਅਖਿਲਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਚੇਤੋਖਿਲਰਹਿਤਾ। **ਹਿਰਿਵੀਰਿਯੇਹੁਪਾਗਤਾ**ਤਿ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦੀਹਿ ਹਿਰੀਯਤੀਤਿ ਹਿਰੀ, ਲਜ੍ਜਾਯੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। ਵੀਰਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਵੀਰਿਯੰ, ਤੰ ਉਸ੍ਸਾਹਲਕ੍ਖਣੰ। ਤੇਹਿ ਹਿਰਿਵੀਰਿਯੇਹਿ ਉਪਾਗਤਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਭਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲਾ। **ਤੇ**ਤਿ ਇਦੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਿਯਮੁਦ੍ਦੇਸਸ੍ਸ ਨਿਯਮੁਦ੍ਦੇਸੋ। ਪੁਨ **ਤੇ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਗੁਣਰਤਨਵਿਸੇਸੇ ਤੇ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਆਦਿਯਨ੍ਤਿ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤਿ ਅਧਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਬ੍ਬੰ ਪਨ ਸੁਮਨੋ ਭਗਵਾ ਕਤਵਿਦਿਤਮਨੋ ਧਮ੍ਮਭੇਰਿੰ ਆਹਨਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਨਗਰੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਠਮਮੇਵ ਸਤਸਹਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਬੋਧੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੭. ''ਏਵਮੇਤੇਨ ਯੋਗੇਨ, ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤੋ ਮਹਾਜਨੰ।
ਬੋਧੇਸਿ ਪਠਮੰ ਸਤ੍ਤਾ, ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਿਯੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਸੰਸਾਰਸਾਗਰਤੋ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਨਾਵਾਯ ਸਮੁਦ੍ਧਰਨ੍ਤੋ। **ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਿਯੋ**ਤਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਿਪਰਿਯਾਯੇਨ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ।

ਯਦਾ ਪਨ ਸੁਮਨੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ ਸੁਨਨ੍ਦਵਤੀਨਗਰੇ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਮਦਮਾਨਮਦ੍ਦਨੰ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸੰ ਧਮ੍ਮਾਮਤੰ ਪਾਯੇਸਿ। ਅਯੰ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੮. ''ਯਮ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਓਵਦੀ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਗਣੇ।
ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾ ਭਿਸਮਿੰਸੁ, ਦੁਤਿਯੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਗਣੇ**ਤਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਭੂਤੇ ਗਣੇ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨੰ ਗਣੇ ਵਾ ''ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਅਭਿਮਦ੍ਦਨ੍ਤੋ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮਮਦੇਸਯੀ''ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ ਕੇਚਿ।

ਯਦਾ ਪਨ ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਦੇਵਤਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ ਨਿਰੋਧਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ – ''ਕਥੰ ਨਿਰੋਧੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਕਥੰ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕਥੰ ਨਿਰੋਧਾ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ਏਵੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੰ ਕਾਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਸਹ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਛਸੁ ਕਾਮਾਵਚਰਦੇਵਲੋਕੇਸੁ ਦੇਵਾ ਚ ਨਵਸੁ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇਸੁ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਚ ਦ੍ਵੇਲ਼੍ਹਕਜਾਤਾ ਦ੍ਵਿਧਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਤਤੋ ਨਰਸੁਨ੍ਦਰੇਨ ਅਰਿਨ੍ਦਮੇਨ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸੁਮਨਦਸਬਲੰ ਸਬ੍ਬਲੋਕਨਾਥੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ; ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਰਿਨ੍ਦਮੋ ਰਾਜਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਨਿਰੋਧਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਤੋ ਭਗਵਤਾ ਨਿਰੋਧਪਞ੍ਹੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਨਵੁਤਿਪਾਣਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਯੰ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੯. ''ਯਦਾ ਦੇਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ, ਸਮਗ੍ਗਾ ਏਕਮਾਨਸਾ।
ਨਿਰੋਧਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ, ਸੰਸਯੰ ਚਾਪਿ ਮਾਨਸੰ॥

੧੦. ''ਤਦਾਪਿ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ, ਨਿਰੋਧਪਰਿਦੀਪਨੇ।
ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਤਤ੍ਥ ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਮੇਖਲਨਗਰੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਪਵਾਰਣਾਯ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨੰ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸੇਨ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਗਵਾ ਪਵਾਰੇਸਿ, ਅਯੰ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਨਗਰਸ੍ਸਾਵਿਦੂਰੇ ਅਰਿਨ੍ਦਮਰਾਜਕੁਸਲਬਲਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੇ ਕਨਕਪਬ੍ਬਤੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸਰਦਸਮਯਰੁਚਿਰਕਰਨਿਕਰੋ ਦਿਵਸਕਰੋ ਵਿਯ ਯੁਗਨ੍ਧਰਪਬ੍ਬਤੇ ਮੁਨਿਵਰਦਿਵਸਕਰੋ ਅਰਿਨ੍ਦਮਰਾਜਾਨੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਨੰ ਪੁਰਿਸਾਨੰ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ

ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਦਿਵਸੇ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਅਯਂ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਸੁਗਤਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਤਦਾ ਸੁਮਨੋ ਭਗਵਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਅਰਹਨ੍ਤਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੧. ''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨਂ॥

੧੨. ''ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਅਭਿਘੁਟ੍ਠੇ ਪਵਾਰਣੇ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਪਵਾਰੇਸਿ ਤਥਾਗਤੋ॥

੧੩. ''ਤਤੋ ਪਰਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ, ਵਿਮਲੇ ਕਞ੍ਚਨਪਬ੍ਬਤੇ।
ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੧੪. ''ਯਦਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ, ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨੁਪਾਗਮਿ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਭਿਘੁਟ੍ਠੇ ਪਵਾਰਣੇ**ਤਿ ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਅਭਿਘੁਟ੍ਠਾਯ ਪਵਾਰਣਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤੋਪਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ। **ਕਞ੍ਚਨਪਬ੍ਬਤੇ**ਤਿ ਕਨਕਮਯੇ ਪਬ੍ਬਤੇ। **ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨੁਪਾਗਮੀ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਮੁਪਾਗਮਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤੁਲੋ ਨਾਮ ਨਾਗਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ। ਸੋ ''ਲੋਕੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਸਕਭਵਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਤੁਰਿਯੇਹਿ ਉਪਹਾਰਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਦੁਸ੍ਸਯੁਗਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੫. ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਨਾਗਰਾਜਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ।
ਅਤੁਲੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕੁਸਲਸਞ੍ਚਯੋ॥

੧੬. ''ਤਦਾਹਂ ਨਾਗਭਵਨਾ, ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਞਾਤਿਭਿ।
ਨਾਗਾਨਂ ਦਿਬ੍ਬਤੁਰਿਯੇਹਿ, ਸਸਙ੍ਘਂ ਜਿਨਮੁਪਟ੍ਠਹਿਂ॥

੧੭. ''ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ , ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਤਪ੍ਪਯਿਂ।
ਪਚ੍ਚੇਕਦੁਸ੍ਸਯੁਗਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਸਰਣਂ ਤਮੁਪਾਗਮਿਂ॥

੧੮. ''ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਸੁਮਨੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਅਪਰਿਮੇਯ੍ਯਿਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੯. ''ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ''॥
ਯਥਾ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਬੁਦ੍ਧਵਂਸੇ, ਏਵਂ ਅਟ੍ਠ ਗਾਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਾਤਿ।

੨੦. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।

ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਪਨ **ਸੁਮਨਸ੍ਸ** ਭਗਵਤੋ ਮੇਖਲਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਸਿਰਿਮਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ, ਸਰਣੋ ਚ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਉਦੇਨੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੋਣਾ ਚ ਉਪਸੋਣਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਨਾਗਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਨਵੁਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਰੀਰਂ, ਨਵੁਤਿਯੇਵ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਹੋਸਿ, ਵਟਂਸਿਕਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਮਹੇਸੀ ਦੇਵੀ, ਅਨੂਪਮੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਅਙ੍ਗਰਾਜਾ। ਅਙ੍ਗਾਰਾਮੇ ਵਸੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੨੧. ‘‘ਨਗਰਂ ਮੇਖਲਂ ਨਾਮ, ਸੁਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸਿਰਿਮਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੨. ‘‘ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝ ਸੋ ਵਸਿ।
ਚਨ੍ਦੋ ਸੁਚਨ੍ਦੋ ਵਟਂਸੋ ਚ, ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਮੁਤ੍ਤਮਾ॥

੨੩. ‘‘ਤੇਸਟ੍ਠਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਨਾਰਿਯੋ ਸਮਲਙ੍ਕਤਾ।
ਵਟਂਸਿਕਾ ਨਾਮ ਨਾਰੀ, ਅਨੂਪਮੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਰਜੋ॥

੨੪. ‘‘ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਚਤੁਰੋ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ।
ਅਨੂਨਦਸਮਾਸਾਨਿ, ਪਧਾਨਂ ਪਦਹੀ ਜਿਨੋ॥

੨੫. ‘‘ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਯਾਚਿਤੋ ਸਨ੍ਤੋ, ਸੁਮਨੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਵਤ੍ਤਿ ਚਕ੍ਕਂ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਮੇਖਲੇ ਪੁਰਮੁਤ੍ਤਮੇ॥

੨੬. ‘‘ਸਰਣੋ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਉਦੇਨੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੭. ‘‘ਸੋਣਾ ਚ ਉਪਸੋਣਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਨਾਗਮੂਲੇ ਅਬੁਜ੍ਝਥ॥

੨੮. ‘‘ਵਰੁਣੋ ਚੇਵ ਸਰਣੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਕਾ।
ਚਾਲਾ ਚ ਉਪਚਾਲਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਿਕਾ॥

੨੯. ‘‘ਉਚ੍ਚਤ੍ਤਨੇਨ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਨਵੁਤਿਹਤ੍ਥਮੁਗ੍ਗਤੋ।
ਕਞ੍ਚਨਗ੍ਘਿਯਸਙ੍ਕਾਸੋ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਵਿਰੋਚਤਿ॥

੩੦. ‘‘ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੩੧. ‘‘ਤਾਰਣੀਯੇ ਤਾਰਯਿਤ੍ਵਾ, ਬੋਧਨੀਯੇ ਚ ਬੋਧਯਿ।
ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਉਲ਼ੁਰਾਜਾਵ ਅਤ੍ਥਮਿ॥

੩੨. ‘‘ਤੇ ਚ ਖੀਣਾਸਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਸੋ ਚ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਸਾਦਿਸੋ।
ਅਤੁਲਪ੍ਪਭਂ ਦਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾ, ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਤੇ ਮਹਾਯਸਾ॥

੩੩. ‘‘ਤਞ੍ਚ ਞਾਣਂ ਅਤੁਲਿਯਂ, ਤਾਨਿ ਚ ਅਤੁਲਾਨਿ ਰਤਨਾਨਿ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ॥

੩੪. ‘‘ਸੁਮਨੋ ਯਸਧਰੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਅਙ੍ਗਾਰਾਮਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ।
ਤਤ੍ਥੇਵ ਤਸ੍ਸ ਜਿਨਥੂਪੋ, ਚਤੁਯੋਜਨਮੁਗ੍ਗਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਞ੍ਚਨਗ੍ਘਿਯਸਙ੍ਕਾਸੋ**ਤਿ ਵਿਵਿਧਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤਕਞ੍ਚਨਮਯਗ੍ਘਿਕਸਦਿਸਰੂਪਸੋਭੋ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਵਿਰੋਚਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਭਾਯ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਪਿ ਲੋਕਧਾਤੁ ਵਿਰੋਚਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਾਰਣੀਯੇ**ਤਿ ਤਾਰਯਿਤਬ੍ਬੇ, ਤਾਰਯਿਤੁਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਬੁਦ੍ਧਵੇਨੇਯਜੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਲ਼ੁਰਾਜਾਵਾ**ਤਿ ਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ। **ਅਤ੍ਥਮੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੋ। ਕੇਚਿ ‘‘ਅਤ੍ਥਂ ਗਤੋ’’ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਅਸਾਦਿਸੋ**ਤਿ ਅਸਦਿਸੋ। **ਮਹਾਯਸਾ**ਤਿ ਮਹਾਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦਾ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰਾ ਚ। **ਤਞ੍ਚ ਞਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਞ੍ਚ। **ਅਤੁਲਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਤੁਲਜਂ ਅਸਦਿਸਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਸੁਮਨਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੧. ਰੇਵਤਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਸਾਸਨੇ ਚਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦਸਵਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯਜਾਯੁਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਰਿਹਾਯਮਾਨਾ ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਦਾ **ਰੇਵਤੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋਪਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਰਤਨਸਮੁਜ੍ਜਲਿਤਭਵਨੇ ਤੁਸਿਤਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਧਨਧਞ੍ਞਵਤਿਸੁਧਞ੍ਞਵਤੀਨਗਰੇ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਸਮਲਙ੍ਕਤਅਮਿਤਰੁਚਿਰਪਰਿਵਾਰਪਰਿਵੁਤਸ੍ਸ ਸਿਰਿਵਿਭਵਸਮੁਦਯੇਨਾਕੁਲਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸਮਿਦ੍ਧਿਵਿਪੁਲਸ੍ਸ ਵਿਪੁਲਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਲੇ ਸਬ੍ਬਜਨਨਯਨਾਲਿਪਾਲਿਸਮਾਕੁਲਾਯ ਸਮ੍ਫੁਲ੍ਲਨਯਨਕੁਵਲਯਸਸ੍ਸਿਰਿਕਸਿਨਿਦ੍ਧਵਦਨਕਮਲਾਕਰਸੋਭਾਸਮੁਜ੍ਜਲਾਯ ਸੁਰੁਚਿਰਮਨੋਹਰਗੁਣਗਣਵਿਪੁਲਾਯ ਵਿਪੁਲਾਯ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਚਿਤ੍ਤਕੂਟਪਬ੍ਬਤਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸਰਾਜਾ ਵਿਯ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ।

ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਂ ਜਾਤਿਯਞ੍ਚ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੁਦਸ੍ਸਨਰਤਨਗ੍ਘਿਆਵੇਲਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਚਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੁਦਸ੍ਸਨਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਾਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਸੋ ਸੁਰਯੁਵਤੀਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਦੇਵਕੁਮਾਰੋ ਵਿਯ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਸਯਸੁਖਮਨੁਭਵਮਾਨੋ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਸੋ ਸੁਦਸ੍ਸਨਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਵਰੁਣੇ ਨਾਮ ਤਨਯੇ ਜਾਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਾਨਾਵਿਰਾਗਤਨੁਵਰਵਸਨਨਿਵਸਨੋ ਆਮੁਕ੍ਕਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੋ ਵਰਕੇਯੂਰਮਕੁਟਕਟਕਧਰੋ ਪਰਮਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਕੁਸੁਮਸਮਲਙ੍ਕਤੋ ਪਰਮਰੁਚਿਰਕਰਨਿਕਰੋ ਸਰਦਸਮਯਰਜਨਿਕਰੋ ਵਿਯ ਤਾਰਾਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਯ ਚਨ੍ਦੋ ਤਿਦਸਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਯ ਦਸਸਤਨਯਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਯ ਚ ਹਾਰਿਤਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਮਹਤਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਆਜਞ੍ਞਰਥੇਨ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਾਨਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਦਤ੍ਵਾ ਜਲਜਾਮਲਾਵਿਕਲਨੀਲਕੁਵਲਯਦਲਸਦਿਸੇਨਾਤਿਨਿਸਿਤੇਨਾਤਿਤਿਖਿਣੇਨਾਸਿਨਾ ਸਕੇਸਮਕੁਟਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪਿ। ਤਂ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਸੁਵਣ੍ਣਚਙ੍ਕੋਟਕੇਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸਿਨੇਰੁਮੁਦ੍ਧਨਿ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਂ ਚੇਤਿਯਂ ਅਕਾਸਿ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤਾਨਿ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਪਰਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ, ਏਕਾ ਚ ਨਂ ਪੁਰਿਸਕੋਟਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਸਤ੍ਤਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਅਞ੍ਞਤਰਾਯ ਸਾਧੁਦੇਵਿਯਾ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨਾਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਵਰਨਾਗਗਾਮੀ ਨਾਗਬੋਧਿਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਵੀਰਿਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ…ਪੇ॰… ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ’’ਤਿ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੩-੧੫੪) ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ‘‘ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਰੇਵਤੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਅਨੂਪਮੋ ਅਸਦਿਸੋ, ਅਤੁਲੋ ਉਤ੍ਤਮੋ ਜਿਨੋ’’ਤਿ॥

ਰੇਵਤੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥਾ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤ੍ਥਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯਾਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਪਠਮਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੭੨; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੪; ੨.੩੪੧; ਮਹਾਵ॰ ੧੦) ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਭਿਕ੍ਖੁਕੋਟਿਯੋ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਬਹੂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਰੁਣਾਰਾਮੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ

ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਗਮ੍ਭੀਰਂ ਨਿਪੁਣਂ ਤਿਪਰਿਵਟ੍ਟਂ ਅਪ੍ਪਟਿਵਤ੍ਤਿਯਂ ਅਞ੍ਞੇਨ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੋਟਿ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤੀਸੁ ਮਗ੍ਗਫਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾਨਂ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੨. ''ਸੋਪਿ ਧਮ੍ਮਂ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਅਭਿਯਾਚਿਤੋ।
ਖਨ੍ਧਧਾਤੁਵਵਤ੍ਥਾਨਂ, ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਂ ਭਵਾਭਵੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਖਨ੍ਧਧਾਤੁਵਵਤ੍ਥਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਖਨ੍ਧਾਨਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨਂ ਧਾਤੂਨਂ ਨਾਮਰੂਪਵਵਤ੍ਥਾਨਾਦਿਵਸੇਨ ਵਿਭਾਗਕਰਣਂ। ਸਭਾਵਲਕ੍ਖਣਸਾਮਞ੍ਞਲਕ੍ਖਣਾਦਿਵਸੇਨ ਰੂਪਾਰੂਪਧਮ੍ਮਪਰਿਗ੍ਗਹੋ ਖਨ੍ਧਧਾਤੁਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਨਾਮ। ਅਥ ਵਾ ਫੇਣਪਿਣ੍ਡੂਪਮਂ ਰੂਪਂ ਪਰਿਮਦ੍ਦਨਾਸਹਨਤੋ ਛਿਦ੍ਦਾਵਛਿਦ੍ਦਾਦਿਭਾਵਤੋ ਚ ਉਦਕਪੁਬ੍ਬੁਲ਼ਕਂ ਵਿਯ ਵੇਦਨਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਰਮਣੀਯਭਾਵਤੋ, ਮਰੀਚਿਕਾ ਵਿਯ ਸਞ੍ਞਾ ਵਿਪ੍ਪਲਮ੍ਭਨਤੋ, ਕਦਲਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਵਿਯ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਸਾਰਕਤੋ, ਮਾਯਾ ਵਿਯ ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਵਞ੍ਚਨਕਤੋ''ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾਪਿ ਨਯੇਨ ਅਨਿਚ੍ਚਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਦਿਵਸੇਨਪਿ ਖਨ੍ਧਧਾਤੁਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ (ਵਿਭ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨੬ ਕਮਾਦਿਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾ)। **ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਂ ਭਵਾਭਵ**ੇਤਿ ਏਤ੍ਥ ਭਵੋਤਿ ਵਡ੍ਢਿ, ਅਭਵੋਤਿ ਹਾਨਿ। ਭਵੋਤਿ ਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿ , ਅਭਵੋਤਿ ਉਚ੍ਛੇਦਦਿਟ੍ਠਿ। ਭਵੋਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਭਵੋ, ਅਭਵੋਤਿ ਮਹਾਭਵੋ। ਭਵੋਤਿ ਕਾਮਭਵੋ, ਅਭਵੋਤਿ ਰੂਪਾਰੂਪਭਵੋਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਭਵਾਭਵਾਨਂ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨੨੩; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੩.੫.੧੦੮੦; ਉਦਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨੦)। ਤੇਸਂ ਭਵਾਭਵਾਨਂ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਹੇਤੁਭੂਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਕਾਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ ਭਵਤਿ ਅਨੇਨਾਤਿ ਭਵੋ, ਤੀਸੁ ਭਵੇਸੁ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਮ੍ਮਾਦਿਕਂ। ਉਪਪਤ੍ਤਿਭਵੋ ਅਭਵੋ ਨਾਮ। ਉਭਯਤ੍ਥ ਨਿਕਨ੍ਤਿਯਾ ਪਹਾਨਕਰਂ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਰੇਵਤਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਤਯੋਵ ਅਭਿਸਮਯਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪਠਮੋ ਪਨਸ੍ਸ ਗਣਨਪਥਂ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੩. ''ਤਸ੍ਸਾਭਿਸਮਯਾ ਤੀਣਿ, ਅਹੇਸੁਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ।
ਗਣਨਾਯ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੀਣੀ**ਤਿ ਤਯੋ, ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਕਤੋ, ਅਯਂ ਪਠਮੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਨਗਰੁਤ੍ਤਰੇ ਉਤ੍ਤਰੇ ਨਗਰੇ ਸਬ੍ਬਾਰਿਨ੍ਦਮੋ ਅਰਿਨ੍ਦਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੀਹਿ ਜਨਕੋਟੀਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਿਗਾਵੁਤਵਿਤ੍ਥਤਂ ਦੀਪਪੂਜਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਨੋਨੁਕੂਲਂ ਵਿਚਿਤ੍ਤਨਯਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੪. ''ਯਦਾ ਅਰਿਨ੍ਦਮਂ ਰਾਜਂ, ਵਿਨੇਸਿ ਰੇਵਤੋ ਮੁਨਿ।
ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਅਯਂ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ।

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰੇਵਤੋ ਸਤ੍ਥਾ ਉਤ੍ਤਰਨਿਗਮਂ ਨਾਮ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਉਤ੍ਤਰਨਿਗਮਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਖਜ੍ਜਕਭੇਸਜ੍ਜਪਾਨਕਾਦੀਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ – ''ਕੁਹਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ''ਤਿ? ਤਤੋ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਹਂਸੁ – ''ਭਗਵਾ, ਆਵੁਸੋ, ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਅਥਾਤੀਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਿਤਂ ਸਰਦਸਮਯੇ ਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ

ਅਨੁਪਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਗੁਣਾਨਿਸਂਸਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਭਗਵਾ ਚ ਤੇਸਂ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਗੁਣਾਨਿਸਂਸਂ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕੋਟਿਸਤਂ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫. ''ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਪਟਿਸਲ੍ਲਾਨਾ, ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਨਰਾਸਭੋ।
ਕੋਟਿਸਤਂ ਨਰਮਰੂਨਂ, ਵਿਨੇਸਿ ਉਤ੍ਤਮੇ ਫਲੇ''ਤਿ॥

ਸੁਧਞ੍ਞਵਤੀਨਗਰੇ ਪਠਮਮਹਾਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨਂ ਗਣਨਪਥਂ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾਨਂ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਮੇਖਲਨਗਰੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾਤਾਨਂ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨਂ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਰੇਵਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕੋ ਵਰੁਣੋ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੋ ਪਞ੍ਞਵਨ੍ਤਾਨਂ ਅਗ੍ਗੋ ਆਬਾਧਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਗਿਲਾਨਪੁਚ੍ਛਨਤ੍ਥਾਯ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣਤ੍ਤਯਪਰਿਦੀਪਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਕੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬. ''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਰੇਵਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਸੁਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨਂ॥

੭. ''ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਗਣਨਪਥਂ, ਪਠਮਂ ਯੇ ਸਮਾਗਤਾ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੮. ''ਯੋਪਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਅਸਮੋ, ਤਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕੋ।
ਸੋ ਤਦਾ ਬ੍ਯਾਧਿਤੋ ਆਸਿ, ਪਤ੍ਤੋ ਜੀਵਿਤਸਂਸਯਂ॥

੯. ''ਤਸ੍ਸ ਗਿਲਾਨਪੁਚ੍ਛਾਯ, ਯੇ ਤਦਾ ਉਪਗਤਾ ਮੁਨੀ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾ ਅਰਹਨ੍ਤੋ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਕ੍ਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕੋ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਾਨੁਵਤ੍ਤਕੋ। **ਪਤ੍ਤੋ ਜੀਵਿਤਸਂਸਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਜੀਵਿਤੇ ਸਂਸਯਂ ਜੀਵਿਤਸਂਸਯਂ, ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ ਵਾ, ਨ ਵਾ ਪਾਪੁਣਾਤੀਤਿ ਏਵਂ ਜੀਵਿਤਸਂਸਯਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਬ੍ਯਾਧਿਤਸ੍ਸ ਬਲਵਭਾਵੇਨ ਮਰਤਿ, ਨ ਮਰਤੀਤਿ ਜੀਵਿਤੇ ਸਂਸਯਂ ਪਤ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੇ ਤਦਾ ਉਪਗਤਾ ਮੁਨੀ**ਤਿ ਇਤਿ ਦੀਘਭਾਵੇ ਸਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਉਪਰਿ ਹੋਤਿ, ਰਸ੍ਸੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਰੁਣਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਹੋਤਿ।

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਮ੍ਮਵਤੀਨਗਰੇ ਅਤਿਦੇਵੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਧਮ੍ਮੇ ਪਾਰਂ ਗਤੋ ਰੇਵਤਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਿਲੋਕਸਹਸ੍ਸੇਨ ਦਸਬਲਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕੇਨ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਨ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੂਜੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ – ''ਇਤੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖੇਯ੍ਯਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੦. ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਅਤਿਦੇਵੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ।
ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੇਵਤਂ ਬੁਦ੍ਧਂ, ਸਰਣਂ ਤਸ੍ਸ ਗਞ੍ਛਹਂ॥

੧੧. ''ਤਸ੍ਸ ਸੀਲਂ ਸਮਾਧਿਞ੍ਚ, ਪਞ੍ਞਾਗੁਣਮਨੁਤ੍ਤਮਂ।

ਥੋਮਯਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਥਾਮਂ, ਉਤ੍ਤੁਰੀਯਮਦਾਸਹਂ॥

੧੨. ‘‘ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਰੇਵਤੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਅਪਰਿਮੇਯ੍ਯਿਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੩. ‘ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ…ਪੇ॰… ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮ’’’ਨ੍ਤਿ॥ –
ਅਟ੍ਠ ਗਾਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਾ।

੧੪. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ॥

੧੫. ‘‘ਤਦਾਪਿ ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਂ, ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਬ੍ਰੂਹਯਿਂ।
ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਂ ਧਮ੍ਮਂ, ਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਅਭਿਪਤ੍ਥਿਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਰਣਂ ਤਸ੍ਸ ਗਚ੍ਛਹ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਸਰਣਂ ਅਗਚ੍ਛਿਂ ਅਹਂ, ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨਂ। **ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਗੁਣ**ਨ੍ਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ। **ਅਨੁਤ੍ਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਂ। ‘‘ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਗੁਣਮੁਤ੍ਤਮ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋ ਉਤ੍ਤਾਨੋਵ। **ਥੋਮਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਥੋਮੇਤ੍ਵਾ ਵਣ੍ਣਯਿਤ੍ਵਾ। ਯਥਾਥਾਮਨ੍ਤਿ ਯਥਾਬਲਂ। **ਉਤ੍ਤੁਰੀਯ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ। **ਅਦਾਸਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਦਾਸਿਂ ਅਹਂ। **ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਕਰਂ ਧਮ੍ਮਂ, ਪਾਰਮੀਧਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ। **ਅਨੁਬ੍ਰੂਹਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਵਡ੍ਢੇਸਿਂ। **ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਆਨਯਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਤਂ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ। **ਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਅਭਿਪਤ੍ਥਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਮਯਾ ਅਭਿਪਤ੍ਥਿਤਂ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ **ਰੇਵਤਸ੍ਸ** ਭਗਵਤੋ ਨਗਰਂ ਸੁਧਞ੍ਞਵਤੀ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਵਿਪੁਲੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ, ਮਾਤਾ ਵਿਪੁਲਾ ਨਾਮ, ਵਰੁਣੋ ਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਵੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸਮ੍ਭਵੋ ਨਾਮ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਭਦ੍ਦਾ ਚ ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਨਾਗਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਆਯੁ ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਸੁਦਸ੍ਸਨਾ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਵਰੁਣੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਆਜਞ੍ਞਰਥੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ।

‘‘ਤਸ੍ਸ ਦੇਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਂ, ਪਭਾਜਾਲਮਨੁਤ੍ਤਰਂ।
ਦਿਵਾ ਚੇਵ ਤਦਾ ਰਤ੍ਤਿਂ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਫਰਤਿ ਯੋਜਨਂ॥

‘‘ਧਾਤੁਯੋ ਮਮ ਸਬ੍ਬਾਪਿ, ਵਿਕਿਰਨ੍ਤੁਤਿ ਸੋ ਜਿਨੋ।
ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੁਕਮ੍ਪਕੋ॥

‘‘ਮਹਾਨਾਗਵਨੁਯ੍ਯਾਨੇ, ਮਹਤੋ ਨਗਰਸ੍ਸ ਸੋ।
ਪੂਜਿਤੋ ਨਰਮਰੂਹਿ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ ਰੇਵਤੋ’’ਤਿ॥

ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੬. ‘‘ਨਗਰਂ ਸੁਧਞ੍ਞਵਤੀ ਨਾਮ, ਵਿਪੁਲੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਵਿਪੁਲਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਰੇਵਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੧. ‘‘ਵਰੁਣੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਵੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਸਮ੍ਭਵੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਰੇਵਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੨. ‘‘ਭਦ੍ਦਾ ਚੇਵ ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਨਾਗਮੂਲੇ ਅਬੁਜ੍ਝਥ॥

੨੩. ‘‘ਪਦੁਮੋ ਕੁਞ੍ਜਰੋ ਚੇਵ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਕਾ।
ਸਿਰਿਮਾ ਚੇਵ ਯਸਵਤੀ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਿਕਾ॥

੨੪. ‘‘ਉਚ੍ਚਤ੍ਤਨੇਨ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮੁਗ੍ਗਤੋ।
ਓਭਾਸੇਤਿ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਇਨ੍ਦੁਕੇਤੁਵ ਉਗ੍ਗਤੋ॥

੨੫. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ, ਪਭਾਮਾਲਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ।
ਦਿਵਾ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਫਰਤਿ ਯੋਜਨਂ॥

੨੬. ‘‘ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ , ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਦਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੨੭. ‘‘ਦਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਬਲਂ ਅਮਤਂ ਲੋਕੇ ਪਕਾਸਯਂ।
ਨਿਬ੍ਬਾਯਿ ਅਨੁਪਾਦਾਨੋ, ਯਥਗ੍ਗੁਪਾਦਾਨਸਙ੍ਖਯਾ॥

੨੮. ‘‘ਸੋ ਚ ਕਾਯੋ ਰਤਨਨਿਭੋ, ਸੋ ਚ ਧਮ੍ਮੋ ਅਸਾਦਿਸੋ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਓਭਾਸੇਤੀ**ਤਿ ਪਕਾਸਯਤਿ। **ਉਗ੍ਗਤੋ**ਤਿ ਉਸ੍ਸਿਤੋ। **ਪਭਾਮਾਲਾ**ਤਿ ਪਭਾਵੇਲਾ। **ਯਥਗ੍ਗੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ। **ਉਪਾਦਾਨਸਙ੍ਖਯਾ**ਤਿ ਇਨ੍ਧਨਕ੍ਖਯਾ। **ਸੋ ਚ ਕਾਯੋ ਰਤਨਨਿਭੋ**ਤਿ ਸੋ ਚ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਯੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ। ‘‘ਤਞ੍ਚ ਕਾਯਂ ਰਤਨਨਿਭ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸੋਯੇਵ ਪਨਸ੍ਸਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਰੇਵਤਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਞ੍ਚਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੮. ਸੋਭਿਤਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇਪਿ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ **ਸੋਭਿਤੋ** ਨਾਮ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਦੇਵੇਹਿ ਆਯਾਚਿਤੋ ਤੁਸਿਤਪੁਰਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸੁਧਮ੍ਮਨਗਰੇ ਸੁਧਮ੍ਮਰਾਜਸ੍ਸ ਕੁਲੇ ਸੁਧਮ੍ਮਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸੋ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੁਧਮ੍ਮੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਵਿਰਾਜਿਤਘਨਮੇਘਪਟਲਤੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਂ ਜਾਤਿਯਞ੍ਚ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ।

ਸੋ ਦਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਤ੍ਤਿਂਸਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਅਗ੍ਗਾਯ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਮਖਿਲਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਸੀਹਕੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਸਂਵੇਗੋ ਪਾਸਾਦੇਯੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿਸਮਾਧਿਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਝਾਨਾਨਿ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਧਾਨਚਰਿਯਮਚਰਿ। ਤਤੋ ਮਖਿਲਮਹਾਦੇਵਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਰਮਮਧੁਰਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਤ੍ਥਾਯ ਚਿਤ੍ਤਮੁਪ੍ਪਾਦੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਪਾਸਾਦੋ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਂ ਮਜ੍ਝੇਕਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਯਂ ਓਤਰਤੁ, ਇਮਾ ਚ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਮਯਿ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਅਵੁਤ੍ਤਾ ਸਯਮੇਵ ਪਾਸਾਦਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੂ''ਤਿ। ਸਹਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਾ ਪਾਸਾਦੋ ਚ ਸੁਧਮ੍ਮਰਾਜਭਵਨਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਸਿਤਞ੍ਜਨਸਙ੍ਕਾਸਮਾਕਾਸਮਬ੍ਭੁਗ੍ਗਞ੍ਛਿ। ਸੋ ਸਮੋਸਰਿਤਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਦਾਮਸਮਲਙ੍ਕਤਪਾਸਾਦਤਲੋ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਗਗਨਤਲਂ ਸਮਲਙ੍ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਵਿਯ ਕਨਕਰਸਧਾਰਾਸਦਿਸਰੁਚਿਰਕਰਨਿਕਰੋ ਦਿਵਸਕਰੋ ਵਿਯ ਚ ਸਰਦਸਮਯਰਜਨਿਕਰੋ ਵਿਯ ਚ ਵਿਰੋਚਮਾਨੋ ਵਿਲਮ੍ਬਮਾਨਵਿਵਿਧਵਿਚਿਤ੍ਤਕਿਙ੍ਕਿਣਿਕਜਾਲੋ ਯਸ੍ਸ ਕਿਰ ਵਾਤੇਰਿਤਸ੍ਸ ਸੁਕੁਸਲਜਨਵਾਦਿਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਸ੍ਸ ਤੁਰਿਯਸ੍ਸ ਵਿਯ ਸਦ੍ਦੋ ਵਗ੍ਗੁ ਚ ਰਜਨੀਯੋ ਚ ਕਮਨੀਯੋ ਚ ਅਹੋਸਿ।

ਦੂਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੁਯ੍ਯਮਾਨੇਨ ਮਧੁਰੇਨ ਸਰੇਨ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸੋਤਾਨਿ ਓਦਹਮਾਨੋ ਘਰਚਚ੍ਚਰਚਤੁਕ੍ਕਵੀਥਿਆਦੀਸੁ ਠਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਕਥਾਸਲ੍ਲਾਪੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਨਾਤਿਨੀਚੇਨ ਨਾਤਿਉਚ੍ਚੇਨ ਤਰੁਵਰਵਨਮਤ੍ਥਕਾਵਿਦੂਰੇਨਾਕਾਸੇਨ ਪਲੋਭਯਮਾਨੋ ਵਿਯ ਤਰੁਵਰਸਾਖਾਨਾਨਾਰਤਨਜੁਤਿਵਿਸਰਸਮੁਜ੍ਜਲੇਨ ਵਣ੍ਣੇਨ ਜਨਨਯਨਾਨਿ ਆਕਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵਂ ਸਮੁਗ੍ਘੋਸਯਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਗਗਨਤਲਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਤ੍ਥ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋਪਿ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਸ੍ਸ ਵਰਤੁਰਿਯਸ੍ਸ ਮਧੁਰੇਨ ਸਰੇਨ ਉਪਗਾਯਿਂਸੁ ਚੇਵ ਵਿਲਪਿਂਸੁ ਚ। ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨੀ ਕਿਰਸ੍ਸ ਸੇਨਾਪਿ ਅਲਙ੍ਕਾਰ-ਕਾਯਾਭਰਣ-ਜੁਤਿ-ਸਮੁਦਯ-ਸਮੁਜ੍ਜੋਤਨਾਨਾਵਿਰਾਗ-ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਵਸਨਾਭਰਣਸੋਭਿਤਾ ਅਮਰਵਰਸੇਨਾ ਵਿਯ ਪਰਮਰੁਚਿਰਦਸ੍ਸਨਾ ਧਰਣੀ ਵਿਯ ਗਗਨਤਲੇਨ ਪਾਸਾਦਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤਤੋ ਪਾਸਾਦੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਉਜੁਵਿਪੁਲਵਟ੍ਟਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਕੁਸੁਮਪਲ੍ਲਵਮਕੁਲਸਮਲਙ੍ਕਤਂ ਨਾਗਰੁਕ੍ਖਂ ਮਜ੍ਝੇਕਤ੍ਵਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਚ ਕੇਨਚਿ ਅਵੁਤ੍ਤਾਵ ਤਤੋ ਪਾਸਾਦਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਨੇਕਗੁਣਸੋਭਿਤੋ ਕਿਰ ਸੋਭਿਤੋਪਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਮਹਾਜਨਕਤਪਰਿਵਾਰੋਯੇਵ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਤੀਸੁ ਯਾਮੇਸੁ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾਯੋ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਮਾਰਬਲਂ ਪਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਤਾਬਲੇਨੇਵ ਯਥਾਗਤਮਗਮਾਸਿ। ਪਾਸਾਦੋ ਪਨ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋਭਿਤੋ ਪਨ ਭਗਵਤਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ – ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਧਮ੍ਮਜ੍ਝੇਸਨਂ ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ – ''ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਪਠਮਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁਨਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਮਾਤਿਕੇ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕੇ ਅਸਮਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਸੁਨੇਤ੍ਤਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਕੁਮਾਰਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਗਮ੍ਭੀਰਂ ਨਿਪੁਣਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਇਮੇਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਧਮ੍ਮੁਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਕੁਮਾਰੇ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੇਨ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਸਪਰਿਵਾਰੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ‘‘ਰੇਵਤਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸੋਭਿਤੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਸਮਾਹਿਤੋ ਸਨ੍ਤੁਚਿਤ੍ਤੋ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ॥

੨. ‘‘ਸੋ ਜਿਨੋ ਸਕਗੇਹਮ੍ਹਿ, ਮਾਨਸਂ ਵਿਨਿਵਤ੍ਤਯਿ।
ਪਤ੍ਵਾਨ ਕੇਵਲਂ ਬੋਧਿਂ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿ॥

੩. ‘‘ਯਾਵ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਵੀਚਿਤੋ, ਭਵਗ੍ਗਾ ਚਾਪਿ ਉਦ੍ਧਤੋ।
ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਏਕਪਰਿਸਾ, ਅਹੋਸਿ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ॥

੪. ‘‘ਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿ।
ਗਣਨਾਯ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਕਗੇਹਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਵਨੇਯੇਵ, ਅਨੋਪਾਸਾਦਤਲੇਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾਨਸਂ ਵਿਨਿਵਤ੍ਤਯੀ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਸਕਗੇਹੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਦਿਵਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇਯੇਵ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭਾਵਤੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹੇਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਤੋ। **ਭਵਗ੍ਗਾ**ਤਿ ਅਕਨਿਟ੍ਠਭਵਨਤੋ। **ਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ। **ਗਣਨਾਯ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਗਣਨਪਥਮਤੀਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ**ਤਿ ਪਠਮੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ। **ਅਹੂ**ਤਿ ਗਣਨਾਯ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਪਰਿਸਾ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਪਠਮੇ ਅਭਿਸਮਿਂਸੁਯੇਵਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਠਮਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ ਅਭਿਸਮਿਂਸੁ ਯੇ ਜਨਾ, ਤੇ ਗਣਨਾਯ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਚਿਤ੍ਤਪਾਟਲਿਯਾ ਮੂਲੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਵਕਨਕਮਣਿਮਯਭਵਨੇ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਮੂਲੇ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫. ‘‘ਤਤੋ ਪਰਮ੍ਪਿ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ, ਮਰੂਨਞ੍ਚ ਸਮਾਗਮੇ।
ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਗਰੇ ਜਯਸੇਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਂ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਸੋਕਸ੍ਸਕਣ੍ਣਚਮ੍ਪਕਨਾਗਪੁਨ੍ਨਾਗਵਕੁਲਸੁਰਭਿਚੂਤਪਨਸਾਸਨਸਾਲਕਨ੍ਦ- ਸਹਕਾਰਕਰਵੀਰਾਦਿਤਰੁਵਰਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਆਰਾਮਂ ਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਸਿ। ਦਾਨਾਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਗਂ ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਤ੍ਤਨਿਕਾਯਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ, ਜਯਸੇਨੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਆਰਾਮਂ ਰੋਪਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਬੁਦ੍ਧੇ ਨਿਯ੍ਯਾਤਯੀ ਤਦਾ॥

੭. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਯਾਗਂ ਪਕਿਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ।
ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਪੁਨ ਉਗ੍ਗਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸੁਨਨ੍ਦਨਗਰੇ ਸੁਨਨ੍ਦਂ ਨਾਮ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਾਨੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਕੋਟਿਸਤਂ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ , ਤੇਸਂ ਮਜ੍ਝੇ ਸੋਭਿਤੋ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਅਯਂ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਮੇਖਲਾਨਗਰੇ ਧਮ੍ਮਗਣੋ ਧਮ੍ਮਗਣਾਰਾਮਂ ਨਾਮ ਪਵਰਾਰਾਮਂ ਮਹਾਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ

ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਸਹ ਸਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਹਿ ਦਾਨੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਾਗਮੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇਨ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਨਵੁਤਿਯਾ ਅਰਹਨ੍ਤਕੋਟੀਨੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਅਯੰ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਦਸਸਤਨਯਨਪੁਰੇ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਵਾਰਣਾਯ ਸੁਰਵਰਪਰਿਵੁਤੋ ਓਤਰਿ, ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਅਰਹਨ੍ਤਕੋਟੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਪਵਾਰੇਸਿ। ਅਯੰ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੮. ‘‘ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁੰ, ਸੋਭਿਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨੰ ਵਿਮਲਾਨੰ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨੰ॥

੯. ‘‘ਉਗ੍ਗਤੋ ਨਾਮ ਸੋ ਰਾਜਾ, ਦਾਨੰ ਦੇਤਿ ਨਰੁਤ੍ਤਮੋ।
ਤਮ੍ਹਿ ਦਾਨੇ ਸਮਾਗਞ੍ਛੁੰ, ਅਰਹਨ੍ਤਾ ਸਤਕੋਟਿਯੋ॥

੧੦. ‘‘ਪੁਨਾਪਰੰ ਪੁਰਗਣੇ, ਦੇਤਿ ਦਾਨੰ ਨਰੁਤ੍ਤਮੋ।
ਤਦਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀਨੰ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੧੧. ‘‘ਦੇਵਲੋਕੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾਨ, ਯਦਾ ਓਰੋਹਤੀ ਜਿਨੋ।
ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟੀਨੰ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ’’ਤਿ॥

ਤਦਾ ਕਿਰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਮ੍ਮਵਤੀਨਗਰੇ ਉਭਤੋ ਸੁਜਾਤੋ ‘ਸੁਜਾਤੋ’ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੋਭਿਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਤੇਮਾਸੰ ਮਹਾਦਾਨਮਦਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨੰ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਬਜਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੨. ‘‘ਅਹੰ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਸੁਜਾਤੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ।
ਤਦਾ ਸਸਾਵਕੰ ਬੁਦ੍ਧੰ, ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਤਪ੍ਪਯਿੰ॥

੧੩. ‘‘ਸੋਪਿ ਮੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬਜਾਕਾਸਿ, ਸੋਭਿਤੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਅਪਰਿਮੇਯਿਜਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੪. ‘‘ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮੰ॥

੧੫. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਹਟ੍ਠੋ ਸੰਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ।
ਤਮੇਵਤ੍ਥਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਉਗ੍ਗੰ ਧਿਤਿਮਕਾਸਹ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਮੇਵਤ੍ਥਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਅਤ੍ਥੰ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੋਭਿਤਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ – ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਅਯੰ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਵਿਤਥਵਚਨਾ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾ’’ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਅਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਬ੍ਬੰ ਘੋਰੰ। **ਧਿਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯੰ। **ਅਕਾਸਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਕਾਸਿੰ ਅਹੰ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ **ਸੋਭਿਤਸ੍ਸ** ਭਗਵਤੋ ਸੁਧਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ, ਮਾਤਾ ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ, ਅਸਮੋ ਚ ਸੁਨੇਤ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਅਨੋਮੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਨਕੁਲਾ ਚ ਸੁਜਾਤਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਨਾਗਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਸਰੀਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ, ਮਖਿਲਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਮਹਾਦੇਵੀ, ਸੀਹਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ

ਅਤ੍ਰਜੋ, ਨਾਟਕਿੱਥੀਨਂ ਸਤ੍ਤੁਤਿੰਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਪਾਸਾਦੇਨ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਜਯਸੇਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ। ਸੇਤਾਰਾਮੇ ਕਿਰ ਵਸੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੁਂ –

੧੯. ''ਸੁਧਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਸੋਭਿਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੧. ''ਅਸਮੋ ਚ ਸੁਨੇਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਅਨੋਮੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੋਭਿਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੨. ''ਨਕੁਲਾ ਚ ਸੁਜਾਤਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੁਜ੍ਝਮਾਨੋ ਚ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਨਾਗਮੂਲੇ ਅਬੁਜ੍ਝਥ॥

੨੪. ''ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਰਤਨਂ , ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਓਭਾਸੇਤਿ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਸਤਰਂਸੀਵ ਉਗ੍ਗਤੋ॥

੨੫. ''ਤਥਾ ਸੁਫੁਲ੍ਲਂ ਪਵਨਂ, ਨਾਨਾਗਨ੍ਧੇਹਿ ਧੂਪਿਤਂ।
ਤਥੇਵ ਤਸ੍ਸ ਪਾਵਚਨਂ, ਸੀਲਗਨ੍ਧੇਹਿ ਧੂਪਿਤਂ॥

੨੬. ''ਯਥਾਪਿ ਸਾਗਰੋ ਨਾਮ, ਦਸ੍ਸਨੇਨ ਅਤਪ੍ਪਿਯੋ।
ਤਥੇਵ ਤਸ੍ਸ ਪਾਵਚਨਂ, ਸਵਨੇਨ ਅਤਪ੍ਪਿਯਂ॥

੨੭. ''ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ , ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੨੮. ''ਓਵਾਦਂ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿਞ੍ਚ, ਦਤ੍ਵਾਨ ਸੇਸਕੇ ਜਨੇ।
ਹੁਤਾਸਨੋਵ ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

੨੯. ''ਸੋ ਚ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਤੇਪਿ ਸਾਵਕਾ ਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤਾ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਤਰਂਸੀ**ਵਾਤਿਆਦਿਚ੍ਚੋ ਵਿਯ, ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ ਓਭਾਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਵਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਵਨਂ। **ਧੂਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਾਸਿਤਂ ਗਨ੍ਧਿਤਂ। **ਅਤਪ੍ਪਿਯੋ**ਤਿ ਅਤਿਤ੍ତਿਕਰੋ, ਅਤਿਤ੍ਤਿਜਨਨੋ ਵਾ। **ਤਾਵਦੇ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ, ਤਾਵਤਕਂ ਕਾਲਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਾਰੇਸੀ**ਤਿ ਤਾਰਯੀ। **ਓਵਾਦ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਿਂ ਵਾਦੋ ਓਵਾਦੋ ਨਾਮ। **ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵਚਨਂ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਿ ਨਾਮ। **ਸੇਸਕੇ ਜਨੇ**ਤਿ ਸਚ੍ਚਪ੍ਪਟਿਵੇਧਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੇਸਜਨਸ੍ਸ, ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨਂ। **ਹੁਤਾਸਨੋਵ ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਯਾ ਭਗਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਸੋਭਿਤਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਛਟ੍ਠੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੯. ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੋਭਿਤਬੁਦ੍ਧੇ ਪਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਏਕਮਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਂ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦਰਹਿਤਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਤੀਤੇ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਤਯੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ **ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ, ਪਦੁਮੋ, ਨਾਰਦੋ**ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ** ਭਗਵਾ ਸੋਲ਼ਸ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵੇਹਿ ਅਭਿਯਾਚਿਤੋ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਵਤਿਯਂ ਨਾਮ ਰਾਜਧਾਨਿਯਂ ਯਸਵਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਲੇ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਚਾਰੁਪਯੋਧਰਾਯ ਯਸੋਧਰਾਯ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਕੁਮਾਰੇ ਕਿਰ ਯਸੋਧਰਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤੇ ਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਪ੍ਪਭਾਵੇਨ ਪਭਾ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣਂ ਠਾਨਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਪ੍ਪਭਾਹਿ ਅਨਭਿਭਵਨੀਯਾਵ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਸੁਚਨ੍ਦਨੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਜਾਯਿ। ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵ।

ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਪਨਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ, ਯਸ੍ਮਾ ਜਾਤਿਯਂ ਆਕਾਸਤੋ ਸਤ੍ਤ ਰਤਨਾਨਿ ਪਤਿਂਸੁ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨੋਮਾਨਂ ਰਤਨਾਨਂ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿਹੇਤੁਭੂਤਤ੍ਤਾ ‘‘ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ’’ਤਿ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵੁਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਕਾਮਗੁਣੇਹਿ ਪਰਿਚਾਰਿਯਮਾਨੋ ਦਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸਿਰਿ ਉਪਸਿਰਿ ਸਿਰਿਵਡ੍ਢੋਤਿ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸਿਰਿਮਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਤੇਵੀਸਤਿ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੋ ਸਿਰਿਮਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਉਪਵਾਣੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਜਾਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਿਵਿਕਾਯਾਨੇਨ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਤਿਸ੍ਸੋ ਜਨਕੋਟਿਯੋ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ।

ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਦਸ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿ। ਤਤੋ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਅਨੁਪਮਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪਮਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਨੋਮਨਾਮਾਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜੁਨਰੁਕ੍ਖਬੋਧਿਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਤ੍ਤਿਂਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਵੀਰਿਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਰਂ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਤੀਸੁ ਯਾਮੇਸੁ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ’’ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ‘‘ਸੋਭਿਤਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਤੇਜਸ੍ਸੀ ਦੁਰਤਿਕ੍ਕਮੋ॥

੨. ‘‘ਸੋ ਛੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਨਂ ਸਬ੍ਬਂ, ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਤਯੋ ਭਵੇ।
ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਗਮਨਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਦੇਸੇਸਿ ਦੇਵਮਾਨੁਸੇ॥

੩. ‘‘ਸਾਗਰੋਵ ਅਸਙ੍ਖੋਭੋ, ਪਬ੍ਬਤੋਵ ਦੁਰਾਸਦੋ।
ਆਕਾਸੋਵ ਅਨਨ੍ਤੋ ਸੋ, ਸਾਲਰਾਜਾਵ ਫੁਲ੍ਲਿਤੋ॥

੪. ‘‘ਦਸ੍ਸਨੇਨਪਿ ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਂ, ਤੋਸਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਪਾਣਿਨੋ।
ਬ੍ਯਾਹਰਨ੍ਤਂ ਗਿਰਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਅਮਤਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ ਤੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਅਨੁਪਮਦਸ੍ਸਨੋ, ਅਮਿਤਦਸ੍ਸਨੋ ਵਾ। **ਅਮਿਤਯਸੋ**ਤਿ ਅਮਿਤਪਰਿਵਾਰੋ, ਅਮਿਤਕਿਤ੍ਤਿ ਵਾ। **ਤੇਜਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਸੀਲਸਮਾਧਿਪਞ੍ਞਾਤੇਜੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਦੁਰਤਿਕ੍ਕਮੋ**ਤਿ ਦੁਪ੍ਪਧਂਸਿਯੋ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਦੇਵੇਨ ਵਾ ਮਾਰੇਨ ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਵਾ

ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੋ ਛੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਨਂ ਸਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਦਸਵਿਧਂ ਸਂਯੋਜਨਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ। **ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਤਯੋ ਭਵੇ**ਤਿ ਤਿਭਵੂਪਗਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਯਕਰਞਾਣੇਨ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ, ਅਭਾਵਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਗਮਨਂ ਮਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਅਨਿਵਤ੍ਤੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਂ ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਅਨੇਨਾਤਿ ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਗਮਨੋ। ਤਂ ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਗਮਨਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ ਦੇਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਦਸ੍ਸੇਤੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਦੇਵਮਾਨੁਸੇ**ਤਿ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਅਸਙ੍ਖੋਭੇਤਿ ਖੋਭੇਤੁਂ ਚਾਲੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੋਤਿ ਅਕ੍ਖੋਭਿਯੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਸਮੁਦ੍ਦੋ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਗਮ੍ਭੀਰੋ ਅਨੇਕਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਭੂਤਾਵਾਸੋ ਅਕ੍ਖੋਭਿਯੋ, ਏਵਂ ਅਕ੍ਖੋਭਿਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਕਾਸੋਵ ਅਨਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਯਥਾ ਪਨ ਆਕਾਸਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਥ ਖੋ ਅਨਨ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਅਪਾਰੋ, ਏਵਂ ਭਗਵਾਪਿ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇਹਿ ਅਨਨ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਅਪਾਰੋ। **ਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਭਗਵਾ। **ਸਾਲਰਾਜਾਵ ਫੁਲ੍ਲਿਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਲਕ੍ਖਣਾਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਮਲਙ੍ਕਤਸਰੀਰਤ੍ਤਾ ਸੁਫੁਲ੍ਲਿਤਸਾਲਰਾਜਾ ਵਿਯ ਸੋਭਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਸ੍ਸਨੇਨਪਿ ਤਂ ਬੁਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨੇਨਾਪੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਈਦਿਸੇਸੁਪਿ ਸਾਮਿਵਚਨਂ ਪਯੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਦਸਤ੍ਥਵਿਦੂ। **ਤੋਸਿਤਾ**ਤਿ ਪਰਿਤੋਸਿਤਾ ਪੀਣਿਤਾ। **ਬ੍ਯਾਹਰਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਯਾਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ। **ਅਮਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ। **ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਧਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਤੇ**ਤਿ ਯੇ ਤਸ੍ਸ ਗਿਰਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਮਤਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਭਗਵਾ ਪਨ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਆਯਾਚਿਤੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਖੁਨਾ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਤਿਕੋਟਿਸਙ੍ਖੇ ਜਨੇ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਕਤ੍ਥ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਏਤਰਹਿ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਸੁਭਵਤੀਨਗਰੇ ਸੁਦਸ੍ਸਨੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨੁਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਸਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਕੋਟਿਸਤਾਨਂ ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫. ''ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਤਸ੍ਸ, ਇਦ੍ਧੋ ਫੀਤੋ ਤਦਾ ਅਹੁ।
ਕੋਟਿਸਤਾਨਿ ਅਭਿਸਮਿਂਸੁ, ਪਠਮੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਫੀਤੋ**ਤਿ ਫਾਤਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਬਾਹੁਜਞ੍ਞਵਸੇਨ। **ਕੋਟਿਸਤਾਨੀ**ਤਿ ਕੋਟੀਨਂ ਸਤਾਨਿ ਕੋਟਿਸਤਾਨਿ। ''ਕੋਟਿਸਤਯੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਸਤਕੋਟਿਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਓਸਧੀਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਅਸਨਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਸੁਰੇਹਿ ਦੁਰਭਿਭਵਨੇ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਯਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤੇਮਾਸਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਾਪਯਿ। ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਦੇਵਤਾਕੋਟਿਯੋ ਅਭਿਸਮਿਂਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬. ''ਤਤੋ ਪਰਂ ਅਭਿਸਮਯੇ, ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮਵੁਟ੍ਠਿਯੋ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋਭਿਸਮਿਂਸੁ, ਦੁਤਿਯੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਮਹਾਮੇਘੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ। **ਧਮ੍ਮਵੁਟ੍ਠਿਯੋ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਕਥਾਵਸ੍ਸਵੁਟ੍ਠਿਯੋ।

ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਮਙ੍ਗਲਪਞ੍ਹਾਨਿਦ੍ਦੇਸੇ ਅਟ੍ਠਸਤ੍ਤਤਿ ਕੋਟਿਯੋ ਅਭਿਸਮਿਂਸੁ। ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੭. ''ਤਤੋ ਪਰਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ, ਤਪ੍ਪਯਨ੍ਤੇ ਚ ਪਾਣਿਨਂ।
ਅਟ੍ਠਸਤ੍ਤਤਿਕੋਟੀਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵ**ਸ੍ਸਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਕਥਾਸਲਿਲਧਾਰੰ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ। **ਤਪ੍ਪਯਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਾਮਤਵਸ੍ਸੇਨ ਤਪ੍ਪਯਨ੍ਤੇ, ਤਪ੍ਪਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਭਗਵਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸਪਿ ਭਗਵਤੋ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਤਤ੍ਥ ਸੋਰੇਯ੍ਯਨਗਰੇ ਇਸਿਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮੇ ਦੇਸਿਯਮਾਨੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨੰ ਅਰਹਨ੍ਤਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਅਯੰ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਧਵਤੀਨਗਰੇ ਸੁਨ੍ਦਰਿਨ੍ਧਰਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮੇ ਦੇਸਿਯਮਾਨੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਅਰਹਨ੍ਤਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਅਯੰ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਸੋਰੇਯ੍ਯਨਗਰੇਯੇਵ ਸੋਰੇਯ੍ਯਰਞ੍ਞਾ ਸਹ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਛਨ੍ਨੰ ਅਰਹਨ੍ਤਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਅਯੰ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੮. ''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁੰ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਚ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ, ਪੁਪ੍ਫਿਤਾਨੰ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ॥

੯. ''ਅਟ੍ਠਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਤਦਾ ਅਹੁ।
ਪਹੀਨਮਦਮੋਹਾਨੰ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨੰ॥

੧੦. ''ਸਤ੍ਤਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਅਨਙ੍ਗਣਾਨੰ ਵਿਰਜਾਨੰ, ਉਪਸਨ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨੰ॥

੧੧. ''ਛਨ੍ਨੰ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ, ਨਿਬ੍ਬੁਤਾਨੰ ਤਪਸ੍ਸਿਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਚ ਮਹੇਸਿਨੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਪਿ। ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸਪਿ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਲਕ੍ਖਣੰ ਸਦ੍ਦਸਤ੍ਥਤੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ। **ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਨੰ ਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ, ਚਿਣ੍ਣਵਸਿਤਾਯ ਖਿਪ੍ਪਨਿਸਨ੍ਤਿਭਾਵੇਨ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਥਿਰਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਪ੍ਫਿਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਫਾਲਿਫੁਲ੍ਲਭਾਵੇਨ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ। ਵ**ਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ।

ਅਨਙ੍ਗਣਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਯੰ **ਅਙ੍ਗਣ**-ਸਦ੍ਦੋ ਕਤ੍ਥਚਿ ਕਿਲੇਸੇਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਥਾਹ – ''ਤਤ੍ਥ ਕਤਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਣਾਨਿ? ਰਾਗੋ ਅਙ੍ਗਣੰ ਦੋਸੋ ਅਙ੍ਗਣੰ ਮੋਹੋ ਅਙ੍ਗਣ''ਨ੍ਤਿ (ਵਿਭੰ॰ ੯੨੪)। ''ਪਾਪਕਾਨੰ ਖੋ ਏਤੰ, ਆਵੁਸੋ, ਅਕੁਸਲਾਨੰ ਇਚ੍ਛਾਵਚਰਾਨੰ ਅਧਿਵਚਨੰ ਯਦਿਦੰ ਅਙ੍ਗਣ''ਨ੍ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੬੦)। ਕਤ੍ਥਚਿ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਮਲੇ? ਯਥਾਹ – ''ਤਸ੍ਸੇਵ ਰਜਸ੍ਸ ਵਾ ਅਙ੍ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਪਹਾਨਾਯ ਵਾਯਮਤੀ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੮੪)। ਕਤ੍ਥਚਿ ਤਥਾਰੂਪੇ ਭੂਮਿਭਾਗੇ ''ਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣੰ ਬੋਧਿਯਙ੍ਗਣੰ ਰਾਜਙ੍ਗਣ''ਨ੍ਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਕਿਲੇਸੇਸੁ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਨਿਕ੍ਕਿਲੇਸਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੫੭)। ਵ**ਿਰਜਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨੰ। **ਤਪਸ੍ਸਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਲੇਸਕ੍ਖਯਕਰੋ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤੋ ਤਪੋ ਯੇਸੰ ਅਤ੍ਥਿ ਤੇ ਤਪਸ੍ਸਿਨੋ, ਤੇਸੰ ਤਪਸ੍ਸੀਨੰ, ਖੀਣਾਸਵਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕੋ ਮਹੇਸਕ੍ਖੋ ਯਕ੍ਖਸੇਨਾਪਤਿ ਅਹੋਸਿ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਯਕ੍ਖਾਨੰ ਅਧਿਪਤਿ। ਸੋ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਮਰੁਚਿਰਦਸ੍ਸਨੰ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੰ ਅਭਿਰੁਚਿਰਰਜਨਿਕਰਮਣ੍ਡਲਸਦਿਸੰ ਮਣ੍ਡਪੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਮਹਾਦਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਅਥ

ਨੰ ਭਗਵਾ ਭਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨਸਮਯੇ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੨. ‘‘ਅਹੰ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਯਕ੍ਖੋ ਆਸਿੰ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ।
ਨੇਕਾਨੰ ਯਕ੍ਖਕੋਟੀਨੰ, ਵਸਵਤ੍ਤਿਮ੍ਹਿ ਇਸ੍ਸਰੋ॥

੧੩. ‘‘ਤਦਾਪਿ ਤੰ ਬੁਦ੍ਧਵਰੰ, ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹੇਸਿਨੰ।
ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਤਪ੍ਪੇਸਿੰ, ਸਸਙ੍ਘੰ ਲੋਕਨਾਯਕੰ॥

੧੪. ‘‘ਸੋਪਿ ਮੰ ਤਦਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਨਯਨੋ ਮੁਨਿ।
ਅਪਰਿਮੇਯ੍ਯਿਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੫. ‘‘ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮੰ॥
੧੬. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਹਟ੍ਠੋ ਸੰਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ।
ਉਤ੍ਤਰਿੰ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿੰ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਤ੍ਤਰਿੰ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਰਮਿਪੂਰਣਤ੍ਥਾਯ ਭਿਯ੍ਯੋਪਿ ਦਲ੍ਹਤਰੰ ਪਰਕ੍ਕਮਮਕਾਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ **ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ** ਭਗਵਤੋ ਚਨ੍ਦਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਯਸਵਾ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਯਸੋਧਰਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਨਿਸਭੋ ਚ ਅਨੋਮੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਵਰੁਣੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੁਨ੍ਦਰੀ ਚ ਸੁਮਨਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਅਜ੍ਜੁਨਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸੰ ਆਯੁ, ਸਿਰਿਮਾ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਉਪਵਾਣੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਦਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰੰ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਸੋ ਸਿਵਿਕਾਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਿਵਿਕਾਯਾਨੇਨ ਗਮਨੰ ਪਨ ਸੋਭਿਤਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾਯ ਪਾਸਾਦਗਮਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਧਮ੍ਮਕੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ। ਧਮ੍ਮਾਰਾਮੇ ਕਿਰ ਭਗਵਾ ਵਿਹਾਸੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੭. ‘‘ਨਗਰੰ ਚਨ੍ਦਵਤੀ ਨਾਮ, ਯਸਵਾ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਮਾਤਾ ਯਸੋਧਰਾ ਨਾਮ, ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨੨. ‘‘ਨਿਸਭੋ ਚ ਅਨੋਮੋ ਚ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਵਰੁਣੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨੩. ‘‘ਸੁਨ੍ਦਰੀ ਚ ਸੁਮਨਾ ਚ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਅਜ੍ਜੁਨੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੫. ‘‘ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਰਤਨੰ, ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਪਭਾ ਨਿਦ੍ਧਾਵਤੀ ਤਸ੍ਸ, ਸਤਰੰਸੀਵ ਉਗ੍ਗਤੋ॥

੨੬. ‘‘ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤੰ ਬਹੁੰ॥

੨੭. ‘‘ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤੰ ਪਾਵਚਨੰ, ਅਰਹਨ੍ਤੇਹਿ ਤਾਦਿਹਿ।
ਵੀਤਰਾਗੇਹਿ ਵਿਮਲੇਹਿ, ਸੋਭਿਤ੍ਥ ਜਿਨਸਾਸਨੰ॥

੨੮. ‘‘ਸੋ ਚ ਸਤ੍ਥਾ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਯੁਗਾਨਿ ਤਾਨਿ ਅਤੁਲਿਯਾਨਿ।
ਸਬ੍ਬੰ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤੰ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਭਾ ਨਿਦ੍ਧਾਵਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਤੋ ਪਭਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ। ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਪਨਸ੍ਸ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲੰ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੰ ਪਦੇਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। **ਯੁਗਾਨਿ ਤਾਨੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਯੁਗਾਦੀਨਿ ਯੁਗਲ਼ਾਨਿ। **ਸਬ੍ਬੰ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੰ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਅਨਿਚ੍ਚਮੁਖੰ ਪਵਿਟ੍ਠੰ ਵਿਨਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਕਮੇਵ ਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਕਾ ਤੁਚ੍ਛਕਾਯੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮ**-ਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ। ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਚਾਤਿ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਪਣਿਧਾਨਮਕੰਸੁ। ਇਮੇਸੰ ਪਨ ਥੇਰਾਨੰ ਵਤ੍ਥੁ ਚੇਤ੍ਥ ਕਥੇਤਬ੍ਬੰ। ਮਯਾ ਗਨ੍ਥਵਿਤ੍ਥਾਰਭਯੇਨ ਨ ਉਦ੍ਧਟਨ੍ਤਿ।

ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਸਤ੍ਤਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸੋ।

੧੦. ਪਦੁਮਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦਸਵਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾਯੁਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਰਿਹਾਯਮਾਨਾ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਥਾ **ਪਦੁਮੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋਪਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਚਮ੍ਪਕਨਗਰੇ ਅਸਮਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਲੇ ਰੂਪਾਦੀਹਿ ਅਸਮਾਯ ਅਸਮਾਯ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸੋ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਚਮ੍ਪਕੁਯਜਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਜਾਤੇ ਪਨ ਕੁਮਾਰੇ ਆਕਾਸਤੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਸਮੁਦ੍ਦਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਪਦੁਮਵਸ੍ਸਂ ਨਿਪਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਨਾਮਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਨੇਮਿਤ੍ਤਕਾ ਚ ਞਾਤਕਾ ਚ ''ਮਹਾਪਦੁਮਕੁਮਾਰੋ''ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਦਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਨਨ੍ਦੁਤ੍ਤਰ-ਵਸੁਤ੍ਤਰ-ਯਸੁਤ੍ਤਰਾਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਉਤ੍ਤਰਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਅਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਨਾਮ ਮਹਾਦੇਵਿਯਾ ਰਮ੍ਮਕੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਜਞ੍ਞਰਥੇਨ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤਂ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਂ ਏਕਾ ਪੁਰਿਸਕੋਟਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਟ੍ਠ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਧਞ੍ਞਵਤੀਨਗਰੇ ਸੁਧਞ੍ਞਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਧੀਤਾਯ ਧਞ੍ਞਵਤਿਯਾ ਨਾਮ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਤਿਤ੍ਥਕਾਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸੋਣਬੋਧਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਤ੍ਤਿਂਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਕਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਵੀਰਿਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਤੀਸੁ ਯਾਮੇਸੁ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾ – ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ... ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੩-੧੫੪) ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਆਯਾਚਨਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਭਾਜਨਭੂਤੇ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਕੋਟਿਸਙ੍ਖੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਙ੍ਖਣੇਯੇਵ ਅਨਿਲਪਥੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਞ੍ਞਵਤੀਨਗਰਸਮੀਪੇ ਧਨਞ੍ਜਯੁਯਜਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤੇਸਂ ਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਾਨਂ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ''ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਪਦੁਮੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ॥

੨. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਸਮਂ ਸੀਲਂ, ਸਮਾਧਿਪਿ ਅਨਨ੍ਤਕੋ।
ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਂ ਞਾਣਵਰਂ, ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਪਿ ਅਨੂਪਮਾ॥

੩. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਤੁਲਤੇਜਸ੍ਸ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇ।
ਅਭਿਸਮਯਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਮਹਾਤਮਪਵਾਹਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਮਂ ਸੀਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸੀਲੇਨ ਅਸਦਿਸਂ, ਉਤ੍ਤਮਂ ਸੇਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮਾਧਿਪਿ ਅਨਨ੍ਤਕੋ**ਤਿ ਸਮਾਧਿਪਿ ਅਪ੍ਪਮੇਯਜੋ, ਤਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤਭਾਵੋ ਲੋਕਵਿਵਰਣਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਦੀਸੁ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਞਾਣਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਞਾਣਾਨਿ ਵਾ। **ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਪੀ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਵਿਮੁਤ੍ਤਿਪਿ ਭਗਵਤੋ। **ਅਨੂਪਮਾ**ਤਿ ਉਪਮਾਵਿਰਹਿਤਾ। **ਅਤੁਲਤੇਜਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਤੁਲਞਾਣਤੇਜਸ੍ਸ। ''ਅਤੁਲਞਾਣਤੇਜਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਤਸ੍ਸ ''ਤਯੋ ਅਭਿਸਮਯਾ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਉਤ੍ਤਰਪਦੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਮਹਾਤਮਪਵਾਹਨਾ**ਤਿ ਮਹਾਮੋਹਵਿਨਾਸਕਾ, ਮੋਹਨ੍ਧਕਾਰਵਿਦ੍ਧਂਸਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਪਦੁਮੋ ਭਗਵਾ ਅੱਤਨੋ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਰੰ ਸਾਲਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਉਪਸਾਲਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਸਪਰਿਵਾਰੇ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਨਵੁਤਿ ਕੋਟਿਯੋ ਧਮ੍ਮਾਮਤੰ ਪਾਯੇਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਰਮ੍ਮਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ, ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟੀਨੰ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤੰ –

੪. ‘‘ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੇ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਕੋਟਿਸਤਮਬੋਧਯਿ।
ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੇ ਧੀਰੋ, ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਮਬੋਧਯਿ॥

੫. ‘‘ਯਦਾ ਚ ਪਦੁਮੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਓਵਦੀ ਸਕਮਤ੍ਰਜੰ।
ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟੀਨੰ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਯਦਾ ਪਨ ਸੁਭਾਵਿਤੱਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਦੁਮਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਪਦੁਮਵਦਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉੱਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਨ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਮਹਾਪਦੁਮੋ ਮੁਨਿਵਸਭੋ ਉਸਭਸਮਗਤੀ ਉਸਭਵਤੀਨਗਰੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸ੍ਸੰ ਉਪਗਞ੍ਛਿ। ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸਨਕਾਮਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਚ ਬਹਵੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿੱਤਾ ਪਬ੍ਬਜਿੰਸੁ। ਤਤੋ ਦਸਬਲੋ ਤੇਹਿ ਚ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਚ ਤੀਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਪਵਾਰਣੰ ਪਵਾਰੇਸਿ। ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਯੇ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਨ ਪਬ੍ਬਜਿੰਸੁ, ਤੇ ਕਥਿਨਾਨਿਸੰਸੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਾਟਿਪਦੇ ਪਞ੍ਚਸੁ ਮਾਸੇਸੁ ਪਞ੍ਚਾਨਿਸੰਸਦਾਯਕੰ ਕਥਿਨਚੀਵਰਮਦੰਸੁ। ਤਤੋ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੰ ਵਿਸਾਲਮਤਿੰ ਸਾਲਤ੍ਥੇਰੰ ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰਤ੍ਥੰ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਕਥਿਨਚੀਵਰੰ ਤਸ੍ਸਾਦੰਸੁ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਥਿਨਚੀਵਰੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਿਬ੍ਬਨੇ ਸਹਾਯਕਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਦੁਮੋ ਪਨ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਸੂਚਿਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇ ਸੁੱਤਾਨਿ ਆਵੁਨਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਪਨ ਚੀਵਰੇ ਭਗਵਾ ਤੀਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਚਾਰਿਕੰ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸੀਹਵਿਕ੍ਕਨ੍ਤਗਾਮੀ ਪੁਰਿਸਸੀਹੋ ਵਿਯ ਬੁਦ੍ਧਸੀਹੋ ਗੋਸਿਙ੍ਗਸਾਲਵਨਸਦਿਸੇ ਪਰਮਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਫਲਭਾਰਵਿਨਮਿਤਸਾਖਾਵਿਟਪੇ ਵਿਮਲਕਮਲਕੁਵਲਯਸਮਲਙ੍ਕਤੇ ਸਿਸਿਰਮਧੁਰਵਾਰਿਵਾਹੇਨ ਪਰਿਪੂਰਿਤੇ ਰੁਰੁ-ਚਮਰ-ਸੀਹ-ਬਜਗ੍ਘ-ਅਜ-ਹਯ-ਗਵਯ-ਮਹਿੰਸਾਦਿ ਵਿਵਿਧਮਿਗਗਣਵਿਚਰਿਤੇ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਗਨ੍ਧਾਵਬਦ੍ਧਹਦਯਾਹਿ ਭਮਰਮਧੁਕਰਯੁਵਤੀਹਿ ਅਨੁਭੂਤਪ੍ਪਚਾਰਾਹਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਗੁਮ੍ਬਗੁਮ੍ਬਾਯਮਾਨੇ ਫਲਰਸਪਮੁਦਿਤਹਦਯਾਹਿ ਕਾਕਲਿਸਦਿਸਮਧੁਰਵਿਰੁਤਾਹਿ ਕੋਕਿਲਵਧੂਹਿ ਉਪਗੀਯਮਾਨੇ ਪਰਮਰਮਣੀਯੇ ਵਿਵਿੱਤੇ ਵਿਜਨੇ ਯੋਗਾਨੁਕੂਲੇ ਪਵਨੇ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਮੁਪਗਞ੍ਛਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੰ ਸਪਰਿਵਾਰਕੰ ਦਸਬਲੰ ਤਥਾਗਤੰ ਧਮ੍ਮਰਾਜੰ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਵਿਰੋਚਮਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿੰਸੁ। ਤਦਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਪਵਾਰੇਸਿ। ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤੰ –

੬. ‘‘ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁੰ, ਪਦੁਮਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੭. ‘‘ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰਸਮਯੇ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਕਥਿਨਚੀਵਰੇ।
ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਤ੍ਥਾਯ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਿਬ੍ਬਿੰਸੁ ਚੀਵਰੰ॥

੮. ‘‘ਤਦਾ ਤੇ ਵਿਮਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਛਲਭਿਞ੍ਞਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ।
ਤੀਣਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਸਮਿੰਸੁ ਅਪਰਾਜਿਤਾ॥

੯. ''ਪੁਨਾਪਰੰ ਸੋ ਨਰਾਸਭੋ, ਪਵਨੇ ਵਾਸੰ ਉਪਾਗਮਿ।
ਤਦਾ ਸਮਾਗਮੋ ਆਸਿ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਸਤਸਹਸ੍ਸਿਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰਸਮਯੇ**ਤਿ ਕਥਿਨਚੀਵਰਤ੍ਥਰਣਸਮਯੇ। **ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਤ੍ਥਾਯਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸਾਲਤ੍ਥੇਰਤ੍ਥੰ। **ਅਪਰਾਜਿਤਾ**ਤਿ ਨ ਪਰਾਜਿਤਾ, ਵਿਭਤ੍ਤਿਲੋਪੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਸੋ**ਤਿ ਸੋ ਮਹਾਪਦੁਮੋ। **ਪਵਨੇ**ਤਿ ਮਹਾਵਨੇ। **ਵਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸੰ। **ਉਪਾਗਮੀ**ਤਿ ਉਪਾਗਤੋ। **ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਸਤਸਹਸ੍ਸਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ। ''ਤਦਾ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ ਯਦਿ ਅਤ੍ਥਿ ਸੁਨ੍ਦਰੋ ਭਵੇਯ੍ਯ।

ਤਦਾ ਤਥਾਗਤੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਸਨ੍ਤੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੀਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸੋ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣੰ ਪੀਤਿੰ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੀਤਿਸੁਖੇਨੇਵ ਗੋਚਰਾਯ ਅਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਯਿਰੁਪਾਸਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਹਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਨਰਸੀਹੋ ਸੀਹੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਪਿਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਸਾਦੋ ਹੋਤੂਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਆਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਅਨੇਕਕੋਟਿਭਿਕ੍ਖੂ ਤਾਵਦੇਵ ਆਗਞ੍ਛਿੰਸੁ। ਸੀਹੋ ਸਙ੍ਘੇਪਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਸਾਦੇਸਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੦. ''ਅਹੰ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਸੀਹੋ ਆਸਿੰ ਮਿਗਾਧਿਭੂ।
ਪਵਿਵੇਕਮਨੁਬ੍ਰੂਹਨ੍ਤੰ, ਪਵਨੇ ਅਦ੍ਦਸੰ ਜਿਨੰ॥

੧੧. ''ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਿਰਸਾ ਪਾਦੇ, ਕਤ੍ਵਾਨ ਤੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ।
ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਅਭਿਨਾਦਿਤ੍ਵਾ, ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਜਿਨਮੁਪਟ੍ਠਹਂ॥

੧੨. ''ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਵਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੋ।
ਮਨਸਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਕੋਟਿਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮਾਨਯਿ॥

੧੩. ''ਤਦਾਪਿ ਸੋ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਤੇਸੰ ਮਜ੍ਝੇ ਵਿਯਾਕਰਿ।
ਅਪਰਿਮੇਯਿਜਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੪. ''ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮੰ॥

੧੫. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਸਾਦਯਿੰ।
ਉਤ੍ਤਰਿੰ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿੰ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਵਿਵੇਕਮਨੁਬ੍ਰੂਹਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਮਾਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਦਕ੍ਖਿਣ**ਨ੍ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ। **ਅਭਿਨਾਦਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਿਤ੍ਵਾ। **ਉਪਟ੍ਠਹ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਟ੍ਠਹਿੰ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਵਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ। **ਮਨਸਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ''ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਧ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਮਨਸਾਵ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ। **ਸਮਾਨਯੀ**ਤਿ ਸਮਾਹਰਿ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ **ਪਦੁਮਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ** ਚਮ੍ਪਕੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ। ਅਸਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਮਾਤਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਅਸਮਾ ਨਾਮ, ਸਾਲੋ ਚ ਉਪਸਾਲੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਵਰੁਣੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਰਾਧਾ ਚ ਸੁਰਾਧਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਮਹਾਸੋਣਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਸਰੀਰੰ, ਆਯੁ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸੰ ਅਹੋਸਿ, ਰੂਪਾਦੀਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾ ਉਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਰਮ੍ਮਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਤਿਰਮ੍ਮੋ ਤਨਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੬. ‘‘ਚਮ੍ਪਕੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ, ਅਸਮੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਅਸਮਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਪਦੁਮਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੧. ‘‘ਸਾਲੋ ਚ ਉਪਸਾਲੋ ਚ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਵਰੁਣੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਪਦੁਮਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੨. ‘‘ਰਾਧਾ ਚੇਵ ਸੁਰਾਧਾ ਚ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਮਹਾਸੋਣੋਤਿ ਵੁੱਚਤਿ॥

੨੪. ‘‘ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਰਤਨੰ, ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਪਭਾ ਨਿਦ੍ਧਾਵਤੀ ਤਸ੍ਸ, ਅਸਮਾ ਸਬ੍ਬਤੋ ਦਿਸਾ॥

੨੫. ‘‘ਚਨ੍ਦਪ੍ਪਭਾ ਸੂਰਿਯਪ੍ਪਭਾ, ਰਤਨਗ੍ਗਿਮਣਿਪ੍ਪਭਾ।
ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਤਾ ਹਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪਤ੍ਵਾ ਜਿਨਪਭੁੱਤਮੰ॥

੨੬. ‘‘ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ , ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤੰ ਬਹੁੰ॥

੨੭. ‘‘ਪਰਿਪਕ੍ਕਮਾਨਸੇ ਸੱਤੇ, ਬੋਧਯਿਤ੍ਵਾ ਅਸੇਸਤੋ।
ਸੇਸਕੇ ਅਨੁਸਾਸਿਤ੍ਵਾ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

੨੮. ‘‘ਉਰਗੋਵ ਤਚੰ ਜਿਣ੍ਣੰ, ਵੱਧਪਤ੍ਤੰਵ ਪਾਦਪੋ।
ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰੇ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਯਥਾ ਸਿਖੀ’’ਤਿ॥

ਤੱਥ **ਰਤਨਗ੍ਗਿਮਣਿਪ੍ਪਭਾ**ਤਿ ਰਤਨਪ੍ਪਭਾ ਚ ਅਗ੍ਗਿਪ੍ਪਭਾ ਚ ਮਣਿਪ੍ਪਭਾ ਚ। **ਹਤਾ**ਤਿ ਅਭਿਭੂਤਾ। **ਜਿਨਪਭੁੱਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਜਿਨਸ੍ਸ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭੰ ਉੱਤਮੰ ਪਤ੍ਵਾ ਹਤਾਤਿ ਅੱਥੋ। **ਪਰਿਪਕ੍ਕਮਾਨਸੇ**ਤਿ ਪਰਿਪਕ੍ਕਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇ ਵੇਨੇਯ੍ਯਜਨਸੱਤੇ। **ਵੱਧਪਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਾਣਪੱਤੰ। **ਪਾਦਪੋ** ਵਾਤਿ ਪਾਦਪੋ ਵਿਯ। **ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰੇ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਜ੍ਝੱਤਿਕਬਾਹਿਰੇ ਸਙ੍ਖਾਰੇ। ‘‘ਹਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵੱਥੋ। **ਯਥਾ ਸਿਖੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ ਨਿਰੁਪਾਦਾਨੋ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿੰ ਸੁਗਤੋ ਗਤੋਤਿ। ਸੇਸਮੇੱਥ ਗਾਥਾਸੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁੱਤਨਯੱਤਾ ਉੱਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਦੁਮਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਅਟ੍ਠਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸੋ।

੧੧. ਨਾਰਦਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਦੁਮਬੁਦ੍ਧੇ ਪਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਚ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਮਾਨਾ ਦਸਵਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪੁਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਯੁਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਹਾਯਮਾਨਾ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਦਾ ਦਸਬਲਧਰੋ ਤੇਵਿਜ੍ਜੋ ਚਤੁਵੇਸਾਰਜ੍ਜਵਿਸਾਰਦੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸਾਰਦੋ **ਨਾਰਦੋ** ਨਾਮ ਨਰਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮੋ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਧਞ੍ਞਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰੇ ਸਕਵੀਰਿਯਵਿਜਿਤਵਾਸੁਦੇਵਸ੍ਸ ਸੁਦੇਵਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਲੇ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਨਿਰੂਪਮਾਯ ਅਨੋਮਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸੋ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਧਨਞ੍ਜਯੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਪਨ ਨਾਮਕਰਣੇ ਕਯਿਰਮਾਨੇ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਪਭੋਗਕ੍ਖਮਾਨਿ ਅਨੁਰੂਪਾਨਿ ਆਭਰਣਾਨਿ ਆਕਾਸਤੋ ਕਪ੍ਪਰੁਕ੍ਖਾਦੀਹਿ ਪਤਿਂਸੁ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਨਰਾਨਂ ਅਰਹਾਨਿ ਆਭਰਣਾਨਿ ਅਦਾਸੀਤਿ ''ਨਾਰਦੋ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ।

ਸੋ ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਵਸਿ। ਵਿਜਿਤੋ ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਵਿਜਿਤਾਭਿਰਾਮੋਤਿ ਤਿਣ੍ਣਂ ਉਤੂਨਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਸ ਨਾਰਦਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਕੁਲਸੀਲਾਚਾਰਰੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਮਨੋਨੁਕੂਲਂ ਵਿਜਿਤਸੇਨਂ ਨਾਮ ਅਤਿਵਿਯ ਧਞ੍ਞਂ ਖਤ੍ਤਿਯਕਞ੍ਞਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਜਿਤਸੇਨਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਸਬ੍ਬਲੋਕਾਨਨ੍ਦਕਰੇ ਨਨ੍ਦੁਤ੍ਤਰਕੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਜਾਤੇ ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਮਹਤਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਨਾਨਾਵਿਰਾਗਤਨੁਵਰਵਸਨਨਿਵਸਨੋ ਆਮੁਕ੍ਕਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਮਣਿਕੁਣ੍ਡਲੋ ਵਰਕੇਯੂਰਮਕੁਟਕਟਕਧਰੋ ਪਰਮਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਕੁਸੁਮਸਮਲਙ੍ਕਤੋ ਪਦਸਾਵ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਾਨਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਦਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਵਿਮਲਨੀਲਕੁਵਲਯਦਲਸਦਿਸੇਨਾਤਿਨਿਸਿਤੇਨਾਸਿਨਾ ਪਰਮਰੁਚਿਰਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਸਕੇਸਮਕੁਟਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਗਨਤਲੇ ਖਿਪਿ। ਤਂ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਸੁਵਣ੍ਣਚਙ੍ਕੋਟਕੇਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਤਿਯੋਜਨੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਿਨੇਰੁਮੁਦ੍ਧਨਿ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਂ ਚੇਤਿਯਂ ਅਕਾਸਿ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤਾਨਿ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਪਰਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਪੁਰਿਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾ ਚ ਤਂ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਸੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਵਿਜਿਤਸੇਨਾਯ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨੁਯ੍ਯਾਨਪਾਲੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸੋਣਬੋਧਿਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਤੀਸੁ ਯਾਮੇਸੁ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਯਾਚਿਤੋ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ਧਨਞ੍ਜਯੁਯ੍ਯਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ''ਪਦੁਮਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਨਾਰਦੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ॥

੨. ''ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸ, ਜੇਟ੍ਠੋ ਦਯਿਤਓਰਸੋ।
ਆਮੁਕ੍ਕਮਾਲਾਭਰਣੋ, ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ॥

੩. ''ਤਤ੍ਥਾਸਿ ਰੁਕ੍ਖੋ ਯਸਵਿਪੁਲੋ, ਅਭਿਰੂਪੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸੁਚਿ।

ਤਮਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਵਾ ਉਪਨਿਸੀਦਿ, ਮਹਾਸੋਣਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਤੋ॥

੪. ‘‘ਤਤ੍ਥ ਞਾਣਵਰੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਅਨਨ੍ਤਂ ਵਜਿਰੂਪਮਂ।
ਤੇਨ ਵਿਚਿਨਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇ, ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਮਵਕੁਜ੍ਜਕਂ॥

੫. ‘‘ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਾਨਿ, ਅਸੇਸਮਭਿਵਾਹਯਿ।
ਪਾਪੁਣੀ ਕੇਵਲਂ ਬੋਧਿਂ, ਬੁਦ੍ਧਞਾਣੇ ਚ ਚੁਦ੍ਦਸ॥

੬. ‘‘ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾਨ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ। **ਜੇਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਜੋ। **ਦਯਿਤਓਰਸੋ**ਤਿ ਦਯਿਤੋ ਪਿਯੋ ਓਰਸੋ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਦਯਿਤੋ ਓਰਸਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਲਾਲਿਤੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਦਯਿਤਓਰਸੋ ਨਾਮ। **ਆਮੁਕ੍ਕਮਾਲਾਭਰਣੋ**ਤਿ ਆਮੁਕ੍ਕਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਕੇਯੂਰਕਟਕਮਕੁਟਕੁਣ੍ਡਲਮਾਲੋ। **ਉਯ੍ਯਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਬਹਿਨਗਰੇ ਧਨਞ੍ਜਯੁਯ੍ਯਾਨਂ ਨਾਮਾਰਾਮਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤਤ੍ਥਾਸਿ ਰੁਕ੍ਖੋਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਏਕੋ ਕਿਰ ਰੁਕ੍ਖੋ ਰਤ੍ਤਸੋਣੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਨਵੁਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੋ ਸਮਵਟ੍ਟਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਵਿਵਿਧਵਿਟਪਸਾਖੋ ਨੀਲਬਹਲਵਿਪੁਲਪਲਾਸੋ ਸਨ੍ਦਚ੍ਛਾਯੋ ਦੇਵਤਾਧਿਵੁਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਵਿਗਤਵਿਵਿਧਵਿਹਗਗਣਸਞ੍ਚਾਰੋ ਧਰਣੀਤਲਤਿਲਕਭੂਤੋ ਤਰੁਰਜ੍ਜਂ ਵਿਯ ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਪਰਮਰਮਣੀਯਦਸ੍ਸਨੋ ਰਤ੍ਤਕੁਸੁਮਸਮਲਙ੍ਕਤਸਬ੍ਬਸਾਖੋ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਨਯਨਰਸਾਯਨਭੂਤੋ ਅਹੋਸਿ। **ਯਸਵਿਪੁਲੋ**ਤਿ ਵਿਪੁਲਯਸੋ, ਸਬ੍ਬਲੋਕਵਿਖ੍ਯਾਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟੋ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕੇਚਿ ‘‘ਤਤ੍ਥਾਸਿ ਰੁਕ੍ਖੋ ਵਿਪੁਲੋ’’ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਬ੍ਰਹਾ**ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੋ, ਦੇਵਾਨਂ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਸਦਿਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਮਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਂ ਸੋਣਰੁਕ੍ਖਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਧਿਪਤ੍ਵਾ ਉਪਗਮ੍ਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹੇਟ੍ਠਤੋ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ।

ਞਾਣਵਰੁਪ੍ਪਜ੍ਜੀਤਿ ਞਾਣਵਰਂ ਉਦਪਾਦਿ। **ਅਨਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ। **ਵਜਿਰੂਪਮ**ਨ੍ਤਿ ਵਜਿਰਸਦਿਸਂ ਤਿਖਿਣਂ, ਅਨਿਚ੍ਚਾਨੁਪਸ੍ਸਨਾਦਿਕਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। **ਤੇਨ ਵਿਚਿਨਿ ਸਙ੍ਖਾਰੇ**ਤਿ ਤੇਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣੇਨ ਰੂਪਾਦਿਕੇ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਵਿਚਿਨਿ। **ਉਕ੍ਕੁਜ੍ਜਮਵਕੁਜ੍ਜਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾਨਂ ਉਦਯਞ੍ਚ ਵਯਞ੍ਚ ਵਿਚਿਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਂ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਆਨਾਪਾਨਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਚਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਭਿਨਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਦਯਬ੍ਬਯਵਸੇਨ ਸਮਪਞ੍ਞਾਸ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਾਵ ਗੋਤ੍ਰਭੁਞਾਣਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਾਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਕਲੇ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਪਟਿਲਭੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਤ੍ਥਾਤਿ ਸੋਣਰੁਕ੍ਖੇ। **ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਾਨੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਕਿਲੇਸੇ, ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਰਿਯਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕੇਚਿ ‘‘ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸੇਹੀ’’ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਅਸੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਰਵਸੇਸਂ। **ਅਭਿਵਾਹਯੀ**ਤਿ ਮਗ੍ਗੋਧਿਨਾ ਚ ਕਿਲੇਸੋਧਿਨਾ ਚ ਸਬ੍ਬੇ ਕਿਲੇਸੇ ਅਭਿਵਾਹਯਿ, ਵਿਨਾਸਮੁਪਨੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬੋਧੀ**ਤਿ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਞਾਣਂ। **ਬੁਦ੍ਧਞਾਣੇ ਚ ਚੁਦ੍ਦਸਾ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਞਾਣਾਨਿ ਚੁਦ੍ਦਸ। ਤਾਨਿ ਕਤਮਾਨੀਤਿ? ਮਗ੍ਗਫਲਞਾਣਾਨਿ ਅਟ੍ਠ, ਛ ਅਸਾਧਾਰਣਞਾਣਾਨੀਤਿ ਏਵਮਿਮਾਨਿ ਚੁਦ੍ਦਸ ਬੁਦ੍ਧਞਾਣਾਨਿ ਨਾਮ, **ਚ**-ਸਦ੍ਦੋ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੋ, ਤੇਨ ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਞਾਣਾਨਿ ਚਤੁਵੇਸਾਰਜ੍ਜਞਾਣਾਨਿ ਚਤੁਯੋਨਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਾਨਿ ਪਞ੍ਚਗਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਾਨਿ ਦਸਬਲਞਾਣਾਨਿ ਸਕਲੇ ਚ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਪਾਪੁਣੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯਾਚਨਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਧਨਞ੍ਜਯੁਯ੍ਯਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੂ ਸਮ੍ਮੁਖੇ ਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਮਹਾਦੋਣਨਗਰੇ ਦੋਣੋ ਨਾਮ ਨਾਗਰਾਜਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਪਟਿਵਸਤਿ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਮਹਾਜਨੇਨ ਸਕ੍ਕਤੋ ਗਰੁਕਤੋ ਮਾਨਿਤੋ ਪੂਜਿਤੋ। ਸੋ ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਸਯੇ

ਜਨਪਦਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਵਿਸਯਂ ਅਵਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਅਤਿਵਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਸਕ੍ਖਰਵਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਵਿਨਾਸੇਤਿ।

ਅਥ ਤੀਰਦਸ੍ਸਨੋ ਨਾਰਦੋ ਸਤ੍ਥਾ ਦੋਣਸ੍ਸ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਵਿਨਯਨੇ ਬਹੂਨਂ ਪਾਣੀਨਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਤਸ੍ਸ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਮਗਮਾਸਿ। ਤਤੋ ਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ‘‘ਭਗਵਾ, ਏਤ੍ਥ ਘੋਰਵਿਸੋ ਉਗ੍ਗਤੇਜੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ਪਟਿਵਸਤਿ, ਸੋ ਤਂ ਮਾ ਵਿਹੇਠੇਸ੍ਸਤਿ ਨ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਅਸੁਣਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਗਮਾਸਿ। ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚ ਤਤ੍ਥਸ੍ਸ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰਤ੍ਥਾਯ ਕਤੇ ਪਰਮਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧੇ ਪੁਪ੍ਫਸਨ੍ਥਰੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਕਿਰ ‘‘ਨਾਰਦਸ੍ਸ ਚ ਮੁਨਿਰਾਜਸ੍ਸ ਦੋਣਸ੍ਸ ਚ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਯੁਦ੍ਧਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ।

ਅਥ ਅਹਿਨਾਗੋ ਮੁਨਿਨਾਗਂ ਤਥਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਕ੍ਖਂ ਅਸਹਮਾਨੋ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਮਾਨਕਾਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਧੂਪਾਯਿ। ਦਸਬਲੋਪਿ ਪਧੂਪਾਯਿ। ਪੁਨ ਨਾਗਰਾਜਾ ਪਜ੍ਜਲਿ । ਮੁਨਿਰਾਜਾਪਿ ਪਜ੍ਜਲਿ। ਅਥ ਸੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਰੀਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾਹਿ ਧੂਮਜਾਲਾਹਿ ਅਤਿਵਿਯ ਕਿਲਨ੍ਤਸਰੀਰੋ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਸਹਮਾਨੋ ‘‘ਵਿਸਵੇਗੇਨ ਨਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਿਸਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਵਿਸਸ੍ਸ ਵੇਗੇਨ ਸਕਲੋਪਿ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੋ ਵਿਨਸ੍ਸੇਯ੍ਯ। ਤਂ ਪਨ ਵਿਸਂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਏਕਲੋਮਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਪੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਅਥ ਸੋ ਨਾਗਰਾਜਾ – ‘‘ਕਾ ਨੁ ਖੋ ਸਮਣਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤੀ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਸਰਦਸਮਯੇ ਸੂਰਿਯਂ ਵਿਯ ਚਨ੍ਦਂ ਵਿਯ ਚ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਾਹਿ ਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮੀਹਿ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਵਦਨਸੋਭਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਅਹੋ! ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਵਤਾਯਂ ਸਮਣੋ, ਮਯਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੇਨ ਅਪਰਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਾਣਂ ਗਵੇਸੀ ਭਗਵਨ੍ਤਂਯੇਵ ਸਰਣਮੁਪਗਞ੍ਛਿ। ਅਥ ਨਾਰਦੋ ਮੁਨਿਰਾਜਾ ਤਂ ਨਾਗਰਾਜਂ ਵਿਨੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਪ੍ਪਸਾਦਨਤ੍ਥਂ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਦਾ ਪਾਣੀਨਂ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੭. ‘‘ਮਹਾਦੋਣਂ ਨਾਗਰਾਜਂ, ਵਿਨਯਨ੍ਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਪਾਟਿਹੇਰਂ ਤਦਾਕਾਸਿ, ਦਸ੍ਸਯਨ੍ਤੋ ਸਦੇਵਕੇ॥

੮. ‘‘ਤਦਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਮ੍ਹਿ ਧਮ੍ਮਪ੍ਪਕਾਸਨੇ।
ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਰਿਂਸੁ ਸਬ੍ਬਸਂਸਯ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਾਟਿਹੇਰਂ ਤਦਾਕਾਸੀ**ਤਿ ਅਕਾਸਿ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ‘‘ਤਦਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। ਤਤ੍ਥ **ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਦੇਵਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਰਿਂਸੂ**ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਂਸੁ।

ਯਦਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਨਨ੍ਦੁਤ੍ਤਰਕੁਮਾਰਂ ਓਵਦਿ, ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੯. ‘‘ਯਮ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਓਵਦੀ ਸਕਮਤ੍ਰਜਂ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਯਦਾ ਪਨ ਥੁਲ੍ਲਕੋਟ੍ਠਿਤਨਗਰੇ ਭਦ੍ਦਸਾਲੋ ਚ ਵਿਜਿਤਮਿਤ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਹਾਯਕਾ ਅਮਤਰਹਦਂ ਗਵੇਸਮਾਨਾ ਪਰਿਸਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਅਤਿਵਿਸਾਰਦਂ ਨਾਰਦਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ। ਤੇ ਭਗਵਤੋ ਕਾਯੇ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਅਯਂ ਲੋਕੇ ਵਿਵਟਚ੍ਛਦੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ’’ਤਿ ਨਿਟ੍ਠਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਸਦ੍ਧਾ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ

ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤੇਸੁ ਭਗਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੦. ''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁੰ, ਨਾਰਦਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ''ਤਿ॥

ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਨਾਰਦੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਣਿਧਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੰ ਕਥੇਸਿ, ਤਦਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੧. ''ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੰ, ਸਨਿਦਾਨੰ ਪਕਾਸਯਿ।
ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਸਮਿਂਸੁ ਵਿਮਲਾ ਤਦਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਮਲਾ**ਤਿ ਵਿਗਤਮਲਾ, ਖੀਣਾਸਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਯਦਾ ਪਨ ਮਹਾਦੋਣਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਵਿਨਯਨੇ ਪਸਨ੍ਨੋ ਵੇਰੋਚਨੋ ਨਾਮ ਨਾਗਰਾਜਾ ਗਙ੍ਗਾਯ ਨਦਿਯਾ ਤਿਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣੰ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੰ ਮਣ੍ਡਪੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਸਜਨਪਦੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਨਗ੍ਗਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਾਗਨਾਟਕਾਨਿ ਚ ਤਾਲਾਵਚਰੇ ਵਿਵਿਧਵੇਸਾਲਙ੍ਕਾਰਧਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਭਗਵਤੋ ਸਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨੰ ਅਦਾਸਿ। ਭੋਜਨਾਵਸਾਨੇ ਭਗਵਾ ਮਹਾਗਙ੍ਗੰ ਓਤਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਨੁਮੋਦਨਮਕਾਸਿ। ਤਦਾ ਭਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨੇ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਾਨੰ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਅਸੀਤਿਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੨. ''ਯਦਾ ਵੇਰੋਚਨੋ ਨਾਗੋ, ਦਾਨੰ ਦਦਾਤਿ ਸਤ੍ਥੁਨੋ।
ਤਦਾ ਸਮਿਂਸੁ ਜਿਨਪੁਤ੍ਤਾ, ਅਸੀਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਿਯੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸੀਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਿਯੋ**ਤਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਅਸੀਤਿਯੋ।

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਸ੍ਸੇ ਅਸ੍ਸਮੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਚ ਚਿਣ੍ਣਵਸੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਅਥ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਨਾਰਦੋ ਭਗਵਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਅਰਹਨ੍ਤਕੋਟੀਹਿ ਦਸਹਿ ਚ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਟ੍ਠੇਹਿ ਉਪਾਸਕਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤੰ ਅਸ੍ਸਮਪਦੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਾਪਸੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਪਮੁਦਿਤਹਦਯੋ ਸਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਨਿਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਅਸ੍ਸਮੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਰਤ੍ਤਿਂ ਸਤ੍ਥੁਗੁਣੰ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਉਤ੍ਤਰਕੁਰੁੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਆਹਾਰੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨੰ ਅਦਾਸਿ। ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਮਹਾਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਤੋ ਅਨਗ੍ਘੰ ਲੋਹਿਤਚਨ੍ਦਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਲੋਹਿਤਚਨ੍ਦਨੇਨ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪੂਜੇਸਿ। ਤਦਾ ਨੰ ਦਸਬਲੋ ਅਮਰਨਰਪਰਿਵੁਤੋ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੩. ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਜਟਿਲੋ ਉਗ੍ਗਤਾਪਨੋ।
ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਚਰੋ ਆਸਿਂ, ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਪਾਰਗੂ॥

੧੪. ''ਤਦਾਪਾਹੰ ਅਸਮਸਮੰ, ਸਸਙ੍ਘੰ ਸਪਰਿਜ੍ਜਨੰ।
ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ, ਚਨ੍ਦਨੇਨਾਭਿਪੂਜਯਿਂ॥

੧੫. ‘‘ਸੋਪਿ ਮੰ ਤਦਾ ਬਜਾਕਾਸਿ, ਨਾਰਦੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਅਪਰਿਮੇਯਿਜਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੬. ‘‘ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮੰ॥

੧੭. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਹਾਸੇਤ੍ਵ ਮਾਨਸੰ।
ਅਧਿਟ੍ਠਹਿੰ ਵਤੰ ਉਗ੍ਗੰ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਦਾਪਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਤਦਾਪਿ ਅਹੰ। **ਅਸਮਸਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਸਮਾ ਨਾਮ ਅਤੀਤਾ ਬੁਦ੍ਧਾ, ਤੇਹਿ ਅਸਮੇਹਿ ਸਮੰ ਤੁਲ੍ਯੰ ਅਸਮਸਮੰ। ਅਥ ਵਾ ਅਸਮਾ ਵਿਸਮਾ, ਸਮਾ ਅਵਿਸਮਾ ਸਾਧਵੋ, ਤੇਸੁ ਅਸਮਸਮੇਸੁ ਸਮੋ ‘‘ਅਸਮਸਮਸਮੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਏਕਸ੍ਸ ਸਮਸਦ੍ਦਸ੍ਸ ਲੋਪੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ, ਅਸਮਾਵਿਸਮਸਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਪਰਿਜ੍ਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਉਪਾਸਕਜਨੰ। ‘‘ਸੋਪਿ ਮੰ ਤਦਾ ਨਰਮਰੂਨੰ, ਮਜ੍ਝੇ ਬਜਾਕਾਸਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ , ਸੋ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥੋਵ। **ਭਿਯ੍ਯੋ ਹਾਸੇਤ੍ਵ ਮਾਨਸ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮ੍ਪਿ ਹਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤੋਸੇਤ੍ਵਾ ਹਦਯੰ। **ਅਧਿਟ੍ਠਹਿੰ ਵਤੰ ਉਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਉਗ੍ਗੰ ਵਤੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿੰ। ‘‘ਉਤ੍ਤਰਿੰ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿੰ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਨਾਰਦਸ੍ਸ ਧਞ੍ਞਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਦੇਵੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਪਿਤਾ, ਅਨੋਮਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਭਦ੍ਦਸਾਲੋ ਚ ਜਿਤਮਿਤ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਵਾਸੇਟ੍ਠੋ ਨਾਮ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਚ ਫਗ੍ਗੁਨੀ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਮਹਾਸੋਣਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਨਿਚ੍ਚੰ ਯੋਜਨੰ ਫਰਤਿ, ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਵਿਜਿਤਸੇਨਾ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਨਨ੍ਦੁਤ੍ਤਰਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਿਜਿਤੋ ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਵਿਜਿਤਾਭਿਰਾਮੋਤਿ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਸੋ ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰੰ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਸੋ ਪਦਸਾਵ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੰ ਨਿਕ੍ਖਮੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੮. ‘‘ਨਗਰੰ ਧਞ੍ਞਵਤੀ ਨਾਮ, ਸੁਦੇਵੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਅਨੋਮਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਨਾਰਦਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੩. ‘‘ਭਦ੍ਦਸਾਲੋ ਜਿਤਮਿਤ੍ਤੋ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਵਾਸੇਟ੍ਠੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਨਾਰਦਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੪. ‘‘ਉਤ੍ਤਰਾ ਫਗ੍ਗੁਨੀ ਚੇਵ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਮਹਾਸੋਣੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੬. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਰਤਨਾਨਿ, ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਕਞ੍ਚਨਗ੍ਘਿਯਸਙ੍ਕਾਸੋ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਵਿਰੋਚਤਿ॥

੨੭. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਬਜਾਮਪ੍ਪਭਾ ਕਾਯਾ, ਨਿਦ੍ਧਾਵਤਿ ਦਿਸੋਦਿਸੰ।
ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਦਿਵਾਰਤ੍ਤਿੰ, ਯੋਜਨੰ ਫਰਤੇ ਸਦਾ॥

੨੮. ‘‘ਨ ਕੇਚਿ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਯੋਜਨੇ ਜਨਾ।
ਉਕ੍ਕਾਪਦੀਪੇ ਉਜ੍ਜਾਲੇਨ੍ਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਰੰਸੀਹਿ ਓਤ੍ਥਟਾ॥

੨੯. ‘‘ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤੰ ਬਹੁੰ॥

੩੦. ‘‘ਯਥਾ ਉਲ਼ੂਹਿ ਗਗਨੰ, ਵਿਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਸੋਭਤਿ।
ਤਥੇਵ ਸਾਸਨੰ ਤਸ੍ਸ, ਅਰਹਨ੍ਤੇਹਿ ਸੋਭਤਿ॥

੩੧. ‘‘ਸੰਸਾਰਸੋਤੰ ਤਰਣਾਯ, ਸੇਸਕੇ ਪਟਿਪਨ੍ਨਕੇ।
ਧਮ੍ਮਸੇਤੁੰ ਦਲ਼੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਨਰਾਸਭੋ॥

੩੨. ‘‘ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਤੇਪਿ ਖੀਣਾਸਵਾ ਅਤੁਲਤੇਜਾ।
ਸਬ੍ਬੰ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤੰ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਞ੍ਚਨਗ੍ਘਿਯਸਙ੍ਕਾਸੋ**ਤਿ ਵਿਵਿਧਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤਕਞ੍ਚਨਮਯਗ੍ਘਿਕਸਦਿਸਰੂਪਸੋਭੋ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਵਿਰੋਚਤੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਭਾਯ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਪਿ ਲੋਕਧਾਤੁ ਵਿਰੋਚਤਿ, ਵਿਰਾਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਮੇਵਤ੍ਥੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਭਗਵਾ **“ਤਸ੍ਸ ਬਜਾਮਪ੍ਪਭਾ ਕਾਯਾ, ਨਿਦ੍ਧਾਵਤਿ ਦਿਸੋਦਿਸ**”ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਬਜਾਮਪ੍ਪਭਾ ਕਾਯਾ**ਤਿ ਬਜਾਮਪ੍ਪਭਾ ਵਿਯਾਤਿ ਬਜਾਮਪ੍ਪਭਾ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਭਗਵਤੋ ਬਜਾਮਪ੍ਪਭਾ ਵਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਨ ਕੇਚੀਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਨ**-ਕਾਰੋ ਪਟਿਸੇਧਤ੍ਥੋ, ਤਸ੍ਸ ਉਜ੍ਜਾਲੇਨ੍ਤਿ-ਸਦ੍ਦੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਉਕ੍ਕਾ**ਤਿ ਦਣ੍ਡਦੀਪਿਕਾ। ਉਕ੍ਕਾ ਵਾ ਪਦੀਪੇ ਵਾ ਕੇਚਿਪਿ ਜਨਾ **ਨ ਉਜ੍ਜਾਲੇਨ੍ਤਿ** ਨ ਪਜ੍ਜਾਲੇਨ੍ਤਿ। ਕਸ੍ਮਾਤਿ ਚੇ? ਬੁਦ੍ਧਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਯ ਓਭਾਸਿਤਤ੍ਤਾ। **ਬੁਦ੍ਧਰੰਸੀਹੀ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮੀਹਿ। **ਓਤ੍ਥਟਾ**ਤਿ ਅਧਿਗਤਾ।

ਉਲ਼ੂਹੀਤਿ ਤਾਰਾਹਿ, ਯਥਾ ਤਾਰਾਹਿ ਗਗਨਤਲੰ ਵਿਚਿਤ੍ਤੰ ਸੋਭਤਿ, ਤਥੇਵ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੰ ਅਰਹਨ੍ਤੇਹਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪਸੋਭਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੰਸਾਰਸੋਤੰ ਤਰਣਾਯਾ**ਤਿ ਸੰਸਾਰਸਾਗਰਸ੍ਸ ਤਰਣਤ੍ਥੰ। **ਸੇਸਕੇ ਪਟਿਪਨ੍ਨਕੇ**ਤਿ ਅਰਹਨ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਲਜਾਣਪੁਥੁਜ੍ਜਨੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੇਸੇ ਸੇਕ੍ਖਪੁਗ੍ਗਲੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਮ੍ਮਸੇਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਮਗ੍ਗਸੇਤੁੰ, ਸੇਸਪੁਗ੍ਗਲੇ ਸੰਸਾਰਤੋ ਤਾਰੇਤੁੰ ਧਮ੍ਮਸੇਤੁੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸੰ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਨਾਰਦਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਨਵਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸੋ।

੧੨. ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਬੁਦ੍ਧਵ◌ੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਰਦਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ ਨਵ◌ੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਸੋ ਚ ਕਪ੍ਪੋ ਵ◌ਿਨਸ੍ਸਿਤ੍ਥ। ਤਤੋ ਪਰਂ ਕਪ੍ਪਾਨਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਂ ਬੁਦ੍ਧਾ ਲੋਕੇ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਬੁਦ੍ਧਸੁਞ੍ਞੋ ਵ◌ਿਗਤਬੁਦ੍ਧਾਲੋਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ਕਪ੍ਪੇਸੁ ਚ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯੇਸੁ ਵ◌ੀਤਿਵਤ੍ਤੇਸੁ ਇਤੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਏਕੋ ਵ◌ਿਜਿਤਮਾਰੋ ਓਹਿਤਭਾਰੋ ਮੇਰੁਸਾਰੋ ਅਸਂਸਾਰੋ ਸਤ੍ਤੁਸਾਰੋ ਸਬ੍ਬਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ **ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੋ** ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋਪਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਤੋ ਚਵ◌ਿਤ੍ਵ◌ਾ ਹਂਸਵਤੀਨਗਰੇ ਸਬ੍ਬਜਨਾਨਨ੍ਦਕਰਸ੍ਸਾਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਉਦਿਤੋਦਿਤਕੁਲੇ ਜਾਤਾਯ ਸੁਜਾਤਾਯ ਦੇਵ◌ਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸਾ ਦੇਵਤਾਹਿ ਕਤਾਰਕ੍ਖਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਹਂਸਵਤੁਯ੍ਯਾਨੇ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਕੁਮਾਰਂ ਵ◌ਿਜਾਯਿ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਯਞ੍ਚ ਜਾਤਿਯਞ੍ਚ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਜਾਤਿਯਂ ਪਦੁਮਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਞਾਤਕਾ ''ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਕੁਮਾਰੋ''ਤ੍ਵ◌ੇਵ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਦਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਨਰਵ◌ਾਹਨ-ਯਸਵ◌ਾਹਨ-ਵਸਵਤ੍ਤਿਨਾਮਕਾ ਤਿਣ੍ਣਂ ਉਤੂਨਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵ◌ਿਕਾ ਤਯੋ ਚਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਵਸੁਦਤ੍ਤਾਦੇਵ◌ਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਵ◌ੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੋ ਵਸੁਦਤ੍ਤਾਯ ਦੇਵ◌ਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਗੁਣਾਨੁਤ੍ਤਰੇ ਉਤ੍ਤਰਕੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ – ''ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਚਿਨ੍ਤਿਤਮਤ੍ਤੇਵ ਵਸਵਤ੍ਤਿਨਾਮਕੋ ਪਾਸਾਦੋ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਚਕ੍ਕਂ ਵ◌ਿਯ ਆਕਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਦੇਵਵ◌ਿਮਾਨਮਿਵ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵ◌ਿਯ ਚ ਗਗਨਤਲੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਂ ਮਜ੍ਝੇਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸੋਭਿਤਬੁਦ੍ਧਵ◌ੰਸਵਣ੍ਣਨਾਯ ਆਗਤਪਾਸਾਦੋ ਵ◌ਿਯ ਭੂਮਿਯਂ ਓਤਰਿ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਕਿਰ ਤਤੋ ਪਾਸਾਦਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਅਰਹਤ੍ਤਦ੍ਧਜਭੂਤਾਨਿ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਿਯਾਨਿ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਪਾਸਾਦੋ ਪਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੇਨ ਸਹਗਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਠਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਸਬ੍ਬੇ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਤੇਹਿ ਸਹ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਉਜ੍ਜੇਨਿਨਿਗਮੇ ਰੁਚਾਨਨ੍ਦਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵ◌ਾਵ◌ਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸੁਮਿਤ੍ਤਾਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸਲਲਬੋਧਿਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਤਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਅਟ੍ਠਤ੍ਤਿਂਸਹਤ੍ਥਵ◌ਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵ◌ਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਵ◌ੀਰਿਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਸਮਾਰਂ ਮਾਰਬਲਂ ਵ◌ਿਧਮਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਠਮੇ ਯਾਮੇ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵ◌ਾਸਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਦੁਤਿਯੇ ਯਾਮੇ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਂ ਵ◌ਿਸੋਧੇਤ੍ਵ◌ਾ ਤਤਿਯੇ ਯਾਮੇ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਂ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵ◌ਾ ਆਨਾਪਾਨਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਤੋ ਵ◌ੁਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਚਸੁ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਅਭਿਨਿਵ◌ਿਸਿਤ੍ਵ◌ਾ ਉਦਯਬ੍ਬਯਵਸੇਨ ਸਮਪਞ੍ਞਾਸ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਯਾਵ ਗੋਤ੍ਰਭੁਞਾਣਂ ਵ◌ਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੇਨ ਸਕਲਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਪਟਿਵ◌ਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਚਿਣ੍ਣਂ ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵ◌ਾਲਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਅਲਙ੍ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਵ◌ਿਯ ਪਦੁਮਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਿ। ਤੇਨ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ –

੧. ''ਨਾਰਦਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵ◌ਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਜਿਨੋ, ਅਕ੍ਖੋਭੋ ਸਾਗਰੂਪਮੋ॥

੨. ''ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ ਵ◌ਾ ਸੋ ਆਸਿ, ਯਮ੍ਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਜਾਯਥ।
ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕੁਸਲਾ ਜਨਤਾ, ਤਮ੍ਹਿ ਕਪ੍ਪੇ ਅਜਾਯਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਗਰੂਪਮੋ**ਤਿ ਸਾਗਰਸਦਿਸਗਮ੍ਭੀਰਭਾਵ◌ੋ। **ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ ਵ◌ਾ ਸੋ ਆਸੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਦ੍ਵ◌ੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ ਨਾਮ। ਦੁਵ◌ਿਧੋ ਹਿ ਕਪ੍ਪੋ ਸੁਞ੍ਞਕਪ੍ਪੋ ਅਸੁਞ੍ਞਕਪ੍ਪੋ ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸੁਞ੍ਞਕਪ੍ਪੇ

ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਨੋ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਗੁਣਵਨ੍ਤਪੁਗ੍ਗਲਸੁਞ੍ਞਤ੍ਤਾ **“ਸੁਞ੍ਞਕਪ੍ਪੋ”**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਅਸੁਞ੍ਞਕਪ੍ਪੋ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋ – ਸਾਰਕਪ੍ਪੋ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ ਵਰਕਪ੍ਪੋ ਸਾਰਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ ਭਦ੍ਦਕਪ੍ਪੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਗੁਣਸਾਰਰਹਿਤੇ ਕਪ੍ਪੇ ਗੁਣਸਾਰੁਪ੍ਪਾਦਕਸ੍ਸ ਗੁਣਸਾਰਜਨਨਸ੍ਸ ਏਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵੇਨ **“ਸਾਰਕਪ੍ਪੋ”**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਪ੍ਪੇ ਦ੍ਵੇ ਲੋਕਨਾਯਕਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਸੋ **“ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ”**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਤਯੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਪਠਮੋ ਦੁਤਿਯਂ ਬ੍ਯਾਕਰੋਤਿ, ਦੁਤਿਯੋ ਤਤਿਯਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਮੁਦਿਤਹਦਯਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਤ੍ਥਿਤਪਣਿਧਾਨਵਸੇਨ ਵਰਯਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ **“ਵਰਕਪ੍ਪੋ”**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਕਪ੍ਪੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਪੁਰਿਮਕਪ੍ਪਤੋ ਵਿਸਿਟ੍ਠਤਰਤ੍ਤਾ ਸਾਰਤਰਤ੍ਤਾ **“ਸਾਰਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ”**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਪਞ੍ਚ ਬੁਦ੍ਧਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਸੋ ''ਭਦ੍ਦਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੋ ਪਨ ਅਤਿਦੁਲ੍ਲਭੋ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਪ੍ਪੇ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਸਤ੍ਤਾ ਕਲ੍ਯਾਣਸੁਖਬਹੁਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਤਿਹੇਤੁਕਾ ਕਿਲੇਸਕ੍ਖਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਦੁਹੇਤੁਕਾ ਸੁਗਤਿਗਾਮਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਹੇਤੁਕਾ ਹੇਤੁਂ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਕਪ੍ਪੋ ''ਭਦ੍ਦਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ''ਅਸੁਞ੍ਞਕਪ੍ਪੋ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋ''ਤਿਆਦਿ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਪੋਰਾਣੇਹਿ –

''ਏਕੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਸਾਰਕਪ੍ਪੇ, ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੇ ਜਿਨਾ ਦੁਵੇ।
ਵਰਕਪ੍ਪੇ ਤਯੋ ਬੁਦ੍ਧਾ, ਸਾਰਮਣ੍ਡੇ ਚਤੁਰੋ ਬੁਦ੍ਧਾ।
ਪਞ੍ਚ ਬੁਦ੍ਧਾ ਭਦ੍ਦਕਪ੍ਪੇ, ਤਤੋ ਨਤ੍ਥਾਧਿਕਾ ਜਿਨਾ''ਤਿ॥

ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਪ੍ਪੇ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਦਸਬਲੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਸੋ ਸਾਰਕਪ੍ਪੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ତਿਯਾ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਸਦਿਸਤ੍ਤਾ **“ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ”**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਓਪਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਵਾ-ਸਦ੍ਦੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕੁਸਲਾ**ਤਿ ਉਪਚਿਤਪੁਞ੍ਞਾ। **ਜਨਤਾ**ਤਿ ਜਨਸਮੂਹੋ।

ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੋ ਪਨ ਪਰਿਸੁਤ੍ਤਰੋ ਭਗਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੋਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ – ''ਪਥਵਿਯਂ ਪਾਦਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਪਾਦਂ ਅਭਿਨੀਹਰਿ। ਅਥ ਪਥਵਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਮਲਕੋਮਲਕੇਸਰਕਣ੍ਣਿਕਾਨਿ ਜਲਜਾਮਲਾਵਿਕਲਵਿਪੁਲਪਲਾਸਾਨਿ ਥਲਜਾਨਿ ਜਲਜਾਨਿ ਉਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਕਿਰ ਧੁਰਪਤ੍ਤਾਨਿ ਨਵੁਤਿਹਤ੍ਥਾਨਿ ਕੇਸਰਾਨਿ ਤਿਂਸਹਤ੍ਥਾਨਿ ਕਣ੍ਣਿਕਾ ਦ੍ਵਾਦਸਹਤ੍ਥਾ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਨਵਘਟਪ੍ਪਮਾਣਾ ਰੇਣਵੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਉਬ੍ਬੇਧਤੋ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਬਾਹਾਨਮਨ੍ਤਰਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਤ੍ਥਂ ਨਲਾਟਂ ਪਞ੍ਚਹਤ੍ਥਂ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਏਕਾਦਸਹਤ੍ਥਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਸ ਏਕਾਦਸਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਦੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸਹਤ੍ਥਾਯ ਕਣ੍ਣਿਕਾਯ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤਾਯ ਨਵਘਟਪ੍ਪਮਾਣਾ ਰੇਣਵੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥਂ ਸਰੀਰਪ੍ਪਦੇਸਂ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਨੋਸਿਲਾਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਿਤਂ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੋਤ੍ਥਰਨ੍ਤਿ। ਤਦੁਪਾਦਾਯ ਸਤ੍ਥਾ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੋਤ੍ਵੇਵ ਲੋਕੇ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥਾਤਿ **ਸਂਯੁਤ੍ਤਭਾਣਕਾ** ਵਦਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਸਬ੍ਬਲੋਕੁਤ੍ਤਰੋ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੋ ਭਗਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯਾਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਭਾਜਨਭੂਤੇ ਸਤ੍ਤੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਿਥਿਲਨਗਰੇ ਦੇਵਲਂ ਸੁਜਾਤਞ੍ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਅਨਿਲਪਥੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਿਥਿਲੁਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੇਨ ਦ੍ਵੇਪਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸਿ। ਤੇਪਿ ਚ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤੁਚ੍ਛਾਪੁਤ੍ਤੋ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਕੁਮਾਰੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਗਰਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਹਨ੍ਦ ਨਂ ਮਯਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤਦਾ ਦਸਬਲੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤਾਰਾਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਮਾਨੋ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਠਮੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੩. ''ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਪਠਮੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਰਦਤਾਪਸਸਮਾਗਮੇ ਮਹਾਜਨਂ ਨਿਰਯਸਨ੍ਤਾਪੇਨ ਸਨ੍ਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖੇ ਸਤ੍ਤਕਾਯੇ ਧਮ੍ਮਾਮਤਂ ਪਾਯੇਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੪. ‘‘ਤਤੋ ਪਰਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ, ਤਪ੍ਪਯਨ੍ਤੇ ਚ ਪਾਣਿਨੋ।
ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਯਦਾ ਪਨ ਆਨਨ੍ਦਮਹਾਰਾਜਾ ਵੀਸਤਿਯਾ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਵੀਸਤਿਯਾ ਅਮਚ੍ਚੇਹਿ ਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਮਿਥਿਲਨਗਰੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੋ ਚ ਭਗਵਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁਸਙ੍ਗਹਂ ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਹਂਸਵਤਿਯਾ ਰਾਜਧਾਨਿਯਾ ਵਸਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਾ ਵਿਯ ਕਪਿਲਪੁਰੇ ਗਗਨਤਲੇ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਂ ਕਥੇਸਿ, ਤਦਾ ਪਞ੍ਞਾਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਤਤਿਯੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫. ‘‘ਯਮ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਆਨਨ੍ਦਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।
ਪਿਤੁਸਨ੍ਤਿਕਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਆਹਨੀ ਅਮਤਦੁਨ੍ਦੁਭਿਂ॥

੬. ‘‘ਆਹਤੇ ਅਮਤਭੇਰਿਮ੍ਹਿ, ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮਵੁਟ੍ਠਿਯਾ।
ਪਞ੍ਞਾਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਨਨ੍ਦਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਪਿਤਰਂ ਆਨਨ੍ਦਰਾਜਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਆਹਨੀ**ਤਿ ਅਭਿਹਨਿ। **ਆਹਤੇ**ਤਿ ਆਹਤਾਯ। **ਅਮਤਭੇਰਿਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਅਮਤਭੇਰਿਯਾ, ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ‘‘ਆਸੇਵਿਤੇ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਆਸੇਵਿਤਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮਵੁਟ੍ਠਿਯਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਾਨਿ ਅਭਿਸਮਯਕਰਣੂਪਾਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੭. ‘‘ਓਵਾਦਕੋ ਵਿਞ੍ਞਾਪਕੋ, ਤਾਰਕੋ ਸਬ੍ਬਪਾਣਿਨਂ।
ਦੇਸਨਾਕੁਸਲੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁ’’ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਓਵਾਦਕੋ**ਤਿ ਸਰਣਸੀਲਧੁਤਙ੍ਗਸਮਾਦਾਨਗੁਣਾਨਿਸਂਸਵਣ੍ਣਨਾਯ ਓਵਦਤੀਤਿ ਓਵਾਦਕੋ। **ਵਿਞ੍ਞਾਪਕੋ**ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੀਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪਕੋ, ਬੋਧਕੋ। **ਤਾਰਕੋ**ਤਿ ਚਤੁਰੋਘਤਾਰਕੋ।

ਯਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਮਿਥਿਲਨਗਰੇ ਮਿਥਿਲੁਯ੍ਯਾਨੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੁਗਣਮਜ੍ਝੇ ਮਾਘਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਸਦਿਸਵਦਨੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੮. ‘‘ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ’’ਤਿ॥

ਯਦਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਵੇਭਾਰਪਬ੍ਬਤਕੂਟੇ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਸਨ੍ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਆਗਤਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੯. ‘‘ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਵਸਿ ਵੇਭਾਰਪਬ੍ਬਤੇ।

ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ''ਤਿ॥

ਪੁਨ ਭਗਵਤਿ ਗੁਣਵਤਿ ਤਿਲੋਕਨਾਥੇ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧਨਮੋਕ੍ਖਂ ਕੁਰੁਮਾਨੇ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੦. ''ਪੁਨ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੇ, ਗਾਮਨਿਗਮਰਟ੍ਠਤੋ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਗਾਮਨਿਗਮਰਟ੍ਠਤੋ**ਤਿ ਗਾਮਨਿਗਮਰਟ੍ਠੇਹਿ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਨਿਗਮਰਟ੍ਠੇਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨੇਕਧਨਕੋਟਿਕੋ ਜਟਿਲੋ ਨਾਮ ਮਹਾਰਟ੍ਠਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਚੀਵਰਂ ਵਰਦਾਨਮਦਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਤਂ ਭਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨਾਵਸਾਨੇ ''ਅਨਾਗਤੇ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਥਕੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੧. ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਜਟਿਲੋ ਨਾਮ ਰਟ੍ਠਿਕੋ।
ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਸਙ੍ਘਂ, ਸਭਤ੍ਤਂ ਦੁਸ੍ਸਮਦਾਸਹਂ॥

੧੨. ''ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਯ।
ਸਤਸਹਸ੍ਸੇ ਇਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੩. ''ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥

੧੪. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਹਿਂ।
ਅਕਾਸਿਂ ਉਗ੍ਗਦਲ਼੍ਹਂ ਧਿਤਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਸਙ੍ਘ**ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ। **ਸਭਤ੍ਤਂ ਦੁਸ੍ਸਮਦਾਸਹ**ਨ੍ਤਿ ਸਚੀਵਰਂ ਭਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿਂ ਅਹਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਗ੍ਗਦਲ਼੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਦਲ਼੍ਹਂ। **ਧਿਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਅਕਾਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਨਾਮ ਨਾਹੇਸੁਂ। ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬੁਦ੍ਧਮੇਵ ਸਰਣਮਗਮਂਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੫. ''ਬ੍ਯਾਹਤਾ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸਬ੍ਬੇ, ਵਿਮਨਾ ਦੁਮ੍ਮਨਾ ਤਦਾ।
ਨ ਤੇਸਂ ਕੇਚਿ ਪਰਿਚਰਨ੍ਤਿ, ਰਟ੍ਠਤੋ ਨਿਚ੍ਛੁਭਨ੍ਤਿ ਤੇ॥

੧੬. ''ਸਬ੍ਬੇ ਤਤ੍ਥ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਉਪਗਞ੍ਛੁਂ ਬੁਦ੍ਧਸਨ੍ਤਿਕੇ।
ਤੁਵਂ ਨਾਥੋ ਮਹਾਵੀਰ, ਸਰਣਂ ਹੋਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮ॥

੧੭. ''ਅਨੁਕਮ੍ਪਕੋ ਕਾਰੁਣਿਕੋ, ਹਿਤੇਸੀ ਸਬ੍ਬਪਾਣਿਨਂ।
ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਸਬ੍ਬੇ, ਪਞ੍ਚਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ॥

੧੮. ''ਏਵਂ ਨਿਰਾਕੁਲਂ ਆਸਿ, ਸੁਞ੍ਞਕਂ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ ਤਂ।
ਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਅਰਹਨ੍ਤੇਹਿ, ਵਸੀਭੂਤੇਹਿ ਤਾਦਿਹੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਜਾਹਤਾ**ਤਿ ਵਿਹਤਮਾਨਦਪ੍ਪਾ। **ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਤਿਤ੍ਥਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਿਤ੍ਥਕਰੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ ਸਸ੍ਸਤਾਦਿਦਿਟ੍ਠਿਵਸੇਨ ਤਰਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਤਿਤ੍ਥਂ**, ਲਦ੍ਧਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਲਦ੍ਧਿਯਾ ਉਪ੍ਪਾਦਕੋ **ਤਿਤ੍ਥਕਰੋ**, ਤਿਤ੍ਥੇ ਭਵਾ **ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ**ਤਿ। ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਕਿਰ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਨਾਹੇਸੁਂ। ਯੇ ਪਨ ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਪਿ ਈਦਿਸਾ ਅਹੇਸੁਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ''ਬਜਾਹਤਾ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ''ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਵਿਮਨਾ**ਤਿ ਵਿਰੂਪਮਾਨਸਾ। **ਦੁਮ੍ਮਨਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਂ। **ਨ ਤੇਸਂ ਕੇਚਿ ਪਰਿਚਰਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਕੇਚਿਪਿ ਪੁਰਿਸਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਗਰੁਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਮਾਨੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਪੂਜੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰਟ੍ਠਤੋ**ਤਿ ਸਕਲਰਟ੍ਠਤੋਪਿ। **ਨਿਚ੍ਛੁਭਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਨੀਹਰਨ੍ਤਿ, ਉਸ੍ਸਾਦੇਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਨਿਵਾਸਂ ਨ ਦੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇ**ਤਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ।

ਉਪਗਚ੍ਛੁਂ ਬੁਦ੍ਧਸਨ੍ਤਿਕੇਤਿ ਏਵਂ ਤੇਹਿ ਰਟ੍ਠਵਾਸੀਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਉਸ੍ਸਾਦਿਯਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਦਸਬਲਮੇਵ ਸਰਣਮਗਮਂਸੁ। ''ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਤ੍ਥਾ ਨਾਥੋ ਗਤਿ ਪਰਾਯਨਂ ਸਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਸਰਣਮਗਮਂਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਨੁਕਮ੍ਪਤੀਤਿ **ਅਨੁਕਮ੍ਪਕੋ**। ਕਰੁਣਾਯ ਚਰਤੀਤਿ **ਕਾਰੁਣਿਕੋ**। **ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ**ਤਿ ਸਮਾਗਤੇ ਸਰਣਮੁਪਗਤੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇ। **ਪਞ੍ਚਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਰਾਕੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਕੁਲਂ, ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਲਦ੍ਧਿਕੇਹਿ ਅਸਮ੍ਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਞ੍ਞਕ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਞ੍ਞਂ ਰਿਤ੍ਤਂ ਤੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਹਿ। **ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨਨ੍ਤਿ ਵਚਨਸੇਸੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਵਿਚਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਵਿਚਿਤ੍ਤਂ। **ਵਸੀਭੂਤੇਹੀ**ਤਿ ਵਸੀਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤੇਹਿ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਹਂਸਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਪਿਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ, ਮਾਤਾ ਸੁਜਾਤਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ, ਦੇਵਲੋ ਚ ਸੁਜਾਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸੁਮਨੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਅਮਿਤਾ ਚ ਅਸਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਸਲਲਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਚਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਦਸ ਯੋਜਨਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿ, ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਆਯੁ ਅਹੋਸਿ, ਵਸੁਦਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੋ ਪਨ ਭਗਵਾ ਪਰਮਾਭਿਰਾਮੇ ਨਨ੍ਦਾਰਾਮੇ ਕਿਰ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ। ਧਾਤੁਯੋ ਪਨਸ੍ਸ ਨ ਵਿਕਿਰਿਂਸੁ। ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਮਾਗਮ੍ਮ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਂ ਚੇਤਿਯਮਕਂਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੯. ''ਨਗਰਂ ਹਂਸਵਤੀ ਨਾਮ, ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸੁਜਾਤਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨੪. ''ਦੇਵਲੋ ਚ ਸੁਜਾਤੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਸੁਮਨੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੫. ''ਅਮਿਤਾ ਚ ਅਸਮਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਸਲਲੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੭. ''ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਰਤਨਂ, ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਕਞ੍ਚਨਗ੍ਘਿਯਸਙ੍ਕਾਸੋ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਵਰਲਕ੍ਖਣੋ॥

੨੮. ''ਕੁਟ੍ਟਾ ਕਵਾਟਾ ਭਿਤ੍ਤੀ ਚ, ਰੁਕ੍ਖਾ ਨਗਸਿਲੁਚ੍ਚਯਾ।

ਨ ਤਸ੍ਸਾਵਰਣੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨੇ॥

੨੯. ''ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤੰ ਬਹੁੰ॥

੩੦. ''ਸਨ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਜਨੰ, ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸੰਸਯੰ।
ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋਵ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਗਸਿਲੁਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਨਗਸਙ੍ਖਾਤਾ ਸਿਲੁਚ੍ਚਯਾ। **ਆਵਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨੰ ਤਿਰੋਕਰਣੰ। **ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨੇ**ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨੇ ਠਾਨੇ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵੰ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਰਮਿਪੂਰਣਾਦਿਪੁਨਪ੍ਪੁਨਾਗਤਮਤ੍ਥੰ ਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸੇਸਤ੍ਥਮੇਵ ਵਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ। ਯਦਿ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤਮੇਵ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਵਕ੍ਖਾਮ, ਕਦਾ ਅਨ੍ਤੰ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ ਅਯੰ ਸੰਵਣ੍ਣਨਾਤਿ।

ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਦਸਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸੋ।

੧੩. ਸੁਮੇਧਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੇ ਪਨ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਸਾਸਨੇਪਿਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ ਸਤ੍ਤਿਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿੰਸੁ, ਬੁਦ੍ਧਸੁਞ੍ਞਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ। ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਿੰਸਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਪ੍ਪੇ **ਸੁਮੇਧੋ ਸੁਜਾਤੋ** ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿੰਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਅਧਿਗਤਮੇਧੋ **ਸੁਮੇਧੋ** ਨਾਮ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਗਰੇ ਸੁਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਸੁਦਤ੍ਤਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਨ੍ਨੰ ਮਾਸਾਨੰ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੁਦਸ੍ਸਨੁਯਜਾਨੇ ਤਰੁਣਦਿਵਸਕਰੋ ਵਿਯ ਸਲਿਲਧਰਵਿਵਰਗਤੋ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸੋ ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰੰ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸੁਚਨ੍ਦਨ-ਕਞ੍ਚਨ-ਸਿਰਿਵਡ੍ਢਨਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਸੁਮਨਮਹਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਅਟ੍ਠਚਤ੍ਤਾਲੀਸਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਮਨਦੇਵਿਯਾ ਪੁਨਬ੍ਬਸੁਮਿਤ੍ਤੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਜਾਤੇ ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੰ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਕੋਟਿਸਤਮਨੁਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਡ੍ਢਮਾਸੰ ਪਧਾਨਚਰਿਯੰ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਨਕੁਲਨਿਗਮੇ ਨਕੁਲਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨੰ ਮਧੁਪਾਯਾਸੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਿਰਿਵਡ੍ਢਾਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਪਬੋਧਿਮੂਲੇ ਵੀਸਤਿਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤੰ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰੰ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਰੰ ਮਾਰਬਲੰ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਨੇਕਜਾਤਿਸੰਸਾਰੰ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨੰ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ’’ਤਿ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹੰ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯਾਚਨੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਭਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕੰ ਸਰਣਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਕਾਮਿਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨਞ੍ਚ ਕੋਟਿਸਤੰ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਗਰਸਮੀਪੇ ਸੁਦਸ੍ਸਨੁਯਜਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਉਯਜਾਨਪਾਲੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਤਿਕੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਪਰਿਵਾਰਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ** ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਯੰ ਪਠਮੋ ਅਭਿਸਮਯੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧. ‘‘ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸੁਮੇਧੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਦੁਰਾਸਦੋ ਉਗ੍ਗਤੇਜੋ, ਸਬ੍ਬਲੋਕੁਤ੍ਤਮੋ ਮੁਨਿ॥

੨. ‘‘ਪਸਨ੍ਨਨੇਤ੍ਤੋ ਸੁਮੁਖੋ, ਬ੍ਰਹਾ ਉਜੁ ਪਤਾਪਵਾ।
ਹਿਤੇਸੀ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੰ, ਬਹੂ ਮੋਚੇਸਿ ਬਨ੍ਧਨਾ॥

੩. ‘‘ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਕੇਵਲੰ ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮੰ।
ਸੁਦਸ੍ਸਨਮ੍ਹਿ ਨਗਰੇ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤਯਿ॥

੪. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਭਿਸਮਯਾ ਤੀਣਿ, ਅਹੇਸੁੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਗ੍ਗਤੇਜੋ**ਤਿ ਉਗ੍ਗਤਤੇਜੋ। **ਪਸਨ੍ਨਨੇਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਸਨ੍ਨਨਯਨੋ, ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਮਣਿਗੁਲਿਕਾ ਵਿਯ ਪਸਨ੍ਨਾਨਿ ਨੇਤ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ‘‘ਪਸਨ੍ਨਨੇਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਮੁਦੁਸਿਨਿਦ੍ਧਨੀਲਵਿਮਲਸੁਖੁਮਪਖੁਮਾਚਿਤਸੁਪ੍ਪਸਨ੍ਨਨਯਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਸੁਪ੍ਪਸਨ੍ਨਪਞ੍ਚਨਯਨੋ’’ਤਿਪਿ ਵਤ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਸੁਮੁਖੋ**ਤਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਰਦਸਮਯਚਨ੍ਦਸਦਿਸਵਦਨੋ। **ਬ੍ਰਹਾ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣਸਰੀਰਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਹਾ ਮਹਨ੍ਤੋ, ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਸਰੀਰਪ੍ਪਮਾਣੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਜੂ**ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਜੁਗਤ੍ਤੋ ਉਜੁਮੇਵ

ਉਗ੍ਗਤਸਰੀਰੋ ਦੇਵਨਗਰੇ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੁਵਣ੍ਣਤੋਰਣਸਦਿਸਵਰਸਰੀਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਤਾਪਵਾ**ਤਿ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨਸਰੀਰੋ। **ਹਿਤੇਸੀ**ਤਿ ਹਿਤਗਵੇਸੀ। **ਅਭਿਸਮਯਾ ਤੀਣੀ**ਤਿ ਅਭਿਸਮਯਾ ਤਯੋ, ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਕਤੋਤਿ।

ਯਦਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਕੁਮ੍ਭਕਣ੍ਣਸਦਿਸਾਨੁਭਾਵੰ ਕੁਮ੍ਭਕਣ੍ਣੰ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਭਕ੍ਖੰ ਯਕ੍ਖੰ ਮਹਾਅਟਵਿਮੁਖੇ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਮਾਨਘੋਰਸਰੀਰੰ ਵਤ੍ਤਨਿਅਟਵਿਸਞ੍ਚਾਰੰ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਲੋਕੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਅਸਹਾਯੋ ਤਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਯਕ੍ਖੋ ਮਕ੍ਖੰ ਅਸਹਮਾਨੋ ਦਣ੍ਡਾਹਤੋ ਘੋਰਵਿਸੋ ਆਸਿਵਿਸੋ ਵਿਯ ਸੰਕੁਦ੍ਧੋ ਦਸਬਲੰ ਭਿੰਸਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੰ ਘੋਰਤਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਸਦਿਸੰ ਸੀਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੂਰਿਯਮਣ੍ਡਲਸਦਿਸਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਨਙ੍ਗਲਸੀਸਸਦਿਸਾਤਿਦੀਘਵਿਪੁਲਤਿਖਿਣਦਾਠਾਯੋ ਕਤ੍ਵਾ ਓਲਮ੍ਬਨੀਲਵਿਪੁਲਵਿਸਮੋਦਰੋ ਤਾਲਕ੍ਖਨ੍ਧਸਦਿਸਬਾਹੁਚਿਪਿਟਕਵਿਰੂਪਵਙ੍ਕਨਾਸੋ ਪਬ੍ਬਤਬਿਲਸਦਿਸਵਿਪੁਲਰਤ੍ਤਮੁਖੋ ਥੂਲਪਿਙ੍ਗਲਖਰਫਰੁਸਕੇਸੋ ਅਤਿਭਯਾਨਕਦਸ੍ਸਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਮੇਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪੁਰਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ਪਧੂਪਾਯਨ੍ਤੋ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤੋ ਪਾਸਾਣਪਬ੍ਬਤਗ੍ਗਿਜਾਲ-ਸਲਿਲ-ਕਦ੍ਦਮ-ਛਾਰਿਕਾਯੁਧਙ੍ਗਾਰ-ਵਾਲੁਕਪ੍ਪਕਾਰਾ **ਨਵਵਿਧਾ ਵਸ੍ਸਵੁਟ੍ਠਿਯੋ** ਵਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾਪਿ ਭਗਵਤੋ ਲੋਮਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚਾਲੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਲ਼ਵਕੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਯੰ ਭਗਵਾ ਪਞ੍ਹਾਬਜਾਕਰਣੇਨ ਤੰ ਯਕ੍ਖੰ ਵਿਨਯਮੁਪਨੇਸਿ। ਤਤੋ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਕਿਰਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਕਟਭਰਿਤੇਨ ਭਤ੍ਤੇਨ ਸਹ ਰਾਜਕੁਮਾਰੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਦੰਸੁ। ਅਥ ਯਕ੍ਖੋ ਰਾਜਕੁਮਾਰੰ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਅਟਵਿਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿੰਸੁ। ਤਦਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਾਗਮੇ ਦਸਬਲੋ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮਨੋਨੁਕੂਲੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ। ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਪਾਣੀਨੰ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੫. ‘‘ਪੁਨਾਪਰੰ ਕੁਮ੍ਭਕਣ੍ਣੰ, ਯਕ੍ਖੰ ਸੋ ਦਮਯੀ ਜਿਨੋ।
ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਯਦਾ ਪਨ ਉਪਕਾਰਿਨਗਰੇ ਸਿਰਿਨਨ੍ਦਨੁਯ੍ਯਾਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸਯਿ, ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਤਤਿਯੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੬. ‘‘ਪੁਨਾਪਰੰ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਚਤੁਸਚ੍ਚੰ ਪਕਾਸਯਿ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਸੁਮੇਧਸ੍ਸਾਪਿ ਭਗਵਤੋ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਗਰੇ ਕੋਟਿਸਤਖੀਣਾਸਵਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪੁਨ ਦੇਵਕੂਟੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਕਥਿਨਤ੍ਥਤੇ ਦੁਤਿਯੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ। ਪੁਨ ਤਤਿਯੇ ਭਗਵਤਿ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਮਾਨੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ ਅਹੇਸੁੰ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੭. ‘‘ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁੰ, ਸੁਮੇਧਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨੰ ਵਿਮਲਾਨੰ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨੰ॥

੮. ‘‘ਸੁਦਸ੍ਸਨੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ, ਉਪਗਞ੍ਛਿ ਜਿਨੋ ਯਦਾ।
ਤਦਾ ਖੀਣਾਸਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਸਮਿੰਸੁ ਸਤਕੋਟਿਯੋ॥

੯. ‘‘ਪੁਨਾਪਰੰ ਦੇਵਕੂਟੇ, ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਕਥਿਨਤ੍ਥਤੇ।
ਤਦਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀਨੰ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੧੦. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਦਸਬਲੋ, ਯਦਾ ਚਰਤਿ ਚਾਰਿਕਂ।
ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟੀਨਂ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ’’ਤਿ॥

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਜਨੁਤ੍ਤਰੋ ਮਾਣਵੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂਯੇਵ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਦਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ਭੋਜਨਾਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ – ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੧. ‘‘ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ ਮਯ੍ਹਂ, ਘਰੇ ਸਨ੍ਨਿਚਿਤਂ ਧਨਂ॥

੧੨. ‘‘ਕੇਵਲਂ ਸਬ੍ਬਂ ਦਤ੍ਵਾਨ, ਸਸਙ੍ਘੇ ਲੋਕਨਾਯਕੇ।
ਸਰਣਂ ਤਸ੍ਸੂਪਗਚ੍ਛਿਂ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਞ੍ਚਾਭਿਰੋਚਯਿਂ॥

੧੩. ‘‘ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਨੁਮੋਦਨਂ।
ਤਿਂਸਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਮ੍ਹਿ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੪. ‘‘ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ’’॥
ਬ੍ਯਾਕਰਣਗਾਥਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਾ।

੧੫. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ॥

੧੬. ‘‘ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਵਿਨਯਂ ਚਾਪਿ, ਨਵਙ੍ਗਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ।
ਸਬ੍ਬਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾਨ, ਸੋਭਯਿਂ ਜਿਨਸਾਸਨਂ॥

੧੭. ‘‘ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ, ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮੇ।
ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮਗਚ੍ਛਹ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਨ੍ਨਿਚਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਦਹਿਤਂ ਨਿਧਾਨਵਸੇਨ। **ਕੇਵਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਲਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਅਸੇਸਤੋ ਦਤ੍ਵਾ। **ਸਸਙ੍ਘੇ**ਤਿ ਸਸਙ੍ਘਸ੍ਸ। **ਤਸ੍ਸੂਪਗਚ੍ਛਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਉਪਗਚ੍ਛਿਂ, ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨਂ। **ਅਭਿਰੋਚਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਂ। **ਤਿਂਸਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਤਿਂਸਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੁਮੇਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੁਦਸ੍ਸਨਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਮਾਤਾ ਸੁਦਤ੍ਤਾ ਨਾਮ, ਸਰਣੋ ਚ ਸਬ੍ਬਕਾਮੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸਾਗਰੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਰਾਮਾ ਚ ਸੁਰਾਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਮਹਾਨੀਪਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਆਯੁ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ, ਸੁਮਨਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਪੁਨਬ੍ਬਸੁਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸੇਸਂ ਗਾਥਾਸੁ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੮. ‘‘ਸੁਦਸ੍ਸਨਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਸੁਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।

ਸੁਦਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਸੁਮੇਧਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੩. ‘‘ਸਰਣੋ ਸਬ੍ਬਕਾਮੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਸਾਗਰੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੁਮੇਧਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੪. ‘‘ਰਾਮਾ ਚੇਵ ਸੁਰਾਮਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਮਹਾਨੀਪੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੬. ‘‘ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਰਤਨਾਨਿ, ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਓਭਾਸੇਤਿ ਦਿਸਾ ਸਬ੍ਬਾ, ਚਨ੍ਦੋ ਤਾਰਗਣੇ ਯਥਾ॥

੨੭. ‘‘ਚਕ੍ਕਵਤ੍ତਿਮਣੀ ਨਾਮ, ਯਥਾ ਤਪਤਿ ਯੋਜਨਂ।
ਤਥੇਵ ਤਸ੍ਸ ਰਤਨਂ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਫਰਤਿ ਯੋਜਨਂ॥

੨੮. ‘‘ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੨੯. ‘‘ਤੇਵਿਜ੍ਜਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞੇਹਿ , ਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਤਾਦਿਹਿ।
ਸਮਾਕੁਲਮਿਦਂ ਆਸਿ, ਅਰਹਨ੍ਤੇਹਿ ਸਾਧੁਹਿ॥

੩੦. ‘‘ਤੇਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਅਮਿਤਯਸਾ, ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤਾ ਨਿਰੂਪਧੀ।
ਞਾਣਾਲੋਕਂ ਦਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾ, ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਤੇ ਮਹਾਯਸਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਨ੍ਦੋ ਤਾਰਗਣੇ ਯਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਨਾਮ ਗਗਨੇ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਤਾਰਾਗਣੇ ਓਭਾਸੇਤਿ ਪਕਾਸੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਦਿਸਾ ਓਭਾਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕੇਚਿ ‘‘ਚਨ੍ਦੋ ਪਨ੍ਨਰਸੋ ਯਥਾ’’ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥੋਵ।

ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਮਣੀ ਨਾਮਾਤਿ ਯਥਾ ਨਾਮ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ ਮਣਿਰਤਨਂ ਚਤੁਹਤ੍ਥਾਯਾਮਂ ਸਕਟਨਾਭਿਸਮਪਰਿਣਾਹਂ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਮਣਿਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਂ ਤਾਰਾਗਣਪਰਿਵੁਤਸ੍ਸ ਸਰਦਸਮਯਪਰਿਪੁਣ੍ਣਰਜਨਿਕਰਸ੍ਸ ਸਿਰਿਸਮੁਦਯਸੋਭਂ ਅਵ੍ਹਯਨ੍ਤਮਿਵ ਵੇਪੁਲ੍ਲਪਬ੍ਬਤਤੋ ਪਰਮਰਮਣੀਯਦਸ੍ਸਨਂ ਮਣਿਰਤਨਮਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਂ ਓਕਾਸਂ ਆਭਾ ਫਰਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤਸ੍ਸ ਸੁਮੇਧਸ੍ਸਾਪਿ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਤੋ ਆਭਾਰਤਨਂ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਯੋਜਨਂ ਫਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤੇਵਿਜ੍ਜਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞੇਹੀਤਿ ਤੇਵਿਜ੍ਜੇਹਿ ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞੇਹਿ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤੇਹੀ**ਤਿ ਇਦ੍ਧਿਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤੇਹਿ। **ਤਾਦਿਹੀ**ਤਿ ਤਾਦਿਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤੇਹਿ। **ਸਮਾਕੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਕਿਣ੍ਣਂ ਏਕਕਾਸਾਵਪਜ੍ਜੋਤਂ। **ਇਦ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਸਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ, ਮਹੀਤਲਂ ਵਾ। **ਅਮਿਤਯਸਾ**ਤਿ ਅਮਿਤਪਰਿਵਾਰਾ, ਅਤੁਲਕਿਤ੍ਤਿਘੋਸੋ ਵਾ। **ਨਿਰੂਪਧੀ**ਤਿ ਚਤੁਰੂਪਧਿਵਿਰਹਿਤਾ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਸੁਮੇਧਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਏਕਾਦਸਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੧੪. ਸੁਜਾਤਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤੋ ਤਸ੍ਸਾਪਰਭਾਗੇ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੇ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਅਪਰਿਮਿਤਾਯੁਕੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ ਸੁਜਾਤਰੂਪਕਾਯੋ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਜਾਤੋ **ਸੁਜਾਤੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋਪਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸੁਮਙ੍ਗਲਨਗਰੇ ਉਗ੍ਗਤਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਲੇ ਪਭਾਵਤਿਯਾ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਚਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸੁਖਂ ਜਨਯਨ੍ਤੋ ਜਾਤੋਤਿ ''ਸੁਜਾਤੋ'' ਤ੍ਵੇਵਸ੍ਸ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਸਿਰੀ ਉਪਸਿਰੀ ਸਿਰਿਨਨ੍ਦੋ ਚਾਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸਿਰੀਨਨ੍ਦਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਤੇਵੀਸਤਿ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਿਰੀਨਨ੍ਦਾਦੇਵਿਯਾ ਉਪਸੇਨੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਹਂਸਵਹਂ ਨਾਮ ਵਰਤੁਰਙ੍ਗਮਾਰੁਯ੍ਹ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕੋਟਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿ। ਅਥ ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਨਵ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਸਿਰੀਨਨ੍ਦਨਨਗਰੇ ਸਿਰੀਨਨ੍ਦਨਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਧੀਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਰਮਮਧੁਰਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸੁਨਨ੍ਦਾਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੇਲੁਬੋਧਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਸੂਰਿਯੇ ਧਰਮਾਨੇਯੇਵ ਸਮਾਰਂ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨੁਚਿਣ੍ਣਂ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਆਯਾਚਿਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕਂ ਸੁਦਸ੍ਸਨਕੁਮਾਰਂ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤਂ ਦੇਵਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਮਙ੍ਗਲਨਗਰਸਮੀਪੇ ਸੁਮਙ੍ਗਲੁਯਜਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਉਯਜਾਨਪਾਲੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਤਿਕਂ ਸੁਦਸ੍ਸਨਕੁਮਾਰਂ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤਂ ਦੇਵਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਸਪਰਿਵਾਰਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਅਸੀਤਿਯਾ ਕੋਟੀਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਯਦਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨੁਯਜਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਮਹਾਸਾਲਮੂਲੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵੇਸੁ ਤਾਵਤਿਂਸੇਸੁ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਂ ਉਪਾਗਮਿ, ਤਦਾ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਸੁਜਾਤੋ ਦਸਬਲੋ ਪਿਤੁਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਤਦਾ ਸਟ੍ਠਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ''ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹਿ, ਸੁਜਾਤੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਸੀਹਹਨੁਸਭਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਦੁਰਾਸਦੋ॥

੨. ''ਚਨ੍ਦੋਵ ਵਿਮਲੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਸਤਰਂਸੀਵ ਪਤਾਪਵਾ।
ਏਵਂ ਸੋਭਤਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਜਲਨ੍ਤੋ ਸਿਰਿਯਾ ਸਦਾ॥

੩. ''ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾਨ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਕੇਵਲਂ ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਸੁਮਙ੍ਗਲਮ੍ਹਿ ਨਗਰੇ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿ॥

੪. ''ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ ਪਵਰਂ ਧਮ੍ਮਂ, ਸੁਜਾਤੇ ਲੋਕਨਾਯਕੇ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟੀ ਅਭਿਸਮਿਂਸੁ, ਪਠਮੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ॥

੫. ‘‘ਯਦਾ ਸੁਜਾਤੋ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਾਗਮਿ।
ਸਤ੍ਤਿੰਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੬. ‘‘ਯਦਾ ਸੁਜਾਤੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਉਪਗਚ੍ਛਿ ਪਿਤੁਸਨ੍ਤਿਕਂ।
ਸਟ੍ਠਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੇ ਸੁਮੇਧੋ ਭਗਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਪ੍ਪੇ ਸੁਜਾਤੋਪਿ ਭਗਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੀਹਹਨੂ**ਤਿ ਸੀਹਸ੍ਸ ਵਿਯ ਹਨੁ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਸੀਹਹਨੁ। ਸੀਹਸ੍ਸ ਪਨ ਹੇਟ੍ਠਿਮਹਨੁਮੇਵ ਪੁਣ੍ਣਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਉਪਰਿਮਂ। ਅਸ੍ਸ ਪਨ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸੀਹਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਿਮਹਨੁ ਵਿਯ ਦ੍ਵੇਪਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ ਦ੍ਵਾਦਸਿਯਂ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚਨ੍ਦਸਦਿਸਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਸੀਹਹਨੂ’’ਤਿ। **ਉਸਭਕ੍ਖਨ੍ਧੋ**ਤਿ ਉਸਭਸ੍ਸੇਵ ਸਮਪ੍ਪਵਟ੍ਟਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਸੁਵਟ੍ਟਿਤਸੁਵਣ੍ਣਾਲਿਙ੍ਗਸਦਿਸਕ੍ਖਨ੍ਧੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਤਰਂਸੀ**ਵਾਤਿ ਦਿਵਸਕਰੋ ਵਿਯ। **ਸਿਰਿਯਾ**ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ। **ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਂ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ।

ਸੁਧਮ੍ਮਵਤੀਨਗਰੇ ਸੁਧਮ੍ਮੁਯ੍ਯਾਨੇ ਆਗਤਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ਪਰਂ ਤਿਦਿਵੋਰੋਹਣੇ ਭਗਵਤੋ ਪਞ੍ਞਾਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ‘‘ਸੁਦਸ੍ਸਨਕੁਮਾਰੋ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਯਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਗਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪੁਰਿਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੇਰੋ ਸੁਜਾਤਂ ਨਰਾਸਭਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੭. ‘‘ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨਂ॥

੮. ‘‘ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਂ, ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਭਵਾਭਵੇ।
ਸਟ੍ਠਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਪਠਮਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ ਤੇ॥

੯. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ, ਤਿਦਿਵੋਰੋਹਣੇ ਜਿਨੇ।
ਪਞ੍ਞਾਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੧੦. ‘‘ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨਰਾਸਭਂ, ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੋ।
ਚਤੂਹਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਭਵਾਭਵੇ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਾ ਭਵਾਭਵੇ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। **ਤਿਦਿਵੋਰੋਹਣੇ**ਤਿ ਸਗ੍ਗਲੋਕਤੋ ਓਤਰਨ੍ਤੇ ਕਤ੍ਤੁਕਾਰਕੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਕਾਰਕਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਥ ਵਾ **ਤਿਦਿਵੋਰੋਹਣੇ**ਤਿ ਤਿਦਿਵਤੋ ਓਤਰਣੇ। **ਜਿਨੇ**ਤਿ ਜਿਨਸ੍ਸ, ਸਾਮਿਅਤ੍ਥੇ ਭੁਮ੍ਮਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਤਦਾ ਕਿਰ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਤੁਮਹਾਦੀਪਰਜ੍ਜਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸਕਲਦੀਪਵਾਸਿਨੋ ਜਨਾ ਰਟ੍ਠੁਪ੍ਪਾਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਿਕਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਚ੍ਚਂ ਮਹਾਦਾਨਮਦਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ – ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੧. ‘‘ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਚਤੁਦੀਪਮ੍ਹਿ ਇਸ੍ਸਰੋ।
ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਚਰੋ ਆਸਿਂ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਮਹਬ੍ਬਲੋ॥

੧੩. ‘‘ਚਤੁਦੀਪੇ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਰਤਨੇ ਸਤ੍ਤ ਉਤ੍ਤਮੇ।
ਬੁਦ੍ਧੇ ਨਿਯ੍ਯਾਤਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਬ੍ਬਜਿਂ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ॥

੧੪. ‘‘ਆਰਾਮਿਕਾ ਜਨਪਦੇ, ਉਟ੍ਠਾਨਂ ਪਟਿਪਿਣ੍ਡਿਯ।
ਉਪਨੇਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਪਚ੍ਚਯਂ ਸਯਨਾਸਨਂ॥

੧੫. ‘‘ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਮ੍ਹਿ ਇਸ੍ਸਰੋ।
ਤਿਂਸਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਮ੍ਹਿ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੬. ‘‘ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ…ਪੇ॰… ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥

੧੭. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਹਾਸਂ ਜਨੇਸਹਂ।
ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਂ ਵਤਂ ਉਗ੍ਗਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ॥

੧੮. ‘‘ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਵਿਨਯਞ੍ਚਾਪਿ, ਨਵਙ੍ਗਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ।
ਸਬ੍ਬਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾਨ, ਸੋਭਯਿਂ ਜਿਨਸਾਸਨਂ॥

੧੯. ‘‘ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਂ ਭਾਵੇਤ੍ਵ ਭਾਵਨਂ।
ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮਗਞ੍ਛਹ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਤੁਦੀਪਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਸਪਰਿਵਾਰਦੀਪਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਦੀਪਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਚਰੋ**ਤਿ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਪੁਰਕ੍ਖਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਚਰੋ। **ਰਤਨੇ ਸਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਰਤਨਾਦੀਨਿ ਸਤ੍ਤ ਰਤਨਾਨਿ। **ਉਤ੍ਤਮੇ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਾਨਿ। ਅਥ ਵਾ ਉਤ੍ਤਮੇ ਬੁਦ੍ਧੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਨਿਯ੍ਯਾਤਯਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਦਤ੍ਵਾਨ। **ਉਟ੍ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਰਟ੍ਠੁਪ੍ਪਾਦਂ, ਆਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਪਿਣ੍ਡਿਯਾ**ਤਿ ਰਾਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਂਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ। **ਪਚ੍ਚਯ**ਨ੍ਤਿ ਚੀਵਰਾਦਿਵਿਵਿਧਂ ਪਚ੍ਚਯਂ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਮ੍ਹਿ ਇਸ੍ਸਰੋ**ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਯਂ ਇਸ੍ਸਰੋ, ਤਦੇਤਂ ਜਾਤਿਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਨਨ੍ਤਾਨਂ ਲੋਕਧਾਤੂਨਂ ਇਸ੍ਸਰੋ ਭਗਵਾ। **ਤਿਂਸਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਿਂਸਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੁਮਙ੍ਗਲਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਉਗ੍ਗਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਪਭਾਵਤੀ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਚ ਸੁਦੇਵੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਨਾਰਦੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਨਾਗਾ ਚ ਨਾਗਸਮਾਲਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਮਹਾਵੇਲੁਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸੋ ਕਿਰ ਮਨ੍ਦਚ੍ਛਿਦ੍ਦੋ ਘਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਰਮਰਮਣੀਯੋ ਵੇਲੁਰਿਯਮਣਿਵਣ੍ਣੇਹਿ ਵਿਮਲੇਹਿ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨਵਿਪੁਲਸਾਖੋ ਮਯੂਰਪਿਞ੍ਛਕਲਾਪੋ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਂ ਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਆਯੁ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਸਿਰੀਨਨ੍ਦਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਉਪਸੇਨੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ। ਤੁਰਙ੍ਗਵਰਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸੋ ਪਨ ਚਨ੍ਦਵਤੀਨਗਰੇ ਸਿਲਾਰਾਮੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੨੦. ‘‘ਸੁਮਙ੍ਗਲਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਉਗ੍ਗਤੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਮਾਤਾ ਪਭਾਵਤੀ ਨਾਮ, ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੫. ‘‘ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਸੁਦੇਵੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।

ਨਾਰਦੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੬. ‘‘ਨਾਗੋ ਚ ਨਾਗਸਮਾਲਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਮਹਾਵੇਲੂਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੭. ‘‘ਸੋ ਚ ਰੁਕ੍ਖੋ ਘਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦੋ ਹੋਤਿ ਪਤ੍ਤਿਕੋ।
ਉਜੁ ਵਂਸੋ ਬ੍ਰਹਾ ਹੋਤਿ, ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਮਨੋਰਮੋ॥

੨੮. ‘‘ਏਕਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ, ਤਤੋ ਸਾਖਾ ਪਭਿਜ੍ਜਤਿ।
ਯਥਾ ਸੁਬਦ੍ਧੋ ਮੋਰਹਤ੍ਥੋ, ਏਵਂ ਸੋਭਤਿ ਸੋ ਦੁਮੋ॥

੨੯. ‘‘ਨ ਤਸ੍ਸ ਕਣ੍ਟਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨਾਪਿ ਛਿਦ੍ਦਂ ਮਹਾ ਅਹੁ।
ਵਿਤ੍ਥਿਣ੍ਣਸਾਖੋ ਅਵਿਰਲੋ, ਸਨ੍ਦਚ੍ਛਾਯੋ ਮਨੋਰਮੋ॥

੩੧. ‘‘ਪਞ੍ਞਾਸਰਤਨੋ ਆਸਿ, ਉਚ੍ਚਤ੍ਤਨੇਨ ਸੋ ਜਿਨੋ।
ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਵਰੂਪੇਤੋ, ਸਬ੍ਬਗੁਣਮੁਪਾਗਤੋ॥

੩੨. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਪਭਾ ਅਸਮਸਮਾ, ਨਿਦ੍ਧਾਵਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ।
ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ ਅਤੁਲਿਯੋ, ਓਪਮ੍ਮੇਹਿ ਅਨੂਪਮੋ॥

੩੩. ‘‘ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੩੪. ‘‘ਯਥਾਪਿ ਸਾਗਰੇ ਊਮੀ, ਗਗਨੇ ਤਾਰਕਾ ਯਥਾ।
ਏਵਂ ਤਦਾ ਪਾਵਚਨਂ, ਅਰਹਨ੍ਤੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਿਤਂ॥

੩੫. ‘‘ਸੋ ਚ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਗੁਣਾਨਿ ਚ ਤਾਨਿ ਅਤੁਲਿਯਾਨਿ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦੋ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਚ੍ਛਿਦ੍ਦੋ। ‘‘ਅਨੁਦਰਾ ਕਞ੍ਞਾ’’ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਿਯ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਕੇਚਿ ‘‘ਛਿਦ੍ਦਂ ਹੋਤਿ ਪਰਿਤ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ। **ਪਤ੍ਤਿਕੋ**ਤਿ ਬਹੁਪਤ੍ਤੋ, ਕਾਚਮਣਿਵਣ੍ਣੇਹਿ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਜੂ**ਤਿ ਅਵਙ੍ਕੋ ਅਕੁਟਿਲੋ। **ਵਂਸੋ**ਤਿ ਵੇਲੁ। **ਬ੍ਰਹਾ**ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਮਹਾ। **ਏਕਕ੍ਖਨ੍ਧੋ**ਤਿ ਅਵਨਿਰੁਹੋ ਏਕੋ ਅਦੁਤਿਯੋ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ। **ਤਤੋ ਸਾਖਾ ਪਭਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਤਤੋ ਵਂਸਗ੍ਗਤੋ ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ ਸਾਖਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਥ। ‘‘ਤਤੋ ਸਾਖਾ ਪਭਿਜ੍ਜਥਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਸੁਬਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨਾਕਾਰੇਨ ਬਦ੍ਧੋ। **ਮੋਰਹਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਆਤਪਸਨ੍ਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥਂ ਕਤੋ ਬਦ੍ਧੋ ਮੋਰਪਿਞ੍ਛਕਲਾਪੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

ਨ ਤਸ੍ਸ ਕਣ੍ਟਕਾ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਂਸਸ੍ਸ ਕਣ੍ਟਕਿਨੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਕਣ੍ਟਕਾ ਨਾਹੇਸੁਂ। **ਅਵਿਰਲੋ**ਤਿ ਅਵਿਰਲਸਾਖਾਸਞ੍ਛਨ੍ਨੋ। **ਸਨ੍ਦਚ੍ਛਾਯੋ**ਤਿ ਘਨਚ੍ਛਾਯੋ, ਅਵਿਰਲਤ੍ਤਾਵ ਸਨ੍ਦਚ੍ਛਾਯੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਪਞ੍ਞਾਸਰਤਨੋ ਆਸੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਸਹਤ੍ਥੋ ਅਹੋਸਿ। **ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਵਰੂਪੇਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਨ ਆਕਾਰੇਨ ਵਰੇਹਿਯੇਵ ਉਪੇਤੋ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰਵਰੂਪੇਤੋ ਨਾਮ। **ਸਬ੍ਬਗੁਣਮੁਪਾਗਤੋ**ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਰਪਦਸ੍ਸੇਵ ਵੇਵਚਨਮਤ੍ਤਂ।

ਅਪ੍ਪਮਾਣੋਤਿ ਪਮਾਣਰਹਿਤੋ, ਪਮਾਣਂ ਗਹੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤ੍ਤਾ ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ। **ਅਤੁਲਿਯੋ**ਤਿ ਅਤੁਲੋ, ਕੇਨਚਿ ਅਸਦਿਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਓਪਮ੍ਮੇਹੀ**ਤਿ ਉਪਮਿਤਬ੍ਬੇਹਿ। **ਅਨੂਪਮੋ**ਤਿ ਉਪਮਾਰਹਿਤੋ, ''ਇਮਿਨਾ ਚ ਇਮਿਨਾ ਚ ਸਦਿਸੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਭਾਵਤੋ ਅਨੂਪਮੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਗੁਣਾਨਿ ਚ ਤਾਨੀ**ਤਿ ਗੁਣਾ ਚ ਤੇ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਾਦਯੋ ਗੁਣਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵਾਤਿ।

ਸੁਜਾਤਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੧੫. ਪਿਯਦਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਪਰਭਾਗੇ ਇਤੋ ਅਟ੍ਠਕਪ੍ਪਸਤਾਧਿਕਸਹਸ੍ਸਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ **ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ**, **ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ**, **ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਤਯੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ **ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ** ਨਾਮ ਭਗਵਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸੁਧਞ੍ਞਵਤੀਨਗਰੇ ਸੁਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਚਨ੍ਦਸਦਿਸਵਦਨਾਯ ਚਨ੍ਦਾਦੇਵਿਯਾ ਨਾਮ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਵਰੁਣੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪਿਯਾਨਂ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਵਿਸੇਸਾਨਂ ਦਸ੍ਸਿਤਤ੍ਤਾ ''ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ''ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸੁਨਿਮ੍ਮਲਵਿਮਲਗਿਰਿਬ੍ਰਹਾਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਵਿਮਲਾਮਹਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਿਮਲਾਦੇਵਿਯਾ ਕਞ੍ਚਨਵੇਲੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਆਜਞ੍ਞਰਥੇਨ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਏਕਾ ਚ ਨਂ ਪੁਰਿਸਕੋਟਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਛ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਵਰੁਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੇ ਵਸਭਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧੀਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸੁਜਾਤਾਜੀਵਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਕੁਧਬੋਧਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇਪਞ੍ਞਾਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰ''ਨ੍ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਸਭਵਤੀਨਗਰਸਮੀਪੇ ਉਸਭਵਤੁਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਕੋਟਿਪਰਿਵੁਤੋ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਪਠਮੋ ਅਭਿਸਮਯੋ।

ਪੁਨ ਉਸਭਵਤਿਯਾ ਨਾਮ ਨਗਰਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸੁਦਸ੍ਸਨਪਬ੍ਬਤੇ ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਨਾਮ ਦੇਵਰਾਜਾ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਸੋ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਂ ਬਲਿਂ ਉਪਸਂਹਰਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਨਰਰਾਜੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬਲਿਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ ਭਗਵਾ ''ਤਸ੍ਸ ਸੁਦਸ੍ਸਨਸ੍ਸ ਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਗਤਂ ਵਿਨੋਦੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਰਾਜੇ ਯਕ੍ਖਸਮਾਗਮਂ ਗਤੇ ਤਸ੍ਸ ਭਵਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਿਰਿਸਯਨਂ ਆਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਰਂਸਿਯੋ ਮੁਞ੍ਚਨ੍ਤੋ ਯੁਗਨ੍ਧਰਪਬ੍ਬਤੇ ਸਰਦਸਮਯੇ ਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਦੇਵਤਾਯੋ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਾਦੀਹਿ ਦਸਬਲਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ।

ਸੁਦਸ੍ਸਨੋਪਿ ਦੇਵਰਾਜਾ ਯਕ੍ਖਸਮਾਗਮਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਵਨਤੋ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਰਸ੍ਮਿਯੋ ਨਿਚ੍ਛਰਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਪਨ ਦਿਵਸੇਸੁ ਮਮ ਭਵਨਸ੍ਸ ਏਦਿਸੀ ਅਨੇਕਰਂਸਿਜਾਲਸਮੁਜ੍ਜਲਵਿਭੂਤਿ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਾ। ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਇਧ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਦੇਵੋ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਵਾ''ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਉਦਯਗਿਰਿਸਿਖਰਮਤ੍ਥਕੇ ਸਰਦਸਮਯਦਿਵਸਕਰਮਿਵ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਰਂਸਿਜਾਲੇਨ ਅਭਿਜ੍ਜਲਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਮੁਣ੍ਡਕਸਮਣੋ ਮਮ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਪਰਿਜਨੇਨ ਪਰਿਵੁਤੋ ਵਰਸਯਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਕੋਧਾਭਿਭੂਤਮਾਨਸੋ – ''ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਇਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਂ ਤਂ ਪਬ੍ਬਤਂ ਏਕਜਾਲਮਕਾਸਿ। ''ਇਮਿਨਾ ਅਗ੍ਗਿਜਾਲੇਨ ਛਾਰਿਕਾਭੂਤੋ ਮੁਣ੍ਡਕਸਮਣੋ''ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਨੇਕਰਂਸਿਜਾਲਵਿਸਰਵਿਪ੍ਫੁਰਿਤਵਰਸਰੀਰਂ ਪਸਨ੍ਨਵਦਨਵਣ੍ਣਸੋਭਂ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਚ੍ਛਵਿਰਾਗਂ ਦਸਬਲਮਭਿਜ੍ਜਲਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਸਮਣੋ ਅਗ੍ਗਿਦਾਹਂ ਸਹਤਿ, ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਇਮਂ ਸਮਣਂ ਉਦਕੋਘੇਨ ਓਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰਂ ਉਦਕੋਘਂ ਵਿਮਾਨਾਭਿਮੁਖਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ।

ਤਤੋ ਉਦਕੋਘੇਨ ਪੁਣ੍ਣੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਿਮਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਚੀਵਰੇ ਅਂਸੁਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਸਰੀਰੇ ਲੋਮਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਨ ਤੇਮਿਤ੍ਥ। ਤਤੋ ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਦੇਵਰਾਜਾ – ''ਇਮਿਨਾ ਸਮਣੋ ਨਿਰਸ੍ਸਾਸੋ ਮਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ

ਅਸਿਤਜਲਧਰਵਿਵਰਗਤਂ ਸਰਦਸਮਯਰਜਨਿਕਰਮਿਵ ਵਿਵਿਧਰਂਸਿਜਾਲਵਿਸਰੇਨ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਸਕਪਰਿਸਪਰਿਵੁਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਕ੍ਖਂ ਅਸਹਮਾਨੋ – ‘‘ਹਨ੍ਦ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਕੋਧੇਨ ਨਵਵਿਧਆਵੁਧਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਸਬ੍ਬਾਵੁਧਾਨਿ ਨਾਨਾਵਿਧਪਰਮਰੁਚਿਰਦਸ੍ਸਨਾ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਮਾਲਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਤਿਂਸੁ।

ਤਤੋ ਤਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਪਰਮਕੁਪਿਤਮਾਨਸੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਾਦੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਵਨਤੋ ਨੀਹਰਿਤੁਕਾਮੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਾਲਪਬ੍ਬਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਸਮਣੋ ਜੀਵਤਿ ਵਾ ਮਤੋ ਵਾ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਅਹੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਅਯਂ ਸਮਣੋ, ਨਾਹਂ ਇਮਂ ਸਮਣਂ ਇਤੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ। ਯਦਿ ਹਿ ਮਂ ਕੋਚਿ ਜਾਨਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨਪ੍ਪਕੋ ਮੇ ਅਯਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਾਵਿਮਂ ਕੋਚਿ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਾਵ ਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ।

ਅਥ ਦਸਬਲੋ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਯਥਾ ਨਂ ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਦਿਵਸੇ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਏਕਸਤਰਾਜਾਨੋ ਤਸ੍ਸੇਵ ਉਪਹਾਰਦਾਨਤ੍ਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਤੇ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਸੁਦਸ੍ਸਨਂ ਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਨਰਰਾਜਾਨੋ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਵਰਾਜਾ ਮੁਨਿਰਾਜਸ੍ਸ ਪਿਯਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ ਪਾਦਪਰਿਚਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਅਚ੍ਛਰਿਯਾ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਾ ਵਿਸਿਟ੍ਠਾ’’ਤਿ ਭਗਵਤਿ, ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ ਭਗਵਾ ਤਂ ਸੁਦਸ੍ਸਨਂ ਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਪਮੁਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਤਦਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਯਦਾ ਪਨ ਨਵਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੇ ਕੁਮੁਦਨਗਰੇ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸੋਣਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮ ਮਹਾਪਦੁਮਕੁਮਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਿਤਰਂ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਿਯਦਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਪਯੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾਪਿ ਘਾਤੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸੋ ਦੋਣਮੁਖਨਾਗਰਾਜਾਰੋਹਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਯਦਾ ਪਨਾਯਂ ਸਮਣੋ ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ ਇਮਂ ਨਗਰਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਤਿ, ਤਦਾ ਦੋਣਮੁਖਂ ਨਾਮ ਗਜਵਰਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਿਯਦਸ੍ਸੀਸਮਣਂ ਮਾਰੇਹੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਸੋ ਆਰੋਹੋ ਹਿਤਾਹਿਤਵਿਚਾਰਣਰਹਿਤੋ ਰਾਜਵਲ੍ਲਭੋ – ‘‘ਅਯਂ ਸਮਣੋ ਠਾਨਨ੍ਤਰਾਪਿ ਮਂ ਚਾਵੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਮਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਨਗਰਪ੍ਪਵੇਸਨਸਮਯਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਸੁਜਾਤਮਤ੍ਥਕਪਿਣ੍ਡਕੁਮ੍ਭਨਲਾਟਂ ਧਨੁਸਦਿਸਦੀਘਸੁਣ੍ਡਤਟਂ ਸੁਵਿਪੁਲਮੁਦੁਕਣ੍ਣਂ ਮਧੁਪਿਙ੍ਗਲਨਯਨਂ ਸੁਨ੍ਨਤਕ੍ਖਨ੍ਧਾਸਨਂ ਅਨੁਵਟ੍ਟਘਨਜਘਨਂ ਨਿਚਿਤਗੂਲ੍ਹਜਾਣੁਅਨ੍ਤਰਂ ਈਸਾਸਦਿਸਰੁਚਿਰਦਨ੍ਤਂ ਸੁਵਾਲਧਿਂ ਅਪਚਿਤਮੇਚਕਂ ਸਬ੍ਬਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਸਿਤਜਲਧਰਸਦਿਸਚਾਰੁਦਸ੍ਸਨਂ ਸੀਹਵਿਕ੍ਕਨ੍ਤਲਲਿਤਗਾਮਿਨਂ ਜਙ੍ਗਮਮਿਵ ਧਰਾਧਰਂ ਸਤ੍ਤਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਸਤ੍ਤਧਾ ਪਭਿਨ੍ਨਂ ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਿਸ੍ਸਵਨ੍ਤਂ ਵਿਗ੍ਗਹਵਨ੍ਤਮਿਵ ਅਨ੍ਤਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਕਬਲਞ੍ਜਨਧੂਪਲੇਪਾਦਿਵਿਸੇਸੇਹਿ ਭਿਯ੍ਯੋਪਿ ਮਤ੍ਤਪ੍ਪਮਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਰਿਵਾਰਣਵਾਰਣਂ ਏਰਾਵਣਵਾਰਣਮਿਵ ਅਰਿਜਨਵਾਰਣਂ ਮੁਨਿਵਾਰਣਂ ਮਾਰਣਤ੍ਥਾਯ ਪੇਸੇਸਿ। ਅਥ ਸੋ ਦ੍ਵਿਰਦਵਰੋ ਮਤ੍ਤਮਤ੍ਤੋਵ ਗਜਮਹਿਂਸਤੁਰਙ੍ਗਨਰਨਾਰਿਯੋ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤਰੁਧਿਰਪਰਿਰਞ੍ਜਿਤਸਦਨ੍ਤਕਰਸਰੀਰੋ ਅਨ੍ਤਜਾਲਪਰਿਯੋਨਦ੍ਧਨਯਨੋ ਸਕਟਕਵਾਟਕੂਟਾਗਾਰਦ੍ਵਾਰਤੋਰਣਾਦੀਨਿ ਭਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਕਾਕ-ਕੁਲਲ-ਗਿਜ੍ਝਾਦੀਹਿ ਅਨੁਪਰਿਯਾਯਮਾਨੋ ਹਤਮਹਿਂਸਨਰਤੁਰਙ੍ਗਦਿਰਦਾਦੀਨਂ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਆਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਭਕ੍ਖੋ ਯਕ੍ਖੋ ਵਿਯ ਭਕ੍ਖਯਨ੍ਤੋ ਦੂਰਤੋਵ ਦਸਬਲਂ ਸਿਸ੍ਸਗਣਪਰਿਵੁਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨਿਲਗਰੁਲਸਦਿਸਵੇਗੋ ਵੇਗੇਨ ਭਗਵਨ੍ਤਮਭਿਗਾਞ੍ਛਿ।

ਅਥ ਪੁਰਵਾਸਿਨੋ ਪਨ ਜਨਾ ਭਯਸਨ੍ਤਾਪਪਰਿਪੂਰਿਤਮਾਨਸਾ ਪਾਸਾਦਪਾਕਾਰਚਯਤਰੂਪਗਤਾ ਤਥਾਗਤਾਭਿਮੁਖਮਭਿਧਾਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਹਾਹਾਕਾਰਸਦ੍ਦਮਕਂਸੁ। ਕੇਚਿ ਪਨ ਉਪਾਸਕਾ ਤਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਨਯੇਹਿ ਨਿਵਾਰਯਿਤੁਮਾਰਭਿਂਸੁ। ਅਥ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧਨਾਗੋ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗਮਾਯਨ੍ਤਮੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਰੁਣਾਵਿਪ੍ਫਾਰਸੀਤਲਹਦਯੋ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਤਂ ਫਰਿ। ਤਤੋ ਸੋ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੋ ਮੇਤ੍ਤਾਫਰਣੇਨ ਮੁਦੁਕਤਹਦਯਸਨ੍ਤਾਨੋ

ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੋਸਾਪਰਾਧਂ ਞਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਾਯ ਭਗਵਤੋ ਪੁਰਤੋ ਠਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਪਥਵਿਯਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਿਰਸਾ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦੇਸੁ ਨਿਪਤਿ। ਏਵਂ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਪਨ ਸੋ ਤਿਮਿਰਨਿਕਰਸਦਿਸਸਰੀਰੋ ਸਞ੍ਛਾਪ੍ਪਭਾਨੁਰਞ੍ਜਿਤਵਰਕਨਕਗਿਰਿਸਿਖਰਸਮੀਪਮੁਪਗਤੋ ਅਸਿਤਸਲਿਲਧਰਨਿਕਰੋ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ।

ਅਥੇਵਂ ਮੁਨਿਰਾਜਪਾਦਮੂਲੇ ਕਰਿਰਾਜਾਨਂ ਸਿਰਸਾ ਨਿਪਤਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਾਗਰਜਨਾ ਪਰਮਪੀਤਿਪੂਰਿਤਹਦਯਾ ਸਾਧੁਕਾਰਸੀਹਨਾਦਂ ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਸਦ੍ਦਞ੍ਚ ਪਵਤ੍ਤਯਿਂਸੁ। ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਮਾਲਾਚਨ੍ਦਨਗਨ੍ਧਚੁਣ੍ਣਾਲਙ੍ਕਾਰਾਦੀਹਿ ਤਂ ਅਨੇਕਪ੍ਪਕਾਰਂ ਪੂਜੇਸੁਂ। ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪਾ ਪਵਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਗਗਨਤਲੇ ਸੁਰਦੁਨ੍ਦੁਭਿਯੋ ਅਭਿਨਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਤਮਸਿਤਗਿਰਿਸਿਖਰਮਿਵ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਦਿਰਦਵਰਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਕੁਸਧਜਜਾਲਸਙ੍ਖਚਕ੍ਕਾਲਙ੍ਕਤੇਨ ਕਰਤਲੇਨ ਗਜਵਰਮਤ੍ਥਕਂ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰਾਨੁਕੂਲਾਯ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਤਂ ਅਨੁਸਾਸਿ –

''ਗਜਵਰ ਵਦਤੋ ਸੁਣੋਹਿ ਵਾਚਂ, ਮਮ ਹਿਤਮਤ੍ਥਯੁਤਞ੍ਚ ਤਂ ਭਜਾਹਿ।
ਤਵ ਵਧਨਿਰਤਂ ਪਦੁਟ੍ਠਭਾਵਂ, ਅਪਨਯ ਸਨ੍ਤਮੁਪੇਹਿ ਚਾਰੁਦਨ੍ਤਿ॥

''ਲੋਭੇਨ ਦੋਸੇਨ ਚ ਮੋਹਤੋ ਵਾ, ਯੋ ਪਾਣਿਨੋ ਹਿਂਸਤਿ ਵਾਰਣਿਨ੍ਦ।
ਸੋ ਪਾਣਘਾਤੀ ਸੁਚਿਰਮ੍ਪਿ ਕਾਲਂ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਸੁਘੋਰਂ ਨਰਕੇਨੁਭੋਤਿ॥

''ਮਾਕਾਸਿ ਮਾਤਙ੍ਗ ਪੁਨੇਵਰੂਪਂ, ਕਮ੍ਮਂ ਪਮਾਦੇਨ ਮਦੇਨ ਵਾਪਿ।
ਅਵੀਚਿਯਂ ਦੁਕ੍ਖਮਸਯ੍ਹ ਕਪ੍ਪਂ, ਪਪ੍ਪੋਤਿ ਪਾਣਂ ਅਤਿਪਾਤਯਨ੍ਤੋ॥

''ਦੁਕ੍ਖਂ ਸੁਘੋਰਂ ਨਰਕੇਨੁਭੋਤ੍ਵਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਂ ਯਦਿ ਯਾਤਿ ਭਿਯ੍ਯੋ।
ਅਪ੍ਪਾਯੁਕੋ ਹੋਤਿ ਵਿਰੂਪਰੂਪੋ, ਵਿਹਿਂਸਕੋ ਦੁਕ੍ਖਵਿਸੇਸਭਾਗੀ॥

''ਯਥਾ ਚ ਪਾਣਾ ਪਰਮਂ ਪਿਯਾ ਤੇ, ਮਹਾਜਨੇ ਕੁਞ੍ਜਰ ਮਨ੍ਦਨਾਗ।
ਤਥਾ ਪਰਸ੍ਸਾਪਿ ਪਿਯਾਤਿ ਞਤ੍ਵਾ, ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ ਪਰਿਵਜ੍ਜਨੀਯੋ॥

''ਦੋਸੇ ਚ ਹਿਂਸਾਨਿਰਤੇ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ, ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤੇ ਗੁਣੇ ਚ।
ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯ ਤ੍ਵਂ, ਸਗ੍ਗੇ ਸੁਖਂ ਇਚ੍ਛਸਿ ਚੇ ਪਰਤ੍ਥ॥

''ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਤੋ ਸੁਦਨ੍ਤੋ, ਪਿਯੋ ਮਨਾਪੋ ਭਵਤੀਧ ਲੋਕੇ।
ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਚ ਪਰਂ ਪਨਸ੍ਸ, ਸਗ੍ਗਾਧਿਵਾਸਂ ਕਥਯਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾ॥

''ਦੁਕ੍ਖਾਗਮਂ ਨਿਚ੍ਛਤਿ ਕੋਚਿ ਲੋਕੇ, ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਜਾਤੋ ਸੁਖਮੇਸਤੇਵ।
ਤਸ੍ਮਾ ਮਹਾਨਾਗ ਵਿਹਾਯ ਹਿਂਸਂ, ਭਾਵੇਹਿ ਮੇਤ੍ਤਂ ਕਰੁਣਞ੍ਚ ਕਾਲੇ''ਤਿ॥

ਅਥੇਵਂ ਦਸਬਲੇਨਾਨੁਸਾਸਿਯਮਾਨੋ ਦਨ੍ਤਿਵਰੋ ਸਞ੍ਞਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਮਵਿਨੀਤੋ ਵਿਨਯਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਿਸ੍ਸੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਏਵਂ ਸੋ ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ ਭਗਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵਿਯ ਧਨਪਾਲਂ ਦੋਣਮੁਖਂ ਕਰਿਵਰਂ ਦਮਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਜਨਸਮਾਗਮੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ''ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਯਮ੍ਭੂ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।

ਦੁਰਾਸਦੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ ਮਹਾਯਸੋ॥

੨. ''ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਆਦਿਚ੍ਚੋਵ ਵਿਰੋਚਤਿ।
ਸਬ੍ਬੰ ਤਮੰ ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤਯਿ॥

੩. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਤੁਲਤੇਜਸ੍ਸ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਭਿਸਮਯਾ ਤਯੋ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੪. ''ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਦੇਵਰਾਜਾ, ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਮਰੋਚਯਿ।
ਤਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਵਿਨੋਦੇਨ੍ਤੋ, ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਮਦੇਸਯਿ॥

੫. ''ਜਨਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਤੁਲੋ, ਮਹਾਸਨ੍ਨਿਪਤੀ ਤਦਾ।
ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੬. ''ਯਦਾ ਦੋਣਮੁਖੰ ਹਤ੍ਥਿਂ, ਵਿਨੇਸਿ ਨਰਸਾਰਥਿ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਸੁਮਙ੍ਗਲਨਗਰੇ ਪਾਲਿਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਦਸ੍ਸਿਕੁਮਾਰੋ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸਹਾਯਕਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਤੇ ਪਿਯਦਸ੍ਸਿਮ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੇ ''ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਮਹਾਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਭਗਵਤੋ ਭਤ੍ਤਾਨੁਮੋਦਨਾਵਸਾਨੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਪਨ ਮਜ੍ਝੇ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸੁਦਸ੍ਸਨਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ ਸਮਾਗਮੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਸਤ੍ਥਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਅਯੰ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਦੋਣਮੁਖਵਿਨਯਨੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਮਜ੍ਝੇ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਅਯੰ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੭. ''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁੰ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਿਯਦਸ੍ਸਿਨੋ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੮. ''ਤਤੋ ਪਰੰ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀ, ਸਮਿੰਸੁ ਏਕਤੋ ਮੁਨੀ।
ਤਤਿਯੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਮ੍ਹਿ, ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਸ੍ਸਪੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋ ਇਤਿਹਾਸਪਞ੍ਚਮਾਨੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨੰ ਪਾਰਗੂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਪਰਮਾਰਾਮੰ ਸਙ੍ਘਾਰਾਮੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਪਞ੍ਚਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ – ''ਇਤੋ ਅਟ੍ਠਾਰਸਕਪ੍ਪਸਤਚ੍ਚਯੇਨ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੯. ''ਅਹੰ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਕਸ੍ਸਪੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ।
ਅਜ੍ਝਾਯਕੋ ਮਨ੍ਤਧਰੋ, ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨ ਪਾਰਗੂ॥

੧੦. ''ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਸਾਦੰ ਜਨਯਿਂ ਅਹੰ।

ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਸਙ੍ਘਾਰਾਮਂ ਅਮਾਪਯਿਂ॥

੧੧. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾਨ ਆਰਾਮਂ, ਹਟ੍ਠੋ ਸਂਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ।
ਸਰਣੇ ਪਞ੍ਚਸੀਲੇ ਚ, ਦਲ਼੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯਿਂ॥

੧੨. ‘‘ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਯ।
ਅਟ੍ਠਾਰਸੇ ਕਪ੍ਪਸਤੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੩. ‘‘ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥
੧੪. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਰਣੇ ਪਞ੍ਚਸੀਲੇ ਚਾ**ਤਿ ਤੀਣਿ ਸਰਣਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਟ੍ਠਾਰਸੇ ਕਪ੍ਪਸਤੇ**ਤਿ ਇਤੋ ਅਟ੍ਠਸਤਾਧਿਕਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਸੁਧਞ੍ਞਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਪਿਤਾ ਸੁਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ, ਮਾਤਾ ਸੁਚਨ੍ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ, ਪਾਲਿਤੋ ਚ ਸਬ੍ਬਦਸ੍ਸੀ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸੋਭਿਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੁਜਾਤਾ ਚ ਧਮ੍ਮਦਿਨ੍ਨਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਕਕੁਧਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ, ਵਿਮਲਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਹੋਸਿ, ਕਞ੍ਚਨਾਵੇਲ਼ੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਸੋ ਆਜਞ੍ਞਰਥੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੫. ‘‘ਸੁਧਞ੍ਞਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਸੁਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਚਨ੍ਦਾ ਨਾਮਾਸਿ ਜਨਿਕਾ, ਪਿਯਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨੦. ‘‘ਪਾਲਿਤੋ ਸਬ੍ਬਦਸ੍ਸੀ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਸੋਭਿਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਪਿਯਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨੧. ‘‘ਸੁਜਾਤਾ ਧਮ੍ਮਦਿਨ੍ਨਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਕਕੁਧੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੩. ‘‘ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਵਰਲਕ੍ਖਣੋ।
ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮੁਬ੍ਬੇਧੋ, ਸਾਲਰਾਜਾਵ ਦਿਸ੍ਸਤਿ॥

੨੪. ‘‘ਅਗ੍ਗਿਚਨ੍ਦੂਸੂਰਿਯਾਨਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਾਦਿਸਿਕਾ ਪਭਾ।
ਯਥਾ ਅਹੁ ਪਭਾ ਤਸ੍ਸ, ਅਸਮਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੫. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਦੇਵਦੇਵਸ੍ਸ, ਆਯੁ ਤਾਵਤਕਂ ਅਹੁ।
ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਲੋਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ॥

੨੬. ‘‘ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਯੁਗਾਨਿਪਿ ਤਾਨਿ ਅਤੁਲਿਯਾਨਿ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਲਰਾਜਾ** ਵਾਤਿ ਸਬ੍ਬਫਾਲਿਫੁਲ੍ਲੋ ਪਰਮਰਮਣੀਯਦਸ੍ਸਨੋ ਸਮਵਟ੍ਟਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਾਲਰਾਜਾ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। **ਯੁਗਾਨਿਪਿ ਤਾਨੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਯੁਗਾਦੀਨਿ ਯੁਗਲ਼ਾਨਿ। ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਪਿਯਦਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਤੇਰਸਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸੋ।

੧੬. ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਿਯਦਸ੍ਸਿਮ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਚ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਮਿਤਾਯੁਕੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ ਪਰਮਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ **ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ** ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਮਸੋਭਨੇ ਸੋਭਨੇ ਨਾਮ ਨਗਰੇ ਸਾਗਰਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਲੇ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸ ਮਾਸੇ ਗਬ੍ਭੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸੁਚਿਨ੍ਧਨੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੇ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਸੁਚਿਰਕਾਲਨਿਹਿਤਾਨਿ ਕੁਲਪਰਮ੍ਪਰਾਗਤਾਨਿ ਮਹਾਨਿਧਾਨਾਨਿ ਧਨਸਾਮਿਕਾ ਪਟਿਲਭਿਂਸੂਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ''ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ''ਤਿ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਦਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਅਮਰਗਿਰਿ-ਸੁਰਗਿਰਿ-ਗਿਰਿਵਾਹਨਨਾਮਕਾ ਪਰਮਸੁਰਭਿਜਨਕਾ ਤਯੋ ਚਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਵਿਸਾਖਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਾਦੇਵਿਯਾ ਸੇਲਕੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸੁਦਸ੍ਸਨਂ ਨਾਮ ਅਸ੍ਸਰਾਜਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਨਵ ਮਨੁਸ੍ਸਕੋਟਿਯੋ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਸੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਅਟ੍ਠ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਸੁਚਿਨ੍ਧਰਨਾਗਿਯਾ ਉਪਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਆਨੀਤਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਮਹਾਜਨੇਨ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਮਾਨਸਬ੍ਬਸਰੀਰਾਯ ਨਾਗਿਯਾ ਸਹ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਰੁਣਤਰੁਸਤਸਮਲਙ੍ਕਤੇ ਤਰੁਣਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਰੁਚਿਨਾ ਮਹਾਰੁਚਿਨਾ ਨਾਮ ਨਾਗਰਾਜੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਕੁਸਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਮ੍ਪਕਬੋਧਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੇਪਞ੍ਞਾਸਹਤ੍ਥਾਯਾਮਵਿਤ੍ਥਤਂ ਕੁਸਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਚਿਣ੍ਣਂ – ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯਾਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਨਵਭਿਕ੍ਖੁਕੋਟਿਯੋ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੋਮਨਗਰਸਮੀਪੇ ਅਨੋਮੁਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਠਮੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਪੁਨ ਭਗਵਤਿ ਲੋਕਨਾਯਕੇ ਦੇਵਲੋਕਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਾ ਵਿਯ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਪੁਰਂ ਸੋਭਨਪੁਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਤਤਿਯੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ''ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹਿ, ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ ਮਹਾਯਸੋ।
ਮਹਾਤਮਂ ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

੨. ''ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਯਾਚਿਤੋ ਸਨ੍ਤੋ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿ।
ਅਮਤੇਨ ਤਪ੍ਪਯੀ ਲੋਕਂ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਸਦੇਵਕਂ॥

੩. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਲੋਕਨਾਥਸ੍ਸ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਭਿਸਮਯਾ ਤਯੋ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੪. ''ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ, ਚਰਤਿ ਦੇਵਚਾਰਿਕਂ।

ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੫. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਦੇਸੇਸਿ ਪਿਤੁਸਨ੍ਤਿਕੇ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਤ੍ਥੇ**ਵਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ ਕਪ੍ਪੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਵਰਕਪ੍ਪੋ ‘‘ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ‘‘ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਤਯੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਕਪ੍ਪੋ ਵਰਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਰਕਪ੍ਪੋ ਇਧ ‘‘ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਨਿਹਨਿਤ੍ਵਾ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਸਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਮਾਨੋ। **ਅਮਤੇਨਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਫਲਾਧਿਗਮਾਮਤਪਾਨੇਨ। **ਤਪ੍ਪਯੀ**ਤਿ ਅਤਪ੍ਪਯਿ, ਪੀਣੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ। **ਦੇਵਚਾਰਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਦੇਵਾਨਂ ਵਿਨਯਨਤ੍ਥਂ ਦੇਵਲੋਕਚਾਰਿਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੁਚਨ੍ਦਕਨਗਰੇ ਕਿਰ ਸਨ੍ਤੋ ਚ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪਸਨ੍ਤੋ ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਤੀਸੁ ਵੇਦੇਸੁ ਸਬ੍ਬਸਮਯਨ੍ਤਰੇਸੁ ਚ ਸਾਰਮਦਿਸ੍ਵਾ ਨਗਰਸ੍ਸ ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਵਿਸਾਰਦੇ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਠਪੇਸੁਂ – ‘‘ਯਂ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਸਮਣਂ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਥ ਸੁਣਾਥ ਵਾ, ਤਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਥਾ’’ਤਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ ਲੋਕਨਾਥੋ ਸੁਚਨ੍ਦਕਨਗਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥ ਤੇਹਿ ਨਿਵੇਦਿਤਾ ਪੁਰਿਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥਾਗਮਨਂ ਪਟਿਵੇਦੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਤੇ ਸਨ੍ਤੋਪਸਨ੍ਤਾ ਤਥਾਗਤਾਗਮਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਹਟ੍ਠਮਾਨਸਾ ਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਦਸਬਲਂ ਅਸਮਂ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਸਦਿਸਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਕਲਨਗਰਵਾਸੀਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਣਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਦਿਵਸੇ ਅਟ੍ਠਨਵੁਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਯਦਾ ਪਨ ਭਗਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੇਲਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇਨ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਮਹਾਮਙ੍ਗਲਸਮਾਗਮੇ ਮਾਘਪੁਣ੍ਣਮਾਯਂ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਸਤ੍ਤਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬. ‘‘ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਚ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨਂ॥

੭. ‘‘ਅਟ੍ਠਨਵੁਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੮. ‘‘ਅਟ੍ਠਸਤ੍ਤਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਅਨੁਪਾਦਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨਂ, ਵਿਮਲਾਨਂ ਮਹੇਸਿਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਦਾ ਕਿਰ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਮ੍ਪਕਨਗਰੇ ਸੁਸੀਮੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲੋ ਲੋਕਸਮ੍ਮਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਸਬ੍ਬਵਿਭਵਜਾਤਂ ਦੀਨਾਨਾਥਕਪਣਦ੍ਧਿਕਾਦੀਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਕੁਸਲਾਕੁਸਲਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਨਵਜ੍ਜਸਾਵਜ੍ਜਭਾਵਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦਂ ਆਗਮਯਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸਿਮ੍ਹਿ ਲੋਕਨਾਯਕੇ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਮਹਾਨਗਰੇ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨੰ ਪਰਿਸਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਾਮਤਵਸ੍ਸੰ ਵਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਲੋਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਮਨ੍ਦਾਰਵਪਦੁਮਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਾਦੀਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਸਰੀਰੋ ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਚਤੁਦ੍ਦੀਪਿਕਮਹਾਮੇਘੋ ਵਿਯ ਪੁਪ੍ਫਵਸ੍ਸੰ ਵਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪੁਪ੍ਫਮਣ੍ਡਪੰ ਪੁਪ੍ਫਮਯਗ੍ਘਿਤੋਰਣਹੇਮਜਾਲਾਦੀਨਿ ਪੁਪ੍ਫਮਯਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਦਾਰਵਪੁਪ੍ਫਚ੍ਛਤ੍ਤੇਨ ਦਸਬਲੰ ਪੂਜੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨੰ ਭਗਵਾ – ''ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੯. ''ਅਹੰ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਜਟਿਲੋ ਉਗ੍ਗਤਾਪਨੋ।
ਸੁਸੀਮੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਮਹਿਯਾ ਸੇਟ੍ਠਸਮ੍ਮਤੋ॥

੧੦. ''ਦਿਬ੍ਬੰ ਮਨ੍ਦਾਰਵੰ ਪੁਪ੍ਫੰ, ਪਦੁਮੰ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੰ।
ਦੇਵਲੋਕਾ ਹਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਮਭਿਪੂਜਯਿੰ॥

੧੧. ''ਸੋਪਿ ਮੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਅਟ੍ਠਾਰਸੇ ਕਪ੍ਪਸਤੇ, ਅਯੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੨. ''ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮੰ॥

੧੩. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਹਟ੍ਠੋ ਸੰਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ।
ਉਤ੍ਤਰਿੰ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿੰ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਜਟਿਲੋ**ਤਿ ਜਟਾ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਜਟਿਲੋ। **ਮਹਿਯਾ ਸੇਟ੍ਠਸਮ੍ਮਤੋ**ਤਿ ਸਕਲੇਨਪਿ ਲੋਕੇਨ ਸੇਟ੍ਠੋ ਉਤ੍ਤਮੋ ਪਵਰੋਤਿ ਏਵੰ ਸਮ੍ਮਤੋ ਸਮ੍ਭਾਵਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਸੋਭਨੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ। ਸਾਗਰੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਸੁਦਸ੍ਸਨਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਸਨ੍ਤੋ ਉਪਸਨ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਅਭਯੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਧਮ੍ਮਾ ਚ ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਚਮ੍ਪਕਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ। ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਆਯੁ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸੰ, ਵਿਸਾਖਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਸੇਲੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਅਸ੍ਸਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੪. ''ਸੋਭਨੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ, ਸਾਗਰੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸੁਦਸ੍ਸਨਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੧੯. ''ਸਨ੍ਤੋ ਚ ਉਪਸਨ੍ਤੋ ਚ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਅਭਯੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨੦. ''ਧਮ੍ਮਾ ਚੇਵ ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਚ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਚਮ੍ਪਕੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੨. ''ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮੁਗ੍ਗਤੋ।
ਸੋਭਤੇ ਸਾਲਰਾਜਾਵ, ਉਲ਼ੁਰਾਜਾਵ ਪੂਰਿਤੋ॥

੨੩. ‘‘ਤਸ੍ਸ ਪਾਕਤਿਕਾ ਰਂਸੀ, ਅਨੇਕਸਤਕੋਟਿਯੋ।
ਉਦ੍ਧਂ ਅਧੋ ਦਸ ਦਿਸਾ, ਫਰਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਂ ਸਦਾ॥

੨੪. ‘‘ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਨਰਾਸਭੋ, ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੁਤ੍ਤਮੋ ਮੁਨਿ।
ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਲੋਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ॥

੨੫. ‘‘ਅਤੁਲਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਓਭਾਸਂ, ਵਿਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕੇ।
ਸੋਪਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਯਥਗ੍ਗੁਪਾਦਾਨਸਙ੍ਖਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਲ਼ੁਰਾਜਾਵ ਪੂਰਿਤੋ**ਤਿ ਸਰਦਸਮਯਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵਿਮਲਸਕਲਮਣ੍ਡਲੋ ਤਾਰਕਰਾਜਾ ਵਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਕਤਿਕਾ**ਤਿ ਪਕਤਿਵਸੇਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਮਾਨਾ, ਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨ। ਯਦਾ ਇਚ੍ਛਤਿ ਭਗਵਾ, ਤਦਾ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਆਭਾਯ ਫਰੇਯ੍ਯ। **ਰਂਸੀ**ਤਿ ਰਸ੍ਮਿਯੋ। **ਉਪਾਦਾਨਸਙ੍ਖਯਾ**ਤਿ ਉਪਾਦਾਨਕ੍ਖਯਾ ਇਨ੍ਧਨਕ੍ਖਯਾ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ। ਸੋਪਿ ਭਗਵਾ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਉਪਾਦਾਨਾਨਂ ਖਯੇਨ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਅਨੁਪਮਨਗਰੇ ਅਨੋਮਾਰਾਮੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਧਾਤੁਯੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੇਨ ਵਿਕਿਰਿਂਸੁ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਚੁਦ੍ਦਸਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੧੭. ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਦਸ੍ਸਿਮ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਅਨ੍ਤਰਕਪ੍ਪੇ ਚ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਅਪਰਿਮਿਤਾਯੁਕੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ **ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕਾਲੋਕਕਰੋ ਲੋਭਾਦਿਲੋਕਮਲਵਿਨਯਕਰੋ ਲੋਕੇਕਨਾਯਕੋ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋਪਿ ਭਗਵਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸਰਣਨਗਰੇ ਸਬ੍ਬਲੋਕਸਰਣਸ੍ਸ ਸਰਣਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਸੁਨਨ੍ਦਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸੋ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸਰਣੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਾਵੁਸ੍ਸਕਾਲੇ ਸਲਿਲਧਰਵਿਵਰਗਤੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੇ ਪਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਅਧਿਕਰਣਵੋਹਾਰਸਤ੍ਥਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਅਧਮ੍ਮਿਯਾ ਵੋਹਾਰਾ ਸਯਮੇਵ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿਂਸੁ। ਧਮ੍ਮਿਕਵੋਹਾਰਾਯੇਵ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ‘‘ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ’’ਤਿ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਅਟ੍ਠਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਅਰਜ-ਵਿਰਜ-ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਵਿਚਿਕੋਲਿਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਅਹੋਸਿ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਿਚਿਕੋਲਿਦੇਵਿਯਾ ਪੁਞ੍ਞਵਡ੍ਢਨੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਦੇਵਕੁਮਾਰੋ ਵਿਯ ਅਤਿਵਿਯ ਸੁਖੁਮਾਲੋ ਦੇਵਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਮਿਵ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਮਨੁਭਵਮਾਨੋ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਨਿਦ੍ਦੂਪਗਤਾਨਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਸਂਵੇਗੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਚਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਸਮਨਨ੍ਤਰਮੇਵਸ੍ਸ ਸੁਦਸ੍ਸਨਪਾਸਾਦੋ ਗਗਨਤਲਮਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਪਰਿਵੁਤੋ ਦੁਤਿਯੋ ਦਿਵਸਕਰੋ ਵਿਯ ਦਿਬ੍ਬਵਿਮਾਨਂ ਵਿਯ ਚ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਕੁਰਵਕਤਰੁਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਕਿਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਉਪਨੀਤਾਨਿ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਪਾਸਾਦੋ ਪੁਨ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਂ ਅਨ੍ਤੋਕਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਇਤ੍ਥਿਯੋਪਿ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਪਾਸਾਦਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਗਾਵੁਤਮਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਚ ਤਾਸਂ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਚੇਟਿਕਾਯੋ ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥ ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਿਕੋਲਿਦੇਵਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬਦਰਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸਿਰਿਵਡ੍ਢਨੇਨ ਨਾਮ ਯਵਪਾਲਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਿਮ੍ਬਿਜਾਲਬੋਧਿਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ…ਪੇ॰… ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ’’ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾਵ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਕਤਬ੍ਰਹ੍ਮਯਾਚਨੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਯੋਜਨਿਕਮਗ੍ਗਂ ਏਕਾਹੇਨੇਵ ਇਸਿਪਤਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ‘‘ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹਿ, ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ ਮਹਾਯਸੋ।
ਤਮਨ੍ਧਕਾਰਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ, ਅਤਿਰੋਚਤਿ ਸਦੇਵਕੇ॥

੨. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਤੁਲਤੇਜਸ੍ਸ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਮਨ੍ਧਕਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਮੋਹਨ੍ਧਕਾਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਯਦਾ ਪਨ ਤਗਰਨਾਮਕੇ ਨਗਰੇ ਸਞ੍ਜਯੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵੰ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਖੇਮਤੋ ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤੰ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿੰਸੁ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਯੇਵ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭਿਨੋ ਅਹੇਸੁੰ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ ਤੇਸੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਯਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮਪਦੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਤਾਪਸਾਨੰ ਅਜ੍ਝਾਸਯਾਨੁਰੂਪੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੩. ‘‘ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ, ਵਿਨੇਸਿ ਸਞ੍ਜਯੰ ਇਸਿੰ।
ਤਦਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀਨੰ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਯਦਾ ਪਨ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਸੋਤੁਕਾਮੋ ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਕੋਟੀਨੰ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੪. ‘‘ਯਦਾ ਸਕ੍ਕੋ ਉਪਗਞ੍ਛਿ, ਸਪਰਿਸੋ ਵਿਨਾਯਕੰ।
ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟੀਨੰ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਯਦਾ ਪਨ ਸਰਣਨਗਰੇ ਵੇਮਾਤਿਕਭਾਤਿਕੰ ਪਦੁਮਕੁਮਾਰੰ ਫੁਸ੍ਸਦੇਵਕੁਮਾਰਞ੍ਚ ਸਪਰਿਵਾਰੇ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਪਵਾਰਣੰ ਪਵਾਰੇਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਭਗਵਤੋ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਓਰੋਹਣੇ ਸਤਕੋਟੀਨੰ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਸੁਦਸ੍ਸਨਾਰਾਮੇ ਤੇਰਸਨ੍ਨੰ ਧੁਤਗੁਣਾਨੰ ਗੁਣੇ ਆਨਿਸੰਸੇ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਹਾਰਿਤੰ ਨਾਮ ਮਹਾਸਾਵਕੰ ਏਤਦਗ੍ਗੇ ਠਪੇਸਿ, ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਕੋਟੀਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੫. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਦੇਵਦੇਵਸ੍ਸ, ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਅਹੁੰ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨੰ ਵਿਮਲਾਨੰ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨੰ॥

੬. ‘‘ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ, ਸਰਣੇ ਵਸ੍ਸੰ ਉਪਾਗਮਿ।
ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੭. ‘‘ਪੁਨਾਪਰੰ ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਦੇਵਤੋ ਏਤਿ ਮਾਨੁਸੰ।
ਤਦਾਪਿ ਸਤਕੋਟੀਨੰ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੮. ‘‘ਪੁਨਾਪਰੰ ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਪਕਾਸੇਸਿ ਧੁਤੇ ਗੁਣੇ।
ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟੀਨੰ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ’’ਤਿ॥

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦੇਵਲੋਕੇਸੁ ਦੇਵੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਦਿਬ੍ਬਤੁਰਿਯੇਹਿ ਚ ਤਥਾਗਤੰ ਪੂਜੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ – ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੯. ‘‘ਅਹੰ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਸਕ੍ਕੋ ਆਸਿੰ ਪੁਰਿਨ੍ਦਦੋ।
ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਗਨ੍ਧਮਾਲੇਨ, ਤੁਰਿਯੇਨਾਭਿਪੂਜਯਿੰ॥

੧੦. ''ਸੋਪਿ ਮਂ ਤਦਾ ਬਜਾਕਾਸਿ, ਦੇਵਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਯ।
ਅਟ੍ਠਾਰਸੇ ਕਪ੍ਪਸਤੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੧. ''ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥
੧੨. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਸਰਣਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਸਰਣੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਪਦੁਮੋ ਚ ਫੁਸ੍ਸਦੇਵੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸੁਨੇਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਖੇਮਾ ਚ ਸਬ੍ਬਨਾਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਬਿਮ੍ਬਿਜਾਲਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਪਨਸ੍ਸ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਆਯੁ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ, ਵਿਚਿਕੋਲਿਦੇਵੀ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਪੁਞ੍ਞਵਡ੍ਢਨੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਪਾਸਾਦੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੩. ''ਸਰਣਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਸਰਣੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੧੮. ''ਪਦੁਮੋ ਫੁਸ੍ਸਦੇਵੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਸੁਨੇਤ੍ਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੧੯. ''ਖੇਮਾ ਚ ਸਬ੍ਬਨਾਮਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਬਿਮ੍ਬਿਜਾਲੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੧. ''ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮੁਗ੍ਗਤੋ।
ਅਤਿਰੋਚਤਿ ਤੇਜੇਨ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਮ੍ਹਿ ਧਾਤੁਯਾ॥

੨੨. ''ਸੁਫੁਲ੍ਲੋ ਸਾਲਰਾਜਾਵ, ਵਿਜ੍ਜੂਵ ਗਗਨੇ ਯਥਾ।
ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇਵ ਸੂਰਿਯੋ, ਏਵਂ ਸੋ ਉਪਸੋਭਥ॥

੨੩. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਤੁਲਤੇਜਸ੍ਸ, ਸਮਕਂ ਆਸਿ ਜੀਵਿਕਂ।
ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਲੋਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ॥

੨੪. ''ਓਭਾਸਂ ਦਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਵਿਮਲਂ ਕਤ੍ਵਾਨ ਸਾਸਨਂ।
ਚਵਿ ਚਨ੍ਦੋਵ ਗਗਨੇ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਿਮ੍ਬਿਜਾਲੋ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਕੁਰਵਕਰੁਕ੍ਖੋ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਮ੍ਹਿ ਧਾਤੁਯਾ**ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਯਾ ਲੋਕਧਾਤੁਯਾ। **ਵਿਜ੍ਜੂ**ਵਾਤਿ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ। **ਉਪਸੋਭਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਗਗਨੇ ਵਿਜ੍ਜੁ ਚ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ ਸੂਰਿਯੋ ਚ ਉਪਸੋਭਤਿ, ਏਵਂ ਸੋ ਭਗਵਾ ਉਪਸੋਭਿਤ੍ਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਨਰਸਤ੍ਤੇਹਿ ਸਮਮੇਵ ਤਸ੍ਸ ਆਯੁ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਵੀ**ਤਿ ਚੁਤੋ। **ਚਨ੍ਦੋ**ਵਾਤਿ ਗਗਨਤੋ ਚਨ੍ਦਿਮਾ ਵਿਯ ਚਵੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ ਕਿਰ ਭਗਵਾ ਸਾਲਵਤੀਨਗਰੇ ਕੇਸਾਰਾਮੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਨ੍ਨਰਸਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੧੮. ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸਿਮ੍ਹਿ ਭਗਵਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ ਚਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਅਤੀਤੇ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸੇ ਚ ਸਤ੍ਤਸੁ ਕਪ੍ਪਸਤੇਸੁ ਚ ਛਸੁ ਕਪ੍ਪੇਸੁ ਚ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਸੁ ਇਤੋ ਚਤੁਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਏਕੋਵ ਲੋਕਤ੍ਥਚਰੋ ਅਧਿਗਤਪਰਮਤ੍ਥੋ **ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤੰ –

੧. ‘‘ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਨਿਹਨਿਤ੍ਵਾ ਤਮਂ ਸਬ੍ਬਂ, ਸੂਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤੋ ਯਥਾ’’ਤਿ॥

ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਵੇਭਾਰਨਗਰੇ ਉਦੇਨਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਸੁਫਸ੍ਸਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਵੀਰਿਯੁਯਜਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਜਾਤੇ ਪਨ ਮਹਾਪੁਰਿਸੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਆਰਦ੍ਧਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ ਚ ਇਚ੍ਛਿਤਾ ਚ ਅਤ੍ਥਾ ਸਿਦ੍ਧਿਮਗਮਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਨਸ੍ਸ ਞਾਤਕਾ ‘‘ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ’’ਤਿ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਦਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਵਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕੋਕਾ-ਸੁਪ੍ਪਲ-ਪਦੁਮਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਅਟ੍ਠਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਾਦੇਵਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਅਨੁਪਮਕੁਮਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਆਸਾਲ੍ਹਿਪੁਣ੍ਣਮਿਯਂ ਸੁਵਣ੍ਣਸਿਵਿਕਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯੁਯਜਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਕਿਰ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਸ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯਂ ਅਸਦਿਸਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੇ ਸੁਨੇਤ੍ਤਾਯ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕਞ੍ਞਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬਦਰਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਵਰੁਣੇਨ ਨਾਮ ਯਵਪਾਲੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਣਿਕਾਰਬੋਧਿਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ’’ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਚਤੁਸਚ੍ਚਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨਿਲਪਥੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਯਾਮਿਗਦਾਯੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਠਮੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤੰ –

੨. ‘‘ਸੋਪਿ ਪਤ੍ਵਾਨ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ, ਸਨ੍ਤਾਰੇਨ੍ਤੋ ਸਦੇਵਕਂ।
ਅਭਿਵਸ੍ਸਿ ਧਮ੍ਮਮੇਘੇਨ, ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਨ੍ਤੋ ਸਦੇਵਕਂ॥

੩. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਤੁਲਤੇਜਸ੍ਸ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਭਿਸਮਯਾ ਤਯੋ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਦੇਵਕਨ੍ਤਿ** ਸਦੇਵਕਂ ਲੋਕਂ। **ਧਮ੍ਮਮੇਘੇਨਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਕਥਾਮੇਘਵਸ੍ਸੇਨ। ਪੁਨ ਭੀਮਰਥਨਗਰੇ ਭੀਮਰਥੇਨ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਨਗਰਮਜ੍ਝੇ ਕਤੇ ਸਨ੍ਥਾਗਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਕਰਵੀਕਰੁਤਮਞ੍ਜੁਨਾ ਸਵਨਸੁਖੇਨ ਪਰਮਮਧੁਰੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਜਨਹਦਯਙ੍ਗਮੇਨ ਅਮਤਾਭਿਸੇਕਸਦਿਸੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰੇਨ ਦਸ ਦਿਸਾ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਾਮਤਦੁਨ੍ਦੁਭਿਮਾਹਨਿ, ਤਦਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀਨਂ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤੰ –

੪. ‘‘ਪੁਨਾਪਰਂ ਭੀਮਰਥੇ, ਯਦਾ ਆਹਨਿ ਦੁਨ੍ਦੁਭਿਂ।

ਤਦਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀਨਂ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਯਦਾ ਪਨ ਵੇਭਾਰਨਗਰੇ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀਨਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫. ‘‘ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਵੇਭਾਰੇ ਸੋ ਪੁਰੁਤ੍ਤਮੇ।
ਤਦਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਅਮਰਰੁਚਿਰਦਸ੍ਸਨੇ ਅਮਰਨਗਰੇ ਨਾਮ ਸਮ੍ਬਲੋ ਚ ਸੁਮਿਤ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਭਾਤਰੋ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸੁਂ। ਅਥ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਰਾਜੂਨਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਗਨਤਲੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮਰਨਗਰਮਜ੍ਝੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਾਲਙ੍ਕਤਤਲੇਹਿ ਚਰਣੇਹਿ ਪਥਵਿਤਲਂ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਦਚੇਤਿਯਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਮਰੁਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਮਰਮਣੀਯੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਰੁਣਾਸੀਤਲੇ ਸਿਲਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਤੋ ਦ੍ਵੇਪਿ ਭਾਤਿਕਰਾਜਾਨੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਦਚੇਤਿਯਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਦਾਨਿ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਂ ਅਧਿਗਤਪਰਮਤ੍ਥਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਸਬ੍ਬਲੋਕਨੇਤਾਰਂ ਸਪਰਿਵਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਅਜ੍ਝਾਸਯਾਨੁਰੂਪਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਸਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਕੋਟਿਸਤਾਨਂ ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਵੇਭਾਰਨਗਰੇ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੁਦਸ੍ਸਨਵਿਹਾਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਅਸੀਤਿਕੋਟੀਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬. ‘‘ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੇ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨਂ॥

੭. ‘‘ਕੋਟਿਸਤਾਨਂ ਨਵੁਤੀਨਂ, ਅਸੀਤਿਯਾਪਿ ਚ ਕੋਟਿਨਂ।
ਏਤੇ ਆਸੁਂ ਤਯੋ ਠਾਨਾ, ਵਿਮਲਾਨਂ ਸਮਾਗਮੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਵੁਤੀਨਂ, ਅਸੀਤਿਯਾਪਿ ਚ ਕੋਟਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਵੁਤੀਨਂ ਕੋਟੀਨਂ ਅਸੀਤਿਯਾਪਿ ਚ ਕੋਟੀਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਤੇ ਆਸੁਂ ਤਯੋ ਠਾਨਾ**ਤਿ ਏਤਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਅਹੇਸੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ‘‘ਠਾਨਾਨੇ ਤਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਹੇਸੁ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ।

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਰਸੇਨਨਗਰੇ ਮਙ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੇਦਵੇਦਙ੍ਗਾਨਂ ਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਙ੍ਖਂ ਧਨਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਦੀਨਾਨਾਥਾਦੀਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਵੇਕਾਰਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ – ‘‘ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯਾਯ ਜਮ੍ਬੁਯਾ ਅਯਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਤਂ ਜਮ੍ਬੁਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਫਲਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਵਾਰਂ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਸੁਰਸੇਨਵਿਹਾਰੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜਮ੍ਬੁਫਲੇਹਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸਿ ਸਮ੍ਪਵਾਰੇਸਿ । ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਫਲਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਇਤੋ ਚਤੁਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੮. ‘‘ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਮਙ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ।
ਉਗ੍ਗਤੇਜੋ ਦੁਪ੍ਪਸਹੋ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਸਮਾਹਿਤੋ॥

੯. ‘‘ਜਮ੍ਬੁਤੋ ਫਲਮਾਨੇਤ੍ਵਾ, ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹਂ।
ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਇਦਂ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿ॥

੧੦. ‘‘ਪਸ੍ਸਥ ਇਮਂ ਤਾਪਸਂ, ਜਟਿਲਂ ਉਗ੍ਗਤਾਪਨਂ।
ਚਤੁਨਵੁਤਿਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੧. ‘‘ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥

੧੨. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਪ੍ਪਸਹੋ**ਤਿ ਦੁਰਾਸਦੋ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਨਗਰਂ ਵੇਭਾਰਂ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਉਦੇਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਜਯਸੇਨੋਤਿਪਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਨਾਮਂ, ਸੁਫਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਸਮ੍ਬਲੋ ਚ ਸੁਮਿਤ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਰੇਵਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੀਵਲਾ ਚ ਸੁਰਾਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਕਣਿਕਾਰਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ। ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਆਯੁ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਹੋਸਿ, ਅਨੁਪਮੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਸੁਵਣ੍ਣਸਿਵਿਕਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੩. ‘‘ਵੇਭਾਰਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਉਦੇਨੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸੁਫਸ੍ਸਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੧੮. ‘‘ਸਮ੍ਬਲੋ ਚ ਸੁਮਿਤ੍ਤੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਰੇਵਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੧੯. ‘‘ਸੀਵਲਾ ਚ ਸੁਰਾਮਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਕਣਿਕਾਰੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੧. ‘‘ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਸਟ੍ਠਿਰਤਨਂ, ਅਹੋਸਿ ਨਭਮੁਗ੍ਗਤੋ।
ਕਞ੍ਚਨਗ੍ਘਿਯਸਙ੍ਕਾਸੋ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਵਿਰੋਚਤਿ॥

੨੨. ‘‘ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਅਤੁਲੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ।
ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਲੋਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ॥

੨੩. ‘‘ਵਿਪੁਲਂ ਪਭਂ ਦਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾ, ਪੁਪ੍ਫਾਪੇਤ੍ਵਾਨ ਸਾਵਕੇ।
ਵਿਲਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਟ੍ਠਿਰਤਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਟ੍ਠਿਰਤਨਪ੍ਪਮਾਣਂ ਨਭਂ ਉਗ੍ਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਞ੍ਚਨਗ੍ਘਿਯਸਙ੍ਕਾਸੋ**ਤਿ ਨਾਨਾਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤਕਨਕਮਯਅਗ੍ਘਿਯਸਦਿਸਦਸ੍ਸਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਵਿਰੋਚਤੀ**ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਯਂ ਵਿਰੋਚਤਿ। **ਵਿਪੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਉਲ਼ਾਰਂ ਓਭਾਸਂ। **ਪੁਪ੍ਫਾਪੇਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਞਾਣਾਭਿਞ੍ਞਾਮਗ੍ਗਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫਿਤੇ ਪਰਮਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਲਾਸੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਵਿਲਾਸਯਿਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ। **ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਾਹਿ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਹਿ ਚ। **ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ**ਤਿ ਅਨੁਪਾਦਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ।

ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਥਾ ਕਞ੍ਚਨਵੇਲੁਨਗਰੇ ਅਨੋਮੁਯ੍ਯਾਨੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਤਤ੍ਥੇਵਸ੍ਸ ਰਤਨਮਯਂ ਚਤੁਯੋਜਨੁਬ੍ਬੇਧਂ ਚੇਤਿਯਮਕਂਸੁਤਿ। ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਸੋਲ਼ਸਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸੋ।

੧੯. ਤਿਸ੍ਸਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਏਕੋ ਕਪ੍ਪੋ ਬੁਦ੍ਧਸੁਞ੍ਞੋ ਅਹੋਸਿ। ਇਤੋ ਦ੍ਵਾਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ **ਤਿਸ੍ਸੋ**, **ਫੁਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਦ੍ਵੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ **ਤਿਸ੍ਸੋ** ਨਾਮ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਖੇਮਕਨਗਰੇ ਜਨਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਪਦੁਮਦਲਸਦਿਸਨਯਨਾਯ ਪਦੁਮਾਨਾਮਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਅਨੋਮੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਗੁਹਾਸੇਲ-ਨਾਰਿਸਯ-ਨਿਸਭਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੁਭਦ੍ਦਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਭਦ੍ਦਾਦੇਵਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਆਨਨ੍ਦਕੁਮਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸੋਨੁਤ੍ਤਰਂ ਨਾਮ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ ਤੁਰਙ੍ਗਵਰਮਾਰੁਯ੍ਹ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕੋਟਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਟ੍ਠ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਵੀਰਨਿਗਮੇ ਵੀਰਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਧੀਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਲਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਵਿਜਿਤਸਙ੍ਗਾਮਕੇਨ ਨਾਮ ਯਵਪਾਲੇਨ ਉਪਨੀਤਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸਨਬੋਧਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਰਂ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਗਤਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੋ – ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਯਸਵਤੀ ਨਗਰੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਵਂ ਉਦਯਞ੍ਚ ਦ੍ਵੇ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੇ ਸਪਰਿਵਾਰੇ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਸਵਤੀਮਿਗਦਾਯੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੇਨ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਸਪਰਿਵਾਰਾਨਂ ਅਵਿਸਾਰਿਨਾ ਬਜਾਪਿਨਾ ਮਧੁਰੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰੇਨ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਾਨਂ ਪਠਮੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ''ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ।
ਅਨਨ੍ਤਤੇਜੋ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਯਕੋ॥

੨. ''ਤਮਨ੍ਧਕਾਰਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ, ਓਭਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕਂ।
ਅਨੁਕਮ੍ਪਕੋ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ॥

੩. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਤੁਲਾ ਇਦ੍ਧਿ, ਅਤੁਲਂ ਸੀਲਂ ਸਮਾਧਿ ਚ।
ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਯਿ॥

੪. ''ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਮ੍ਹਿ, ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸਿ ਗਿਰਂ ਸੁਚਿਂ।
ਕੋਟਿਸਤਾਨਿ ਅਭਿਸਮਿਂਸੁ, ਪਠਮੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਯਂ ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਤਿਸ੍ਸੇਨ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੋਟਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਗਣਵਾਸਂ ਪਹਾਯ ਬੋਧਿਮੂਲਮੁਪਗਮਨਸਮਯੇ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਗਤਾ। ਸਾ ਤਿਸ੍ਸੇਨ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯਸਵਤੀਮਿਗਦਾਯਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਮਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਤਦਾ ਨਵੁਤਿਯਾ ਕੋਟੀਨਂ ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਮਹਾਮਙ੍ਗਲਸਮਾਗਮੇ ਮਙ੍ਗਲਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਕੋਟੀਨਂ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫. ''ਦੁਤਿਯੋ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀਨਂ, ਤਤਿਯੋ ਸਟ੍ਠਿਕੋਟਿਯੋ।
ਬਨ੍ਧਨਾਤੋ ਪਮੋਚੇਸਿ, ਸਤ੍ਤੇ ਨਰਮਰੂ ਤਦਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਤਿਯੋ ਨਵੁਤਿਕੋਟੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਪਾਣੀਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬਨ੍ਧਨਾਤੋ**ਤਿ ਬਨ੍ਧਨਤੋ, ਦਸਹਿ ਸਂਯੋਜਨੇਹਿ ਪਰਿਮੋਚੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਾਨਿ ਪਰਿਮੋਚਿਤੇ ਸਤ੍ਤੇ ਸਰੂਪਤੋ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ "**ਨਰਮਰੂ**"ਤਿ ਆਹ। **ਨਰਮਰੂ**ਤਿ ਨਰਾਮਰੇ।

ਯਸਵਤੀਨਗਰੇ ਕਿਰ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਅਰਹਨ੍ਤਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਪਵਾਰੇਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਉਭਤੋ ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਨਾਰਿਵਾਹਨਕੁਮਾਰੋ ਨਾਰਿਵਾਹਨਨਗਰਂ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਭਗਵਤਿ ਲੋਕਨਾਥੇ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਂ ਸਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਅਸਦਿਸਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਜ੍ਜਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਸਬ੍ਬਲੋਕਾਧਿਪਤਿਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਪਾਕਟਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਤੋ ਤਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਰਿਵਾਹਨਕੁਮਾਰਂ ਮਹਾਜਨੋ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਦਾ ਤਥਾਗਤੋ ਨਵੁਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝਗਤੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ , ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਖੇਮਵਤੀਨਗਰੇ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਸੀਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ, ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਸੁਗਤੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੬. ''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਤਿਸ੍ਸੇ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਯਕੇ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨਂ॥

੭. ''ਖੀਣਾਸਵਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਨਵੁਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੮. ''ਅਸੀਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਪੁਪ੍ਫਿਤਾਨਂ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਸਵਤੀਨਗਰੇ ਸੁਜਾਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਦ੍ਧਂ ਫੀਤਂ ਜਨਪਦਂ ਅਨੇਕਕੋਟਿਧਨਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਅਨੁਰਾਗਮੁਪਗਤਹਦਯਞ੍ਚ ਪਰਿਜਨਂ ਤਿਣਨਲ਼ਮਿਵ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਿਆਦੀਸੁ ਸਂਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਫੁਟਸਰੀਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਪਤਿਸ੍ਸੋ ਤਿਸ੍ਸਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਹਨ੍ਦਾਹਂ ਮਨ੍ਦਾਰਵਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਾਦੀਹਿ ਦਿਬ੍ਬਕੁਸੁਮੇਹਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੂਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਸੋ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਸਗ੍ਗਲੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਮਨ੍ਦਾਰਵਾਦੀਹਿ ਦਿਬ੍ਬਕੁਸੁਮੇਹਿ ਰਤਨਮਯਂ ਚਙ੍ਕੋਟਕਂ ਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਗਨਤਲੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮੇਹਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੂਜੇਸਿ। ਏਕਞ੍ਚ ਮਣਿਦਣ੍ਡਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਕਣ੍ਣਿਕਂ ਪਦੁਮਰਾਗਮਣਿਮਯਪਣ੍ਣਂ ਸੁਗਨ੍ਧਕੇਸਰਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਪਦੁਮਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਭਗਵਤੋ ਸਿਰਸਿ ਧਾਰਯਨ੍ਤੋ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ਨਂ – ''ਇਤੋ ਦ੍ਵੇਨਵੁਤੇ ਕਪ੍ਪੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੯. ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਸੁਜਾਤੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਮਹਾਭੋਗਂ ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾ, ਪਬ੍ਬਜਿਂ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜਂ॥

੧੦. ''ਮਯਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਸਨ੍ਤੇ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।

ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਸਦ੍ਦੂੰ ਸੁਤ੍ਵਾਨ, ਪੀਤਿ ਮੇ ਉਪਪਜ੍ਜਥ॥

੧੧. ''ਦਿਬ੍ਬਂ ਮਨ੍ਦਾਰਵਂ ਪੁਪ੍ਫਂ, ਪਦੁਮਂ ਪਾਰਿਛੱਤ੍ਤਕਂ।
ਉਭੋ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ, ਧੁਨਮਾਨੋ ਉਪਾਗਮਿਂ॥

੧੨. ''ਚਾਤੁਵਣ੍ਣਪਰਿਵੁਤਂ, ਤਿਸ੍ਸਂ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਯਕਂ।
ਤਮਹਂ ਪੁਪ੍ਫਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਮਤ੍ਥਕੇ ਧਾਰਯਿਂ ਜਿਨਂ॥

੧੩. ''ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਜਨਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਯ।
ਦ੍ਵੇਨਵੁਤੇ ਇਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੪. ''ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥

੧੫. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਯਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ**ਤਿ ਮਯਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਭਾਵਂ ਉਪਗਤੇ। ''ਮਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਸਨ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੋਤ੍ਥਕੇਸੁ ਲਿਖਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਪਮਾਦਲੇਖੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਉਪਪਜ੍ਜਥਾ**ਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਥ। **ਉਭੋ ਹਤ੍ਥੇਹੀ**ਤਿ ਉਭੇਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ। **ਪਗ੍ਗਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ। **ਧੁਨਮਾਨੋ**ਤਿ ਵਾਕਚੀਰਾਨਿ ਵਿਧੁਨਮਾਨੋ। **ਚਾਤੁਵਣ੍ਣਪਰਿਵੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਪਰਿਸਪਰਿਵੁਤਂ, ਖਤ੍ਤਿਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਸਮਣਪਰਿਵੁਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਚਤੁਵਣ੍ਣੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਠਨ੍ਤਿ ਕੇਚਿ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਖੇਮਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਜਨਸਨ੍ਧੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਪਿਤਾ, ਪਦੁਮਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਵੋ ਚ ਉਦਯੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸਮਙ੍ਗੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਫੁਸ੍ਸਾ ਚ ਸੁਦਤ੍ਤਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਅਸਨਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਆਯੁ, ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਤੁਰਙ੍ਗਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੬. ''ਖੇਮਕਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਜਨਸਨ੍ਧੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਪਦੁਮਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਤਿਸ੍ਸਸ੍ਸ ਚ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੧. ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਵੋ ਚ ਉਦਯੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਸਮਙ੍ਗੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਤਿਸ੍ਸਸ੍ਸ ਚ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੨. ''ਫੁਸ੍ਸਾ ਚੇਵ ਸੁਦਤ੍ਤਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਅਸਨੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੪. ''ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਸਟ੍ਠਿਰਤਨੋ, ਅਹੁ ਉਚ੍ਚਤ੍ਤਨੇ ਜਿਨੋ।
ਅਨੂਪਮੋ ਅਸਦਿਸੋ, ਹਿਮਵਾ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ॥

੨੫. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਤੁਲਤੇਜਸ੍ਸ, ਆਯੁ ਆਸਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ।
ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਲੋਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ॥

੨੬. ''ਉਤ੍ਤਮਂ ਪਵਰਂ ਸੇਟ੍ਠਂ, ਅਨੁਭੋਤ੍ਵਾ ਮਹਾਯਸਂ।

ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋਵ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

੨੧. ''ਵਲਾਹਕੋਵ ਅਨਿਲੇਨ, ਸੂਰਿਯੇਨ ਵਿਯ ਉਸ੍ਸਵੋ।
ਅਨ੍ਧਕਾਰੋਵ ਪਦੀਪੇਨ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਚ੍ਚੁਤ੍ਤੁਨੇ**ਤਿ ਉਚ੍ਚਭਾਵੇਨ। **ਹਿਮਵਾ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਹਿਮਵਾਵ ਪਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਯਥਾ ਯੋਜਨਾਨਂ ਸਤਾਨੁਚ੍ਚੋ ਹਿਮਵਾ ਪਞ੍ਚਪਬ੍ਬਤੋ ਸੁਦੂਰੇ ਠਿਤਾਨਮ੍ਪਿ ਉਚ੍ਚਭਾਵੇਨ ਚ ਸੋਮ੍ਮਭਾਵੇਨ ਚ ਅਤਿਰਮਣੀਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਭਗਵਾਪਿ ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨੁਤ੍ਤੁਰੋ**ਤਿ ਨਾਤਿਦੀਘੋ ਨਾਤਿਰਸ੍ਸੋ। ਆਯੁ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਤ੍ਤੁਮਂ ਪਵਰਂ ਸੇਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵੇਵਚਨਾਨਿ। **ਉਸ੍ਸ**ਵੋਤਿ ਹਿਮਬਿਨ੍ਦੁ ਵਲਾਹਕਉਸ੍ਸਵਅਨ੍ਧਕਾਰਾ ਵਿਯ ਅਨਿਲਸੂਰਿਯਦੀਪੇਹਿ ਅਨਿਚ੍ਚਤਾਨਿਲਸੂਰਿਯਦੀਪੇਹਿ ਉਪਦ੍ਦੁਤੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸਸਾਵਕੋ ਭਗਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਿਸ੍ਸੋ ਕਿਰ ਭਗਵਾ ਸੁਨਨ੍ਦਵਤੀਨਗਰੇ ਸੁਨਨ੍ਦਾਰਾਮੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਤਿਸ੍ਸਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਸਤ੍ਤਰਸਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੨੦. ਫੁਸ੍ਸਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਮਿਤਾਯੁਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਪ੍ਪੇ **ਫੁਸ੍ਸੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋਪਿ ਭਗਵਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਕਾਸਿਕਨਗਰੇ ਜਯਸੇਨਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਸਿਰਿਮਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸਿਰਿਮੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸੋ ਨਵਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਗਰੁਲ਼ਪਕ੍ਖ-ਹਂਸ-ਸੁਵਣ੍ਣਭਾਰਾਤਿ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਕਿਸਾਗੋਤਮਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਤਿਂਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਿਸਾਗੋਤਮਿਯਾ ਅਨੁਪਮੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਲਙ੍ਕਤਗਜਵਰਕ੍ਖਨ੍ਧਗਤੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਜਨਕੋਟਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਛ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਗਣਂ ਪਹਾਯ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਏਕਚਰਿਯਂ ਅਨੁਬ੍ਰੂਹਯਮਾਨੋ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਅਞ੍ਞਤਰੇ ਨਗਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਧੀਤਾਯ ਸਿਰਿਵਡ੍ਢਾਯ ਨਾਮ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਿਂਸਪਾਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸਿਰਿਵਡ੍ਢੇਨ ਨਾਮ ਉਪਾਸਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਮਲਕਬੋਧਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਰਂ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ’’ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੋਟੀਨਂ ਧਮ੍ਮਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਨਗਰੇ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਠਮੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ‘‘ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹਿ, ਅਹੁ ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ।
ਅਨੂਪਮੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਫੁਸ੍ਸੋ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਯਕੋ॥

੨. ‘‘ਸੋਪਿ ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਵਿਜਟੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਟਂ।
ਸਦੇਵਕਂ ਤਪ੍ਪਯਨ੍ਤੋ, ਅਭਿਵਸ੍ਸਿ ਅਮਤਮ੍ਬੁਨਾ॥

੩. ‘‘ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇ, ਫੁਸ੍ਸੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਮਙ੍ਗਲੇ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਦ੍ਵੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਸੋ ‘‘ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪੋ’’ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਵਿਜਟੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ। **ਮਹਾਜਟ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਜਟਾਤਿ ਤਣ੍ਹਾਯੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਸਾ ਹਿ ਰੂਪਾਦੀਸੁ ਆਰਮ੍ਮਣੇਸੁ ਹੇਟ੍ਠੁਪਰਿਯਵਸੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਤੋ ਸਂਸਿਬ੍ਬਨਤੋ ਸੁਤ੍ਤਗੁਮ੍ਬਜਾਲਪੂਵਸਙ੍ਖਾਤਾ ਜਟਾ ਵਿਯਾਤਿ ਜਟਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਮਹਾਜਟਂ। **ਸਦੇਵਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਦੇਵਕਂ ਲੋਕਂ। **ਅਭਿਵਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਪਾਵਸ੍ਸਿ। **ਅਮਤਮ੍ਬੁਨਾ**ਤਿ ਅਮਤਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਧਮ੍ਮਕਥਾਸਲਿਲੇਨ ਤਪ੍ਪਯਨ੍ਤੋ ਪਾਵਸ੍ਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਯਦਾ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸੀਨਗਰੇ ਸਿਰਿਵਡ੍ਢੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਭੋਗਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਪਹਾਯ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤੇਨ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਤਾਪਸਾਨਂ ਨਵੁਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਤਦਾ ਨਵੁਤਿਯਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ

ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਪਮਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ, ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤੰ –

੪. ‘‘ਨਵੁਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ।
ਅਸੀਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਕਣ੍ਣਕੁਜ੍ਜਨਗਰੇ ਸੁਰਕ੍ਖਿਤੋ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨਕੁਮਾਰੋ ਚ ਫੁਸ੍ਸੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪੁਰਿਸਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਮਹਾਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਿ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਸਟ੍ਠਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਕਾਸਿਨਗਰੇ ਜਯਸੇਨਰਞ੍ਞੋ ਸਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਾਨੰ ਞਾਤੀਨੰ ਸਮਾਗਮੇ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸੰ ਦੇਸੇਸਿ, ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਮਜ੍ਝਗਤੋ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਮਹਾਮਙ੍ਗਲਸਮਾਗਮੇ ਮਙ੍ਗਲਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਪੁਰਿਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਮਜ੍ਝਗਤੋ ਸੁਗਤੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤੰ –

੫. ‘‘ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁੰ, ਫੁਸ੍ਸਸ੍ਸਪਿ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨੰ ਵਿਮਲਾਨੰ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨੰ॥

੬. ‘‘ਸਟ੍ਠਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ , ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਪਞ੍ਞਾਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੭. ‘‘ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਅਨੁਪਾਦਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਨੰ, ਵੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਪਟਿਸਨ੍ਧਿਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਿਨ੍ਦਮਨਗਰੇ ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤਿ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਜ੍ਜੰ ਪਹਾਯ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਪਿਟਕਧਰੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਕਥੇਸਿ, ਸੀਲਪਾਰਮਿਞ੍ਚ ਪੂਰੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨੰ ‘‘ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁੱਤੰ –

੮. ‘‘ਅਹੰ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਜ੍ਜੰ, ਪਬ੍ਬਜਿੰ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ॥

੯. ‘‘ਸੋਪਿ ਮੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਫੁਸ੍ਸੋ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਯਕੋ।
ਦ੍ਵੇਨਵੁਤੇ ਇਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੦. ‘‘ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ…ਪੇ॰… ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ॥
੧੨. ‘‘ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੰ ਵਿਨਯਞ੍ਚਾਪਿ, ਨਵਙ੍ਗੰ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੰ।
ਸਬ੍ਬੰ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਸੋਭਯਿੰ ਜਿਨਸਾਸਨੰ॥

੧੩. ‘‘ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ, ਬ੍ਰਹ੍ਮੰ ਭਾਵੇਤ੍ਵ ਭਾਵਨੰ।

ਅਭਿਵ੍ਵਾਪਾਰਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮਗਵ੍ਛਹ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਕਾਸਿਕਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਜਯਸੇਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਸਿਰਿਮਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਸੁਰਕ੍ਖਿਤੋ ਚ ਧਮ੍ਮਸੇਨੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸਭਿਯੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਚਾਲਾ ਚ ਉਪਚਾਲਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਆਮਲਕਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ , ਆਯੁ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਕਿਸਾਗੋਤਮੀ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਅਨੁਪਮੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੪. ''ਕਾਸਿਕਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਜਯਸੇਨੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸਿਰਿਮਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਫੁਸ੍ਸਸ੍ਸਾਪਿ ਮਹੇਸਿਨੋ...ਪੇ॰ ...।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਆਮਣ੍ਡੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ...ਪੇ॰...॥

੨੨. ''ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਰਤਨਂ, ਸੋਪਿ ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੋ ਮੁਨਿ।
ਸੋਭਤੇ ਸਤਰਂਸੀਵ, ਉਲੁਰਾਜਾਵ ਪੂਰਿਤੋ॥

੨੩. ''ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੨੪. ''ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਸਤ੍ਤੇ, ਸਨ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਜਨੇ।
ਸੋਪਿ ਸਤ੍ਥਾ ਅਤੁਲਯਸੋ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਮਣ੍ਡੋ**ਤਿ ਆਮਲਕਰੁਕ੍ਖੋ। **ਓਵਦਿਤ੍**ਵਾਤਿ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਅਨੁਸਾਸਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੋਪਿ ਸਤ੍ਥਾ ਅਤੁਲਯਸੋ**ਤਿ ਸੋਪਿ ਸਤ੍ਥਾ ਅਮਿਤਯਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਸੋ ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਅਮਿਤਯਸੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਸੋ ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਵਿਸੇਸਂ ਹਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਫੁਸ੍ਸੋ ਕਿਰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਕੁਸਿਨਾਰਾਯਂ ਸੇਨਾਰਾਮੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਧਾਤੁਯੋ ਕਿਰਸ੍ਸ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਫੁਸ੍ਸਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਅਟ੍ਠਾਰਸਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੨੧. ဝਿਪਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧဝਂਸဝਣ੍ਣਨਾ

ਫੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਸਾਨੁਰਕਪ੍ਪੇ ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਕਪ੍ਪੇ ဝੀਤਿဝਤ੍ਤੇ ਇਤੋ ਏਕਨဝੁਤਿਕਪ੍ਪੇ ဝਿਜਿਤਸਬ੍ਬਕਪ੍ਪੋ ਪਰਹਿਤਨਿਰਤਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੂ ဝਿਪਸ੍ਸੀ **ဝਿਪਸ੍ਸੀ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ဝਾ ਅਨੇਕਰਤਨਮਣਿဝਿਸਰਸਮੁਜ੍ਜੋਤਿਤਭဝਨੇ ਤੁਸਿਤਭဝਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ဝਾ ਤਤੋ ਚဝਿਤ੍ဝਾ ਬਨ੍ਧੁਮਤੀਨਗਰੇ ਅਨੇਕਬਨ੍ਧੁਮਤੋ ਬਨ੍ਧੁਮਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਬਨ੍ਧੁਮਤਿਯਾ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸੋ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਖੇਮੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਮਾਤੁਦਰਤੋ ਅਸਿਤਨੀਰਦਰਾਜਿਤੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ဝਿਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿဝਸੇ ਪਨਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣਪਾਠਕਾ ਞਾਤਕਾ ਚ ਦਿဝਾ ਚ ਰਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਨਿਮ੍ਮਿਸਸਞ੍ਜਨਿਤਨ੍ਧਕਾਰဝਿਰਹੇਨ ဝਿਸੁਦ੍ਧਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ဝਿဝਟੇਹਿ ဝਾ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ‘‘ဝਿਪਸ੍ਸੀ’’ਤਿ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ‘‘ဝਿਚੇਯ੍ਯ ဝਿਚੇਯ੍ਯ ਪਸ੍ਸਤੀਤਿ ဝਿਪਸ੍ਸੀ’’ਤਿ ဝਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਅਟ੍ਠဝਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾဝਸਿ। ਨਨ੍ਦ-ਸੁਨਨ੍ਦ-ਸਿਰਿਮਾਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਚਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੁਦਸ੍ਸਨਾਦੇဝਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ဝੀਸਤਿ ਚ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ‘‘ਸੁਤਨੂ’’ਤਿਪਿ ਸੁਦਸ੍ਸਨਾ ဝੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੋ ਅਟ੍ਠဝਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ဝਾ ਸੁਤਨੁਦੇဝਿਯਾ ਸਮဝਟ੍ਟਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨਾਮ ਤਨਯੇ ਜਾਤੇ ਆਜਞ੍ਞਰਥੇਨ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ဝਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿဝੁਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਅਟ੍ਠਮਾਸਂ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ဝਾ ဝਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਸੁਦਸ੍ਸਨਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ဝਾ ਕੁਸੁਮਸਮਲਙ੍ਕਤੇ ਸਾਲဝਨੇ ਦਿဝਾဝਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ဝਾ ਸੁਜਾਤੇਨ ਨਾਮ ਯဝਪਾਲਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ဝਾ ਪਾਟਲਿਬੋਧਿਂ ਸਮਲਙ੍ਕਤਂ ਦਿਸ੍ဝਾ ਦਕ੍ਖਿਣਦਿਸਾਭਾਗੇਨ ਤਂ ਉਪਾਗਮਿ।

ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਪਾਟਲਿਯਾ ਸਮဝਟ੍ਟਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਤਂ ਦਿဝਸਂ ਪਣ੍ਣਾਸਰਤਨੋ ਹੁਤ੍ဝਾ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤੋ ਸਾਖਾ ਪਣ੍ਣਾਸਰਤਨਾ ਉਬ੍ਬੇਧੇਨ ਰਤਨਸਤਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਂਦਿဝਸਮੇဝ ਸਾ ਪਾਟਲੀ ਕਣ੍ਣਿਕਾਬਦ੍ਧੇਹਿ ဝਿਯ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪਰਮਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧੇਹਿ ਮੂਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧੋ ဝਾਯਤਿ, ਨ ਕੇဝਲਂ ਤਦਾ ਅਯਮੇဝ ਪੁਪ੍ਫਿਤੋ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਿ ਚਕ੍ਕဝਾਲ਼ੇਸੁ ਸਬ੍ਬੇ ਪਾਟਲਿਯੋ ਪੁਪ੍ਫਿਤਾဝ। ਨ ਕੇဝਲਂ ਪਾਟਲਿਯੋဝ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਚਕ੍ਕဝਾਲ਼ੇਸੁ ਸਬ੍ਬਰੁਕ੍ਖਗੁਮ੍ਬਲਤਾਯੋਪਿ ਪੁਪ੍ਫਿਂਸੁ। ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋਪਿ ਪਞ੍ਚဝਣ੍ਣੇਹਿ ਪਦੁਮੇਹਿ ਕੁဝਲਯੁਪ੍ਪਲਕੁਮੁਦੇਹਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨੋ ਸੀਤਲਮਧੁਰਸਲਿਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਚ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿ ਚਕ੍ਕဝਾਲ਼ਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਧਜਮਾਲਾਕੁਲਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਮਾਲਾਗੁਲဝਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਂ ਨਾਨਾਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਸਜ੍ਜਿਤਧਰਣੀਤਲਂ ਧੂਪਚੁਣ੍ਣਨ੍ਧਕਾਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ဝਾ ਤੇਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥဝਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ဝਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ဝੀਰਿਯਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ – ‘‘ਯਾဝ ਬੁਦ੍ਧੋ ਨ ਹੋਮਿ, ਤਾဝ ਇਤੋ ਨ ਉਟ੍ਠਹਾਮੀ’’ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਕਤ੍ဝਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਏဝਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ဝਾ ਸਮਾਰਂ ਮਾਰਬਲਂ ဝਿਧਮਿਤ੍ဝਾ ਮਗ੍ਗਾਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਮਗ੍ਗਞਾਣਾਨਿ ਮਗ੍ਗਾਨਨ੍ਤਰਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਫਲਞਾਣਾਨਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ ਚਤੁਯੋਨਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਂ ਪਞ੍ਚਗਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਂ ਚਤੁဝੇਸਾਰਜ੍ਜਞਾਣਾਨਿ ਛ ਅਸਾਧਾਰਣਞਾਣਾਨਿ ਚ ਸਕਲੇ ਚ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਹਤ੍ਥਗਤੇ ਕਤ੍ဝਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਬੋਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋဝ –

‘‘ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੩-੧੫੪)।

‘‘ਅਯੋਘਨਹਤਸ੍ਸੇဝ, ਜਲਤੋ ਜਾਤဝੇਦਸੋ।
ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੂਪਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਥਾ ਨ ਞਾਯਤੇ ਗਤਿ॥

‘‘ਏဝਂ ਸਮ੍ਮਾ ဝਿਮੁਤ੍ਤਾਨਂ, ਕਾਮਬਨ੍ਧੋਘਤਾਰਿਨਂ।
ਪਞ੍ਞਾਪੇਤੁਂ ਗਤੀ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਅਚਲਂ ਸੁਖ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਉਦਾ॰ ੮੦) –

ਏਵੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯਾਚਨੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਮਾਤਿਕਸ੍ਸ ਭਾਤਿਕਸ੍ਸ ਖਣ੍ਡਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਚ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖੇਮੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਉਯਜਾਨਪਾਲੇਨ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਪਰਿਵਾਰਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਅਪਰਿਮਿਤਾਨੰ ਦੇਵਤਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧. ''ਫੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਚ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਵਿਪਸ੍ਸੀ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ॥

੨. ''ਅਵਿਜ੍ਜੰ ਸਬ੍ਬੰ ਪਦਾਲੇਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮੰ।
ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਤੁੰ, ਪਕ੍ਕਾਮਿ ਬਨ੍ਧੁਮਤੀਪੁਰੰ॥

੩. ''ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ਉਭੋ ਬੋਧੇਸਿ ਨਾਯਕੋ।
ਗਣਨਾਯ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਦਾਲੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਅਵਿਜ੍ਜਨ੍ਧਕਾਰੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਮਾਰਾਮੇ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ **ਆਰਾਮੇ**ਤਿ ਖੇਮੇ ਮਿਗਦਾਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਭੋ ਬੋਧੇਸੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕੰ ਖਣ੍ਡੰ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੰ ਤਿਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਉਭੋ ਬੋਧੇਸਿ। **ਗਣਨਾਯ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਦੇਵਤਾਨੰ ਅਭਿਸਮਯਵਸੇਨ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥਾਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਖਣ੍ਡੰ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੰ ਤਿਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੰ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਿ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਧਮ੍ਮਾਮਤੰ ਪਾਯੇਸਿ। ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੪. ''ਪੁਨਾਪਰੰ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਤਤ੍ਥ ਸਚ੍ਚੰ ਪਕਾਸਯਿ।
ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਖੇਮੇ ਮਿਗਦਾਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਮਨੁਪਬ੍ਬਜੁ''ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਏਤੇ ਪਨ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾਤਾ ਪੁਰਿਸਾ ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕਪੁਰਿਸਾਯੇਵ। ਤੇ ਪਾਤੋਵ ਵਿਪਸ੍ਸਿਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਮਦਿਸ੍ਵਾ ਪਾਤਰਾਸਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸਾ ''ਕੁਹਿੰ ਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ''ਉਯਜਾਨਭੂਮਿੰ ਗਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤਤ੍ਥੇਵ ਨੰ ਦਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਨਿਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਤਸ੍ਸ ਸਾਰਥਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੁਮਾਰੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਤਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਾਨਿ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਪਣਤੋ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੇਸਮਸ੍ਸੁੰ ਓਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿੰਸੁ। ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਚ ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸੰ ਪਰਿਵਾਰਯਿੰਸੁ।

ਤਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸੀ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਪਧਾਨਚਰਿਯੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਆਕਿਣ੍ਣੋ ਵਿਹਰਾਮਿ, ਨ ਖੋ ਪਨਮੇਤੰ ਪਤਿਰੂਪੰ ਯਥੇਵ ਮੰ ਇਮੇ ਗਿਹਿਭੂਤਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਇਦਾਨਿਪਿ ਤਥੇਵ ਕਿੰ ਇਮਿਨਾ ਗਣੇਨਾ''ਤਿ ਗਣਸਙ੍ਗਣਿਕਾਯ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜੇਵ ਗਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ – ''ਅਜ੍ਜ ਅਵੇਲਾ, ਸਚੇ ਪਨਾਹੰ ਅਜ੍ਜ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਬ੍ਬੇਪਿਮੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸ੍ਵੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਤੰਦਿਵਸਞ੍ਚ ਉਰੁਵੇਲਗਾਮਸਦਿਸੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮੇ ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਰਿਸਾਯ ਮਹਾਪੁਰਿਸੰ ਨਿਮਨ੍ਤਯਿੰਸੁ। ਤੇ ਤੇਸੰ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚ ਪਾਯਾਸਮੇਵ ਪਟਿਯਾਦਯਿੰਸੁ। ਅਥ ਵਿਪਸ੍ਸੀ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਤਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮੇ ਤੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਜਨੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਰ ਤੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਪਵਿਸਿੰਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਕਾਲੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਸਾਯਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ – ‘‘ਅਤਿਵਿਕਾਲੋ ਜਾਤੋ ਉਪਧਾਰੇਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਪਿ ‘‘ਕੁਹਿਂ ਨੁ ਗਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ’’ਤਿ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਿਂਸੁ। ‘‘ਗਣਵਾਸੇ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਨੋ ਏਕੋ ਵਿਹਰਿਤੁਕਾਮੋ ਮਞ੍ਞੇ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਂਯੇਵ ਤਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਜਮ੍ਬੁਦੀਪਾਭਿਮੁਖਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਥ ਤੇ – ‘‘ਵਿਪਸ੍ਸਿਨਾ ਕਿਰ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤ’’ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਬਨ੍ਧੁਮਤਿਯਾ ਰਾਜਧਾਨਿਯਾ ਖੇਮੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਤਦਾ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫. ‘‘ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜੁਂ।
ਤੇਸਮਾਰਾਮਪਤ੍ਤਾਨਂ, ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ॥

੬. ‘‘ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਭਾਸਤੋ, ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਨਿਸਾਦਿਨੋ।
ਤੇਪਿ ਧਮ੍ਮਵਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜੁ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਨੁਨਾ ਯੋਗਤੋ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ ਕਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਾ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਲਕ੍ਖਣਂ ਸਦ੍ਦਸਤ੍ਥਤੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ‘‘ਤਤ੍ਥ ਆਰਾਮਪਤ੍ਤਾਨ’’ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਭਾਸਤੋ**ਤਿ ਵਦਤੋ। **ਉਪਨਿਸਾਦਿਨੋ**ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਧਮ੍ਮਦਾਨਂ ਦਦਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇਪੀ**ਤਿ ਤੇ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾਤਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕਭੂਤਾ। **ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਞਤ੍ਵਾ। ਏਵਂ ਤੇਸਂ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਖੇਮੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਵਿਪਸ੍ਸੀਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਦ੍ਵੇ ਚ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਟ੍ਠਸਟ੍ਠਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਿਪਸ੍ਸੀ ਭਗਵਾ –

‘‘ਖਨ੍ਤੀਪਰਮਂ ਤਪੋ ਤਿਤਿਕ੍ਖਾ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਰਮਂ ਵਦਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾ।
ਨ ਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਪਰੂਪਘਾਤੀ, ਨ ਸਮਣੋ ਹੋਤਿ ਪਰਂ ਵਿਹੇਠਯਨ੍ਤੋ॥

‘‘ਸਬ੍ਬਪਾਪਸ੍ਸ ਅਕਰਣਂ, ਕੁਸਲਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ।
ਸਚਿਤ੍ਤਪਰਿਯੋਦਪਨਂ, ਏਤਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨ ਸਾਸਨਂ॥

‘‘ਅਨੂਪਵਾਦੋ ਅਨੂਪਘਾਤੋ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਚ ਸਂਵਰੋ।
ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੁਤਾ ਚ ਭਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂ, ਪਨ੍ਤਞ੍ਚ ਸਯਨਾਸਨਂ।
ਅਧਿਚਿਤ੍ਤੇ ਚ ਆਯੋਗੋ, ਏਤਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨ ਸਾਸਨ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੯੦; ਧ॰ ਪ॰ ੧੮੩, ੧੮੪, ੧੮੫) –

ਇਮਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਇਮਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਗਾਥਾਯੋ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਵੇਮਾਤਿਕਾ ਤਯੋ ਭਾਤਰੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨਕਿਰਿਯਾਯ ਲਦ੍ਧਵਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਅਸੀਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ਖੇਮੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੭. ‘‘ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨਂ॥

੮. ‘‘ਅਟ੍ਠਸਟ੍ਠਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੯. ‘‘ਅਸੀਤਿਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਮਜ੍ਝੇ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਤਿਰੋਚਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਟ੍ਠਸਟ੍ਠਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਸਟ੍ਠਿਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੂਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਖੇਮੇ ਮਿਗਦਾਯੇ। **ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਮਜ੍ਝੇ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ। ‘‘ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਮਜ੍ਝੇ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਅਤੁਲੋ ਨਾਮ ਨਾਗਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਨਾਗਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਅਸਮਬਲਸੀਲਸ੍ਸ ਕਰੁਣਾਸੀਤਲਹਦਯਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰਕਰਣਤ੍ਥਂ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਂ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲਸਙ੍ਕਾਸਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਸਾਰਮਣ੍ਡਂ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਦਿਬ੍ਬਵਿਭਵਾਨੁਰੂਪਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਰਤਨਖਚਿਤਂ ਮਹਾਰਹਂ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯਂ ਨਾਨਾਮਣਿਜੁਤਿਵਿਸਰਸਮੁਜ੍ਜਲਂ ਪੀਠਂ ਭਗਵਤੋ ਅਦਾਸਿ। ਤਦਾ ਨਂ ਪੀਠਾਨੁਮੋਦਨਾਵਸਾਨੇ ‘‘ਇਤੋ ਅਯਂ ਏਕਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੦. ‘‘ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਨਾਗਰਾਜਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ।
ਅਤੁਲੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤੋ ਜੁਤਿਨ੍ਧਰੋ॥

੧੧. ‘‘ਨੇਕਾਨਂ ਨਾਗਕੋਟੀਨਂ, ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾਨਹਂ ਤਦਾ।
ਵਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਦਿਬ੍ਬਤੁਰਿਯੇਹਿ, ਲੋਕਜੇਟ੍ਠਂ ਉਪਾਗਮਿਂ॥

੧੨. ‘‘ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ, ਵਿਪਸ੍ਸਿਂ ਲੋਕਨਾਯਕਂ।
ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਰਤਨਖਚਿਤਂ, ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਭੂਸਿਤਂ।
ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਰਾਜਸ੍ਸ, ਸੁਵਣ੍ਣਪੀਠਮਦਾਸਹਂ॥

੧੩. ‘‘ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਯ।
ਏਕਨਵੁਤਿਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੪. ‘‘ਅਹੁ ਕਪਿਲਵ੍ਹਯਾ ਰਮ੍ਮਾ, ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੋ।
ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਂ॥

੧੫. ‘‘ਅਜਪਾਲਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸ੍ਮਿਂ, ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੋ।
ਤਤ੍ਥ ਪਾਯਾਸਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ, ਨੇਰਞ੍ਜਰਮੁਪੇਹਿਤਿ॥

੧੬. ‘‘ਨੇਰਞ੍ਜਰਾਯ ਤੀਰਮ੍ਹਿ, ਪਾਯਾਸਂ ਅਦ ਸੋ ਜਿਨੋ।
ਪਟਿਯਤ੍ਤਵਰਮਗ੍ਗੇਨ, ਬੋਧਿਮੂਲਮੁਪੇਹਿਤਿ॥

੧੭. ‘‘ਤਤੋ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੰ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ।
ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਮੂਲੇ ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ, ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ ਮਹਾਯਸੋ॥

੧੮. ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਜਨਿਕਾ ਮਾਤਾ, ਮਾਯਾ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।
ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਨਾਮ, ਅਯੰ ਹੇਸ੍ਸਤਿ ਗੋਤਮੋ॥

੧੯. ‘‘ਅਨਾਸਵਾ ਵੀਤਰਾਗਾ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ ਸਮਾਹਿਤਾ।
ਕੋਲਿਤੋ ਉਪਤਿਸ੍ਸੋ ਚ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਾਵਕਾ।
ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਉਪਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿਮੰ ਜਿਨੰ॥

੨੦. ‘‘ਖੇਮਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਚ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਾਵਿਕਾ।
ਅਨਾਸਵਾ ਵੀਤਰਾਗਾ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ ਸਮਾਹਿਤਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਅਸ੍ਸਤ੍ਥੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ…ਪੇ॰…॥

੨੩. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਹੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤੰ ਪਸਾਦਯਿੰ।
ਉਤ੍ਤਰਿੰ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿੰ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਬ੍ਬਵਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਵਾ, ਸਮੁਪਚਿਤਪੁਬ੍ਬਸਮ੍ਭਾਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜੁਤਿਨ੍ਧਰੋ**ਤਿ ਪਭਾਯੁਤ੍ਤੋ। **ਨੇਕਾਨੰ ਨਾਗਕੋਟੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੇਕਾਹਿ ਨਾਗਕੋਟੀਹਿ, ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨੰ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੰ। **ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ। **ਅਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। ਵ**ਜ੍ਜਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਵਾਦੇਨ੍ਤੋ ਤਾਲੇਨ੍ਤੋ। **ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਰਤਨਖਚਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਵਿਵਿਧੇਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਖਚਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਬ੍ਬਾਭਰਣਭੂਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਭਰਣੇਹਿ ਵਾਲਰੂਪਾਦੀਹਿ ਰਤਨਮਯੇਹਿ ਮਣ੍ਡਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੁਵਣ੍ਣਪੀਠ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯੰ ਪੀਠੰ। **ਅਦਾਸਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਦਾਸਿੰ ਅਹੰ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਬਨ੍ਧੁਮਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ। ਬਨ੍ਧੁਮਾ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਬਨ੍ਧੁਮਤੀ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਖਣ੍ਡੋ ਚ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਅਸੋਕੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਚਨ੍ਦਾ ਚ ਚਨ੍ਦਮਿਤ੍ਤਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਪਾਟਲਿਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਸਤ੍ਤ ਯੋਜਨਾਨਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ ਅਸੀਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ, ਸੁਤਨੁ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਸਮਵਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਆਜਞ੍ਞਰਥੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੨੪. ‘‘ਨਗਰੰ ਬਨ੍ਧੁਮਤੀ ਨਾਮ, ਬਨ੍ਧੁਮਾ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਮਾਤਾ ਬਨ੍ਧੁਮਤੀ ਨਾਮ, ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੯. ‘‘ਖਣ੍ਡੋ ਚ ਤਿਸ੍ਸਨਾਮੋ ਚ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਅਸੋਕੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੩੦. ‘‘ਚਨ੍ਦਾ ਚ ਚਨ੍ਦਮਿਤ੍ਤਾ ਚ, ਅਹੇਸੁੰ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਪਾਟਲੀਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੩੨. ‘‘ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮੁਬ੍ਬੇਧੋ, ਵਿਪਸ੍ਸੀ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਪਭਾ ਨਿਦ੍ਧਾਵਤੀ ਤਸ੍ਸ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਯੋਜਨੇ॥

੩੩. ‘‘ਅਸੀਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੩੪. ‘‘ਬਹੁਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ, ਬਨ੍ਧਨਾ ਪਰਿਮੋਚਯਿ।
ਮਗ੍ਗਾਮਗ੍ਗਞ੍ਚ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਅਵਸੇਸਪੁਥੁਜ੍ਜਨੇ॥

੩੫. ‘‘ਆਲੋਕਂ ਦਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਮਤਂ ਪਦਂ।
ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧੋਵ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

੩੬. ‘‘ਇਦ੍ਧਿਵਰਂ ਪੁਞ੍ਞਵਰਂ, ਲਕ੍ਖਣਞ੍ਚ ਕੁਸੁਮਿਤਂ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਨ੍ਧਨਾ**ਤਿ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇ ਕਾਮਰਾਗਸਂਯੋਜਨਾਦਿਬਨ੍ਧਨਾ ਮੋਚੇਸਿ, ਵਿਕਾਸੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਗ੍ਗਾਮਗ੍ਗਞ੍ਚ ਆਚਿਕ੍ਖੀ**ਤਿ ‘‘ਅਮਤਾਧਿਗਮਾਯ ਅਯਂ ਮਗ੍ਗੋ ਉਚ੍ਛੇਦਸਸ੍ਸਤਦਿਟ੍ਠਿਵਿਰਹਿਤਾ ਮਜ੍ਝਿਮਾ ਪਟਿਪਦਾ ਮਗ੍ਗੋ ਕਾਯਕਿਲਮਥਾਦਿਕੋ ਨਾਯਂ ਮਗ੍ਗੋ’’ਤਿ ਸੇਸਪੁਥੁਜ੍ਜਨੇ ਆਚਿਕ੍ਖੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਲੋਕਂ ਦਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਮਗ੍ਗਞਾਣਾਲੋਕਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਾਲੋਕਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸਯਿਤ੍ਵਾ। **ਲਕ੍ਖਣਞ੍ਚ ਕੁਸੁਮਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਾਦੀਹਿ ਫੁਲ੍ਲਿਤਂ ਮਣ੍ਡਿਤਂ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਵਿਪਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੨੨. ਸਿਖੀਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ ਚ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਪ੍ਪੇ ਤਤੋ ਪਰੰ ਏਕੂਨਸਟ੍ਠਿਯਾ ਕਪ੍ਪੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਾ ਲੋਕੇ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿੰਸੁ। ਅਪਗਤਬੁਦ੍ਧਾਲੋਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਕਿਲੇਸਦੇਵਪੁਤ੍ਤਮਾਰਾਨੰ ਏਕਰਜ੍ਜੰ ਅਪਗਤਕਣ੍ਟਕੰ ਅਹੋਸਿ। ਇਤੋ ਪਨ ਏਕਤ੍ਤਿੰਸਕਪ੍ਪੇ ਸਿਨਿਦ੍ਧਸੁਕ੍ਖਸਾਰਦਾਰੁਪਚਿਤੋ ਪਹੂਤਸਪ੍ਪਿਸਿਤ੍ਤੋ ਨਿਧੂਮੋ ਸਿਖੀ ਵਿਯ **ਸਿਖੀ** ਚ **ਵੇਸ੍ਸਭੂ** ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿੰਸੁ। ਤਤ੍ਥ **ਸਿਖੀ** ਪਨ ਭਗਵਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਕੁਸਲਕਰਣਵਤੀ ਅਰੁਣਵਤੀਨਗਰੇ ਪਰਮਗੁਣਵਤੋ ਅਰੁਣਵਤੋ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਰਤ੍ਤਕਨਕਪਟਿਬਿਮ੍ਬਰੁਚਿਰਪ੍ਪਭਾਯ ਪਭਾਵਤਿਯਾ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸ ਮਾਸੇ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਭੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਨੇਮਿਤ੍ਤਿਕਾ ਪਨਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਉਣ੍ਹੀਸਸ੍ਸ ਸਿਖਾ ਵਿਯ ਉਗ੍ਗਤਤ੍ਤਾ ''ਸਿਖੀ''ਤਿ ਨਾਮਮਕੰਸੁ। ਸੋ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰੰ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਸੁਚਨ੍ਦਕਸਿਰੀਗਿਰਿਯਸਨਾਰਿਵਸਭ ਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਸਬ੍ਬਕਾਮਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਾਮਾਦੇਵਿਯਾ ਗੁਣਗਣਾਤੁਲੇ ਅਤੁਲੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੰ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤੰ ਸਤ੍ਤਤਿਪੁਰਿਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿੰਸੁ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਟ੍ਠਮਾਸੰ ਪਧਾਨਚਰਿਯੰ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਗਣਸਙ੍ਗਣਿਕੰ ਪਹਾਯ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਿਗਮੇ ਪਿਯਦਸ੍ਸੀਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਧੀਤੁਯਾ ਦਿਨ੍ਨੰ ਮਧੁਪਾਯਾਸੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਰੁਣਖਦਿਰਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਨਾ ਨਾਮ ਤਾਪਸੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਕੁਸਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਬੋਧਿੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਕਿਰ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਬੋਧਿਯਾਪਿ ਪਾਟਲਿਯਾ ਪਮਾਣਮੇਵ ਪਮਾਣੰ ਅਹੋਸਿ। ਤੰਦਿਵਸਮੇਵ ਸੋ ਪਣ੍ਣਾਸਰਤਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤੋ, ਸਾਖਾਪਿਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਾਸਰਤਨਮਤ੍ਤਾਵ। ਸੋ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਨ ਕੇਵਲੰ ਪੁਪ੍ਫੇਹੇਵ, ਫਲੇਹਿਪਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਕਪਸ੍ਸਤੋ ਤਰੁਣਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਏਕਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮਾਨਿ ਏਕਤੋ ਨਾਤਿਪਕ੍ਕਾਨਿ ਏਕਤੋ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਦਿਬ੍ਬੋਜਾਨਿ ਵਿਯ ਸੁਰਸਾਨਿ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਤਤੋ ਤਤੋ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਸੋ , ਏਵੰ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇਸੁ ਪੁਪ੍ਫੂਪਗਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਫਲੂਪਗਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਫਲੇਹਿ ਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਅਹੇਸੁੰ।

ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਚਤੁਵੀਸਤਿਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤੰ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰੰ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਵੀਰਿਯੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਵੰ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਿੰਸ ਯੋਜਨਵਿਤ੍ਥਤੰ ਸਮਾਰੰ ਮਾਰਬਲੰ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸੰਸਾਰੰ... ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨੰ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਯਾਚਨੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਸਤ੍ਤਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਰਪਥੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਵਿਧਾਵਰਣਵਤਿਯਾ ਅਰੁਣਵਤਿਯਾ ਰਾਜਧਾਨਿਯਾ ਸਮੀਪੇ ਮਿਗਾਜਿਨੁਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਮੁਨਿਗਣੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤੇਸੰ ਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਪਠਮੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧. ''ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਸਿਖਿਵ੍ਹਯੋ ਆਸਿ ਜਿਨੋ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ॥

੨. ''ਮਾਰਸੇਨੰ ਪਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮੰ।
ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਪਾਣਿਨੰ॥

੩. ''ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇ, ਸਿਖਿਮ੍ਹਿ ਜਿਨਪੁਙ੍ਗਵੇ।

ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨं, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ''ਤਿ॥

ਪੁਨਪਿ ਅਰੁਣਵਤਿਯਾ ਰਾਜਧਾਨਿਯਾ ਸਮੀਪੇਯੇਵ ਅਭਿਭੂਰਾਜਪੁਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਚ ਸਮ੍ਭਵਰਾਜਪੁਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵਿੰਨ੍ਨੰ ਸਪਰਿਵਾਰਾਨं ਧਮ੍ਮं ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਧਮ੍ਮਾਮਤं ਪਾਯੇਸਿ। ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੪. ''ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮं ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ, ਗਣਸੇਟ੍ਠੇ ਨਰੁਤ੍ਤਮੇ।
ਨਵੁਤ੍ਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨं, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ''ਤਿ॥

ਯਦਾ ਪਨ ਸੂਰਿਯਵਤੀਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਚਮ੍ਪਕਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਮਦਮਾਨਭਞ੍ਜਨਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਜਨਬਨ੍ਧਨਮੋਕ੍ਖਞ੍ਚ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯं ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮं ਦੇਸੇਸਿ , ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨं ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੫. ''ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਞ੍ਚ , ਦਸ੍ਸਯਨ੍ਤੇ ਸਦੇਵਕੇ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨं, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ''ਤਿ॥

ਅਭਿਭੁਨਾ ਚ ਸਮ੍ਭਵੇਨ ਚ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿं ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨं ਅਰਹਨ੍ਤਾਨं ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨं ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖं ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਰੁਣਵਤੀਨਗਰੇ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨं ਅਸੀਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨं ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖं ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਧਨਞ੍ਜਯਨਗਰੇ ਧਨਪਾਲਕਨਾਗਵਿਨਯਨਸਮਯੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨं ਸਤ੍ਤਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨं ਮਜ੍ਝੇ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖं ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੬. ''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁं, ਸਿਖਿਸ੍ਸਾਪਿ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨं ਵਿਮਲਾਨं, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨं॥

੭. ''ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨं, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਅਸੀਤਿਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨं, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੮. ''ਸਤ੍ਤਤਿਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨं , ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਅਨੁਪਲਿਤ੍ਤੋ ਪਦੁਮंਵ, ਤੋਯਮ੍ਹਿ ਸਮ੍ਪਵਡ੍ਢਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨੁਪਲਿਤ੍ਤੋ ਪਦੁਮं**ਵਾਤਿ ਤੋਯੇ ਜਾਤं ਤੋਯੇਵ ਵਡ੍ਢਿਤं ਪਦੁਮं ਵਿਯ ਤੋਯੇਨ ਅਨੁਪਲਿਤ੍ਤं, ਸੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਲੋਕੇ ਜਾਤੋਪਿ ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਨੁਪਲਿਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਦਾ ਕਿਰ ਅਮ੍ਹਾਕं ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਤ੍ਥਚਿ ਅਸੰਸਟ੍ਠੇ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਨਗਰੇ ਅਰਿਨ੍ਦਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਖਿਮ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਰਿ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਨਗਰਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਰਾਜਾ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਸਾਦਵਡ੍ਢਿਤਹਦਯਨਯਨਸੋਤੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਅਮਲਚਰਣਕਮਲਯੁਗਲੇਸੁ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਸਿਰਸਾ ਅਭਿਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲं ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹं ਇਸ੍ਸਰਿਯਕੁਲਵਿਭਵਸਦ੍ਧਾਨੁਰੂਪं ਮਹਾਦਾਨं ਦਤ੍ਵਾ ਦੁਸ੍ਸਭਣ੍ਡਾਗਾਰਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਗ੍ਘਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਅਦਾਸਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਬਲਰੂਪਲਕ੍ਖਣਜਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨਹੇਮਜਾਲਮਾਲਾਸਮਲਙ੍ਕਤं ਨਵਕਨਕਰੁਚਿਰਦਣ੍ਡਕੋਸਚਾਮਰਯੁਗਵਿਰਾਜਿਤं ਵਿਪੁਲਮੁਦੁਕਣ੍ਣं ਚਨ੍ਦਰਾਜਿਵਿਰਾਜਿਤਵਦਨਸੋਭं ਏਰਾਵਣਵਾਰਣਮਿਵ ਅਰਿਵਾਰਣं ਵਰਵਾਰਣं ਦਤ੍ਵਾ ਵਾਰਣਪ੍ਪਮਾਣਮੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਞ੍ਚ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨं ਸਤ੍ਥਾ – ''ਇਤੋ ਏਕਤ੍ਤਿੰਸਕਪ੍ਪੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੯. ‘‘ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਅਰਿਨ੍ਦਮੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਸਙ੍ਘਂ, ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਤਪ੍ਪਯਿਂ॥

੧੦. ‘‘ਬਹੁਂ ਦੁਸ੍ਸਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਦੁਸ੍ਸਕੋਟਿਂ ਅਨਪ੍ਪਕਂ।
ਅਲਙ੍ਕਤਂ ਹਤ੍ਥਿਯਾਨਂ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਦਾਸਹਂ॥

੧੧. ‘‘ਹਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ, ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਉਪਨਾਮਯਿਂ।
ਪੂਰਯਿਂ ਮਾਨਸਂ ਮਯ੍ਹਂ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਦਲ੍ਹਮੁਪਟ੍ਠਿਤਂ॥

੧੨. ‘‘ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਸਿਖੀ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਯਕੋ।
ਏਕਤ੍ਤਿਂਸੇ ਇਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੩. ‘‘ਅਹੁ ਕਪਿਲਵ੍ਹਯਾ ਰਮ੍ਮਾ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥
੧੪. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਪਮਾਣੇਨ ਤੁਲਯਿਤ੍ਵਾ। **ਕਪ੍ਪਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਯਂ ਭਣ੍ਡਂ ਕਪ੍ਪਤਿ ਗਹੇਤੁਂ, ਤਂ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ ਨਾਮ। **ਪੂਰਯਿਂ ਮਾਨਸਂ ਮਯ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਚਿਤ੍ਤਂ ਦਾਨਪੀਤਿਯਾ ਪੂਰਯਿਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਹਾਸੁਪ੍ਪਾਦਨਸਮਤ੍ਥਂ ਅਕਾਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਚ੍ਚਂ ਦਲ੍ਹਮੁਪਟ੍ਠਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਦਾਨਵਸੇਨ ਦਲ੍ਹਂ ਉਪਟ੍ਠਿਤਂ ਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਨਗਰਂ ਅਰੁਣਵਤੀ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਅਰੁਣਵਾ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਪਭਾਵਤੀ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਅਭਿਭੂ ਚ ਸਮ੍ਭਵੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਖੇਮਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸਖਿਲਾ ਚ ਮਦੁਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਞ੍ਚਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ । ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਯੋਜਨਤ੍ਤਯਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਤ੍ਤਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ, ਸਬ੍ਬਕਾਮਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਅਤੁਲੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੫. ‘‘ਨਗਰਂ ਅਰੁਣਵਤੀ ਨਾਮ, ਅਰੁਣੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਪਭਾਵਤੀ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਸਿਖਿਸ੍ਸਾਪਿ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੦. ‘‘ਅਭਿਭੂ ਸਮ੍ਭਵੋ ਚੇਵ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਖੇਮਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸਿਖਿਸ੍ਸਾਪਿ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੧. ‘‘ਸਖਿਲਾ ਚ ਪਦੁਮਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਪੁਣ੍ਡਰੀਕੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੨. ‘‘ਸਿਰਿਵਡ੍ਢੋ ਚ ਨਨ੍ਦੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਕਾ।
ਚਿਤ੍ਤਾ ਚੇਵ ਸੁਗੁਤ੍ਤਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਿਕਾ॥

੨੩. ‘‘ਉਚ੍ਚਤ੍ਤਨੇਨ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਸਤ੍ਤਤਿਹਤ੍ਥਮੁਗ੍ਗਤੋ।
ਕਞ੍ਚਨਗ੍ਘਿਯਸਙ੍ਕਾਸੋ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਵਰਲਕ੍ਖਣੋ॥

੨੪. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਬਜਾਮਪ੍ਪਭਾ ਕਾਯਾ, ਦਿਵਾਰਤ੍ਤਿੰ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ।
ਦਿਸੋਦਿਸੰ ਨਿਚ੍ਛਰਨ੍ਤਿ, ਤੀਣਿ ਯੋਜਨਸੋ ਪਭਾ॥

੨੫. ‘‘ਸਤ੍ਤੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤੰ ਬਹੁੰ॥

੨੬. ‘‘ਧਮ੍ਮਮੇਘੰ ਪਵਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ, ਤੇਮਯਿਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕੇ।
ਖੇਮਨ੍ਤੰ ਪਾਪਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

੨੭. ‘‘ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਵਰਲਕ੍ਖਣੰ।
ਸਬ੍ਬੰ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤੰ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਣ੍ਡਰੀਕੋ**ਤਿ ਸੇਤਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋ। **ਤੀਣਿ ਯੋਜਨਸੋ ਪਭਾ**ਤਿ ਤੀਣਿ ਯੋਜਨਾਨਿ ਪਭਾ ਨਿਚ੍ਛਰਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਮ੍ਮਮੇਘ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਵਸ੍ਸੰ, ਧਮ੍ਮਵਸ੍ਸਨਕੋ ਬੁਦ੍ਧਮੇਘੋ। **ਤੇਮਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਕਥਾਸਲਿਲੇਨ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ, ਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਦੇਵਕੇ**ਤਿ ਸਦੇਵਕੇ ਸਤ੍ਤੇ। **ਖੇਮਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਖੇਮਨ੍ਤੰ ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ । **ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਮ੍ਬਨਖਤੁਙ੍ਗਨਾਸਵਟ੍ਟਙ੍ਗੁਲਿਤਾਦੀਹਿ ਅਸੀਤਿਯਾ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੰ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਿਖੀ ਕਿਰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਸੀਲਵਤੀਨਗਰੇ ਅਸ੍ਸਾਰਾਮੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ।

‘‘ਸਿਖੀਵ ਲੋਕੇ ਤਪਸਾ ਜਲਿਤ੍ਵਾ, ਸਿਖੀਵ ਮੇਘਾਗਮਨੇ ਨਦਿਤ੍ਵਾ।
ਸਿਖੀ ਮਹੇਸਿਨ੍ਧਨਵਿਪ੍ਪਹੀਨੋ, ਸਿਖੀਵ ਸਨ੍ਤਿੰ ਸੁਗਤੋ ਗਤੋ ਸੋ’’॥

ਸਿਖਿਸ੍ਸ ਕਿਰ ਭਗਵਤੋ ਧਾਤੁਯੋ ਏਕਗ੍ਘਨਾਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠੰਸੁ ਨ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿੰਸੁ। ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸਿਨੋ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਿਯੋਜਨੁਬ੍ਬੇਧੰ ਸਤ੍ਤੁਰਤਨਮਯੰ ਹਿਮਗਿਰਿਸਦਿਸਸੋਭੰ ਥੂਪਮਕੰਸੁ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਸਿਖੀਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਵੀਸਤਿਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸੋ।

੨੩. ਵੇਸ੍ਸਭੂਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਿਖਿਸ੍ਸ ਪਨ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਸਤ੍ਤਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦਸਵਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪੁਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਮਿਤਾਯੁਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਦਾ ਵਿਜਿਤਮਨੋਭੂ ਸਬ੍ਬਲੋਕਾਭਿਭੂ ਸਯਮ੍ਭੂ **ਵੇਸ੍ਸਭੂ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਮਨਗਰੇ ਸੁਪ੍ਪਤੀਤਸ੍ਸ ਸੁਪ੍ਪਤੀਤਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਸੀਲਵਤਿਯਾ ਯਸਵਤਿਯਾ ਨਾਮ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸੋ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਅਨੁਪਮੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਜਾਯਮਾਨੋਵ ਜਨਂ ਤੋਸੇਨ੍ਤੋ ਵਸਭਨਾਦਂ ਨਦਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਵਸਭਨਾਦਹੇਤੁਤ੍ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ''ਵੇਸ੍ਸਭੂ''ਤਿ ਨਾਮਮਕਂਸੁ । ਸੋ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਰੁਚਿ-ਸੁਰੁਚਿ-ਰਤਿਵਡ੍ਢਨਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਤਸ੍ਸ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੁਚਿਤ੍ਤਾਦੇਵਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਤਿਂਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਚਿਤ੍ਤਾਯ ਨਾਮ ਦੇਵਿਯਾ ਸੁਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੇ ਨਾਮ ਕੁਮਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸੁਵਣ੍ਣਸਿਵਿਕਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਾਨਿ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਅਥ ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਛ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਸੁਚਿਤ੍ਤਨਿਗਮੇ ਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਮਾਨਸਰੀਰਾਯ ਸਿਰਿਵਡ੍ਢਨਾਯ ਨਾਮ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਨਰਿਨ੍ਦਨਾਗਰਾਜੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਲਬੋਧਿਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਉਪਾਗਮਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਸਾਲਸ੍ਸ ਤਦੇਵ ਪਾਟਲਿਯਾ ਪਮਾਣਮੇਵ ਪਮਾਣਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਥੇਵ ਪੁਪ੍ਫਫਲਸਿਰਿਵਿਭਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੋ ਸਾਲਮੂਲਮੁਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਗਤਨੀਵਰਣਂ ਸਬ੍ਬਕਾਮਮਦਾਵਰਣਂ ਅਨਾਵਰਣਞਾਣਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਿਕਸ੍ਸ ਸੋਣਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਚ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੇਵਪਥੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੋਮਨਗਰਸਮੀਪੇ ਅਰੁਣੁਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੇਨ ਕੁਮਾਰੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਸਪਰਿਵਾਰਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਠਮੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਪੁਨ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਭਗਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਤਿਯਾ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਨੋਮਨਗਰੇਯੇਵ ਦਿਟ੍ਠਿਜਾਲਂ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਤਿਤ੍ਥਿਯਮਾਨਦ੍ਧਜਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤੋ ਮਾਨਮਦਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਦ੍ਧਜਂ ਸਮੁਸ੍ਸਯਨ੍ਤੋ ਨਵੁਤਿਯੋਜਨਵਿਤ੍ਥਤਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਮਾਣਰਹਿਤਾਯ ਦੇਵਪਰਿਸਾਯ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਕੋਟਿਯੋ ਧਮ੍ਮਾਮਤੇਨ ਤਪ੍ਪੇਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ''ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹਿ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ।
ਵੇਸ੍ਸਭੂ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਨਾਯਕੋ॥

੨. ''ਆਦਿਤ੍ਤਂ ਵਤ ਰਾਗਗ੍ਗਿ, ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਵਿਜਿਤਂ ਤਦਾ।
ਨਾਗੋਵ ਬਨ੍ਧਨਂ ਛੇਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

੩. ''ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇ, ਵੇਸ੍ਸਭੂਲੋਕਨਾਯਕੇ।
ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੪. ‘‘ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਚਾਰਿਕਂ ਰਟ੍ਠੇ, ਲੋਕਜੇਟ੍ਠੇ ਨਰਾਸਭੇ।
ਸਤ੍ਤਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੫. ‘‘ਮਹਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਵਿਨੋਦੇਨ੍ਤੋ, ਪਾਟਿਹੇਰਂ ਕਰੋਤਿ ਸੋ।
ਸਮਾਗਤਾ ਨਰਮਰੂ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਸਦੇਵਕੇ॥

੬. ‘‘ਮਹਾਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਲੋਮਹਂਸਨਂ।
ਦੇਵਾ ਚੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ, ਬੁਜ੍ਝਰੇ ਸਟ੍ਠਿਕੋਟਿਯੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਦਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਲਮਿਦਂ ਲੋਕਤ੍ਤਯਂ ਸਮ੍ਪਦਿਤ੍ਤਂ। **ਰਾਗਗ੍ਗੀ**ਤਿ ਰਾਗੇਨ। **ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਵਿਜਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਵਿਜਿਤਂ ਰਟ੍ਠਂ ਵਸਵਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਾਗੋਵ ਬਨ੍ਧਨਂ ਛੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਹਤ੍ਥੀ ਵਿਯ ਪੂਤਿਲਤਾਬਨ੍ਧਨਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੋ ਅਧਿਗਤੋ। **ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਯਂ। **ਸਦੇਵਕੇ**ਤਿ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ। **ਬੁਜ੍ਝਰੇ**ਤਿ ਬੁਜ੍ਝਿਂਸੁ।

ਸੋਣੁਤ੍ਤਰਾਨਂ ਪਨ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾਨਂ ਸਮਾਗਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਅਸੀਤਿਯਾ ਅਰਹਨ੍ਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਮਾਘਪੁਣ੍ਣਮਾਯਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਪਠਮੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਵੇਸ੍ਸਭੁਨਾ ਸਬ੍ਬਲੋਕਾਭਿਭੁਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਸਤ੍ਤਤਿਂਸਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਣਤੋ ਓਹੀਨਸਮਯੇ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ, ਤੇ ਵੇਸ੍ਸਭੁਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੋਰੇਯ੍ਯਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਤੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਯਦਾ ਪਨ ਨਾਰਿਵਾਹਨਨਗਰੇ ਉਪਸਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਤਸ੍ਸਾਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਭਗਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ, ਸੋਪਿ ਭਗਵਤੋ ਆਗਮਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਭਗਵਤੋ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਹਦਯੋ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਸਟ੍ਠਿਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾ ਪੁਰਿਸਾ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਤੇ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਵੇਸ੍ਸਭੂ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ, ਸੋ ਤਤਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੭. ‘‘ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਵੇਸ੍ਸਭੁਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨਂ॥

੮. ‘‘ਅਸੀਤਿਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਸਤ੍ਤਤਿਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

੯. ‘‘ਸਟ੍ਠਿਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਂ , ਤਤਿਯੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਜਰਾਦਿਭਯਤੀਤਾਨਂ, ਓਰਸਾਨਂ ਮਹੇਸਿਨੋ’’ਤਿ॥

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਰਭਵਤੀਨਗਰੇ ਪਰਮਪਿਯਦਸ੍ਸਨੋ ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੇਸ੍ਸਭੁਮ੍ਹਿ ਲੋਕਨਾਯਕੇ ਸਰਭਨਗਰਮੁਪਗਤੇ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਹਦਯੋ ਦਸਨਖਸਮੋਧਾਨਸਮੁਜ੍ਜਲਂ ਜਲਜਾਮਲਾਵਿਕਲਕਮਲਮਕੁਲਸਦਿਸਮਞ੍ਜਲਿਂ ਸਿਰਸਿ ਕਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਚੀਵਰਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਭਗਵਤੋ ਨਿਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਸਹਸ੍ਸਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਿਭਵਜਾਤਂ ਭਗਵਤੋ ਸਾਸਨੇ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਆਚਾਰਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤੇਰਸਧੁਤਗੁਣੇਸੁ ਨਿਰਤੋ ਬੋਧਿਸਮ੍ਭਾਰਪਰਿਯੇਸਨਾਯ

ਰਤੋ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨਾਭਿਰਤੋ ਵਿਹਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਤਂ ਭਗਵਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ – ''ਅਨਾਗਤੇ ਇਤੋ ਏਕਤ੍ਤਿਂਸਕਪ੍ਪੇ ਅਯਂ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੦. ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵੀਰਂ, ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਹਂ।
ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਵਤ੍ਥੇਨ, ਸਸਙ੍ਘਂ ਜਿਨਪੂਜਯਿਂ॥

੧੧. ''ਤਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਸਮਸ੍ਸ, ਚਕ੍ਕਂ ਵਤ੍ਤਿਤਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਪਣਿਤਂ ਧਮ੍ਮਂ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਮਭਿਰੋਚਯਿਂ॥

੧੨. ''ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਮਤਨ੍ਦਿਤੋ।
ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਪਬ੍ਬਜਿਂ ਜਿਨਸਨ੍ਤਿਕੇ॥

੧੩. ''ਆਚਾਰਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਵਤ੍ਤਸੀਲਸਮਾਹਿਤੋ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ, ਰਮਾਮਿ ਜਿਨਸਾਸਨੇ॥

੧੪. ''ਸਦ੍ਧਾਪੀਤਿਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਬੁਦ੍ਧਂ ਵਨ੍ਦਾਮਿ ਸਤ੍ਥਰਂ।
ਪੀਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ ਮਯ੍ਹਂ, ਬੋਧਿਯਾਯੇਵ ਕਾਰਣਾ॥

੧੫. ''ਅਨਿਵਤ੍ਤਮਾਨਸਂ ਞਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਏਤਦਬ੍ਰਵਿ।
ਏਕਤ੍ਤਿਂਸੇ ਇਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੬. ''ਅਹੁ ਕਪਿਲਵ੍ਹਯਾ ਰਮ੍ਮਾ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਂ ਇਮਂ॥
੧੭. ''ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਕ੍ਕਂ ਵਤ੍ਤਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ। **ਪਣੀਤਂ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਂ। **ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਤ੍ਤਸੀਲਸਮਾਹਿਤੋ**ਤਿ ਵਤ੍ਤੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਸਮਾਹਿਤੋ। ਤੇਸਂ ਤੇਸਂ ਪੂਰਣੇ ਸਮਾਹਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰਮਾਮੀ**ਤਿ ਅਭਿਰਮਿਂ। **ਸਦ੍ਧਾਪੀਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਧਞ੍ਚ ਪੀਤਿਞ੍ਚ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ। **ਵਨ੍ਦਾਮੀ**ਤਿ ਅਭਿਵਨ੍ਦਿਂ, ਅਤੀਤਤ੍ਥੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। **ਸਤ੍ਥਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ। **ਅਨਿਵਤ੍ਤਮਾਨਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੋਸਕ੍ਕਿਯਮਾਨਮਾਨਸਂ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਅਨੋਮਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੁਪ੍ਪਤੀਤੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਖਤ੍ਤਿਯੋ, ਯਸਵਤੀ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਸੋਣੋ ਚ ਉਤ੍ਤਰੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਉਪਸਨ੍ਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਰਾਮਾ ਚ ਸਮਾਲਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਸਾਲਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ। ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ, ਸੁਚਿਤ੍ਤਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ, ਸੁਪ੍ਪਬੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਸੁਵਣ੍ਣਸਿਵਿਕਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੮. ''ਅਨੋਮਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਸੁਪ੍ਪਤੀਤੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਮਾਤਾ ਯਸਵਤੀ ਨਾਮ, ਵੇਸ੍ਸਭੁਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੩. ‘‘ਸੋਣੋ ਚ ਉਤ੍ਤਰੋ ਚੇਵ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਉਪਸਨ੍ਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਵੇਸ੍ਸਭੁਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੨੪. ‘‘ਰਾਮਾ ਚੇਵ ਸਮਾਲਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਮਹਾਸਾਲੋਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੫. ‘‘ਸੋਤ੍ਥਿਕੋ ਚੇਵ ਰਮ੍ਮੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਕਾ।
ਗੋਤਮੀ ਸਿਰਿਮਾ ਚੇਵ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਿਕਾ॥

੨੬. ‘‘ਸਟ੍ਠਿਰਤਨਮੁਬ੍ਬੇਧੋ, ਹੇਮਯੂਪਸਮੂਪਮੋ।
ਕਾਯਾ ਨਿਚ੍ਛਰਤੀ ਰਸ੍ਮਿ, ਰਤ੍ਤਿਂਵ ਪਬ੍ਬਤੇ ਸਿਖੀ॥

੨੭. ‘‘ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ, ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੨੮. ‘‘ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ।
ਧਮ੍ਮਨਾਵਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾਨ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

੨੯. ‘‘ਦਸ੍ਸਨੇਯ੍ਯਂ ਸਬ੍ਬਜਨਂ, ਵਿਹਾਰਂ ਇਰਿਯਾਪਥਂ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹੇਮਯੂਪਸਮੂਪਮੋ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਤ੍ਥਮ੍ਭਸਦਿਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਚ੍ਛਰਤੀ**ਤਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਸਨ੍ਧਾਵਤਿ। **ਰਸ੍ਮੀ**ਤਿ ਪਭਾਰਸ੍ਮਿ। **ਰਤ੍ਤਿਂਵ ਪਬ੍ਬਤੇ ਸਿਖੀ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਯਂ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕੇ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ। ਰਂਸਿਵਿਜ੍ਜੋਤਾ ਤਸ੍ਸ ਕਾਯੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਵਿਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਉਗ੍ਘਟਿਤਾਦਿਵਸੇਨ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦਿਵਸੇਨ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਮ੍ਮਨਾਵ**ਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਮਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਂ ਧਮ੍ਮਨਾਵਂ, ਚਤੁਰੋਘਨਿਤ੍ਥਰਣਤ੍ਥਾਯ ਠਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਸ੍ਸਨੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ। **ਸਬ੍ਬਜਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੋ ਜਨੋ, ਸਸਾਵਕਸਙ੍ਘੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਹਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਹਾਰੋ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ।

ਵੇਸ੍ਸਭੂ ਕਿਰ ਭਗਵਾ ਉਸਭਵਤੀਨਗਰੇ ਖੇਮੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਧਾਤੁਯੋ ਪਨਸ੍ਸ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਂਸੁ।

‘‘ਉਸਭਵਤਿਪੁਰੇ ਪੁਰੁਤ੍ਤਮੇ, ਜਿਨਵਸਭੋ ਭਗਵਾ ਹਿ ਵੇਸ੍ਸਭੂ।
ਉਪਵਨਵਿਹਰੇ ਮਨੋਰਮੇ, ਨਿਰੁਪਧਿਸੇਸਮੁਪਾਗਤੋ ਕਿਰਾ’’ਤਿ॥

ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਗਾਥਾਸੁ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਵੇਸ੍ਸਭੂਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਏਕਵੀਸਤਿਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੨੪. ਕਕੁਸਨ੍ਧਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਵੇਸ੍ਸਭੁਮ੍ਹਿ ਸਯਮ੍ਭੁਮ੍ਹਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਪ੍ਪੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਏਕੂਨਤ੍ਤਿਂਸਕਪ੍ਪੇਸੁ ਜਿਨਦਿਵਸਕਰਾ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਭਦ੍ਦਕਪ੍ਪੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ? **ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਕੋਣਾਗਮਨੋ ਕਸ੍ਸਪੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੁਦ੍ਧੋ**ਤਿ। **ਮੇਤ੍ਤੇਯ੍ਯੋ** ਪਨ ਭਗਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਵਮਯਂ ਕਪ੍ਪੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੇਹਿ ਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਤ੍ਤਾ ਭਦ੍ਦਕਪ੍ਪੋਤਿ ਭਗਵਤਾ ਵਣ੍ਣਿਤੋ। ਤਤ੍ਥ **ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ** ਨਾਮ ਭਗਵਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਖੇਮਵਤੀਨਗਰੇ ਖੇਮਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਕਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਿਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਮ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਵਿਸਾਖਾਯ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਖਤ੍ਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਸਕ੍ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਗਰੁਕਰੋਨ੍ਤਿ ਮਾਨੇਨ੍ਤਿ ਪੂਜੇਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਯਦਾ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਖਤ੍ਤਿਯੇ ਸਕ੍ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਗਰੁਕਰੋਨ੍ਤਿ ਮਾਨੇਨ੍ਤਿ ਪੂਜੇਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਖਤ੍ਤਿਯੇਹਿ ਸਕ੍ਕਰੀਯਨ੍ਤਿ ਗਰੁਕਰੀਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਚ੍ਚਸਨ੍ਧੋ ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਿਭਵਸਿਰਿਸਮੁਦਯੇਨਾਕੁਲੇ ਅਨਾਕੁਲੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਉਨ੍ਨਾਦੇਨ੍ਤੋ ਕਮ੍ਪਯਨ੍ਤੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਖੇਮਵਤ੍ਤੁਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਲਤਾਤੋ ਅਗ੍ਗਿਜਾਲੋ ਵਿਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਕਾਮਕਾਮਵਣ੍ਣਕਾਮਸੁਦ੍ਧਿਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਰੋਚਿਨੀਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀਪਮੁਖਾਨਿ ਤਿਂਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰੋਚਿਨਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇ ਉਤ੍ਤਰੇ ਨਾਮ ਕੁਮਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਪਯੁਤ੍ਤੇਨ ਆਜਞ੍ਞਰਥੇਨ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਟ੍ਠ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਸੁਚਿਰਿਨ੍ਧਨਿਗਮੇ ਵਜਿਰਿਨ੍ਧਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧੀਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਖਦਿਰਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸੁਭਦ੍ਦੇਨ ਨਾਮ ਯਵਪਾਲਕੇਨ ਉਪਨੀਤਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਿਰੀਸਬੋਧਿਂ ਪਾਟਲਿਯਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣਂ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਂ ਉਪਵਾਯਮਾਨਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਤਿਂਸਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ – ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ...ਪੇ॰... ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਸਚ੍ਚਪ੍ਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਾਹੇਨੇਵ ਮਕਿਲਨਗਰਸਮੀਪੇ ਸਮ੍ਭੂਤਂ ਇਸਿਪਤਨਂ ਨਾਮ ਮਿਗਦਾਯਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਜ੍ਝਗਤੋ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਤਦਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾਯ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਠਮੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਪੁਨ ਕਣ੍ਣਕੁਜ੍ਜਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਮਹਾਸਾਲਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਂਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਖੇਮਵਤੀਨਗਰਸ੍ਸਾਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਦੇਵਾਯਤਨੇ ਅਭਿਮਤਨਰਦੇਵੋ ਨਰਦੇਵੋ ਨਾਮ ਯਕ੍ਖੋ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਮਨੁਸ੍ਸਸਰੀਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਤਾਰਮਜ੍ਝੇ ਏਕਸ੍ਸ ਕਮਲਕੁਵਲਯੁਪ੍ਪਲਸਮਲਙ੍ਕਤਸਲਿਲਸੀਤਲਸ੍ਸ ਪਰਮਮਧੁਰਸਿਸਿਰਵਾਰਿਨੋ ਸਬ੍ਬਜਨਸੁਰਭਿਰਮਸ੍ਸ ਸਰਸ੍ਸ ਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਕਮਲਕੁਵਲਯਕਲ੍ਲਹਾਰਾਦੀਹਿ ਸਤ੍ਤੇ ਉਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਖਾਦਤਿ । ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਗ੍ਗੇ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਜਨਸਮ੍ਪਾਤਰਹਿਤੇ ਮਹਾਅਟਵਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਸਤ੍ਤੇ ਖਾਦਤਿ। ਸੋ ਲੋਕਵਿਸ੍ਸੁਤੋ ਮਹਾਕਨ੍ਤਾਰਮਗ੍ਗੋ ਅਹੋਸਿ। ਉਭਤੋਕਨ੍ਤਾਰਦ੍ਵਾਰੇ ਕਿਰ ਮਹਾਜਨਕਾਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਤਾਰਨਿਤ੍ਥਰਣਤ੍ਥਾਯ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਵਿਗਤਭਵਬਨ੍ਧੋ ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਸਤ੍ਥਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਲੋਕਂ ਵੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਞਾਣਜਾਲਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਗਤਂ ਤਂ ਮਹੇਸਕ੍ਖਂ ਨਰਦੇਵਯਕ੍ਖਂ ਤਞ੍ਚ ਜਨਸਮੂਹਮਦ੍ਦਸ। ਦਿਸ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਗਗਨਤਲੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ

ਜਨਕਾਯਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਗਵਾ ਅਨੇਕਵਿਹਿਤੰ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਨਰਦੇਵਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਭਵਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸਭਕ੍ਖੋ ਯਕ੍ਖੋ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੰ ਇਨ੍ਦਧਨੁਪਰਿਵੁਤਮਿਵ ਦਿਵਸਕਰੰ ਮੁਨਿਦਿਵਸਕਰੰ ਪਵਨਪਥੇਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਦਸਬਲੋ ਮਮਾਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਇਧਾਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਪਸਨ੍ਨਹਦਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵਾਰਯਕ੍ਖੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਨੇਕਮਿਗਗਣਵਨ੍ਤੰ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਾਨਿ ਜਲਜਥਲਜਾਨਿ ਕੁਸੁਮਾਨਿ ਪਰਮਮਨੋਰਮਾਨਿ ਸੁਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧੇ ਸਮਾਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਵਿਗਤਰਨ੍ਧੰ ਕਕੁਸਨ੍ਧੰ ਲੋਕਨਾਯਕੰ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਾਦੀਹਿ ਪੂਜਯਿਤ੍ਵਾ ਥੁਤਿਸਙ੍ਗੀਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਸਿਰਸਿ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੰ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਹਦਯਾ ਸਮਾਗਮ੍ਮ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠੰਸੁ। ਅਥ ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧੋ ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਅਭਿਪੂਜਿਤਨਰਦੇਵਯਕ੍ਖੰ ਨਰਦੇਵਯਕ੍ਖੰ ਕਮ੍ਮਫਲਸਮ੍ਬਨ੍ਧਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਮੁਤ੍ਤੇਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯਕਥਾਯ ਸਨ੍ਤਾਸੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚਕਥੰ ਕਥੇਸਿ, ਤਦਾ ਅਪਰਿਮਿਤਾਨੰ ਸਤ੍ਤਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਯੰ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧. ''ਵੇਸ੍ਸਭੁਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਦੁਰਾਸਦੋ॥

੨. ''ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਭਵੰ, ਚਰਿਯਾਯ ਪਾਰਮਿੰ ਗਤੋ।
ਸੀਹੋਵ ਪਞ੍ਜਰੰ ਭੇਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮੰ॥

੩. ''ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇ, ਕਕੁਸਨ੍ਧੇ ਲੋਕਨਾਯਕੇ।
ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੪. ''ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਮ੍ਹਿ ਆਕਾਸੇ, ਯਮਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨੰ।
ਤਿੰਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਬੋਧੇਸਿ ਦੇਵਮਾਨੁਸੇ॥

੫. ''ਨਰਦੇਵਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ, ਚਤੁਸਚ੍ਚਪ੍ਪਕਾਸਨੇ।
ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਤਸ੍ਸ, ਗਣਨਾਤੋ ਅਸਙ੍ਖਿਯੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਮੂਹਨਿਤ੍ਵਾ। **ਸਬ੍ਬਭਵ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਨਵਵਿਧੰ ਭਵੰ, ਭਵੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਰਿਯਾਯ ਪਾਰਮਿੰ ਗਤੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਪਾਰਮੀਨੰ ਪੂਰਣਵਸੇਨ ਪਾਰੰ ਗਤੋ। **ਸੀਹੋਵ ਪਞ੍ਜਰੰ ਭੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸੀਹੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਜਰੰ ਮੁਨਿਕੁਞ੍ਜਰੋ ਭਵਪਞ੍ਜਰੰ ਵਿਨਾਸੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਵਿਦ੍ਧਸੁਭਵਬਨ੍ਧਨਸ੍ਸ ਏਕੋਵ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਕਣ੍ਣਕੁਜ੍ਜਨਗਰੇ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਹਿ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾਯ ਅਰਹਨ੍ਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਮਾਘਪੁਣ੍ਣਮਾਯੰ ਭਗਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੬. ''ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਏਕੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨੰ ਵਿਮਲਾਨੰ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨੰ॥

੭. ''ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਤਦਾ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਦਨ੍ਤਭੂਮਿਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ, ਆਸਵਾਰਿਗਣਕ੍ਖਯਾ''ਤਿ॥

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਖੇਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਚ ਅਦਾਸਿ। ਅਞ੍ਞਞ੍ਞ ਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਹਦਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ – ''ਅਨਾਗਤੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਪ੍ਪੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੮. ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਖੇਮੋ ਨਾਮਾਸਿ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਤਥਾਗਤੇ ਜਿਨਪੁਤ੍ਤੇ, ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਨਪ੍ਪਕਂ॥

੯. ''ਪਤ੍ਤਞ੍ਚ ਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਅਞ੍ਜਨਂ ਮਧੁਲਟ੍ਠਿਕਂ।
ਇਮੇਤਂ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਸਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਯਾਦੇਮਿ ਵਰਂ ਵਰਂ॥

੧੦. ''ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ, ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਵਿਨਾਯਕੋ।
ਇਮਮ੍ਹਿ ਭਦ੍ਦਕੇ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੧. ''ਅਹੁ ਕਪਿਲਵ੍ਹਯਾ ਰਮ੍ਮਾ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥

੧੩. ''ਨਗਰਂ ਖੇਮਵਤੀ ਨਾਮ, ਖੇਮੋ ਨਾਮਾਸਹਂ ਤਦਾ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ, ਪਬ੍ਬਜਿਂ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਞ੍ਜਨਂ** ਪਾਕਟਮੇਵ। **ਮਧੁਲਟ੍ਠਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਯਟ੍ਠਿਮਧੁਕਂ। **ਇਮੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਏਤਂ। **ਪਤ੍ਥਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਚ੍ਛਿਤਂ। **ਪਟਿਯਾਦੇਮੀ**ਤਿ ਦਜ੍ਜਾਮਿ, ਅਦਾਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਰਂ ਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਂ ਸੇਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਯਦੇਤਂ ਪਤ੍ਥਿਤ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਤਸ੍ਸ ਯਂ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਏਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਦਾਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਯਂ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਦਨ੍ਧਸ੍ਸ ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਖੇਮਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਗ੍ਗਿਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਿਤਾ, ਵਿਸਾਖਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਮਾਤਾ, ਵਿਧੁਰੋ ਚ ਸਞ੍ਜੀਵੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਬੁਦ੍ਧਿਜੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸਾਮਾ ਚ ਚਮ੍ਪਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਮਹਾਸਿਰੀਸਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਦਸਯੋਜਨਾਨਿ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ , ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ, ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਰੋਚਿਨੀ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ, ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਆਜਞ੍ਞਰਥੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੪. ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਗ੍ਗਿਦਤ੍ਤੋ ਚ, ਆਸਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸੋ ਪਿਤਾ।
ਵਿਸਾਖਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੧੫. ''ਵਸਤੇ ਤਤ੍ਥ ਖੇਮੇ ਪੁਰੇ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਹਾਕੁਲਂ।
ਨਰਾਨਂ ਪਵਰਂ ਸੇਟ੍ਠਂ, ਜਾਤਿਮਨ੍ਤਂ ਮਹਾਯਸਂ॥

੨੦. ''ਵਿਧੁਰੋ ਚ ਸਞ੍ਜੀਵੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਬੁਦ੍ਧਿਜੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨੧. ''ਸਾਮਾ ਚ ਚਮ੍ਪਾਨਾਮਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਸਿਰੀਸੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੩. ''ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਰਤਨਾਨਿ, ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਕਨਕਪ੍ਪਭਾ ਨਿਚ੍ਛਰਤਿ, ਸਮਨ੍ਤਾ ਦਸਯੋਜਨਂ॥

੨੪. ''ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੨੫. ''ਧਮ੍ਮਾਪਣਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ, ਨਰਨਾਰੀਨਂ ਸਦੇਵਕੇ।
ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਸੀਹਨਾਦਂਵ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

੨੬. ''ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਵਚਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਨਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵ**ਸਤੇ ਤਤ੍ਥ ਖੇਮੇ ਪੁਰੇ**ਤਿ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਜਾਤਨਗਰਸਨ੍ਤਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਮਹਾਕੁਲ**ਨ੍ਤਿ ਉਦਿਤੋਦਿਤਂ ਭਗਵਤੋ ਪਿਤੁਕੁਲਂ। **ਨਰਾਨਂ ਪਵਰਂ ਸੇਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਤਿਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਵਰਂ ਸੇਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਾਤਿਮਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਜਾਤਿਵਨ੍ਤਂ, ਉਤ੍ਤਮਾਭਿਜਾਤਂ। **ਮਹਾਯਸ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰਂ, ਕਿਂ ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਹਾਕੁਲਂ? ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਕੁਲਂ ਖੇਮੇ ਪੁਰੇ ਵਸਤੇਤਿਪਦੇਨ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ।

ਸਮਨ੍ਤਾ ਦਸਯੋਜਨਨ੍ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦਸ ਯੋਜਨਾਨਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਸਰੀਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾ ਪਭਾ ਨਿਚ੍ਛਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਮ੍ਮਾਪਣ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਆਪਣਂ। **ਪਸਾਰੇਤ੍**ਵਾਤਿ ਭਣ੍ਡਵਿਕ੍ਕਿਣਨਤ੍ਥਂ ਨਾਨਾਭਣ੍ਡਸਮਿਦ੍ਧਮਾਪਣਂ ਵਿਯ ਧਮ੍ਮਾਪਣਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਰਨਾਰੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਨੇਯ੍ਯਜਨਰਨਾਰੀਨਂ ਝਾਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਫਲਰਤਨਵਿਸੇਸਾਧਿਗਮਤ੍ਥਾਯ। **ਸੀਹਨਾਦਂ** ਵਾਤਿ ਸੀਹਨਾਦਂ ਵਿਯ, ਅਭਯਨਾਦਂ ਨਦਿਤ੍ਵਾ। **ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਵਚਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸਰੋ ਸਤ੍ਥਾ। **ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਨੀ**ਤਿ ਛਿਦ੍ਦਾਦਿਭਾਵਰਹਿਤਾਨਿ ਸੀਲਾਨਿ ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਨਿ ਅਸਬਲਾਨਿ ਅਕਮ੍ਮਾਸਾਨਿ। ਅਥ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਨਿ ਅਵਿਵਰਾਨਿ ਸਾਵਕਯੁਗਲ਼ਾਦੀਨਿ। **ਨਿਰਨ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਤਤਂ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ। **ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ਚ ਸਾਵਕਯੁਗਲ਼ਾਦੀਨਿ ਚ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਮੁਨਿਭਾਵਮੁਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਦਸ੍ਸਨਭਾਵਮੁਪਗਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

''ਅਪੇਤਬਨ੍ਧੋ ਕਕੁਸਨ੍ਧਬੁਦ੍ਧੋ, ਅਦਨ੍ਧਪਞ੍ਞੋ ਗਤਸਬ੍ਬਰਨ੍ਧੋ।
ਤਿਲੋਕਸਨ੍ਧੋ ਕਿਰ ਸਚ੍ਚਸਨ੍ਧੋ, ਖੇਮੇ ਪਨੇ ਵਾਸਮਕਪ੍ਪਯਿਤ੍ਥ''॥

ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਕਕੁਸਨ੍ਧਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਬਾਵੀਸਤਿਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੨੫. ਕੋਣਾਗਮਨਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਚ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਤਿੰਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ ਪਰਹਿਤਕੋਣਾਗਮਨੋ **ਕੋਣਾਗਮਨੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ। ਅਥ ਵਾ ਕਨਕਾਗਮਨਤੋ ਕੋਣਾਗਮਨੋ ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਤ੍ਥ ਕ-ਕਾਰਸ੍ਸ ਕੋਆਦੇਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨ-ਕਾਰਸ੍ਸ ਣਾਦੇਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਕ-ਕਾਰਸ੍ਸ ਲੋਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਤ੍ਤਿਨਯੇਨ ਕਨਕਸ੍ਸ ਕਨਕਾਦਿਆਭਰਣਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਪਵਸ੍ਸਨਂ ਯਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲੇ ਸੋ ਕੋਣਾਗਮਨੋ ਨਾਮ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਆਯੁ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਰਿਹੀਨਸਦਿਸਂ ਕਤਂ, ਨ ਏਵਂ ਪਰਿਹੀਨਂ, ਪੁਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਹੀਨਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਕਥਂ? ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਪ੍ਪੇ ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਭਗਵਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਕਾਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਤਂ ਪਨ ਆਯੁ ਪਰਿਹਾਯਮਾਨਂ ਦਸਵਸ੍ਸਕਾਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਰਿਹਾਯਮਾਨਂ ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਕਾਲੇ ਠਿਤਂ, ਤਦਾ ਕੋਣਾਗਮਨੋ ਭਗਵਾ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸੋਪਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਸੋਭਵਤੀਨਗਰੇ ਯਞ੍ਞਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾਯ ਰੂਪਾਦੀਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਅਨੁਤ੍ਤਰਾਯ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੁਭਵਤੀਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਜਾਯਮਾਨੇ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਦੇਵੋ ਕਨਕਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਕਨਕਾਗਮਨਕਾਰਣਤ੍ਤਾ ''ਕਨਕਾਗਮਨੋ''ਤਿ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ਤਂ ਪਨਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਪਰਿਣਮਮਾਨਂ ਕੋਣਾਗਮਨੋ''ਤਿ ਜਾਤਂ। ਸੋ ਪਨ ਤੀਣਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਤੁਸਿਤ-ਸਨ੍ਤੁਸਿਤ-ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਨਾਮਕਾ ਪਨਸ੍ਸ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਰੁਚਿਗਤ੍ਤਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀਪਮੁਖਾਨਿ ਸੋਲ਼ਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰੁਚਿਗਤ੍ਤਾਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਸਤ੍ਥਵਾਹੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋ ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਂ ਤਿਂਸਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਛ ਮਾਸੇ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯਂ ਅਗ੍ਗਿਸੋਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧੀਤਾਯ ਅਗ੍ਗਿਸੋਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਖਦਿਰਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਜਟਾਤਿਨ੍ਦੁਕੇਨ ਨਾਮ ਯਵਪਾਲੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਬੋਧਿਂ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕੇ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣਂ ਫਲਵਿਭੂਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੀਸਤਿਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਞਾਣਾਨਿ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ… ਪੇ॰… ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਤਿਂਸਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਗਨਪਥੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਗਰਸਮੀਪੇ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਜ੍ਝਗਤੋ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਤਦਾ ਤਿਂਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਪੁਨ ਸੁਨ੍ਦਰਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਮਹਾਸਾਲਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੀਸਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਧਮ੍ਮਾਮਤਂ ਪਾਯੇਸਿ, ਸੋ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਾਤਰਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਪਮੁਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਦੇਵਤਾਨਂ ਸਮਾਗਤਾਨਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ ਭਗਵਤਿ ਦਸਨ੍ਨਂ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ''ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਕੋਣਾਗਮਨੋ ਨਾਮ ਜਿਨੋ, ਲੋਕਜੇਟ੍ਠੋ ਨਰਾਸਭੋ॥

੨. ''ਦਸ ਧਮ੍ਮੇ ਪੂਰਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਕਨ੍ਤਾਰਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਿ।
ਪਵਾਹਿਯ ਮਲਂ ਸਬ੍ਬਂ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

੩. ‘‘ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇ, ਕੋਣਾਗਮਨਨਾਯਕੇ।
ਤਿਂਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੪. ‘‘ਪਾਟਿਹੀਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਚ, ਪਰਵਾਦਪ੍ਪਮਦ੍ਦਨੇ।
ਵੀਸਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੫. ‘‘ਤਤੋ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਜਿਨੋ ਦੇਵਪੁਰਂ ਗਤੋ।
ਵਸਤੇ ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਸਿਲਾਯ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲੇ॥

੬. ‘‘ਪਕਰਣੇ ਸਤ੍ਤ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ, ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਤਿ ਸੋ ਮੁਨਿ।
ਦਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਸ ਧਮ੍ਮੇ ਪੂਰਯਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਦਸ ਪਾਰਮਿਧਮ੍ਮੇ ਪੂਰਯਿਤ੍ਵਾ। **ਕਨ੍ਤਾਰਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮੀ**ਤਿ ਜਾਤਿਕਨ੍ਤਾਰਂ ਸਮਤਿਕ੍ਕਮਿ। **ਪਵਾਹਿਯਾ**ਤਿ ਪਵਾਹੇਤ੍ਵਾ। **ਮਲਂ ਸਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਾਦਿਮਲਤ੍ਤਯਂ। **ਪਾਟਿਹੀਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਚ, ਪਰਵਾਦਪ੍ਪਮਦ੍ਦਨੇ**ਤਿ ਪਰਵਾਦਿਵਾਦਪ੍ਪਮਦ੍ਦਨੇ, ਭਗਵਤਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਕੁਬ੍ਬਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨਿਦ੍ਧਿਂ, ਸੁਨ੍ਦਰਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਪੁਰਂ ਗਤੋ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਯਂ ਵਸਿ। ਕਥਂ ਵਸੀਤਿ? **ਪਕਰਣੇ ਸਤ੍ਤ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਦੇਵਾਨਂ ਸਤ੍ਤਪ੍ਪਕਰਣਸਙ੍ਖਾਤਂ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਵਸਿ। ਏਵਂ ਤਤ੍ਥ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ ਭਗਵਤਿ ਦਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਦੇਵਾਨਂ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਪਾਰਮਿਪੂਰਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸਪਿ ਏਕੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੁਰਿਨ੍ਦਵਤੀਨਗਰੇ ਸੁਰਿਨ੍ਦਵਤੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਭਿਯ੍ਯਸਸ੍ਸ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਉਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਚ ਰਾਜਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਤਿਂਸਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰਾਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਤੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਜ੍ਝਗਤੋ ਮਾਘਪੁਣ੍ਣਮਾਯਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੭. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਦੇਵਦੇਵਸ੍ਸ, ਏਕੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਵਿਮਲਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨਂ॥

੮. ‘‘ਤਿਂਸਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਦਾ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਓਘਾਨਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਨਂ, ਭਿਜ੍ਜਿਤਾਨਞ੍ਚ ਮਚ੍ਚੁਯਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਓਘਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਮੋਘਾਦੀਨਂ, ਚਤੁਨ੍ਨਮੋਘਾਨਮੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਤੇ ਸਂਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਵਟ੍ਟਸ੍ਮਿਂ ਓਹਨਨ੍ਤਿ ਓਸੀਦਾਪੇਨ੍ਤੀਤਿ ਓਘਾ, ਤੇਸਂ ਓਘਾਨਂ, ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇ ਓਘੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਿਜ੍ਜਿਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਮਚ੍ਚੁਯਾ**ਤਿ ਮਚ੍ਚੁਨੋ।

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਿਥਿਲਨਗਰੇ ਪਬ੍ਬਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਦਾ ‘‘ਸਰਣਗਤਸਬ੍ਬਪਾਣਾਗਮਨਂ ਕੋਣਾਗਮਨਂ ਮਿਥਿਲਨਗਰਮਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਸਸਾਵਕਸਙ੍ਘਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੁਣ੍ਣਚੀਨਪਟ੍ਟਕਮ੍ਬਲਕੋਸੇਯ੍ਯਦੁਕੂਲਕਪ੍ਪਾਸਿਕਾਦੀਨਿ ਮਹਗ੍ਘਾਨਿ ਚੇਵ ਸੁਖੁਮਵਤ੍ਥਾਨਿ ਚ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਦੁਕਾ ਚੇਵ ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਬਹੁਪਰਿਕ੍ਖਾਰਮਦਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਭਗਵਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ – ‘‘ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਭਦ੍ਦਕਪ੍ਪੇ ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ । ਅਥ ਸੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੯. ‘‘ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਪਬ੍ਬਤੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚੇਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਨਨ੍ਤਬਲਵਾਹਨੋ॥

੧੦. ‘‘ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਮਨੁਤ੍ਤਰਂ।
ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਜਿਨਸਙ੍ਘਂ, ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਯਦਿਚ੍ਛਕਂ॥

੧੧. ‘‘ਪਤ੍ਤੁਣ੍ਣਂ ਚੀਨਪਟ੍ਟਞ੍ਚ, ਕੋਸੇਯਜਂ ਕਮ੍ਬਲਮ੍ਪਿ ਚ।
ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਦੁਕਞ੍ਚੇਵ, ਅਦਾਸਿਂ ਸਤ੍ਥੁਸਾਵਕੇ॥

੧੨. ‘‘ਸੋਪਿ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਬਜਾਕਾਸਿ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਯ।
ਇਮਮ੍ਹਿ ਭਦ੍ਦਕੇ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੩. ‘‘ਅਹੁ ਕਪਿਲਵੁਯਾ ਰਮ੍ਮਾ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥

੧੪. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯਜੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ॥

੧੫. ‘‘ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ, ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਨਰੁਤ੍ਤਮੇ।
ਓਹਾਯਾਹਂ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ, ਪਬ੍ਬਜਿਂ ਜਿਨਸਨ੍ਤਿਕੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਨ੍ਤਬਲਵਾਹਨੋ**ਤਿ ਬਹੁਕਂ ਅਨਨ੍ਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਬਲਂ ਅਸ੍ਸਹਤ੍ਥਿਆਦਿਕਂ ਵਾਹਨਞ੍ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ। **ਯਦਿਚ੍ਛਕ**ਨ੍ਤਿ ਯਾਵਦਿਚ੍ਛਕਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਸਙ੍ਘਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ ਆਹਾਰੇਨ ‘‘ਅਲਮਲ’’ਨ੍ਤਿ ਪਵਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਿਦਹਾਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਤ੍ਥੁਸਾਵਕੇ**ਤਿ ਸਤ੍ਥੁਨੋ ਚੇਵ ਸਾਵਕਾਨਞ੍ਚ ਅਦਾਸਿਂ। **ਨਰੁਤ੍ਤਮੇ**ਤਿ ਨਰੁਤ੍ਤਮਸ੍ਸ। **ਓਹਾਯਾ**ਤਿ ਪਹਾਯ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੋਭਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਯਞ੍ਞਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਿਤਾ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਮਾਤਾ, ਭਿਯਜਸੋ ਚ ਉਤ੍ਤਰੋ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸੋਤ੍ਥਿਜੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸਮੁਦ੍ਦਾ ਚ ਉਤ੍ਤਰਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਤਿਂਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ, ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਰੁਚਿਗਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ, ਸਤ੍ਥਵਾਹੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧੬. ‘‘ਨਗਰਂ ਸੋਭਵਤੀ ਨਾਮ, ਸੋਭੋ ਨਾਮਾਸਿ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਵਸਤੇ ਤਤ੍ਥ ਨਗਰੇ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਹਾਕੁਲਂ॥

੧੭. ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਯਞ੍ਞਦਤ੍ਤੋ ਚ, ਆਸਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸੋ ਪਿਤਾ।
ਉਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ।

੨੨. ‘‘ਭਿਯਜਸੋ ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਸੋਤ੍ਥਿਜੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

੨੩. ‘‘ਸਮੁਦ੍ਦਾ ਉਤ੍ਤਰਾ ਚੇਵ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।

ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਉਦੁਮ੍ਬਰੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੨੫. ‘‘ਉਚ੍ਚਤ੍ਤਨੇਨ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਤਿਂਸਹਤ੍ਥਸਮੁਗ੍ਗਤੋ।
ਉਕ੍ਕਾਮੁਖੇ ਯਥਾ ਕਮ੍ਬੁ, ਏਵਂ ਰਂਸੀਹਿ ਮਣ੍ਡਿਤੋ॥

੨੬. ‘‘ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਤਾਵਦੇ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੨੭. ‘‘ਧਮ੍ਮਚੇਤਿਂ ਸਮੁਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ, ਧਮ੍ਮਦੁਸ੍ਸਵਿਭੂਸਿਤਂ।
ਧਮ੍ਮਪੁਪ੍ਫਗੁਲ਼ਂ ਕਤ੍ਵਾ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

੨੮. ‘‘ਮਹਾਵਿਲਾਸੋ ਤਸ੍ਸ ਜਨੋ, ਸਿਰਿਧਮ੍ਮਪ੍ਪਕਾਸਨੋ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਕ੍ਕਾਮੁਖੇ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਾਰੁਦ੍ਧਨੇ। ਯਥਾ **ਕਮ੍ਬੂ**ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਨਿਕ੍ਖਂ ਵਿਯ। **ਏਵਂ ਰਂਸੀਹਿ ਮਣ੍ਡਿਤੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਰਸ੍ਮੀਹਿ ਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋ ਸਮਲਙ੍ਕਤੋ। **ਧਮ੍ਮਚੇਤਿਂ ਸਮੁਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਤ੍ਤਿਂਸਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਧਮ੍ਮਮਯਂ ਚੇਤਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ। **ਧਮ੍ਮਦੁਸ੍ਸਵਿਭੂਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਪਟਾਕਵਿਭੂਸਿਤਂ। **ਧਮ੍ਮਪੁਪ੍ਫਗੁਲ਼ਂ ਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਧਮ੍ਮਮਯਪੁਪ੍ਫਮਾਲਾਗੁਲ਼ਂ ਕਤ੍ਵਾ। ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਚੇਤਿਯਙ੍ਗਣੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਨਮਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਧਮ੍ਮਚੇਤਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਸਾਵਕਸਙ੍ਘੋ ਸਤ੍ਥਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਹਾਵਿਲਾਸੋ**ਤਿ ਮਹਾਇਦ੍ਧਿਵਿਲਾਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ। **ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ। **ਜਨੋ**ਤਿ ਸਾਵਕਜਨੋ। **ਸਿਰਿਧਮ੍ਮਪ੍ਪਕਾਸਨੋ**ਤਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਪ੍ਪਕਾਸਨੋ ਸੋ ਭਗਵਾ ਚ ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

‘‘ਸੁਖੇਨ ਕੋਣਾਗਮਨੋ ਗਤਾਸਵੋ, ਵਿਕਾਮਪਾਣਾਗਮਨੋ ਮਹੇਸੀ।
ਵਨੇ ਵਿਵੇਕੇ ਸਿਰਿਨਾਮਧੇਯਜੇ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਵਂਸਾਗਮਨੋ ਵਸਿਤ੍ਥ’’॥

ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਕੋਣਾਗਮਨਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਤੇਵੀਸਤਿਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੨੬. ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਚ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤੇ ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਸਤ੍ਤਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦਸਵਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਵਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਮਿਤਾਯੁਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ ਅਨੇਕਮਨੁਸ੍ਸਪੋ **ਕਸ੍ਸਪੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਆਮਕਗਨ੍ਧਸੁਤ੍ਤਵਣ੍ਣਨਾ)। ਸੋ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸੀਨਗਰੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਵਿਪੁਲਗੁਣਵਤਿਯਾ ਧਨਵਤਿਯਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਗੋਤ੍ਤਵਸੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ‘‘ਕਸ੍ਸਪਕੁਮਾਰੋ’’ਤਿ ਨਾਮਮਕਂਸੁ। ਸੋ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ। ਹਂਸਵਾ ਯਸਵਾ ਸਿਰਿਨਨ੍ਦੋਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਅਟ੍ਠਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਇਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਨਨ੍ਦਾਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਵਿਜਿਤਸੇਨੇ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਂਵੇਗੋ ‘‘ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਸਮਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਪਾਸਾਦੋ ਕੁਲਾਲਚਕ੍ਕਮਿਵ ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਗਗਨਤਲਮਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਮਰੁਚਿਰਕਰਨਿਕਰੋ ਸਰਦਸਮਯਰਜਨਿਕਰੋ ਵਿਯ ਤਾਰਾਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਅਨੇਕਨਰਸਤਪਰਿਵੁਤੋ ਗਗਨਤਲਮਲਙ੍ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਜਨਨਯਨਹਦਯਾਨਿ ਆਕਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗਾਨਿ ਪਰਂ ਸੋਭਯਮਾਨੋ ਵਿਯ ਚ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਬੋਧਿਂ ਮਜ੍ਝੇਕਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਅਰਹਤ੍ਤਦ੍ਧਜਮਾਦਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਗਾਵੁਤਂ ਮਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਸੇਨਾਸਨ੍ਨਿਵੇਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਇਤ੍ਥਿਪਰਿਚਾਰਿਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਹਾਗਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਕਿਰ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਪਧਾਨਚਰਿਯਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਸੁਨਨ੍ਦਾਯ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਖਦਿਰਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸੋਮੇਨ ਨਾਮ ਯਵਪਾਲਕੇਨ ਉਪਨੀਤਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਬੋਧਿਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਦਸਹਤ੍ਥਾਯਾਮਵਿਤ੍ਥਤਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ…ਪੇ॰… ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ’’ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਹ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੋਟਿਯਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਗਨਤਲੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ । ਤਦਾ ਵੀਸਤਿਯਾ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਪਠਮੋ ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੧. ‘‘ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਕਸ੍ਸਪੋ ਨਾਮ ਗੋਤ੍ਤੇਨ, ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ ਪਭਙ੍ਕਰੋ॥

੨. ‘‘ਸਞ੍ਛਡ੍ਡਿਤਂ ਕੁਲਮੂਲਂ, ਬਹ੍ਵਨ੍ਨਪਾਨਭੋਜਨਂ।
ਦਤ੍ਵਾਨ ਯਾਚਕੇ ਦਾਨਂ, ਪੂਰਯਿਤ੍ਵਾਨ ਮਾਨਸਂ।
ਉਸਭੋਵ ਆਲ਼ਕਂ ਭੇਤ੍ਵਾ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

੩. ‘‘ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੇ, ਕਸ੍ਸਪੇ ਲੋਕਨਾਯਕੇ।
ਵੀਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਞ੍ਛਡ੍ਡਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਛਡ੍ਡਿਤੰ ਉਜ੍ਝਿਤੰ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੰ। **ਕੁਲਮੂਲ**ਨ੍ਤਿ ਕੁਲਘਰੰ, ਅਪਰਿਮਿਤਭੋਗਕ੍ਖਨ੍ਧੰ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਧਨਸਞ੍ਚਯੰ ਦਸਸਤਨਯਨਭਵਨਸਦਿਸਭੋਗੰ ਅਤਿਦੁਚ੍ਚਜੰ ਤਿਣਮਿਵ ਛਡ੍ਡਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਾਚਕੇ**ਤਿ ਯਾਚਕਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ। **ਆਲ਼ਕ**ਨ੍ਤਿ ਗੋਟ੍ਟੰ, ਯਥਾ ਉਸਭੋ ਗੋਟ੍ਟੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਸੁਖੰ ਇਚ੍ਛਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਏਵੰ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋਪਿ ਗੇਹਬਨ੍ਧਨੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਪੁਨ ਚਤੁਮਾਸੰ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕੰ ਚਰਮਾਨੇ ਸਤ੍ਥਰਿ ਦਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਦੁਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਸੁਨ੍ਦਰਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਅਸਨਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ, ਤਦਾ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਤਤਿਯੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਨ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਰਰਿਪੁਦੁਰਭਿਭਵਨੇ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਦੇਵਸਭਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਾਤਰੰ ਧਨਵਤੀਦੇਵਿੰ ਪਮੁਖੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਯਾ ਦੇਵਤਾਨੰ ਅਨੁਗ੍ਗਹਕਰਣਤ੍ਥੰ ਸਤ੍ਤਪ੍ਪਕਰਣੰ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਤੀਣਿ ਦੇਵਤਾਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਧਮ੍ਮਾਮਤੰ ਪਾਯੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੪. ''ਚਤੁਮਾਸੰ ਯਦਾ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਲੋਕੇ ਚਰਤਿ ਚਾਰਿਕੰ।
ਦਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੫. ''ਯਮਕੰ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਞਾਣਧਾਤੁੰ ਪਕਿਤ੍ਤਯਿ।
ਪਞ੍ਚਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

੬. ''ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਦੇਵਪੁਰੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਤਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮੰ ਪਕਿਤ੍ਤਯਿ।
ਤੀਣਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਦੇਵਾਨੰ ਬੋਧਯੀ ਜਿਨੋ॥

੭. ''ਨਰਦੇਵਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ, ਅਪਰੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ।
ਏਤੇਸਾਨੰ ਅਭਿਸਮਯਾ, ਗਣਨਾਤੋ ਅਸਙ੍ਖਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਤੁਮਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਚਾਤੁਮਾਸੇ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਚਰਤੀ**ਤਿ ਅਚਰਿ। **ਯਮਕੰ ਵਿਕੁਬ੍ਬਨੰ ਕਤ੍**ਵਾਤਿ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਕਤ੍ਵਾ। **ਞਾਣਧਾਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਸਭਾਵੰ। ''ਸਬ੍ਬਞਾਣਧਾਤੁ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਪਕਿਤ੍ਤਯੀ**ਤਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਕਾਸੇਸਿ। **ਸੁਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਸਭਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਿਧਮ੍ਮੰ।

ਤਦਾ ਕਿਰ ਆਨੁਭਾਵਵਿਜਿਤਨਰਦੇਵੋ ਨਰਦੇਵੋ ਨਾਮ ਮਹੇਸਕ੍ਖੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਰਦੇਵਯਕ੍ਖੋ ਵਿਯ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਯਕ੍ਖੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਨਗਰੇ ਰਞ੍ਞੋ ਯਾਦਿਸੰ ਰੂਪੰ, ਤਾਦਿਸੰ ਰੂਪਸਣ੍ਠਾਨੰ ਸਰਕੁਤ੍ਤਿੰ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਰਾਜਾਨੰ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸਹਅਨ੍ਤੇਪੁਰੰ ਰਜ੍ਜੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਮਿਤਮੰਸਭੋਜਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਇਤ੍ਥਿਧੁਤ੍ਤੋ ਚ ਅਹੋਸਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਤੰ ਕੁਸਲਾ ਛੇਕਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ – ''ਨਾਯੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਰਾਜਾ, ਅਮਨੁਸ੍ਸੋ ਏਸੋ''ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਸੋ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਾ ਸਬ੍ਬਾ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਨਗਰੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ। ਏਵਮੇਵ ਸੋ ਨਰਦੇਵਯਕ੍ਖੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਭਕ੍ਖਯਨ੍ਤੋ ਯਦਾ ਸੁਨ੍ਦਰਨਗਰਾਭਿਮੁਖੋ ਅਗਮਾਸਿ, ਤਦਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਸਨ੍ਤਾਸਾ ਸਕਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਤਤੋ ਪਲਾਯਿੰਸੁ। ਅਥ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਲਾਯਮਾਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਸ੍ਸਪਦਸਬਲੋ ਤਸ੍ਸ ਨਰਦੇਵਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਨਰਦੇਵੋ ਏਵੰ ਦੇਵਦੇਵੰ ਠਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਰੰ ਘੋਰੰ ਨਾਦੰ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਭਯੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤੰ ਸਰਣੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਪਞ੍ਹੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇ ਦੇਸਿਯਮਾਨੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨੰ ਨਰਮਰਾਨੰ ਗਣਨਪਥਾਤੀਤਾਨੰ ਅਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ – **''ਨਰਦੇਵਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸਾ''**ਤਿਆਦਿ । ਤਤ੍ਥ **ਅਪਰੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ**ਤਿ ਅਪਰਸ੍ਮਿੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ। **ਏਤੇਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸੰ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਕਸ੍ਸਪਭਗਵਤੋ ਏਕੋਵ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਬਾਰਾਣਸੀਨਗਰੇ ਪੁਰੋਹਿਤਪੁਤ੍ਤੋ ਤਿਸ੍ਸੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿਤੁਨੋ ਭਾਸਤੋ ਸੁਤ੍ਵਾ – ‘‘ਨਿਸ੍ਸੰਸਯੰ ਏਸੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੰ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਤਸ੍ਸਾਹੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸੰਸਾਰਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਮੁਨਿਗਣਵਨ੍ਤੰ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਭੂਤਾਨਿ ਵੀਸਤਿਤਾਪਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ। ਸੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ‘‘ਕਸ੍ਸਪਕੁਮਾਰੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਾਗਮੇ ਕਸ੍ਸਪੋ ਭਗਵਾ ਮਾਘਪੁਣ੍ਣਮਾਯੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੮. ‘‘ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਦੇਵਦੇਵਸ੍ਸ, ਏਕੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਖੀਣਾਸਵਾਨੰ ਵਿਮਲਾਨੰ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾਨ ਤਾਦਿਨੰ॥

੯. ‘‘ਵੀਸਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨੰ, ਤਦਾ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ।
ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਭਵਨ੍ਤਾਨੰ, ਹਿਰਿਸੀਲੇਨ ਤਾਦਿਨ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਭਵਨ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਪੁਥੁਜ੍ਜਨਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦੀਨੰ, ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਖੀਣਾਸਵਾਨਮੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਿਰਿਸੀਲੇਨ ਤਾਦਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਹਿਰਿਯਾ ਚ ਸੀਲੇਨ ਚ ਸਦਿਸਾਨੰ।

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਜੋਤਿਪਾਲੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨੰ ਪਾਰਗੂ ਭੂਮਿਯਞ੍ਚੇਵ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਚ ਪਾਕਟੋ ਘਟਿਕਾਰਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸ੍ਸ ਸਹਾਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋ ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੰ ਸੋਭੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਤੰ ਸਤ੍ਥਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧੦. ‘‘ਅਹੰ ਤਦਾ ਮਾਣਵਕੋ, ਜੋਤਿਪਾਲੋਤਿ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ।
ਅਜ੍ਝਾਯਕੋ ਮਨ੍ਤਧਰੋ, ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨ ਪਾਰਗੂ॥

੧੧. ‘‘ਲਕ੍ਖਣੇ ਇਤਿਹਾਸੇ ਚ, ਸਧਮ੍ਮੇ ਪਾਰਮਿੰ ਗਤੋ।
ਭੂਮਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਕੁਸਲੋ, ਕਤਵਿਜ੍ਜੋ ਅਨਵਯੋ॥

੧੨. ‘‘ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਘਟਿਕਾਰੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਕੋ।
ਸਗਾਰਵੋ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਤਤਿਯੇ ਫਲੇ॥

੧੩. ‘‘ਆਦਾਯ ਮੰ ਘਟੀਕਾਰੋ, ਉਪਗਞ੍ਛਿ ਕਸ੍ਸਪੰ ਜਿਨੰ।
ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਬ੍ਬਜਿੰ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ॥

੧੪. ‘‘ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਵਤ੍ਤਾਵਤ੍ਤੇਸੁ ਕੋਵਿਦੋ।
ਨ ਕ੍ਵਚਿ ਪਰਿਹਾਯਾਮਿ, ਪੂਰੇਸਿੰ ਜਿਨਸਾਸਨੰ॥

੧੫. ‘‘ਯਾਵਤਾ ਬੁਦ੍ਧਭਣਿਤੰ, ਨਵਙ੍ਗੰ ਜਿਨਸਾਸਨੰ।
ਸਬ੍ਬੰ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾਨ, ਸੋਭਯਿੰ ਜਿਨਸਾਸਨੰ॥

੧੬. ''ਮਮ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਸੋਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਿਯਾਕਰਿ।
ਇਮਮ੍ਹਿ ਭਦ੍ਦਕੇ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

੧੭. ''ਅਹੁ ਕਪਿਲਵ੍ਹਯਾ ਰਮ੍ਮਾ...ਪੇ॰... ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥
੩੦. ''ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਭਿਯ੍ਯੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦਯਿਂ।
ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਾਸਿਂ, ਦਸਪਾਰਮਿਪੂਰਿਯਾ॥

੩੧. ''ਏਵਮਹਂ ਸਂਸਰਿਤ੍ਵਾ, ਪਰਿਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਅਨਾਚਰਂ।
ਦੁਕ੍ਕਰਞ੍ਚ ਕਤਂ ਮਯ੍ਹਂ, ਬੋਧਿਯਾਯੇਵ ਕਾਰਣਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਭੂਮਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਕੁਸਲੋ**ਤਿ ਭੂਮਿਸਿਕ੍ਖਾਸੁ ਚ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇਸੁ ਚ ਜੋਤਿਚਕ੍ਕਾਚਾਰੇ ਜੋਤਿਵਿਜ੍ਜਾਯ ਚ ਕੁਸਲੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਪਟ੍ਠਕੋ**ਤਿ ਉਪਟ੍ਠਾਯਕੋ। **ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਯੋ। **ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ**ਤਿ ਵਿਨੀਤੋ, ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ। **ਤਤਿਯੇ ਫਲੇ**ਤਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਸਤ੍ਤਮੀ, ਤਤਿਯਫਲਾਧਿਗਮਹੇਤੁ ਨਿਬ੍ਬੁਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਦਾਯਾ**ਤਿ ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ। **ਵਤ੍ਤਾਵਤ੍ਤੇਸੂ**ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਵਤ੍ਤਮਹਾਵਤ੍ਤੇਸੁ। **ਕੋਵਿਦੋ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਪੂਰਣੇ ਕੁਸਲੋ। **ਨ ਕ੍ਵਚਿ ਪਰਿਹਾਯਾਮੀ**ਤਿ ਕ੍ਵਚਿਪਿ ਸੀਲੇਸੁ ਵਾ ਸਮਾਧਿਸਮਾਪਤ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਵਾ ਕਤ੍ਥਚਿ ਕੁਤੋਪਿ ਨ ਪਰਿਹਾਯਾਮਿ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਮੇ ਪਰਿਹਾਨਿ ਨਾਮ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ''ਨ ਕੋਚਿ ਪਰਿਹਾਯਾਮੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ।

ਯਾਵਤਾਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਚਨਮੇਤਂ, ਯਾਵਤਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਬੁਦ੍ਧਭਣਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ। **ਸੋਭਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਭੇਸਿਂ ਪਕਾਸੇਸਿਂ। **ਮਮ ਅਚ੍ਛਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਸਮ੍ਮਾਪਟਿਪਤ੍ਤਿਂ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਕਸ੍ਸਪੋ ਭਗਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਂਸਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਂਸਾਰੇ ਸਂਸਰਿਤ੍ਵਾ। **ਅਨਾਚਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਾਚਾਰਂ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਅਕਰਣੀਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਜਾਤਨਗਰਂ ਬਾਰਾਣਸੀ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਿਤਾ, ਪਰਮਗੁਣਵਤੀ ਧਨਵਤੀ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਮਾਤਾ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸਬ੍ਬਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਅਨੁਲਾ ਚ ਉਰੁਵੇਲਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਵੀਸਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ, ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਨਾਮਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ, ਵਿਜਿਤਸੇਨੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਪਾਸਾਦਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੩੨. ''ਨਗਰਂ ਬਾਰਾਣਸੀ ਨਾਮ, ਕਿਕੀ ਨਾਮਾਸਿ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਵਸਤੇ ਤਤ੍ਥ ਨਗਰੇ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਹਾਕੁਲਂ॥

੩੩. ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋਵ, ਆਸਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸੋ ਪਿਤਾ।
ਧਨਵਤੀ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੩੮. ''ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਸਬ੍ਬਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

੩੯. ''ਅਨੁਲਾ ਉਰੁਵੇਲਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਨਿਗ੍ਰੋਧੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੪੧. ''ਉਚ੍ਚਤ੍ਤਨੇਨ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਵੀਸਤਿਰਤਨੁਗ੍ਗਤੋ।
ਵਿਜ੍ਜੁਲਟ੍ਠੀਵ ਆਕਾਸੇ, ਚਨ੍ਦੋਵ ਗਹਪੂਰਿਤੋ॥

੪੨. ``ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ , ਆਯੁ ਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੪੩. ``ਧਮ੍ਮਤਲ਼ਾਕਂ ਮਾਪਯਿਤ੍ਵਾ, ਸੀਲਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਿਲੇਪਨਂ।
ਧਮ੍ਮਦੁਸ੍ਸਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ, ਧਮ੍ਮਮਾਲਂ ਵਿਭਜ੍ਜਿਯ॥

੪੪. ``ਧਮ੍ਮਵਿਮਲਮਾਦਾਸਂ , ਠਪਯਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੇ।
ਕੇਚਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਾ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੁ ਮੇ ਅਲਙ੍ਕਰਂ॥

੪੫. ``ਸੀਲਕਞ੍ਚੁਕਂ ਦਤ੍ਵਾਨ, ਝਾਨਕਵਚਵਮ੍ਮਿਤਂ।
ਧਮ੍ਮਚਮ੍ਮਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ, ਦਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਾਹਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

੪੬. ``ਸਤਿਫਲਕਂ ਦਤ੍ਵਾਨ, ਤਿਖਿਣਂ ਞਾਣਕੁਨ੍ਤਿਮਂ।
ਧਮ੍ਮਖਗ੍ਗਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਸੀਲਸਂਸਗ੍ਗਮਦ੍ਦਨਂ॥

੪੭. ``ਤੇਵਿਜ੍ਜਾਭੂਸਨਂ ਦਤ੍ਵਾਨ, ਆਵੇਲ਼ਂ ਚਤੁਰੋ ਫਲੇ।
ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾਭਰਣਂ ਦਤ੍ਵਾ, ਧਮ੍ਮਪੁਪ੍ਫਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਂ॥

੪੮. ``ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪਣ੍ਡਰਚ੍ਛਤ੍ਤਂ , ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਪਨਿਵਾਰਣਂ।
ਮਾਪਯਿਤ੍ਵਾਭਯਂ ਪੁਪ੍ਫਂ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

੪੯. ``ਏਸੋ ਹਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਦੁਰਾਸਦੋ।
ਏਸੋ ਹਿ ਧਮ੍ਮਰਤਨੋ, ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਏਹਿਪਸ੍ਸਿਕੋ॥

੫੦. ``ਏਸੋ ਹਿ ਸਙ੍ਘਰਤਨੋ, ਸੁਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਜ੍ਜੁਲਟ੍ਠੀ**ਵਾਤਿ ਘਨਭਾਵੇਨ ਸਣ੍ਠਿਤਾ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ। **ਚਨ੍ਦੋਵ ਗਹਪੂਰਿਤੋ**ਤਿ ਪਰਿਵੇਸਗਹਪਰਿਕ੍ਖਿਤੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ। **ਧਮ੍ਮਤਲ਼ਾਕਂ ਮਾਪਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿਧਮ੍ਮਤਲ਼ਾਕਂ ਮਾਪਯਿਤ੍ਵਾ। **ਸੀਲਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਿਲੇਪਨ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲਸਙ੍ਖਾਤਂ ਚਿਤ੍ਤਸਨ੍ਤਤਿਵਿਭੂਸਨਤ੍ਥਂ ਵਿਲੇਪਨਂ ਦਤ੍ਵਾ । **ਧਮ੍ਮਦੁਸ੍ਸਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਹਿਰੋਤ੍ਤੱਪਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸਾਟਕਯੁਗਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ। **ਧਮ੍ਮਮਾਲਂ ਵਿਭਜ੍ਜਿਯਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤਤ੍ਤਿਂਸਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਧਮ੍ਮਕੁਸੁਮਮਾਲਂ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ। ਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਧਮ੍ਮਵਿਮਲਮਾਦਾਸਨ੍ਤਿ ਵਿਮਲਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਂ ਆਦਾਸਂ ਸਾਵਜ੍ਜਾਨਵਜ੍ਜਕੁਸਲਾਕੁਸਲਧਮ੍ਮਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਤ੍ਥਂ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਤਲ਼ਾਕਤੀਰੇ ਧਮ੍ਮਾਦਾਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਹਾਜਨੇ**ਤਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ। **ਕੇਚੀ**ਤਿ ਯੇ ਕੇਚਿ। **ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲਮਲਵਿਲਯਕਰਂ ਅਮਤਮਸਙ੍ਖਤਮਨੀਤਿਕਂ ਪਰਮਸਨ੍ਤਂ ਅਚ੍ਚੁਤਿਰਸਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਇਮਂ ਅਲਙ੍ਕਾਰਂ ਵੁਤ੍ਤੱਪਕਾਰਂ ਮਯਾ ਦਸ੍ਸਿਤਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ``ਨਿਬ੍ਬਾਨਮਭਿਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਾ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੁ ਮਂ ਅਲਙ੍ਕਰ''ਨ੍ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਸੋਯੇਵਤ੍ਥੋ। ਅਲਙ੍ਕਰਨ੍ਤਿ ਰਸ੍ਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਸੀਲਕਞ੍ਚੁਕੰ ਦਤ੍ਵਾਨਾਤਿ ਪਞ੍ਚਸੀਲਦਸਸੀਲਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲਮਯੰ ਕਞ੍ਚੁਕੰ ਦਤ੍ਵਾ। **ਞਾਨਕਵਚਵਮ੍ਮਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਕ੍ਕਪਞ੍ਚਕਜ੍ਞਾਨਕਵਚਬਨ੍ਧੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ। **ਧਮ੍ਮਚਮ੍ਮੰ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਤਿਸਮ੍ਪਜਞ੍ਞਸਙ੍ਖਾਤਧਮ੍ਮਚਮ੍ਮੰ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ। **ਦਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਾਹਮੁਤ੍ਤਮ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਮੰ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਵੀਰਿਯਸਨ੍ਨਾਹੰ ਦਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਤਿਫਲਕੰ ਦਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਰਾਗਾਦਿਦੋਸਾਰਿਪਾਪਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥੰ ਚਤੁਸਤਿਪਟ੍ਠਾਨਫਲਕਨਿਵਾਰਣੰ ਦਤ੍ਵਾ। **ਤਿਖਿਣੰ ਞਾਣਕੁਨ੍ਤਿਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਵੇਧਸਮਤ੍ਥੰ ਤਿਖਿਣਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਕੁਨ੍ਤਵਨ੍ਤੰ, ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਞਾਣਨਿਸਿਤਕੁਨ੍ਤਵਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਕਿਲੇਸਬਲਨਿਧਨਕਰਸਮਤ੍ਥੰ ਵਾ ਯੋਗਾਵਚਰਯੋਧਵਰੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਮ੍ਮਖਗ੍ਗਵਰੰ ਦਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਯੋਗਾਵਚਰਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯੁਪਲਤਲਨਿਸਿਤਧਾਰੰ ਮਗ੍ਗਪਞ੍ਞਾਵਰਖਗ੍ਗੰ ਦਤ੍ਵਾ। **ਸੀਲਸੰਸਗ੍ਗਮਦ੍ਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯੰ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸੀਲੰ ਕਿਲੇਸਸੰਸਗ੍ਗਮਦ੍ਦਨਤ੍ਥਾਯ, ਕਿਲੇਸਨਿਘਾਤਨਤ੍ਥਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤੇਵਿਜ੍ਜਾਭੂਸਨੰ ਦਤ੍ਵਾਤਿ ਤੇਵਿਜ੍ਜਾਮਯੰ ਵਿਭੂਸਨੰ ਦਤ੍ਵਾ। **ਆਵੇਲ਼ੰ ਚਤੁਰੋ ਫਲੇ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਫਲਾਨਿ ਵਟੰਸਕੰ ਕਤ੍ਵਾ। **ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾਭਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਆਭਰਣਤ੍ਥਾਯ ਅਲਙ੍ਕਾਰਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਦਤ੍ਵਾ। **ਧਮ੍ਮਪੁਪ੍ਫਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨ**ਨ੍ਤਿ ਨਵਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤੰ ਕੁਸੁਮਮਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ। **ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਪਣ੍ਡਰਚ੍ਛਤ੍ਤੰ, ਦਤ੍ਵਾ ਪਾਪਨਿਵਾਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਅਚ੍ਛਨ੍ਨਵਿਸੁਦ੍ਧੰ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੰ ਸਬ੍ਬਾਕੁਸਲਾਤਪਨਿਵਾਰਣੰ ਦਤ੍ਵਾ। **ਮਾਪਯਿਤ੍ਵਾਭਯੰ ਪੁਪ੍ਫ**ਨ੍ਤਿ ਅਭਯਪੁਰਗਾਮਿਨੰ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਮਗ੍ਗੰ ਪੁਪ੍ਫੰ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਕਸ੍ਸਪੋ ਕਿਰ ਭਗਵਾ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਸੇਤਬ੍ਯਨਗਰੇ ਸੇਤਬ੍ਯੁਯ੍ਯਾਨੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਧਾਤੁਯੋ ਕਿਰਸ੍ਸ ਨ ਵਿਕਿਰਿੰਸੁ। ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਕੰ ਸੁਵਣ੍ਣਿਟ੍ਠਕੰ ਕੋਟਿਅਗ੍ਘਨਕੰ ਰਤਨਵਿਚਿਤ੍ਤੰ ਬਹਿਚਿਨਨਤ੍ਥੰ ਏਕੇਕੰ ਅਡ੍ਢਕੋਟਿਅਗ੍ਘਨਕੰ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਪੂਰਣਤ੍ਥੰ ਮਨੋਸਿਲਾਯ ਮਤ੍ਤਿਕਾਕਿਚ੍ਚੰ ਤੇਲੇਨ ਉਦਕਕਿਚ੍ਚੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਯੋਜਨੁਬ੍ਬੇਧੰ ਥੂਪਮਕੰਸੁ।

‘‘ਕਸ੍ਸਪੋਪਿ ਭਗਵਾ ਕਤਕਿਚ੍ਚੋ, ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਹਿਤਮੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤੋ।
ਕਾਸਿਰਾਜਨਗਰੇ ਮਿਗਦਾਯੇ, ਲੋਕਨਨ੍ਦਨਕਰੋ ਨਿਵਸੀ’’ਤਿ॥

ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟਮੇਵਾਤਿ।

ਇਤਿ ਮਧੁਰਤ੍ਥਵਿਲਾਸਿਨਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸ-ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨੭. ਗੋਤਮਬੁਦ੍ਧਵੰਸਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ

‘‘ਇਦਾਨਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ, ਬੁਦ੍ਧਵੰਸਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਨਾ।
ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਮਾਯਂ ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਨਾ’’॥

ਤਤ੍ਥ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੀਪਙ੍ਕਰਾਦੀਨਂ ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਧਿਕਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਆਗਤੋ। ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਓਰਭਾਗੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਅਞ੍ਞੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਤਿ **ਦੀਪਙ੍ਕਰਾਦੀਨਂ ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ** ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਲਦ੍ਧਬ੍ਯਾਕਰਣੋ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯੇਨੇਨ –

‘‘ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਂ ਲਿਙ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਹੇਤੁ ਸਤ੍ਥਾਰਦਸ੍ਸਨਂ।
ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਅਧਿਕਾਰੋ ਚ ਛਨ੍ਦਤਾ।
ਅਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸਮੋਧਾਨਾ, ਅਭਿਨੀਹਾਰੋ ਸਮਿਜ੍ਝਤੀ’’ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੨.੫੯) –

ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਦੀਪਙ੍ਕਰਪਾਦਮੂਲੇ ਕਤਾਭਿਨੀਹਾਰੇਨ ‘‘ਹਨ੍ਦ, ਬੁਦ੍ਧਕਰੇ ਧਮ੍ਮੇ, ਵਿਚਿਨਾਮਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ’’ਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿਂ, ਪਠਮਂ ਦਾਨਪਾਰਮਿ’’ਨ੍ਤਿ ਦਾਨਪਾਰਮਿਤਾਦਯੋ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮਾ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਤੇ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਯਾਵ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵਾ ਆਗਮਿ, ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚ ਯੇ ਤੇ ਕਤਾਭਿਨੀਹਾਰਾਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਆਨਿਸਂਸਾ ਸਂਵਣ੍ਣਿਤਾ –

‘‘ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਬੋਧਿਯਾ ਨਿਯਤਾ ਨਰਾ।
ਸਂਸਰਂ ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨਂ, ਕਪ੍ਪਕੋਟਿਸਤੇਹਿਪਿ॥

‘‘ਅਵੀਚਿਮ੍ਹਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਲੋਕਨ੍ਤਰੇਸੁ ਚ।
ਨਿਜ੍ਝਾਮਤਣ੍ਹਾ ਖੁਪ੍ਪਿਪਾਸਾ, ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ ਕਾਲ਼ਕਞ੍ਜਿਕਾ॥

‘‘ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਾ ਪਾਣਾ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਪਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ।
ਜਾਯਮਾਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾ ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ ਤੇ॥

‘‘ਸੋਤਵੇਕਲ੍ਲਤਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ ਮੂਗਪਕ੍ਖਿਕਾ।
ਇਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪਣ੍ਡਕਾ॥

‘‘ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਬੋਧਿਯਾ ਨਿਯਤਾ ਨਰਾ।
ਮੁਤ੍ਤਾ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕੇਹਿ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਸੁਦ੍ਧਗੋਚਰਾ॥

‘‘ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਨ ਸੇਵਨ੍ਤਿ, ਕਮ੍ਮਕਿਰਿਯਦਸ੍ਸਨਾ।
ਵਸਮਾਨਾਪਿ ਸਗ੍ਗੇਸੁ, ਅਸਞ੍ਞਂ ਨੁਪਪਜ੍ਜਰੇ॥

‘‘ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸੇਸੁ ਦੇਵੇਸੁ, ਹੇਤੁ ਨਾਮ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਨਿਨ੍ਨਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ, ਵਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾ ਭਵਾਭਵੇ।

ਚਰਨ੍ਤਿ ਲੋਕਤ੍ਥਚਰਿਯਾਯੋ, ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਚਰਿਯਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਪਕਿਣ੍ਣਕਕਥਾ)।

ਤੇ ਆਨਿਸੰਸੇ ਅਧਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ਆਗਤੋ। ਏਵਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵੇ ਠਿਤੋ –

''ਅਚੇਤਨਾਯਂ ਪਥਵੀ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਯ ਸੁਖਂ ਦੁਖਂ।
ਸਾਪਿ ਦਾਨਬਲਾ ਮਯ੍ਹਂ, ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਕਮ੍ਪਥਾ''ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੧.੧੨੪) –

ਏਵਂ ਮਹਾਪਥਵਿਕਮ੍ਪਨਾਦੀਨਿ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਆਯੁਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਤਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ

ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਵਸਮਾਨੇਯੇਵ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਂ ਨਾਮ ਉਦਪਾਦਿ। ਲੋਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ **ਤੀਣਿ ਕੋਲਾਹਲਾਨਿ** ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਕਪ੍ਪਕੋਲਾਹਲਂ, ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਂ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਕੋਲਾਹਲਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ''ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਕਪ੍ਪੁਟ੍ਠਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਲੋਕਬ੍ਯੂਹਾ ਨਾਮ ਕਾਮਾਵਚਰਦੇਵਾ ਮੁਤ੍ਤਸਿਰਾ ਵਿਕਿਣ੍ਣਕੇਸਾ ਰੁਦਮੁਖਾ ਅਸ੍ਸੂਨਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪੁਞ੍ਛਮਾਨਾ ਰਤ੍ਤਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਰੂਪਵੇਸਧਾਰਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾ ਏਵਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ – ''ਮਾਰਿਸਾ, ਮਾਰਿਸਾ, ਇਤੋ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਕਪ੍ਪੁਟ੍ਠਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯਂ ਲੋਕੋ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋਪਿ ਉਸ੍ਸੁਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯਞ੍ਚ ਮਹਾਪਥਵੀ ਸਿਨੇਰੁ ਚ ਪਬ੍ਬਤਰਾਜਾ ਉਡ੍ਡਯ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਯਾਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਲੋਕਵਿਨਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮੇਤ੍ਤਂ, ਮਾਰਿਸਾ, ਭਾਵੇਥ, ਕਰੁਣਂ ਮੁਦਿਤਂ ਉਪੇਕ੍ਖਂ, ਮਾਰਿਸਾ, ਭਾਵੇਥ, ਮਾਤਰਂ ਪਿਤਰਂ ਉਪਟ੍ਠਹਥ, ਕੁਲੇ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਿਨੋ ਹੋਥਾ''ਤਿ। ਇਦਂ **ਕਪ੍ਪਕੋਲਾਹਲਂ** ਨਾਮ।

''ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਨ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਲੋਕਪਾਲਦੇਵਤਾ – ''ਇਤੋ, ਮਾਰਿਸਾ, ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸੇਨ੍ਤਿਯੋ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ **ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਂ** ਨਾਮ।

''ਵਸ੍ਸਸਤਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਦੇਵਤਾ – ''ਇਤੋ, ਮਾਰਿਸਾ, ਵਸ੍ਸਸਤਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸੇਨ੍ਤਿਯੋ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ **ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਕੋਲਾਹਲਂ** ਨਾਮ (ਖੁ॰ ਪਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੫.ਮਙ੍ਗਲਪਞ੍ਹਸਮੁਟ੍ਠਾਨਕਥਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ)।

ਤੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਦੇਵਤਾ ਏਕਤੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਸਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਆਯਾਚਮਾਨਾ ਚ ਤਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਆਯਾਚਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਤਾ ਏਕੇਕਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਚਤੁਮਹਾਰਾਜ-ਸਕ੍ਕ-ਸੁਯਾਮ-ਸਨ੍ਤੁਸਿਤ-ਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤ-ਵਸਵਤ੍ਤਿ-ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਭਵਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਚੁਤਿਨਿਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਮਾਰਿਸ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰਿਤਾ, ਪੂਰੇਨ੍ਤੇਹਿ ਚ ਨ ਸਕ੍ਕਬ੍ਰਹ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਆਦਿਕਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤੇਹਿ ਪੂਰਿਤਾ, ਲੋਕਨਿਤ੍ਥਰਣਤ੍ਥਾਯ ਪਨ ਵੋ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤੇਹਿ ਪਰਿਪੂਰਿਤਾ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯ –

''ਕਾਲੋ ਖੋ ਤੇ ਮਹਾਵੀਰ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯਂ।
ਸਦੇਵਕਂ ਤਾਰਯਨ੍ਤੋ, ਬੁਜ੍ਝਸ੍ਸੁ ਅਮਤਂ ਪਦ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੧.੬੭) –

ਯਾਚਿਂਸੁ।

ਅਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵਤਾਹਿ ਏਵੰ ਆਯਾਚਿਯਮਾਨੋ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਅਦਤ੍ਵਾਵ ਕਾਲ-ਦੀਪ-ਦੇਸ-ਕੁਲ-ਜਨੇਤ੍ਤਿਆਯੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ **ਪਞ੍ਚ ਮਹਾਵਿਲੋਕਨਾਨਿ** ਵਿਲੋਕੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ''ਕਾਲੋ ਨੁ ਖੋ, ਨ ਕਾਲੋ''ਤਿ ਪਠਮਂ ਕਾਲਂ ਵਿਲੋਕੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਤੋ ਉਦ੍ਧਂ ਵਡ੍ਢਿਤਆਯੁਕਾਲੋ ਕਾਲੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣਾਨਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਤਿਲਕ੍ਖਣਮੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਸਂ ''ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਦੁਕ੍ਖਮਨਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਾਨਂ ''ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਨੇਵ ਸੋਤਬ੍ਬਂ ਨ ਸਦ੍ਧਾਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸਤਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਸਾਸਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਅਕਾਲੋ। ਵਸ੍ਸਸਤਤੋ ਊਨਆਯੁਕਾਲੋਪਿ ਕਾਲੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਤਦਾ ਸਤ੍ਤਾ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕਿਲੇਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕਿਲੇਸਾਨਞ੍ਚ ਦਿਨ੍ਨੋਵਾਦੋ ਓਵਾਦਟ੍ਠਾਨੇ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਉਦਕੇ ਦਣ੍ਡਰਾਜਿ ਵਿਯ ਖਿਪ੍ਪਂ ਵਿਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਪਿ ਅਕਾਲੋ। ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਤੋ ਪਨ ਪਟ੍ਠਾਯ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਸ੍ਸਸਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਦ੍ਧਂ ਆਯੁਕਾਲੋ ਕਾਲੋ ਨਾਮ। ਤਦਾ ਪਨ ਵਸ੍ਸਸਤਕਾਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਕਾਲੋ''ਤਿ **ਕਾਲਂ** ਪਸ੍ਸਿ।

ਤਤੋ ਦੀਪਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਸਪਰਿਵਾਰੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਦੀਪੇ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਤੀਸੁ ਦੀਪੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ **ਦੀਪਂ** ਪਸ੍ਸਿ।

ਤਤੋ ''ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੋ ਨਾਮ ਮਹਾ, ਦਸਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਪਰਿਮਾਣੋ। ਕਤਰਸ੍ਮਿਂ ਨੁ ਖੋ ਪਦੇਸੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਓਕਾਸਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮ**ਦੇਸਂ** ਪਸ੍ਸਿ। ''ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਤਤ੍ਥ ਮਯਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਨਿਟ੍ਠਮਗਮਾਸਿ।

ਤਤੋ ਕੁਲਂ ਵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ – ''ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਵੇਸ੍ਸਕੁਲੇ ਵਾ ਸੁਦ੍ਦਕੁਲੇ ਵਾ ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਲੋਕਸਮ੍ਮਤੇ ਪਨ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਏਤਰਹਿ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਂ ਲੋਕਸਮ੍ਮਤਂ, ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ **ਕੁਲਂ** ਪਸ੍ਸਿ।

ਤਤੋ ਮਾਤਰਂ ਵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ – ''ਬੁਦ੍ਧਮਾਤਾ ਨਾਮ ਲੋਲਾ ਸੁਰਾਧੁਤ੍ਤਾ ਨ ਹੋਤਿ, ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਪਨ ਪੂਰਿਤਪਾਰਮੀ ਜਾਤਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਖਣ੍ਡਪਞ੍ਚਸੀਲਾਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਮਹਾਮਾਯਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ ਏਦਿਸੀ, ਅਯਂ ਮੇ ਮਾਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਪਨਸ੍ਸਾ **ਆਯੂ**ਤਿ, ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਉਪਰਿ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨੀ''ਤਿ ਪਸ੍ਸਿ।

ਇਤਿ ਇਮਂ ਪਞ੍ਚਵਿਧਂ ਮਹਾਵਿਲੋਕਨਂ ਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਕਾਲੋ ਮੇ, ਮਾਰਿਸਾ, ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਾਯਾ''ਤਿ ਦੇਵਾਨਂ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ – ''ਗਚ੍ਛਥ ਤੁਮ੍ਹੇ''ਤਿ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਦੇਵਤਾਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਨ੍ਦਨਵਨਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਬ੍ਬਦੇਵਲੋਕੇਸੁ ਹਿ ਨਨ੍ਦਨਵਨਂ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਤਤ੍ਰ ਨਂ ਦੇਵਤਾ – ''ਇਤੋ ਚੁਤੋ ਸੁਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕੁਸਲਕਮ੍ਮੋਕਾਸਂ ਸਾਰਯਮਾਨਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਤਾਹਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਕੁਸਲਂ ਸਾਰਯਮਾਨਾਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਤਤ੍ਰ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋਵ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮਾਯਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਾਲ੍ਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪਨ ਮਾਤੁ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਕ੍ਖਣੇ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁ ਸਙ੍ਕਮ੍ਪਿ। ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁਂ।

ਏਵਂ ਗਹਿਤਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚੇਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤੁਯਾ ਚ ਉਪਦ੍ਦਵਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥਂ ਖਗ੍ਗਹਤ੍ਥਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਆਰਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਤੁ ਪੁਰਿਸੇਸੁ ਰਾਗਚਿਤ੍ਤਂ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਲਾਭਗ੍ਗਯਸਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਚ ਸਾ ਅਹੋਸਿ ਸੁਖਿਨੀ ਅਕਿਲਨ੍ਤਕਾਯਾ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤਂ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇ ਮਣਿਰਤਨੇ ਆਵੁਤਪਣ੍ਡੁਸੁਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਵਸਿਤਕੁਚ੍ਛਿ ਨਾਮ ਚੇਤਿਯਗਬ੍ਭਸਦਿਸਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਸਤ੍ਤੇਨ ਆਵਸਿਤੁਂ ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤਾ ਸਤ੍ਤਾਹਜਾਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਯਥਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਦਸ ਮਾਸੇ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਪਿ ਨਿਪਨ੍ਨਾਪਿ ਵਿਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤਾ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤਾ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਸ ਮਾਸੇ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਵ ਵਿਜਾਯਤਿ। ਅਯਂ **ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤੁ ਧਮ੍ਮਤਾ**।

ਮਹਾਮਾਯਾਪਿ ਦੇਵੀ ਦਸ ਮਾਸੇ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਗਬ੍ਭਾ ਞਾਤਿਘਰਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ – ''ਇਚ੍ਛਾਮਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਦੇਵਦਹਨਗਰਂ ਗਨ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਤੋ ਯਾਵ ਦੇਵਦਹਨਗਰਾ ਅਞ੍ਜਸਂ ਸਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਦਲਿਪੁਣ੍ਣਘਟਕਮੁਕਧਜਪਟਾਕਾਦੀਹਿ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਵਕਨਕਸਿਵਿਕਾਯ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਤਿਯਾ ਵਿਭੂਤਿਯਾ ਮਹਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਪੇਸੇਸਿ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪਨ ਨਗਰਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਉਭਯਨਗਰਵਾਸੀਨਂ ਪਰਿਭੋਗਾਰਹਂ ਲੁਮ੍ਬਿਨੀਵਨਂ ਨਾਮ ਮਙ੍ਗਲਸਾਲਵਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮੂਲਤੋ ਯਾਵ ਅਗ੍ਗਸਾਖਾ ਸਬ੍ਬਂ ਏਕਫਾਲਿਫੁਲ੍ਲਂ ਅਹੋਸਿ। ਸਾਖਨ੍ਤਰੇਹਿ ਚੇਵ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਰੇਹਿ ਚ ਪਰਮਰਤਿਕਰਮਧੁਰਮਨੋਰਮਵਿਰੁਤਾਹਿ ਮਦਮੁਦਿਤਾਹਿ ਅਨੁਭੁਤ੍ਤਪਞ੍ਜਰਾਹਿ ਪਰਭਤਮਧੁਕਰਵਧੂਹਿ ਉਪਗੀਯਮਾਨਸੁਰਨਨ੍ਦਨਨਨ੍ਦਨਵਨਸਦਿਸਸੋਭਂ ਵਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੇਵਿਯਾ ਸਾਲਵਨਕੀਲ਼ਮਨੁਭਵਿਤੁਂ ਚਿਤ੍ਤਮੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿ (ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ)।

> ''ਵਿਭੂਸਿਤਾ ਬਾਲਜਨਾਤਿਚਾਲਿਨੀ, ਵਿਭੂਸਿਤਙ੍ਗੀ ਵਨਿਤੇਵ ਮਾਲਿਨੀ।
> ਸਦਾ ਜਨਾਨਂ ਨਯਨਾਲਿਮਾਲਿਨੀ, ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਨੀਵਾਤਿਵਿਰੋਚਿ ਲੁਮ੍ਬਿਨੀ''॥

ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਲੁਮ੍ਬਿਨੀਵਨਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਸਾ ਮਙ੍ਗਲਸਾਲਮੂਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਉਜੁਸਮਵਟ੍ਟਕ੍ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪੁਪ੍ਫਫਲਪਲ੍ਲਵਸਮਲਙ੍ਕਤਸ੍ਸ ਯਂ ਸਾਖਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਾ ਸਾਲਸਾਖਾ ਅਬਲਾ ਜਨਹਦਯਲੋਲਾ ਸਯਮੇਵ ਵਿਲਮ੍ਬਮਾਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਕਰਤਲਸ੍ਮਿਂ ਸਮੁਪਗਤਾ। ਅਥ ਸਾ ਤਂ ਸਾਲਸਾਖਂ ਤਮ੍ਬਤੁਙ੍ਗਨਖੁਜ੍ਜਲੇਨ ਕਮਲਦਲਵਤ੍ਤਿਵਟ੍ਟਙ੍ਗੁਲਿਨਾ ਨਵਕਨਕਕਟਵਲਯਸੋਭਿਨਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਰਮਰਤਿਕਰੇਨ ਕਰੇਨ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਸਾ ਤਂ ਸਾਲਸਾਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਅਸਿਤਜਲਧਰਵਿਵਰਗਤਾ ਬਾਲਚਨ੍ਦਲੇਖਾ ਵਿਯ ਚ ਅਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾ ਅਚ੍ਚਿਪਭਾ ਵਿਯ ਚ ਨਨ੍ਦਨਵਨਜਾਤਾ ਦੇਵੀ ਵਿਯ ਚ ਦੇਵੀ ਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ। ਤਾਵਦੇਵ ਚਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮਜਵਾਤਾ ਚਲਿਂਸੁ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿ। ਸਾ ਸਾਲਸਾਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨਾਯ ਏਵ ਤਸ੍ਸਾ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਹੋਸਿ।

ਤਙ੍ਖਣਂਯੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲਂ ਆਦਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲੇਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਦੇਵਿ, ਹੋਹਿ, ਮਹੇਸਕ੍ਖੋ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਯਥਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਾ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲੇਨ ਅਸੁਚਿਨਾ ਮਕ੍ਖਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਹਤ੍ਥੇ ਦ੍ਵੇ ਪਾਦੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸਮ੍ਭਵੇਨ ਕੇਨਚਿ ਅਸੁਚਿਨਾ ਅਮਕ੍ਖਿਤੋਵ ਸੁਦ੍ਧੋ ਵਿਸਦੋ ਕਾਸਿਕਵਤ੍ਥੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਣਿਰਤਨਂ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਮਾਨੋ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤੁਯਾ ਚ ਸਕ੍ਕਾਰਤ੍ਥਂ ਆਕਾਸਤੋ ਦ੍ਵੇ ਉਦਕਧਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਮਾਤੁਯਾ ਚ ਸਰੀਰੇ ਉਤੁਂ ਗਾਹਾਪੇਸੁਂ।

ਅਥ ਨਂ ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲੇਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਨਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਮਙ੍ਗਲਸਮ੍ਮਤਾਯ ਸੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਾਯ ਅਜਿਨਪ੍ਪਵੇਣਿਯਾ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ, ਤੇਸਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੁਕੂਲਚੁਮ੍ਬਟਕੇਨ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਂ ਦਿਸਂ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਅਨੇਕਾਨਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਕਙ੍ਗਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤ੍ਥ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜਯਮਾਨਾ – ''ਮਹਾਪੁਰਿਸ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦਿਸੋ ਏਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥਿ, ਕੁਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਏਵਂ ਦਸ ਦਿਸਾ ਅਨੁਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸਾਭਿਮੁਖੋ ਸਤ੍ਤਪਦਵੀਤਿਹਾਰੇਨ ਅਗਮਾਸਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚ ਪਥਵਿਯਾ ਏਵ ਗਤੋ, ਨਾਕਾਸੇਨ। ਅਚੇਲਕੋਵ ਗਤੋ, ਨ ਸਚੇਲਕੋ। ਦਹਰੋਵ ਗਤੋ, ਨ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕੋ। ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਪਨ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕੋ ਵਿਯ ਚ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਪਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਅਗ੍ਗੋਹਮਸ੍ਮਿ ਲੋਕਸ੍ਸਾ''ਤਿਆਦਿਕਂ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੧; ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੦੭) ਆਸਭਿਂ ਵਾਚਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤੋ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿ ਤੀਸੁ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤੋਵ ਵਾਚਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਸਿ ਮਹੋਸਧਤ੍ਤਭਾਵੇ, ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਤਿ। ਮਹੋਸਧਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਿਰਸ੍ਸ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਂ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਤੋ, ਤਂ ਮੁਟ੍ਠਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾਵ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ। ਅਥ ਨਂ ਮਾਤਾ – ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਕਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਓਸਧਂ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ। ਇਤਿ ਓਸਧਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ''ਓਸਧਕੁਮਾਰੋ''ਤ੍ਵੇਵਸ੍ਸ ਨਾਮਮਕਂਸੁ।

ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵੇ ਪਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤੋਵ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ, ਅਮ੍ਮ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਗੇਹਸ੍ਮਿਂ ਧਨਂ, ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾ – ''ਸਧਨੇ ਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਸਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥਤਲੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥਵਿਕਂ ਠਪੇਸਿ।

ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਇਮਂ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦੀਤਿ ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੀਸੁ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤੋਵ ਵਾਚਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਸਿ। ਜਾਤਕ੍ਖਣੇਪਿਸ੍ਸ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁਂ। ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਸਮਯੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਲੁਮ੍ਬਿਨੀਵਨੇ ਜਾਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਸਮਯੇ **ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ** ਦੇਵੀ **ਆਨਨ੍ਦੋ ਛਨ੍ਨੋ ਕਾਲ਼ੁਦਾਯੀ** ਅਮਚ੍ਚੋ **ਕਣ੍ਡਕੋ** ਅਸ੍ਸਰਾਜਾ **ਮਹਾਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖੋ** ਚਤਸ੍ਸੋ **ਨਿਧਿਕੁਮ੍ਭਿਯੋ** ਚ ਜਾਤਾ, ਤਤ੍ਥ ਏਕੋ ਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣੋ ਏਕੋ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੋ ਏਕੋ ਤਿਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣੋ ਏਕੋ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੋ ਅਹੋਸਿ। ਇਮੇ **ਸਤ੍ਤ ਸਹਜਾਤਾ** ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਉਭਯਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਪੁਰਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਂਦਿਵਸਮੇਵ – ''ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਨਗਰੇ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨੇ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਦੇਵਸਙ੍ਘਾ ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪਾਦੀਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਾ ਕੀਲ਼ਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਕੁਲੂਪਕੋ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭੀ **ਕਾਲ਼ਦੇਵਲੋ** ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਤਾਵਤਿਂਸਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ ਪਮੁਦਿਤਹਦਯਾ ਕੀਲ਼ਥ, ਮਯ੍ਹਂ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਤੋ ਦੇਵਤਾ ਆਹਂਸੁ – ''ਮਾਰਿਸ, ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਸੋ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ 'ਅਨਨ੍ਤਰੂਪਂ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਤੁਟ੍ਠਮ੍ਹਾ''ਤਿ।

ਅਥ ਤਾਪਸੋ ਤਾਸਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਰਮਦਸ੍ਸਨੀਯਰਤਨਾਵਲੋਕਤੋ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਨਰਪਤਿਨਿਵੇਸਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਤੋ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਰਾਜਾਨਂ – ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਕਿਰ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਜਾਤੋ, ਤਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਤਨਯਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲਤਾਪਸਂ ਵਨ੍ਦਾਪੇਤੁਂ ਅਭਿਹਰਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪਾਦਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ ਅਸਿਤਜਲਧਰਕੂਟੇਸੁ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਜਟਾਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਹਿ ਤੇਨਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬੋ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਤੋ ਤਾਪਸੋ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿ। ਤਾਪਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਨੁ ਖੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਉਦਾਹੁ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ – ''ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਨਾਗਤਂਸਞਾਣੇਨ ਞਤ੍ਵਾ – ''ਅਚ੍ਛਰਿਯਪੁਰਿਸੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਸਿਤਂ ਅਕਾਸਿ।

ਤਤੋ ''ਅਹਂ ਇਮਂ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਂ ਦਟ੍ਠੁਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨੁ ਖੋ, ਨੋ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ – ''ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸਤੇਨਪਿ ਬੁਦ੍ਧਸਹਸ੍ਸੇਨਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੇ ਅਰੂਪਭਵੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਮ ਅਚ੍ਛਰਿਯਪੁਰਿਸਂ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਂ ਦਟ੍ਠੁਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਹਤੀ ਵਤ ਮੇ ਜਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਰੋਦਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਨ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਯ੍ਯੋ ਇਦਾਨੇਵ ਹਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਰੋਦਿਤੁਮਾਰਭਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕੋਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਤਾਪਸੋ ਆਹ – ''ਨਤ੍ਥੇਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ, ਨਿਸ੍ਸਂਸਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ''ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਰੋਦਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ?

''ਏਵਰੂਪੰ ਅਚ੍ਛਰਿਯਪੁਰਿਸੰ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤੰ ਦਟ੍ਠੁੰ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਹਤੀ ਵਤ ਮੇ ਜਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਨੁਸੋਚਨ੍ਤੋ ਰੋਦਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪਞ੍ਚਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸੀਸੰ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ – ''ਨਾਮੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਰਾਜਭਵਨੰ ਚਤੁਜ੍ਜਾਤਿਕਗਨ੍ਧੇਨ ਉਪਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਲਾਜਪਞ੍ਚਮਾਨਿ ਕੁਸੁਮਾਨਿ ਵਿਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਪਾਯਾਸੰ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨੰ ਪਾਰਙ੍ਗਤੇ ਅਟ੍ਠਸਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਭਵਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਪਾਯਾਸੰ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ – ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਰਿਗ੍ਗਾਹਾਪੇਸੁੰ। ਤੇਸੁ ਰਾਮਾਦਯੋ ਅਟ੍ਠ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪਣ੍ਡਿਤਾ ਲਕ੍ਖਣਪਰਿਗ੍ਗਾਹਕਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਤੇਸੁ ਸਤ੍ਤ ਜਨਾ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਧਾ ਬਜਾਕਰਿੰਸੁ – ''ਇਮੇਹਿ ਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਅਗਾਰੰ ਅਜ੍ਝਾਵਸਨ੍ਤੋ ਰਾਜਾ ਹੋਤਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ, ਪਬ੍ਬਜਮਾਨੋ ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ। ਤੇਸੰ ਪਨ ਸਬ੍ਬਦਹਰੋ ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣਵਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਏਤਸ੍ਸ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਠਾਨਕਾਰਣੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਵਿਵਟਚ੍ਛਦੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਕਮੇਵ ਅਙ੍ਗੁਲਿੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਕੰਸਬਜਾਕਰਣੰ ਬਜਾਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਲੋਕਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਕਰਤ੍ਤਾ **ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਨਾਮਮਕੰਸੁ।

ਅਥ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹੰਸੁ – ''ਅਮ੍ਹੇ ਮਹਲ੍ਲਕਾ, ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੰ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੰ ਸਮ੍ਭਾਵੇਯਜਾਮ ਵਾ ਨੋ ਵਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਥਾ''ਤਿ। ਤਤੋ ਸਤ੍ਤਪਿ ਜਨਾ ਯਾਵਤਾਯੁਕੰ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤਾ। ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਮਾਣਵੋ ਅਰੋਗੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਰਾਜਾ ਤੇਸੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ – ''ਕਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕਤਰਞ੍ਚ ਕਤਰਞ੍ਚਾ''ਤਿ? ''ਜਿਣ੍ਣੰ ਬਜਾਧਿਤੰ ਮਤੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਰੂਪਾਨੰ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਮਿਤੁੰ ਮਾ ਅਦਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਚਕ੍ਖੁਪਥੇ ਜਿਣ੍ਣਪੁਰਿਸਾਦੀਨੰ ਆਗਮਨਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥੰ ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਗਾਵੁਤਗਾਵੁਤਟ੍ਠਾਨੇ ਆਰਕ੍ਖੰ ਠਪੇਸਿ। ਤੰਦਿਵਸੰ ਮਙ੍ਗਲਟ੍ਠਾਨੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇਸੁ ਅਸੀਤਿਯਾ ਞਾਤਿਕੁਲਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਏਕਮੇਕੋ ਏਕਮੇਕੰ ਪੁਤ੍ਤੰ ਪਟਿਜਾਨਿ – ''ਅਯੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਹੋਤੁ ਰਾਜਾ ਵਾ, ਮਯੰ ਏਕਮੇਕੰ ਪੁਤ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸਾਮ, ਸਚੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਖਤ੍ਤਿਯਸਮਣੇਹੇਵ ਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਰਾਜਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰੇਹੇਵ ਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਰਾਜਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪਰਮਰੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਿਗਤਸਬ੍ਬਦੋਸਾ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿ ਧਾਤਿਯੋ ਅਦਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਹਤਾ ਸਿਰਿਸਮੁਦਯੇਨ ਵਡ੍ਢਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਰਞ੍ਞੋ **ਵਪ੍ਪਮਙ੍ਗਲੰ** ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਤੰਦਿਵਸੰ ਰਾਜਾ ਮਹਤਿਯਾ ਵਿਭੂਤਿਯਾ ਮਹਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਕਸਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ ਏਕੋ ਜਮ੍ਬੁਰੁਕ੍ਖੋ ਪਰਮਰਮਣੀਯੋ ਘਨਸਨ੍ਦਚ੍ਛਾਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਯਨੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਵਰਕਨਕਤਾਰਾਖਚਿਤੰ ਰਤ੍ਤਚੇਲਵਿਤਾਨੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੰ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਨਙ੍ਗਲਕਰਣਟ੍ਠਾਨਮਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਰਾਜਾ ਪਰਮਮਙ੍ਗਲੰ ਸੁਵਣ੍ਣਨਙ੍ਗਲੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਅਮਚ੍ਚਾਦਯੋ ਰਜਤਨਙ੍ਗਲਾਦੀਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਤੰਦਿਵਸੰ ਨਙ੍ਗਲਸਹਸ੍ਸੰ ਯੋਜੀਯਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਧਾਤਿਯੋ – ''ਰਞ੍ਞੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਸਾਣਿਤੋ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ।

ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਸਹਸਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਆਨਾਪਾਨੇ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਧਾਤਿਯੋ ਖਜ੍ਜਭੋਜ੍ਜਨ੍ਤਰੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿਯੋ ਥੋਕੰ ਚਿਰਾਯਿੰਸੁ। ਸੇਸਰੁਕ੍ਖਾਨੰ ਛਾਯਾ ਨਿਵਤ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਜਮ੍ਬੁਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਛਾਯਾ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਧਾਤਿਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ''ਅਯਜਪੁਤ੍ਤੋ ਏਕਕੋਵਾ''ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਿਯੋ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਤਞ੍ਚ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਰਾਜਾ ਵੇਗੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਅਯੰ ਵੋ, ਤਾਤ, ਦੁਤਿਯਵਨ੍ਦਨਾ''ਤਿ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿ।

ਅਥ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਿਣ੍ਣੰ ਉਤੂਨੰ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੇ ਰਮ੍ਮ-ਸੁਰਮ੍ਮ-ਸੁਭਨਾਮਕੇ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦੇ ਕਾਰੇਸਿ। ਏਕੰ ਨਵਭੂਮਿਕੰ ਏਕੰ ਸਤ੍ਤਭੂਮਿਕੰ ਏਕੰ ਪਞ੍ਚਭੂਮਿਕੰ। ਤਯੋਪਿ ਪਾਸਾਦਾ ਉਬ੍ਬੇਧੇਨ ਸਮਪ੍ਪਮਾਣਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਭੂਮਿਕਾਸੁ ਪਨ ਨਾਨਤ੍ਤੰ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥ ਰਾਜਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਛਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਸਿਰਿੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਸਾਕਿਯਾਨੰ ਪਣ੍ਣਾਨਿ ਪਹਿਣਿ ‘‘ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਰਜ੍ਜੇ ਨੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੇਸੁ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਦਾਰਿਕਾ ਇਮੰ ਗੇਹੰ ਪੇਸੇਨ੍ਤੂ’’ਤਿ। ਤੇ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ – ‘‘ਕੁਮਾਰੋ ਕੇਵਲੰ ਰੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਿਪ੍ਪੰ ਜਾਨਾਤਿ, ਦਾਰਭਰਣੰ ਕਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਮਯੰ ਧੀਤਰੋ ਦਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ – ‘‘ਕਿੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥਾਮੰ ਧਨੁੰ ਆਰੋਪੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਆਹਰਾਪੇਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਤੰ ਧਨੁੰ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੰ ਆਰੋਪੇਤਿ, ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੰ ਓਰੋਪੇਤਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਤੰ ਸਰਾਸਨੰ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਜਿਯੰ ਪਾਦਙ੍ਗੁਟ੍ਠਕੇ ਵੇਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਪਾਦਙ੍ਗੁਟ੍ਠਕੇਨੇਵ ਧਨੁੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾਮੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਦਣ੍ਡੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਜਿਯੰ ਰੋਪੇਸਿ। ਸਕਲਨਗਰੰ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਨਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਅਹੋਸਿ । ‘‘ਕਿੰ ਏਸੋ ਸਦ੍ਦੋ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਦੇਵੋ ਗਜ੍ਜਤੀ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਅਥਞ੍ਞੇ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਜਾਨਾਥ, ਨ ਦੇਵੋ ਗਜ੍ਜਤਿ, ਅਙ੍ਗੀਰਸਸ੍ਸ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥਾਮੰ ਧਨੁੰ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਜਿਯੰ ਪੋਠੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਜਿਯਪ੍ਪਹਾਰਸਦ੍ਦੋ ਏਸੋ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਸਾਕਿਯਾ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਕੇਨੇਵ ਆਰਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ ਅਹੇਸੁੰ।

ਅਥ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ – ‘‘ਕਿੰ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਬਹਲੰ ਅਯੋਪਟ੍ਟੰ ਕਣ੍ਡੇਨ ਵਿਜ੍ਝਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ । ਤੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਞ੍ਞੰ ਕਿੰ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਬਹਲੰ ਅਸਨਫਲਕੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਞ੍ਞੰ ਕਿੰ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਵਿਦਤ੍ਥਿਬਹਲੰ ਉਦੁਮ੍ਬਰਫਲਕੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਕਿੰ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ। ਤਤੋ ‘‘ਵਾਲੁਕਸਕਟਾਨੀ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਵਾਲੁਕਸਕਟਮ੍ਪਿ ਪਲਾਲਸਕਟਮ੍ਪਿ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇ ਏਕੂਸਭਪ੍ਪਮਾਣੰ ਕਣ੍ਡੰ ਪੇਸੇਸਿ ਥਲੇ ਅਟ੍ਠਉਸਭਪ੍ਪਮਾਣੰ। ਅਥ ਨੰ ‘‘ਵਾਤਿਙ੍ਗਣਸਞ੍ਞਾਯ ਵਾਲੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤੁੰ ਵਾਤਿਙ੍ਗਣੰ ਬਨ੍ਧਾਪੇਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤਕੇ ਵਾਤਿਙ੍ਗਣਸਞ੍ਞਾਯ ਵਾਲੰ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਮੇਘਪਟਲੇਹਿ ਛਨ੍ਨਾਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਕਣ੍ਡੰ ਖਿਪਿ। ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤਕੇ ਵਾਲੰ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਨ ਕੇਵਲੰ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ, ਤੰਦਿਵਸੰ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਲੋਕੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਦਸ੍ਸੇਸਿ।

ਅਥ ਸਾਕਿਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧੀਤਰੋ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਪੇਸਯਿੰਸੁ। ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਸਹਸ੍ਸਾ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਅਹੇਸੁੰ। ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਪਨ ਦੇਵੀ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਦੇਵਕੁਮਾਰੋ ਵਿਯ ਸੁਰਯੁਵਤੀਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਨਰਯੁਵਤੀਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਨਿਪ੍ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਤੁਰਿਯੇਹਿ ਪਰਿਚਾਰਿਯਮਾਨੋ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਮਾਨੋ ਉਤ੍ਤੁਵਾਰੇਨ ਉਤ੍ਤੁਵਾਰੇਨ ਤੇਸੁ ਤੀਸੁ ਪਾਸਾਦੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮਿੰ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਸਾਰਥਿੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਰਥੰ ਯੋਜੇਹਿ ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮਿੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਹੰ ਵਰਰੁਚਿਰਥਿਰਕੁਬ੍ਬਰਵਰਤ੍ਤੰ ਥਿਰਤਰਨੇਮਿਨਾਭਿੰ ਵਰਕਨਕਰਜਤਮਣਿਰਤਨਖਚਿਤਈਸਾਮੁਖੰ ਨਵਕਨਕਰਜਤਤਾਰਕਖਚਿਤਨੇਮਿਪਸ੍ਸੰ ਸਮੋਸਰਿਤਵਿਵਿਧਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਦਾਮਸਸ੍ਸਿਰਿਕੰ ਰਵਿਰਥਸਦਿਸਦਸ੍ਸਨੀਯੰ ਵਰਰਥੰ ਸਮਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਸਿਕੁਮੁਦਸਦਿਸਵਣ੍ਣੇ ਅਨਿਲਗਰੁਲ਼ਜਵੇ ਆਜਾਨੀਯੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਙ੍ਗਲਸਿਨ੍ਧਵੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਵੇਦੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵਵਿਮਾਨਸਦਿਸੰ ਤੰ ਰਥਵਰਮਾਰੁਯ੍ਹ ਉਯ੍ਯਾਨਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ।

ਅਥ ਦੇਵਤਾ ‘‘ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਨਕਾਲੋ ਆਸਨ੍ਨੋ, ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਮਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਏਕੰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੰ ਜਰਾਜਜ੍ਜਰਸਰੀਰੰ ਖਣ੍ਡਦਨ੍ਤੰ ਪਲਿਤਕੇਸੰ ਵਙ੍ਕਗਤ੍ਤੰ ਦਣ੍ਡਹਤ੍ਥੰ ਪਵੇਧਮਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਸੁੰ। ਤੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਸਾਰਥਿ ਚ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ – ‘‘ਸਾਰਥਿ ਕੋ ਨਾਮੇਸ ਪੁਰਿਸੋ ਕੇਸਾਪਿਸ੍ਸ ਨ ਯਥਾ ਅਞ੍ਞੇਸ’’ਨ੍ਤਿ **ਮਹਾਪਦਾਨਸੁਤ੍ਤੇ** (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੩

ਆਦਯੋ) ਆਗਤਨਯੇਨੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ – ''ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਵਤ, ਭੋ, ਜਾਤਿ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮ ਜਾਤਸ੍ਸ ਜਰਾ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੫, ੪੭) ਸਂਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਤਤੋਵ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਮੇਵ ਅਭਿਰੁਹਿ।

ਰਾਜਾ ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਜਿਣ੍ਣਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਤਤੋ ਕਮ੍ਪਮਾਨਮਾਨਸੋ ਰਾਜਾ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨੇ ਆਰਕ੍ਖਂ ਠਪੇਸਿ। ਪੁਨੇਕਦਿਵਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਾਹਿ ਏਵ ਦੇਵਤਾਹਿ ਨਿਮ੍ਮਿਤਂ ਬ੍ਯਾਧਿਤਞ੍ਚ ਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਂਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਮੇਵ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਰਾਜਾ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਾਟਕਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ''ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਮਾਨਸਂ ਅਸ੍ਸ ਭਿਨ੍ਨਂ ਕਰਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਆਰਕ੍ਖਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਤਿਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣੇ ਪਦੇਸੇ ਆਰਕ੍ਖਂ ਠਪੇਸਿ।

ਪੁਨਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਥੇਵ ਦੇਵਤਾਹਿ ਨਿਮ੍ਮਿਤਂ ਕਾਲਙ੍ਕਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਂਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਮਭਿਰੁਹਿ। ਰਾਜਾ ਨਿਵਤ੍ਤਨਕਾਰਣਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਰਕ੍ਖਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੇ ਪਦੇਸੇ ਆਰਕ੍ਖਂ ਠਪੇਸਿ।

ਪੁਨਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਥੇਵ ਦੇਵਤਾਹਿ ਨਿਮ੍ਮਿਤਂ ਸੁਨਿਵਤ੍ਥਂ ਸੁਪਾਰੁਤਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਕੋ ਨਾਮੇਸੋ, ਸਮ੍ਮ, ਸਾਰਥੀ''ਤਿ ਸਾਰਥਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾਰਥਿ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਗੁਣੇ ਵਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਪਨ ''ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਨਾਮਾਯਂ ਦੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਗੁਣਂ ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੇਸਿ।

ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਰੁਚਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਂਦਿਵਸਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਦੀਘਾਯੁਕਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਵਸ੍ਸਸਤੇ ਵਸ੍ਸਸਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਜਿਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਏਕੇਕਂ ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਕਾਲੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਏਕੇਕਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਦੀਘਭਾਣਕਾ ਪਨਾਹੁ – ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸੀ''ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਦਿਵਸਭਾਗਂ ਕੀਲਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਰਸਮਨੁਭਵਿਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾਪੇਤੁਕਾਮੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰਮਞ੍ਞਾਯ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇਨ ਆਣਤ੍ਤੋ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਪ੍ਪਕਸਦਿਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਰਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਸਮਲਙ੍ਕਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਤਾਲਾਵਚਰੇਸੁ ਸਕਾਨਿ ਸਕਾਨਿ ਪਟਿਭਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸਯਨ੍ਤੇਸੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ਚ ''ਜਯ ਨਨ੍ਦਾ''ਤਿਆਦਿਵਚਨੇਹਿ ਸੁਤਮਙ੍ਗਲਿਕਾਦੀਸੁ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਮਙ੍ਗਲਵਚਨਤ੍ਥੁਤਿਘੋਸੇਹਿ ਸਮ੍ਭਾਵੇਨ੍ਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਸਮਲਙ੍ਕਤਂ ਰਥਵਰਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ – ''ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਤਾ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ – ''ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਤੁਟ੍ਠਿਂ ਨਿਵੇਦੇਥਾ''ਤਿ ਸਾਸਨਂ ਪਹਿਣਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ – ''ਰਾਹੁ ਜਾਤੋ, ਬਨ੍ਧਨਂ ਜਾਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ – ''ਕਿਂ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਵਚਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮੇ ਨਤ੍ਤਾ 'ਰਾਹੁਲਕੁਮਾਰੋ'ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਆਹ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤਂ ਰਥਵਰਮਾਰੁਯ੍ਹ ਮਹਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਅਤਿਮਨੋਰਮੇਨ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗੇਨ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਰੂਪਸਿਰਿਯਾ ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਅਕਿਸਾ ਕਿਸਾਗੋਤਮੀ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯਕਞ੍ਞਾ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਵਰਤਲਗਤਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਸਿਰਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਤਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ਹੁਤ੍ਵਾ –

> ''ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਨੂਨ ਸਾ ਮਾਤਾ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਨੂਨ ਸੋ ਪਿਤਾ।
> ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਨੂਨ ਸਾ ਨਾਰੀ, ਯਸ੍ਸਾਯਂ ਈਦਿਸੋ ਪਤੀ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਧ॰ ਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਵਤ੍ਥੁ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ) –

ਇਮਂ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਯਂ ਮੇ ਸੁਸ੍ਸਵਨਂ ਵਚਨਂ ਸਾਵੇਸਿ, ਅਹਞ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਾਮਿ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਮਯਾ ਘਰਾਵਾਸਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਵੇਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਅਯਂ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਆਚਰਿਯਭਾਗੋ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਂ ਕਣ੍ਠਤੋ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਕਿਸਾਗੋਤਮਿਯਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਂ ਪਰਮਰਤਿਕਰਂ ਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਾ ''ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰੋ ਮਯਿ ਪਟਿਬਦ੍ਧਹਦਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਪੇਸੇਸੀ''ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਅਹੋਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਮਹਤਾ ਸਿਰਿਸਮੁਦਯੇਨ ਪਰਮਰਮਣੀਯਂ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਾਵਦੇਵ ਨਂ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਰਜਨਿਕਰਸਦਿਸਰੁਚਿਰਵਰਵਦਨਾ ਬਿਮ੍ਬਫਲਸਦਿਸਦਸਨਵਸਨਾ ਸਿਤਵਿਮਲਸਮਸਂਹਿਤਾਵਿਰਲਵਰਦਸਨਾ ਅਸਿਤਨਯਨਕੇਸਪਾਸਾ ਸੁਜਾਤਞ੍ਜਨਾਤਿਨੀਲਕੁਟਿਲਭਮੁਕਾ ਸੁਜਾਤਹਂਸਸਮਸਂਹਿਤਪਯੋਧਰਾ ਰਤਿਕਰਨਵਕਨਕਰਜਤਵਿਰਚਿਤਵਰਮਣਿਮੇਖਲਾ ਪਰਿਗਤਵਿਪੁਲਘਨਜਘਨਤਟਾ ਕਰਿਕਰਸਨ੍ਨਿਭੋਰੁਯੁਗਲਾ ਨਚ੍ਚਗੀਤਵਾਦਿਤੇਸੁ ਕੁਸਲਾ ਸੁਰਯੁਵਤਿਸਦਿਸਰੂਪਸੋਭਾ ਵਰਯੁਵਤਿਯੋ ਮਧੁਰਰਵਾਨਿ ਤੁਰਿਯਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਮਾਪਯਨ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਚਗੀਤਵਾਦਿਤਾਨਿ ਪਯੋਜਯਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਕਿਲੇਸੇਸੁ ਵਿਰਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਨਚ੍ਚਗੀਤਾਦੀਸੁ ਅਨਭਿਰਤੋ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ।

ਤਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਨਚ੍ਚਾਦੀਨਿ ਮਯਂ ਪਯੋਜੇਮ, ਸੋ ਨਿਦ੍ਦਂ ਉਪਗਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਕਿਲਮਾਮਾ''ਤਿ ਗਹਿਤਾਨਿ ਤੁਰਿਯਾਨਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ, ਗਨ੍ਧਤੇਲਪ੍ਪਦੀਪਾ ਚ ਝਾਯਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਯਨਪਿਟ੍ਠੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਦ੍ਦਸ ਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਤੁਰਿਯਭਣ੍ਡਾਨਿ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਿਯੋ ਪਗ੍ਘਰਿਤਲਾਲਾ ਕਿਲਿਨ੍ਨਕਪੋਲਗਤ੍ਤਾ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਦਨ੍ਤੇ ਖਾਦਨ੍ਤਿਯੋ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਕਾਕਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੋ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਵਿਪ੍ਪਲਪਨ੍ਤਿਯੋ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਵਿਵਟਮੁਖਾ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਅਪਗਤਵਸਨਰਸਨਾ , ਪਾਕਟਬੀਭਚ੍ਛਸਮ੍ਬਾਧਟ੍ਠਾਨਾ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਕੁਲਸਿਰੋਰੁਹਾ ਸੁਸਾਨਰੂਪਰੂਪਂ ਧਾਰਯਮਾਨਾ ਸਯਿਂਸੁ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਾਸਂ ਤਂ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਕਾਮੇਸੁ ਵਿਰਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਦਸਸਤਨਯਨਭਵਨਸਦਿਸਂ ਰੁਚਿਰਸੋਭਮ੍ਪਿ ਪਾਸਾਦਵਰਤਲਂ ਅਪਵਿਦ੍ਧਮਤਸਰੀਰਕੁਣਪਭਰਿਤਂ ਆਮਕਸੁਸਾਨਮਿਵ ਪਰਮਪਟਿਕ੍ਕੂਲਂ ਉਪਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਯੋਪਿ ਭਵਾ ਆਦਿਤ੍ਤਭਵਨਸਦਿਸਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ''ਉਪਦ੍ਦੁਤਂ ਵਤ, ਭੋ, ਉਪਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਵਤ ਭੋ''ਤਿ ਚ ਵਾਚਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਅਤਿਵਿਯ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਿ।

ਸੋ ''ਅਜ੍ਜੇਵ ਮਯਾ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸਿਰਿਸਯਨਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵਾਰਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਕੋ ਏਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਸੀਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਛਨ੍ਨੋ ਆਹ – ''ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਛਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਅਥ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ – ''ਅਹਂ ਅਜ੍ਜ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਕਾਮੋ, ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਪਟਿਵੇਦਿਤ੍ਵਾ ਸੀਘਮੇਕਂ ਅਤਿਜਯਂ ਸਿਨ੍ਧਵਂ ਕਪ੍ਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਅਸ੍ਸਭਣ੍ਡਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਤੇਲਪ੍ਪਦੀਪੇਸੁ ਜਲਨ੍ਤੇਸੁ ਸੁਮਨਪਟ੍ਟਵਿਤਾਨਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਰਮਰਮਣੀਯੇ ਭੂਮਿਭਾਗੇ ਠਿਤਂ ਅਰਿਮਨ੍ਥਕਂ ਕਣ੍ਡਕਂ ਤੁਰਙ੍ਗਵਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਨਤ੍ਥਾਯ ਇਮਮੇਵ ਮਙ੍ਗਲਹਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਕਣ੍ਡਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਕਪ੍ਪਿਯਮਾਨੋਵ ਅਞ੍ਞਾਸਿ – ''ਅਯਂ ਕਪ੍ਪਨਾ ਅਤਿਗਾਲ੍ਹਾ, ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲਂ ਗਮਨਕਾਲੇ ਕਪ੍ਪਨਾ ਵਿਯ ਨ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਅਜ੍ਜੇਵ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਿ। ਸੋ ਨਾਦੋ ਤਂ ਸਕਲਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਪੁਰਂ ਉਨ੍ਨਾਦਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਦੇਵਤਾ ਪਨ ਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸੋਤੁਂ ਅਦਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਪੁਤ੍ਤਂ ਤਾਵ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਰਾਹੁਲਮਾਤੁਯਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਅਨ੍ਤੋਗਬ੍ਭੇ ਗਨ੍ਧਤੇਲਪ੍ਪਦੀਪੋ ਝਾਯਤਿ। ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਸੁਮਨਮਲ੍ਲਿਕਾਦੀਨਂ ਅਮ੍ਬਣਮਤ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣੇ ਵਰਸਯਨੇ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਹਤ੍ਥਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਪਾਦਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਸਚਾਹਂ ਦੇਵਿਯਾ ਹਤ੍ਥਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਵੀ ਪਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਮੇ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਤਲਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਸਮੀਪੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਤਾਤ ਕਣ੍ਡਕ, ਤ੍ਵੰ ਅਜ੍ਜ ਏਕਰਤ੍ਤਿੰ ਮੰ ਤਾਰਯ, ਅਹੰ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕੰ ਲੋਕੰ ਤਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿੰ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਕਣ੍ਡਕੋ ਗੀਵਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਆਯਾਮਤੋ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ ਤਦਨੁਰੂਪੇਨ ਉਬ੍ਬੇਧੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਰੂਪਗ੍ਗਜਵਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਧੋਤਸਙ੍ਖਸਦਿਸਦਸ੍ਸਨੀਯਵਣ੍ਣੋ। ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਰਤੁਰਙ੍ਗਪਿਟ੍ਠਿਗਤੋ ਛਨ੍ਨੰ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਵਾਲਧਿਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਨਗਰਸ੍ਸ ਮਹਾਦ੍ਵਾਰੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ।

ਤਦਾ ਪਨ ਰਾਜਾ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਮਨਪਟਿਸੇਧਨਤ੍ਥਾਯ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦ੍ਵਾਰਕਵਾਟੇਸੁ ਏਕੇਕੰ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੇਨ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਬਹੁਪੁਰਿਸੇ ਆਰਕ੍ਖੰ ਠਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਿਰ ਪੁਰਿਸਗਣਨਾਯ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਬਲੰ ਧਾਰੇਸਿ, ਹਤ੍ਥਿਗਣਨਾਯ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਯਦਿ ਦ੍ਵਾਰੰ ਨ ਵਿਵਰੀਯਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਕਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਛਨ੍ਨੰ ਵਾਲਧਿਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਕਣ੍ਡਕੰ ਊਰੂਹਿ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਤ੍ਥੰ ਪਾਕਾਰੰ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਛਨ੍ਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚੇ ਦ੍ਵਾਰੰ ਨ ਉਗ੍ਘਾਪਯਤਿ, ਅਹੰ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੰ ਖਨ੍ਧੇ ਕਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਡਕੰ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਉਪਕਚ੍ਛਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਕਣ੍ਡਕੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਹੰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਵਿਵਰਿਯਮਾਨੇ ਯਥਾਨਿਸਿਨ੍ਨਮੇਵ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੰ ਗਹਿਤਵਾਲਧਿਨਾ ਛਨ੍ਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਏਵਮੇਵ ਤਯੋ ਪੁਰਿਸਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ। ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾ ਮਹਾਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਿਂਸੁ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਮਾਰੋ ਪਾਪਿਮਾ ''ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ਨਿਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਗਨਤਲੇ ਠਤ੍ਵਾ ਆਹ –

> ''ਮਾ ਨਿਕ੍ਖਮ ਮਹਾਵੀਰ, ਇਤੋ ਤੇ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਨੇ।
> ਦਿਬ੍ਬੰ ਤੁ ਚਕ੍ਕਰਤਨੰ, ਅਦ੍ਧਾ ਪਾਤੁ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥ –

ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਪਰਿਤ੍ਤਦੀਪਪਰਿਵਾਰਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਮਹਾਦੀਪਾਨੰ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸ੍ਸਸਿ, ਨਿਵਤ੍ਤ, ਮਾਰਿਸਾ''ਤਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਆਹ ''ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ। ਅਹੰ ਵਸਵਤ੍ਤੀਤਿ।

> ''ਜਾਨਾਮਹੰ ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯ੍ਹੰ ਚਕ੍ਕਸ੍ਸ ਸਮ੍ਭਵੰ।
> ਅਨਤ੍ਥਿਕੋਹੰ ਰਜ੍ਜੇਨ, ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵੰ ਮਾਰ ਮਾ ਇਧ॥

> ''ਸਕਲੰ ਦਸਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ, ਲੋਕਧਾਤੁਮਹੰ ਪਨ।
> ਉਨ੍ਨਾਦੇਤ੍ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਵਿਨਾਯਕੋ''ਤਿ॥ –

ਆਹ। ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵਨ੍ਤਰਧਾਯਿ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਏਕੂਨਤ੍ਤਿਂਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਹਤ੍ਥਗਤੰ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜੰ ਖੇਲ਼ਪਿਣ੍ਡੰ ਵਿਯ ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸਿਰਿਨਿਵਾਸਭੂਤਾ ਰਾਜਭਵਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਆਸਾਲ਼੍ਹਿਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਉਤ੍ਤਰਾਸਾਲ਼੍ਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਅਪਲੋਕੇਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਵਿਤਕ੍ਕਸਮਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਚਸ੍ਸ ਕੁਲਾਲਚਕ੍ਕੰ ਵਿਯ ਸੋ ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਯਥਾਠਿਤੋਵ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਪੁਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸੇ ਕਣ੍ਡਕਨਿਵਤ੍ਤਨੰ ਨਾਮ ਚੇਤਿਯਟ੍ਠਾਨੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਮਗ੍ਗਾਭਿਮੁਖਂਯੇਵ ਕਣ੍ਡਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਯਾਸਿ ਮਹਤਾ ਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਉਲ਼ਾਰੇਨ ਸਿਰਿਸਮੁਦਯੇਨ। ਤਦਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਦੇਵਤਾ ਸਟ੍ਠਿ ਉਕ੍ਕਾਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਧਾਰਯਿਂਸੁ, ਤਥਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਸਟ੍ਠਿ ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਸਟ੍ਠਿ ਉਕ੍ਕਾਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਥਾ

ਵਾਮਪਸ੍ਸਤੋ। ਅਪਰਾ ਦੇਵਤਾ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਮਾਲਾਦਾਮਚਨ੍ਦਨਚੁਣ੍ਣਚਾਮਰਧਜਪਟਾਕਾਹਿ ਸਕ੍ਕਰੋਨ੍ਤਿਯੋ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮੰਸੁ। ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਸਙ੍ਗੀਤਾਨਿ ਅਨੇਕਾਨਿ ਚ ਤੁਰਿਯਾਨਿ ਵਜ੍ਜਿੰਸੁ।

ਇਮਿਨਾ ਸਿਰਿਸਮੁਦਯੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਰਤ੍ਤੇਨੇਵ ਤੀਣਿ ਰਜ੍ਜਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਤਿੰਸਯੋਜਨਿਕੰ ਮਗ੍ਗੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੋਮਾਨਦੀਤੀਰੰ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਦੀਤੀਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਨੰ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਕਾ ਨਾਮਾਯੰ ਨਦੀ''ਤਿ? ''ਅਨੋਮਾ ਨਾਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਅਨੋਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਣ੍ਹਿਯਾ ਅਸ੍ਸੰ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞੰ ਅਦਾਸਿ। ਅਸ੍ਸੋ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਉਸਭਵਿਤ੍ਥਾਰਾਯ ਨਦਿਯਾ ਪਾਰਿਮਤੀਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਮੁਤ੍ਤਰਾਸਿਸਦਿਸੇ ਵਾਲੁਕਾਪੁਲਿਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਨੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਮ੍ਮ ਛਨ੍ਨ, ਤ੍ਵੰ ਮਯ੍ਹੰ ਆਭਰਣਾਨਿ ਚੇਵ ਕਣ੍ਡਕਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛ, ਅਹੰ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਛਨ੍ਨੋ, ''ਅਹਮ੍ਪਿ, ਦੇਵ, ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਹ – ''ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਤਯਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁੰ, ਗਚ੍ਛੇਵ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਭਰਣਾਨਿ ਚੇਵ ਕਣ੍ਡਕਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮੇ ਮਯ੍ਹੰ ਕੇਸਾ ਸਮਣਸਾਰੁਪ੍ਪਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਖਗ੍ਗੇਨ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਰਮਨਿਸਿਤਮਸਿਵਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾਮਹਤ੍ਥੇਨ ਮੋਲ਼ਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚੂਲ਼ੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿ, ਕੇਸਾ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਆਵਟ੍ਟਮਾਨਾ ਸੀਸੇ ਅਲ੍ਲੀਯਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਪਨ ਕੇਸਾਨੰ ਯਾਵਜੀਵੰ ਤਦੇਵ ਪਮਾਣੰ ਅਹੋਸਿ, ਮਸ੍ਸੁ ਚ ਤਦਨੁਰੂਪੰ, ਪੁਨ ਕੇਸਮਸ੍ਸੁਓਹਾਰਣਕਿਚ੍ਚਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਨਾਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਹ ਮੋਲ਼ਿਯਾ ਚੂਲ਼ੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ – ''ਸਚਾਹੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਆਕਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤੁ, ਨੋ ਚੇ, ਭੂਮਿਯੰ ਪਤਤੂ''ਤਿ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪਿ। ਤੰ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿਬਨ੍ਧਨੰ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੰ ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਯੋਜਨਿਕੇਨ ਰਤਨਚਙ੍ਕੋਟਕੇਨ ਤੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਤਿਯੋਜਨੰ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੰ **ਚੂਲ਼ਾਮਣਿਚੇਤਿਯੰ** ਨਾਮ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਯਥਾਹ –

> ''ਛੇਤ੍ਵਾਨ ਮੋਲ਼ਿੰ ਵਰਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤੰ, ਵੇਹਾਯਸੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲੋ।
> ਸਹਸ੍ਸਨੇਤ੍ਤੋ ਸਿਰਸਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਚਙ੍ਕੋਟਵਰੇਨ ਵਾਸਵੋ''ਤਿ॥ (ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੨੨੨; ਸੰ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨.੧੨; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ)।

ਪੁਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮਾਨਿ ਕਾਸਿਕਵਤ੍ਥਾਨਿ ਮਹਗ੍ਘਾਨਿ, ਨ ਮਯ੍ਹੰ ਸਮਣਸਾਰੁਪ੍ਪਾਨੀ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਪੁਰਾਣਸਹਾਯਕੋ ਘਟਿਕਾਰਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਏਕੰ ਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਰੰ ਵਿਨਾਸਭਾਵਾਪ੍ਪਤ੍ਤੇਨ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਸਹਾਯਕੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੰ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰਮਸ੍ਸ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

> ''ਤਿਚੀਵਰਞ੍ਚ ਪਤ੍ਤੋ ਚ, ਵਾਸਿ ਸੂਚਿ ਚ ਬਨ੍ਧਨੰ।
> ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠੇਤੇ, ਯੁਤ੍ਤਯੋਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ''ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੨੧੫; ਮ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੨੯੪; ੨.੩੪੯; ਅ॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੪.੧੯੮; ਪਾਰਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੪੫ ਪਦਭਾਜਨੀਯਵਣ੍ਣਨਾ; ਅਪ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਜਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ; ਮਹਾਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨੦੬) –

ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਅਰਹਦ੍ਧਜੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਮੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਵੇਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਟਕਯੁਗਲੰ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪਿ। ਤੰ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੰ ਸਬ੍ਬਰਤਨਮਯੰ ਚੇਤਿਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਨ੍ਤੋ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ – ''ਛਨ੍ਨ, ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਆਰੋਗ੍ਯੰ ਵਦੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਤਤੋ ਛਨ੍ਨੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਕਣ੍ਡਕੋ ਪਨ ਛਨ੍ਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਮਨ੍ਤਯਮਾਨਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਠਤ੍ਵਾ – ''ਨਤ੍ਥਿ ਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹੰ ਪੁਨ ਸਾਮਿਨੋ ਦਸ੍ਸਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਪਥਮਸ੍ਸ ਵਿਜਹਨ੍ਤੋ ਵਿਯੋਗਦੁਕ੍ਖਮਧਿਵਾਸੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਹਦਯੇਨ ਫਲਿਤੇਨ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਰਰਿਪੁਦੁਰਭਿਭਵਨੇ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਕਣ੍ਡਕੋ ਨਾਮ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਤ੍ਤਿ

ਵਿਮਲਤ੍ਥਵਿਲਾਸਿਨਿਯਾ ਵਿਮਾਨਵਤ੍ਥੁਟ੍ਠਕਥਾਯ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਠਮਂ ਏਕੋਵ ਸੋਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਕਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਦੁਤਿਯੇਨ ਸੋਕੇਨ ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨੋ ਰੋਦਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਅਗਮਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਦੇਸੇ ਅਨੁਪਿਯਂ ਨਾਮ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਚ੍ਛਾ ਸਞ੍ਝਾਪ੍ਪਭਾਨੁਰਞ੍ਜਿਤਸਲਿਲਧਰਸਂਵੁਤੋ ਸਰਦਸਮਯੇ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਰਜਨਿਕਰੋ ਵਿਯ ਕਾਸਾਵਵਰਸਂਵੁਤੋ ਏਕਕੋਪਿ ਅਨੇਕਜਨਪਰਿਵੁਤੋ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਮਾਨੋ ਤਂ ਵਨਵਾਸਿਮਿਗਪਕ੍ਖੀਨਂ ਨਯਨਾਮਤਪਾਨਮਿਵ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਏਕਚਰੋ ਸੀਹੋ ਵਿਯ ਨਰਸੀਹੋ ਮਤ੍ਤਮਾਤਙ੍ਗਵਿਲਾਸਗਾਮੀ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਸੁਨ੍ਧਰਂ ਪਾਦਤਲੇਹਿ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਤਿਂਸਯੋਜਨਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤੁਙ੍ਗਤਰਙ੍ਗਭਙ੍ਗਂ ਅਸਙ੍ਗਂ ਗਙ੍ਗਂ ਨਦਿਂ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਰਤਨਜੁਤਿਵਿਸਰਵਿਰਾਜਿਤਵਰਰੁਚਿਰਰਾਜਗਹਂ ਰਾਜਗਹਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਸਪਦਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿ। ਸਕਲਂ ਪਨ ਤਂ ਨਗਰਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਦਸ੍ਸਨੇਨ ਧਨਪਾਲਕੇ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਤਂ ਨਗਰਂ ਵਿਯ ਅਸੁਰਿਨ੍ਦੇ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਦੇਵਨਗਰਂ ਵਿਯ ਸਙ੍ਖੋਭਮਗਮਾਸਿ। ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੇ ਮਹਾਪੁਰਿਸੇ ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਞ੍ਜਾਤਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਾ ਜਾਤਵਿਮ੍ਹਿਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਦਸ੍ਸਨਾਵਜ੍ਜਿਤਹਦਯਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਅਞ੍ਞਤਰਮੇਵਮਾਹ – ''ਕਿਨ੍ਨੁ ਯਂ, ਭੋ, ਰਾਹੁਭਯੇਨ ਨਿਗ੍ਗੂਲ਼੍ਹਕਿਰਣਜਾਲੋ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਮਾਗਤੋ''ਤਿ। ਤਮਞ੍ਞੋ ਸਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਕਿਂ ਕਥੇਸਿ, ਸਮ੍ਮ, ਕਦਾ ਨਾਮ ਤਯਾ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਮਾਗਤੋ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ, ਨਨੁ ਏਸ ਕੁਸੁਮਕੇਤੁਕਾਮਦੇਵੋ ਵੇਸਨ੍ਤਰਮਾਦਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਨਾਗਰਾਨਞ੍ਚ ਪਰਮਲੀਲ਼ਾਵਿਭੂਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਿਤੁਮਾਗਤੋ''ਤਿ। ਤਮਞ੍ਞੋ ਸਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – ''ਕਿਂ, ਭੋ, ਤ੍ਵਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤੋਸਿ, ਨਨੁ ਕਾਮੋ ਇਸ੍ਸਰਕੋਧਹੁਤਾਸਨਪਰਿਦਡ੍ਢਸਰੀਰੋ ਸੁਰਪਤਿਦਸਸਤਨਯਨੋ ਏਸੋ ਅਮਰਪੁਰਸਞ੍ਞਾਯ ਇਧਾਗਤੋ''ਤਿ! ਤਮਞ੍ਞੋ ਈਸਕਂ ਹਸਿਤ੍ਵਾ – ''ਕਿਂ ਵਦੇਸਿ, ਭੋ, ਤੇ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਵਿਰੋਧਂ, ਕੁਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ਦਸਸਤਨਯਨਾਨਿ, ਕੁਤੋ ਵਜਿਰਂ, ਕੁਤੋ ਏਰਾਵਣੋ। ਅਦ੍ਧਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਏਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਜਨਂ ਪਮਤ੍ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਵੇਦਵੇਦਙ੍ਗਾਦੀਸੁ ਨਿਯੋਜਨਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋ''ਤਿ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਿਕੋ ਏਵਮਾਹ – ''ਨੇਵਾਯਂ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ , ਨ ਚ ਕਾਮਦੇਵੋ, ਨਾਪਿ ਦਸਸਤਨਯਨੋ, ਨ ਚਾਪਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ, ਸਬ੍ਬਲੋਕਨਾਯਕੋ ਸਤ੍ਥਾ ਏਸ ਅਚ੍ਛਰਿਯਮਨੁਸ੍ਸੋ''ਤਿ।

ਏਵਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੇਸੁ ਏਵ ਨਾਗਰੇਸੁ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਰਞ੍ਞੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ – ''ਦੇਵ, ਦੇਵੋ ਵਾ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋ ਵਾ ਉਦਾਹੁ ਨਾਗਰਾਜਾ ਵਾ ਯਕ੍ਖੋ ਵਾ ਕੋ ਨੁ ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਗਰੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਤਲੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਚਿਤ੍ਤਜਾਤੋ ਰਾਜਪੁਰਿਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ – ''ਗਚ੍ਛਥ, ਭਣੇ, ਤਂ ਵੀਮਂਸਥ, ਸਚੇ ਅਮਨੁਸ੍ਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਦੇਵਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਆਕਾਸੇਨ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਨਾਗਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਥਵਿਯਂ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਥਾਲਦ੍ਧਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋਪਿ ਸਨ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਸਨ੍ਤਮਾਨਸੋ ਰੂਪਸੋਭਾਯ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਨਯਨਾਨਿ ਆਕਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਯੁਗਮਤ੍ਤਂ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਮਿਸ੍ਸਕਭਤ੍ਤਂ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਟ੍ਠਦ੍ਵਾਰੇਨੇਵ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡਵਪਬ੍ਬਤਚ੍ਛਾਯਾਯ ਪੁਰਤ੍ਥਾਭਿਮੁਖੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਕਾਰੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ਤਤੋ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਦੂਤਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਗਧਾਧਿਪਤਿ ਰਾਜਾ ਬਾਲਜਨੇਹਿ ਦੁਰਨੁਸਾਰੋ ਮੇਰੁਮਨ੍ਦਾਰਸਾਰੋ ਸਤ੍ਤਸਾਰੋ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਸ੍ਸਵਨੇਨੇਵ ਸਞ੍ਜਾਤਦਸ੍ਸਨਕੁਤੂਹਲੋ ਵੇਗੇਨ ਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡਵਪਬ੍ਬਤਾਭਿਮੁਖੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਾਨਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਕਤਾਨੁਞ੍ਞੋ ਬਨ੍ਧੁਜਨਸਿਨੇਹਸੀਤਲੇ ਸਿਲਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਨਾਮਗੋਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ – ''ਮਯ੍ਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਹਿ ਵਾ ਕਿਲੇਸਕਾਮੇਹਿ ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਹਞ੍ਹਿ ਪਰਮਾਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਅਨੇਕਪ੍ਪਕਾਰੇਨ

ਯਾਚਨ੍ਤੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ – ''ਅਦ੍ਧਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਭੂਤੇਨ ਪਨ ਤਯਾ ਪਠਮੰ ਮਮ ਵਿਜਿਤੰ ਆਗਨ੍ਤੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਪਵਿਟ੍ਠੋ।

> ''ਅਥ ਰਾਜਗਹੰ ਵਰਰਾਜਗਹੰ, ਨਰਰਾਜਵਰੇ ਨਗਰੰ ਤੁ ਗਤੇ।
> ਗਿਰਿਰਾਜਵਰੋ ਮੁਨਿਰਾਜਵਰੋ, ਮਿਗਰਾਜਗਤੋ ਸੁਗਤੋਪਿ ਗਤੋ''॥

ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਮਾਨੋ ਆਲ਼ਾਰਞ੍ਚ ਕਾਲਾਮੰ ਉਦਕਞ੍ਚ ਰਾਮਪੁਤ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ – ''ਨਾਯੰ ਮਗ੍ਗੋ ਬੋਧਿਯਾ''ਤਿ ਤੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਭਾਵਨੰ ਅਨਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤੁਕਾਮੋ ਉਰੁਵੇਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਰਮਣੀਯੋ ਵਤਾਯੰ ਭੂਮਿਭਾਗੋ''ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਾਸੰ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿ। ਲਕ੍ਖਣਪਰਿਗ੍ਗਾਹਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨੰ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਤ੍ਤਾ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚਾਤਿ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਜਨਾ ਪਠਮੰਯੇਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਗਾਮਨਿਗਮਰਾਜਧਾਨੀਸੁ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯੰ ਚਰਨ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਅਥ ਨੰ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਮਹਾਪਧਾਨੰ ਪਦਹਨ੍ਤੰ – ''ਇਦਾਨਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਰਿਵੇਣਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਾਦਿਕਾਯ ਵਤ੍ਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਪਟ੍ਠਹਮਾਨਾ ਸਨ੍ਤਿਕਾਵਚਰਾਵਸ੍ਸ ਅਹੇਸੁੰ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ – ''ਕੋਟਿਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਦੁਕ੍ਕਰੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਤਿਲਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਹਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ। ਸਬ੍ਬਸੋਪਿ ਆਹਾਰੁਪਚ੍ਛੇਦੰ ਅਕਾਸਿ। ਦੇਵਤਾਪਿ ਲੋਮਕੂਪੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬੋਜੰ ਉਪਹਾਰਯਮਾਨਾ ਪਕ੍ਖਿਪਿੰਸੁ।

ਅਥਸ੍ਸ ਤਾਯ ਨਿਰਾਹਾਰਤਾਯ ਪਰਮਕਿਸਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਕਾਯਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਕਾਯੋ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣੋ ਅਹੋਸਿ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ''ਨਾਯੰ ਮਗ੍ਗੋ ਬੋਧਿਯਾ''ਤਿ ਓਲ਼ਾਰਿਕੰ ਆਹਾਰੰ ਆਹਾਰੇਤੁੰ ਗਾਮਨਿਗਮੇਸੁ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰੰ ਆਹਰਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਾਕਤਿਕਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ, ਕਾਯੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਅਯੰ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤੰ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਇਦਾਨਿ ਗਾਮਨਿਗਮਰਾਜਧਾਨੀਸੁ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕੰ ਆਹਾਰੰ ਆਹਰਿਯਮਾਨੋ ਕਿੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਬਾਹੁਲ੍ਲਿਕੋ ਏਸ ਪਧਾਨਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤੋ, ਕਿੰ ਨੋ ਇਮਿਨਾ''ਤਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸੰ ਪਹਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਇਸਿਪਤਨੰ ਅਗਮੰਸੁ।

ਅਥ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਉਰੁਵੇਲਾਯੰ ਸੇਨਾਨਿਗਮੇ ਸੇਨਾਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸੁਜਾਤਾ ਨਾਮ ਦਾਰਿਕਾ ਅਹੋਸਿ । ਤਾਯ ਸਮ੍ਪਸਾਦਨਜਾਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨੰ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਦਿਬ੍ਬੋਜੰ ਮਧੁਪਾਯਾਸੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੇਰਞ੍ਜਰਾਯ ਪਟਿਸੋਤੰ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲ਼ਨਾਗਰਾਜੰ ਸੁਪਨ੍ਤੰ ਬੋਧੇਸਿ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨੇਰਞ੍ਜਰਾਤੀਰੇ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਸਮਲਙ੍ਕਤੇ ਨੀਲੋਭਾਸੇ ਮਨੋਰਮੇ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਦੇਵਤਾਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ। ਦੇਵਨਾਗਯਕ੍ਖਸਿਦ੍ਧਾਦਯੋ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨੇਹਿ ਪੂਜਯਿੰਸੁ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ **ਸੋਤ੍ਥਿਯੋ** ਨਾਮ ਤਿਣਹਾਰਕੋ ਤਿਣੰ ਆਦਾਯ ਪਟਿਪਥੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਆਕਾਰੰ ਞਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਅਦਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਿਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸਿਤਞ੍ਜਨਗਿਰਿਸਙ੍ਕਾਸੰ ਆਚਰਨ੍ਤਮਿਵ ਦਿਨਕਰਜਾਲੰ ਸਕਹਦਯਮਿਵ ਕਰੁਣਾਸੀਤਲੰ ਸੀਤਚ੍ਛਾਯੰ ਵਿਵਿਧਵਿਹਗਗਣਸਮ੍ਪਾਤਵਿਰਹਿਤੰ ਮਨ੍ਦਮਾਰੁਤੇਰਿਤਾਯ ਘਨਸਾਖਾਯ ਸਮਲਙ੍ਕਤੰ ਨਚ੍ਚਨ੍ਤਮਿਵ ਪੀਤਿਯਾ ਰਞ੍ਜਮਾਨਮਿਵ ਚ ਤਰੁਗਣਾਨੰ ਵਿਰੋਚਮਾਨਵਿਜਯਤਰੁਮਸ੍ਸਤ੍ਥਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲਮੁਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਦੁਮਰਾਜੰ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੁਤ੍ਤਰਦਿਸਾਭਾਗੇ ਠਿਤੋ ਤਾਨਿ ਤਿਣਾਨਿ ਅਗ੍ਗੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਾਲੇਸਿ। ਤਾਵਦੇਵ ਚੁਦ੍ਦਸਹਤ੍ਥੋ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਾਨਿ ਚ ਤਿਣਾਨਿ ਚਿਤ੍ਤਕਾਰੇਨ ਲੇਖਾਗਹਿਤਾਨਿ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁੰ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਚੁਦ੍ਦਸਹਤ੍ਥੇ ਤਿਣਸਨ੍ਥਰੇ ਤਿਸਨ੍ਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਵੀਰਿਯੰ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪੀਠੇ ਠਪਿਤਰਜਤਕ੍ਖਨ੍ਧੰ ਵਿਯ ਚ ਪਞ੍ਞਾਸਹਤ੍ਥੰ ਬੋਧਿਕ੍ਖਨ੍ਧੰ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਮਣਿਛਤ੍ਤੇਨ ਵਿਯ ਬੋਧਿਸਾਖਾਹਿ ਧਾਰਿਯਮਾਨੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੇ ਪਨਸ੍ਸ ਚੀਵਰੇ ਬੋਧਿਅਙ੍ਕੁਰਾ ਪਤਮਾਨਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟੇ ਪਵਾਲ਼ਾ ਵਿਯ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਵਿਰੋਚਯਿੰਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਯੇਵ ਵਸਵਤ੍ਤਿਮਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ – ‘‘ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰੋ ਮਮ ਵਿਸਯਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਕਾਮੋ, ਨ ਦਾਨਾਹਮਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਮਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਮਾਰਬਲਸ੍ਸ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰਬਲਮਾਦਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਮਾਰਸੇਨਾ ਮਾਰਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਥਾ ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਚ ਵਾਮਪਸ੍ਸਤੋ ਚ, ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਨ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ, ਉਦ੍ਧਂ ਨਵਯੋਜਨੁਬ੍ਬੇਧਾ ਅਹੋਸਿ। ਯਸ੍ਸਾ ਪਨ ਉਨ੍ਨਦਨ੍ਤਿਯਾ ਸਦ੍ਦੋ ਨਵਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਥਵਿਉਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਸੁਯ੍ਯਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਵਿਜਯੁਤ੍ਤਰਂ ਨਾਮ ਸਙ੍ਖਂ ਧਮਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਙ੍ਖੋ ਵੀਸਹਤ੍ਥਸਤਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਪਞ੍ਚਸਿਖੋ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਤਿਗਾਵੁਤਾਯਤਂ ਬੇਲੁਵਪਣ੍ਡੁਵੀਣਂ ਆਦਾਯ ਵਾਦਯਮਾਨੋ ਮਙ੍ਗਲਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਗੀਤਾਨਿ ਗਾਯਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੁਯਾਮੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਤਿਗਾਵੁਤਾਯਤਂ ਸਰਦਸਮਯਰਜਨਿਕਰਸਸ੍ਸਿਰਿਕਂ ਦਿਬ੍ਬਚਾਮਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਦਂ ਮਨ੍ਦਂ ਬੀਜਯਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਚ ਸਹਮ੍ਪਤਿ ਤਿਯੋਜਨਵਿਤ੍ਥਤਂ ਦੁਤਿਯਮਿਵ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਂ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਭਗਵਤੋ ਉਦ੍ਧਂ ਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਕਾਲ਼ੋਪਿ ਨਾਗਰਾਜਾ ਅਸੀਤਿਯਾ ਨਾਗਨਾਟਕਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਥੁਤਿਸਙ੍ਗੀਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਦੇਵਤਾਯੋ ਨਾਨਾਵਿਧੇਹਿ ਸੁਰਭਿਕੁਸੁਮਦਾਮਧੂਪਚੁਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਪੂਜਯਮਾਨਾ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਪਵਤ੍ਤਯਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ।

ਅਥ ਮਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਿਕਂ ਹਿਮਗਿਰਿਸਿਖਰਸਦਿਸਂ ਪਰਮਰੁਚਿਰਦਸ੍ਸਨਂ ਗਿਰਿਮੇਖਲਂ ਨਾਮ ਰਤਨਖਚਿਤਵਰਵਾਰਣਂ ਅਰਿਵਾਰਣਵਾਰਣਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਹੁਸਹਸ੍ਸਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਹਿਤਗ੍ਗਹਣੇਨ ਨਾਨਾਵੁਧਾਨਿ ਅਗ੍ਗਹਾਪੇਸਿ। ਮਾਰਪਰਿਸਾਪਿ ਅਸਿਫਰਸੁਸਰਸਤ੍ਤਿਸਬਲਾ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਧਨੁਮੁਸਲ-ਫਾਲ-ਸਙ੍ਕੁ-ਕੁਨ੍ਤ-ਤੋਮਰ-ਉਪਲ-ਲਗੁਲ਼-ਵਲਯ-ਕਣਯ-ਕਪ੍ਪਣ-ਚਕ੍ਕਕਟਕਧਾਰਾਰੁਰੁ- ਸੀਹ-ਖਗ੍ਗ-ਸਰਭ-ਵਰਾਹ-ਬਜਗਘ-ਵਾਨਰੋਰਗ-ਮਜ੍ਜਾਰੋਲੂਕਵਦਨਾ ਮਹਿਂਸ-ਪਸਦ-ਤੁਰਙ੍ਗ-ਦਿਰਦਾਦਿਵਦਨਾ ਚ ਨਾਨਾਭੀਮਵਿਰੂਪਬੀਭਚ੍ਛਕਾਯਾ ਮਨੁਸ੍ਸਯਕ੍ਖਪਿਸਾਚਸਦਿਸਕਾਯਾ ਚ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਮਾਨਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰਯਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਂ ਸਮੁਦਿਕ੍ਖਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤਤੋ ਮਾਰਬਲੇ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਮੁਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇਯੇਵ ਤੇਸਂ ਸਕ੍ਕਾਦੀਨਂ ਏਕੋਪਿ ਠਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਸਮ੍ਮੁਖਸਮ੍ਮੁਖਟ੍ਠਾਨੇਨੇਵ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਦੇਵਰਾਜਾ ਤਂ ਵਿਜਯੁਤ੍ਤਰਸਙ੍ਖਂ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਕੋਟਿਯਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਕਾਲ਼ੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬਨਾਟਕਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਯਂ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਸਤਿਕਂ ਮਞ੍ਜੇਰਿਕਨਾਗਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਨ ਮੁਖਂ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਏਕਦੇਵਤਾਪਿ ਤਤ੍ਥ ਠਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਸੁਞ੍ਞਵਿਮਾਨੇ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਵਿਯ ਏਕਕੋਵ ਨਿਸੀਦਿ। ‘‘ਇਦਾਨਿ ਮਾਰੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪਠਮਮੇਵ ਅਨੇਕਰੂਪਾਨਿ ਅਨਿਟ੍ਠਾਨਿ ਦੁਨ੍ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁਂ।

‘‘ਪਮਤ੍ਤਬਨ੍ਧੁਸ੍ਸ ਚ ਯੁਦ੍ਧਕਾਲੇ, ਤਿਲੋਕਬਨ੍ਧੁਸ੍ਸ ਚ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ।
ਉਕ੍ਕਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਨਿਪਤਿਂਸੁ ਘੋਰਾ, ਧੂਮਨ੍ਧਕਾਰਾ ਚ ਦਿਸਾ ਅਹੇਸੁਂ॥

‘‘ਅਚੇਤਨਾਯਮ੍ਪਿ ਸਚੇਤਨਾ ਯਥਾ, ਗਤਾ ਵਿਯੋਗਂ ਪਤਿਨੇਵ ਕਾਮਿਨੀ।
ਲਤੇਵ ਵਾਤਾਭਿਹਤਾ ਸਸਾਗਰਾ, ਪਕਮ੍ਪਿ ਨਾਨਾਸਧਰਾ ਧਰਾ ਮਹੀ॥

‘‘ਅਹੇਸੁਮੁਦ੍ਧੂਤਜਲਾ ਸਮੁਦ੍ਦਾ, ਵਹਿਂਸੁ ਨਜ੍ਜੋ ਪਟਿਲੋਮਮੇਵ।
ਕੂਟਾਨਿ ਨਾਨਾਤਰੁਸਙ੍ਘਟਾਨਿ, ਭੇਤ੍ਵਾ ਗਿਰੀਨਂ ਪਥਵਿਂ ਭਜਿਂਸੁ॥

‘‘ਪਵਾਯਿ ਵਾਤੋ ਫਰੁਸੋ ਸਮਨ੍ਤਾ, ਨਿਘਟ੍ਟਸਦ੍ਦੋ ਤੁਮੁਲੋ ਅਹੋਸਿ।
ਭਜਿਤ੍ਥ ਘੋਰਂ ਰਵਿਰਨ੍ਧਕਾਰਂ, ਕਬਨ੍ਧਰੂਪਂ ਗਗਨੇ ਚਰਿਤ੍ਥ॥

‘‘ਏਵਂਪਕਾਰਂ ਅਸਿਵਂ ਅਨਿਟ੍ਠਂ, ਆਕਾਸਗਂ ਭੂਮਿਗਤਞ੍ਚ ਘੋਰਂ।

ਅਨੇਕਰੂਪੰ ਕਿਰ ਦੁਨ੍ਨਿਮਿਤ੍ਤੁੰ, ਅਹੋਸਿ ਮਾਰਾਗਮਨੇ ਸਮਨ੍ਤਾ॥

''ਤੰ ਦੇਵਦੇਵਂ ਅਭਿਹਨ੍ਤੁਕਾਮੰ, ਕਾਮੰ ਤੁ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਨ ਦੇਵਸਙ੍ਘਾ।
ਹਾਹਾਤਿ ਸਦ੍ਦੂੰ ਅਨੁਕਮ੍ਪਮਾਨਾ, ਅਕੰਸੁ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਮਰਙ੍ਗਨਾਹਿ॥

''ਪਚ੍ਛਾਪਿ ਪਸ੍ਸਿੰਸੁ ਸੁਦਨ੍ਤੁਰੂਪੰ, ਦਿਸਾਵਿਦਿਸਾਸੁ ਪਲਾਯਮਾਨੰ।
ਸਅਨ੍ਤੁਕੰ ਤੰ ਸਬਲੰ ਅਨੇਕੰ, ਹਤ੍ਥੇ ਚ ਥਰੂ ਚ ਪਾਤਾ ਤਯਿੰਸੁ॥

''ਵਿਹਙ੍ਗਮਾਨੰ ਗਰੁਲੋਵ ਮਜ੍ਝੇ, ਮਜ੍ਝੇ ਮਿਗਾਨੰ ਪਰਮੋਵ ਸੀਹੋ।
ਮਹਾਯਸੋ ਮਾਰਬਲਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ, ਵਿਸਾਰਦੋ ਵੀਤਭਯੋ ਨਿਸੀਦਿ''॥

ਅਥ ਮਾਰੋ – ''ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੰ ਭਿੰਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਾਤਵਸ੍ਸੰ ਪਹਰਣਵਸ੍ਸੰ ਪਾਸਾਣਵਸ੍ਸੰ ਪੁਨ ਅਙ੍ਗਾਰਕੁਕ੍ਕੁਲਵਾਲੁਕਕਲਲਨ੍ਧਕਾਰਵੁਟ੍ਠੀਹਿ ਨਵਹਿ ਮਾਰਇਦ੍ਧੀਹਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੁੰ ਪਲਾਪੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਕੁਦ੍ਧਮਾਨਸੋ – ''ਕਿੰ, ਭਣੇ, ਤਿਟ੍ਠਥ, ਇਮੰ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਮਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੰ ਕਰੋਥ, ਗਣ੍ਹਥ ਹਨਥ ਛਿਨ੍ਦਥ ਬਨ੍ਧਥ ਨ ਮੁਞ੍ਚਥ ਪਲਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਮਾਰਪਰਿਸੰ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਞ੍ਚ ਗਿਰਿਮੇਖਲਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਕਰੇਨ ਸਰੰ ਭਮਯਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੁੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ – ''ਭੋ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥ, ਉਟ੍ਠਹ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾ''ਤਿ ਆਹ। ਮਾਰਪਰਿਸਾਪਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਅਤਿਘੋਰੰ ਪੀਲਮਕਾਸਿ। ਅਥ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ – ''ਕਦਾ ਤੇ ਪੂਰਿਤਾ, ਮਾਰ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਤ੍ਥਾਯ ਪਾਰਮੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਚਨਾਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥੰ ਪਥਵਿਂ ਨਿਨ੍ਨਾਮੇਸਿ। ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਚੁਦ੍ਦਸਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਦਸਸਤਸਹਸ੍ਸਯੋਜਨਬਹਲਾਨਿ ਪਥਵਿਸਨ੍ਧਾਰਕਾਨਿ ਵਾਤੁਦਕਾਨਿ ਪਠਮੰ ਕਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਤਦਨ੍ਤੁਰੰ ਚਤੁਨਹੁਤਾਧਿਕਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤਸਹਸ੍ਸਬਹਲਾ ਅਯੰ ਮਹਾਪਥਵੀ ਛਧਾ ਪਕਮ੍ਪਿਤ੍ਥ। ਉਪਰਿ ਆਕਾਸੇ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਚ ਅਸਨੀ ਚ ਫਲਿੰਸੁ। ਅਥ ਗਿਰਿਮੇਖਲਦਿਰਦੋ ਜਣ੍ਣੁਕੇਨ ਪਤਿ। ਮਾਰੋ ਗਿਰਿਮੇਖਲਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭੂਮਿਯੰ ਪਤਿ। ਮਾਰਪਰਿਸਾਪਿ ਦਿਸਾਵਿਦਿਸਾਸੁ ਭੁਸਮੁਟ੍ਠਿ ਵਿਯ ਵਿਕਿਰਿੰਸੁ।

ਅਥ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋਪਿ ਤੰ ਸਮਾਰੰ ਮਾਰਬਲੰ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਵੀਰਿਯਪਞ੍ਞਾਦੀਨੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਰਮੀਨਮਾਨੁਭਾਵੇਨ ਵਿਦ੍ਧੰਸੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਯਾਮੇ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸੰ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁੰ ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਆਚਿਣ੍ਣੇ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰੇ ਞਾਣੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਨਾਪਾਨਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਪਾਦਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਅਧਿਗਤੇਨ ਚਤੁਤ੍ਥਮਗ੍ਗੇਨ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸੇ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਚਿਣ੍ਣੰ –

''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸੰਸਾਰੰ, ਸਨ੍ਧਾਵਿਸ੍ਸੰ ਅਨਿਬ੍ਬਿਸੰ।
ਗਹਕਾਰੰ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਜਾਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ॥

''ਗਹਕਾਰਕ ਦਿਟ੍ਠੋਸਿ, ਪੁਨ ਗੇਹੰ ਨ ਕਾਹਸਿ।
ਸਬ੍ਬਾ ਤੇ ਫਾਸੁਕਾ ਭਗ੍ਗਾ, ਗਹਕੂਟੰ ਵਿਸਙ੍ਖਤੰ।
ਵਿਸਙ੍ਖਾਰਗਤੰ ਚਿਤ੍ਤੁੰ, ਤਣ੍ਹਾਨੰ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੩-੧੫੪) –

ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ।

ਸਨ੍ਤਿਕੇਨਿਦਾਨਕਥਾ

ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਅਹਂ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾਨਿ ਇਮਸ੍ਸ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਸਨ੍ਧਾਵਿਂ, ਅਯਂ ਮੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਵਿਜਯਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਮਙ੍ਗਲਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ, ਏਤ੍ਥ ਮੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਯਾਵ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਨ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੋ, ਨ ਤਾਵ ਇਤੋ ਵੁਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਸੀਦਿ। ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ – ‘‘ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਏਕਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਪਟਿਸਂਵੇਦੀ’’ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧)।

ਅਥੇਕਚ੍ਚਾਨਂ ਦੇਵਤਾਨਂ – ‘‘ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਤਾਵ ਨੂਨ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਸ੍ਸ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ। ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਆਲਯਂ ਨ ਵਿਜਹਤੀ’’ਤਿ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾਨਂ ਵਿਤਕ੍ਕਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਾਸਂ ਵਿਤਕ੍ਕੂਪਸਮਨਤ੍ਥਂ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਏਵਂ ਇਮਿਨਾ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਨ ਦੇਵਤਾਨਂ ਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਤੋ ਈਸਕਂ ਪਾਚੀਨਨਿਸ੍ਸਿਤੇ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸਾਭਾਗੇ ਠਤ੍ਵਾ – ‘‘ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਤ ਮੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖਜੇਯਜਾਨਿ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪੂਰਿਤਾਨਂ ਪਾਰਮੀਨਂ ਫਲਾਧਿਗਮਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਞ੍ਚ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਅਨਿਮਿਸੇਹਿ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ, ਤਂ ਠਾਨਂ **ਅਨਿਮਿਸਚੇਤਿਯਂ** ਨਾਮ ਜਾਤਂ।

ਅਥ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਚ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਚ ਅਨ੍ਤਰਾ ਚਙ੍ਕਮਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਪਚ੍ਛਿਮਤੋ ਆਯਤੇ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ, ਤਂ ਠਾਨਂ **ਰਤਨਚਙ੍ਕਮਚੇਤਿਯਂ** ਨਾਮ ਜਾਤਂ।

ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਪਨ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਬੋਧਿਤੋ ਪਚ੍ਛਿਮੁਤ੍ਤਰਦਿਸਾਭਾਗੇ ਦੇਵਤਾ ਰਤਨਘਰਂ ਮਾਪਯਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕਂ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ, ਤਂ ਪਨ ਠਾਨਂ **ਰਤਨਘਰਚੇਤਿਯਂ** ਨਾਮ ਜਾਤਂ।

ਏਵਂ ਭਗਵਾ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲਾ ਯੇਨ **ਅਜਪਾਲਨਿਗ੍ਰੋਧੋ** ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਞ੍ਚ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ **ਮੁਚਲਿਨ੍ਦ**ਮੂਲਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਹਵਦ੍ਦਲਿਕਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸੀਤਾਦਿਪਟਿਬਾਹਨਤ੍ਥਂ ਮੁਚਲਿਨ੍ਦੇਨ ਨਾਗਰਾਜੇਨ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਭੋਗੇਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਸਮ੍ਬਾਧਾਯ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦਿਯਮਾਨੋ ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਯਤਨਮੂਲਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ। ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦਿਯਮਾਨੋਵ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਤ੍ਤ ਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ। ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਭਗਵਤੋ ਨੇਵ ਮੁਖਧੋਵਨਂ ਨ ਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨਂ ਨਾਹਾਰਕਿਚ੍ਚਂ ਅਹੋਸਿ, ਫਲਸੁਖੇਨੇਵ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸਤਿਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇਨ ਉਪਨੀਤੇਨ ਨਾਗਲਤਾਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠੇਨ ਚ ਅਨੋਤਤ੍ਤੁਦਹੋਦਕੇਨ ਚ ਮੁਖਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ **ਰਾਜਾਯਤਨ**ਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ **ਤਪੁਸ੍ਸਭਲ੍ਲਿਕਾ** ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਾਣਿਜਾ ਞਾਤਿਸਾਲੋਹਿਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਆਹਾਰਦਾਨੇ ਉਸ੍ਸਾਹਿਤਾ ਮਨ੍ਥਞ੍ਚ ਮਧੁਪਿਣ੍ਡਿਕਞ੍ਚ ਆਦਾਯ – ‘‘ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਭਗਵਾ ਇਮਂ ਆਹਾਰਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯਾ’’ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਭਗਵਾ ਪਾਯਾਸਪਟਿਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇਯੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਤ੍ਤਾ – ‘‘ਨ ਖੋ ਤਥਾਗਤਾ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਆਹਾਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਕਿਮ੍ਹਿ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਇਮਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਚਤੂਹਿ ਦਿਸਾਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਇਨ੍ਦਨੀਲਮਣਿਮਯੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਤ੍ਤੇ ਉਪਨਾਮੇਸੁਂ। ਭਗਵਾ ਤੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਪੁਨ ਮੁਗ੍ਗਵਣ੍ਣੇ ਸਿਲਾਮਯੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਤ੍ਤੇ ਉਪਨਾਮੇਸੁਂ। ਭਗਵਾ ਤੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੀਭਾਵਂ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਚ੍ਚਗ੍ਘੇ ਸੇਲਮਯੇ ਪਤ੍ਤੇ ਆਹਾਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਮਕਾਸਿ। ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਭਾਤਰੋ ਵਾਣਿਜਾ ਬੁਦ੍ਧਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸਰਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਵਾਚਿਕਾ ਉਪਾਸਕਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਪੁਨ ਅਜਪਾਲਨਿਗ੍ਰੋਧਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਧਿਗਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਗਮ੍ਭੀਰਤੰ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਆਚਿਣ੍ਣੋ – ‘‘ਅਧਿਗਤੋ ਖੋ ਮਜਾਯੰ ਧਮ੍ਮੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੬੪; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੧; ੨.੩੩੭; ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨; ਮਹਾਵ॰ ੭) ਪਰੇਸੰ ਧਮ੍ਮੰ ਅਦੇਸੇਤੁਕਾਮਤਾਕਾਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤੋ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਅਥ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸਹਮ੍ਪਤਿ** ‘‘ਨਸ੍ਸਤਿ ਵਤ ਭੋ ਲੋਕੋ, ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਵਤ ਭੋ ਲੋਕੋ’’ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੬੬; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੨; ੨.੩੩੮; ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨; ਮਹਾਵ॰ ੮) ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਸਕ੍ਕਸੁਯਾਮਸਨ੍ਤੁਸਿਤਨਿਮ੍ਮਾਨਰਤਿਪਰਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤਿਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ – ‘‘ਦੇਸੇਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੬੬; ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੮੨; ੨.੩੩੮; ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੭੨; ਮਹਾਵ॰ ੮) ਨਯੇਨ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਯਾਚਿ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਦਤ੍ਵਾ – ‘‘ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਅਹੰ ਪਠਮੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਆਲ਼ਾਰੁਦਕਾਨੰ ਕਾਲਙ੍ਕਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ – ‘‘ਬਹੂਪਕਾਰਾ ਖੋ ਮੇ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ’’ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਮਨਸਿਕਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ – ‘‘ਕਹੰ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਏਤਰਹਿ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ – ‘‘ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ – ‘‘ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਕਤਿਪਾਹੰ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਸਾਮਨ੍ਤੇਯੇਵ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਆਸਾਲ਼੍ਹਿਪੁਣ੍ਣਮਿਯੰ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਯੋਜਨਮਗ੍ਗੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੰ **ਉਪਕੰ** ਨਾਮ ਆਜੀਵਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤੰਦਿਵਸੰਯੇਵ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਇਸਿਪਤਨੰ ਅਗਮਾਸਿ।

ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾ ਪਨ ਤਥਾਗਤੰ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ – ‘‘ਅਯੰ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਪਚ੍ਚਯਬਾਹੁਲ੍ਲਾਯ ਆਵਤ੍ਤੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਕਾਯੋ ਪੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਅਭਿਵਾਦਨਾਦੀਨਿ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਆਸਨਮਤ੍ਤੰ ਪਨ ਪਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯਾਮਾ’’ਤਿ ਕਤਿਕੰ ਅਕੰਸੁ। ਭਗਵਾ ਤੇਸੰ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇਸੁ ਅਨੋਧਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਫਰਣਸਮਤ੍ਥੰ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੰ ਸੰਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਓਧਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫਰਿ। ਤੇ ਭਗਵਤੋ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫੁਟ੍ਠਾ ਤਥਾਗਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਸਕਾਯ ਕਤਿਕਾਯ ਸਣ੍ਠਾਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਅਭਿਵਾਦਨਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਅਕੰਸੁ। ਵਿਤ੍ਥਾਰਕਥਾ **ਵਿਨਯਮਹਾਵਗ੍ਗਾ**ਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵੰ ਤੇ ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਾਲ਼੍ਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤਯੋਗੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕੋਟੀਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯੇ ਥੇਰੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੰ** ਦੇਸੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਅਞ੍ਞਾਸਿਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਦੇਸਨਾਨੁਸਾਰੇਨ ਞਾਣੰ ਪੇਸੇਨ੍ਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕੋਟੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

੧. ‘‘ਅਹਮੇਤਰਹਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਗੋਤਮੋ ਸਕ੍ਯਵਡ੍ਢਨੋ।
ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮੰ॥

੨. ‘‘ਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਯਾਚਿਤੋ ਸਨ੍ਤੋ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤਯਿੰ।
ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨੰ ਕੋਟੀਨੰ, ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਹ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। **ਏਤਰਹੀ**ਤਿ ਅਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ। **ਸਕ੍ਯਵਡ੍ਢਨੋ**ਤਿ ਸਾਕਿਯਕੁਲਵਡ੍ਢਨੋ। ‘‘ਸਕ੍ਯਪੁਙ੍ਗਵੋ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ। **ਪਧਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਵਾਯਮਿਤ੍ਵਾ, ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨੰ ਕੋਟੀਨ**ਨ੍ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਕਥਾਯ ਅਞ੍ਞਾਸਿਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਤ੍ਥੇਰਪ੍ਪਮੁਖਾਨੰ ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕੋਟੀਨੰ ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਭਗਵਾ ਅਤੀਤੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨਾਗਤੰ ਅਭਿਸਮਯੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ –

੩. ''ਤਤੋ ਪਰਞ੍ਞ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ, ਨਰਦੇਵਸਮਾਗਮੇ।
ਗਣਨਾਯ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥ – ਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਨਰਦੇਵਸਮਾਗਮੇ**ਤਿ ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਮਹਾਮਙ੍ਗਲਸਮਾਗਮੇ ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ **ਮਙ੍ਗਲਸੁਤ੍ਤ**ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ (ਖੁ॰ ਪਾ॰ ੫.੧ ਆਦਯੋ; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੨੬੧ ਆਦਯੋ) ਗਣਨਪਥਂ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾਨਂ ਨਰਦੇਵਾਨਂ। **ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ**ਤਿ ਹੇਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਨਾਗਤਵਚਨੇ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਸੋਤਪਤਿਤਤ੍ਤਾ ''ਅਹੂ''ਤਿ ਅਤੀਤਵਚਨਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਕਾਲਵਿਪਰਿਯਾਯਵਸੇਨ ਵਾ। ਏਸ ਨਯੋ ਇਤੋ ਪਰੇਸੁ ਈਦਿਸੇਸੁ ਵਚਨੇਸੁ ਚ। ਪੁਨ **ਰਾਹੁਲੋਵਾਦਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤ**ਦੇਸਨਾਯ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੪੧੬ ਆਦਯੋ) ਗਣਨਪਥਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਸਤ੍ਤੇ ਅਭਿਸਮਯਾਮਤਪਾਨਂ ਪਾਯੇਸਿ। ਅਯਂ ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੪. ''ਇਧੇਵਾਹਂ ਏਤਰਹਿ, ਓਵਦਿਂ ਮਮ ਅਤ੍ਰਜਂ।
ਗਣਨਾਯ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਭਗਵਤੋ ਕਿਰ ਏਕੋਵ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪਾਦੀਨਂ ਜਟਿਲਾਨਂ ਸਹਸ੍ਸਂ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾਨਂ ਅਡ੍ਢਤ੍ਤਿਯਸਤਾਨੀਤਿ ਇਮੇਸਂ ਅਡ੍ਢਤੇਲ਼ਸਸਤਾਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

੫. ''ਏਕੋਸਿ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਮੇ, ਸਾਵਕਾਨਂ ਮਹੇਸਿਨਂ।
ਅਡ੍ਢਤੇਲ਼ਸਸਤਾਨਂ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਾਸਿ ਸਮਾਗਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਕੋਸੀ**ਤਿ ਏਕੋਵ ਆਸਿ। **ਅਡ੍ਢਤੇਲ਼ਸਸਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਪਞ੍ਞਾਸਾਧਿਕਾਨਂ ਦ੍ਵਾਦਸਸਤਾਨਂ। **ਭਿਕ੍ਖੂਨਾਸੀ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਸਿ । ਤੇਸਂ ਪਨ ਮਜ੍ਝਗਤੋ ਭਗਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੬. ''ਵਿਰੋਚਮਾਨੋ ਵਿਮਲੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝਗੋ।
ਦਦਾਮਿ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਸਬ੍ਬਂ, ਮਣੀਵ ਸਬ੍ਬਕਾਮਦੋ''ਤਿ॥ – ਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਰੋਚਮਾਨੋ**ਤਿ ਅਨਨ੍ਤਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਵਿਰੋਚਮਾਨੋ। **ਵਿਮਲੋ**ਤਿ ਵਿਗਤਰਾਗਾਦਿਕਿਲੇਸਮਲੋ। **ਮਣੀਵ ਸਬ੍ਬਕਾਮਦੋ**ਤਿ ਚਿਨ੍ਤਾਮਣਿ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਕਾਮਦਦੋ ਅਹਮ੍ਪਿ ਇਚ੍ਛਿਤਂ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸੁਖਵਿਸੇਸਂ ਦੇਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਦਾਨਿ ਪਤ੍ਥਿਤਪਤ੍ਥਨਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੭. ''ਫਲਮਾਕਙ੍ਖਮਾਨਾਨਂ, ਭਵਚ੍ਛਨ੍ਦਜਹੇਸਿਨਂ।
ਚਤੁਸਚ੍ਚਂ ਪਕਾਸੇਮਿ, ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਪਾਣਿਨ''ਨ੍ਤਿ॥ – ਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾਦਿਕਂ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਫਲਂ। **ਭਵਚ੍ਛਨ੍ਦਜਹੇਸਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਭਵਤਣ੍ਹਾਪਹਾਯਿਨਂ, ਭਵਤਣ੍ਹਂ ਪਜਹਿਤੁਕਾਮਾਨਂ। **ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯਾ**ਤਿ ਅਨੁਦ੍ਦਯਾਯ।

੮. ਇਦਾਨਿ ਚਤੁਸਚ੍ਚਪ੍ਪਕਾਸਨੇ, ਅਭਿਸਮਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ "**ਦਸਵੀਸਸਹਸ੍ਸਾਨ**"ਨ੍ਤਿ ਆਦਿਮਾਹ।

ਤਤ੍ਥ **ਦਸਵੀਸਸਹਸ੍ਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ। **ਏਕਦ੍ਵਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨਵਮਦਸਮਗਾਥਾ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਾਵ।

੧੧-੧੨. ਏਕਾਦਸਮਦ੍ਵਾਦਸਮਗਾਥਾਸੁ **ਇਦਾਨੇਤਰਹੀ**ਤਿ ਉਭੋਪਿ ਏਕਤ੍ਥਾ, ਵੇਨੇਯ੍ਯਜਵਸੇਨ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਾ ਵਿਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਥ ਵਾ **ਇਦਾਨੀ**ਤਿ ਮਯਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ। **ਏਤਰਹੀ**ਤਿ ਮਯਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੇ। **ਅਪਤ੍ਤਮਾਨਸਾ**ਤਿ ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਅਰਹਤ੍ਤਫਲਾ। **ਅਰਿਯਦ੍ਧਜਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯਂ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ। **ਥੋਮਯਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਪਸਂਸਨ੍ਤਾ। **ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਨਾਗਤੇ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਂਸਾਰਸਰਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਂਸਾਰਸਾਗਰਂ।

ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਤਨਗਰਾਦਿਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ –

੧੩. ''ਨਗਰਂ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁ ਮੇ, ਰਾਜਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਪਿਤਾ।
ਮਯ੍ਹਂ ਜਨੇਤ੍ਤਿਕਾ ਮਾਤਾ, ਮਾਯਾਦੇਵੀਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

੧੪. ''ਏਕੂਨਤਿਂਸਵਸ੍ਸਾਨਿ, ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਹਂ ਵਸਿਂ।
ਰਮ੍ਮੋ ਸੁਰਮ੍ਮੋ ਸੁਭਕੋ, ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਮੁਤ੍ਤਮਾ॥

੧੫. ''ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਨਾਰਿਯੋ ਸਮਲਙ੍ਕਤਾ।
ਭਦ੍ਦਕਚ੍ਚਾਨਾ ਨਾਮ ਨਾਰੀ, ਰਾਹੁਲੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਰਜੋ॥

੧੬. ''ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਚਤੁਰੋ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਅਸ੍ਸਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂ।
ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਂ ਪਧਾਨਚਾਰਂ, ਅਚਰਿਂ ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਅਹਂ॥

੧੭. ''ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਇਸਿਪਤਨੇ, ਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤਂ ਮਯਾ।
ਅਹਂ ਗੋਤਮਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਸਰਣਂ ਸਬ੍ਬਪਾਣਿਨਂ॥

੧੮. ''ਕੋਲਿਤੋ ਉਪਤਿਸ੍ਸੋ ਚ, ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸਨ੍ਤਿਕਾਵਚਰੋ ਮਮ।
ਖੇਮਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਚ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ॥

੧੯. ''ਚਿਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਾਲ਼ਵਕੋ ਚ, ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਾਕੁਪਾਸਕਾ।
ਨਨ੍ਦਮਾਤਾ ਚ ਉਤ੍ਤਰਾ, ਅਗ੍ਗੁਪਟ੍ਠਾਕੁਪਾਸਿਕਾ॥

੨੦. ''ਅਹਂ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਮੂਲਮ੍ਹਿ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾ ਸਦਾ ਮਯ੍ਹਂ, ਸੋਲ਼ਸਹਤ੍ਥਮੁਗ੍ਗਤਾ॥

੨੧. ''ਅਪ੍ਪਂ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਆਯੁ, ਇਦਾਨੇਤਰਹਿ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋਹਂ, ਤਾਰੇਮਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

੨੨. ''ਠਪਯਿਤ੍ਵਾਨ ਧਮ੍ਮੁਕ੍ਕਂ, ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਜਨਬੋਧਨਂ।
ਅਹਮ੍ਪਿ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ, ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਾਵਕਸਙ੍ਘਤੋ।

ਇਧੇਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਂ, ਅਗ੍ਗੀਵਾਹਾਰਸਙ੍ਖਯਾ’’ਤਿ॥ – ਆਦਿਮਾਹ।

ਮਮ ਪਨ ਰਮ੍ਮਸੁਰਮ੍ਮਸੁਭਨਾਮਕਾ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦਾ ਨਵਭੂਮਿਕਸਤ੍ਤਭੂਮਿਕਪਞ੍ਚਭੂਮਿਕਾ, ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਸਹਸ੍ਸਾ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ, ਯਸੋਧਰਾ ਨਾਮ ਮਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ , ਸੋਹਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਯਾਨੇਨ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂ। ਤਤੋ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਉਰੁਵੇਲਾਯਂ ਸੇਨਾਨਿਗਮੇ ਸੇਨਾਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਧੀਤਾਯ ਸਮ੍ਪਸਾਦਜਾਤਾਯ ਸੁਜਾਤਾਯ ਨਾਮ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸੋਤ੍ਥਿਯੇਨ ਨਾਮ ਤਿਣਹਾਰਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਾਵਕਸਙ੍ਘਤੋ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਾਵਕਸਙ੍ਘੇਨ। **ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਅਗ੍ਗੀਵਾਹਾਰਸਙ੍ਖਯਾ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿ ਵਿਯ ਇਨ੍ਧਨਕ੍ਖਯੇਨ ਯਥਾ ਅਗ੍ਗਿ ਨਿਰੁਪਾਦਾਨੋ ਨਿਬ੍ਬਾਯਤਿ, ਏਵਂ ਅਹਮ੍ਪਿ ਨਿਰੁਪਾਦਾਨੋ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਡਝਕ਼ਿ.**ਚ ਅਤੁਲਤੇਜਾਨੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਯੁਗਾਦੀਨਿ ਤਾਨਿ ਅਸਦਿਸਤੇਜਾਨਿ। **ਇਮਾਨਿ ਚ ਦਸਬਲਾਨੀ**ਤਿ ਏਤਾਨਿ ਚ ਸਾਰੀਰਦਸਬਲਾਨਿ **ਗੁਣਧਾਰਣੋ ਦੇਹੋ**ਤਿ ਛਅਸਾਧਾਰਣਞਾਣਾਦਿਗੁਣਧਰੋ ਅਯਂ ਦੇਹੋ ਚ। **ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਏਤਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤੁਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਨਨੂ**ਤਿ ਅਯਂ ਅਨੁਮਤਿਅਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਰਿਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਸਾਰਧੁਵਸਾਰਰਹਿਤਤ੍ਤਾ ਤੁਚ੍ਛਾ, ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਪਨ ਸਙ੍ਖਤਂ ਖਯਧਮ੍ਮਂ ਵਯਧਮ੍ਮਂ ਵਿਰਾਗਧਮ੍ਮਂ ਨਿਰੋਧਧਮ੍ਮਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਭਾਵਤੋ ਅਨਿਚ੍ਚਂ, ਉਪ੍ਪਾਦਾਦਿਪਟਿਪੀਲ਼ਿਤਤ੍ਤਾ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਅਵਸਵਤ੍ਤਨਤੋ ਅਨਤ੍ਤਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਲਕ੍ਖਣਤ੍ਤਯਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਮਤਮਸਙ੍ਖਤਂ ਅਚ੍ਚੁਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਅਧਿਗਚ੍ਛਥ। ਅਯਂ ਵੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨੁਸਾਸਨੀ ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਾਸਨਂ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਸਮ੍ਪਾਦੇਥਾਤਿ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕਿਰ ਦੇਵਤਾਨਂ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਨੁਪਾਦਾਯ ਆਸਵੇਹਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਵਿਮੁਚ੍ਚਿਂਸੁ। ਸੇਸਮਗ੍ਗਫਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਪਨ ਗਣਨਪਥਂ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਏਵਂ ਭਗਵਾ ਕਪ੍ਪਨਾਮਜਾਤਿਆਦਿਵਵਤ੍ਥਿਤਂ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਂ ਆਕਾਸੇ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋਵ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਜਨਂ ਵਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਵਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਪਨ ਭਗਵਤਿ ਲੋਕਨਾਥੇ ਸਿਖਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਏਕਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ । ਤਤੋ ਮਹਾਮੇਘੋ ਪੋਕ੍ਖਰਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਿ। ਤਙ੍ਖਣੇ ਉਦਕਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤੇਮੇਤੁਕਾਮੋਵ ਤੇਮੇਤਿ, ਅਤੇਮਿਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਏਕਬਿਨ੍ਦੁਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਪਤਤਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਚਿਤ੍ਤਜਾਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ – ‘‘ਅਹੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਅਹੋ ਅਬ੍ਭੁਤ’’ਨ੍ਤਿ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ – ‘‘ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਮਯ੍ਹਂ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਪੋਕ੍ਖਰਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਿ, ਅਤੀਤੇਪਿ ਵਸ੍ਸੀ’’ਤਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇ**ਸ੍ਸਨ੍ਤਰਜਾਤਕਂ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੧੬੫੫ ਆਦਯੋ) ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਸਾਤ੍ਥਿਕਾ ਜਾਤਾ। ਤਤੋ ਭਗਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਵਿਹਾਰਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਇਤਿ ਮਧੁਰਤ੍ਥਵਿਲਾਸਿਨਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਟ੍ਠਕਥਾਯ

ਗੋਤਮਬੁਦ੍ਧਵਂਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿਮੋ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ।

੨੮. ਬੁਦ੍ਧਪਕਿਣ੍ਣਕਕਥਾ

‘ਅਪਰਿਮੇਯਿਜਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਚਤੁਰੋ ਆਸੁਂ වਿਨਾਯਕਾ’’ਤਿਆਦਿਕਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਗਾਥਾ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਕੇਹਿ ਠਪਿਤਾ ਨਿਗਮਨਗਾਥਾਤਿ වੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸੇਸਗਾਥਾਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟਮੇවਾਤਿ।

වੇਮਤ੍ਤੁਕਥਾ

ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਸਕਲੇਪਿ ਬੁਦ੍ਧවਂਸੇ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਨਂ ਪਞ੍ਚවੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ **ਅਟ੍ਠ වੇਮਤ੍ਤਾਨਿ** වੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਕਤਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ? ਆਯੁවੇਮਤ੍ਤੁਂ, ਪਮਾਣවੇਮਤ੍ਤੁਂ, ਕੁਲවੇਮਤ੍ਤੁਂ, ਪਧਾਨවੇਮਤ੍ਤੁਂ, ਰਸ੍ਮਿවੇਮਤ੍ਤੁਂ, ਯਾਨවੇਮਤ੍ਤੁਂ, ਬੋਧਿවੇਮਤ੍ਤੁਂ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕවੇਮਤ੍ਤੁਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਆਯੁවੇਮਤ੍ਤੁਂ** ਨਾਮ ਕੇਚਿ ਦੀਘਾਯੁਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਕੇਚਿ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ ਪਦੁਮੋ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੋ ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ ਤਿਸ੍ਸੋਤਿ ਇਮੇ ਨව ਬੁਦ੍ਧਾ වਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਮਙ੍ਗਲੋ ਸੁਮਨੋ ਸੋਭਿਤੋ ਨਾਰਦੋ ਸੁਮੇਧੋ ਸੁਜਾਤੋ ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ ਫੁਸ੍ਸੋਤਿ ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨවੁਤਿවਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਰੇවਤੋ වੇਸ੍ਸਭੂ ਚਾਤਿ ਇਮੇ ਦ੍වੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਸਟ੍ਠਿවਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। වਿਪਸ੍ਸੀ ਭਗවਾ ਅਸੀਤਿවਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੋਸਿ। ਸਿਖੀ ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਕੋਣਾਗਮਨੋ ਕਸ੍ਸਪੋਤਿ ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਯਥਾਕ੍ਕਮੇਨ ਸਤ੍ਤਤਿਚਤ੍ਤਾਲੀਸਤਿਂਸවੀਸවਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਯੁਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਭਗවਤੋ වਸ੍ਸਸਤਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਹੋਸਿ। ਉਪਚਿਤਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਭਾਰਾਨਂ ਦੀਘਾਯੁਕਸਂවਤ੍ਤਨਿਯਕਮ੍ਮਸਮੁਪੇਤਾਨਮ੍ਪਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਯੁਗවਸੇਨ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਪਞ੍ਚවੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਆਯੁවੇਮਤ੍ਤੁਂ ਨਾਮ।

ਪਮਾਣවੇਮਤ੍ਤੁਂ ਨਾਮ ਕੇਚਿ ਦੀਘਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਕੇਚਿ ਰਸ੍ਸਾ। ਤਥਾ ਹਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰ-ਰੇවਤ-ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ-ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ-ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ-වਿਪਸ੍ਸੀਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਰੀਰਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਹੋਸਿ। ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞ-ਮਙ੍ਗਲ-ਨਾਰਦ-ਸੁਮੇਧਾਨਂ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੋ ਕਾਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਨවੁਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਰੀਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋਭਿਤ-ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ-ਪਦੁਮ-ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰ-ਫੁਸ੍ਸਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਰੀਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੁਜਾਤੋ ਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਸਰੀਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥ-ਤਿਸ੍ਸ-වੇਸ੍ਸਭੂਨੋ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸਿਖੀ ਸਤ੍ਤਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੋ ਅਹੋਸਿ। ਕਕੁਸਨ੍ਧ-ਕੋਣਾਗਮਨ-ਕਸ੍ਸਪਾ ਯਥਾਕ੍ਕਮੇਨ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਤਿਂਸවੀਸਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗවਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਪਞ੍ਚවੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਮਾਣවੇਮਤ੍ਤੁਂ ਨਾਮ।

ਕੁਲවੇਮਤ੍ਤੁਂ ਨਾਮ ਕੇਚਿ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ ਕੇਚਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ। ਤਥਾ ਹਿ ਕਕੁਸਨ੍ਧਕੋਣਾਗਮਨਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਦੀਪਙ੍ਕਰਾਦਿਗੋਤਮਬੁਦ੍ਧਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਦ੍වਾවੀਸਤਿ ਬੁਦ੍ਧਾ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇਯੇව ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਅਯਂ ਪਞ੍ਚවੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਕੁਲවੇਮਤ੍ਤੁਂ ਨਾਮ।

ਪਧਾਨවੇਮਤ੍ਤੁਂ ਨਾਮ ਦੀਪਙ੍ਕਰ-ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞ-ਸੁਮਨ-ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ-ਸੁਜਾਤਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥ-ਕਕੁਸਨ੍ਧਾਨਂ ਦਸਮਾਸਿਕਾ ਪਧਾਨਚਰਿਯਾ। ਮਙ੍ਗਲ-ਸੁਮੇਧਤਿਸ੍ਸ ਸਿਖੀਨਂ ਅਟ੍ਠਮਾਸਿਕਾ। ਰੇවਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਮਾਸਿਕਾ। ਸੋਭਿਤਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸਾ। ਪਦੁਮਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ වਿਪਸ੍ਸੀਨਂ ਅਡ੍ਢਮਾਸਿਕਾ। ਨਾਰਦ-ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰ-ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ-ਕਸ੍ਸਪਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ । ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ-ਫੁਸ੍ਸ-වੇਸ੍ਸਭੂ ਕੋਣਾਗਮਨਾਨਂ ਛਮਾਸਿਕਾ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਪਧਾਨਚਰਿਯਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਪਧਾਨවੇਮਤ੍ਤੁਂ ਨਾਮ।

ਰਸ੍ਮਿවੇਮਤ੍ਤੁਂ ਨਾਮ ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸ੍ਮਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਫਰਿਤ੍වਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਦ੍වਾਦਸਯੋਜਨਿਕਾ ਅਹੋਸਿ। වਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਭਗවਤੋ ਸਤ੍ਤਯੋਜਨਿਕਾ ਅਹੋਸਿ। ਸਿਖਿਸ੍ਸ ਤਿਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਦਸਯੋਜਨਿਕਾ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗවਤੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਮਾਣਾ। ਸੇਸਾਨਂ ਅਨਿਯਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਰਸ੍ਮਿවੇਮਤ੍ਤੁਂ ਨਾਮ

ਅਜ੍ਝਾਸਯਪਟਿਬਦ੍ਧਂ, ਯੋ ਯਤ੍ਤਕਂ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਤਤ੍ਤਕਂ ਫਰਤਿ, ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਗੁਣੇ ਪਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਯਂ ਰਸ੍ਮਿਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ।

ਯਾਨਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਕੇਚਿ ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਕੇਚਿ ਅਸ੍ਸਯਾਨੇਨ ਕੇਚਿ ਰਥਪਦ-ਪਾਸਾਦ-ਸਿਵਿਕਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰ-ਸੁਮਨ-ਸੁਮੇਧ-ਫੁਸ੍ਸ-ਸਿਖੀ-ਕੋਣਾਗਮਨਾ ਹਤ੍ਥਿਯਾਨੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞ-ਰੇਵਤ-ਪਦੁਮ-ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ-ਵਿਪਸ੍ਸੀ-ਕਕੁਸਨ੍ਧਾ ਰਥਯਾਨੇਨ। ਮਙ੍ਗਲ-ਸੁਜਾਤ-ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ-ਤਿਸ੍ਸ-ਗੋਤਮਾ ਅਸ੍ਸਯਾਨੇਨ। ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਵੇਸ੍ਸਭੂਨੋ ਸਿਵਿਕਾਯਾਨੇਨ। ਨਾਰਦੋ ਪਦਸਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸੋਭਿਤ-ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰ-ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ-ਕਸ੍ਸਪਾ ਪਾਸਾਦੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਅਯਂ ਯਾਨਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ।

ਬੋਧਿਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਪੀਤਨਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ; ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਲਕਲ੍ਯਾਣਿਰੁਕ੍ਖੋ , ਮਙ੍ਗਲ-ਸੁਮਨ-ਰੇਵਤ-ਸੋਭਿਤਾਨਂ ਨਾਗਰੁਕ੍ਖੋ, ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਅਜ੍ਜੁਨਰੁਕ੍ਖੋ, ਪਦੁਮਨਾਰਦਾਨਂ ਮਹਾਸੋਣਰੁਕ੍ਖੋ, ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਸਲਲਰੁਕ੍ਖੋ, ਸੁਮੇਧਸ੍ਸ ਨੀਪੋ, ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਵੇਲੁ, ਪਿਯਦਸ੍ਸਿਨੋ ਕਕੁਧੋ, ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਚਮ੍ਪਕਰੁਕ੍ਖੋ, ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਰਤ੍ਤਕੁਰਵਕਰੁਕ੍ਖੋ, ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਸ੍ਸ ਕਣਿਕਾਰਰੁਕ੍ਖੋ, ਤਿਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਸਨਰੁਕ੍ਖੋ, ਫੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਆਮਲਕਰੁਕ੍ਖੋ, ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਪਾਟਲਿਰੁਕ੍ਖੋ, ਸਿਖਿਸ੍ਸ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਰੁਕ੍ਖੋ, ਵੇਸ੍ਸਭੁਸ੍ਸ ਸਾਲਰੁਕ੍ਖੋ, ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਸਿਰੀਸਰੁਕ੍ਖੋ, ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖੋ, ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਨਿਗ੍ਰੋਧੋ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥੋਤਿ ਅਯਂ ਬੋਧਿਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ।

ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਦੀਪਙ੍ਕਰ-ਰੇਵਤ-ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ-ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ-ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ-ਵਿਪਸ੍ਸੀਨਂ ਤੇਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾ ਅਹੇਸੁਂ; ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞ-ਮਙ੍ਗਲ-ਨਾਰਦ-ਸੁਮੇਧਾਨਂ ਸਤ੍ਤਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥਾ; ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੋ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਅਹੋਸਿ; ਸੋਭਿਤ-ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ-ਪਦੁਮ-ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰ-ਫੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਟ੍ਠਤ੍ਤਿਂਸਹਤ੍ਥਾ, ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਹਤ੍ਥੋ, ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥ-ਤਿਸ੍ਸ-ਵੇਸ੍ਸਭੂਨਂ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਹਤ੍ਥਾ, ਸਿਖਿਸ੍ਸ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਹਤ੍ਥੋ , ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਛਬ੍ਬੀਸਤਿਹਤ੍ਥੋ, ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਵੀਸਤਿਹਤ੍ਥੋ, ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਪਨ੍ਨਰਸਹਤ੍ਥੋ, ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਚੁਦ੍ਦਸਹਤ੍ਥੋ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਯਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵੇਮਤ੍ਤਂ ਨਾਮ। ਇਮਾਨਿ **ਅਟ੍ਠ ਵੇਮਤ੍ਤਾਨਿ** ਨਾਮ।

ਅਵਿਜਹਿਤਟ੍ਠਾਨਕਥਾ

ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨ **ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਵਿਜਹਿਤਟ੍ਠਾਨਾਨਿ** ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਹਿ ਬੋਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਅਵਿਜਹਿਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਹੋਤਿ। ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਂ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਅਵਿਜਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਦੇਵੋਰੋਹਣਕਾਲੇ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਪਠਮਕ੍ਕਪਾਦਟ੍ਠਾਨਂ ਅਵਿਜਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਜੇਤਵਨੇ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਮਞ੍ਚਪਾਦਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਅਵਿਜਹਿਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਵਿਹਾਰੋ ਪਨ ਖੁਦ੍ਦਕੋਪਿ ਮਹਨ੍ਤੋਪਿ ਹੋਤਿ। ਵਿਹਾਰੋ ਨ ਵਿਜਹਤਿਯੇਵ, ਨਗਰਂ ਪਨ ਵਿਜਹਤਿ।

ਸਹਜਾਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦ-ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਥਾ

ਅਪਰਂ ਪਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂਯੇਵ ਭਗਵਤੋ ਸਹਜਾਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਞ੍ਚ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਞ੍ਚ ਦੀਪੇਸੁਂ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਕਿਰ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਛਨ੍ਨੋ ਕਣ੍ਡਕੋ ਅਸ੍ਸਰਾਜਾ ਨਿਧਿਕੁਮ੍ਭੋ ਮਹਾਬੋਧਿ ਕਾਲੁਦਾਯੀਤਿ ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਸਹਜਾਤਾਨਿ। ਅਯਂ **ਸਹਜਾਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ**। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਉਤ੍ਤਰਾਸਾਲ੍ਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨੇਵ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਂ ਓਕ੍ਕਮਿ, ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਅਕਾਸਿ। ਵਿਸਾਖਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਜਾਤੋ ਚ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਚ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਚ। ਮਾਘਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਚ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰਵੋਸਜ੍ਜਨਞ੍ਚ ਅਹੋਸਿ। ਅਸ੍ਸਯੁਜਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਦੇਵੋਰੋਹਣਂ। ਅਯਂ **ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ**ਤਿ।

ਸਧਮ੍ਮਤਾਕਥਾ

ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਸਾਧਾਰਣਧਮ੍ਮਤੰ ਪਕਾਸਯਿਸ੍ਸਾਮ। **ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਸਮਤਿੰਸਵਿਧਾ ਧਮ੍ਮਤਾ**। ਸੇਯ੍ਯਥਿਦੰ – ਪਚ੍ਛਿਮਭਵਿਕਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਜਾਨਸ੍ਸ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਓਕ੍ਕਮਨੰ, ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਯੰ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿਮੁਖੋਲੋਕਨੰ, ਠਿਤਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤੁਯਾ ਵਿਜਾਯਨੰ, ਅਰਞ੍ਞੇਯੇਵ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨੰ, ਕਞ੍ਚਨਪਟ੍ਟੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਪਾਦਾਨੰ ਉਤ੍ਤਰਾਭਿਮੁਖਾਨੰ ਸਤ੍ਤਪਦਵੀਤਿਹਾਰਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਤੁਦ੍ਦਿਸੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਨਾਦਨਦਨੰ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਜਾਤਮਤ੍ਤਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤਾਨੰ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੰ, ਅਰਹਦ੍ਧਜਮਾਦਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਹੇਟ੍ਠਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਸਤ੍ਤਾਹੰ ਪਧਾਨਚਰਿਯਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਨਦਿਵਸੇ ਪਾਯਾਸਭੋਜਨੰ, ਤਿਣਸਨ੍ਥਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਾਧਿਗਮੋ, ਆਨਾਪਾਨਸ੍ਸਤਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਪਰਿਕਮ੍ਮੰ, ਮਾਰਬਲਵਿਦ੍ਧੰਸਨੰ, ਬੋਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਯੇਵ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਜ੍ਜਾ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਸਾਧਾਰਣਞ੍ਞਾਣਾਦਿਗੁਣਪਟਿਲਾਭੋ, ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹੰ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਵੀਤਿਨਾਮਨੰ, ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨੋ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤ੍ਥਾਯ ਆਯਾਚਨੰ, ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੰ, ਮਾਘਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸੋ, ਜੇਤਵਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਬਦ੍ਧਵਾਸੋ, ਸਾਵਤ੍ਥਿਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਕਰਣੰ, ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਅਭਿਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ, ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਓਤਰਣੰ ਸਤਤੰ ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸਮਾਪਜ੍ਜਨੰ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਵਾਰੇਸੁ ਵੇਨੇਯ੍ਯਜਨਾਵਲੋਕਨੰ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਪਞ੍ਞਾਪਨੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਜਾਤਕਕਥਨੰ, ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਬੁਦ੍ਧਵੰਸਕਥਨੰ, ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਕਰਣੰ, ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾਨੰ ਵੁਟ੍ਠਵਸ੍ਸਾਨੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਅਗਮਨੰ, ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਪਠਮਮਜ੍ਝਿਮਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮਕਿਚ੍ਚਕਰਣੰ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਦਿਵਸੇ ਮੰਸਰਸਭੋਜਨੰ, ਚਤੁਵੀਸਤਿਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾ ਸਮਤਿੰਸ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਧਮ੍ਮਤਾਤਿ।

ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਧਮ੍ਮਕਥਾ

ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨੰ **ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ**। ਕਤਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ? ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਅਭਿਹਟਾਨੰ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਪਚ੍ਚਯਾਨੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕੇਨਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਕਾਤੁੰ। ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਆਯੁਨੋ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕੇਨਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਕਾਤੁੰ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤੰ – ''ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤੰ ਅਨਵਕਾਸੋ, ਯੰ ਪਰੂਪਕ੍ਕਮੇਨ ਤਥਾਗਤੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੪੨)। ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨੰ ਅਸੀਤਿਯਾ ਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਨਞ੍ਚ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕੇਨਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਕਾਤੁੰ। ਬੁਦ੍ਧਰੰਸੀਨੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕੇਨਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ। ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮਾਤਿ।

ਨਿਗਮਨਕਥਾ

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਗਤਾ ਸਿਦ੍ਧਿੰ, ਬੁਦ੍ਧਵੰਸਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਨਾ।
ਸੁਵਣ੍ਣਪਦਵਿਞ੍ਞਾਤਵਿਚਿਤ੍ਤਨਯਸੋਭਿਤਾ॥

ਪੋਰਾਣਟ੍ਠਕਥਾਮਗ੍ਗੰ, ਪਾਲ਼ਿਅਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਕੰ।
ਆਦਾਯੇਵ ਕਤਾ **ਬੁਦ੍ਧ-ਵੰਸਸ੍ਸਟ੍ਠਕਥਾ** ਮਯਾ॥

ਪਪਞ੍ਚਤ੍ਥੰ ਵਿਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ, ਮਧੁਰਤ੍ਥਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ।
ਸਮ੍ਪਕਾਸਨਤੋ ਤਸ੍ਮਾ, **ਮਧੁਰਤ੍ਥਪ੍ਪਕਾਸਿਨੀ**॥

ਕਾਵੀਰਜਲਸਮ੍ਪਾਤ-ਪਰਿਪੂਤਮਹੀਤਲੇ।
ਕਾਵੀਰਪਟ੍ਟਨੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਨਾਨਾਨਾਰਿਨਰਾਕੁਲੇ॥

ਕਾਰਿਤੇ ਕਣ੍ਹਦਾਸੇਨ, ਸਣ੍ਹਵਾਚੇਨ ਸਾਧੁਨਾ।
ਵਿਹਾਰੇ ਵਿਵਿਧਾਕਾਰ-ਚਾਰੁਪਾਕਾਰਗੋਪੁਰੇ॥

ਛਾਯਾਸਲਿਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ, ਦਸ੍ਸਨੀਯੇ ਮਨੋਰਮੇ।
ਹਤਦੁਜ੍ਜਨਸਮ੍ਬਾਧੇ, ਪਵਿਵੇਕਸੁਖੇ ਸਿਵੇ॥

ਤਤ੍ਥ ਪਾਚੀਨਪਾਸਾਦ-ਤਲੇ ਪਰਮਸੀਤਲੇ।
ਵਸਤਾ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਸ੍ਸ, ਮਯਾ ਸਂਵਣ੍ਣਨਾ ਕਤਾ॥

ਯਥਾ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਸ੍ਸ ਸਂਵਣ੍ਣਨਾਯਂ, ਗਤਾ ਸਾਧੁ ਸਿਦ੍ਧਿਂ ਵਿਨਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ।
ਤਥਾ ਧਮ੍ਮਯੁਤ੍ਤਾ ਜਨਾਨਂ ਵਿਤਕ੍ਕਾ, ਵਿਨਾਵਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਸਿਦ੍ਧਿਂ ਵਜਨ੍ਤੁ॥

ਇਮਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਸ੍ਸ ਸਂਵਣ੍ਣਨਂ ਮੇ, ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਯਂ ਪਤ੍ਤਿਤਂ ਪੁਞ੍ਞਜਾਤਂ।
ਸਦਾ ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਾਨੁਭਾਵੇਨ ਲੋਕੋ, ਧੁਵਂ ਸਨ੍ਤੁਮਚ੍ਚੁਨ੍ਤਮਤ੍ਥਂ ਪਯਾਤਂ॥

ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤੁ ਰੋਗਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਸਬ੍ਬੇ, ਪਵਸ੍ਸਨ੍ਤੁ ਦੇਵਾਪਿ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤਕਾਲੇ।
ਸੁਖਂ ਹੋਤੁ ਨਿਚ੍ਚਂ ਵਰਂ ਨਾਰਕਾਪਿ, ਪਿਸਾਚਾਪਯਾਤਾ ਪਿਪਾਸਾ ਭਵਨ੍ਤੁ॥

ਸੁਰਾ ਅਚ੍ਛਰਾਨਂ ਗਣਾਦੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ, ਚਿਰਂ ਦੇਵਲੋਕੇ ਸੁਖਂ ਚਾਨੁਭੋਨ੍ਤੁ।
ਚਿਰਂ ਠਾਤੁ ਧਮ੍ਮੋ ਮੁਨਿਨ੍ਦਸ੍ਸ ਲੋਕੇ, ਸੁਖਂ ਲੋਕਪਾਲਾ ਮਹਿਂ ਪਾਲਯਨ੍ਤੁ॥

ਗਰੂਹਿ ਗੀਤਨਾਮੇਨ, ਬੁਦ੍ਧਦਤ੍ਤੋਤਿ ਵਿਸ੍ਸੁਤੋ।
ਥੇਰੋ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਕਥਂ, ਮਧੁਰਤ੍ਥਵਿਲਾਸਿਨਿਂ॥

ਪੋਤ੍ਥਕਂ ਠਪਯਿਤ੍ਵੇਮਂ, ਪਰਮ੍ਪਰੇ ਹਿਤਾਵਹਂ।
ਅਚਿਰਟ੍ਠਿਤਭਾਵੇਨ, ਅਹੋ ਮਚ੍ਚੁਵਸਂ ਗਤੋ॥

ਇਤਿ ਭਾਣਵਾਰਵਸੇਨ ਛਬ੍ਬੀਸਤਿਭਾਣਵਾਰਾ, ਗਨ੍ਥਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਸਤਾਧਿਕਛਸਹਸ੍ਸਗਨ੍ਥਾ, ਅਕ੍ਖਰਵਸੇਨ ਤਿਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਦ੍ਵੇਸਤਸਹਸ੍ਸਕ੍ਖਰਾਨਿ।

ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਵਿਨਾ ਏਸਾ, ਯਥਾ ਨਿਟ੍ਠਂ ਉਪਾਗਤਾ।
ਤਥਾ ਸਿਜ੍ਝਨ੍ਤੁ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ, ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਧਮ੍ਮਨਿਸ੍ਸਿਤਾਤਿ॥

ਇਤਿ ਮਧੁਰਤ੍ਥਵਿਲਾਸਿਨੀ ਨਾਮ

ਬੁਦ੍ਧਵਂਸ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।